

Nu se împrumută (D)

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC”

FONDATĂ ÎN 1886

ȘI RECUNOSCUTA PERSOANA MORALĂ PRIN DECRETUL REGAL No. 1630 DELA 28 APRILIE 1908

31 SEP 1970

REVISTA PĂDURILOR

Publicată sub îngrijirea comitetului de redacție

COMPUS DIN D-nii :

P. ANTONESCU, DIM. IONESCU ZANE, AL. LAZURIAN și M. TĂNĂSESCU
sub prezidenția D-lui I. KALINDERU

TOMUL XXIV.— ANUL 1910
SERIA III — ANUL IV

BIBLIOTECA
Institutul Forestier
ORAȘUL STALIN

1910

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA «GUTENBERG», JOSEPH GÖBL S-sori
20. — STRADA DOAMNEI. — 20
(Biserica Kalinderu)
1910

P-24

REVISTA PĂDURILOR

SERIA III. — ANUL IV.

6168 ✓

1910

Anul 1910,—an plin,—se anunță și foarte belșugos în legiferări pentru domeniul Sylvic. De odată avem 3 legi, cari de cari mai de seamă,—două depuse deja în desbaterea parlamentului, a treia încă în plăsmuire și deci necunoscută celor mai mulți din Sylvicultori, și nediscutată de ei; căci orice s'ar zice, experiența acelor cari zilnic se isbesc cu greutățile aplicării legi și a dispozițiunilor administrative Sylvice, chiar când sunt în funcțiuni de Sylvicultori Șefi,—este de cele mai multe ori foarte prețioasă; — se vede însă că graba ce se pune pentru alcătuirea unor legi, după perioade lungi de stagnare, împiedecă folosința acestei experiențe, căci socotesc că nimeni nu dorește mai bine, decât să alcătuiască legi folositoare, practice și de lungă durată.

Pădurile țării în starea de ruină în cari se găsesc,—căci desigur corpul Sylvic, nu se poate mândri,—deși nu din vina lui,—cu starea în cari se găsesc astăzi pădurile Statului în special, și ale țării în general. Domeniul păduros ar fi avut nevoie de mai multă protecțiune, și în special de o îngrijire mai mare; până în present însă pădurea și la Stat și la ceilalți,—în general vorbind, a fost ca o oae de muls și de tuns, dar căria i s'a dat o pază, o îngrijire, o hrană abia să'și ție zilele. Dovadă veniturile ce se trag din păduri față cu cheltuelile ce se fac pentru întreținerea lor.

În adevăr și astăzi ca și acum 40 ani pădurile Statului.—cari trebuiesc să slujească de model, se taie tot pe baza de studii sumare, și dintr'o suprafață de circa 1 milion hectare ce posedă, are vreo 100 mii hectare amenajate, dar din cari nici unul nu se aplică cum cere Sylvicultura.

Lucrări noi de amenajament mai nu se mai fac, deși amenajamentul este regulatorul unei păduri, acela cari tinde prin măsurile înțelepte ce cuprinde, la prosperitatea ei,—nu avem drumuri pentru exploatarea pădurilor și fără de cari amenajamentele în regiunea de coline, și în special la munte, mai nu se pot aplica.

Dar iartă-mă, iubite lector, că în dragostea mare ce am pentru păduri, și în dorința de a le vede atît pe ele, cît și pe acei cari le îngrijesc la buna stare a celor din Germania, Franța, Elveția, Austria,—am început iarăși cu tânguiri, — în loc să te întretin de noile legiferări Sylvice.

Avem mai întăiu Codul Sylvic, adică o revizuire a codului dela 1881, care în adevăr nu mai corespunde nevoilor încă de mult, ca să nu zic dela început; și dacă această revizuire ar fi venit acum 15—20 ani, ar fi fost cu mult mai bine decât astăzi, când aproape toate pădurile din munții noștri, singurile în cari mai erau cantități mari de lemn de lucru, nu ar fi căzut în mâna societăților de exploatare, și încă pentru niște prețuri ridicole, dupe cum am avut ocaziunea să mai scriu în această a noastră revistă, când tratam în anul 1903 despre exploatările dupe Valea Lotrului.

Noul cod Sylvic s'a publicat dejă în «Revista Pădurilor», însă în Senat s'a adus acelu text însemnate modificări folositoare de către d. Al. Constantinescu Ministrul Domeniilor, schimbându-se foarte multe din prevederile vechiului text pe care îl face mai practic și mai ușor de aplicat. Codul Sylvic care este votat dejă de Senat, completează o mulțime de lacune, ale codului din 1881 și în special legiferează administrarea pădurilor mostenești deși cam târziu, căci dupe cît cunosc mai nu mai există păduri mostenești, cu lemn de lucru,—în tot cazul este o măsură excelentă, care sper că va da și roade.

Pădurile particulare supuse regimului Sylvic, nu se mai pot devastă ca în trecut, defrișeri nu se mai pot face,—iacă, măsuri foarte bune pe cari agenții Sylvici ai Statului vor

avea ocaziune să le aplice cât de curând, dar un lucru trebuie să recunoaștem; adică, ceace se cere prin această lege Statul nu este în stare să aplice cu personalul superior, silvic restrâns de astăzi, cu pădurarii plătiți cu 10 lei pe lună și cu un buget așa de restrâns la material. Dacă mijloace nu sunt... legea rămâne literă moartă.

Viitorul va hotărî dacă am avut sau nu dreptate.

A doua lege, care este votată de Cameră și poate în ziua când vor apare aceste rânduri va fi și promulgată este cea relativă la *Vânzarea lemnelor din pădurile Statului pentru foc și chiar pentru lucru la autorități, obștii sătești, comune și meseriași.*

Această lege are 9 articole, dar cari va fi complectată prin 2 regulamente, unul alcătuit de Ministerul de Interne și altul de Ministerul Domeniilor.

Ca țintă a legii, nimic mai lăudabil, *estefnirea lemnului în țară*, care a ajuns la prețuri foarte mari, atât în ceace privește lemnul de lucru cât și mai ales lemnul de foc; — dar dacă lemnele s'au scumpit, de vină nu sunt numai antreprenorii, cari și ei la rândul lor le cumpără mai scump decât în trecut, eu cred că această scumpire este consecința cunoscutului principiu de *ofertă și cerere*. Se cere mult lemn pe piață, în schimb însă pădurile cu lemne de lucru se împuținează din cauza repezilor exploatare, — iar pădurile de foc în special cele de câmp s'au defrișat, ca probă un județ ca Teleormanul care are o întindere totală de 468.550 h. a., încă dela 1899 avea abea o suprafață de circa 21000 hect. pădure, — acelaș lucru cu Brăila și mai toate județele de pe marginea Dunărei, — astfel, ca rezultat al legii, să'mi fie permis, ca unuia care sunt specialist, și cunosc bine mersul treburilor în ale pădurilor, zic să'mi fie permis a mă îndoi, de a se putea atinge lăudabilul scop al acestei legi, fără să mai vorbesă de complicațiunile și de numerosul personal, ce va cere aplicarea acestei legi, mai ales când vor fi atâtea regii făcute de obștii, comune, etc.

Obștile noastre sătești, nu au educațiunea suficientă pentru a se folosi de avantajele unei asemenea legi, — se vor comite multe delictes și altele. Știm că în țările mai civilizate se tinde ca să se împuțineze cât mai mult amestecul celorlalți decât silvicultorii, cari au și răspunderea în

gospodăria pădurilor, aceasta în scopul, de a înlesni cultura și a asigura viitorul lor. Fiecare pădure are ca și individul cerințele ei speciale, cari sunt în legătură strânsă, cu circumstanțele în care se găsește; — ceea ce a condus la exploatarea în regie și la vânzările pe unitate de măsură fasonată ca regulă generală, în Franța, Germania, Austria, etc.

Nu trebuie să se uite, că pădurile nu ne aparțin numai nouă, ele sunt și ale generațiilor viitoare și că avem obligațiunea morală să le transmitem dacă nu mai înfloritoare, dar cel puțin tot așa cum le-am primit.

A treia lege anunțată dar despre care nu am nici o cunoștință detaliată este *Cassa pădurilor*, la care lucrează d-l Ministru al Domeniilor. Regret că nu pot să împărtășesc nimic cititorilor mei. Se zice că este o lege care va aduce multe mijloace pentru cultura pădurilor, Voiu vorbi despre ea, într'un număr viitor, până când nădăjduesc că va fi depusă pe biroul parlamentului.

M. Tănăssescu

1910, Ianuarie 24

LEMNUL DE FAG CU SAU FARA INIMA ROȘIE

ȘI

INTREBUIŢAREA LUI PENTRU TRAVERSE

(Urmare ¹⁾)

Secțiunile dela capetele trunchiului își schimb asemenea culoarea și-și pierd luciul.

Capetele traverselor, în primul stadiu al acestei maladii, nu-și modifică decât culoarea prezintând, în locurile incintate, un aspect ca și cum ar fi mânjite cu argilă disolvată în apă, iar suprafețele, privite în mod pieziș, par a fi acoperite cu o **pânză** de păiajen albicioasă, bătând în violet.

Într'un stadiu și mai înaintat pe fețele în chestiune se zăresc niște pete albe, iar mai târziu de un lila închis și în fine de un galben murdar, iar în ultimul său stadiu seamănă

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe Iunie 1909.

cu efectele încărunțirii, cu deosebire că în loc ca colorațiunea albă să fie limitată de stratul anual, se întinde în mod ne-regulat peste partea lemnoasă.

Lemnul descompus este de un galben murdar, apos și pe dânsul apare niște fășii, de un negru izbitor.

Lemnul încintat, în primul său stadiu, își pierde soliditatea, tăria și flexibilitatea, inconvenientul său cel mai mare însă este că nu se poate conserva, de oarece nu se împregnează de loc cu diferitele substanțe antiseptice, sau se injectează numai într'o foarte mică proporțiune.

6. Lemnul arborilor deperisanți.

La diferitele specii maturitatea lemnului are loc la diferite epoci, adoptând însă revoluțiunea de 80—120 ani obținem cel mai bun lemn de fag propriu pentru întrebuințări tehnice.

Peste această vârstă fagul prezintă, într'un grad mai mare sau mai mic, semnele depericiunii.

Starea aceasta de depericiune se distinge prin o porositate care nu trebuie confundată cu aceea care rezultă din constituțiunea anatomică a lemnului de fag.

Porii lemnului intrat în depericiune au în fiecare strat anual aceiași grosime, astfel ca dacă facem o secțiune transversală ei ne înfățișează aspeștul unei țesături ciuruite, pe când dacă lemnul e provenit din arbori sănătoși, porii, în unul și același strat anual, au o mărime inegală și anume cei situați în partea exterioară a stratelor anuale, sunt mai mici ca cei din partea interioară.

Cu cât arborele este mai bătrân, cu atât este mai mare suprafața peste care se întind porii ce caracterizează depericiunea și cu atât sunt ei mai mari.

După culoarea secțiunii transversale se poate cunoaște dacă lemnul provine sau nu dintr'un arbore intrat în depericiune. În adevăr, cu cât acesta a fost mai bătrân, cu atât culoarea sa este mai închisă, iar când lemnul a provenit dintr'un arbore într'o stare înaintată de depericiune, culoarea în chestiune este de un roșu brun.

Lemnul arborelui deperisant tăiat cu ferestrăul de pădure obicinuit, prezintă, în secțiune transversală, o față care pare a fi ciuruită, iar când ne servim de un ferăstrău de mână, porii se astupă cu o rumegătură fină de lemn, astfel

că suprafața tăiată pare a fi cu totul netedă. Observând însă cu mai multă atențiune se poate vedea caracterele lemnului intrat în depericiune.

Traversele fasonate din lemnul arborilor foarte bătrâni, și, prin urmare, foarte poros trebuie refuzate, iar acele cari la unul din capetele lor prezintă o față forte sănătoasă, iar la celalt indicele lemnului deperisant pot fi primite, dacă nu prezintă alte defecte.

7. Nodurile.

Dacă nodurile sunt sănătoase și intim crescute cu fibrele lemnoase vecine, dacă aceste noduri nu coincid cu locul unde se așează șinele și dacă nu provin din o cracă groasă, astfel că traversa să fie traversată de nod dintr'o parte în alta nu trebuie să facem obiecțiuni.

Nodurile acelea însă cari prezintă semnele putreziciunii, sau cari nu sunt concrescute cu țesătura lemnoasă imediat vecină, trebuie să se cerceteze bine, pentrucă în foarte multe cazuri lemnul poate fi foarte sănătos și numai nodurile să fie vicioase.

Foarte adesea ori se întâmplă asemenea ca nodurile putrede să ascundă în interiorul lemnului mari defecte, pentru acest cuvânt trebuie să le sondăm și să le cercetăm mai cu seamă pe cele cari se zăresc numai pe fața inferioară a traversei fără să ajungă însă până la cea de deasupra.

8. Crăpăturile inelare.

Crăpăturile inelare la lemnul de fag este defectul care produce deslipirea stratelor anuale.

Dacă această deslipire are o lungime mai mare, traversa trebuie refuzată.

9. Crăpăturile radiale din cauza gerului.

Iarna, din cauza gerului, lemnul arborilor în picioare crapă în sensul razelor mădulare, adică de-acurmezișul stratelor anuale. Numai a rare ori, din cauza acestor crăpături, suferă calitatea lemnului, de oarece dacă nu se întind pe o lungime prea mare, se poate prea bine fasona din asemenea lemne traverse.

10. Crăpături radiale din cauza uscărei.

Aceste crăpături se ivesc la lemnele doborîte și la traversele fasonate, mai cu seamă când timpul este călduros.

Pentru împedirea crăpăturilor se introduc aproape de ambele capete ale traversei cuie de lemn, cari străbat traversele deacurmezișul. Aceste cuie trebuie bine fixate în găurile făcute cu sfredelul, căci altfel nu corespund scopului.

Această operațiune necesită dar o mare atențiune. Crăpăturile sunt periculoase, de oarece din cauza căldurii traversele fasonate din lemn tânăr, sănătos, sunt foarte expuse la crăpături, cele din lemn mai bătrân, sau din arbori deperisanți, sunt mai puțin.

11. Defecte provocate cu prilejul fasonării traverselor.

Defectul cel mai frequent provine din cauză că traversele nu se lucrează în sensul lungimei fibrilor, ci pieziș.

Atari traverse cu fibrile tăiate, se destramă forte ușor, așa că adeseori așchia se detașează în toată lungimea traversei. Furnizorii maschează câteodată acest defect prin faptul că ei fixează, cu cuie de sârmă mai cu seamă, așchia de traversă fără să se cunoască.

Dacă prin o atare destrămare se micșorează dimensiunile traverselor, ele trebuie refuzate.

Nodurile vicioase intrate în descompunere sau cari sunt deja putrede, adesea ori se astupă de furnizori așa de bine, încât abia se pot observa sau recunoaște.

De regulă prin aceasta se ascund vicii și defecte însemnate, putreziciunea lemnului deja înaintată mai cu osebire, din care cauză atari traverse trebuie să se cerceteze foarte bine ;

Traversele cari conțin întreaga inimă a lemnului, provin de ordinar din lemn tânăr, ceace constituie și aceasta un defect, ca și în cazul când sunt fasonate din lemn intrat în depericiune.

Aceste traverse conținând inima lemnului, fasonate dintr'un singur trunchiu de arbore fără a fi despicat, se crapă foarte ușor.

12. Observațiuni finale.

Cu ocazia recepțiilor nu trebuie să ne preocupăm numai de cantitate, ci și de calitatea lemnului și a traverselor.

Recepția traverselor fasonate din lemn bun, sănătos, se poate face mai repede, decât cele din lemn care lasă de dorit sub acest raport, sau care ne inspiră bănueli, de oarece examinarea traverselor în cazul acesta necesită mai mult timp și mai multă osteneală.

În cazuri îndoelnice, antreprenorul trebuie să taie dela capătul traverselor, cu fereștrăul de mână, câte o secțiune de 2—3 cm. Fețele interioare ale secțiunii ne indică calitatea lemnului.

13. **Aprecieri asupra pădurilor.**

În această privință trebuie să știm că :

Lemnul de fag cel mai propriu pentru întrebuințări tehnice este cel provenit din arbori în vârstă de 80—120 ani ; pădurea trebuie să aibă așa dar această vârstă. În asemenea masive, înălțimea trunchiurilor atinge 20—30 m., iar diametrul 40—80 cm. Când lemnul este sănătos, trunchiul este crescut drept, secțiunea sa transversală rotundă, coaja cenușie, netedă, iar dacă există crăpături acestea au direcție paralelă cu axa trunchiului. Coronamentul arborilor se începe dela o mare înălțime, este desvoltat și bine înfrunzit. Foile au o culoare de un verde închis, strălucitor.

Arborii bolnavi și deperisanți, au o coajă rugoasă cu crăpături mai mari, în unele locuri prezentând cicatrice sau scurgeri de sevă din cauza gerurilor.

Trunchiul arborilor deperisanți este plin de mușchiu, are crăci uscate, ca și vârful lor, frunzișul este rar, iar foile cad toamna mai de timpuriu.

Adesea se observă și urmele incendiilor. Când a avut loc un incendiu, arborii în partea unde au fost atinși de foc prezintă mai multe cicatrice și locuri putrede, scorboroase.

În pădurile în cari s'a practicat pășunatul se află mulți arbori ale căror trunchiuri în partea despre deal sunt vătămate.

În caetele de sarcini aplicabile antreprenorilor de traverse pentru Căile ferate Ungare, purtând No. 154005 din 1896 și No. 171808 din 1897, cunoscute sub numirea de A și B, despre care am făcut mențiune în cursul acestui studiu, din cauza însemnătății lor le reproducem mai jos în extenso :

Condițiuni speciale pentru fasonarea și furnizarea traverselor de lemn de fag speciale de macaz și de garaj.

§ 1. O b i e c t u l.

Dispozițiile de față stabilesc condițiunile în cari trebuiesc furnizate traversele speciale pentru căile ferate Ungare.

§ 2. Specia și calitatea lemnului.

Traversele de garaj și cele speciale de fag s. vor fasona exclusiv din specia lemnoasă cunoscută în botanică sub numele de *Fagus sylvatica*.

La fasonare se va întrebuița numai lemn cu creștere dreaptă, structura deasă, perfect neted și sănătos, fără coajă, noduri, crăpături și orice alte defecte.

Arborii deperisanți (din cauza vârstei), putregăioși, cu lemnul rescopt, cariați, găunoși și a căror structură nu este destul de deasă, nu pot fi întrebuițați pentru traverse speciale și de macaz, de asemenea se refuză primirea traverselor fasonate din trunchiuri transportate prin plutire pe ape.

Tăierea arborilor destinați pentru fasonarea de traverse trebuie făcută cel mult cu 6 luni mai înainte de epoca predării traverselor. Traversele fasonate din lemn tăiat mai de mult nu se primesc.

Antreprenorul este obligat să raporteze prealabil Direcției C. F. Ungare, locul unde se face tăierea lemnului, adică porțiunea de pădure din care se vor fasona traversele și timpul când se va face doborârea materialului.

Direcția C. F. Ungare este în drept să inspecteze la fața locului parchetul din care se fasonază traversele și la caz când calitatea solului sau a materialului lemnos se pare impropriu pentru traverse va opri fasonarea, iar traversele făcute din astfel de material, vor fi refuzate la predare.

§ 3. Forma și dimensiunile traverselor.

Forma și dimensiunile traverselor se vor pune în vederea antreprenorului cu ocazia contractării furniturii. Se stabilește totuși ca normă că dimensiunile traverselor de curând tăiate (verzi), trebuie să aibă o înălțime cu $\frac{1}{2}$ c.m., iar lățimea cu $2-2\frac{1}{2}$ cm. mai mult decât cele prevăzute prin contract (comandate).

§ 4. Modul fasonării traverselor.

Traversele de ambele categorii, vor fi fasonate prin tăierea lemnului cu ferestrăul, sau prin cioplire cu barda în direcția fibrelor longitudinale, rămânând laturile netede.

Laturea de sus și cea de jos trebuie să fie paralele între dânsese.

Se refuză primirea traverselor a căror fasonare cu ferestrăul, sau cioplite, nu este făcută perfect în sensul fibrelor longitudinale, ci în mod pieziș. Traversele de ambele categorii vor fi perfect drepte, iar capetele lor se vor reteza cu ferestrăul în mod perpendicular la axa longitudinală.

Se refuză luarea în primire a traverselor vătămate cu ocazia transportului lor prin târire. La ambele capete și anume la o distanță de 15 cm. dela fiecare extremitate și chiar la mijlocul lărgimei lor se va practica câte o gaură formată cu burghiul central, având un diametru de 26 m/m.

În găurile astfel produse se vor introduce câte un cui de lemn moale de formă conică; cuiul va avea o lungime de 36 c/m., iar diametrul lui va fi de 26 m/m la capătul subțire, 35 m/m la capătul cel gros și 30 m/m la mijloc.

Cuiul va fi bătut în lemn până ce capătul subțire iese dincolo de traversă cu cel puțin 39 mm.

În capătul subțire proeminent al cuiului, care se despică în două se bate o pană de lemn de stejar având 80 m/m lungime, 25 m/m lățime și 10 m/m grosime și anume cât se poate de adânc, după care cuiul se retează neted în dreptul suprafeței traversei.

Găuritul și împănatul traverselor speciale se va face imediat după fasonarea lor.

Direcția generală a C. f. Ungare își rezervă dreptul de control la fața locului asupra modului de fasonare și împănare al traverselor, spre care scop antreprenorul este ținut să facă cunoscut mai dinainte timpul și locul începerii fasonării.

Antreprenorul nu este în drept să ceară ca luarea în primire să se facă la locul de fasonare.

§ 5. Termenul de predare.

Termenul de predarea traverselor se va stabili prin contract.

§ 6. Transportul și luarea în primire (recepția).

Traversele speciale nerefuzate de către agenții căilor ferate cu ocazia controlului făcut pe timpul fasonării traverselor, antreprenorul le va transporta și depozită în stațiunile ce i s'au indicat și numai pe locurile și în modul determinat de către agenții C. F. Ungare.

Recepția traverselor cu privire la calitate și numărul lor se va face prin organele Direcției la stațiile de predare. Traversele minuțios controlate, fiecare piesă în parte, atât cu privire la calitate cât și la dimensiile și formele stabilite și găsite bune vor fi marcate la ambele capete cu ciocanul Direcției purtând marca C. F. U. obligat fiind antreprenorul să înscrie pe dânsule cu vopsea în ulei dimensiunile traversei în mod descifrabil.

Traversele recepționate de către agenții Direcției se vor așeza de către antreprenor în grămezi regulate și clasate după dimensiuni.

Pentru preservarea traverselor de umiditatea solului antreprenorul este obligat a așeza fiecare grămadă pe cel puțin 2 tălpi de lemn, groase de cel puțin 15 cm. în diametru și destul de lungi. Tălpile se vor procura, fără nici un drept de despăgubire, de către antreprenor și ele rămân proprietatea Direcției.

Între fiecare traversă așezată în grămezi se vor lăsa spații suficiente pentru circularea aerului. Examinarea traver-

selor în ce privește calitatea lor se poate face, după cererea antreprenorului, de către agenții Direcției chiar pe locul de fasonare, în care caz antreprenorul, pe lângă respectarea condițiilor contractului, va suportă și cheltuelile de deplasare ale agenților însărcinați cu recepția provizorie la fața locului.

Traversele recepționate în acest mod, după transportarea lor în stațiile de destinație, vor fi din nou examinate atât cu privire la calitatea cât și la cantitatea sau numărul lor de către agenții Direcției și chiar marcate cu ciocanul Direcției, cele găsite ne conforme cu condițiunile de mai sus și cu cele ale contractului vor fi refuzate.

Antreprenorul este obligat a plăti lucrătorii întrebuințați la așezarea în depozite a traverselor cu ocazia recepțiilor definitive fără a avea drept la vreo despăgubire. Recepția traverselor speciale se face pe metru cub, la caz când dimensiunile traverselor recepționate vor fi mai mari decât cele stabilite prin contract, plusul volumului lemnului nu se va plăti, ci se vor avea de basă la calcul numai dimensiunile stabilite prin contract.

Traversele cu muchiiile teșite recepționate, vor fi comptate cu volumul lor scăzut în raport cu lipsa de material, și se va plăti numai volumul de metri cubi rezultat de fapt.

Traversele refuzate se vor așeza, în grămezi separate, de către antreprenor conform instrucțiilor primite dela agenții Direcției, astfel ca numărul lor să poată fi stabilit cu cea mai mare înlesnire.

Acest material nu poate fi ridicat de pe loc de către antreprenor mai înainte de terminarea complectei furnituri și fără autorizația specială a agenților Direcției. Antreprenorul este însă obligat ca în termen de 14 zile dela data complectei furnizării și recepției definitive să ridice de pe terenul Direcției traversele refuzate, contrar el va plăti cuvenitele taxe de locațiune.

Numărul traverselor refuzate pentru un motiv oarecare, trebuie împlinit cu traverse bune de către antreprenor în termen de cel mult 14 zile dela data complectei predări și recepției definitive să ridice după terenul Direcției traversele refuzate, căci la din contra traversele lipsă se vor procura de către Direcție în comptul antreprenorului.

Direcția este suverană a decide asupra recepției definitive.

De fiecare recepție se va dresa proces-verbal, pe care antreprenorul este obligat să-l semneze.

§ 7. Penalitatea.

Direcția generală a Căilor Ferate Ungare are dreptul a aplică antreprenorului, pentru traversele nepredate la timp, de fiecare metru cub câte 4 creițari, cari se va reține fie din sumele ce are a primi antreprenorul pentru materialul recepționat, sau din garanția ce are depusă, cum și a-și procura materialul lipsă în comptul și rizicul antreprenorului. La caz când Direcția își procură materialul lipsă pe comptul și rizicul antreprenorului, amenda se socotește până în ziua când s'a terminat furnitura acelu material lipsă.

Nu este loc pentru aplicarea amendei de mai sus, când antreprenorul justifică întârzierea din cauza unor accidente independente de voința lui și în cazuri de forța majoră; antreprenorul însă este ținut să raporteze de îndată Direcției cazul fortuit ivit, dovedindu-l în mod oficial.

În atari împrejurări, antreprenorul poate cere o prelungire a termenului de predare; Direcția însă își rezervă dreptul de a decide asupra cererei.

Aplicarea amendei de mai sus nu exclude pretențiile Direcției pentru daune-interese contra antreprenorilor, provenite din cauza întârzierii în predarea traverselor.

Accept condițiunile de mai sus ale contractului.

(ss) Antreprenor,

Data

Notă. Prezentele condițiuni s'au aprobat de Minister prin decizia de sub No. 6656/III din 12 Februarie 1892 în cari se coprind și modificările aprobate prin decizia Ministerului de Comerț sub No. 6535/III din 10 Noembrie 1896.

(Va urmă)

Petre Antonescu

PROIECT DE LEGE

pentru

vânzarea către autorități a lemnelor de foc din pădurile Statului și pentru înființarea de depozite în comunele urbane

Discuțiunea în Cameră

Ședința dela 21 Ianuarie 1910

Să dă citire următorului raport și proiect de lege :

Domnilor Deputați,

Comitetul delegaților de secțiuni compus din :

D. Culoğlu Alexandru, pentru secția I ;

> Stavri Arthur, > > III ;

> Marinescu Bircii N., > > IV ;

> Schileru Dincă, > > V ;

> Țurcanovici N. Dr., > > VI ;

> Alimăneștianu C. > > VII, și

Subsemnatul > > II, intrunindu-se,

în ziua de 15 Ianuarie curent, sub președinția d-lui Culoğlu Alexandru, a luat în discuțiune proiectul de lege pentru vânzarea către autorități a lemnelor de foc din pădurile Statului și pentru înființarea de depozite în comunele urbane, și l-a admis pentru considerațiunile următoare :

Domnilor Deputați,

Una din trebuințele cele mai viu resimțită de populația noastră este de sigur aceea de a se putea încălzi și de a-și putea creă locuințele în cari să se poată adăposti. De aceea, în România, unde lipsesc alte combustibile pentru încălzirea domestică și unde fierul de construcție revine la un preț destul de ridicat, pădurile au o îndoită însemnătate. Acum cincisprezece ani nu există preocuparea lipsei sau scumpirii peste măsură a lemnului ; astăzi, din cauza exploatărilor mult prea intense a pădurilor particulare și a defrișării unei foarte mari întinderi de masive forestiere, situațiunea a devenit îngrijitoare.

Dacă pădurile nu se defrișau pe o scară așa de întinsă și cât ele trebuiau să satisfacă, pe de o parte, consumației interne pentru

construcții, iar pe de altă parte, numai consumației casnice ca combustibil, lemnul din pădurile noastre ar fi fost foarte suficient consumației României.

S'a întâmplat însă două fenomene, cari au avut ca efect dezechilibrul de care suferim astăzi: 1) exportul prea intensiv al lemnului de construcție; 2) consumarea peste măsură de mare a lemnului de foc prin fabricile, ce s'au creiat.

Astăzi, cel dintâiu rău continuă și exportul ridică anual lemne ce sunt necesare consumației noastre interioare. Cel de al doilea rău s'a micșorat foarte mult prin întrebuințarea păcurei ca combustibil industrial.

Din nenorocire, însă, pădurile exploatate nu s'au păstrat, ele au fost sau defrișate sau prost îngrijite și s'a compromis viitorul lor.

Dacă Statul nu s'ar fi preocupat să-și amenajeze și să-și sporească bogățiile sale forestiere, ar trebui chiar în momentul de față să fim o țară importatoare de lemne de lucru. Dar și Statul a comis mari greșeli prin darea în exploatare pentru export a lemnului de lucru, ce ar fi trebuit să fie vândut pe o scară mult mai mică pentru trebuințele meseriilor noastre.

Astăzi suntem în situațiunea următoare: stocul lemnului ușor exploatabil, aproape tot în mâinile Statului; iar pe de altă parte o mare scumpire a lemnului de foc și una mai mare a lemnului de lucru. Cei dintâiu cari au suferit de starea actuală de lucruri au fost sătenii și în special satele de lângă păduri, cari neavând destul pământ de cultură, trăiau din muncă la exploatarea pădurilor, sau din meseriile având ca materie primă lemnul, ca: rotăria, do-găria, pișăria, etc.

Societățile străine au cumpărat în loturi foarte mari arbori sau suprafețe de păduri și negăsind destule brațe pentru exploatarea lor intensivă, au adus lucrători străini, atât pentru scoaterea lemnului din masive cât și pentru lucrul lor. Astăzi întreprinderile acestea fiind aproape terminate, lemnul a fost exportat și sătenii nu numai că nu au ce lucra, dar încă nu-și pot procura nici lemnul necesar meseriilor lor sau pentru încălzitul domestic. Prin încetarea exploatarei uscaturilor din pădurile Statului și prin terminarea taierilor particulare, delictele silvice s'au înmulțit atât de mult, în cât în multe locuri silviculții sunt siliți ca în iernele grele să închidă ochii asupra lor.

Dacă scumpirea lemnului este foarte jignitoare populației urbane, ea devine pentru o mare parte din populația rurală o ade-

vărată săracie. Examinați numai dificultățile ce au proprietarii de vii să-și furnizeze doage, pe când unele stații sunt pline de doage lucrate de croați, cari nu se vând decât pentru export ; vedeți apoi cum în comunele rurale tabla de fier străină înlocuește pe acoperișe învelitoarea mult mai bună de șită și veți da socoteala de câți săteni au renunțat la meseriile lor.

Dacă Statul trebuie să se preocupe de conservarea averii sale și de rentabilitatea proprietăților sale, pe de altă parte el mai are sarcina mult mai mare să se preocupe de necesitățile populației și să creeze izvoare noi de producție, în loc de a stinge pe cele existente.

Dacă am insistat atât asupra acestor considerante, este că multe servicii de ale Statului înfățișează activitatea lor numai prin sporul veniturilor ce au adus bugetului, pe când ar trebui să pue în paralel și efectul economic rezultat din exploatarea lor. Statul nu este ca un particular care să se preocupe numai de veniturile ce încasează direct ; la dânsul veniturile indirecte sunt de multe ori cu mult covârșitoare. Nu aveți decât să examinați, pe de o parte, mica rentabilitate a căilor ferate, relativ cu capitalul angajat în exploatarea lor, iar pe de altă parte sporul considerabil al avuției publice creat prin liniile ferate. O populație sănătoasă și bogată va umple totdeauna mai bine visteria Statului decât orice exploatare directă făcută de Stat, care nu ar fi îndrumată tocmai în folosul acestei populații.

D-lor deputați, proiectul prezentat de d-l ministru de domenii și agricultură are tocmai ca scop să lege exploatarea pădurilor Statului, pe de o parte de necesitățile populației noastre, pe de alta de dezvoltarea industriilor și meseriilor din comunele rurale. Suferințele locuitorilor săraci vor fi în parte alinate prin ieftenirea lemnelor de foc din depozitele comunale, iar prin crearea multor centre de exploatare se va da de lucru populației rurale tocmai în epocile când munca câmpului este oprită. Comitetul delegaților a făcut și mai explicit art. 3, arătând că, pe lângă țelul ce l are de a iefteni lemnele de foc, mai are și acela de a pune la dispoziția meseriașilor rurali lemn de lucru ieftin.

Ieftenind transportul lemnelor de foc pe căile ferate, se va sporii raza de alimentare a orașelor depărtate de păduri, prin urmare, se va crea o mai mare concurență între vânzătorii de lemn și o ieftenire a prețului, cu care se va cumpără lemnele de foc. După cum probează următoarea tabelă :

LEMNE DE FOC

Distanța	Tariful actual	Tariful propus	Observațiuni	Distanța	Tariful actual	Tariful propus	Observațiuni
Kilom.	Lei de vagon	Lei de vagon		Kilom.	Lei de vagon	Lei de vagon	
8	5	4		90	46	21	
10	6	5		100	50	23	
20	12	9		150	60	33	
30	17	12		200	70	40	
40	22	13		300	82	60	
50	28	13		400	100	80	
60	32	15		500	125	100	
70	37	17		600	150	120	
80	42	19		700	175	140	

Să nu avem nici o preocupare că veniturile Statului se vor micșora. Micii exploatare și sătenii plătesc totdeauna mai scump copacii ce cumpără în picioare sau în mici loturi decât marii exploatare de păduri, cari prin importanța capitalului angajat îndepărtează concurența și devin stăpâni pe piețele noastre comerciale. Singurul lucru care devine mai anevoios este controlul Statului asupra exploatărilor pădurilor sale. Este evident că trebuie și muncă mult mai încordată și un serviciu de inspecții mult mai riguros ca până acuma; dar suntem convinși că corpul silvic al ministerului de domenii se va pune la înălțimea sarcinii sale.

În afară de modificarea dela art. 3, comitetul delegaților a făcut mai puțin imperativă cerința art. 1, prin care autoritățile sunt datoare a cumpără lemne de foc din pădurile Statului, pentru-că pot fi cazuri, în cari să fie mai avantajos pentru unele comune să nu cumpere lemne dela Stat.

Cu aceste mici adăugiri, comitetul delegaților vă roagă să binevoiți a lua în deliberare și a vota următorul proiect de lege.

Raportor, C. I. Brătianu.

Cum s'a prezentat de guvern

Art. 1. — Ministerul agriculturii și al domeniilor este autorizat a vinde prin bună învoială, pe unul sau mai mulți ani, din pădurile Statului, lemnele de foc necesare ministerelor și autorităților dependente de ele, județelor, comunelor urbane și instituțiilor de binefacere puse sub controlul Statului.

Toate aceste autorități sunt datoare a cumpără lemnele de

foc, de cari au trebuință numai din pădurile Statului, afară de cazul când ministerul agriculturii și al domeniilor le-ar face cunoscut că nu are păduri exploatabile disponibile, sau când ele ar avea pădurile lor proprii în condițiuni de a putea fi exploatare în vederea producțiunii lemnului de foc.

Cum s'a modificat de comitetul delegațiilor acest alineat.

Toate aceste autorități vor cumpăra lemnele de foc, de cari au trebuință din pădurile Statului, afară de cazul când ministerul agriculturii și al domeniilor le-ar face cunoscut că nu are păduri exploatabile disponibile, sau când ele ar avea pădurile lor proprii în condițiuni de a putea fi exploatare în vederea producțiunii lemnului de foc.

Cum s'a prezentat de guvern

Vânzarea se va face pe suprafață, pe număr de arbori, sau pe unitatea de produse fasonate, după cum interesul cultural al pădurilor ar cere.

Prețul vânzării va fi acela fixat de ministerul agriculturii și al domeniilor prin agenții săi silvici.

Art. 2.—Exploatarea se va face de autoritatea cumpărătoare, cu respectarea clauzelor contractului de vânzare, ale amenajamentului sau regulamentului special de exploatare, ce ar avea pădurea vândută și tot ea va suportă cheltuelite de exploatare, de transport și altele.

Prețul datorit și toate cheltuelile făcute de autoritatea cumpărătoare se vor înscri de dânsa în bugetul anual ca cheltueii obligatorii.

Art. 3.—Ministerul agriculturii și al domeniilor mai este autorizat a vinde spre exploatare, prin bună învoială și pe prețul de estimație, loturi mici din orice păduri, însă de o valoare până la 10.000 lei, comunelor rurale, fie pentru trebuințele lor, fie ale sâtenilor, obștiilor sâtești și micilor meseriași.

Adaus de comitetul delegațiilor

Comunele rurale sunt datoare ca lemnele de lucru ce se vor găsi în loturile cumpărate să le vândă pe prețul de revenire ca lemn de lucru meseriașilor și de preferință acelor din comună.

Cum s'a prezentat de guvern

Asemenea vânzări se vor face tot în raport cu dispozițiunile amenajamentului sau regulamentelor speciale de exploatare și cu limitarea vânzării, numai la posibilitatea acelei păduri.

Consiliul de miniștri, după referatul ministrului agriculturii și al domeniilor, poate acorda cumpărătorilor prevăzuți la acest articol înlesnire de plată, sub garanția ce va crede de cuviință.

Un regulament special va regulă modul exploatării acestor loturi.

Art. 4. — Ministerul agriculturii și al domeniilor va putea, de va crede de cuviință, să facă exploatarea în regie a pădurilor ce ar vinde conform art. 1 și 3, în care caz la prețul estimățiunii se vor adăuga și cheltueli făcute în acest scop.

Art. 5. — Comunele urbane sunt datoare a înființa unul sau mai multe depozite pentru vânzarea directă, cu amănuntul, prin bună învoială și de preferință la populațiunea nevoiașe a orașului a lemnelor de foc.

Spre acest sfârșit, ele sunt datoare a îngriji pe cât se poate ca să aibă cantitatea de lemne trebuincioase atât pentru satisfacerea nevoilor ei, cât și pentru regulata funcționare a depozitelor menite a satisface nevoile populațiunii.

Prețul de vânzare în acest caz nu poate fi mai mare decât suma cât costă pe comună lemnele aduse în deposit, plus cheltuelile de administrație și vânzare.

Art. 6. — Prețul transportului lemnelor de foc pe căile ferate ale Statului, atât pentru cumpărătorii enumerați la art. 1 și 3, cât și pentru oricine alt, va fi acela prevăzut de tarifele căilor ferate, cu excepțiunea numai pentru transporturile, ce s'ar face în timpul de la 1 Martie și până la 1 August, pentru care epoca prețului transportului nu va trece de 2 bani tona kilometrică.

Art. 7. — Eforiile spitalelor civile din București și Sf. Spiridon din Iași, cu autorizația ministrului de interne, vor putea vinde spre exploatare pădurile lor pentru lemne de foc, în condițiunile prezentei legi.

Art. 8. — Contractele de vânzare făcute de ministerul agriculturii și al domeniilor pe baza acestei legi sunt scutite de taxa timbrului și înregistrării.

Incasarea prețului și a tot ce se va datorî ministrului agriculturii și al domeniilor se va face prin aplicarea legii de urmărirea veniturilor Statului.

Art. 9. — Un regulament de administrație publică făcut de ministerul agriculturii și domeniilor va determina procedura de urmat pentru aplicarea acestei legi,

Ministerul de interne, printr'un regulament, va determina organizarea și modul funcționării depozitelor prevăzute la art. 3, precum și aplicarea dispozițiilor legii de față la județe și comune.

Ministrul agriculturii și al domeniilor,
Al. Constantinescu.

— După adoptarea luării în considerațiune și votarea articolelor în parte, astfel cum au fost modificate de comitetul delegaților, se pune la vot cu bile proiectul de lege în total și rezultatul scrutinului este cel următor :

Votați	66
Majoritate regulamentară	47
Bile albe	64
Bile negre	3

Discuțiunea în Senat

Ședința dela 29 Ianuarie 1910

D. vice-președinte, C. Coslescu-Comăneanu. Acum, d-ilor, intrăm în ordinea zilei. Avem mai întâiu raportul comitetului delegaților de secțiuni asupra proiectului de lege pentru vânzarea către autorități a lemnelor de foc și înființarea de depozite în comunele urbane.

— *D. raportor Gh. Burghete,* dă citire următorului raport și proiect de lege :

Domnilor Senatori,

Proiectul de lege relativ la vânzarea către autorități a lemnelor de foc din pădurile Statului și pentru înființarea de depozite în comunele urbane, votat și adoptat de Adunarea deputaților în ședința dela 21 Ianuarie 1910, și adus în deliberarea Senatului cu Mesagiul regal No... dela 22 Ianuarie 1910, secțiunile d-voastră luându-l în cercetare, l-au admis toate, numind delegați :

Secțiunea I	pe d-l	G. Constantinescu-Râmniceanu;
»	II »	» Stroe Belloescu ;
»	III »	» I. Dumitrescu Agraru ;
»	IV »	» G. G. Burghete, și
»	V »	» Al. Ghirgiu, cari, întrunindu-se în ziua

de 27 Ianuarie 1910, s'au constituit în comitet al delegaților, sub președinția d-lui Stroe Belloescu, și, luând din nou în cercetare acest proiect de lege, în urma discuțiilor urmate l-a admis în unanimitate, numind pe subsemnatul raportor.

Subsemnatul raportor am onoare a vă expune următoarele :

Impuținarea pădurilor particulare, fie ale proprietarilor, fie ale moșnenilor și răzeșilor, cei dintâiu nimicind pădurile în scopul de a avea mai mult pământ de cultură, dar care în loc să le folosească mai mult le-au păgubit, iar cei din urmă victimă a speculatorilor, a contribuit la scumpirea peste măsură a lemnului de foc, ajungând astfel în unele localități ale țării metrul între 10—14 lei și încă cu tendințe de urcare; astfel că acest element indispensabil traiului zilnic a devenit un obiect de lux accesibil numai celor bogați.

Atât populațiunea dela sate cât și mai cu seamă cea dela orașe suferă din cauza acestei scumpiri a lemnului de foc.

Și aceste nevoi simțite au ajuns obiectul de speculă a fel de fel de traficanți, cari sub formă de cartel ruinează populațiunea țării.

Este o stare de lucruri îngrijitoare, pe care noi cu toții, legiuitori și guvern, suntem datori a o îmbunătăți.

Proiectul de lege prezentat de actualul domn ministru al domeniilor este menit, pe deoparte, a pune întru câtvă stavilă speculei, iar pe de alta, a veni în ajutorul populațiunii țării, punându-i la dispozițiune cu prețuri avantajoase lemnul de foc, de care are trebuință.

Economia acestui proiect de lege consistă ca Statul, care este cel mai mare proprietar de păduri, să pue la dispoziția comunelor, a diferite autorități și instituțiilor de binefacere lemnele de foc (art. 1).

Statul apoi, pentru a veni în ajutorul populațiilor rurale, mai cu seamă, este autorizat a vinde comunelor rurale pentru trebuințele lor și ale sătenilor, obștiilor sătești și micilor meseriași mici loturi de pădure de o valoare care nu va trece de 10.000 lei (art. 3).

Lemnul de lucru provenit din aceste parcele se va vinde de preferință meseriașilor și chiar celor din localitate.

O măsură într'adevăr eficace de a veni în ajutorul populațiilor dela orașe este obligațiunea pentru comunele urbane de a înființa depozite de lemne de foc, cari să le vândă populațiilor sărace cu amănuntul și prin bună învoială (art. 5).

Eforiile Sf. Spiridon din Iași și a spitalelor civile din Bucu-

rești vor putea, fiind autorizate de ministerul de interne, să vândă și să exploateze păduri din domeniile lor pentru lemne de foc.

Iar art. 6 determină prețul transportului lemnului pe căile ferate ale Statului.

Celelalte dispozițiuni din proiect prevăd îndatorirea pentru ministerul domeniilor de a face un regulament de administrație publică în care să se prevadă procedura aplicării acestei legi; apoi pentru ministerul de interne de a reglementa modul funcționării depozitelor și altele.

În fine, restul articolelor cuprind cum și de către cine se va face exploatarea, fixarea prețului lemnului, încasarea lui, modul de plată și facilități de plată, cine suportă cheluelile de exploatare, de transport și altele.

Vă rog dar să binevoiți a vota alăturatul proiect de lege.

Raportor, G. G. Burghele.

L E G E

pentru vânzarea către autorități a lemnului de foc din
pădurile Statului și pentru înființarea de depozite în comu-
nele urbane

Art. 1.— Ministerul agriculturii și al domeniilor este autorizat a vinde prin bună învoială, pe unul sau mai mulți ani, din pădurile Statului, lemnele de foc necesare ministerelor și autorităților dependente de ele, județelor, comunelor urbane și instituțiilor de binefacere puse sub controlul Statului.

Toate aceste autorități vor cumpăra lemnele de foc, de cari au trebuință din pădurile Statului, afară de cazul când ministerul agriculturii și domeniilor le-ar face cunoscut că nu are păduri exploatabile disponibile, sau când ele ar avea pădurile lor proprii în condițiuni de a putea fi exploatate în vederea producțiunii lemnului de foc.

Vânzarea se va face pe suprafață, pe număr de arbori, sau pe unitatea de produse fasonate, după cum interesul cultural al pădurilor ar cere.

Prețul vânzării va fi acela fixat de ministerul agriculturii și al domeniilor prin agenții săi silvici.

Art. 2.— Exploatarea se va face de autoritatea cumpărătoare, cu respectarea clauzelor contractului de vânzare, ale amenajamen-

tului sau regulamentului special de exploatare, ce ar avea pădurea vândută și tot ea va suportă cheltuelile de exploatare, de transport și altele.

Prețul datorit și toate cheltuelile făcute de autoritatea cumpărătoare se vor înscri de dânsa în bugetul anual ca cheltueli obligatorii.

Art. 3. — Ministerul agriculturii și al domeniilor mai este autorizat a vinde spre exploatare, prin bună învoială și pe prețul de estimație, loturi mici din orice păduri, însă de o valoare până la 10.000 lei, comunelor rurale, fie pentru trebuințele lor, fie ale sâtenilor, obștilor sâtești și micilor meseriași.

Comunele rurale sunt datorare ca lemnele de lucru ce se vor găsi în loturile cumpărate să le vândă pe prețul de revenire ca lemn de lucru meseiașilor și de preferință acelor din comună.

Asemenea vânzări se vor face tot în raport cu dispozițiunile amenajamentului sau regulamentelor speciale de exploatare și cu limitarea vânzării numai la posibilitatea acelei păduri.

Consiliul de miniștri, după referatul ministerului agriculturii și al domeniilor, poate acorda cumpărătorilor prevăzuți la acest articol înlesnire de plată, sub garanția ce va crede de cuviință.

Un regulament special va regulă modul exploatării acestor loturi.

Art. 4. — Ministerul agriculturii și al domeniilor va putea, de va crede de cuviință, să facă exploatare în regie a pădurilor ce ar vinde conform art. 1 și 3, în care caz la prețul estimațiunii se vor adăoga și cheltueli făcute în acest scop.

Art. 5. — Comunele urbane sunt datorare a înființa unul sau mai multe depozite pentru vânzarea directă, cu amănuntul, prin bună învoială și de preferință la populațiunea nevoiașe a orașului a lemnelor de foc.

Spre acest sfârșit, ele sunt datorare a îngriji pe cât se poate ca să aibă cantitatea de lemne trebuincioasă atât pentru satisfacerea nevoilor ei, cât și pentru regulata funcționare a depozitelor menite a satisface nevoile populațiunii.

Prețul de vânzare în acest caz nu poate fi mare de cât suma cât costă pe comună lemnele aduse în depozit, plus cheltuelile de administrație și vânzare.

Art. 6. — Prețul transportului lemnelor de foc pe căile ferate ale Statului, atât pentru cumpărătorii enumerați la art. 1 și 3, cât și pentru oricine alt, va fi acela prevăzut de tarifele căilor

ferate, cu excepțiunea numai pentru transporturile ce s'ar face în timpul dela 1 Martie și până la 1 August, pentru care epocă prețul transportului nu va trece de 2 bani tona kilometrică.

Art. 7. — Eforia spitalelor civile din București și Sf. Spiridon din Iași, cu autorizația ministerului de interne, vor putea vinde spre exploatare pădurile lor pentru lemne de foc, în condițiunile prezentei legi.

Art. 8. — Contractele de vânzare făcute de ministerul agriculturii și al domeniilor pe baza acestei legi sunt scutite de taxa timbrului și înregistrării.

Incasarea prețului și a tot ce se va datorî ministerului agriculturii și domeniilor se va face prin aplicarea legii de urmărirea veniturilor Statului.

Art. 9. — Un regulament de administrație publică făcut de ministerul agriculturii și domeniilor va determina procedura de urmat pentru aplicarea acestei legi.

Ministerul de interne, printr'un regulament, va determina organizarea și modul funcționării depozitelor prevăzute la art. 3, precum și aplicarea dispozițiunilor legii de față la județe și comune.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința de la 21 Ianuarie anul 1910 și s'a adoptat cu majoritate de *șesezeci* și *patru* voturi, contra *două*.

Președinte, B. M. MISSIR

(L. S. A. D.)

Secretar, N. Racottă

D. vice-președinte, C. Costescu-Comăneanu : Discuția generală este deschisă.

D. Theodor Rosetti are cuvântul.

D. Th. Rosetti : D-lor senatori, când a venit în secțiuni acest proiect de lege al d-lui ministru de domenii am avut onoarea de a-l combate. Spuneam d-lui ministru atunci că aprob cu desăvârșire bunele intențiuni ale d-sale, nu mă pot uni însă de loc cu mijloacele prin care vrea să realizeze aceste bune intențiuni. Ii aminteam un vechiu adagiu : că drumul iadului este presărat cu intenții bune și îl rugăm să se păzească de generozitatea ideilor, căci nu este totdeauna cu puțință realizarea lor.

D. ministru crede că este pe deplin sigur de buna și regulata realizare a scopului pe care îl urmărește. Eu mă voiu sili să demonstrez înaintea d-voastre, pe cât îmi va fi cu puțință, că această speranță nu o putem avea.

Mai întâiu, d-lor, calea pe care am apucat de a suplini inițiativa particulară în mersul regulat al funcțiunilor sociale și economice într'un Stat îmi pare absolut greșită.

Este vorba de o înlesnire pe care vrea să o aducă d. ministru de domenii, prin această lege, populației, față cu scumpirea traiului și în special cu scumpirea unui obiect de trai socotit de prima necesitate.

Este cert d-lor, că s'a scumpit prețul lemnelor de foc și mai mult încă, prețul lemnelor de lucru, de construcție.

Să vedem însă cărei împrejurări se datorește lucrul acesta ?

Înainte de toate, cred că se datorește relei chibzuinți a însuși Statului, care fără nici un fel de socoteală pentru păstrarea domeniului său forestier, a exploatat și exploatează în mod foarte puțin rațional acest domeniu.

Avem de ani de zile un serviciu forestier, avem legi ocrotitoare ale pădurilor, cu toate acestea, după chiar mărturisirea pe care a făcut-o deunăzi d. ministru al domeniilor, nu avem decât foarte puține, s'au poate chiar nici una, din pădurile Statului, care să fie amenajate conform regulilor stabilite de știință: Prin urmare o distrugere mai mult sau mai puțin patentă a acestui stoc de lemne, care este menit să asigure și pentru viitor trebuințele acestui pământ.

Afară de aceasta, al doilea nu avem nici mijloace de comunicație ca să punem la îndemână populației exploatarea lemnelor din pădurile câte mai sunt. Să nu mi se vorbească de multe linii de drum de fier, care sunt chiar poate prea multe, dar alte linii de acces nu sunt, căci nu putem să facem prin fiecare pădure câte un drum de fier. Astfel de drumuri de comunicație, nu există în părțile unde sunt păduri.

S'a prohibit, în scopul exploatărei pădurilor noastre, lemnul de lucru din alte părți, pentru ca să se încurajaze societățile care devastează pădurile noastre și să oprim populația noastră în unele părți ale țării, ca să cumpere lemne mai ieftine și mai bune care ne-ar veni de aiurea.

Așa fiind, era natural ca scăderea însemnată a stocului de lemne care există în țară, conform legii, cererii și ofertei, să aducă după ea suirea prețului.

Intr'un târziu Statul a zis: trebuie să interviu, și intervenția aceasta, dați-mi voe să o caracterizez, nu este pornită din o preocupare legitimă a administrației domeniilor, de starea rea a lucrurilor și trebuințelor țării, ea provine din cauza unei agitațiuni care s'a făcut pentru eftinirea traiului.

Acesta a fost mobilul care a adus pe guvernul nostru la ideia aceasta. Și-a zis: hai să facem ceva ca să mulțumim lumea care se agită cu scumpirea traiului.

Temerea aceasta ni se pare primejdioasă. Scumpirea traiului are mai multe și diferite cauze: cari sunt poate dependente de acțiunea guvernamentală, dar nu în sensul cum vede d. ministru al domeniilor, are alte cauze cari sunt de ordine generală, cum sunt de exemplu eftinirea banului. E cunoscut că dacă se eftinește banul, se scumpesc prețurile tuturor lucrurilor, proibițiunea sau cel puțin scumpirea multor articole de uz trebuincios zilnic, care se produce prin protecțiunea ce am adus industriei noastre naționale, contribuie și ea la această scumpire. Mai sunt chestiuni de tarife, de situațiuni generale cari nu depind în genere

de noi, ci de conecul comercial din întreaga lume. Astfel s'a scumpit grâul la noi: vagonul care era 1.300 de lei, s'a suit peste 2.000—2.200 lei.

Oare aceasta atârnă de noi? e din pricina celor petrecute în țară la noi, că s'a suit prețul grâului la noi? Evident că nu. Noi producem în anii cei răi mai mult de cât ne trebuie pentru consumațiunea internă, prin urmare în ce privește acest articol chiar deficitul ce s'ar produce în recolta noastră anuală n'ar trebui să aibă o influență. Inșă acest grâu este un obiect de consumațiune, nu numai în țara românească, ci în lumea întreagă, și prețul lui se ridică și se scoboară, se determină prin situațiunea generală a tuturilor piețelor. Aceasta este atât de adevărat în cât o suire sau o scădere la bursa din Chicago sau din New-York, influențează asupra prețului de la Galați sau de la Brăila.

Domnilor Senatori, dacă Statul se crede dator ca să intervie pentru că s'au scumpit lemnele, nu vedeți că s'ar putea naște în publicul cel mare ideea că ar trebui să intervie Statul, și atunci când se scumpește grâul? Evident că pâinea este un obiect de prima necesitate mai însemnat încă decât încălzirea. Vedeți d-voastre Statul român intervenind ca să facă pâinea ieftină în țara românească? S'ar putea ca și ideea aceasta să vie cuiva în minte. Vă voi cită ca exemplu, că s'a încercat odinioară comuna Brăila să facă o operațiune de felul acesta. Să-mi dați voie să vă spun această mică anecdotă privitor la modul de a gândi și de a procedea la noi în țară,

Intr'un an oarecare, mi se pare pe la 1899, prețul grâului se suise foarte mult și ministerul de atunci a avut grija, că poate acea suire să influențeze asupra scumpirii pâinii în țară și se temea poate că fiind grâul mai ales obiect de export, să se exporteze puținul grâu care era în țară încât cecece ar rămânea să nu fie îndestulător pentru trebuințele locale. Atunci printr'o circulară adresată la toate primăriile comunelor urbane din țară ministerul le arată că se prevede puțința unei asemenea întâmplări și roagă deci pe consiliile comunale să se gândească dacă o asemenea eventualitate e probabilă sau nu pentru localitatea ce administrează și la caz când ar prevedea o asemenea întâmplare, o asemenea lipsă și la caz când comuna ar avea fonduri disponibile, să avizeze, dacă nu ar fi bine ca cu asemenea fonduri disponibile să facă aprovizionarea, în vederea viitoareii lipse, bine înțelegându-se, că aceasta nu era decât o întrebare care făcea consiliului comunal, și urma ca, dacă consiliul comunal ar fi intrat pe această cale, atunci să se facă obicinuitele formalități prevăzute de legea comunală, pentru a obține autorizația din partea ministerului, eventual a corpurilor legiuitoare, a unei asemenea autorizațiuni.

Știți ce s'a întâmplat într'una diu comunele mari ale noastre?

Cum s'a primit această circulară, consiliul comunal a găsit că este foarte bine venită și necesară măsura aceasta, a găsit că are și fonduri disponibile, și că este bine ca aceste fonduri să le întrebuițeze imediat pentru un așa scop important.

A arvnit imediat de 50.000 franci grâu, cu un preț foarte ridicat, și s'a adresat la Banca agricolă, ca să-i pună amanet acel grâu, și cu banii ce va lua, să cumpere alt grâu pe care să-l pună iarăși amanet,

și tot așa cumpărând grâu, să ajungă la facerea unui stoc, care va costa 400.000 lei.

Eu eram atunci la Banca agricolă, și examinând lucrările consiliului comunal, fiindcă am voit să-mi dau seamă de legalitatea unei asemenea proceduri, am văzut că este contrară dispozițiilor tutelare a legii consiliilor comunale și am refuzat afacerea.

Alți bancheri au făcut însă afacerea și comuna a făcut această afacere cu bancherii, și a așteptat ca să vină brutarii să-i ceară grâu spre a face pâine; Brutarii nu au venit, și comuna a rămas cu grâul.

Atunci s'a gândit să-l întrebuițeze.

A făcut un contract cu o moară din Brăila, a făcut și o pitărie și a început a face ea pâine.

Ce s'a întâmplat însă?

Populația aceea care consumă mai ales mult, populația mărginase din orașe, când se scumpește pâinea, mănâncă mămăligă, care este mai ieftină, și mâncând mămăligă, comuna a rămas cu pâinea nevândută,

Așa încât s'a văzut silită să vândă acel stoc de grâu, cu un preț mic, căci se așteptă la o depreciare comercială și mai mare, și astfel s'a scăpat de încurcătură cu o pagubă de aproape 60.000 lei.

Iată, d-lor, la ce conduce mentalitatea noastră cam ușoară, la ce conduce intervențiunea în afacerile comerciale, ale autorităților noastre.

Mă iertați că v'am spus această anecdotă cam lungă, dar o găsesc interesantă pentru lămurirea noastră.

Proiectul făcut de către d. ministru prevede două scopuri principale :

Întâi, aprovizionarea autorităților publice, Statului, comunelor, instituțiilor de binefacere dependente de Stat, cu lemne din pădurile Statului.

Și prevede în privința aceasta, ca să le vândă Statul părți mai mici sau mai mari de păduri, pe cari acele autorități să le exploateze pentru acoperirea trebuințelor lor.

Și d. ministru al domeniilor ne spune mai deunăzi, că chiar înainte de a se fi votat această lege, d-sa a și pus-o în aplicare în această direcțiune, prin aceea că a contractat cu ministerul de război și cu ministerul cultelor și instrucțiunii publice, furnizarea lemnului din pădurile Statului și că această măsură luată de d-sa a adus acestor două ministere o destul de însemnată economie în cheltuiala, care se făcea până acum cu cumpărarea lemnului.

Nu am nimic de zis, e un semn de bună gospodărie din partea d-lui ministru al domeniilor, dacă prin acest mijloc a parvenit să facă să câștige bugetul statului câteva mii de lei pe an, dar de aci până la întinderea acestor măsuri asupra tuturor autorităților din țară mai e ceva.

Or cum ar fi însă, îmi voi permite să vă amintesc că această încercare a mai fost făcută în țara românească odată, în timpul ministerului Lascar Catargiu, dela 1875—1876, din care făceam parte și eu; și atunci s'a găsit că prețul lemnului relativ mare ar putea fi înlăturat în cece privește trebuințele proprii ale Statului prin exploatarea pădurilor lui de el.

Eră vorba de aprovizionarea autorităților din București cu lemne de foc din pădurea Statului dela Comana. S'au adus lemne de acolo, și mi-aduc aminte că Lascar Catargi și-a pus mâna în cap când a văzut la ce rezultat dezastros ducea pentru Stat această măsură.

Economia care se făcuse se constata că se compensa cu mult prin pagubele cari se aduseseră stocului de păduri de la Comana.

Dar nu e numai atât în ce privește cererea d-lui ministru al domeniilor prin legea de față.

D-sa nu se mulțumește cu aprovizionarea lemnului în ceea ce privește autoritățile Statului,—lucrul s'ar înțelege până la un punct pentru autorități; că Statul fiind proprietar de păduri în loc să cumpere lemne de pe piață, să și le taie el în regie, singur, și să le dea la autorități.

Nu ar fi de zis în contra acestei măsuri altceva, decât obiecțiunea generală care se aduce mai ales în țară la noi, în contra tuturor regiilor, cari rare ori reușesc.

Dar d. ministru nu se mulțumește cu atât. D-sa vrea ca comunele urbane să fie toate obligate de a cumpăra, acolo unde sunt păduri de ale Statului cari sunt la dispoziție de a fi tăiate, numai dela minister, atât pentru trebuințele comunei, cât și pentru locuitori, pentru partea săracă a locuitorilor, și de a înființa depozite de lemne, care să poată fi vândute cu prețul cât va costa pe comună.

Aci să-mi permită d. ministru de domenii să-i atrag atențiunea asupra dificultăților inerente unei asemenea operațiuni.

Să luăm de exemplu orașul București. Câte depozite de lemne crede d. ministru că sunt în orașul București, sau câte ar trebui să fie minimum, pentru ca trebuințele populațiunii să fie îndestulate? E evident că dacă ați face unul, două, trei, patru depozite de lemne în orașul București, tocmai populațiunea mărginașe, care șeade în depărtare, toți oamenii aceia cari nu au nici bani mulți, nici mijloace de transport proprii, nu vor putea să se îndestuleze dela aceste depozite comunale.

Ar trebui, prin urmare, ca să se satisfacă aceste trebuinți; ar trebui înființate un număr însemnat de asemenea depozite.

Or, d-lor, ia să vedem noi ce cere înființarea unui depozit de felul acesta?

Mai întâi, cere un loc pe care să se depună lemnele, cere o casă, un adăpost oare-care pe lângă acel loc, în care să șeadă omul însărcinat cu supravegherea și operațiunea desfacerii acestor lemne, cere o prăvălie, are să mai fie trebuință de un contabil, care să stea acolo și să țină socoteala de ce a primit spre desfacere și ce a dat.

Apoi, d-lor, dar știți d-voastre, vă dați d-voastre socoteala cât e de greu să ții un contabil, mai cu seamă când e vorba de ținere de material?

D. C. C. Arion: Material al Statului.

D. Th. Rosetti: Ei bine, d-lor, așa stând lucrurile, eu vă pot încredința că dacă nu veți face această organizațiune completă, n'ați făcut nimic.

Să-mi dați voe, d-lor, să vă dau un alt exemplu, dintr'o altă experiență practică a mea.

Eu fac parte din consiliul de administrație al eforiei așezămintelor Brâncovenești, și în această calitate primesc dela eforia așezămintelor Brâncovenești pe fiecare an un număr restrâns de 7-8 bilete de lemne pentru săraci, ca, nevasta mea și eu, să le dăm, la rândul nostru, la oamenii săraci din mahalaua mea.

Până acum se dedeau biletele de lemne așa: se dedea o cantitate oarecare de lemne pentru săraci și partea care căpăta acel bilet trebuia să se ducă să-și ridice el, pe socoteala lui, lemnele dela depozitele eforiei.

Ei bine, știți ce se întâmplă?

Femeea săracă trebuia să dea jumătate din lemne cărușului ca să-i ducă lemnele acasă. Așa în cât, pomana aceasta eră în mare parte iluzorie.

Ca să se pună capăt acestei stări de lucruri, eforia a luat măsura ca biletul de lemne să cuprindă și obligațiunea din partea primăriei de a transporta lemnele la domiciliul celui care căpăta biletul.

De altmintelega, d-lor oricari din noi, cari cumpără lemne în cantitate mai mare, se angajează el cu căratul lemnelor; când cumpără lemne în cantitate mai mică dela o magazie de lemne, de exemplu, lemnele i se aduc acasă.

Ei bine, așa fiind, puteți d-voastre să țineți la dispoziția consumatorilor și un serviciu așa organizat, în cât să poată transporta și lemnele la domiciliul cumpărătorilor?!

Nu vedeți în ce haos de organizațiune ați intrat?!

Și dacă acest serviciu e așa organizat în cât să nu poată satisface toate cererile, înțelegeți bine că lucrul acesta devine iluzoriu pentru sărăcime.

Vedeți dar, d-lor, că lucrul pentru târguri este dejă, după părerea mea, puțin practică.

Și notați bine, este puțin practică pentru târguri, unde avem o administrațiune comună ceva mai deșteaptă, unde autoritățile pot face un control mai eficace, unde diferitele mijloace de activitate sunt mai îndemnate.

D. Ministru, în bunavoința sa de a veni în ajutorul tuturor celor săraci, nu s'a mulțumit de a face legea numai pentru cei dela orașe, ci a întins-o și la sate, zicând că și comunele rurale sunt autorizate de a face asemenea cumpărături până la valoarea de 10.000 lei.

Apoi vă dați seama ce va să zică treaba aceasta? Și încă în multe părți cu credit, căci este prevăzut în lege că ministerul poate să facă și credit.

Dar, aceasta însemnează a le încredința exploatarea unei părți a pădurilor Statului. În adevăr, avem 3.000 de comune; dacă li s'ar da câte 10 mii de lei fiecareia, am ajunge la o sumă de 30 milioane lei pe fiecare an valoare a lemnelor cari s'ar pune la dispoziția autorităților comunale din țară, adică mai bine de încincit decât ia astăzi Statul din exploatarea pădurilor sale. Deja exploatarea de azi reprezintă o quasi distrugere a pădurilor noastre; vă închipuiți ce s'ar întâmplă când am sporî în modul acesta consumațiunea de lemne.

Dar, d-lor, este cu neputință de a prevedea la ce ar putea duce în practică aplicațiunea unei asemenea legi.

Intâi cine are să controleze pe primar sau pe administrațiunea cea comunală care din multe puncte de vedere lasă de dorit? Sunt sigur că fruntașii și bogătașii satelor vor avea lemne gratuit, iar săracii le vor cumpăra mai scump decât astăzi. Să dea Dumnezeu să greșesc, dar eu prevăd lucrul acesta pentru o mare parte a populațiunii noastre rurale.

Nu vreau, d-lor senatori, să vă rețin mai multă vreme, pentru a vă demonstra mai mult, cât de greoi și primejdios poate să fie acest sistem.

Este adevărat că d-nii miniștri de domenii și de interne își propun ca prin regulamente ulterioare să reguleze toată treaba aceasta, și dați-mi voe să fac aci o paranteză. S'a luat, de o bucată de vreme un fel de obicei la noi de a se face prin regulamente chiar legi, pentru că, în adevăr, dela modul regulamentării și punerii în lucrare, a unei asemenea legi, nu mai poate rezultă folosul sau nefolosul ei.

Când însă corpurile legiuitoare sunt chemate de a votă o lege de principiu, care în realitate nu conține mare lucru, or care în fond nu va fi regulat decât prin regulament, aceasta după mine însemnează a da carte blanche administrației, de a face însăși legea. În definitiv susține dela critica și examinarea corpurilor legiuitoare toate elementele cari în realitate pot să lămurească asupra reușitei intențiunii dealtminteri foarte lăudabile a d-lui ministru de domenii.

Prin urmare d-lor, în ce mă privește pe mine voi votă contra legii; spun aceasta *par acquit de conscience*, căci știu că majoritatea va votă legea ca pe toate.

D. A. Enacovici: Nu se știe.

D. Th. Rosetti: Să nu greșești.

Să dea D-zeu să mă greșesc, dar n'am avut nici o dată iluziunea să schimb prin argumentația mea oricât de strânsă ar fi ea, un vot al Senatului.

Am zis obiecțiunile care am avut a le aduce la aprecierea d-voastre.

D. vice-președinte, C. Costescu Comăneanu: D. ministru al domeniilor are cuvântul.

D. Al. Constantinescu, ministru al domeniilor: D-lor senatori, obiecțiunile pe care onor. d. Rosetti le-a făcut în contra acestui proiect de lege, am avut ocaziunea să le ascult la discuțiunea din secțiune, când d-sa le-a format poate chiar mai amplificate decât astăzi. Tot ce a spus d-sa adineaori, dar absolut tot, până chiar și exemplul cu comuna Brăila, care zice că a făcut la un moment dat un comerț nenorocit cu grâne toate le-am auzit dela d. Th. Rosetti în secțiune. Regret numai un lucru: că răspunsul ce i-am dat atunci destul de detaliat, n'a fost de natură, ca să schimbe convingerile onor. d-lui Theodor Rosetti. Mă așteptam la aceasta, cu atât mai mult, cu cât și atunci în secțiune, ca și astăzi, am constatat nu numai că în obiecțiunile sale, nu eră nimic personal nimic preconcepțuit, dar ceva mai mult, d. Rosetti atât în secțiune cât și astăzi, a început prin a-mi aduce elogiul, personale mie și prin a-mi recunoaște bunele intențiuni, care m'au condus la alcătuirea acestui proiect de lege.

Această părere pe care o are despre intențiunile mele bune, unită cu argumentele ce i-am invocat în secțiune; mă îndreptăteau a crede că l'am convins de importanța proiectului, ce discutăm și de buna lui alcătuire. Regret sincer, că m'am înșelat, aceasta nu mă împiedică a mulțumi d-lui Rosetti pentru buna sa părere despre mine și de a constată că și cuvântarea d-sale de azi, are un caracter cu totul obiectiv, la care mă cred dator să răspund. D-l Rosetti își pune întrebarea următoare: Ce voește ministru să facă prin acest proiect de lege? Să aducă eftienirea traiului pentru un articol de prima necesitate? Eu — zice — d-sa — nu admit acest lucru pentru că nu trebuie ca ministrul să se ia după agitațiile făcute în această chestie a eftenirii traiului.

D-lor, chestiunea eftenirii traiului nu am nici pretențiunea, nici copilăria de a crede că rezidă numai în acest proiect de lege. Articolele de prima necesitate sunt multe și cauza scumpirii lor este variată, problema e dar complex și trebuie și o operă mai complexă pentru ca să putem ajunge la un rezultat deplin. Nu este mai puțin adevărat însă că și lemnele sunt un articol de prima necesitate, că Statul având însemnate păduri de lemne de foc puse sub administrația departamentului meu, m-am crezut dator, ca cu acest articol să încep opera iefcenirii traiului. (Aplauze).

D. C. C. Arion : Cer cuvântul.

D. Al. Constantinescu, ministru al domeniilor : Nu m-am luat d-le Rosetti, după agitații ca să prezint acest proiect, dar m-am condus de o nevoie de toți simțită. Dar chiar dacă mă luam după agitații, apoi întreb la rândul meu pe onor. d. Rosetti : cine a făcut sau face agitația pe chestia iefcenirii traiului? Cine a dezvoltat sub toate formele ei această chestie, între care e și articolul de care ne preocupăm astăzi, în faimoasele conferințe asupra iefcenirii traiului ținute la Dacia?

Cu toții, d-lor senatori, o știți cine sunt și în special D-ni Rosetti. Arion și Olănescu, trebuie s'o știe, căci promotorii sunt amicii d-lor politici, este partidul conservator de sub șefia d-lui Petre Carp. Și dacă lucrul stă astfel, apoi nu sunt eu în drept să vă întreb d-le Rosetti :

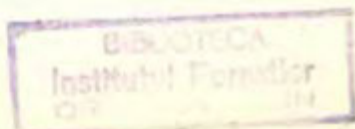
Unde e consecința d-voastre cu doctrinele ce profesăți la Dacia? Acolo aveți o doctrină, aici alta? Dacă modul cum am conceput eu lucru, nu e bun, de ce nu-mi indicați d-voastre altul și vă declar că, dacă va fi mai bun ca al meu, îl primesc cu brațele deschise?

Va să zică, dacă această chestiune a preocupat pe partizanii d-lui Carp, pe prietenii d-lui Rosetti, ce, numai d-lor au monopolul concepțiunilor? Țara nu se conduce numai cu teorii, cu abstracțiuni, trebuie măsuri practice, cari să-i vindică rănilor ei. Nu-mi pot explica atitudinea d-voastre, decât prin gelozia firească a omului care dorește dar nu știe, sau nu are ocazia ca să făptuiască. (Aplauze)

Ei bine, noi am văzut răul și avem meritul de a putea să și făptuim pentru îndreptarea lui. (Aplauze).

D. Rosetti v'a arătat că scumpirea traiului se datorește următoarelor 3 factori :

1) Statul a exploatat fără rost și mult pădurile sale, după cum chiar d. ministru de domenii ne spune într'una din zilele trecute ;

2) Lipsei de căi de comunicații;

3) Tarifului vamal prea ridicat.

Dar, d-le Rosetti, această exploatare mare și fără rost, a pădurilor Statului, dacă ar fi să urmăim legea economică de care ne vorbiți, această abundență de material ar fi trebuit să eftenască articolul iar nu să-l scumpească.

Și nici lipsa căilor de comunicație, d-le Rosetti, nu a scumpit lemnele, pentrucă căile de comunicație, ori cât am fi lipsiți de ele — căci mai avem încă multe de făcut în această direcție — dar starea căilor de comunicație a mers din ce în ce progresând, și, în tot cazul, starea căilor de comunicație de astăzi nu mai este cea de acum 20 sau 30 de ani. Prin urmare, lipsa unei rețele complete de căi de comunicații nu poate să fie o cauză a scumpirii lemnului, întrucât ele s'au îmbunătățit, și, ca să fim logici prețul lemnului ar fi trebuit să scază odată cu îmbunătățirea căilor de comunicație, iar nu să se scumpească.

Acum 20 ani, șosele erau mai puține, căi ferate mai puține, iar lemnele mai ieftene. Azi avem căi de comunicații mult mai multe și mai lesnicioase, lemnele însă sunt mai scumpe. Vedeți dar că nu aici rezidă răul.

În fine, ne-a dat ca motiv d. Rosetti, taxele mari vamale. Cum crede d. Rosetti că s'ar fi putut importa lemn de foc, când noi avem atâta? Nu pot preciza care e tariful, dar nu poate fi nici gând, chiar. de n'ar fi taxe de loc, ca să importăm lemn de foc.

D-lor, cauza scumpirii lemnului este și aici, ca în toate, specula. Ea este în prima linie cauza răului.

Nu poți să oprești specula, atunci când concezi prin legi monopol, nu poți să oprești specula atunci când negustorii se cartelează între ei, nu poți să oprești specula, atunci când formalitățile legii te împing fatal în brațele speculanților. (Aplauze).

D. C. C. Arion : Foarte exact.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : Și, prin urmare, când am mijlocul ca la un articol să evit această speculă, d-voastre, în loc de a vedeà în aceasta începutul unei acțiuni bune, veniți să mă dezaprobați? (Aplauze).

Eu cred, d-lor senatori, că prin acest proiect, specula dacă nu va dispărea cu totul, cel puțin se va reduce în mod simțitor.

Dovada e lesne de învederat. Ce-mi propun eu prin proiect în prima linie? Dispun ca lemnele de foc, din pădurile Statului, cari se administrează de departamentul meu, să le pot vinde, prin bună învoială, celorlalte ministere, și județelor și comunelor, cari, deși sunt personalități juridice distincte de Stat, sunt tot autorități publice.

Care e răul în măsura ce iau?

Statul cuprinde 9 departamente iar pădurile lui de de fapt administrează de unul din departamente, de acela al domeniilor. Pădurile sunt în definitiv ale țării, ale Statului întreg, în loc ca aceste lemne, eu ministrul domeniilor, care le administrez, să le dau ministerului de război pentru armată, ministerului instrucțiunii pentru școli, ministerului de interne pentru spitale și așa mai departe, de ce să fiu silit ca propriul produs al Statului, să-l trec, eu, ministrul de domenii, în mâna

unui mijlocitor, pentruca acel mijlocitor, la rândul lui, luându-și pe lângă câștigul normal, pe care trebuie să-l aibă, și alte câștiguri, să revândă în urmă acele lemne pe la diferitele administrațiuni și ministere? (Aplauze).

Prin urmare, d-lor, cecece fac prin proiectul de lege, este cecece trebuie să facă ori ce bun gospodar cu averea sa, care, tăindu-și pădurea, se furnizează el mai întâiu și apoi vinde restul, iar nu o vinde spre tăiere, pentruca în urmă să cumpere propriile lui lemne din mâinile cumpărătorului. (Aplauze).

În cecece privește județele și comunele urbane, acelaș lucru, căci sunt și ele administrațiuni publice.

Evitând, prin sistemul meu, mijlocitorii dintre ministerul de domenii și celelalte departamente, județe și comune, le scot fatalmente pe toate acestea de sub tirania mijlocitorilor, iau din mâna lor niște consumatori importanți, micșorez cererea și, prin urmare, conform legii economice a ofertei și a cererii, fatal se produce o scădere în prețuri.

D. Rossetti ne mai spune că cu sistemul legii se inangurează jaful, abuzurile la evaluări și, în fine, abuzurile la administrațiile comunale, cari vor face depozite de lemne.

Voi răspunde d-lui Rosetti la fiecare din aceste temeri ale d-sale Jaf în averea Statului, prin devastarea pădurilor, nu poate fi. Mai întâiu, dacă, d. Rosetti citea bine legea și expunerea de motive, ar fi văzut că Statul nu vinde anual decât atât cât regulele silvice permite a tăia anual. Va vinde și de azi în colo tot ce ar fi putut vinde, chiar fără această lege. Deosebirea este că va vinde de bună voie, fără licitație, adică ca averea vândută de Stat prin ministrul de domenii, să se cumpere în urmă tot de Stat, adică de celelalte departamente, de județe și comune dela mijlocitorii, cari au sumpărat-o la licitație de la domenii. Acest sistem de vânzare evitând specula, e dar preferabil, pădurile ce se vor vinde sunt tot acelea pe cari le pot vinde și azi, însă numai prin licitație.

Nu se creează dar prin proiect din acest punct de vedere nimic prejudiciabil pădurilor Statului.

Aveți teama jafului din exploatările neregulate ce s'ar face de ministere, județe sau comune? Apoi, în proiect nu se prevede că exploatarea se face sau de autoritățile cumpărătoare sau de domenii? Tocmai de această teamă s'a prevăzut sistem dublu de exploatare. Acolo, unde domeniile nu vor vede pericol, vă lăsă exploatarea autorității cumpărătoare, unde-l va intervedea, va face ministrul exploatarea. Și, în tot cazul, ministrul domeniilor are controlul exploatării, anume rezervat prin lege.

Dar azi, când pădurile se vând spre exploatare la antreprenori, nu este oare aceleași temeri? Statul are numai controlul și aplică legea și contractul la caz de abateri, cecece va face și în sistemul proiectul ce discutăm.

Mai e teamă d-lui Rosetti că comunele urbane vor abuză cu ocazia exploatării sau a debitului de depozite, cecece se reduce în a zice că li se dă ocazia de a se comite acte reprobabile, Eu, unul, nu fac ad-

ministrațiilor comunale necinstea de a lua o măsură bună, numai de teama că se pot face abuzuri. (Aplauze).

Nimic nu ne îndreptățește a le face o asemenea injurie, căci dacă alunecăm pe acest povârniș nenorocit, atunci ca să fim logici trebuie să admitem că sistemul aceasta se aplică la diferitele ramuri de cari autoritățile județene și comunale sunt chemate a se ocupa și nimic nu ne autoriză a înjosi discuțiunea scoborând-o la un atare nivel. (Aplauze).

Cu progresul general al țării și administrația ei s'a îndreptat și încă în așa grad că nici nu se poate compara cu aceea de acum 30 ani. Eu am deplină încredere în ea și sper că văzând ocazia ce au de a servi pe nevoiașii ce administrează, va face totul bine și corect, pentru a-și îndeplini datoria. (Aplauze).

Și, în fine, ni se mai face o obiecțiune de către d. Rosetti :

«Cine face evaluățiunea ? Cine va stabili prețul ? Va fi hatărul».

Dar astăzi cine îmi face prețul când scot pădurile la licitație ? Tot acești agenți, buni sau răi, cum sunt. Pe baza evaluățiunii lor, trece avutul Statului, prin licitație în patrimoniul lui X sau Y.

Și azi răul e mare dacă evaluările nu au fost bine făcute, căci va profita X sau Y, pe câtă vreme, după proiectul meu, aceste evaluări, chiar greșit făcute, adică în minus, întreb pe d-l Rosetti cine va profita ? Va profita Statul, județele și comunele. (Aplauze).

Admit că evaluările și în trecut ca și pe viitor, pot să nu fie ideale, căci omul este supus greșelii, dar nimic nu mă îndreptățește să zic că au fost sau vor fi făcute în mod intenționat, nedrepte pentru Stat.

Dar, chiar dacă ceva așa s'ar întâmplă, ceea ce ar pierde departamentul meu, va profita tot Statului, județului sau comunelor și nu vor profita speculanții. (Aplauze).

Prin urmare, d-lor, dacă este să alegem între două rele, să-mi dați voie să vă întreb dacă răul nu este mai mare în sistemul actual decât în cel viitor.

D-lor, d-l T. Rosetti ne mai zice : nu vedeți d-voastră de ce greutate aveți să vă loviți ? Răposatul Lascăr Catargi a încercat acest sistem acum 35 ani, prin 1875, cu comuna București și a renunțat văzând că nu merge bine.

D-l Al. Enacovici : Cu ministerele.

D-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : Nu știu cum va fi încercat. D. Rosetti a spus cu comuna București. Mai întâi, d-lor, administrația țării dela 1875 eră mult mai îndărăt decât astăzi după 35 de ani.

D-l C. C. Arion : Așa mult nu !

D-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : D-le Arion, nu pretindem nici noi, nici d-voastră, — și am fost succesiv și d-voastră și noi pe aceste bănci — că administrațiile comunale au ajuns a fi ideale, dar cum nu ne-a lipsit nici nouă nici d-voastră, dorința fermă de a îndrepta lucrurile și cum am lucrat în mod nestrămutat în această direcțiune, trebuie pentru cinstea țării și a partidului, cari au guvernat-o, să recunoaștem că este o îmbunătățire reală în administrație și o mare diferență între ceea ce a fost și ceea ce este. (Aplauze).

Că n'am ajuns idealul? E cert că nu. Dar să fie sigur d-l Arion că nici d-sa, nici eu, cari suntem mai tineri decât d-l T. Rosetti, nu vom ajunge să vedem acest ideal pe deplin realizat, căci trebuie o operă de prefacere mai lungă, la care timpul trebuie să fie cel dintâi care să-și facă opera lui. (Aplauze).

Dar noi astăzi luptăm pentru a mai îmbunătăți lucrurile, veți veni d-voastră mâine și veți merge și mai departe, și așa, treptat, treptat, timpul își va face opera lui și îmbunătățirea va fi completă. (Aplauze).

Dar d-l Rosetti mai zice un lucru: nu vedeți d-voastră ce complicațiuni grozave vor rezultă pentru comune?

Trebuie să căruțe, ... — la Brâncoveneasa se face așa încât se înșelau bieții nenorociți cărora li se dădeu bilete de lemne de pomană — de căruțașii cari le încărcău, mai trebuie încă contabilitate, greu de făcut, în fine prăpăstii peste prăpăstii.

D-lor, dacă ar fi să ne luăm după ele, și dacă la aceasta se reduce argumentele și greutățile aplicării dispozițiilor legii, în cece privește depozitele de lemne, d-lor, cred că voi convinge pe d-l Rosetti că nu este nici o greutate.

Lemnele vor sosi la depozit cu căruța, aduse dela gară sau direct dela pădure, nevoiașii vor cumpăra o porțiune oarecare, căruțași sunt destui în orașe, care să le care, nu are nevoie comuna ca să înființeze un serviciu special al ei de cărat, poate însă să tarifeze pe căruțași cum tarifează pe birjari.

Vedeți dar că lucrurile nu vor fi așa de prăpăstioase cum vrea d-l Rosetti să le prezinte. (Aplauze).

Tiu a vă spune că sistemul proiectului se practică deja de domenii cu ministerele de instrucție și de război și pot să vă afirm că colegul meu dela instrucție mi-a declarat că a realizat economii însemnate în acest mod. Ceva mai mult. Acum doi ani, comuna București, pentru a pune frâu speculanților de lemne cari aduseră până aproape de 38—40 lei mia de kilograme lemne, s'a înțeles cu banca de scont și a creat un depozit de lemne relativ foarte mic, de unde se vindea lemne tăiate la populația nevoiașă din București.

D-l Dr. Gr. Râmnicăanu: Cu toate acestea ajutorul de primar combate legea aceasta, mă prinde mirarea.

D-l C. Olănescu: Banca de scont a pierdut.

D-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: Nu vreau să știu ce crede ajutorul de primar, d-le Râmnicăanu. Părerile sunt libere. Eu nu cer părerea sa, ci părerea d-voastră care se va manifesta prin votul ce veți da. — De asemenea, d-le Olănescu, faptul că banca de scont va fi pierdut, chiar de ar fi așa, el se explică prin aceea că a cumpărat lemnele tot prin intermediari; comunele pentru depozite vor cumpăra direct dela Stat, cece nu e tot una. Cece ne interesează e de a ști dacă această întreprindere, așa în mic, a avut de efect a scădea sau nu prețul de vânzare al lemnului în oraș?

Eu pretind că da, căci așa a fost realitatea faptelor, mica întreprindere a comunei a fost un regulator față de speculatori. Rog pe d-l Olănescu să-mi spună dacă cece afirm este exact sau nu.

D-l C. Olănescu : Dă.

D-l Al. Constantinescu: *ministru domeniilor*: Vă mulțumesc pentru această recunoaștere, căci ea învederează thesa ce susțin și dăruimă toată argumentarea amicului d-voastră politic, d-l Rosetti.

Nu am pretențiunea de a putea da comunelor urbane tot ce va trebui ca să satisfacă nevoile tuturor orășenilor, dar prin sistemul meu lipsind pe deoparte din concurență atâtea administrațiuni importante, iar pe de alta, dând comunelor urbane puțința să facă pe o scară mai întinsă ajutorarea populațiunii sărace prin aceste depozite de lemne, ajungem că proiectul realizează un întreit scop: economii însemnate pentru autorități, înlesniri pentru nevoiași, scădere de preț pentru consumatori în genere prin înfrânarea în bună parte a speculei.

Ieftenirea lemnului în genere se mai deduce și din ieftenirea tarifului pe căile ferate a transportului, pe care o prevede proiectul, pentru toată lumea.

Pentru a vă convinge odată mai mult, d-lor senatori, de rezultatele nesănătoase la care sistemul actual ne poate conduce, să-mi dați voie a vă expune un fapt, constatat de mine însumi în scurtul timp de când conduc departamentul agriculturii și al domeniilor.

O pădure, care eră stabilit prin studiile făcute, că conțin 30 de stânjeni de hectar lemne de foc și care eră evaluată vre-o 800 lei ca lemne în picioare; se pune la licitațiune și iese la licitațiune 2.100 lei de hectar. Am făcut o socoteală, am împărțit 30 de stânjeni cu 2.100 lei și-mi reprezintă un preț de 70 lei stânjenu de lemn de foc în picioare în pădure. N'am aprobat licitațiunea! de și prețul eră aproape întreit de cât evaluarea, pentrucă mi-am pus întrebarea următoare: Rolul Statului este să încurajeze specula, pe spinarea consumatorului într'un grad așa de mare? (Aplauze). Răspunsul mi-a fost, nu.

M'am mai întreat: poate agenții mei au greșit în evaluare; sau poate în mod intenționat au arătat ca pădurea conține stânjeni mai puțini. Am voit să mă conving de adevăr, căci mă găseam în fața a două ipoteze: ori estimațiunea eră sinceră și atunci prețul licitații eră exagerat; sau estimațiunea nu eră sinceră. Statul putea și în acest caz, chiar cu prețul de 2.100 lei, să fie înșelat și iarăși nu trebuia să aprob licitațiunea. Am făcut cercetări și m'am convins că evaluarea eră dreaptă, deci prețul eșit la licitațiune exagerat, și nu am aprobat-o.

Acel licitator care plăteă 70 de lei stânjenu în picioare, ar fi trebuit să mai cheltuiască încă 7, 8, 10 lei pentru tăiat, 30 de lei pentru transport; punând la socoteală cheltuelile de administrațiune și câștigul lui firese ar fi revenit că trebuia să vândă stânjenu 120—130 lei. Dar pentrucă i-ar fi fost rușine să ceară 130 de lei pe stânjenu, operează cu acele faimoase cârlige pe care le pune la stânjenu, așa că din două treimi din stânjenu își scoate un stânjenu întreg și ți-l vinde atunci cu 80—90 lei. Prin urmare, din combinațiunea în cantități ajunge să vândă cu 80—90 lei două treimi din acel stânjenu. Asemenea proceduri, asupra cui se resfrâng în cele diu urmă? Evident că asupra consumatorului, fie el bogat, fie mai ales sărac, care cumpără cu brațul lemne ca să se încălzească. (Aplauze).

În această situațiune vă întreb, d-lor, făceam eu o acțiune sănătoasă ca ministru, făceam eu o acțiune de gospodărie cinstită a bunului Statului, când cu știință și cu deplină conștiință contribuiau la mărirea unui rău deja destu de simțitor? (Aplauze).

Mai vorbea d. Rosetti de populațiunea rurală. D-sa zicea: ce o să fie la sate? D-voastre, cari pretindeți că vă interesați de țărâtime ca și noi, de ce în loc să criticați, nu aplaudați la măsurile de ușurare ce luăm pentru ea?

Acțiunea noastră a tuturor trebuie să fie nu pentru a înrăutăți, dar pentru a înlesni traiul tuturor și în special al țărănimii. (Aplauze).

Nu mai departe, d-lor, de 2 ani de zile de când există Casa rurală, o mulțime de proprietari, pentru nevoile lor, s'au desfăcut de proprietățile cari au trecut de la ei în proprietatea Casei rurale și cum Casa rurală nu poate, după lege, să dețină decât pământul cultivabil al moșiei, pentru ca să-l desfacă în loturi, iar pădurile de pe acele moșii Statul este dator să le cumpere și numai în cursul acestui an, peste 10.000 hectare de pădure din diferite unghiuri ale țării, au fost astfel cumpărate de Stat prin intermediul Casei rurale, care a cumpărat 40—50 mii hectare de pământ cultivabil.

Aceste păduri, devenind astfel proprietatea Statului, sunt supuse regimului silvic și prin urmare acum țăranul nu mai poate lua uscături din pădure, cum eră obișnuit să facă în pădurea proprietarului, căci acum se pomenește cu un proces-verbal de delict silvic și cu toată rigoarea legii.

Și lucrul acesta va merge progresând continuu stocul de moșii cumpărate prin Casa rurală va deveni tot mai mare, căci proprietarii își vând moșiile Casei rurale cu pădure cu tot. Și dacă Statul nu ar lua măsuri pentru satisfacerea necesităților de lemne ale locuitorilor, evident eă situațiunea ar deveni și mai rea decât în trecut. Căci, cum spune d. Dr. Râmnicăneanu, țăranul de pe moșia d-sale, ca și la fiecare din noi, când are nevoie să se încălzească, să-și facă ghizduri la puț, un par la gard, unele gențu gard, vine la proprietar și el dă ordin intendentului său să-i dea. Așa sunt azi raporturile proprietarului cu țăranii, n'are nevoie să întrebe pe nimeni, este stăpân pe lucrul său. Când aceste păduri au trecut la Stat și au intrat sub regimul silvic, țăranii de pe acele moșii cum vor mai putea să-și satisfacă nevoile lor, când silvicultorul stă la spate, pădurarul caută să-l sfânțuiască, brigadierul asemenea, ori își face datoria și atunci procesul-verbal de delict silvic e gata?

O voce: Mai curând sfânțuia!.

D. Al. Constantinescu, ministru agriculturii și domeniilor: Se poate, dar atunci întreb: putem să lăsăm această populațiune rurală fără să mai aibă puțință să-și procure lemnele de cari are absolută trebuință?

De un lucru vă rog să fiți asigurați, că prin regulamentul de care vorbea d. Rosetti, vom lua toate precauțiunile ca comunele rurale să nu poată face exploatarea de care vorbea d-sa, căci exploatarea o vor face agenții silvici ai Statului.

D. Th. Rosetti : Cu sau fără sfânțueală ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și al domeniilor : Mă rog, după cum veți ajunge d-voastră, care pretindeți să îndreptați moravurile. Eu cred că fără sfânțuială, căci nu puteți denigra pe nimeni până la proba contrarie.

Eu azi, fără lege, procedez față de obștiile sătești tot așa și le vând loturi până la 10.000 lei, și merg foarte bine mai ales în regiunile de munte. Ei, învățați și obișnuiți cu lucrul lemnului, iau câteva hectare, până la valoarea de 10.000 lei, pe care le exploatează, fac și ei câștig, și Statul nu pierde nimic. Și țiu să adaog încă că ei plătesc mult mai regulat decât mulți din antreprenori. Nu a fost nici una din obști, care să fi fost deposedată pentru neplată, pe când sunt numeroși antreprenori, cu care să reziliază contractele pentru neplata la timp.

Eu cred că d. Th. Rosetti mai mult s'a speriat decât e convins. Fiindcă d-sa apreciază în bine intențiunile cari m'au condus la redactarea acestui proiect de lege, apoi îndoelile d-sale și cari nu provin fie din cauza moravurilor rele care ar fi, fie din cauza greutăților cari s'ar întâmpină, nu trebuie când e vorba de o chestiune atât de mare ca să-l sperie.

Nu e iertat bărbaților politici să se teamă și încă mai puțin, să dea înapoi în fața greutăților. Problemele sociale, economice și politice se atacă în față, oricare ar fi greutățile, ezitarea este slăbiciune. Ei trebuie să judece nevoia, să prescrie leacul, și să nu dea înapoi față de greutățile ce ar avea pentru a-l aplica.

Prin urmare, eu mă mulțumesc cu combaterea pe care a făcut-o d. Rosetti proiectului, de oarece a admis în total principiul și intențiunile mele. Cât pentru executarea lor, cât voi fi pe această bancă îl asigur că va avea ocaziunea să vadă că se execută fără nici una din greutățile care le-a semnalat și terminând fac urare ca aceia cari mă vor urmă să continue pe calea trasă de mine și atunci putem fi cu toții liniștiți, căci binefacerea acestei legi vor fi apreciate de întreaga țară. În această convingere termin și vă rog să aprobați proiectul de lege așa cum l-a votat și Adunarea deputaților. Și acolo am avut discuțiuni, dar nu a fost combătut, mai ales prietenii d-lui Th. Rosetti nu l-au combătut. Au fost discuțiuni în secții, dar în ședință publică, deși prietenii d-sale și șeful d-sale, d. Carp, erau toți de față, nu l-au combătut.

Vă rog, dar, să binevoiți a lua în considerațiune proiectul de lege așa cum este votat de Cameră, căci discuția urmată, departe de a mă zdruncina în credința mea, din contră m'a întărit într'însa (Aplauze).

D. C. C. Arion : D-le președinte, d. ministru al domeniilor a terminat cu o observațiune care trebuie relevată din partea noastră. D-sa a zis că la Cameră, de și erau prezenți amicii noștri politici și șeful nostru d. Carp, legea nu s'a combătut, așa în cât s'ar părea că noi care o combatem, d. Th. Rosetti și cu mine, am exprimat mai mult niște păreri individuale, decât am vorbi în numele partidului nostru.

Putem asigura pe d. ministru de domenii că vorbim în numele partidului, și dacă părerile noastre ar fi fost numai individuale, nu le-am fi adus înaintea Senatului.

Dacă nu se combat toate legile, și unele foarte importante trec necombătute, aceasta, d-lor, nu trebuie să ne mire viața noastră parlamentară este unică în felul ei.

Noi avem o activitate legislativă extraordinară. Nu este, nu poate fi Parlament în lume care să voteze atâtea legi într'o sesiune. Noi și nem un record.

Este așa de ușor ca o lege foarte importantă să treacă nebagată în seamă, necombătută!

Vedeți, d-lor, ce se întâmplă chiar în cazul de față.

Raportul asupra legii în discuțiune ni s'a împărțit adineaoarea și acum trebuie să vorbim.

Mi se va zice: Așa este regulamentul! Evident.

Mi se va zice: Legea a trecut prin secțiuni. Doamne! Știm cu toți cât de adânc se studiază legile în secțiuni! Adesea ori nici nu se citește.

Eu înțeleg, d-lor, toate aceste lucruri, înțeleg graba d-voastre, de a votă ca să rămâneți un Senat memorabil; eu înțeleg că miniștrii — și mai cu seamă aceia cari sunt miniștrii pentru prima oară, cum e d. ministru al domeniilor, — vor să se distingă vor să aducă legi cari să arate nu numai intențiunea lor cea bună, dar și priceperea lor. Și atunci vin în discuțiunea noastră unele legi uneori pripite, puțin studiate chiar de miniștri, căci, d-lor este foarte greu ca o lege care atinge principii sociale fundamentale, care face numai decât să vibreze chestiuni economice de prima ordine, să fie studiată într'un spațiu așa de scurt și studiată profund, așa în cât miniștrii să fie în totdeauna gata să răspundă asupra tuturor chestiunilor.

De aceea d. ministru nici n'a răspuns criticilor d-lui Th. Rosetti A! în alte parlamente?!

În alte parlamente nu se petrece așa.... Acolo este o adevărată viață parlamentară, acolo sunt trei lecturi și trei discuțiuni asupra fiecărei legi!....

Înțelegeți d-voastre că și miniștrii pot să studieze mai bine legile; opozițiunea își va face mai bine datoria și voi adăogă că și majoritatea votează mai în cunoștință de cauză legile pe cari le votează....

Dar de ce să exprim regrete zadarnice cari nu vor schimbă nimic!

Dați-mi voe să adaug și eu câteva reflecțiuni la cele spuse de d. Rosetti și să răspund d-lui ministru al domeniilor.

Sub o formă modestă, legea pentru vânzarea lemnelor la autoritățile publice, atinge chestiunea cea mai importantă care preocupă în momentele actuale țara întregă, scumpirea traiului.

D-I ministru ne întreabă dacă nu avem nimic să ne reproșăm.

D-sa a vorbit de agitare, o pretinsă agitare pe care am făcut-o noi ca partid de opozițiune asupra scumpirii vieții.

Sunteți foarte rău informat, d-le ministru, Nu ne-am jucat nici odată cu focul.

În opozițiune, noi nu ne uităm datoria către țară.

Nu am agitat niciodată!... Nu am promis nimic care să nu îl putem realiza.

Am dori, d-le ministru, ca partidul liberal să aibă mâinile tot atât de libere, în chestiunea eftenirii traiului și să poată lucra cu aceeași energie, cu care ar putea lucra partidul conservator.

Să nu uitați un lucru, să nu uitați că politica economică a partidului liberal a contribuit la scumpirea traiului.

Ce?! Nu este adevărat că de astăzi pe mâine aproape s'a scumpit traiul?!

Și când s'a scumpit?

Aproape imediat după faimosul tarif vamal, protector într'o măsură atât de mare, creator de industrii cari fatal nu se puteau întemeia decât scumpind produsele în dauna consumatorilor.

Aceasta este politica partidului liberal. Noi am combătut-o. Este un discurs însemnat, al d-lui Nicu Filipescu, în care vi se atrăgea atențiunea. D-sa vă spune: că viața are să se scumpească cu 60 de milioane, căci prețurile obiectelor protejate se vor urca prin suprimarea concurenței.

În adevăr obiectele similare streine nu mai intră în țară.

Prevederile d-lui Filipescu au fost mai mici decât realitatea, căci viața s'a scumpit mult mai mult.

De ce? Pentrucă pe lângă taxele vamale cari au suprimat concurența străină, s'au adăugat cartelurile, cari au suprimat concurența interioară.

Industria noastră se întemeiază astfel pe un dublu artificiu: protecțiunea vamală și cartelul. Consumatorii în genere nu au profitat, ei au plătit. Au profitat câțiva patroni de sigur; au profitat și muncitorii, cari își găsesec un mijloc de traiu. Mă întreb însă: se întemeiază oare o industrie națională? Profită organizațiunea noastră de Stat, profită națiunea?

Nu vreau, nu pot să rezolv problema. Ne trebuie studii, ne trebuie date, pe care nu le avem.

Chestiunea este foarte gingașă și nu este în intențiunea noastră să dăm o lovitură industriilor care pot să prospere în momentul actual.

Vedeți cu câtă rezervă vorbesc și nu pot vorbi de cât cu rezervă.

Dar este un fapt: imediat după ce s'au pus taxele protectoare, s'au născut faimoasele cartele.

Nimeni nu s'a mai mulțumit să câștige din industrie numai pe baza protecțiunii garantate de vamă.

N'a mai fost vorba de un câștig normal, fabricanții au vrut să câștige cât mai mult, tot ce se poate câștiga.

Am fost foarte fericit că d-l ministru condamnă specula. Dar și cartelurile sunt o speculă, mai cu seamă când ele poartă asupra lucrurilor indispensabile vieții.

Ar fi o chestiune foarte interesantă să vedem care industrii s'au cartelat, cum s'a scumpit viața în dauna tuturor consumatorilor și mai cu seamă în dauna sărăcimii.

Este prea mare chestiunea, — nu este așa? — pentru ca să o examinăm cu ocaziunea acestei legi. Este destul numai ca să o indic și este destul, să atrag atențiunea tuturilor, căci nu vorbesc aici ca conservator, dați-mi voie să vorbesc în numele tuturilor, și fără spirit de partid. Pe toți trebuie să ne preocupe această chestiune mare.

S'au ivit tot felul de carteluri. Înțelegeți atunci că pentru unele obiecte de prima necesitate, cartelul apasă greu. Prețul se scumpește, nu numai cu costul producției, mai scumpă ea însăși de cât obiectul similar din străinătate, dar cu cât se poate scumpi ajunge să atingă limita extremă. Ca să se cumpere știu eu ce articol de primă necesitate, nu vreau să dau nici un exemplu pentru că ar trebui să desemnez vreo industrie antipatiei d-voastre și nu vreau să o fac, dar ca să se cumpere un articol de prima necesitate, înțelegeți ar trebui să se ceară ceace costă și un mic câștig legitim, dar se caută să se câștige cât mai mult, atât de mult, în cât dacă s'ar mai cere ceva, obiectul nu s'ar mai putea vinde. — Cartelul se întinde ; nu numai industriile, dar și comerțul se cartelează.

Vreți o lege ca să se eftenească traiul ? Faceți o lege contra cartelurilor (aplauze), veți face mai mult decât faceți prin legi mici de felul acesteia, prin care se urmărește un scop foarte frumos dar în mod iluzoriu.

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor : Lăsați că îl vom realiza. Să aveți răbdare.

D-l C. C. Arion : Să deă Dumnezeu, să nu abuzați prea mult de răbdarea noastră. Dar cred că nu veți avea nici timpul să abuzați prea mult. (Ilaritate).

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor : Atât mai bine.

D-l C. C. Arion : Evident, d-lor, vă iau prea mult timp asupra unei chestii care este numai în legătură cu legea și trebuie să viu la legea ea însăși.

Eu am fost mulțumit, d-le ministru, de bunele d-voastre intențiuni, de raționamentele d-voastre în abstracto și de modul cum ați condamnat specula. Foarte bine. Dar un lucru nu ați demonstrat, ați atins scopul pe care îl urmăriți ?

Despre ce este vorba ?

Trebuie să restrângem chestiunea, să cântăm într'o strună mai jos. Eftenirea traiului, lupta contra cartelurilor, sunt chestiuni prea generale, prea mari.

Legea are un scop mai restrâns, tinde să eftenească în special lemnele.

Dar cum ? Este un mijloc foarte ușor am să micșorez, și-a zis d. ministru, numărul concurenților și prin aceasta chiar, pe baza legii ofertei și cererii, autoritățile ne mai fiind cumpărătoare, se micșorează numărul cererilor, iar târgul lemnului rămânând același, lemnele se vor efteni.

Bine, așa este în teorie. Dar vă întreb, nu ar fi bine, d-le ministru când ne aduceți o lege de așa importanță, să ne aduceți și nițică statistică ? Și anume : Care este consumațiunea generală a lemnului în țară. Câte tone de lemne se consumă ; cât consumă autoritățile și cât consumă cele șapte milioane de locuitori ai țării. Consumațiunea autorităților va fi ea mică ? Nu ați făcut nimic, d-le ministru, căci ați retras o parte prea mică din cerere ; nu va fi nici o repercusiune asupra prețului lemnului. D-voastră afirmați că da ; bine, dar să ni se deă cifre, și când

vom vedea, de exemplu, că autoritățile consumă cel puțin, pentru ca să aibă o repercusiune asupra prețului lemnului, a zecea, a 15, a 20 parte, măcar din cantitatea totală, atunci veți avea dreptate. Dar d-voastră vă mulțumiți pe o afirmațiune ex-catedra, fără nici o demonstrație.

Iată dar o primă chestiune pe care o pun d-lui ministru. D-sa, evident, a făcut o lucrare de care o presupune serioasă; trebuie să aibe aceste cifre și aștept să mi le spună și să mă reducă la tăcere.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Dreptatea o să mi-o dați la iarna viitoare, fără nici o statistică.

D. C. C. Arion: În toate părțile legii de acest fel sunt însoțite de statistici.

Dar să trecem asupra acestui punct. Vă întreb: care este rolul pe care îl dați autorităților?

Mă rog, ce faceți din autorități? Cumpărătoare forțată, nu de lemne ale Statului, ci de păduri!

Apoi știți, d-lor senatori, — sigur că știți căci fiecare dintre d-voastre a citit în pripă legea, în aceste câteva sferturi de oră, care sunt permise între distribuirea proiectului și votarea lui, — știți că fiecare autoritate devine, după lege exploatatoare de păduri? Cumpără ministerul de justiție dela ministerul de domenii, cumpără căile ferate, cumpără — las comunele la o parte — alte autorități. Și de unde până acuma ministerul de interne nu se ocupă decât cu administrația țării, de unde ministerul de război nu se ocupă decât cu armata, vor trebui să se ocupe de acum înainte și cu exploatarea pădurilor cumpărate dela ministerul de domenii.

Ce situațiune este aceasta? D. ministru ar merita un brevet de originalitate.

Nu cunosc nici o țară în care să se oblige autoritățile publice să cumpere păduri și să le exploateze! Nu cred să existe, nu poate să existe.

Exploatarea de Stat în regie este pretutindeni azi condamnată și d-voastre introduceți nu o exploatare, dar atâtea exploatari câte autorități publice sunt.

Cum va rezistă, cât va rezistă domeniul silvic acestui regim?

Dar ni s'a zis, autoritățile publice vor cumpără lemnul pentru preț mai mic decât îl cumpără de la speculanți. Dar exploatațiunea? Cât va costa?

Aceasta nu vă pune pe gânduri? Credeți d-voastre că Statul exploatează totdeauna în condițiuni bune? Și când se va începe exploatațiunea — să-mi dați voe să întrebuițez cuvântul puțin elegant, pe care l-a întrebuițat adineoarea însăși d. ministru, cuvântul de sfânțuală, — nu vă este frică de sfânțuală? Nu vă este frică cel puțin de cheltuieli exagerate? Când, d-lor, s'au făcut exploatațiuni de către Stat fără ca peste câtăva vreme Statul să renunțe la acele exploatațiuni, din cauză că costau prea scump?

Experiența este făcută.

Statul a fost în totdeauna înșelat în așteptările sale, exploatațiunea eră așa de scumpă în cât obiectul îl putea cumpără mai efin din târg. Aceasta este experiența nu numai a noastră, dar a tuturilor Statelor.

A! D-lor, mai este încă o chestiune: transportul? Transportul făcut de diferitele autorități dela pădure la gară, dela gara de încărcare la locul central; la București și apoi la curtea ministerului? Cine se va ocupa de chestiunile acestea care sunt chestiuni de detaliu, dar de unde poate rezultă, tocmai pentruca sunt chestiuni de detaliu, o imensă pagubă pentru Stat?

Se vor creia funcționari noi, negreșit, la aceasta ajung toate legile d-voastre. Vedeți, d-le ministru, acî, cred, este o greșală fundamentală a legii.

Mai este ceva: ministerele, autoritățile, trebuie să exploateze pădurile acestea conform amenajamentelor și conform condițiilor de vânzare.

Mai întâi pe ce drumuri? Drumurile sunt o mare chestiune în afacerile de păduri. Fiecare exploatare își creiază drumuri. Altfel e imposibil. Ce complicațiune și ce cheltuieli!

Dar dacă nu se va ține de angajament acela care taie în numele autorității publice; iacă alte complicațiuni. Ar fi o sursă de procese între diferitele ministere și ministerul de domenii, dar Statul nu poate să-și intenteze sieși proces.

Statul nu poate pleda contra Statului. Câte iacurcături însă se vor naște! Cine va suferi? Domeniul silvic.

Aceasta în privința autorităților. Dar merg mai departe, ca teorie generală a legii.

D. ministru de domenii a zis: «fac această lege, ca să opresc o speculă». Cum veți oprî specula? Nu veți mai da pădurile în licitație?

Și acî am să pui o chestiune d-lui ministru de domenii. Vă rog, este vorba de toate pădurile țării? Nu, ci numai de pădurile cu lemne de foc?

Va să zică, numai pădurile cu lemne de foc nu se vor mai da la licitație.

Specula rămâne permisă pentru celelalte. Specula licitațiunilor, pe care d. ministru a descris-o în culori atât de negre. Nu este logic, dacă specula licitațiunilor este necinstită, să n'o isbiți pretutindenî.

Prin aceasta se va face o mică gaură în bugetul ministerului de domenii, și nu știu dacă d. ministru de finanțe este foarte mulțumit.

Dar vă gândiți la consumatori, la populația săracă, vreți să o ajutați chiar cu un sacrificiu din partea ministerului de domenii.

Vă întreb, însă:

Cum are să fie fixat prețul lemnelor?

Iată d-lor o chestiune esențială.

Prețul unui obiect nu se fixează după voința noastră. La prețul obiectelor de consumație, și mai cu seamă al acelor de prima necesitate, legea cererii și ofertei se aplică într'un mod inflexibil, când concurența este liberă.

Ce normă veți avea d-voastre, ca să fixați nu prețul lemnelor, ci prețul pădurilor?

Băgați de seamă, trebuie ca pădurea să fie vândută foarte ieftin, pentru ca să menajați posibilitatea unor cheltuieli de exploatare, asupra cărora Statul nu are nici o putere, și cari vor mări prețul lemnelor.

Altminterea nu veți face nimic pentru populația săracă.

Veți vinde pădurea cu atâta la sută sub costul lemnului așa cum se vând ele pe piață? Ar fi o normă. Veți vinde după evaluările făcute, dejă de inginerii d-voastre, mulțumindu-vă să nu mai puneți pădurile în licitație, adică suprimând pe intermediar? Iacă altă normă. Ați constatat însă singur că evaluările sunt adesea greșite; dar, oricum, trebuie o regulă certă. Ați ajunge altfel la adevărate fantezii și atunci sau nu veți atinge scopul, sau veți creia un pericol pentru averea Statului.

Imi veți răspunde: voiu fixa normele prin regulament.

Regulamentul nu poate fi decât dezvoltarea legii, el nu poate să creeze principii și să alcătuească reguli, cari nu sunt în lege. Prețul în legea de față este o chestiune principală, de fixarea prețului depinde realizarea sau nerealizarea scopului pe care legea îl urmărește.

Vedeți, d-le ministru, e ceva mai greu decât vă închipuiți.

Legea este făcută pentru viitor. În viitor în ce limite vor lucra silvicultorii Statului? Vor avea în vedere cerințele din 1910, anul legii sau ale anului în care se va face evaluarea și dacă prețul lemnului în anii viitori ar scădea, unde se va oprî evaluarea?

Prețul lemnului a variat. Mi se spune că în ajunul războiului dela 1877, lemnele erau mai scumpe chiar decât azi. La 1875 erau însă așa de scumpe, că Lascar Catargi a făcut încercări cu pădurea Comana, de care a vorbit d. Th. Rosetti, în scop de a veni în ajutorul consumatorilor. Exploatarea a fost un dezastru. Veți fi d-voastră mai fericit?

Indoiala este permisă.

Trec la partea doua a legii: comunele.

Nu e vorba numai de autorități, ci și de comune.

Nu mai este vorba să suprimăm cererile autorităților ca să eftenim lemnele, dar să facem direct fericirea cetățenilor și la orașe și la sate.

Ce vis! Din nenorocire nu veți face nimic.

În adevăr, comunele urbane vor fi datoare — atrag atențiunea colegilor cari sunt prin consiliile comunale, — comunele vor fi datoare să înființeze depozite de lemne.

Câte, unde, ce fel? De aci încolo în bugetele comunelor urbane va trebui să figureze o sumă pentru cumpărare de lemne, cari se vor vinde fără câștig cetățenilor. Când s'ar face un ajutor real cetățenilor? De exemplu: ca să vină primăria în ajutorul populațiunii din București, care este 300 de mii de locuitori, din care de sigur 200 mii mai mult săraci, — suferă de scumpirea vieții, câte depozite de lemne trebuie să facă comuna?

Ce sumă se va întrebuiți ca să furnizeze lemnele de foc de la 200 de mii de oameni?

Vor trebui sume considerabile.

Nu vor fi suficiente 2, 3 depozite, vor trebui depozite multe, vor trebui depozite însemnate.

Fi-va comuna cea mai bogată din țară în stare s'o facă?

Nu cred.

Nu vedeți că puneți în sarcina comunelor o prea grea povară, dacă ar fi să aduceți o îmbunătățire reală sărăcimii din orașe?

Este adevărat că în lege se zice: că lemnele din depozite se vor

vinde de preferință săracilor. Cum îi veți cunoaște? Veți cere fiecărui cumpărător certificatul de paupertate! Veți avea agenți cari să împedice pe bogați de a cumpără? Apoi cine-i bogat și cine nu!

Ca să mă rezum, d-lor, comunele noastre nu au o pletoră de bogăție; ele nu vor putea a face depozite destul de importante de lemne, ca să concureze în mod serios pe speculanți.

Sunt de acord cu d. ministru ca intențiune față de sărăcime, dar cu legi așa de incomplete să nu credeți ca veți tămădui un rău așa de mare

Ce voiu mai zice de comunele rurale! Comunele rurale să cumpere și ele păduri, să le exploateze și ele?

Dar de unde bani?

De ar fi din cele 3.000 de comune rurale — mai toate copleșite de sărăcie, — numai 300 care să ia lemne, încă e necesar un capital de 3 milioane, socotit după o lege a 10.000 lei parchetul de pădure.

Comunele vor vinde la rândul lor sătenilor? Cum? — pe bani gata, mi-e teamă că nu. Cum li se vinde și porumbul, pe datorie. Ele vor face credit — căci altfel nu este nici un ajutor pentru săteni — le veți face și d-voastre ca Stat credit.

Atunci veți mări gaura bugetară și teamă mi-este că totul se va termina cu o lege care să erte rămășițele. Din doua una: sau veți cere imediat prețul parchetului de lei 10.000 și atunci nu se va găsi o singură comună rurală ca să cumpere, sau veți face credit și v'am arătat unde vă va duce creditul.

Solicitudiunea legii se întinde și asupra meseriașilor. Pentru ei se vor pune de o parte lemnele de construcțiune și li se vor vinde.

Ce este lemn de construcție în pădurile de lemne de foc și ce nu este, asta trebuie să o știe administratorii comunelor rurale și să facă triagiul.

Vedem cu toții, — nu este așa? — pe primarii și pe ndtarii comunelor noastre rurale, conformându-se amenajamentelor, alegând cu deamănuntul arborii cari reprezintă lemnele de construcții!

Acele lemne sunt destinate mai întâi meseriașilor din comună, apoi celor străini, foarte bine, dar dacă nu vor fi destui meseriași es să cumpere lemnele? Dar dacă administrațiunea comunală nu va respecta legea? Ce sancțiune este? Nici una.

Și în adevăr, aceasta este caracterul legii — o lege de desiderate, fără rezultat și fără sancțiuni,

Vă preocupați, d-le ministru, de soarta sărăcimii. Faceți bine. Nu cunosc preocupațiune mai nobilă în arta de a guvernă.

Legea d-voastră trădează o preocupațiune nobilă și o mare grabă, dar nu aduce nici un remediu — din contră ea va aduce, în relațiunile dintre autorități, dintre puterea centrală și comună o mare confaziune. Este o lege — dați-mi voe, d-le ministru, — făcută prea în pripă, ca să fie bună. D-voastră, ca toți miniștrii liberali, vreți să vă semnalăți atențiunii publice și admirațiunii concetățenilor d-voastre prin legi cari să se voteze cât mai repde.

Dorința e cât se poate de legitimă, dar legea e rea, este rea, căci este inutilă, inaplicabilă; cu dânsa nu faceți nimic în realitate pentru

eftenirea traiului. De aceea noi vom vota în contra ei. Suntem însă de acord cu d-voastră pentru a condamna specula, mai ales specula neonestă. Pericliți când vă vom vedeà venind cu măsuri reale de îndreptare cari să facă să dispară specula neonestă! În direcțiunea aceasta, gândiți-vă, d-le ministru, mai ales la unele carteluri.

D-l Gh. Gh. Burghel raportor: D-lor, d-l Teodor Rosetti, spuneà în cuvântarea d-sale, că Statul n'ar trebui să intervie așa de adesea ori în multe chestiuni și mai cu deosebire când e vorba de fixarea unor prețuri și de stabilirea unor condițiuni pentru eftenirea traiului.

Eu cred, d-lor, că e o datorie socială, ca atunci când specula merge prea departe, când cartelurile au năzuinți așa de mari pentru ca să scumpească cu desăvârșire articolele de prima necesitate, e datorie imperioasă a Statului de a interveni și proiectul actual este bine venit, pentru că cel puțin în parte remediază această stare de lucruri.

D-lor, în legislațiunea noastră, și mai cu deosebire în legea pentru organizarea comunelor urbane, este dispozițiunea care impune datoria — și această lege, onor d-le Rosetti, este o lege conservatoare, e făcută la 1894, — care impune datoria primarului și consiliului comunal ca să fixeze prețul obiectelor de prima necesitate și dacă comunelor le este permis lucrul acesta, de ce Statului să nu-i fie permis?

Vedeți d-voastră, cu sistemul de exploatare al pădurilor Statului, conformându-ne legii de contabilitate generală a Statului, pe de o parte Statul își scoate lemnele în vânzare și le cumpără antreprenorul, iar pe de altă parte, Statul le cumpără dela antreprenor. Nu este oare aceasta o mare anomalie?

D-l T. Rosetti ne aduceà un exemplu dela Brăila, unde s'a făcut o încercare pentru fabricația de pâine. Este posibil ca această încercare să nu fi reușit; poate că aptitudinile comerciale ale comunei Brăila să nu fi ieșit bine. Dar eu cunosc comune din ale părți, care au pus capăt diferitelor speculațiuni, cari s'au încercat cu carnea și cu pâinea.

O voce: Care comune?

D-l Gh. Gh. Burghel: Aceasta s'a făcut în mai multe părți; vă pot dà ca exemplu: Galați, Botoșani, Iași și altele.

S'a făcut o medie de prețuri și s'a impus acest preț mediu și când speculanții n'au voit să vândă cu acest preț, comuna a avut destule mijloace să furnizeze ea articolul, până când s'a stabilit o stare normală de lucruri.

Așa dar, este datoria Statului ca să ia măsuri în această privință și, prin urmare, proiectul acesta de lege este bine venit, ca Statul să intervină mai cu deosebire acum, când este un avânt mare de speculă.

D-l T. Rosetti nu areà încredere asupra modului de exploatare și puneà la îndoială cum că nu are să iasă Statul la bun sfârșit și tot asemenea și comunele urbane, nici comunele rurale. D-lor, este a merge prea departe cu mefiența; ar trebui odată să avem încredere, mai cu seamă, d-lor, că este control, în ceiace privește privigherea pădurilor și tăierea lor. căci acestea se fac sub conducerea agenților silvici, cari, în cea mare parte își fac datoria, corpul silvic este bine organizat și face onoare țării și, după cum știți, amenajarea pădurilor, exploatarea

lor se fac sub privilegierea agenților silvici și prin urmare nu poate să fie nici o teamă cum că acoloare să fie speculă.

În ceea ce privește controlul depozitelor din comunele urbane și din comunele rurale, precum și vânzarea, de ce vă temeți?

Avem o mulțime de elemente cari să controleze, avem prefecti, avem fel de fel de inspectori, pe cari Statul îi plătește, dar avem primarii, consiliile comunale, și la urma urmelor cetățenii singuri se controlează în privința lucrului acesta; așa încât, d-lor, nu trebuie să bănuim pe toată lumea, ci trebuie să fim încrezători.

Sistemul actual l-am condamnat cu desăvârșire: să încercăm dar și sistemul d-lui ministru, pe care eu îl găsesc practic și bun din toate punctele de vedere.

A aduce combustibilul la îndemâna publicului, libera concurență nu se stabilește? Dar numai Statul este proprietar de păduri?

Mai sunt și alții proprietari de păduri, cari au să taie pădurile lor, și iată din libera concurență se stabilește prețul. Așa încât din toate aceste puncte de vedere vă rog să binevoiți a votă acest proiect de lege

D. Th. Rosetti: D-lor, dacă am cerut cuvântul a doua oară, e pentru a face o foarte mică observațiune.

S'a vorbit mult asupra scumpirii traiului și asupra cauzelor cari au produs această scumpire a traiului.

Dați-mi voie să vă spun, scumpirea traiului în țara aceasta e un ce fatal, ineluctabil al întregii noastre dezvoltări.

Când o țară dintr'o stare de lucruri patriarhală trece într'o stare de lucruri civilizată, sau cel puțin pretinsă a fi civilizată, cheltuielile și nevoile de tot felul, publice, sporesc într'un mod necalculat. Or, aceste nevoi și aceste cheltuieli cum se acoperă ele? Se acoperă prin impozite în cea mai mare parte, și impozitele acestea cine le plătește? Fiecare din noi, și fiecare din noi le plătim cu puțină tragere de inimă, oricât de patrioți am fi; și prin urmare ce se întâmplă? Fiecare din noi caută să împingă asupra altei sarcini aceasta.

Dacă eu ca avocat plătesc impozite cari mă supără, eu caut de repercutez o parte din aceste impozite, dacă nu în totalitatea lor, asupra clienților, suind taxa pleoariilor. Tot așa fac și brutarii, și ciobotarii și orice cetățeni într'un Stat. Încât, oricât de bine ar fi chibzuite impozitele și sarcinile publice, rezultatul final e o împovărare a totalității, și prin urmare o scumpire generală. fiecare căutând să-și scoată cheltuiuala care o face vis-à-vis de Stat prin câștigul care îl face asupra operațiilor cu care se indeletnicește.

Aceasta este una din cauzele primordiale ale scumpirii traiului nu numai la noi, dar în toate Statele civilizate, cu atât mai mult la noi când acele servicii pe care Statul este chemat a le aduce, nu le aduce de loc sau le aduce într'un mod incomplet, într'un mod puțin folositor obștei cetățenilor. Când plătesc un judecător, am o compensație în siguranța pe care mi-o dă organizarea judecătorească a țării.

Când plătesc un administrator am o compensație în serviciile pe care acel administrator le aduce țării. Și, și această compensație se tra-

duce în mod invers, adică în semn de efitnire sau mai bine de înlesnire cel puțin a trailului.

Dar când pe deoparte plătesc toți acești funcționari și serviciile pe cari ei le aduc nu corespund, ba încă sunt poate contra scopului pentru care ei au fost instituiți, atunci înțelegeți că povara devine din ce în ce mai grea, fiindcă pe deoparte este cheltuiială, iar pe de alta nu este compensația, la această cheltuiiala, care se găsește în Statele înaintate și civilizate. Să nu ne facem iluziune. Noi, în țară la noi, avem aparența unei civilizații, nu avem realitatea ei și din cauza aceasta sarcinile Statului la noi și ale comunelor și ale tuturor instituțiilor sunt mult mai grele decât în oricare Stat din lume.

Acum, d-lor, aci trebuie ca un guvern înțelept să caute remediile greutăților pe cari de altmintrelea, în mod inevitabil, trebuie să le pună asupra țării ca să poată să realizeze un progres.

Este cu totul inutil de a interveni, după părerea mea, cu măsuri de felul acesta, cari au aparența unei înlesniri a trailului, când adevărata cauză rămâne permanentă. Pentru ca să ajungem noi la o stare economică îndestulătoare, trebuie ca să îmbunătățim în limita posibilului starea morală și materială a acestei țări, lucru la care noi nu ne gândim. Ne gândim cum să ne acuzăm unii pe alții, dar nici unii nici alții, nu facem nimic pentru ameliorarea răului. În afară de aceasta, d-lor, țineam să mai spun un lucru, care este mai în legătură cu legea de față.

După proiectul d-lui ministru, fixatorul prețului va fi însuși agentul silvic al pădurii care se exploatează. Agentul silvic va fi acel care va fixa prețul, agentul silvic va fi acel care va exploata în mod practic pădurea pe contul și socoteala Statului.

Ei bine, d-lor, eu găsesc că nu este bine ca să punem aceste îndoite însărcinări uneia și aceleiași persoane.

Tentațiunea este deja cu mult prea mare.

Agentul care are să debiteze lemnele, care are să facă evaluațiunea cubajului lemnelor și care tot deodată are să administreze trecerea acelu cubaj în circulațiune, este supus la prea mari tentațiuni, pentru că controlul are să fie greu de făcut.

Tot de odată, când se face o licitațiune. cumpărătorul asupra căruia s'a adjudecat licitațiunea, își face și el la rândul lui socoteala câte lemne poate să iasă dintr'un parchet de pădure și în consecință fixează prețul, ținând seama de cantitatea lemnelor ieșite.

Ei bine, când se va face o estimațiune mai joasă decât cantitatea lemnelor dintr'o pădure oare-care, cine va despăgubi pe Stat și cine va controla ce a devenit prisosul lemnelor ?!

Să nu facem dar tentațiuni de felul acesta, d-lor senatori. Și fără să vreau să zic nimic rău de corpul nostru silvic, nu aş avea decât să vă citez câteva exemple, pe cari am convingerea că însuși d. ministru le cunoaște.

Să nu tentăm oamenii peste măsură, așa dar, d-lor, căci slabi suntem și moravurile țării acesteia din păcate sunt așa de înrăutățite în privința mânăirii lucrului care este străin, încât nu trebuie să le mai

dăm ocaziunea de a se servi și de acest prilej în materia aceasta Am zis.

Voci: Închiderea discuției.

— Se pune la vot închiderea discuției și se primește.

— Se pune la vot luarea în considerare a proiectului de lege și se admite.

— Art 1—9 se primesc fără discuțiune.

— Se pune la vot legea în total cu bile.

D. vice-președinte, C. Costescu-Comăneanu : Rezultatul votului :

Votanți	66
Majoritate absolută.	34
Bile albe	52
Bile negre	14

Senatul a primit proiectul de lege.

Organizarea Școlii naționale de Ape și Păduri din Nancy

Prin decretul prezidențial din 10 Decembrie 1909, se reglementează condițiunile, în care se predă învățământul în această școală.

Reproducem în traducere acest decret :

«Președintele Republicii franceze :

«Având în vedere ordonanțele din 1 Decembrie 1824, 1 Aprilie 1827, 31 Octombrie 1828, 17 Decembrie 1844, decretelor din 31 August 1867, 3 Noembrie 1880, 12 Octombrie 1889, 19 Aprilie și 15 Octombrie 1898 ;

«Asupra raportului Ministrului de agricultură, decretează :

Art. 1. — Personalul administrativ și de supraveghere al școlii naționale de Ape și Păduri, se compune din :

Un Director,

Un Subdirector,

Un Inspector de studii,

Un Instructor militar,

Un Comptabil,

Aghiotanți pentru supraveghere.

Art. 2. — Directorul se numește de noi, după propunerea Ministrului de Agricultură ; este ales exclusiv dintre conservatorii de Ape și Păduri și profesorii titulari, îndeplinește această funcțiune împreună cu acea de profesor.

Directorul exercită autoritatea sa asupra întregului serviciu și a personalului administrativ de învățământ.

Primește leafa de conservator în condițiunile clasei fixate de Ministrul Agriculturii.

Art. 3. — Subdirectorul este ales dintre profesorii titulari.

Este numit de Ministrul Agriculturii și îndeplinește această funcțiune împreună cu cea de profesor.

În caz de lipsă sau boală a directorului, îl înlocuește în toate atribuțiunile.

Art. 4. — Inspectorul de studii este ales dintre profesorii titulari sau însărcinați de cursuri.

Este numit de Ministrul Agriculturii și îndeplinește această funcțiune împreună cu cea de profesor sau însărcinat de cursuri.

El este în special însărcinat, împreună cu instructorul militar, cu executarea reglementelor de poliție și menținerea disciplinei în interiorul școlii.

Art. 5. — Instructorul militar este ales printre ofițerii armatei în activitate sau retragere și este numit de Ministrul Agriculturii.

În afară de cursurile teoretice și practice, cu care este însărcinat, el supraveghează conduita și disciplina elevilor.

Art. 6. — Agenți de Ape și Păduri pot fi detașați la școală, ca preparatori pentru colecțiunile și laboratoriile de studii și pentru lucrările stațiunii de cercetări și experiențe, organizată prin decizia ministerială dela 17 Februarie 1882.

Art. 7. — Comptabilul este numit de Ministru; funcțiunile sale speciale sunt determinate prin un regulament aprobat de ministru.

Art. 8. — Aghiotanții pentru supraveghere sunt numiți de Ministrul de Agricultură, care fixează numărul și atribuțiunile lor.

Art. 9. — Directorul, Subdirectorul, Inspectorul de studii, instructorul militar, comptabilul și aghiotanții au locuința la școală.

Portarul, grădinarul, pădurarul sau brigadierul gornist (clairon) au de asemenea locuința la școală și pe cât localul și dependențele școlii permit, oamenii de serviciu de aseminea.

Art. 10. — Invățământul școlii naționale de Ape și Păduri cuprinde 9 cursuri :

Științele forestiere (2 cursuri) :

Silvicultura.—Cultura pastorală.—Statistica forestieră.—

Păduri coloniale.

Amenajamente.

Științele naturale (2 cursuri) :

Botanica forestieră.

Zoologia, Mineralogia și Geologia aplicată la păduri. —

Piscicultura.

Științele matematice (2 cursuri) :

Topografia. — Restaurarea munților.

Construcțiuni. — Hidraulica.

Curs de legislație și jurisprudență.

Curs de arta militară.

Curs de limba germană și engleză.

Personalul de învățământ se compune maximum din 9 profesori titulari și însărcinați de cursuri. Numărul profesorilor titulari nu poate fi mai mare ca patru.

Art. 11. — Profesorii titulari sunt aleși dintre agenții de Ape și Păduri și numiți de Ministrul Agriculturii.

Leafa lor este astfel fixată :

Clasa I	Lei 9000 pe an
> II	> 8000 > >
> III	> 7000 > >

Profesorii titulari formează cadre a parte, în Administrația Apelor și Pădurilor. Ei nu pot să reîntre în gradele personalului agenților de Ape și Păduri.

Art. 12. — Însărcinații de cursuri sunt numiți de Ministrul Agriculturii și aleși dintre agenții de Ape și Păduri.

Agenții de Ape și Păduri însărcinați de cursuri primesc o indemnizație fixă și anuală de lei 1000, afară de leafa aferendă gradului din administrație.

O indemnizație este de asemenea acordată agenților detașați la școală, ca preparatori pentru colecțiunile și laboratoriile de studii și pentru lucrările stațiunii de cercetări și experiențe ; această indemnizație, care nu va trece de 1000 lei, este fixată de Ministrul Agriculturii.

Aceștia își păstrează drepturile de înaintare în cadrele personalului până la gradul de inspector inclusiv.

Art. 13. — Prin derogare la articolul precedent, Ministrul Agriculturii poate încredința învățământul limbilor germană și engleză la un profesor sau fost profesor de Universitate. În acest caz fixează și leafa.

Art. 14. — Leafa și indemnizațiile instructorului militar, sunt fixate de Ministrul Agriculturii.

Art. 15. — Se anulează toate dispozițiunile contrare prezentului decret.

Art. 16. — Ministrul Agriculturii este însărcinat cu executarea acestui decret, care se va publica în «Jurnalul oficial» și «Buletinul legilor».

Dat la Paris, la Dec. 1909.

A. Fallières.

Ministrul Agriculturii, J. Ruau.

DIN LITERATURA STREINĂ

Relațiuni asupra Economiei forestiere din Serbia

Timp de șase luni sentimentul național explosiv al Serbilor a preocupat, după cum știm, atenția Europei întregi.

Evenimentele la care am fost martori, vor face din acest crâmpieiu de timp, poate, unul din cele mai critice momente, prin care a trecut pacea continentului nostru.

Prin recenta rezolvare a conflictului Austro-Sârb s'au înlăturat ciocnirile maselor omenești, care ar fi putut lua într'oză, dimensiuni mondiale.

Și fiindcă s'a vorbit în ultimul timp, foarte mult despre Serbia, să vedem cum se înfățișează această țară sub raportul economic forestier, în pragul evenimentelor care s'au succedat.

În privința aceasta iată glasul sincer al unui Silvicultor sârb tâlmăcit de el însuși, acum câțiva timp, într'o revistă forestieră europeană ¹⁾.

«În Serbia, pe timpul dominațiunii Turcești nu se găseau decât câteva orașe foarte puțin populate; cea mai mare parte a populațiunii trăia în satele din preajma pădurilor, distrugând pădurile cu scopul de a-și procura un pământ prielnic pentru

1) Oest. Forst und Jagd-Zeitung 1905, pag. 208.

agricultură și creșterea vitelor. Odată cu isgonirea Turcilor din Serbia se începe și un curent de strămutare dela țară la oraș; totuși însă viața de oraș nu a ajuns încă la o mare dezvoltare, din cauză că comerțul nu și a luat pretutindeni avântul, pe care toți îl doreau; populația dela oraș se ridică azi de abia la o șesime din populația întregei Serbii.

E cunoscut de toată lumea că Serbia este o țară agricolă; agricultura constituie astăzi principala ocupație a populațiunei. Chiar și dintre orașeni, a treia parte se ocupă într'un mod atât de intensiv cu agricultura și cu creșterea vitelor, încât producțiunea nu acoperă numai consumația internă, ci o mare cantitate se exportă și în țări străine.

Intregă această avuție s'a dezvoltat însă în dauna economiei silvice. În primul rând, înainte de începutul secolului trecut, pădurea servea ca loc de pășune și cu cât populația Serbiei creștea mai mult, după scuturarea jugului turcesc, cu atât se răspândea mai mult creșterea vitelor și prin urmare și utilizarea pădurei în scopul de mai sus. Numai acolo unde nu eră cu puțință pășunatul, mai ales în munți, din cauza stâncilor și a pietrelor, oamenii au ajuns la ideea de a începe să îngrijească de pădurile tinere și de cele devastate. Majoritatea pădurilor însă a fost distrusă, arsă și pustiită spre a fi transformată în teren arabil. Victimile acestui procedeu au fost cea mai mare parte din pădurele care astăzi aparțin Statului. De ar mai fi durat încă mult timp acest vandalism, ar exista azi în Serbia numai pustiiri și deșerturi; sunt exemple suficiente în istoria naturală, unde se vorbește de popoare care și-au distrus și pustiit complect pădurile lor, iar mai târziu au fost nevoite să cheltuească milioane pentru reconstituirea lor. Un exemplu ne servă Franța.

Faptul însă că cu toată groaznica devastare, se mai găsesc până astăzi încă păduri seculare în Serbia¹⁾, se datorește împrejurărei, că creșterea populațiunei nu eră atât de mare în Serbia, încât să facă se dispară toate pădurile în marea lor întindere. Au mai fost apoi și domnitori în Serbia, conștienți de însemnătatea economică națională a pădurilor, și cari au supravegheat cruțarea acestui tezaur național, cerând o rațională exploatare a lor. S'au dat ordonanțe serioase pentru oprirea

1) În Nordul Serbiei se găsește marea pădure dela Miroci, care acoperă mai mult de 27.000 hectare fără intrerupere.

devastărilor, s'a înlesnit împădurirea prin diferite mijloace și pentru respectarea acestor prescripții Statul a angajat un personal propriu, spre a supraveghea pe cei ce se vor abate dela legile date. Totuși din timp în timp, pădurea trecu în serviciul politicei, ea fu considerată ca o moșie a poporului, așa că din când în când observăm iarăși manifestându-se tendința trecutelor devastări. Pădurea deveni victima unei politice nenorocite și a egoismului. Stăpânitorii absoluți și fără scrupul, exercitară aceleași șarlatanii; pădurea deveni obiectul exploatărilor speculative și al devastărilor. Numai astfel putem înțelege cum de se găsesc azi în Serbia, regiuni muntoase fără nici o urmă de pădure, niște adevărate deșerturi pietroase, care dau naștere torenților, ce rod pe deaîntregul solul fertil, acoperindu-l cu cantități enorme de pietriș și bolovani. Mari întinderi despădurite se găsesc mai ales în Sud-Vestul Serbiei, în apropierea izvorului Drinei, în basenul râurilor Kolubara, Ljiga, Tcemernica, Gruza, la izvorul râurilor Moravița, Har, Rasina, Toplița și între Miroci și Homolie. Totuși Serbia, pe care natura creatoare o destinase mai dinainte să fie bogată în păduri, mai are și azi încă o suprafață mare de regiuni păduroase bine întreținute, constituind o enormă avuție națională; iar pentru reimpădurirea locurilor goale, Statul a luat măsuri oprind mai întâiu pășunatul pe aceste întinderi¹⁾.

Cu privire la flora silvică a Serbiei, aceasta e foarte bogată. Toate speciile de arbori din Europa de mijloc se găsesc reprezentate, peste 220 de soiuri de arbori și arbuști.

Lemnul de căpitanie ce se găsește aici este fagul (*fagus silvatica*) pe lângă care mai putem enumăra și alte specii mai puțin importante.

Pădurile pure de fag, ocupă mai ales ținuturile râurilor Miroci, Homolie, Medvednik, Iablanik, Gutcevo, Ielița, Iavor, Iastrebaț, Capaonik, Staraplanina cum și toate înălțimile din Sud-Vestul Serbiei. În regiunile în care reșinoasele au fost distruse de mâna omului, vedem că apare fagul regenerat în mod natural. Extensiunea fagului își ia drumul prin toate regiunile, unde până acum s'a exploatat nerațional. Fagul acesta roș nu

1) După documentele oficiale, publicate în l'Echo forestier 1906, Suprafața totală a pădurilor Serbiei atinge aproape 1.517.000 hectare, ceiace face 31,4%, din suprafața totală a țării. Din această sumă Statul posedă 550.000 hectare. Restul comunele, mănăstirile și particularii.

a fost tăiat nici odată ; în felul acesta fagul s'a regenerat și s'a înmulțit în dauna reșinoaselor. După fag vin apoi speciile de stejar numite quercus pedunculata, sessiliflora, și cerris. Stejarul prosperă în ținuturile de câmpie pe coline și pe dealuri. Stejarul pedunculat și sessiliflora constituiesc și astăzi încă păduri neexploatate. Totuși însă, se poate zice, că aproape nici nu mai există întinsele noastre păduri de stejar mai ales pe plaiuri, și la câmpie, astfel încât suntem nevoiți să întrebuițăm lemnul de fag roș atât la facerea traverselor de drum de fier cât și la diferite construcții în locul altor lemne. Până în timpul din urmă se credea că pădurile de stejar reprezintă în Serbia un procent de 28%.

Rășinoasele, ca bradul (abies pectinata), Moliftul (picea excelsa) și pinul (pinus austriaca) constituiesc masive întinse în Sud-Vestul Serbiei și anume în ținutul de sus al lui Podrivie la isvorul lui Gobjiska Moravița și Ibra pe Kopaonik și pe înălțimele din împrejurimi. Pinul (pinus austriaca și silvestris) constituie masive întinse numai pe Murtenița, Tara și în împrejurimile Studeniței. Masive mai mici de brad și de molift se mai găsesc pe Visoka la poalele muntelui Stara planina, între Timok și Morava apoi pe Rtavi, pe Stuva planina ; aceste fiind numai resturi din întinsele păduri de brad și de molift de odinioară. Alunul turcesc ¹⁾ (corylus colurna) acel lemn scump întrebuițat la fabricarea mobilelor celor mai fine, se mai găsește încă izolat în pădurele districtelor Krajino, Povzarevaț, Morava, Toplița și în localitatea Zrnagora a districtului Uzika. Celelalte specii de arbori sunt mai mult sau mai puțin reprezentate în pădurile noastre, nu constituiesc însă nicăeri masive întinse. În pădurele centrelor : Uzike, Rudnik, Timok și Valjevo se mai găsește în mică cantitate în tufisuri rhus cotinus, care eră cu câțiva ani mai înainte un important articol de export. Pădurele actuale ale Serbiei au cam vreo 40% aproximativ masive pure și vreo 60% masive în amestec ²⁾.

Marea și neprețuita valoare istorică a pădurilor noastre, reesă atunci când ne întoarcem privirile asupra aceluși timp, în care poporul nostru nu a mai putut suporta tirania și răutatea

1) La noi se găsește în Oltenia.

2) Din cauza lipsei căilor de comunicație mari cantități de lemn de construcție se importă din Austro-Ungaria.

stăpânitorilor lui. Când nu a mai avut mijloace, de a lupta contra lacomieii nesăţioase a asupritorilor; când religia şi averea i-au fost nesocotite, când poporul nu mai avea nimic al lui, pe care să-şi pună capul liniştit şi fără grijă, unde să-şi ascundă sărăcia şi micul său avut, atunci îşi alese nepătrunsele păduri seculare, spre a scăpa acolo de urgie. Pădurile sârbeşti au furnizat materialul necesar pentru marile corăbii de război Veneţiene şi pentru flota comercială Veneţiană, care au dus departe pe întinsele mări gloria armelor Veneţiene şi care au deschis comerţului Veneţian drumul prin porturile comerciale cele mai depărtate. Pădurile Serbiei au fost spaima duşmanilor naţiunii sârbe căci în ascunzătorile lor s'au prăbuşit nenumăratele lor oşti. Mai mult de 100 de ani le au trebuit hoardelor turceşti până să fi putut străbate zidul sârbesc, în dosul căruia numai, se deschidea drumul înspre Belgrad şi înspre trecuta glorie a Turcilor. Acest zid secular nu e altceva decât pădurea Serbiei, codrul Serbiei, nepreţuitul tezaur sârbesc.

Pădurile sârbeşti au fost stimulenţii măreţi ai libertăţii noastre, de aici purced eroii sârbi, aici s'au cultivat podoabele şi virtuţile eroice, poezia patriotică, care nu găseşte nimic asemănător în istoria celor mai mari popoare.

În pădurele noastre s'au jucat şi cele mai mari tragedii, dar în acelaş timp şi spectacole maestoase ale istoriei noastre naţionale, şi din aceste spectacole şi tragedii s'a născut actualul regat sârb.

În aceste frumoase păduri, pe care noi le-am moştenit ca ceva sfânt dela străbunii noştri, a licărit pentru prima dată strălucitoarea idee de libertate; în aceste păduri, aproape pustiite astăzi au fost zdrobite odinioară nenumăratele oşti duşmane şi din aceste maestoase păduri ne-a răsărit soarele de aur al libertăţii noastre de azi.

De aceia să păzim şi să îngrijim bine pădurele noastre, care ca un sanctuar ne-au fost lăsate de străbunii noştri! Aceasta este astăzi prima şi cea mai sfântă a noastră datorie!

D. Drâmbă

Silvicultor.

RETRAGEREA LA PENSIE A ERUDITULUI PROFESOR CHARLES GUYOT

Directorul Școlii naționale de Ape și Păduri.

În ziua de 29 Decembrie 1909, tot personalul acestei Școli s'a întrunit în cabinetul Directorului cu ocazia trecerei la pensie, pentru a'i oferi, un suvenir și anume o reducere în bronz a statuei lui René II, care se află pe piața Saint-Evre la Nancy.

D-l Thiéry, decanul profesorilor a pronunțat următoarea cuvântare :

Domnule Director,

«Prezentându-vă urările noastre pentru noul an, Vă rog să binevoiți a primi acest modest suvenir, pe care vi-l oferim ca un semn al dragostei și recunoștinței noastre.

«Permiteți-ne a Vă exprima și regretele noastre cele mai sincere, văzând că părăsiți Școala, pe care de aproape 12 ani o ați condus cu atît devotament, ani de muncă, în care profesorii, după exemplul vostru, au îndoit zelul și activitatea în cercetările și publicațiunile lor.

«Tot atît de mult regretăm că părăsiți o catedră, pe cari ați ocupat-o cu o așa mare autoritate. Dar scrierile D-voasvor fi călăuze pentru viitoarele promoțiuni, și sperăm că în viitor, ca și în trecut, veți binevoi a primi, cu amabilitatea ce vă este cunoscută, pe toți acei cari recurg la sfaturile D.-Voastre înțelepte.

«În ceea ce privește colaboratorii D.-Voastre, ei își vor aduce aminte că le ați fost mai mult un camarad, decât un superior. Doresc din inimă colegilor noștrii de a găsi în succesorul D.-Voastre tot atîta bună voință, și pentru a reaminti un cuvânt spus, cu atîta dreptate, altă dată de către Directorul nostru General, atîta *blîndeță*.

«Sunt personal fericit, ca înainte de a Vă urma la pensie, să Vă mulțumesc în numele agenților forestieri, cărora le sunt, Vai! decanul, pentru serviciile arătate, pe cari în timpul carierei, așa de bine îndeplinite, ați adus Administrațiunei noastre».

Foarte mișcat de această atingătoare manifestațiune, *D-l Ch. Guyot*, mulțumește personalului Școlii pentru da-

rul unui obiect de artă, care îi va aminti anii fericiți petrecuți cu colaboratorii cari i-au fost toți prieteni.

Doresc la toți o carieră onorabilă, de care vor ști să se arate demni, prin devotamentul lor către Administrație; exprimă în fine urarea că, sub direcțiunea succesorului său, școala, continuând a se desvoltă în toate direcțiunile, să rămâe focarul cel mai strălucitor al științei forestiere franceză.

Ca fost elev al școlii dela Nancy, cred a fi interpretul tuturor colegilor, ce au trecut prin această școală, trimetând ilustrului Profesor Guyot toate urările noastre de sănătate, dorindu-i din inimă putere de muncă ca să continue, prin scrieri, a da îndrumări și sfaturi în diferite chestiuni de drept, ce sunt așa de mult discutate și din cari și noi străinii ne luminăm, studiind scrierile sale și diferitele publicațiuni periodice.

N. C. Nădejde.

PROIECT DE BUGET

PENTRU

CHELTUELILE MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENIILOR

PE EXERCITIUL 1910-1911.

EXPUNERE DE MOTIVE

.....

Scăzând, însă, din totalul cheltuelilor noi suma de 450.000 lei prevăzută pentru Casa pădurilor, care se acoperă în întregime prin reducerea cheltuelilor de material prevăzute în bugetul exercițiului curent la direcțiunea pădurilor și la fondurile speciale pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor Statului și la cel pentru plantațiuni în Dobrogea, cheltueli cari rămân să se acopere pe viitor din fondul Casei pădurilor, rămâne ca cheltueli noi cari se acoperă prin reduceri de la alte alocațiuni ale bugetului în curs suma de 211.729 lei.

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1910—1911		Acordate pe 1909—1910	
	Lei	B.	Lei	B.
CAPITOLUL V				
 Direcția pădurilor				
<i>§ 1. Personal</i>				
Retribuția personalului (stat No. 13)	1.413.600	—	1.461.000	—
<p>NOTĂ.— Toate cheltuelile prevăzute în bugetul exercițiului 1909—1910 la art. 68—71 și 73—100 inclusiv s'au suprimat pentru exercițiul 1910—1911, rămânând ca ele să se acopere din fondul prevăzut în acest proiect de buget la art. 77, „Casa pădurilor“, conform legii acestei Case.</p>				
Art. 77. Casa pădurilor ¹⁾				
Pentru înființarea, organizarea și funcționarea Casei pădurilor și facerea cheltuelilor prevăzute în legea acestei case (personal și material)	450.000	—	—	—

1) Prin un articol din această lege «Direcția Pădurilor» se desființează și tot personalul trece la «Casa Pădurilor».

Nr. persoana.		Numirea Funcțiilor	RETRIBUȚIUNI										
Pe treacut	Se propune		MENSUALE				ANUALE						
			Leii	Gradații	Diurne	Spese							
			Lei B	Lei B.	Lei .-	Lei B.	Lei	B.					
STAT No. 13													
Direcțiunea pădurilor													
—	1	Director, inspector silvic detașat	—	—	—	—	100	—	1.200	—			
1	2	Inspectori generali silvici cl. I	900	—	—	—	—	—	—	21.600			
1	2	» » » » II	800	—	—	—	—	—	—	19.200			
5	5	Inspectori silvici clasa I	650	—	—	—	100	—	—	45.000			
5	5	Inspectori silvici clasa II	550	—	—	—	100	—	—	39.000			
6	6	Silvicultori-șefi clasa I	450	—	—	—	100	—	—	39.600			
17	17	» » » » II	400	—	—	—	100	—	—	102.000			
22	22	» » » » III	350	—	—	—	100	—	—	118.800			
49	49	» clasa I	250	—	—	—	80	—	—	194.040			
70	65	» » II	200	—	—	—	80	—	—	218.400			
10	10	» asistenți	175	—	—	—	50	—	—	27.000			
1	1	Arhivar	300	—	—	—	—	—	—	3.600			
1	—	Ajutor de cap de birou	250	—	—	—	—	—	—	—			
2	2	Impiegați clasa I, din care unul desenator	200	—	—	—	—	—	—	4.800			
3	3	Impiegați clasa II	150	—	—	—	—	—	—	5.400			
4	4	» auxiliari clasa I	120	—	—	—	—	—	—	5.760			
5	5	» » » » II din care unul desenator	100	—	—	—	—	—	—	6.000			
2	2	Desenatori	100	—	—	—	—	—	—	2.400			
11	11	Copiști-arhivari la cancelariile regiunilor și la serviciul plantațiilor din Dobrogea	100	—	—	—	—	—	—	13.200			
26	25	Brigadieri silvici clasa I	80	—	—	—	—	—	—	24.000			
50	50	» » » » II	65	—	—	—	—	—	—	39.000			
80	80	» » » » III	50	—	—	—	—	—	—	48.000			
11	10	Pădurari și lucrători permanenți la plantațiile din Dobrogea	—	—	—	50	—	—	—	6.000			
10	10	Cameriști la regiuni	—	—	—	40	—	—	—	4.800			
120	120	» » ocoale	—	—	—	20	—	—	—	—			
14	—	Brigadieri silvici clasa I la fondul de 5% ₆	80	—	—	—	—	—	—	—			
120	350	Pădurari jandarmi	—	—	—	40	—	—	—	57.600			
350	350	» clasa II	—	—	—	20	—	—	—	84.000			
1.300	1.300	» » » » III	—	—	—	15	—	—	—	234.000			
400	400	Confiniști	—	—	—	10	—	—	—	48.000			
10	—	Pădurari permanenți la pepiniere	—	—	—	25	—	—	—	—			
—	—	Diurna șefului serviciului plantațiilor din Dobrogea	—	—	—	100	—	—	—	1.200			
Total								—	—	—	—	—	1.413.600

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

Comitetul central de administrație a hotărât în ziua de 23 Decembrie a. c. ca anul acesta să se ție la Societatea «Progresul Silvic», două conferințe:

În ziua de 13 Martie 1910 d-l Inspector silvic *Petre Antonescu*, Profesor la școala specială de silvicultură, va trata despre: **Stejarul și cultura lui.**

În ziua de 20 Martie 1910 d-l Inspector silvic *Mihail Tă-*

năsescu va vorbi despre: **Importanța exportului nostru de stejar și consecințele ce poate avea.**

* * *

În comptul exercițiului 1909—1910, până la 30 Noemvrie 1909, ca venit al pădurilor, s'au încasat lei **4.177.227** bani **30**, față de lei *4.071.374* bani 27, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1908—1909, prevederile bugetare fiind aceleași *6.200.000* lei.

* * *

D-l silvicultor cl. II *N. Mateescu*, s'a înaintat silvicultor cl. I în locul vacant prin încetarea din viața a silvicultorului Th. Cioroianu; iar d-l silvicultor asistent *Ștefan Mantea* a fost înaintat silvicultor cl. II.

Au fost numiți și permutați:

d-l silvicultor cl. I *N. Ionescu* dela ocolul Babadag la regiunea Craiova;

D l silvicultor asistent *Mircea Manoilescu* dela regiunea Iași la ocolul Babadag (Tulcea);

D-l silvicultor asistent *Gh. Petrescu* a fost numit șef al ocolului Sinești (Iași).

* * *

S'a aprobat vânzarea spre exploatare a 425 h. a. din pădurea «Garcina» (jud. Neamț), care s'a adjudecat la licitația dela 14 Ianuarie cu lei 2700 hectarul.

* * *

La 23 Martie se va ține licitație la București pentru vânzarea spre exploatare a 1400 h. a. din pădurea Taslau (jud. Neamț).

* * *

Au mai plătit complet cotizațiile și abonamentul următorii membrii și abonați:

Membrii, Cernătescu P., Ionescu C. I., Mărculescu Al., Popescu Gr., Sculy X. K., Salacolu I., Tămășanu Th., Tănăsescu M., Ciuruleanu, D. I., Lupașcu Gh., Stătescu I. D., Klein D. C., Guguianu I., adică în total 123 din 211.

Abonați: Popescu Anghel, Tatarescu Iordan, și Zweifel & C-ie adică 19 din 43.

—❖—

TH. B. CIOROIANU

La 17 Ianuarie a. c. a avut loc în satul Cioroiași (Dolj), înmormântarea lui Th. B. Cioroianu, șeful ocolului silvic Perișor, decedat în ziua de 14 Ianuarie la reședința ocolului.

D-l silvicultor *Ștefan Mantea*, împreună cu pădurarii ocolului au asistat la înmormântarea acestui camarad și membru neîntrerupt al societății «Progresul silvic», dela înființarea ei. La cimitirul de lângă biserica din Cioroiași, d-l silvicultor Mantea și-a luat rămas bun dela colegul său prin următoarele cuvinte :

Tristă Adunare.

Am însoțit cu toți până la ultimul locaș al veșniciei, cu lacrimi în ochi și cu multă durere pe un concetățean al D-v., pe un coleg al meu și voi pădurari pe un bun Șef al vostru.

Aci la mormânt ne vom lua adio pentru totdeauna de la acela care nu mai este.

Prin moartea lui Th. B. Cioroianu, o mamă bătrână, frați, rude și prieteni îndurerăți îl plâng regretându-l, și dispărîndu-se cu multă durere și jale de dânsul.

Serviciul Silvic perde pe un harnic agent în floarea vieții, când omul are cea mai mare putere de muncă ; iar Societatea «Progresul Silvic» pe un membru al ei.

Cu toți suferim pierderea celui care nu mai este printre noi și nu cu puțină durere.

Th. B. Cioroianu, s'a născut în anul 1864, a făcut Școala de Silvicultură din București, de la 1884—1886. La 1888 Aprilie 15 a fost numit guard ajutor, la 1889 August 14 numit guard general cl. II iar la 1 Aprilie 1901, silvicultor cl. I.

Moare în ziua de 14 Ianuarie 1910 în vârstă de 46 ani, în reședința ocolului Silvic Perișor, ca cel mai devotat soldat, la postul său.

Un om înzestrat de la natură, cu o răbdare extraordinară și de o bunătate exemplară. Primea binele, numai cu zâmbet, iar răul cu multă resemnare.

Ne luăm rămas bun și să-i zicem « dormi în pace și să-ți fie memoria neuitată ». . . . și ultima datorie de creștini, ce ne-a mai rămas să ne-o facem, este să-i spunem : « Dumnezeu să-l ierte ».

CONFERINȚELE SILVICE¹⁾

Vă salut, Domnilor și scumpi Colegi,

Imi fac asemenea o plăcută datorie de a exprima mulțumirile noastre recunoscătoare d-lui Ministru, care în caldul interes ce poartă silviculturei naționale, a binevoit, nu numai să vă încuviințeze concediul trebuincios, dar să și onoreze întrunirea noastră cu prezența d-sale aici.

Mulțumim călduros și d-lor Th. Popescu-Cudalbu, Tzigara-Samurcaș și ceilalți domni, cari nu sunt membri ai societății, pentru simpatia ce ne arată venind între noi, simpatie pe care o privim și ca cinste și ca indemn de a munci pe viitor și mai mult, pentru dezvoltarea pădurilor.

Am năzuil și înainte către progres, căci societatea noastră cu 1 Aprilie ce vine, intră în al 25-lea an de existență, iar conferințele în al 22-lea.

Mai mult decât oricând, trebuie să ne străduim însă, în timpul de acum, când din toate părțile se caută sporirea avuției naționale. Țara trece prin greutăți, din care unele pricinuite de exploatarea fără prevedere a unor însemnate isvoare de venit.

De aceia am și ales chestiunea stejarului pentru conferințele din acest an.

Astă-seară va vorbi dar, d-l Petre Antonescu despre «stejar și cultura lui», iar Sâmbăta viitoare, d-l Mihail Tănăsescu, tot despre «stejar», însă cu privire la consumațiunea și exportul lui și la consecințele, ce poate

¹⁾ Această cuvântare a fost ținută la societatea noastră în ziua de 13 Martie a. c. de d-l Ion Kalinderu, președintele societății, cu ocazia deschiderii conferințelor, din acest an.

aveă acesta din urmă, pentru economia noastră silvică și pentru propășirea diverselor industrii lemnoase, cari existau în țara noastră, sau cari s'au înlemiat sub protecțiunea noii politici vamale ce s'a inaugurat.

Înainte de a începe conferința, țin a aminti că această chestiune am avut-o la ordinea zilei și anul trecut, la adunarea generală a societății noastre. Atunci văzându-se însă întinderea, ce trebuie să ia discuțiunea, dacă voim să contribuim la rezolvirea ei în perfectă cunoștință de cauză, am împărțit-o în două. Astfel, d-l Antonescu ne va întreține despre următoarele :

«Stejarul și cultura lui. Importanța pădurilor de stejar în general. Țările producătoare de lemn de stejar din Europa și celelalte continente. Starea pădurilor de stejar, cum erau odinioară și cum sunt astăzi. Diferențele specii de stejar, ce cresc în țara noastră. Distribuțiunea lor geografică. Caracterele lor distinctive din punctul de vedere morfologic, biologic și anatomic. Regimele și tratamentele ce li s'a aplicat. Critica lor. Propuneri pentru viitor cu recomandări : când trebuie dat precădere regenerărilor naturale, când celor artificiale ; când însămânțărilor și când plantațiunilor?»

Domnul Tănăsescu, va trata la rândul d-sale, despre exploatarea stejarului din ultimii ani, despre cauzele cari au produs împușinarea lemnului de stejar propriu pentru lucru și construcțiuni, și, în special, despre împiedicarea exportului. Ne va arăta, cu cifre, care a fost debitul, cât s'a întrebuințat în țară și cât s'a exportat, pentru a cunoaște de unde vine împușinarea pădurilor noastre de stejar bătrân.

Dată fiind deci, și însemnătatea chestiunii și pozițiunea d-lor Antonescu și Tănăsescu, doi fruntași ai silviculturei noastre, nu mă îndoiesc că conferințele d-lor vor fi ascultate cu tot interesul.

Fac asemenea urări ca expunerile d-lor conferențieri să contribuie la noua îndrumare ce se caută a se da silviculturii noastre naționale. Aceleași dorințe calde le am și pentru proiectele de legi ale „Codului Silvic“ și „Cassei Pădurilor“ ale domnului Ministru, cari se găsesc la Corpurile Legiuitoare și cari sunt menite să asigure dezvoltarea pădurilor noastre și exploatarea lor rațională, spre binele țării. (Aplauze).

Și acum dau cuvântul domnului Antonescu.

După terminarea conferinței, D. Al. Constantinescu, Ministrul Agriculturii și al Domeniilor, care a asistat de la începutul ședinței, a spus următoarele :

*Domnule Președinte,
Domnilor Silvicultori,*

Mulțumesc D-lui Președinte pentru aprecierile măgulitoare adresate relativ la proiectele ce le-am propus, iar D-voastră nu uitați că-mi sunteți tovarășii de luptă pentru viitor.

Aprecierile făcute de președintele D-voastră, cu privire la reformele propuse, găsesc în mine nu numai o încurajare, dar și o mulțumire sufletească adâncă, cu atât mai mult, cu cât vin din partea unui bărbat care a muncit și s'a ilustrat în atâtea ramuri de activitate.

Acum 24 de ani a fondat această societate, pe care, ca un bun augur a numit'o : „Progresul Silvic“ (Aplauze).

De astăzi înainte, se deschide pentru D voastră o eră nouă. Vi se vor da toate mijloacele pentru a putea duce la bun sfârșit opera ce vă cade în sarcină ; va fi o încurajare pentru generațiile viitoare, care vor avea datoria să contribuie la complectarea operei ce se prețatește.

Acum, cu cea mai mare mulțumire pot spune că pasul cel mare e făcut.

Vă rămâne D-voastră sarcina de a crește pădurile, de a le îngriji, de a aplică cunoștințele capătate ; iar eu la rându-mi, mă voi îngriji de pădurarii mei.

Vă numesc pădurari, în sensul mare, nobil al cuvântului, căci după cum, pe cei cari fac ca pământul să producă, îi numim agricultori, tot astfel pe cei cari fac să ne folosim de produsele pădurii, trebuie să-i numim pădurari.

Și dacă azi vă dau tot sprijinul, fiți siguri că și pe viitor voi rămâne cel mai credincios al Domniei voastră prieten și cel mai sincer, colaborator la toate măsurile ce se vor propune pentru îmbunătățirea și sporirea domeniului forestier al țării. (Aplauze).

CUI SE DATOREȘTE „RACILA“ ȘI „MĂTURA“ BRADULUI

DIN MUNȚII NOȘTRI

În urma numeroaselor excursiuni făcute în munții noștri și a primirei la Școală de colecțiuni din regiunile ce n'am putut vizita, mi-am putut face o idee justă asupra afecțiunii parazitare a Bradului, consistând în producțiunea de umflături sau gâlme foarte curioase pe ramurile sale, produse prin hipertrofia lemnului și în aceiaș măsură și a scoarței, deseori dând naștere la formațiune de «mături», fenomen care pare identic cu cel descris de autori ¹⁾ sub numirea de «racilă» (Chaudron, Krebsbeule) și «mătura vrăjitoarei», și atribuit vegetațiunii myceliului ciupercei *Aecidium elatinum*. Într'adevăr examinând scoarța și lemnul gâlmelor și măturilor găsim în țesuturi un abundant miceliu. De sigur din cauza asemănărei, boala în chestiune s'a atribuit și la noi în țară până astăzi aceleiaș ciupercei. Înainte însă de a vedea dacă fenomenul de la noi coincide cu cel clasic al lui *Aecidium elatinum*, atât ca simptome cât și ca etiologie, să re-

1) *Prillieux*. Maladies des plantes agricoles.

Delacroix et Maublanc. Maladies parasitaires des plantes.

Sorauer. Handbuch der Pflanzenkrankheiten, ediția II-a, 1905, v. II.

Frank. Die Krankheiten der Pflanzen.

R. Hartig. Baumkrankheiten.

Ibid. Pflanzenkrankheiten.

Von Tubeuf. Pflanzenkrankheiten.

D'Arbois de Jubainville et Vesque. Les maladies des plantes cultivées.

capitulăm pe scurt ceace se știe despre tumori parazitare în general la plantele lemnoase. Mai întâi să facem distincțiunea între tumori propriu zise (gâlme, tumeurs, Beulen) și cancere. Tumoarea e totd'auna caracterisată prin umflarea exagerată a organului pe oarecare întindere și provine dintr'o iritațiune (seva în cazul mugurilor dormitori, sau un parazit); dacă rămâne vie ea se poate mai târziu crăpa și scobi, în timp ce marginile ranei produse se umflă în mod special (umflătură cicatricială, bourrelet cicatriciel, Ueberwallung) cercând să o acopere: atunci ea se transformă în cancer. Cancerul presupune așa dar o rană care tinde a se închide, fapt care nu exista la tumoarea propriu zisă. În cazul de față tumoarea s'a transformat în cancer (chancre, Krebs). Avem însă și cancer neprecedat de o tumoare ci provenind din răniri ale țesutului. Dacă ne referim la cancerile trunchiului sau ramurilor arborilor, lemnul prezintă în dreptul cancerului un diametru puțin diferit de al părții sănătoase, uneori chiar nici nu există vre-o diferență în ce privește grosimea; așa sunt cancerile obicinuite produse la arbori de cauze fizice sau organice. Grosimea aparentă a cancerului provine în special, pe d'oparte din spintecarea organului și depărtarea marginilor ranei (ca o cochilie ce se deschide), pe de alta din hipertrofia țesutului cicatricial de jur împrejur.

Să considerăm mai întâi tumorile adevărate sau vulgar zise gâlme. Și aci putem distinge două categorii. La tumorile cauzate de Uredinee de ex. la plantele lemnoase, avem o hipertrofie considerabilă a lemnului și a scoarței, aceste două regiuni însă diferind puțin în structură de organele normale. Așa sunt tumorile produse de Uredineele puțin cunoscute ca gen și numite *Aecidium* sau *Peridermium* de ex. cele produse la Pinii japonezi de *Peridermium giganteum*, forte asemenea cu tumorile Bradului european atribuite lui *Aecidium (Peridermium) elatinum*. Autorii constată că myceliul ciupercii produce prin iritațiunea lui gâlma sau racila; ei descriu la *Aecidium elatinum*, hyphale incolore și prevăzute cu sugători ¹⁾.

1) Die Nadeln und sämtliche Achsen des Hexenbesens sind von den farblosen, septierten und mit Haustorien in die Zellen eindringenden

O a doua categorie de tumori o formează acelea în cari celulele corticale, liberiane și lemnoase rămân în stare de parenchym; în majoritatea cazurilor ele sunt pline de bacterii și lipsite cu desăvârșire de miceliu, avem deci a face cu niște *bacteriocecidii*. Cercetând literatura, găsim că în această privință exemplele sunt foarte puține, reducându-se la câteva cazuri observate în special în Italia și Franca la *Dud*, *Măslin* și *Pinul de Alep* și consemnate în toate tratatele generale asupra maladiilor plantelor; asemenea tumori pot fi produse și de ciuperci (*Diplodia gongrogena* la Plopi), sau de insecte (diverse gale).

Avem în al doilea rând producțiunea de cancere, datorite uneori bacteriilor, ca la *Frasin*¹⁾ și *Ederă*²⁾; pe când marea majoritate a cancerelor se datorește ciupercilor. Cu toate acestea în ultimul timp s'a crezut a se demonstra că uneori cauza primordială poate fi și aci o bacterie; așa cancerul merilor și altor arbori fructiferi, considerat de autori ca luând naștere prin vegetațiunea miceliului de *Nectria ditissima*, a fost atribuit mai de curând de Brzezinski³⁾, bacteriilor (*Bacterium mali*). E posibil dar ca în multe cazuri de boale, fenomenul patologic să aibă de cauză primordială o bacterie, care uneori e așa de mică, în cât nu se poate vedea cu nici un instrument măritor de care dispunem.

Să examinăm acum cazul cu gălmele Bradului nostru. Nimic mai asemănător cu fenomenul clasic al lui *Aecidium elatinum*. Aceste gălme sunt compuse din inele lemnoase hipertrofiate, bine vizibile cu ochiul liber și acoperite de o scoarță, care la gălmele tinere e tot atât de groasă ca și lemnul; cu toate acestea ambele regiuni prezintă o structură puțin diferită de cea normală: în totul simptomele sunt ace-

Mycelfäden durchwuchert (*Frank*, Die Krankheiten der Pflanzen, vol. II, p. 210. — ...Suçoirs ramifiés et pelotonnés dans le parenchyme cortical, et renflés en forme de massue dans le liber mou, les rayons médullaires et le cambium (*D'Arbois de Jubainville et Vesque*, Les maladies des plantes cultivées).

1) *Noack*. Der Eschenkrebs. — Eu însumi am observat tumori radicale bacteriene la Frasin; observațiune încă inedită.

2) *Lindau*, citat și de *Von Tubeuf*. Pflanzenkrankheiten, p. 550.

3) Comtes rendus 1902, pag. 1170—1173, citat și în *Holbrung*: Jahresbericht über... Pflanzenkrankheiten, vol. V, pag. 209—210; vezi și vol. VI, p. 163—164.

leși ca în cazul lui *Aecidium elatinum*. Dacă însă intrăm în detalii, chiar din descripția organografică a acestor monstruoziții vom descoperi destule abateri dela exemplul clasic.

Descripția tumorilor. — Tumorile sau gălmele au formele cele mai diferite (Fig. 1); ele sunt în general sferice dela mărimea unei alune sau nuci până la aceea a unui pumn sau cap de om și sunt așezate pe traiectul unui întrenod al ramurei între două verticile succesive. Pe trunchiu, tumorile sunt fusiforme, în formă de butoiu; așa pe un trunchiu gros

Fig. 1.

între 30—35 cm., gălma are cel mai mare diametru de 40—45 cm. Nu rare ori găsim câte o mică gălmă vie având forma și dimensiunile unei nuci, ascuțită la cele două extremități, cu scoarța brăsdată de coaste longitudinale formate prin hypertrophia țesutului și dispuse ca niște meridiane, putându-se anastomosa ca să dea naștere la formațiunea de losange ca ia scoarța sălcâmului. Alte ori găsim tumori de forma și mărimea unei ridichi acoperită cu o scoarță prezentând la exterior inele concentrice, indicând coastele formate de diversele periderme dispuse în retragere unele față cu altele.

În fine sunt gălme având forma, mărimea și culoarea unui păstârnac sau a unei ridichi lunguețe, cu partea lătită despre locul de inserțiune a ramurei etc. În orice caz grosimea unui gălme depinde de etatea ramurei care o poartă. Uneori gălma este sesilă, fiind formată chiar la punctul de inserțiune a unei ramuri pe trunchiul principal.

Multe gălme nu poartă nimic pe dânsesele; alte ori însă, întocmai ca «racila» lui *Aecidium elatinum*, își dezvoltă unii muguri în ramuri, din cari o parte sunt normale și poartă frunze obicinuite, alte ramuri sunt anormale, grase și cărnoase, în fine avem producțiunea de «mături de vrăjitoare» tipice. Toate aceste ramuri sunt înzestrate, ca și la *Aecidium elatinum*, cu un puternic geotropism negativ, prezentând curbături geotropice foarte pronunțate. În continuarea tumorei ramura poate rămâne simplă sau se bifurcă în mod neregulat. Pot exista pe aceeași ramură mai multe tumori.

La început gălmele prezintă scoarța intactă și vie; curând însă se formează un ritidom care la început se exfoliază în formă de solzi destul de mari sau plăci, iar în cele din urmă devenind destul de puternic, începe să se crape. Nu în totdeauna însă gălma se va transforma într'un cancer: există cancere provenite din gălme de mărimea unei nuci, precum există și gălme groase ca pumnul rămase încă acoperite de o scoarță continuă. În secțiune gălma prezintă inele lemnoase după modul cunoscut al lui *Aecidium elatinum*. Se observă la periferie o zonă îngustă de culoare albicioasă (alburn), pe când inelele centrale sunt incrustate cu rezină, care le dă o culoare cenușie de apă turbure, formând astfel o zonă de duramen fals, mult mai dezvoltat ca alburnul. Forma acestui duramen fals variază; uneori el aparține numai unei jumătăți a secțiunii, ba încă putem găsi zone concentrice albe alternând cu altele cenușii.

Când scoarța deja moartă s'a crăpat și lemnul e cât de puțin denudat, fenomenul putrezirii începe. Lemnul devine la urma urmelor o masă moale ce se fărâmă lesne, fără să existe niciodată lame de miceliu intercalare ca în cazul Polyporilor și altor boale datorite ciupercilor¹⁾. Cu toate acestea

1) Aceasta face să se îndepărteze dela început ideea că s'ar putea

e destul ca scoarța să înceteze de a mai fi vie, pentru ca miceliul să devină și mai abundent, progresând cu o mare iuteală. Suprafața gălmelor cu scoarța crăpată se acopere de reșină, exudată în mod abundent din scoarța și lemn, reșină care până la un punct închide crăpăturile existente și dă naștere la producțiunea de cancere de tumori. Resina e incapabilă să oprească ciuperca de a-și continua drumul ca să invadeze cu desăvârșire toate țesuturile organului. Suprafața scoarței înleită de reșină devine înnegrită prin depozitul de fumagine al ciupercii.

Cancererele de tumori, în afară de hipertrofia considerabilă a lemnului, au forma ordinară, fără formațiune de țesut cicatricial, iar lemnul denudat departe de a deveni imediat moale și flasc (cum s'a descris pentru *Aecidium elatinum*) rămâne oarecare timp dur și compact.

Când tumoarea devenită cancer s'a învechit, ea se transformă complect în putrigai, pe care continuă de acțiune înainte a-l roade insectele, reducându-l într'o bulă acoperită de scoarță, găunoasă și fărâmicită înăuntru, care se fărâmă îndată la o atingere puțin forte. Toată porțiunea ramurii de dincolo de tumoare e atunci forțamente moartă ca și dânsa.

Pe asemenea gălme, în diferite stadii de putrefacție, scoarța se detașează foarte lesne; astfel am găsit o ramură cu o gălmă de o formă curioasă (elipsoidală) cu totul desfăcută de coaje.

A doua formă monstruoasă este cancerul (fig. 2 și 3). Diferența între tumoarea propriu zisă și cancer este fundamentală. Poate există o tumoare canceroasă, adică în care scoarța a plesnit și lemnul s'a desgolit, dar *nici odată nu se formează o umflătură cicatricială, ci pur simplu o crăpare a scoarței*, de oarece în momentul când ea crapă este dejă moartă atât ea, cât și zona generatrice și porțiunea superficială a lemnului. Așa sunt tumorile fusiforme semănând mai mult sau mai puțin cu un butoiu, ce se văd pe unele trunchiuri de Brad și la care plesnirea scoarței se face în regiunea equatorială, după cum se vede uneori la teii atacați de *Trematovalsa* (fig. 3). Un adevărat cancer se distinge prin umflă-

instala posterior vreo ciupercă de felul lui *Polyporus fulvus* sau *Agaricus adiposus*, citate de autorii din Germania ca succedând lui *Aecidium elatinum*, și cari ar transforma racila «sănătoasă» în racila «bolnavă».

tura cicatricială dedesubtul scoarței plesnite, ale cărei margini încă vii sunt desfăcute din ce în ce până ajung să formeze una cu alta un unghi de 180° , în timp ce dedesubtul scoarței vechi ce tinde să se desfacă, se formează umflătura cicatricială marginală. Bucăți de scoarță de neoformațiune se văd și la suprafața lemnului desgolit. — Să luăm mai întâi cancerile mici formate de ramuri sau trunchiuri subțiri. Câte odată aceste cancere sunt mici, ocupând locul unui ciot, alte ori se întind în sus și în jos și nu rare ori confluează mai

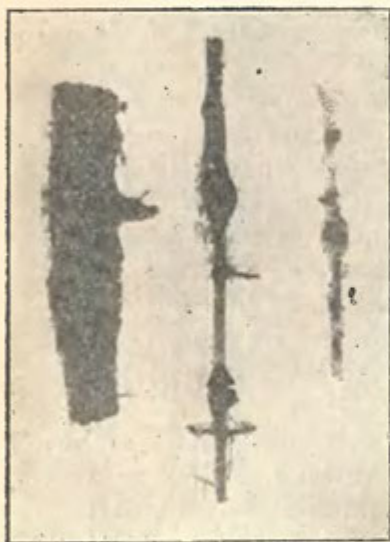

Fig. 2. — Cancer de Brad și Molid.

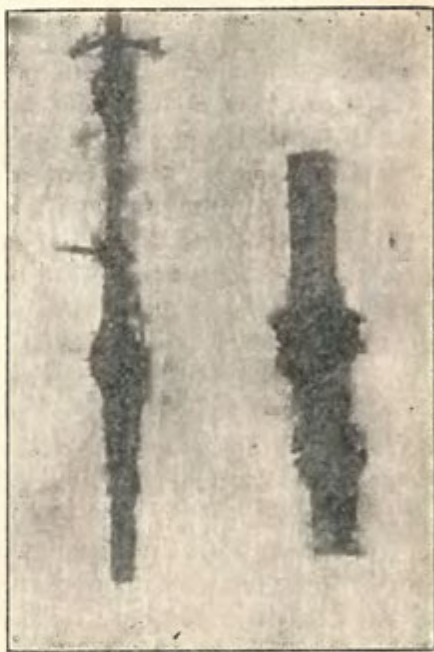

Fig. 3. — La ssânga ramură de Brad, la dreapta de Tei, spre a se vedea identitatea cancerelor

multe împreună, așa că pe o întindere oarecare tulpina e desgolită și cu marginile proeminente ca niște coaste neregulate. În așa mod se formează răni de formă sinuoasă cari trec de pe o ramură pe ramura ce poartă, iar altele se găsesc la subțioara unei ramuri ce ese din tumoare. În majoritatea cancerelor lemnul lor e neatins, cu suprafața netedă, brun în interior și impregnat cu rezină.

Pe trunchiurile foarte bătrâne cancerile coincid cu ramuri rupte sau cu locuri lovite. Scoarța e plesnită în mod

neregulat și o mare cantitate de rezină se scurge din rană pe trunchiu. Altele prezintă o suprafață uscată de lemn, cu fibre foarte sinuoase neregulate și foarte dure ca consistență. (Fig. 9).

Ori cum ar fi, cancerile observate până acum sunt unilaterale.

Fructificațiile ciupercii nu apar decât după moartea completă și uscarea scoarței și lemnului, fie pe scoarță, fie pe lemn sub scoarța ridicată în sus. Ele sunt niște puncte negre, de o mărime însemnată, așa că se văd bine cu ochiul liber.

Ramurile tumorilor și frunzele lor. — Ramurile pur-

Fig. 4.

tate de tumori prezintă particularități diferite (fig. 4 și 5), așa că putem distinge mai multe tipuri. Există ramuri cu aspect normal, ca dimensiuni și ca frunze. Din contra altele iau aspectul special al unei «mături», mai lungi sau mai scurte. Câte odată mătura e formată din mai multe ramuri deosebite, cărnoase, scurte, grupate la baza lor una lângă alta în fascicule și purtând frunze anormale, scurte și dispuse nu în mod pectinat, ci de jur împrejurul axului, după cum se cu-

noaște dejă pentru «mătura vrăjitoarei» a lui *Aecidium*. Dar pe când la acesta din urmă, frunzele sunt aproape lipsite de clorofilă, ale noastre, cât timp stau pe ramură, sunt de un verde glauc mat, care tranșază cu verdele curat de iarbă al frunzelor normale. Există după aceia adevăratul tip de «mătura vrăjitoarei» prezentând frunze puțin diferite de cele normale, în afară de scurtime. Așa pe când frunzele normale au o lungime de 2—3 cm. pe $1\frac{1}{2}$ —2 mm. lățime, acestea

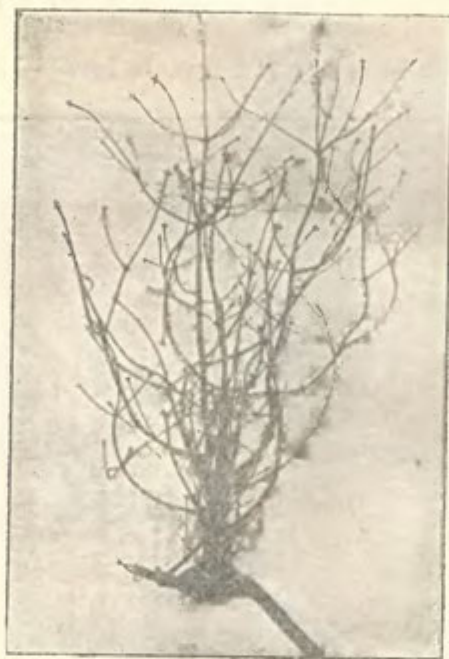

Fig. 5. — Brad. Mătura vrăjitoarei tipică cu aspect de Visc.

din urmă se reduc la 13—20 mm. pe $1-1\frac{1}{2}$ mm. Există pe unele ramuri un amestec intim de frunze de ambele feluri, cu tranșiții nesimțite de mărime. Uneori ramificația măturei e slabă reducându-se la câteva ramuri principale paralele, însă ajungând la o lungime însemnată, și ramificându-se ca să i dea o formă de candelabru (fig. 5); din contra alte ori ramificația e tufoasă, foarte abundentă chiar dela bază, adică din tumoare (fig. 4). În orice caz, vârfurile ramurilor de toate gradele, pre-

zintă cel puțin trei muguri caracteristici, cari le dau forma unui «trifoi». Numărul acestor muguri ce termină ramura anuală variază între 2—5, de ordină sunt 4; pe ramurile cărnoase ei se îngrămădesc ca la stejar. La sfârșitul toamnei, lăstarii de diferite etăți ai unor mături, devin cu totul defoliați, după cum ne arată figurile. Defoliarea se face de odată, atât pe ramurile anuale cât și bisanuale. Așa la brazii noștri bolnavi, găsim mături purtând frunze anormale și pe lăstarii bisanuali, pe când la *Accidium elatinum*, acelaș fel de frunze nu trăesc decât un singur an. Pe frunzele uscate de pe mături n'am găsit alte fructificațiuni decât pete negre dispuse chiar în lungul nervurei, câte odată la dreapta și la stânga ei. Aceste pete cari tind să conflueze între ele, sunt de un negru lucios, semănând mult la exterior cu fructificațiile *Hysteriaceelor*. De sigur că aceste fructificații, sunt cauza unui adevărat fenomen de «Schütte».

Fig. 5 și 4 (împreună cu 1) reprezintă 2 tipuri de mături. Cea d'întâi pleacă din mijlocul unei gâlme de 11 cm. pe 7, din treimea ei inferioară, două ramuri din acelaș punct; căci restul a avortat, uscându-se ulterior. Distanța între verticile este de 20 cm. în mediu, iar verticilele sunt compuse de câte 2—4 ramuri. La unul din verticile a rămas o singură ramură, pe când în fața ei se găsește un mugure cilindric care a avortat, s'a umflat și lignificat, încrustându-se cu rezină. Intre verticilele desvoltate se observă unele rămase numai cu muguri avortați și împregnați cu rezină. Se observă că unele ramuri ale verticilului sunt strâmbe în formă de S ca în cazul ramurilor de *Pin* atacate de *Caeoma pini-torquum*.

Al doilea tip de mătură e reprezentat în fig. 1 la dreapta sus. Ea pleacă dintr'o tumoare în formă de țelină răsturnată, de 9 pe 5 1/2 cm. Ramurile ei sunt cărnoase, dispuse în două grupe și puțin umflate la bază; alături de ea se găsesc 3 ramuri normale plecând din acelaș loc cu dânsa. Ramurile măturii poartă imediat d'asupra gâlmei mame, câte o umflătură mai mică, din care pleacă câte 3 ramuri îndoite la extremitate în formă de cârje. Vârful lor poartă mulți muguri grămădiți, înconjurați de jur împrejur de frunze, dându-le aspectul unor pensule.

Un al treilea tip nereprezentat în figuri, e caracterizat

prin plecarea unei ramuri de mătură chiar din vârful unei tumori de formă conică. Aspectul devine și mai caracteristic prin aceea că suprafața tumorii e acoperită de plăci de ritidom, așa că în totalitate seamănă cu un con de *Larice teratologic*, la care axul se prelungește d'asupra.

Mai trebuie să vorbim despre direcția ramurilor secundare ale măturii. Câteodată prezintă și ele geotropism negativ și-și încovoie vârful în sus, uneori apropiindu-l de axul principal, formând o concavitate înăuntru. (Fig. 5). Se văd și curbături curioase, pentru ramuri anormale ce pleacă izolat din tumoare și se îndreptează sau în sus sau în jos, succindu-se în diverse moduri.

Toate ramurile anormale sunt puternic *canelate*.

Examenul histologic.—Cercetând tumorile, găsim structura următoare: Nici scoarța, nici lemnul nu prezintă altă anomalie decât aceea ce rezultă din hipertrofia țesutului. În scoarța bradului se știe că nu se formează ritidom; sub epidermă se găsește un periderm normal, sub care se află stratele herbacee iar liberul e bine dezvoltat. Să cercetăm acum însă scoarța tumorii cu ajutorul fig. 6 A. Vedem că liberul ocupă și aci o mare întindere; chiar cu ochiul liber se disting 3 părți: o porțiune internă brună-negricioasă care e liberul neanexat (*lb. na.*); deasupra o altă zonă mai mult sau mai puțin egală în dimensiune cu dânsa și care cu ochiul liber se vede colorată uneori în roșu iar alte ori albicioasă: aceasta este porțiunea cea mai internă de liber anexat la ritidom și care se desparte de restul intern al liberului printr'un periderm (ultimul periderm). În afară se găsesc primele periderme în formă de arcuri scurte foarte neregulate, formând strate de ritidom complicate și necrosate, de culoare totdeauna închisă. În porțiunea centrală de liber de culoare deschisă se găsesc bucăți de liber *lb* izolate de masa fundamentală printr'un înveliș de plută *pl* ale carei membrane sunt colorate uneori în roșu-carmin. Din inspecțiunea acestor diferite țesuturi și după culoarea lor, se pare că necroza progresează pe de o parte de la periferie spre centru, pe de alta dela suprafața lemnului spre exterior, de oarece liberul neanexat e totdeauna brun. Lemnul prezintă structura normală, există însă canale resinifere într'insul, cum s'a semnalat și pentru *Aecidium*. Nimic altceva mai deosebit decât

tortuositatea fibrei și prezența acestor canale în număr destul de mare între tracheide.

Atât în secțiunile transversale cât și longitudinale constatăm că zona de toamnă a inelului e împregnată de rezină, astfel că ea capătă un aspect mai închis; așa se explică pentru ce vedem uneori chiar cu ochiul liber unele inele divizate în 2 zone distincte, ba încă în unele tumori se adaogă o colorațiune albastră-verzue vântată a unei părți din inel sau a inelului complet, semănând mult cu culoarea ce ia lemnul de Tei sub influența lui *Trematovalsa*. Mă-

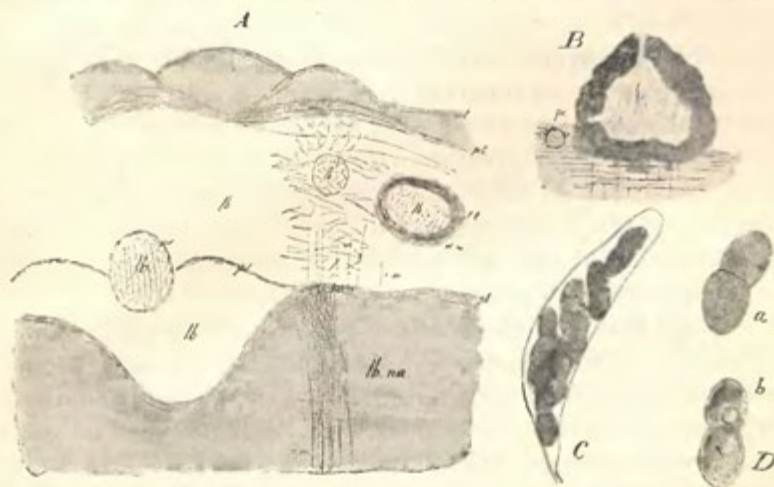

Fig. 6. — A. Secțiune schematică în scoarța necrosată a unei tumori; lib liber; pl, pluta peridermului. — B. Fructificații de *Amphispheeria* (peritece) mărită de 80 ori și redusă în desen la $\frac{1}{2}$; C, idem o ască mărită de 340 ori și desenul redus la $\frac{1}{2}$; D, idem spori, mărit de 500 ori și desenul redus la $\frac{1}{2}$; a spor matur verzui; b, spor trecut de maturitate.

duva și razele medulare sunt necrozate. La suprafața lemnului razele medulare devin foarte înalte, așa că de multe ori ne dau aspectul lemnului de Fag. Așa am înnumărat în unele secțiuni radiale până la 14 rânduri de celule în sens longitudinal într'o rază, pe când în lemnul cu aspect normal nu trecea de patru celule. Am mai constatat încă în asemenea raze o mare creștere în dimensiune a celulelor, de exemplu 39—45 μ . pe 30—40, pe când în regiunile cu structura ordinară n'au decât vreo 6 μ . lățime. Orcum ar fi. conținutul acestor celule este ornamental și brun. Mersul elementelor elementelor lemnoase este sinuos.

Tumorile bătrâne prezintă scoarța cu crăpături și lacune, în special zona brună de liber devine lacunoasă, luând un aspect spongios.

Lemnul protegiat complet de o scoarță sănătoasă, prezintă aspectul sănătos, pe când odată denudat sau acoperit de scoarța infectată și moartă care se descojește ușor, el capătă o culoare din ce în ce mai închisă.

Secțiunile ramurilor măturii ne arată o structură puțin diferită de cea normală; un contur mai mult sau mai puțin poligonal. Pluta superficială, liberul și razele medulare sunt atinse de necroză. Epiderma poartă peri uniseriați conici ascuțiți, cu membrane foarte cutinisate, iar lumina și interiorul canaliculelor ce traversează membrana se colorează în brun. În inelul anual se găsesc largi canale resinifere.

Frunzele mici prezintă structura obicinuită a acului de brad, contrariu de cele ce s'a zis de Hartmann pentru frunzele ce poartă fructificațiile lui *Accidium elatinum*. Hipoderma prezintă aspectul normal. Există însă deformațiuni ale conturului sub influența parazitului.

Organismele ce produc boala. — Cercetând zonele necrozate, cum e partea superficială a lemnului și scoarța moartă, găsim filamente miceliane puternice de culoare închisă brună olivacee. Din contra în regiunile părând sănătoase avem oarecare dificultate a vedea myceliul fără întrebuițarea de coloranți. Un fapt frapant este existența de mici corpuscule rotunde cu aspectul de coci, în cantitate infinită, umplând interiorul tuturilor elementelor anatomice. Aceste corpuscule cari se văd și fără ajutorul coloranților, fixează bine hematoxylina și Gram, dar după tratarea prealabilă cu alcool sau acid lactic, ei se găsesc în mai puțină cantitate, aderând la pereții celulelor sau la filamentele miceliane; dimensiunea lor variază între 1 - 2 μ ; ei sunt de comun izolați, sau grupați câte doi ca în genul de bacterii *Diplococcus*, foarte rar în două dimensiuni (forma *Micrococcus*), sau că formează catene de *Streptococcus*. În afară de mișcările browniane pe cari le execută de multe ori și după moarte, nu am observat altfel de mișcări. Părerea mea e că aceste corpuscule nu sunt bacterii, ci conidii formate de filamentele fine miceliane ce se colorează în acelaș timp cu dâșșii. Am observat une ori că ele pleacă dela vârful sau de pe laturile hyphei. De

altfel găsim de multe ori alături de ele spori mult mai mari, unele ori bruni, a căror formațiune o vom vedea imediat.

Să trecem la myceliu. Poate că și în cazul nostru, ca și la *Aecidium elatinum*, am putea distinge după exemplul lui Hess ¹⁾ «tumoarea sănătoasă» de cea «bolnavă».

Această distincțiune însă trebuie înțeleasă în sensul că gâlma bolnavă e sinonimă cu gâlma moartă. Indată ce scoarța s'a uscat împreună cu zona generatrice, și au apărut crăpături cari se măresc din ce în ce, lemnul rămâne denudat, lăsând astfel liber acces apei care se acumulează în anfractuositățile scoarței. Această apă stagnantă este un excelent mediu favorabil pentru progresiunea myceliului și producțiunea fructificațiilor.

Ne putem încredința ușor de locul pe unde se introduce parazitul. O simplă secționare a ramurei sau trunchiului dedesubtul tumorei ne arată măduva cu așa numita teacă medulară și parte din inelele anuale colorate în brun; acest fapt, legat de prezența constantă a cioturilor moarte pătrunzând adânc în lemn, ne fac să admitem a priori fără rezervă, că *introducția ciupercii se face prin rănila lăsate de aceste cioturi, și că avem a face cu un parazit de răni.*

În secțiunile făcute nu numai în tumori sau mături, dar chiar în ramurile ce poartă tumoarea, la oarecare distanță de aceasta, găsim insinuându-se între celulele lemnoase, niște hyphe de un brun galben, bătând uneori în olivaceu, groase aproape de 6 μ , cu lumina largă și divizate în celule sau articuli lungi. Aceste filamente pătrund în lumina tracheidelor prin punctuațiuni pe cari le astupă. Când gâlma este vie sau «sănătoasă», asemenea filamente colorate se văd rar între tracheide, dar sunt foarte dese în razele medulare; putem zice că nu există nici o rază medulară neatinsă de ele: toate sunt brune. În porțiunea superficială a lemnului mort, ele sunt foarte numeroase și evidente. În restul lemnului gâlmei sănătoase filamentele sunt incolore; ele însă fixează foarte bine colorarea de Gram, cu ajutorul căreia se descopere ramificațiunea lor prin care dau naștere unei rețele complicate de myceliu fin de 1 μ diametru, care se recunoaște perfect în celulele razelor medulare. Pare că acest myceliu fin care

1) Hess. Der Forstschutz, vol. II, p. 275.

poate deveni intracelular, este care produce micile conidii în formă de bacterii sferice. În scoarța tumorilor găsim aceleași două forme de myceliu: cel gros și cel fin, iar în părțile moarte colorarea hyphelor groase intercelulare este cea brună sau olivacee.

În ramurile măturii vrăjitoarelor nu aflăm nici o deosebire de myceliu cu tumoarea, atât în razele medulare cât și în liber, ba chiar în lemn și scoarța primară. — În frunzele dupe ce se usucă, myceliul cel gros și negricios-brun devine predominant, de sigur sub acțiunea umidității. De altfel ramurile măturii și frunzele sunt de multe ori acoperite de un depozit negru de fumagine care este din țesut și dă naștere la fascicule de filamente brune, cari sunt niște adevărate conidiophore.

Fructificații. — Deja din cele precedente, ideea că o Uredinee ar putea fi cauza monstruoșităților de cari ne ocupăm este exclusă. Asemănarea lor exterioară însă cu fenomenul cunoscut al lui *Accidium elatinum*, m'a făcut să cercetez cu deamănuntul măturile de pe Brazi ca nu cumva să fie în realitate un caz de mutualism și astfel am făcut numeroase excursii în munții Moldovei, în tot timpul verei și toamnei anului 1909, dela începutul lui Iulie până în Decembrie, fără însă să pot descoperi ecidii pe vre-o frunză. Am găsit însă la Școala de Agricultură dela Herăstrău două tablouri murale cu câte o mătură a vrăjitoarei de Brad, purtând pe ramurile anuale și bisanuale frunzele pipernicite și dispuse de jur împrejur ca la molid; aceste exemplare provin dela Slănic (Bacău) 1904. Cercetând cu atențiune la lupă aceste frunzișoare pe care se văd brobonele de o culoare roșcată murdară sau neagră-brună, și făcând secțiuni în numeroase frunze prezentând aceste brobonele în mod caracteristic, apoi examinând la microscop întreaga serie de secțiuni a fiecărei frunze, n'am găsit decât într'o singură frunză un aecidium; în toate celelalte cazuri erau pur și simplu umflături ale parenchymului, produse de sigur prin acțiunea ciupercii, ale cărei hyphae ocupau parenchymul.

De altfel structura acestor frunze nu diferează de cea normală, hypoderma era în stare de colenchym etc. Aecidiul în chestiune are asemănare perfectă cu cele ce am găsit și pe frunzele normale sănătoase și vii ale unei ramuri, de

asemenea normală ce am în herbarul meu și provenind tot din Slănic-Bacău 1904. După caracterele pseudoperidiului și sporilor hyalini, nu poate fi decât *Aecidium pseudo-columnare*, un simplu accident pe frunza măturii vrăjitoarei din colecția Herăstrău, mătura plină de altfel înăuntru, atât de myceliul incolor fin cât și de cel brun. Atât pe frunzele normale ale mele cât și pe acelea ale măturii dela Herăstrău, ecidiul se găsește invadat de filamente brune sau hyaline, care'i formează un fel de stroma negricios în dreptul stratului de pseudo-basidii, din care stroma pleacă filamente înăuntru în cavitatea deșertată, se insinuează printre aecidiospori și formează conidiophore (fig. 7, Bb), dând naștere pe laturi la spori lungueți bruni-olivacei $8=3\ \mu$ (forma *Dematium*).

În frunzele (tot dela Herăstrău) cu pete negricioase se vede că aceste pete nu sunt altceva decât niște sori cu un stroma negricios eșind dintre celulele epidermice, din care stroma pleacă fascicule de conidiophore de un brun negru, largi până la $6\ \mu$, divizate în celule în mod evident (celule cu lumina largă) și purtând spori hyalini uniceulari la vârf, după norma cunoscută pentru forma *Cladosporium* a Fumaginilor. Alte conidiophore vecine, purtau însă și lateral sporii bruni, ca și filamentele negre din cavitatea ecidiului. E demnă de reținut observarea că și ecidiile de pe frunzele normale de Brad de care vorbii mai sus, sunt invadate de ciuperca cu filamente negre, care în afară de orice îndoielă este aceeași Ascomycetă ce umple cu filamentele sale tumorile și măturile.

Pe frunzele măturilor recoltate de mine în vara lui 1909, am găsit fructificații propriu zise și anume :

1. *Pycnide* (fig. 7 A). Aceste pycnide formează pete negre uneori confluențe, fie în dreptul nervurei, fie la dreapta și la stânga ei. Epiderma se ridică formând o proeminență în dreptul pycnidei și în urmă se rupe. Dimensiunea pycnidei e aproape grosimea frunzei; ea se deschide la exterior sau printr'o simplă papilă sau printr'un gât lung negru. Perete negru cărbunos și gros. Cavitatea e împărțită în compartimente prin pereți de culoare brună-gălbue, nu cărbunoși. După forma și micimea sporilor (ca niște coci de $1\ \mu$ diametru) se vede că aceste pycnide sunt niște spermogonii.

Pe ramurile măturilor se găsesc fructificații mai perfecte, astfel :

2. *Valsa* (fig. 7 C). Fără formațiune de stroma, peritecele cu perete brun-galben membranos, grupate în mijlocul scoarței ospitaliere, rotunde eliptice cu diametrele $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ mm., terminate cu găhuri negre și lungi de mai mult de 1 mm., neprominente. Conținutul de un alb murdar se compune din asce scurte cilindrice 16—24 pe 4—5 μ cu 8 spori hyalini în formă de bastonașe sau curbate, de vr'o 4 μ —1 μ și amestecate cu parafise filiforme, foarte subțiri, întrecând foarte mult ascele în lungime. Prin existența parafiselor această formă face tranșiția la *G. Diatrype*, de care se deosebește prin absența unui stroma.

3. *Diatrype* (fig. 7 D). Aceiaș ca precedenta, afară de stroma, care e format numai din hyphe.

Pe gălmele moarte :

4. *Amphisphaeria*. Peritecele (fig. 6 B) sunt cu totul superficiale, izolate sau grupate în mic număr (2—3), piriforme sau mai mult or mai puțin conice, terminate cu o simplă papilă. Concordă în mare parte cu descriția genului dată de Winter în Rabenhorst¹⁾:

«Perithezien meist angesengt oder eingewachsen, später meist hervortretend bis oberflächlich, von derber oft kohligter Substanz, mit kleiner Mündung, kahl. Asci 8 sporig, mit Paraphysen gemischt—Sporen 2 zellig, gefärbt (meist braun)».

Descriția în chestiune diferă în oarecari puncte de ciuperca noastră : 1) Niciodată n'am găsit peritece scufundate câtuși de puțin, ci absolut superficiale, șezând pe substrat ca un obiect pus pe masă ; 2) Sporii sunt în tinerețe verzui deschiși (fig. 6 Da), ba încă uneori sunt amestecați cu spori cu totul hialini. E adevărat că în peritecele trecute de maturitate și deșertate de conținut, se văd spori de un brun negricios (fig. 6 Db) ; 3) Deosebire foarte însemnată, este că de multe ori peritecele pot fi reunite într'un stroma compus, ceace nu e cazul în familia Amphisphaeriaceelor. Cu toate acestea ținând seamă de observațiile ce am făcut de mulți ani asupra formei și constituțiunii fructificațiunilor de Sphaericacee, cred că nu e locul, pentru diferențele aci

1) Kryptogamen-Flora, II Abtheilung : Ascomyceten, pag. 263.

arătate, a face un nou gen diferit de *Amphisphaeria*, cu care prezintă încolo toate punctele comune.

Dacă cercetăm literatura, nu găsim nicio specie a cărei descripție să se asemene cu aceia a noastră, deci este cu multă probabilitate, o specie nouă. *Peritece superficiale*, 1 mm., 3, cu peretele cărbunos și foarte gros, asce aproape cilindrice $135 = 30 \mu$, amestecate cu parafise filiforme; ascospori bicelulari (fig. 6 D), strangulați la mijloc și cu jumătățile inegale și inequilaterale, $24 - 28 = 6 - 12$. Dimensiunea sporilor poate fi și mai mică, adică $19 = 8$, sau ajunge până la 34μ lungime; la maturitatea complectă sunt de un brun negricios, cu câte un mare globul refringent în fiecare celulă (fig. 6 Db); putem găsi chiar una din jumătăți divizată încă în 2 celule.

Dedesubtul periteciului și venind spre peretele său cărbunos, vedem filamentele groase galbene de miere din profunzimea țesutului lemnului și scoarței putrede a tumorilor, paralele între ele și perpendiculare pe suprafața substratului.

E de notat că această ciupercă n'am găsit-o până acum decât pe exemplare provenind din județul Neamț; nu este exclusă însă posibilitatea ca să existe și în celelalte părți ale țării.

5. Există însă o a doua formă care e comună întregii arii de vegetație a Bradului bolnav începând din munții Bucegi până în Neamțu; e probabil însă că ajunge până în extremul nord al Carpaților români, căci exemplarele trimise din regiunea dela Mălini (Suceava) presintau peritece identice însă lipsite de spori; această formă este *Trematovalsa*, care nu diferă de *T. Matruchoti*¹⁾ decât prin spori ceva mai hyalini, divizați în mai mult de patru celule și cu tendința la structura muriformă (peritecele, fig. 7 F).

Fig. 7 b și H ne arată tranziția între sporii 4 celulari olivacei de *Tr. Matruchoti* (Ga) la sporul de aceeași formă și culoare cu mai mult de 4 celule uniseriate, din cari unele capătă pereți longitudinali, (fig. 7 Gb) până la sporul muriform din H. Această tranzițiune se găsește între sporii ace-

1) Comptes rendus de l'Académie des sciences, CXLII, 1906, pag. 289-291.

luiș periteciu. Unele peritece vecine prezintă însă toți sporii la fel, așa am găsit varietatea muriformă complet individualizată, nu numai la Brad, dar și la arbori foioși dela munte și câmpie (Jugastru la Brănești). Pare că asistăm la o formațiune de noi specii fungice. Ori cum, nu putem separa *Trematovalsa* de pe Bradul cu tumori, de specia *Tr. Matruchoti*.

O a doua formă de tranziție, având ca sorginte tot pe *Tr. Matruchoti* am găsit-o în cancerile Brazilor dela mun-

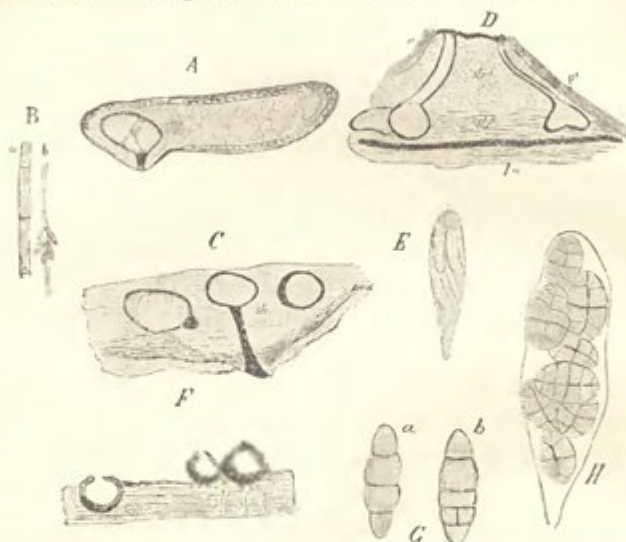

Fig. 7. — A, Pycnidă pe frunză, mărită de 30 ori și redusă în desen la $\frac{1}{2}$, ca și C, D și F. — B a și b, hyphă și conidiophor în interiorul cavității unui aecidium accidental; a, mărit 1000 ori, b, 500 ori și reduse în desen la $\frac{1}{2}$. G, peritece de *Valsa*, str. stoma fals păstrând culoarea țesutului ospitalier, nelimitat de o linie neagră; — D, peritece de *Diatrype*; pr, periderm, str¹, stroma cu substanța ospitalieră; str², stroma format numai de byphe fine albicioase; — ln, linie neagră limitantă a stromei. E, Ască de *Valsa* sau *Diatrype*, cu spori innăuntru, mărit 1000 ori ca și G și H. — F, peritece de *Trematovalsa Matruchoti*, varietatea Bradului. — G, sporii săi. — H, o ască, idem, cu spori muriformi verzui.

tele Peleş (Sinaia, Eforie). Peritece profunde sau pe jumătate superficiale, dispuse în cuiburi în lemn. Spori 2-celulari de un olivaceu hyalin, mai scurți de 15 μ ; alături însă se găsesc în acelaș periteciu spori tipici 4 celulari de *Tr. Matruchoti*. Această formă cu sporii 2 celulari se găsește însă individualizată în cancerile Jugastrului (identice cu ale Teiului) din pădurea Pustnicul, Brănești. Pe o ramură de arbore din această din urmă specie, am găsit într'un periteciu de *Tr. Matruchoti* tipic, două asce alături, una cu sporii tipici 4 — ce-

lulari bruni-gălbui, cealaltă cu spori 2 celulari olivacei hyalini.

Cu aceste observațiuni, putem stabili tranșiția dela *Tr. Matruchoti* la *Amphisphaeria* Bradului, prin alte forme pe cari suntem îndreptățiți a le considera ca stadii evolutive, și anume: 1) Intr'unele cancere și pe unele ramuri vecine cu ele, la Tei și alți arbori foioși din pădurea Pustnicul, se găsesc peritece cari aparțin fără îndoială lui *Tr. Matruchoti*; unele prezintă spori 2—celulari, uneori bruni alteori olivacei hyalini, altele prezintă toate formele de tranșiție dela forma cu 4 celule uniseriate până la cea muriformă și în ce privește colorarea dela hyalin la brun închis-gălbui, iar ca dimensiuni dela 15 la 21 μ lungime. 2) În 1907 am găsit pe o singură ramură de Tei (de atunci mi-a fost imposibil a o mai regăsi, cu toate cercetările) o formă gigantică a lui *Tr. Matruchoti*. Un cadran negru cărbunos închideă un spațiu paralelipipedic de celule ospitaliere necrosate, între cari se cuibăriseră peritece ce comunicau cu exteriorul prin gături. Sporii erau de *Tr. Matruchoti*, divizați în 4 celule uniseriate, strânguși între celule, însă cu dimensiuni incomparabil superioare, 30—44 pe 9 μ . Excepțional am găsit în unele peritece spori numai 2—celulari, cari însă sunt identici cu sporii bătrâni bruni de *Amphisphaeria* Bradului nostru; existența globulelor refrigerente dinăuntru celulelor, completează această analogie. Pe de altă parte sporii de *Amphisphaeria* cu tendința de a deveni 4 celulari, sunt comparabili cu cei ordinari ai lui *Trematovalsa* gigantic.

Cercetarea hyphelor brune or brune-olivacee cari din interiorul lemnului tumorilor de Brad converg spre peretele peritecelor, fie de *Amphisphaeria*, fie de *Trematovalsa*, arată că myceliul ce da naștere ambelor forme, este unul și același.

În ce privește formele *Valsa* și *Diatrype* de pe măturile vrăjitoarei ale Bradului, identice ca spori, ele pot fi considerate ca niște simple forme secundare ale formei asco-phore superioare, pentru următoarele motive: 1. După cum a arătat Trotter încă din 1904 ¹⁾ există picnide în cari se formează spori endogeni în celule mame cari pot fi omolo-

1) Notulae mycologicae, *Cytospora paradoxa*, in Annales mycologici, 1904 pag. 534—535.

gate cu ascele. 2. Observațiunile ce fac de mulți ani asupra fructificațiilor ce însoțesc tumorile pseudomorifice ale stejarilor, m'au adus la concluziunea, că unele *Diatrypella* nu sunt altceva decât forme omologe Sphaeropsideelor, precedând în acelaș stroma un *Trematovalsa* ¹⁾. 3. Înăuntrul peritecelor de *Amphisphaeria* și *Trematovalsa*, parafisele emit spori în formă de bastonașe curbate identici cu cei de *Valsa* și *Diatrype* de pe mături, cari se găsesc și liberi alături de ascospori.

Hipotesa că toate fructificațiile enumerate, ce se găsesc în legătură cu maladia monstruoșităților Bradului nu sunt decât diversele forme ale aceleiași specii fungice, hipotesă care pentru noi este o realitate, poate pentru alții să poarte încă un punct de întrebare. Proba definitivă sperăm a o face în urma rezultatului culturilor sporilor în medii nutritive. Ea va avea atunci un mare răsunet asupra unei practice silvice foarte mult recomandată astăzi și anume: odată admis că *Tr. Matruchoti* este cauza unică a monstruoșităților Bradului nostru, cum s'ar mai putea propune ca măsură de combatere a boalei, amestecul acestei esențe cu foioase, când Fagii din munții dela Sinaia, Alunul, Paltinul de munte (*Aser pseudoplatanus*) ²⁾ sunt plini de cancere produse de periculosul parazit? De sigur infecțiunea masivelor de Brad nu s'a putut face decât prin contactul sau vecinătatea acestor foioase și mai ales a Fagului.

Maladia gălmelor se poate transmite altor specii de Resinoase? — Să vedem acum dacă amestecul cu alte resinoase poate fi mai eficace. În pădurile noastre, am constatat în unele cazuri, când Bradul vine în amestec cu Molidul, că această din urmă esență poate căpăta pe de o parte mici gălme din cari poate pleca o mătură a vrăjitoarei (fig. 8), pe de altă parte cancere (fig. 2) întocmai ca Bradul, însă în acest din urmă cas acoperișul de reșină e foarte abundent (un strat gros de $\frac{1}{2}$ —1 cm.) și înnegrit de un fel de fumagine. Această fumagine e compusă din filamente negricioase, purtând strangulațiuni ca niște mătănii, sau sunt numai divizate în celule. Ele sunt dispuse într'un hyeniu continuu și sunt

1) Comptes rendus, 11 Martie 1907, No. 10 pag. 584.

2) Exemplarele bolnave au fost aduse de la Sinaia în toamna trecută de către d-l G. Ionescu, stagiar silvic, trimis în acest scop.

analoge cu cele ce am văzut formând sorii de pe frunzele măturilor de Brad, sunt adică niște conidiophore de *Cladosporium*. Cancerul în chestiune prezintă o crăpătură longitudinală adâncă în lemnul ros de parazit, împrejurul căruia s'a format umflătura cicatricială, identică în ce privește structura cu scoarța gălmelor de Brad. Innăuntru lemnul e necrosat până la măduvă, pe unde parazitul s'a transmis în susul și josul ramurei. Structura lemnului acestui cancer seamănă cu aceia a tumorilor dela Brad; fibra e tortuoasă, razele medulare sunt necrosate și devenite brune, pline de myceliu brun; acelaș myceliu fin intracelular, aceiași spori bacteriformi etc. Dedesubtul acestui cancer pleacă

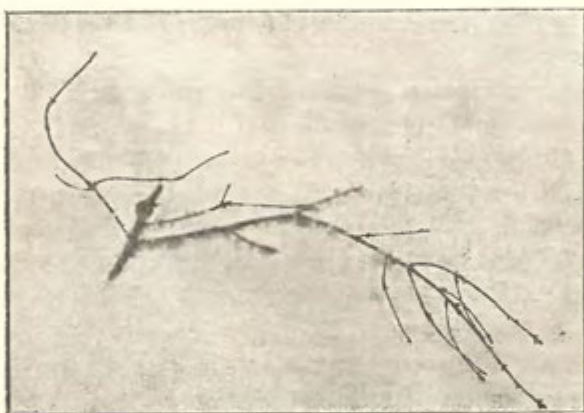

Fig. 8 — Molid. Mică gă'mă de lângă care pleacă o mătură a vrăjitoarei cu ramuri foarte subțiri.

o mătură cu ramuri subțiri, rău crescute, roșcate, cu muguri rău desvoltați și cu cicatricile frunzelor forte desvoltate. Adevărate fructificații corespunzătoare speciei care a dat myceliu nu am găsit, desigur din cauza exemplarului canceros unic și a abundenței resinei protectrice. Se văd însă uneori fructificațiuni rău formate, ca niște Hysteriacee, cu un epithecium și foarte asemenea unui lichen, desigur niște simpli saprofiți accidentali ca și *Accidium* de pe frunzele măturii dela Slănic din 1904.

Am găsit o singură dată la Slănic (Bacău) în apropiere de Hotel, un Pin silvestru cu un cancer identic, înnegrit, nedeschis însă și împregnat cu resină, pe o ramură tânără.

Mătura vrăjitoarei Molidului din fig. 8 pleacă de dedesubtul unei iaiçi gălme unilaterale, purtate de o rămurică de 5 mm. grosime, gălmă impregnată foarte mult de reșină. Ramurile măturii sunt foarte subțiri (2–3 mm.), contrariu celor dela Brad, puțin consistente, defoliate; cu numeroși muguri aglomerati la vârf ca și la Brad, însă mici și înclieți mult cu reșină. Cicatricile frunzelor foarte mari. Intr'un verticil, de obicei numai un mugure se dezvoltă într'o rămurică, pe când mugurele opus rămâne pipernicit și se încliește cu reșină. Ca și la Brad ramurile secundare tind a se îndoi spre axul ce le poartă. In secțiune se vede scoarța măturii traversată de un inel de plută, care desparte o porțiune externă adânc canelată prin cicatricile frunzelor emisferice. Necrosa atinge aceleași regiuni ca și la Brad iar myceliul este acelaș.

In orice caz celelalte reșinoase afară de Brad, par a fi fost refractare maladiei, desigur din cauza marelui conținut în reșină al lemnului, puternic preventiv contra infecțiunilor parazitare. Ce se va întâmpla însă de aci înainte, o putem lesne prevedea, prin analogie cu ceea ce a avut loc în pădurile de șleau dela câmpie. Am văzut altă dată ¹⁾ cum maladia cancerelor, la început exclusiv a teilor, s'a întins încetul cu încetul la toate foioasele. De sigur că dacă nu se vor lua măsuri de protecție, toate resinoasele vor sfârși prin a fi doborâte de puternicul flagel criptogamic.

Cauza primordială a boalei. Concluziuni.— Inainte de a ne pronunța cari sunt acele măsuri de protecție ce trebuie luate, să ne punem întrebarea principală: Există o cauză care să fi predispus Bradul nostru unei afecțiuni morbide ca aceia de care ne ocupăm? Desigur, altă cauză nu poate fi decât regimul barbar la cari au fost supuse aceste masive, încă din cele mai vechi timpuri. Aceste păduri, dacă n'au aparținut moșnenilor, au fost ale monastirilor, după cum e cazul în județele Neamțu și Prahova. Atât proprietarii cât și oamenii stabilimentelor sus zise, aveau și au încă o mentalitate foarte înapoiată în privința protecției pădurei. Cine n'a văzut cum lucrătorul sau săteanul trecând prin pădure, însoțit de toporul său, întâlnind un arbore, pe când se oprește

1) Vezi *Inimicii pădurei* în Rev. Păd. pe 1909.

să-l admire, nu poate rezistă tentației de a-i aplica și o lovitură bună de topor în trunchiu? Așa parcurgând aceste masive, e lesne a-și face cineva o idee de starea arborilor după cea dintâi aruncătură de ochiu: pretutindeni răni adânci pline cu o mare cantitate de reșină scursă din scoarță, amestecată cu apă din ploii, cancere colosale după cum reprezintă fig. 9 reproducând un trunchiu bătrân din munții dela Sinaia, — tot atâtea cauze de slăbire a vitalității arborelui și a pădurei, ajungând în decursul timpului să formeze o predispoziție spre maladie, chiar la arbori de tot tineri mai scurți ca talia

Fig. 9. — Cancere pe Brazi bătrâni, aduse de D-I Silvicultor-stagiar G. Ionescu.

omului, — și aceasta mai ales unei esențe care nu are la îndemână mijlocul de a se protege de răni ca celelalte reșinoase înrudite cu dânsul. In acest mod pe de o parte valoarea tehnologică a lemnului părței atacate devine nulă, căci purtând myceliul într'insa, ramura e expusă a fi odată și odată redusă în stare de putrigai, pe de altă parte va deveni incapabilă de a mai conduce seva prin incrustarea lemnului cu reșină, expunând la moarte sigură porțiunea de deasupra ei. Și dacă lucrurile vor merge tot astfel, să nu ne mirăm că o specie așa de prețioasă și de ornamentală, e destinată să piară pe fiecare zi, fiind înlocuită de esențe de calitate in-

ferioară cum este Fagul și Mesteacănul, cari își pot compensa pierderile, grație forței de regenerare proprie foioaselor.

Mijloacele de protecție ar fi pe deoparte preventive adică dispoziții de ordin coercitiv pentru delinquenți și al doilea distrugerea germenilor parazitari odată cu distrugerea tumorilor și a ramurilor moarte purtând fructificațiuni. ¹⁾

N. Iacobescu

❖❖❖

PROIECT DE LEGE
al
CODULUI SILVIC ²⁾

Discuțiunea din Senat

Sedința de la 23 Ianuarie 1910.

D. *președinte, General C Budișteanu*: Acum, d-lor, avem proiectul de lege pentru modificarea codului silvic.

D. *C. Lecca*, raportor, dă citire următorului raport și proiect de lege :

Domnilor senatori,

Proiectul de lege al codului silvic adus în deliberarea Senatului cu Mesagiul regal No. 717 de la 2 Martie 1909, secțiunile d-voastre, luându-l în cercetare, l-au admis toate, numind delegați :

Secțiunea I pe D-l C. Mănescu ;

> II > > I. Procopie-Dumitrescu ;

> IV > > Gr. Procopiu ;

> V > > A. Bontaș, și

Subsemnatul pentru secțiunea III cari, întrunindu-se în

1) Fotografiile sunt luate la Școala superioară de Silvicultură, de d-nii G. Ionescu și Atanasescu, iar desenele figurilor 6 și 7 sunt făcute de mine la «camera lucida».

2) În numerile pe August și Septembrie pag. 224 și 273 s'a publicat expunerea de motive și proiectul de lege al codului silvic, ce s'a depus în Senat, de fostul Ministru Anton Carp, iar în ședința de la 23 Ianuarie s'a citit raportul și proiectul modificat de Comitetul delegaților Senatului.

ziua de 18 Ianuarie 1910, s'au constituit în comitet al delegaților, sub președinția d-lui I. Procopie-Dumitrescu, și, luând din nou în cercetare sus arătatul proiect de lege, l-a adoptat.

Domnilor Senatori,

Examinând proiectul de lege al codului silvic, depus în sesiunea trecută de fostul ministru al agriculturii și al domeniilor, d-l Anton Carp, comitetul delegaților a păstrat principiul salutar, care formează ținta principală a proiectului de lege în chestiune, și anume conservarea și regenerarea pădurilor supuse regimului silvic.

Cu consimțământul actualului d. ministru al departamentului respectiv s'au introdus oarecari modificări, menite a asigura și mai bine rezultatele ce țara așteaptă de la aplicarea unei legi așa de importante din punctul de vedere al sporirii forțelor de producțiune ale domeniului nostru forestier.

Aceste modificări, cari s'au trecut în alăturatul text în dreptul articolelor din proiectul propus, în linii generale constau :

- 1) În simplificarea procedurii cu privire la asigurarea împăduririi suprafețelor exploatate ;
- 2) În suprimarea secțiunii III din cap. II, referitoare la cumpărarea de păduri de către Stat de la Casa rurală, d-l ministru al agriculturii și al domeniilor trecând-o într'o altă lege specială în legătură mai directă cu chestiuni de asemenea natură ;
- 3) În luarea de măsuri pentru înlesnirea transportului produselor pădurilor până la căile publice de comunicațiune ;
- 4) În completarea dispozițiunilor în ce privește buna administrare a pădurilor stăpânite în devălmășie de moșneni sau răzași ;
- 5) În micșorarea pedepselor pentru anumite infracțiuni la codul silvic ;
- 6) În modificarea tarifului anexat la lege, reducând cu o treime amenzile.

Cu aceste modificări și altele de mai puțină însemnătate, dar absolut necesare pentru realizarea scopului propus, suntem încredințați că noua lege silvică va corespunde dorințelor tuturor celor cari își dau seamă de rolul precumpănitor al pădurilor în economia generală a țării.

Raportor, C. Gh. Lecca

PROIECT DE LEGE AL CODULUI SILVIC

Modificat de comitetul delegaților

CAPITOLUL I

Regimul silvic

Art. 1. — Sunt supuse regimului silvic și se vor administra conform legii de față :

a) Pădurile ce aparțin Statului, Domeniului Coroanei, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor și comunelor ;

b) Pădurile așezămintelor de binefacere și de cultură națională, ale comunităților, ale fundațiilor publice și private, ale societăților anonime și ale oricăror persoane juridice ;

c) Pădurile, pe cari Statul, instituțiunile, fundațiunile și persoanele prevăzute la alin. *a* și *b* ale acestui articol le stăpânesc în indiviziune cu asemenea instituțiuni și persoane sau cu orice alt proprietar particular ;

d) Pădurile, pe cari moșnenii sau răzeșii le stăpânesc în devălmășie ;

e) Pădurile particulare situate pe vârfurile, crestele și coastele munților, precum și pe dealurile regiunilor muntoase ;

f) Pădurile particulare zise de protecție, adică acelea cari se găsesc în bazinele de recepție ale torenților, acelea a căror existență este necesară pentru a împiedică surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor și a stâncilor, acelea situate pe povârnișuri repezi, destinate a garanta siguranța circulațiunii pe căile ferate și pe șosele, precum și pe acelea cari împiedică formarea de nisipuri mișcătoare ;

g) Pădurile sau părțile de păduri a căror menținere este necesară pentru protejarea malurilor râurilor contra ruperilor și a mâncăturilor de apă, precum și acelea cari asigură cursul regulat al apelor și conservarea izvoarelor ;

h) Pădurile trebuincioase pentru apărarea teritoriului țării, a fruntariilor și a orașelor, ce se vor determina printr'un regulament de administrațiune publică, în urma avizului ministerului de războiu ;

i) Pădurile particularilor, cari nu intră în prevederile aliniatelor de mai sus, când proprietarii lor vor cere ca ele să fie supuse acestui regim.

CAPITOLUL II

Conservarea pădurilor

SECȚIUNEA I

Amenajarea pădurilor

Art. 2.—Pădurile supuse regimului silvic nu se pot exploata decât în baza unui amenajament sau a unui regulament de exploatare aprobat prin decret regal. Amenajamentul este obligatoriu;

a) La pădurile Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor și la acelea stăpânite de Stat în devălmășie cu așezămintele, fundațiunile și persoanele prevăzute la art. 1, alin. *a* și *b*, sau cu particularii, precum și la pădurile stăpânite în devălmășie de moșneni sau de răzași și se face de către silvicultorii, funcționari ai Statului. Acești silvicultori sunt îndreptățiți ca, cu ocazia întocmirii amenajamentului, să poată face și hotărnicia pădurii, conformându-se regulamentului de hotărnicia izlazurilor comunale;

b) La pădurile Domeniului Coroanei și ale așezămintelor publice și private menționate la art. 1, alin. *b*, și se face de către silvicultorii recunoscuți ai acestor administrațiuni;

c) La celelalte păduri particulare este obligator întocmirea unui regulament de exploatare, care se face de către silvicultorii recunoscuți de ministerul domeniilor.

Silvicultorii recunoscuți indicați la alin. *b* și *c* ale acestui articol vor trebui să posede aceleași titluri de capacitate ca și silvicultorii funcționari ai Statului.

Numele lor vor fi publicate în *Monitorul Oficial*.

Amenajamentele sau regulamentele de exploatare făcute de silvicultorii recunoscuți, afară de acelea ale pădurilor Domeniului Coroanei și ale așezămintelor publice de binefacere și cultură națională înainte de aprobarea lor, vor fi verificate și pe teren de unul din agenții silvici ai Statului.

Art. 3.—Amenajamentul va fi făcut în urma unui studiu amănunțit al circumstanțelor fizice și economice ale pădurii. El va avea de scop fixarea condițiilor și a modului de exploatare, stabilirea, posibilității în vederea continuității exploatării produselor principale, asigurarea regenerării pădurii cu specii de valoare proprii regiunii și producerea lemnului de lucru și construcțiuni în locurile unde natura terenului și a esențelor va permite aceasta.

Regulamentul de exploatare, prevăzut la art. 2, alin. *c*, se va face

În vederea conservării acelor păduri și a regenerării lor cu speci de valoare proprii regiunii în cari vor fi situate.

Proprietarii particulari își vor putea exploata pădurile, dacă vor găsi aceasta în interesul lor, și pe baza unui amenajament alcătuit după principiile enunțate la alin. 1 al acestui articol. Atât prin amenajament cât și prin regulamentul de exploatare se va fixa : timpul necesar pentru regenerarea naturală a suprafețelor exploatare, termenul pentru împădurirea acestor suprafețe, dacă regenerarea urmează a se face în mod artificial, timpul necesar pentru repopularea porțiunilor de pădure a căror regenerațiune pe cale naturală, în termenul stabilit, nu va fi complet asigurată, precum și locul pe unde se va face scoaterea lemnului și a altor produse ale pădurii până la căile publice de comunicațiune.

Când transportul acestor produse prin proprietatea de care aparține pădurea nu se va putea efectua decât cu cheltueli relativ prea mari, scoaterea lor se va face și prin proprietățile străine, fie pe drumurile în ființă, sau pe cele ce se vor înființa de către exploatare, acesta fiind obligat să despăgubească pe proprietari cu suma ce se va fixa de către autoritățile silvice. În caz când părțile nu s'ar mulțumi cu această sumă, ele se vor adresa justiției, dar numai în ce privește cifra despăgubirii.

Până la pronunțarea justiției, transportul nu poate fi oprit de proprietarii în chestiune, dacă s'a depus de exploatare suma fixată de autoritățile silvice.

În amenajamentele pădurilor particulare, precum și în regulamentele de exploatare ale acestor păduri, se va prevedea și suma ce va trebui să se consemneze în fiecare an, și înainte de a se începe exploatarea, pe seama ministerului de domenii, ca garanție că obligațiunea de împădurire se va aduce la îndeplinire. Această sumă în nici un caz nu poate fi mai mare de 80 de lei de hectar.

Nedepunerea ei împiedică începerea exploatării și, în caz de abatere se va aplica sancțiunea prevăzută la art. 8.

Art. 4. — Proprietarii particulari, iar în caz de vânzarea pădurii, exploatareii, chiar atunci când aceștia nu ar fi obligați prin contracte, sunt îndatorați a face și a înainta ministerului agriculturii și al domeniilor, spre verificare, amenajamentul sau regulamentul de exploatare, dimpreună cu planul acelei păduri, după ce și le vor fi comunicat unul altuia, prin portărei, conform art. 74 din procedura civilă, pentru ca fiecare să ia cunoștință de ele.

În termen de o lună dela data depunerii la minister, de către

proprietar ori de către cumpărător, după cum unul sau altul exploatează pădurea, fiecare din aceștia are dreptul a face întâmpinările ce ar crede de cuviință cu privire la dispozițiunile amenajamentului ori regulamentului de exploatare, după cum va fi cazul. Dacă consiliul tehnic al pădurilor, în urma examinării și studierii amenajamentului ori regulamentului de exploatare și, ținând socoteală de întâmpinările făcute, îl găsește bine întocmit, va supune de îndată avizul său motivat aprobării ministrului agriculturii și al domeniilor. În cazul însă când consiliul tehnic este de părere a se aduce modificări amenajamentului ori regulamentului de exploatare, atât proprietarul cât și exploatatorul au dreptul a-și face în scris obiecțiunile lor, în termen de 2 luni de la data înștiințării lor pe cale administrativă despre înscrierea avizului consiliului tehnic în registrul său special, de al cărui conținut pot lua cunoștință la minister. După trecerea acestui termen, ministerul agriculturii, având în vedere și întâmpinările, de vor fi, va decide în mod definitiv și executoriu.

Dacă proprietarul sau exploatatorul s'a conformat întocmai dispozițiunilor de mai sus, ministerul este îndatorat să se pronunțe în termen de cel mult un an de la data depunerii la minister a amenajamentului sau a regulamentului de exploatare, aceasta sub sancțiunea de a nu se considera ca delict silvice tăierile făcute de proprietar sau exploatator după expirarea acestui termen și până în ziua când amenajamentul sau regulamentul de exploatare se va decretă.

În nici un caz nu vor avea dreptul de defrișare.

Art. 5.—Amenajamentul sau regulamentul de exploatare, odată decretat, nu se poate modifica decât după aceleași reguli și cu aceleași forme în care a fost făcut și numai la epoca de revizuire, ce neapărat se va fixa printr'insul.

Art. 6.—Pădurile supuse regimului silvic, a căror întindere va fi mai mică de 25 hectare, vor putea fi exploatate numai în baza unui studiu sumar, examinat de consiliul tehnic și aprobat de ministru.

Până la facerea amenajamentelor și numai pentru pădurile Statului și ale moșnenilor, ele se pot exploata pe baza unui anumit studiu făcut de minister pe bazele cari se vor determina prin regulamentul de aplicare al acestei legi și ținându-se seamă de principiile stabilite prin art. 3.

Prin acest regulament se va prevedea, în ce privește pădurile

moșnenilor sau răzeșilor, și depunerea de către exploatarea a cauzii pentru împăduririle prevăzute la art. 3.

Art. 7.— Agenții silvici ai Statului vor fi datori să supravegheze stricta aplicare a amenajamentelor și a regulamentelor de exploatarea pădurilor din ocolul, circumscripțiunea sau regiunea lor.

Când se va constata că nu și-au îndeplinit această obligațiune, ei vor fi supuși pedepselor disciplinare prevăzute în legea de organizare a ministerului agriculturii și al domeniilor.

Art. 8.— Persoanele juridice menționate la art. 1, alin. *a* și *b*, precum și proprietarii pădurilor particulare supuse regimului silvic, când își exploatează pădurile lor fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiilor ce cuprind, vor fi supuși la o amendă de la 300—500 lei, iar în caz de recidivă de la 600—800 lei de hectar.

Această amendă nu se va socoti după suprafața întregii porțiuni de pădure în curs de tăiere fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiilor ce cuprind, ci după numărul de hectare ce de fapt s'a exploatat în aceste condițiuni.

Aceeaș pedeapsă se va aplica și exploatareilor pădurilor cumpărate de la proprietarii de mai sus, când tăierea se va face fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiilor ce cuprind.

Când exploatarea nu se va fi făcut pe suprafață, ci pe număr de arbori, proprietarul sau exploatarea, după distincțiunile de mai sus, vor fi supuși la amenzile prevăzute la art. 53 și 56 de mai jos.

Afară de aceasta, ministerul agriculturii și al domeniilor, luând avizul consiliului tehnic, va avea dreptul de a opri, pe cale administrativă, exploatarea pădurii fără amenajament sau regulament de exploatare, până ce proprietarul ori exploatarea se va conforma dispozițiilor art. 2 din această lege.

Dacă ministerul va constata că aceștia se abat numai de la prescripțiunile amenajamentului sau regulamentului de exploatare decretat, exploatarea va putea fi de asemenea oprită; proprietarul ori exploatarea având, în cazul acesta, dreptul de contestațiune la tribunalul situațiunii imobilului, în termen de 15 zile de la înmânarea, pe cale administrativă, a deciziei ministerului.

Tribunalul va decide de urgență dacă menține sau nu oprirea exploatarea. Sentința tribunalului în această privință va fi definitivă, nesupusă opozițiunii, apelului sau recursului. Oprirea hotărâtă,

după regulile de mai sus, a exploatării fără amenajament sau regulament de exploatare, ori pentru abateri de la dispozițiunile ce cuprind, nu îndreptățește, niciodată și sub nici un motiv, de a se formulă vreo pretențiune de despăgubire în contra Statului.

SECȚIUNEA II

Impăduriri

Art. 9. — Persoanele prevăzute la art. 2, alin. *a* și *b*, sunt obligate a împăduri :

a) Poienile sau locurile goale aflate în perimetrul pădurilor. afară de acelea cari vor fi necesare pentru trebuințele exploatării ;

b) Terenurile improductive, precum și acelea pe cari le-ar cumpără în scop de a se creia păduri de protecție.

Art. 10. — În caz când proprietarul sau exploatatorul nu-și va îndeplini obligațiunea de împădurire în termenul fixat de amenajament sau de regulament de exploatare, atunci ministerul agriculturii și al domeniilor este în drept ca, fără somație, punere în întârziere sau judecată, să dispună, când va crede de cuviință, a se face împădurirea în contul lor, întrebuițând pentru aceasta garanția consemnată conform art. 2.

Art. 11. — Amenajamentele existente cari prevăd, ori nu, obligațiunea de împădurire, însă numai pentru porțiunile de pădure neexploatate încă, sunt supuse revizuirii în ceea ce privește obligația de împădurire.

Proprietarul sau exploatatorul, dacă pădurea e vândută spre tăiere, este dator ca, în termen de 6 luni dela promulgarea acestei legi, să prezinte spre revizuire amenajamentul pădurii, în scop de a se intercală într'insul dispozițiunile art. 3 și 10.

În caz de neconformare amenajamentul se anulează de drept și exploatările efectuate după expirarea termenului de mai sus sunt considerate ca făcute fără amenajament și supuse la toate sancțiunile art. 8 din această lege.

Cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarului, afară numai dacă contractul de vânzare spre exploatare prevede altfel, cu excepție numai pentru cetele de răzeși sau moșneni cari și-au vândut pădurile spre exploatare, în care caz cheltuelile de reimpădurire vor privi numai pe exploatatori.

În tot cazul moșnenii sau răzeșii sunt datori pentru lucrările de împădurire a prestă munca lor în natură în limita ce se va fixă

prin regulamentul de aplicare al acestei legi și îndeplinirea acestei obligațiuni din parte-le se va executa în acelaș mod ca și zilele de prestații datorite după legea drumurilor.

Art. 12. — Statul va încurajă împăduririle:

a) Făcând prin agenții săi silvici, după cererea proprietarilor particulari, planurile și devizurile pentru repopularea pădurilor acestora și, în anumite cazuri, dirijind, în total sau în parte, lucrările de împădurire ;

b) Punând la dispozițiunea proprietarilor particulari, în mod gratuit sau pe costul de producțiune și în limitele cantităților de cari va dispune, sămânța și numărul de puieți necesari pentru repopularea pădurilor lor ;

c) Acordând premii de încurajare proprietarilor cari se vor fi distins prin buna exploatare a pădurilor lor, sau cari vor fi făcut împăduriri în bune condițiuni în regiunile de munte și de dealuri în special, precum și pe locurile supuse surpăturilor, iar la câmp pe terenurile cu nisipuri sburătoare ;

d) Reducând până la jumătate fonciera către Stat, la care sunt supuse pădurile în exploatare, când proprietarii își vor amenaja pădurile lor după principiile stabilite în art. 3, alin. a, și le vor lăsa să crească la vârsta cerută pentru producerea lemnului de lucru și de construcțiune ;

e) Contribuind cu sumele necesare pentru executarea lucrărilor de împădurire prevăzute la art. 11 de mai sus, în caz când garanția fixată prin amenajamentul pădurilor moșnenilor sau răzeșilor nu va fi indestulătoare.

În nici un caz suma pe care exploatatorii sunt obligați a o depune pentru lucrările de împădurire nu va fi mai mare de 80 lei de hectar.

SECȚIUNEA III

Defrișarea

Art. 13. — Defrișarea pădurilor, fie că sunt, fie că nu sunt puse sub regimul silvic, nu se poate face decât în cazurile prevăzute în prezenta lege.

Se consideră asemenea ca defrișare pășunatul vitelor în însă-mânțările naturale, în plantațiuni și în lăstaruri mai tinere de 10 ani; incendiarea unei păduri și exploatările vițioase cari vor conduce, în total sau în parte, la distrugerea unei păduri, afară dacă.

aceste exploatări vițioase nu sunt rezultatul aplicării unui amenajament sau regulament de exploatare aprobat.

Art. 14. — Defrișarea se poate permite numai în următoarele cazuri :

a) Când proprietarul se va obliga să planteze în locul pădurii defrișate vii sau arbori fructiferi ;

b) Când pădurea este situată pe loc șes, are o întindere mai mică de 25 hectare și se află la o distanță de cel puțin un kilometru de alt trup de pădure în suprafață de cel puțin 5 hectare cu care nu ar putea să formeze împreună un trup mai mare de 25 hectare ;

c) Când va fi necesar a se da un perimetru mai regulat unei păduri, fără ca întinderea defrișată să treacă peste 2% din întinderea totală a sa și fără ca suprafața defrișată să fie mai mare de 25 hectare ;

d) Când va fi necesitate să se construiască prin pădure case de locuit și alte clădiri necesare exploatării, drumuri sau alte mijloace de transport, să se creeze locuri de depozite pentru lemne și să se deschidă linii de amenajament, sau linii destinate să separe, în caz de partaj, diferitele părți ale proprietarilor ce stăpâneau pădurea în indiviziune ;

e) Când va trebui să se dea în schimb unui proprietar al unui loc înfundat în pădure o întindere echivalentă lângă perimetrul său exterior ;

f) Când întinderea porțiunii defrișate va fi compensată prin împădurirea prealabilă a unei întinderi egale de teren și când tineretele plante în vârstă de cel puțin 3 ani prezintă toate garanțiile de reușită a împăduririi.

Art. 15. — Defrișarea nu se va putea face decât în urma unei constatări în localitate de către un agent silvic superior și a avizului consiliului tehnic aprobat de ministrul agriculturii și al domeniilor.

Art. 16. — Exploatatorul unei păduri, fie el proprietar, fie cumpărător, care va contraveni la dispozițiunile art. 13, se va pedepsi cu o amendă de la 500—1.000 lei de hectar ; în nici un caz însă nu va putea cumula cu cea prevăzută la art. 8.

Incasarea acestei amende se va face cu legea de urmărire și se va întrebuița de ministerul agriculturii și al domeniilor la repopularea suprafețelor despădurite.

Sumele ce vor rămâne disponibile după acoperirea tuturor cheltuielilor de împădurire se vor incasa de Stat ca venit din amenzi.

CAPITOLUL III

Consiliul tehnic

Art. 17. — Pe lângă ministerul agriculturii și al domeniilor va funcționa un consiliu consultativ, numit consiliul tehnic al pădurilor.

Acest consiliu se va compune din cinci membri luați dintre inspectorii generali silvici sau dintre inspectorii silvici ai Statului numiți prin decret regal după propunerea ministerului agriculturii și al domeniilor.

Art. 18. — Consiliul tehnic este obligat să se pronunțe.

a) Asupra amenajamentelor, regulamentelor de exploatare și a studiilor sumare ale pădurilor supuse regimului silvic ;

b) Asupra proiectelor de drumuri și alte mijloace de transport în pădurile Statului de construcțiuni în interesul exploatării acestor păduri, de lucrări pentru împăduriri pentru corecțiunea și stingerea torenților asupra devizurilor acestor lucrări, precum și asupra tuturor chestiunilor tehnice privitoare la păduri ;

c) Asupra defrișării pădurilor în cazurile prevăzute a art. 14 de mai sus ;

d) Asupra studiilor de punere în exploatare a pădurilor Statului ;

e) Asupra actelor de estimăție pentru punerea în vânzare a produselor secundare și accesorii ;

f) Asupra condițiunilor generale și speciale de vânzarea pădurilor Statului ;

g) Asupra devizelor de cheltueli pentru repopularea pădurilor particulare ;

h) Asupra cererilor făcute de particulari de a se supune pădurile lor sub regimul silvic ;

i) Asupra estimățiunii pădurilor ce se vor cumpăra de la Casa Rurală și a terenurilor prevăzute la art. 9, alin. b.

Art. 19. — Ministrul agriculturii și al domeniilor nu va putea lua nici o rezoluțiune asupra chestiunilor prevăzute la art. 18 decât cu avizul prealabil al consiliului tehnic.

Art. 20. — Consiliu tehnic va stabili :

a) Tabloul de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic și care, după aprobarea ministrului, se va publica în *Monitorul Oficial* ;

b) Lista pământurilor lipsite de vegetațiune lemnoasă, cari vor trebui împădurite.

În termen de 6 luni de la publicarea în *Monitorul Oficial* a tabloului de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic partea interesată va putea face contestațiune la ministerul agriculturii și al domeniilor.

Ministrul, luând avizul consiliului tehnic și examinând motivele contestațiunii, va putea dispune o nouă verificare la localitate. Deciziunea sa va fi adusă la cunoștința contestatorului printr'o simplă adresă comunicată pe cale administrativă.

Art. 21. — Consiliul tehnic este obligat să facă, la finele fiecărui an, ministrului agriculturii și al domeniilor, propuneri privitoare la conservarea, regenerarea și ameliorarea pădurilor Statului, pentru ca soluțiunile ce se vor da să poată fi puse în aplicare în anul ce urmează.

CAPITOLUL IV

Exploatarea pădurilor Statului, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere

Art. 22. — Afară de regulile prevăzute prin amenajament, exploatarea pădurilor aparținând Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere, nu se va putea face decât în baza unei adjudecațiuni precedată de licitațiune publică, ținută conform regulilor prevăzute de legea contabilității Statului, afară de cazul când legi speciale ar prevedea contrariul.

Art. 23. — Exploatatorii unor asemenea păduri nu vor putea începe exploatarea, decât după ce vor fi obținut o permisiune în regulă de la proprietarii acestor păduri sau de la reprezentanții lor.

Art. 24. — Exploatatorul va fi dator să aibă cel puțin un păzitor, care, după ce va fi recunoscut, de capul de ocol silvic respectiv, va depune jurământ înaintea tribunalului local.

Acest păzitor va fi autorizat a încheia procese-verbale atât în cuprinsul suprafeței în exploatare, cât și la distanță de 200 metri dincolo de limita acestei exploatări.

Art. 25. — Agenții silvici ai Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice și de binefacere sunt datori să depună, la grefa tribunalului situațiunii pădurii, tiparul ciocanelor silvice pe cari le vor întrebuința pentru marcarea atât a arborilor destinați

a servi ca rezerve sau a fi vânduți, cât și a arborilor tăiați în delict, supuși fiind, în caz de abateri, în ce privește agenții Statului, la pedepsele prevăzute de legea de organizare a ministerului de domenii, iar ceilalți la o amendă de la 100—500 lei.

Art. 26. — Exploatatorul nu va putea face nici un cuptor de cărbuni și nici un atelier decât în locurile indicate prin procesul-verbal de predarea suprafeței de pădure vândută, încheiat de capul de ocol sau de reprezentanții proprietarului pădurii, sub pedeapsă de a fi supus la o amendă de 50 lei pentru fiecare cuptor sau clădire de atelier construită în altă parte, precum și la desființarea lor.

Art. 27. — Din momentul primirii permisiunii de exploatare și până nu va fi obținut deplină descărcare, exploatatorul este răspunzător de toate delictele silvice comise în cuprinsul și în jurul locurilor de exploatare până la o distanță de 200 metri, dacă prepușii, lucrătorii sau oamenii lui nu vor fi înștiințat, prin raport făcut cel mai târziu în termen de 8 zile de la comiterea delictului, pe agenții silvici respectivi, pe proprietarii pădurii sau pe reprezentanții lor. Răspunderea exploatatorului nu va încetă însă nici după descărcarea dată de agenții silvici, dacă se va constata în urmă că această descărcare a fost dată în mod fraudulos.

Exploatatorii nu vor fi descărcați de răspunderea lor decât când vor fi indicat pe delincenți, sau când vor face dovada că au luat toate măsurile necesare pentru descoperirea lor.

Art. 28. — Exploatatorii nu vor putea introduce în țară lucrători străini pentru exploatarea pădurilor lor decât cu autorizarea ministerului de interne, care nu se va da decât în cazul când se va constata că în regiunea respectivă nu s'au găsit lucrători, sau că aceștia nu au voit să se angajeze la asemenea lucrări.

CAPITOLUL V

Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie

Art. 29. — Cetele de moșneni sau de răzeși aflați în devălmășie vor fi datoare să-și întocmească, atât cu privire la pădurile ce stăpânesc, cât și la folosința pășunii, fâneței și a locurilor de arătură de prin poenile și golurile, din sau în afară de perimetrul pădurilor lor, un așezământ în care se va stabili dreptul fiecărui moșnean sau răzeș, modul cum ei își vor exercita aceste drepturi și cari sunt organele însărcinate a-i reprezenta.

Ei sunt datori a face acest așezământ în termen de un an de la promulgarea acestei legi.

Devălmășia nu poate fi considerată ca încetată decât pe baza unui act de împărțeață judecătorească sau voluntară, constatată numai prin act autentic și transcris. Divizarea de fapt oricât de veche ar fi dânsa, nu poate, din punctul de vedere al legii de față, face ca indiviziunea să fie considerată ca încetată.

Toți cari ar stăpâni în asemenea mod sunt supuși dispozițiilor legii de față.

Așezământul va cuprinde :

a) Numirea proprietății devălmașe și locul unde dânsa este situată ;

b) Numele și domiciliul tuturor proprietarilor moșneni sau răzeși devălmași precum și partea ce fiecare din ei o are în proprietatea stăpânită în devălmășie ;

c) Dispozițiunile privitoare la modul cum se va face numirea administratorilor cetui de moșneni sau răzeși, la numărul și durata funcțiunii lor, precum și la fixarea drepturilor și îndatoririlor acestora ;

d) Dispozițiuni privitoare la modul cum se vor ține întruni-
rile devălmașilor, la numărul de voturi ce va trebui să se obțină pentru ca o hotărîre a întrunirii să poată fi valabilă și la puterea ce aceste hotărîri vor avea față cu devălmașii ;

e) Dispozițiuni privitoare la cheltuelile comune și la darea socotelilor ;

f) Dispozițiuni privitoare la cheltuelile devălmășiei și la modul cum se vor distribui beneficiile realizate din exploatarea pădurii, din pășune, fâneată și terenurile de arătură ;

g) Dispozițiuni privitoare la modul cum se vor aplană neînțelegerile ce se vor ivi între devălmași.

Inițiativa facerii așezământului aparține oricăruia din răzeșii sau moșnenii din ceată, precum și administratorului de plasă respectiv.

Art. 30.— Așezământul va fi făcut în scris, cu consimțământul unei majorități de $\frac{2}{3}$ din totalul drepturilor moșnenilor sau răzeșilor cari formează ceata, femeile măritate fiind de drept reprezentate prin soții lor ; iar minorii, cei puși sub consiliul judiciar, interzișii, prin tutorii și curatorii lor, fără îndeplinirea formelor cerute de codul civil. El va fi autentificat de judecătorul de ocol respectiv ; conform regulilor prevăzute în art. 13 din legea Casei Rurale.

În caz când vreunul ar pretinde drepturi în obște și ar cere să ia parte la constituirea așezământului, sau când, admis de unii din obște, ar fi contestat de alții, toate aceste pretențiuni, precum și oricare altele s'ar putea ivi cu ocazia facerii așezământului, se vor formula înaintea judeului de ocol respectiv, care va cită pe moșneni sau răzeși ca obște.

Majoritatea moșnenilor sau răzeșilor prezenți în instanță va decide dacă devălmașul, al cărui drept este contestat, poate să ia sau nu, parte la constituirea așezământului.

În caz când devălmașii nu vor fi luat uici o deciziune, sau vor fi respins admiterea acestui devălmaș, judecătorul de ocol, examinând titlurile prezentate și luând de bază și posesiunea, va putea să admită, în mod provizoriu, fără drept de opoziție, apel și recurs, participarea devălmașului la constituirea așezământului, rămânând ca menținerea sau excluderea din devălmași să se facă numai în urma unei sentințe judecătorești definitive și executorii.

Așezământul se va transcrie de judele de ocol într'un registru special. Tot în acest registru se va trece asemenea, după cerere, sau din oficiu, toate schimbările ce ar surveni posterior în drepturile fiecăruia din devălmași sau în alcătuirea așezământului, precum și orice indicațiuni se vor da judeului de ocol de ministerul agriculturii și al domeniilor privitoare la supunerea pădurii și a golurilor regimului silvic, la amenajament sau regulament de exploatare și în fine, orice înstrăinări sau drepturi reale s'ar constitui de obște sau de unii din ei asupra proprietății devălmașe.

Dacă asemenea drepturi reale s'ar constitui înaintea tribunalului, grefierul e dator din oficiu a le comunica judeului ocolului respectiv pentru a fi trecute în acest registru.

Art. 31.— Devălmașii vor trebui să aibă în fiecare an, la epoca fixată prin așezământ, o întrunire în care se vor ocupa :

- a) Cu luarea socotelilor ;
- b) Cu fixarea beneficiului net de distribuit ;
- c) Cu numirea administratorilor ;
- d) Cu fixarea remunerărilor administratorilor, cari nu vor putea fi mai mari de 10% din beneficiile nete realizate ;
- e) Cu fixarea cheltuelilor de administrație și de păza pădurilor.

În întrunire se va decide suma ce va trebui să se rețină din veniturile proprietății pe fiecare an pentru împădurirea locurilor conform amenajamentului sau regulamentului de exploatare.

Art. 32. — Intrunirea va avea loc în ziua și locul fixat de administratori.

Devălmașii vor fi înștiințați de președinte de ziua întruniri, prin publicări, în cari se vor indica precis chestiunile asupra cărora se va discuta, făcute cu 25 zile înainte de întrunire. Publicările vor fi trimise de președinte și afișate la ușa primăriei, la ocolul silvic, la judecătoria de ocol și cetite de preot în biserică în două Duminici consecutive.

Indeplinirea acestor formalități se va constata prin proces-verbal, dresat de primar și semnat de capii tuturor autorităților unde s'a făcut afișarea și de preot, cărora primarul are îndatorirea a-l supune spre semnare.

Numai cu indeplinirea acestor formalități adunarea este legal constituită. Președintele și primarul cari nu vor îndeplini obligațiunile impuse mai sus, sau le vor îndeplini cu violarea vreunei forme, se vor pedepsi cu o amendă care se va aplica de judele de ocol, de la 100—500 lei, iar în caz de recidivă de la 500—2.000 lei.

Aceste amenzi se vor incasa în folosul comunei.

Afară de întrunirea obișnuită ce va avea loc în fiecare an se vor putea ține întruniri extraordinare ori de câte ori administratorii vor crede aceasta necesar.

Intrunirea va trebui să fie convocată :

- a) Când va fi cerută de cel puțin a 5-a parte din devălmași ;
- b) Când se vor fi ivit pagube extraordinare, cari vor fi distruse o parte din păduri, precum incendii sau alte accidente ;
- c) Când se va fi intentat cetei moștenitorilor sau răzeșilor un proces care ar pune în discuțiune dreptul ei de proprietate sau de posesiune, ori când se vor fi constatat mari pierderi din averea devălmășiei.

Art. 33. — Vor avea dreptul să ia parte la întrunire toți proprietarii devălmași ai unei păduri, sau moștenitorii lor, ale căror drepturi vor fi stabilite prin așezământ sau prin sentințe judecătorești.

Intrunirea este considerată ca legal constituită când vor fi de față devălmașii, reprezentând cel puțin $\frac{1}{2}$ din părțile totale ale devălmășiei.

Dacă la prima convocare nu s'a întrunit acest număr de devălmași, adunarea va avea loc cel mai târziu în termen de 8 zile, fără altă publicare, și când întrunirea se va ține, oricare va fi numărul devălmașilor reprezentați.

Capul de ocol silvic respectiv va asista la întrunirea anuală a devălmașilor și va verifica dacă convocările și chemările devălmașilor sunt făcute conform legii. In caz când convocările nu vor fi făcute în regulă, el va amâna întrunirea pentru altă zi spre a se face noi convocări.

Capul de ocol va semnă procesul-verbal al întrunirii.

Tot el va sesiza judele de ocol despre abaterea primarului sau a președintelui consiliului administratorilor de a fi îndeplinit formalitățile de mai sus.

Art. 34. — Întrunirile, cari au de scop punerea în exploatare a pădurii stăpânite în devălmășie, vinderea ei spre exploatare la o terță persoană și modificarea așezământului, nu vor putea avea loc decât dacă vor fi prezenți un număr de devălmași, reprezentând cel puțin $\frac{2}{3}$ din totalitatea părților devălmășiei.

Art. 35. — Hotărârile se iau cu majoritate absolută a părților devălmașilor prezenți la adunare.

Hotărârile, cari au de obiect rezolvarea chestiunilor prevăzute la articolul precedent, se iau cu majoritate de două treimi din părțile devălmașilor reprezentați la întrunire.*

Art. 36. — Întrunirile devălmașilor nu au competența de a se pronunța asupra vinderii totale sau parțiale în deplină proprietate a drepturilor cetei moșnenilor devălmași.

O asemenea hotărîre nu se poate lua decât de unanimitatea moșnenilor devălmași. Întrunirea va putea însă, în urma unei decizii luate cu simplă majoritate, să permită trecerea prin pădure sau prin proprietatea cetei de moșneni sau răzeși a lemnelor exploatare din alte păduri învecinate.

Art. 37. — Hotărârile întrunirilor devălmașilor, legalmente luate, sunt obligatorii pentru toți devălmașii, chiar dacă nu au luat parte la întrunire.

Orice devălmaș va avea dreptul să ceară judecătorului de ocol respectiv anularea unei hotărîri luate contra dispozițiilor așezământului și contra celor prevăzute în prezenta lege.

Hotărîrea judelei de ocol e definitivă și executorie.

Art. 38. — Beneficiile nete, după scăderea tuturor cheltuelilor, amortizărilor și celorlalte sarcini, se vor împărți între devălmași proporțional cu partea ce fiecare are în devălmășie.

Art. 39. — Administratorii reprezintă ceata moșnenilor sau răzeșilor în devălmășie față cu cei de al treilea.

Numărul lor nu va putea fi nici mai mic de trei, nici mai mare de șapte.

Ei vor alege din sânul lor un președinte și un casier.

Pe timpul prevăzut în așezământ, administratorii nu pot demisiona, nici fi înlocuiți de moșneni afară de cazuri prevăzute în art. 45.

În tot cazul, majoritatea administratorilor angajează obștea față de cei de al treilea și o reprezintă în justiție, chiar când numărul administratorilor prevăzut în așezământ s'ar fi micșorat prin deces, refuz de serviciu, dare în judecată pe baza art. 45 sau alte cauze neprevăzute.

În caz când consiliul administratorilor ar fi redus la mai puțin decât majoritatea numărului prevăzut prin așezământ atunci judele de ocol respectiv va numi unul sau trei administratori, cari vor exercita toate drepturile întregului consiliu, afară de restricțiunile pe cari judele de ocol le-ar prevedea în încheierea de numire sau în alte încheieri ulterioare. Numirea făcută de judele de ocol este definitivă și nesupusă nici unei căi de retractare. Ea va fi valabilă până în momentul când vor intra în funcțiune alți administratori aleși de adunarea obștei.

Administratorii vor avea dreptul să angajeze tot personalul ce va fi necesar pentru exploatarea și paza proprietății în devălmășie și a cere să fie recunoscut de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor.

Art. 40. — Casierul nu va avea dreptul să păstreze la dânsul decât sumele cari vor fi strict necesare fixate de administratori pentru exploatarea pădurii.

Toate celelalte sume le va depune la Casa de depuneri și consemnațiuni sau la administrația financiară pe contul Casei de depuneri și consemnațiuni.

Art. 41. — În caz când ceata de moșneni va vol să vândă spre exploatare, în total sau în parte, pădurea sa unei terțe persoane vânzarea nu se va putea face decât prin mijlocirea ministerului agriculturii și al domeniilor și numai prin licitațiune publică.

Ministerul agriculturii și al domeniilor va fi obligat, ca prin agenții săi silvici, să facă evaluarea materialului lemnos aflat în pădurea cetei de moșneni sau de răzeși destinată vânzării.

Această evaluare se va lua de bază la ținerea licitațiunii pentru vânzarea acestei păduri.

După ce se va fi cunoscut rezultatul licitațiunii, ministerul

agriculturii și al domeniilor va fi obligat să comunice, cel mult în 15 zile dela ținerea licitațiunii, administratorilor cetui de moșneni sau de răzeși, prețul cel mai mare obținut la licitațiune.

Ei sunt datori să comunice ministerului, până în 15 zile de la comunicarea ce ministerul le-a făcut de rezultatul licitațiunii, dacă se mulțumesc sau nu pe prețul obținut.

În cazul când majoritatea administratorilor consimte să facă vânzarea cu acest preț, ministerul va aprobă rezultatul licitațiunii și va încheia contractul de vânzare al pădurii pe baza condițiilor generale și celor speciale de vânzarea pădurilor Statului.

Dacă va găsi de cuviință, ministerul poate să cumpere pădurea pe seama Statului pe prețul ieșit la licitație și primit de administratori conform aliniatului precedent.

În ceea ce privește folosința pășunii și a fâneței, fie de către însăși devălmașii, fie prin arendare, învoire la vânat, pescuit, etc., se va face și regula de administratorii devălmașiei, după avizul conform al șefului de ocol respectiv; în caz contrariu, acești administratori se vor pedepsi cu amendă fiecare dela 500—1.000 lei iar arendările vor fi nule de drept, fără drept de despăgubire de orice natură pentru arendași, iar folosința moșnenilor, dacă ei singuri o exercită, va fi oprită.

Un regulament va indica și modul numirii personalului necesar pentru paza, exploatarea și administrarea averii devălmașe.

Art. 42. — Prețul va fi distribuit între moșneni sau răzeși proporțional cu partea ce fiecare din ei are în devălmașie, după ce ministerul va reține din el suma prevăzută în amenajament sau regulamentul de exploatare pentru împădurire și pe care sumă ministerul o va consemna la Casa de depuneri spre a fi întrebuințată în acest scop.

Ministerul agriculturii și al domeniilor va cere dela judecătoria de ocol respectivă lista de numele tuturor moșnenilor sau răzeșilor cari stăpânesc moșia în devălmașie și partea ce fiecare din ei are în devălmașie.

Pe baza acestei liste se va calculă din restul net, după scăderea sumei consemnate pentru împădurire, parte ce revine fiecărui moșnean sau răzeș; apoi ministerul va da ordine administrației financiare să facă, în prezența administratorului de plasă respectiv, vârsarea sumelor cuvenite fiecărui moșnean sau răzeș.

În cazul când unul din devălmași va fi admis de judecătorul de ocol, numai în mod provizoriu, la întocmirea așezământului,

partea acestui devălmaș se va consemna, prin administrația financiară la Casa de depuneri și consemnațiuni până când justiția își va fi dat definitiv hotărîrea sa.

Art. 43. — Orice vânzări de păduri ale cetelor de moșneni sau răzeși, cari se vor face în alt mod decât conform regulilor prevăzute în această lege, sunt nule de drept și de nul efect.

Ministerul agriculturii și al domeniilor, orice persoană interesată și ministerul public de pe lângă tribunalul situațiunii imobilului vor avea dreptul ca să ceară anularea unor asemenea vânzări.

Până la pronunțarea justiției, ministerul domeniilor va opri exploatarea, fără a se putea formula vreo cerere de despăgubire contra Statului, sub nici un motiv.

Art. 44. — Ministerul agriculturii și al domeniilor va exercită prin agenții săi silvici, un control asupra modului cum se va face exploatarea pădurilor cetelor de moșneni sau răzeși și va lua orice măsuri va crede de cuviință pentru respectarea amenajamentului.

Art. 45. — Ministerul agriculturii și al domeniilor va avea drept să trimită, când va crede de cuviință și cel puțin odată pe an, un delegat al său care împreună cu un inspector financiar, să verifice gestiunea administratorilor.

Dacă va constata că aceștia nu lucrează cu bună credință și că compromit interesele cetei de moșneni sau răzeși, ministerul agriculturii și al domeniilor va avea drept să suspende pe administratori și să provoace întrunirea moșnenilor sau a răzeșilor pentru schimbarea administratorilor și darea lor în judecată penală, făcându-i în același timp răspunzători solidari de toate daunele cauzate de reaua lor administrație.

Administratorii sunt solidari răspunzători de gestiunea lor și a casierului, precum și de orice daune ar rezulta prin abaterile lor de la obligațiunile impuse prin această lege.

Ei lucrează valabil în majoritate. Deciziunile lor vor fi constatate prin procesele-verbale, cari se vor trece într'un registru special pe care îl vor ține la dispoziția oricărui moșnean sau răzeș din ceată și a agenților silvici cari, după această lege, au dreptul a controla administrația lor.

Art. 46. — Dacă ceata de moșneni sau răzeși nu-și va alcătui așezământul în termenul prevăzut de art. 29, șeful ocolului va cere judeului de ocol respectiv ca să convoace obștea pentru alcătuirea așezământului; până la această alcătuire judecătorul de ocol este dator a numi unul sau trei administratori, cari vor fi

considerați ca aleșii obștei și cari sunt investiți cu toate puterile pe cari legea de față le dă adunării devălmașilor și administratorilor aleși de ea.

Ei reprezintă obștea față de terțele persoane și în justiție, iar funcțiunea lor durează până când obștea își va fi făcut așezământul ei în condițiunile acestei legi.

Tot în acest chip se va procede și în cazul când, din orice circumstanțe, administratorii aleși conform așezământului s'ar descompletă sau când, fiind în număr, nu și-ar îndeplini îndatoririle impuse de această lege.

Art. 47. — Prin amenajamentele sau regulamentele de exploatare ale pădurilor stăpânite în indiviziune de cetele de moșneni sau răzeși se va determina porțiunea din care proprietarii devălmași vor putea lua lemnul de foc pentru încălzitul caselor și lemnul de lucru necesar trebuințelor lor casnice.

Art. 48. — Tăierile comise de moșneni în contra prevederilor amenajamentului sau contra regulamentului de exploatare, se vor pedepsi conform art. 8 de mai sus.

CAPITOLUL VI

Paza și poliția pădurilor

Art. 49. — Paza pădurilor Statului este încredințată agenților silvici, funcționari ai Statului.

Acești agenți se împart : în agenți silvici superiori, inspectori generali, inspectori, silvicultori-șefi, silvicultori și silvicultori asistenți și în agenți silvici inferiori, brigadieri și pădurari.

Paza pădurilor Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor și așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională se va face de agenții silvici, funcționari ai acestor instituțiuni, recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor ; iar paza celorlalte păduri supuse regimului silvic de agenții recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor.

Art. 50. — Agenții silvici superiori vor trebui să poseadă diploma sau un certificat de absolvire al școalei speciale de silvicultură din țară, sau al unei școale similare din străinătate și ale căror titluri vor fi recunoscute de comisiunea permanentă de pe lângă ministerul agriculturii și al domeniilor.

Brigadierii vor trebui să fi absolvit școala de brigadieri, iar

pădurarii să fi făcut serviciul militar și de preferință să fi servit în corpul grănicerilor până când vor putea fi recrutați dintre absolvenții școalelor de pădurari ce se vor înființa, sau ai cursurilor elementare de silvicultură, ce se vor institui în înțelegere cu ministerul de războiu, la unele regimente din țară.

Agenții silvici, funcționari superiori ai instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. *a*, *b* și *c*, pentru a putea fi recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor, vor trebui să poseadă aceleași titluri de capacitate sau titluri echivalente ca și agenții silvici ai Statului.

Numele agenților silvici superiori recunoscuți vor fi publicate în *Monitorul Oficial*.

Agenții silvici superiori din serviciul proprietarilor particulari vor putea fi recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor, în urma unui examen trecut înaintea unei comisiuni speciale numită de acest minister, sau dovedind cu acte în regulă înaintea aceleiaș comisiuni că au o practică forestieră de cel puțin 10 ani și că în acest timp au servit și ca diriginți ai unei exploatare din țară sau străinătate.

Art. 51. — Agenții silvici ai Statului și agenții celorlalte instituții vor depune, la intrarea lor în serviciu, jurământ în prezența ministrului sau secretarului general, ori înaintea președintelui tribunalului județului sau judeului ocolului respectiv.

Formula jurământului va fi aceasta :

«Jur în numele lui Dumnezeu că voiu servi cu credință și dreptate în funcțiunea (sau însărcinarea) ce mi s'a încredințat, că nu mă voiu abate dela datoriile mele și că voiu respecta legile și Constituțiunea țării mele.

«Jur credință Regelui și Dinastiei Sale.

«Așa să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 52. — Poliția silvică în pădurile supuse regimului silvic se va face :

a) De toți agenții silvici ai Statului și de agenții instituțiilor prevăzute la alineatul al 3-lea dela art. 49 ;

b) De toți funcționarii administrativi și de toți agenții forței publice ;

c) De toți ofițerii, subofițerii, caporalii și soldații grăniceri ;

d) În parcurile și în grădinile destinate unui uz public, de către gardienii acelor parcuri și grădini, după ce vor fi depus jurământul legal.

CAPITOLUL VII

Delicte, penalități și urmăriri

SECȚIUNEA I

Delicte și contravențiuni comise în pădurile supuse regimului silvic. — Penalități

Art. 53. — Oricine va tăia, va scoate din rădăcină sau va ridică, fără drept, arbori de mai puțin de 2 decimetri în circumferință, măsurată la înălțimea de 1 m. și 30 cm. dela pământ, se va pedepsi cu o amendă de 2 lei de sarcina de om, sau pentru o cantitate mai mică ; de 5 lei pentru o sarcină de vită sau pentru o încărcătură de sanie ori de căruță trasă de un om ; de 10 lei pentru fiecare cap de vită înhamată, când ridicarea se va face cu sania sau cu căruța.

Dacă arborii vor avea o grosime mai mare de 2 decimetri în circumferință, socotită la o înălțime de 1 m. 30 cm. dela pământ, amenda va fi calculată conform tabelii anexată la această lege.

Afară de aceasta, delicuentul va fi condamnat la restituirea lemnelor către proprietarul pădurii, sau în lipsa lor, la jumătate din amenda prevăzută în tarif.

Acei cari, exploatând o pădure a Statului în baza unui contract, au tăiat, ei sau oamenii lor, alți arbori decât cei vânduți, sau un număr mai mare decât aveau dreptul, ori în altă parte decât în locul de unde s'a vândut, vor fi considerați ca delicuenți și urmăriți la plata amenzii și valorii arborilor, după tarifele anexate la prezenta lege. Dacă arborii tăiați nu se vor mai găsi în ființă, grosimea se va determina după circumferința măsurată pe tulpină, iar dacă tulpina va lipsi, grosimea se va hotărî de autoritățile judecătorești, după grosimea arborilor ce se găsesc împrejurul locului unde erau situați arborii tăiați, constatată prin actele dresate de agenții silvici.

Art. 54. — Oricine va smulge sau va distruge plantațiunile de pe marginea șoselelor naționale, județene, vecinale și comunale, din parcurile sau grădinile destinate unui uz public, se va pedepsi cu amenda și la plata valorii întreită prevăzută în anexatele tarife.

Art. 55. — Oricine va tăia, smulge sau vătămă puieti din pepiniere, din cei crescuți în pădure sau din plantațiuni în grosime până la 2 decimetri în circumferință măsurată la suprafața pământului

tului, se va pedepsi cu o amendă dela 25 — 100 lei, și cu plata valorii plantelor, socotită cu 10 bani pânăla 1 leu de fiecare plantă, după specia, calitatea și grosimea lor.

Art. 56. — Dispozițiunile art. 53 în ce privește amenda și art. 69 în ce privește despăgubirea se aplică și la crestarea, secuirea, ciopârțirea, cojirea, ruperea arborilor și a vârfurilor, ori a crăcilor lor principale.

Art. 57. — Proprietarul vitelor cari se vor găsi pășunând, fără drept, în păduri în vârstă mai mare de zece ani, sau în poienile acestor păduri, se va pedepsi cu o amendă după cum urmează :

0,50 lei pentru o oaie sau un miel ; 1,50 lei pentru un porc sau purcel ; 2 lei pentru un cal, un măgar, un catâr, o vită mare cornută, un vițel sau un mânz ; 3 lei pentru un bivol, o capră sau un ied.

Dacă pădurea va fi mai tânără de 10 ani amenda va fi îndoită.

Aceeaș pedeapsă se va aplica arendașilor și exploatatorilor, cari introduc vite în pădure în contra condițiunilor statornicite prin contractele lor de arendare sau de exploatare.

Proprietarul vitelor cari se vor găsi în pepiniere sau în plantațiuni mai tinere de 10 ani, în parcurile sau grădinile destinate uzului public, se va pedepsi cu amenda întreită, plătind și daunele cauzate, conform art. 69.

Art. 58. — Acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor face săpături în păduri, sau în poienile din păduri, pentru a scoate nisip, pământ, brazde de iarbă, pietriș sau alte produse minerale, se vor pedepsi cu amendă de 10 lei de căruță, conținând asemenea materii, de 5 lei pentru sarcina de o viță și 2 lei pentru sarcina de om.

Art. 59. — Se vor pedepsi cu amendă de la 100—500 lei acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor stabili în interiorul pădurii cuptoare pentru fabricarea varului, fabrici de cărămidă sau de olane, herăstrae sau alte industrii.

Construcțiunile făcute pentru asemenea fabrici sau industrii se vor desființa în baza unei ordonanțe a judecătorului de ocol.

Art. 60. — Este oprit a scutura, a strânge sau a ridică spre a-și însuși fără drept, ghinda, jirul, rânza sau alte fructe, semințe, sau producțiuni ale pădurilor, ori ale terenurilor din perimetrul pădurilor.

Contravenienții se vor pedepsi cu amenda prevăzută la art. 58

Art. 61. — Acel care va găsi în pădure, sau în marginea ei, rămășițe de un foc, care nu este încă stins, este dator să ia măsuri

de a-l stinge complet; iar dacă va vedea că pădurea a luat foc într'un punct oarecare, el este obligat să dea de știre celor care locuiesc în casa cea mai apropiată în drumul său. Aceștia, la rândul lor, sunt obligați a vesti imediat pe notarul comunei, de care aparține pădurea unde s'a ivit incendiul, sau autoritatea cea mai apropiată, precum și pe proprietarul pădurii, sau pe prepușii lui spre a lua măsuri de stingerea focului.

Orice abatere va fi pedepsită cu o amendă de la 5—20 lei.

Art. 62.— Acei cari vor aprinde foc în pădure sau în jurul ei, la o distanță de 100 metri, acei cari vor depune în pădure materii expuse focului ca: fân, paie, coceni, etc., vor fi pedepsiți cu o amendă de la 50—200 lei, fără prejudiciul pedepselor prevăzute în codul penal.

Este însă permis a se depozita materii de felul celor de mai sus, necesare pentru hrana vitelor întrebuințate în exploatarea pădurii și a se face foc în păduri în locurile destinate pentru stână și numai pentru trebuințele ei, în părțile locuite de pădurari, de tăietorii de lemne și alți lucrători în pădurile în exploatare, de către agenții silvici aflați în lucrări, precum și de către acei cari iau parte la vânători.

Ei vor îngriji ca să-l stingă la plecarea lor, sub pedeapsă de a fi supuși la amenda prevăzută la alin. 1 al acestui articol.

Art. 63.— Acela care, prin neglijența sa, a provocat un incendiu într'o pădure, va fi pedepsit cu închisoare dela 5 la 15 zile.

Afară de aceasta el va fi condamnat la plata daunelor suferite de proprietarul pădurii.

Dacă însă, prin măsurile ce va fi luat, a reușit să oprească incendiul fără să fi cauzat vreo pagubă, el va fi scutit de orice pedeapsă.

Art. 64.— Acela care cu voință va fi pus focul unei păduri va fi supus la pedepsele specificate în art. 358—364 inclusiv din codul penal, după distincțiunile prevăzute în aceste articole.

Art. 65.— Pășunatul vitelor, în locurile unde pădurile au fost distruse prin incendiu, este oprit în timp de 10 ani de la data când incendiul a avut loc, proprietarul vitelor găsite la pășunat fiind supus la amenda prevăzută de art. 57; iar în caz dacă se va fi pricinuit, distrugerea în parte sau în total a pădurii, va fi pedepsit cu amenda de la art. 55. Aceasta independent de despăgubirile convenite proprietarului, conform art. 69; iar cel ce va distruge sau va fură tăbițe, stâlpi de parchetație, sau servind la fixarea perimetrului

pădurii, etc., precum și orice alte inscripțiuni aflate în pădure, se va pedepsi cu o amendă de la 5—25 lei, plus valoarea acelor obiecte.

Art. 66. — Acei cari vor fi contrafăcut sau falsificat ciocanele servind la marcarea arborilor, sau cari vor fi uzat de ciocane contrafăcute sau falsificate, acei cari își vor fi procurat, fără drept ciocane adevărate și vor fi făcut cu ele o aplicare sau o întrebuințare păgubitoare intereselor sau drepturilor proprietarilor de păduri, vor fi pedepsiți cu închisoare dela o lună la 6 luni, independent de aplicarea art. 69.

Art. 67. — Acei cari vor fi comis delictele și contravențiunile prevăzute dela art. 53 până la 60 inclusiv și 65, vor fi supuși la o pedeapsă dobitoică și la o închisoare dela 5 zile până la o lună :

a) În caz de recidivă, prin comiterea unui nou delict sau contravențiune, în timp de un an dela ultima condamnare a delicentului sau contravenientului ;

b) În caz de cumul de delictes sau contravențiuni ;

c) Când tăierea s'a făcut cu herăstrăul ;

d) Când înfracțiunea a avut loc între apusul și răsăritul soarelui ;

e) Când comiterea înfracțiunii s'a făcut de mai multe persoane constituite în bandă sau armate ;

Art. 68. — Sustragerea de lemne lucrate, sau așezate în teacuri sau stive, aflate în perimetrul pădurii, sau în depozite, magazii sau curți se va pedepsi cu închisoare dela 5 zile până la o lună independent de plata valorii și aplicarea art. 69.

Art. 69. — În toate cazurile menționate la art. 53 până la 60 inclusiv, delicentul sau contravenientul va fi condamnat, pe lângă amenda și valoarea prevăzută în tariful anexat la lege, și la despăgubiri civile de va fi cazul.

Art. 70. — Funcționarii publici, cari vor fi provocat, ajutat, înlesnit sau participat la comiterea unui delict silvic, vor fi pedepsiți cu maximul amenzilor prevăzute mai sus și cu închisoarea dela 3 luni până la un an.

Art. 71. — În toate cazurile prevăzute dela art. 53 până la art. 66 inclusiv nu se vor admite circumstanțe atenuante.

SECȚIUNEA II

Urmărirea delictelor silvice

Art. 72. — Agenții silvici ai Statului, ai județelor, ai comu-

nelor, ai aşezămintelor publice şi de binefacere, precum şi agenţii silvici ai proprietarilor particulari recunoscuţi de ministerul agriculturii şi al domeniilor, sunt obligaţi să constate şi să urmărească toate delictele comise în pădurile date în supravegherea lor.

Ei sunt ţinuţi a lua vitele, căruţele şi instrumentele, cari au servit la comiterea delictului, precum şi vitele ce s'au găsit păşunând în contra dispoziţiunilor art. 57 şi 65, şi a le da în paza primarului comunei celei mai apropiate. Ei vor putea, însoţiţi de notarul comunei, urmări obiectele ridicate de delicuenţi chiar şi în curţi, grădini, magazii, etc., sau şi în alte locuri unde vor fi transportate şi a le ridică, predându-le primăriei respective. Notarul va fi dator să asiste la această lucrare şi să semneze procesul-verbal de constatări făcute.

Art. 73. — Agenţii silvici ai Statului, agenţii instituţiunilor prevăzute la art. 1, alin. *a*, *b*, *c*, şi *d*, şi agenţii recunoscuţi, însărcinaţi cu paza şi poliţia pădurilor supuse regimului silvic, vor avea dreptul să ceară direct ajutorul forţei publice pentru urmărirea şi reprimarea delictelor şi contravenţiunilor silvice, precum şi pentru căutarea şi luarea înapoi a lemnelor tăiate în delict, vândute sau cumpărate în fraudă.

În cazuri de flagrant delict, toţi agenţii prevăzuţi la art. 49 sunt datori a constata faptele cel mult în 24 ore dela comiterea delictului şi, în caz de imposibilitate materială, cel mai târziu în 3 zile dela săvârşirea faptului, încheiând proces-verbal semnat de dânsii şi de delicuenţi. În caz de refuz din partea acestor de a semna, se va face menţiune despre aceasta în procesul-verbal. Toţi aceşti agenţi vor avea dreptul să ceară ajutorul forţei publice să aresteze pe delicuenţii necunoscuţi şi să-i ducă la arestul comunei celei mai apropiate în caz când delicuentul ar fi pedepsit cu închisoare.

Judecătorul de ocol respectiv se va pronunţa asupra liberării delicuentului cel mult în termen de două zile libere.

Art. 74. — Când delicuentul se va opune, ultragiă sau ameninţă pe agentul silvic, va fi pedepsit cu închisoare dela 5 zile până la o lună; iar în caz când delicuentul îl va lovi, va fi pedepsit cu închisoare dela una până la 6 luni.

Art. 75. — Lemnele tăiate se vor restitui proprietarului lor, iar herăstraele, bardele şi orice alte instrumente ce va fi servit la comiterea delictului, găsite asupra delicuenţilor sau a complicilor

lor, precum și zăloagele luate, vor fi confiscate și vândute în folosul săracilor din comuna unde s'a dat în păstrare aceste obiecte.

Carele luate dela delicuenți, după ce se va constată valoarea lor de către agentul silvic local, în prezența notarului și a delicuentului încunoștințat formal, se vor putea vinde, iar prețul lor se va afecta la plata amenzii și a despăgubirilor civile.

Art. 76. — Primarul, după cererea proprietarului, va putea restitui vitele și carele aduse la primărie, dacă acesta va plăti cheltuelile făcute pentru paza și întreținerea lor. În caz contrariul aceste cheltueli vor fi incasate conform legii de urmărire a impozitelor și veniturilor Statului.

Art. 77. — Delictele și contravențiunile la prezenta lege, cari nu se referă la flagrant-delict, se vor constată prin procese-verbale, dresate de agentul silvic al locului unde s'a comis delictul sau contravenția în prezența delicuentului și vor fi semnate de el, de notarul comunei respective și de delicuent dacă va voi, iar dacă nu, se va face mențiune de refuzul său.

Procese-verbale de constatare în cazuri de flagrant-delict fac probă deplină pânăla înscrierea lor în fals; celelalte procese-verbale vor fi crezute pânăla proba contrarie.

Art. 78. — Procesele-verbale de constatarea delictelor și contravențiunilor silvice se vor trimite judecătorului de ocol sau tribunalului după competența lor pentru a li se da cursul, legal.

Art. 79. — Judecătorul de ocol judecă, în prima și ultima instanță, delictele și contravențiunile silvice, când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare și de 300 lei amendă și când restituirile și despăgubirile civile reclamate nu trec peste această sumă; iar cu dreptul de apel la tribunal, când delictele sunt pedepsite cu închisoare mai mare de 15 zile și cu o amendă până la 3.000 lei și când restituirile și despăgubirile civile sunt mai mari de 300 lei.

Art. 80. — Dacă în instanța de judecată, delicuentul sau contravenientul, ar pretinde vreun drept de proprietate, coproprietate sau orice alt drept real asupra pădurii în care delictul sau contravențiunea e fost comisă, afirmațiunea sa nu poate fi ținută în seamă decât atunci când ea va fi bazată pe titluri sau pe o posesiune dovedită și numai când dreptul invocat ar fi de natură a ridică faptului caracterul de delict sau contravențiune.

În cazul când judecata ar chibzui că afirmațiunile prezintă oarecare seriozitate, ea va fixă un termen scurt înăuntrul căruia

acesta trebuie să intente acțiunea civilă tinzând la stabilirea drepturilor lor.

Dacă la acest termen dânsii nu vor prezenta dovada intentării acestei acțiuni, sau dacă se va constata din parte-le străgăniri în judecata ei, instanța penală va procede la judecarea delictului sau contravențiunii fără a ține seamă de pretensele lor drepturi.

Art. 81.— Agenții silvici superiori au dreptul de a intente acțiuni, de a face opozițiune, apel și recurs înaintea instanțelor judecătorești, pentru restituirile și despăgubirile civile cuvenite Statului și celorlalte instituțiuni de la art. 1, aliniatul *a*, precum și a susține aceste acțiuni sau acțiunile intentate de Stat direct pentru asemenea restituiri și despăgubiri.

În caz când Statul n'ar fi reprezentat înaintea judecătoriilor de ocoale printr'un avocat sau un agent silvic, judecătorul de ocol va fi dator a lua în considerare actele scrise prezentate de Stat și procesele-verbale de constatarea delictului, pentru ca, aplicând delicuentului sau contravenientului pedeapsa amenzii sau închisorii, să-l poată condamna în acelaș timp la restituiri sau despăgubiri civile.

Art. 82. — Ministerul public va lua totdeauna concluziuni în procese de delictes sau contravențiuni silvice, atât în ceea ce privește aplicarea amenzilor, cât și a restituirii valorii și despăgubirilor cuvenite Statului.

El este obligat să facă apel sau recurs pentru restituirile și despăgubirile civile cuvenite Statului și celorlalte instituțiuni prevăzute la art. 1, alin. *a*,

Art. 83. — Bărbații, părinții, tutorii și în general toți stăpânii, vor fi răspunzători pe cale civilă de delictesle și contravențiunile comise de femeile, de copiii minori și de pupiliile lor, domiciliați cu dânsii nelnsurați, de lucrătorii, de servitorii și de alți subordonați ai lor.

Această răspundere se va întinde la restituiri, daune și cheltueli.

Art. 84. — Judecătoriile de ocoale, tribunalele și Curțile de apel, sunt datoare să trimită ministerului agriculturii și al domeniilor și celorlalte instituțiuni prevăzute de art. 1, alin. *a* extracte de pe cărțile de judecată, hotărârile și deciziunile lor, pentru ca cei în drept să poată lua măsurile necesare de incasarea sumelor ce li se datoresc.

Grefierii, cari nu se vor conforma acestei dispozițiuni, vor fi pedepsiți cu o amendă dela 20 până la 100 lei.

Art. 85. — Toate amenzile pentru delikte sau contravențiuni pronunțate pe baza acestei legi, atât pentru proprietățile Statului instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. *a* și *b* și ale particularilor supuse regimului silvic, precum și toate condamnățiunile la valori și despăgubiri pentru delikte și contravențiuni comise în pădurile Statului, se vor incasa în folosul ministerului de agricultură și al domeniilor, iar restituirile și despăgubirile acordate pentru delikte și contravențiuni, comise în oricari alte păduri, se vor incasa în folosul proprietarilor respectivi.

Pentru realizarea amenzilor, restituirilor și despăgubirilor cuvenite Statului, precum și a restituirilor și despăgubirilor cuvenite instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. *a* și *b*, se va aplica legea de urmărire a veniturilor Statului.

Restituirile și despăgubirile cuvenite celorlalți proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun.

În caz de insolabilitate a delicuentului sau contravenientului judecătoria de ocol sau tribunalul va înlocui amenda prin închisoare, socotindu-se pentru 10 lei o zi de închisoare.

Art. 86. — Ministerul agriculturii și al domeniilor fără îndeplinirea formelor cerute de art. 20 din legea din 28 Martie 1872, privitoare la administrarea domeniilor Statului, va putea, chiar după pronunțarea de hotărâri definitive, să facă tranzacțiuni asupra amenzilor, restituirilor și despăgubirilor la cari are drept în baza art. 53 – 69 inclusiv.

Art. 87. — Un regulament de administrațiune publică va determina amănuntele aplicării prezentei legi.

Art. 88. — Codicele silvic din 24 Iunie 1881, cu modificările aduse prin legea din 4 Iunie 1892 și 22 Martie 1896, precum și orice alte dispozițiuni contrarii acestei legi, sunt și rămân abrogate.

TARIFELE

PENTRU

Valoarea și amenzile arborilor tăiați în delict, conform art. 53 din prezenta lege

Arborii de prima clasă ca : melezii (Iuice), molifiți (molizi), brazi, pini diferitele specii de stejar afară de cer, ulmi, frasinii, paltini și nucii.

Arborii de a doua clasă : cer, anini, tei, plopi, satcie, fagi, carpeni, morbi arțari, jugăștri, crești, meri, țeri pădurețiși alți arbori fructiferi, precum și toate celelalte specii necuprinse în prima clasă.

Grosimea arborilor în circumferință	Valoarea		Amenda		Valoarea		Amenda		OBSERVAȚIUNI
	Arborilor de clasa I-a				Arborilor de clasa II-a				
	Lei	B.	Lei	B.	ei	B.	Lei	B.	
Decimetri									
2	1	—	2	—	0	50	1	—	Pe lângă amenda și valoarea din aceste tarife, instanțele judecătorești vor pronunța și despăgubirile civile prevăzute la art. 69 de va fi cazul.
3	2	—	4	—	1	—	2	—	
4	3	—	6	—	1	50	3	—	
5	4	—	8	—	2	—	4	—	
6	6	—	12	—	3	—	6	—	
7	8	—	16	—	4	—	8	—	
8	10	—	20	—	5	—	10	—	
9	13	—	26	—	6	50	13	—	
10	16	—	32	—	8	—	16	—	
11	20	—	40	—	10	—	20	—	
12	24	—	48	—	12	—	24	—	
13	28	—	56	—	14	—	28	—	
14	32	—	64	—	16	—	32	—	
15	37	—	74	—	18	50	37	—	
16	42	—	84	—	21	—	42	—	
17	48	—	96	—	24	—	48	—	
18	54	—	108	—	27	—	54	—	
19	60	—	120	—	30	—	60	—	
20	66	—	132	—	33	—	66	—	
21	73	—	146	—	36	50	73	—	
22	80	—	160	—	40	—	80	—	
23	88	—	176	—	44	—	88	—	
24	96	—	192	—	48	—	96	—	
25	104	—	208	—	52	—	104	—	
26	112	—	224	—	56	—	112	—	
27	121	—	242	—	60	50	121	—	
28	130	—	260	—	65	—	130	—	
29	140	—	280	—	70	—	140	—	
30	150	—	300	—	75	—	150	—	
31	160	—	320	—	80	—	160	—	
32	170	—	340	—	85	—	170	—	

Raportor, Caton Gh. Lecca

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea completea actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvice a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*,

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lőr, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

În urma deciziunii Consiliului central de administrație din ședința de la 29 Martie a. c. și conform statutelor, domnii membri ai Societății au fost convocați în Adunare generală, în localul Ad-ției domeniului Coroanei, unde este sediul Societății.

Ordinea de zi va fi următoarea :

1. Discursul de deschidere al d-lui Președinte ;
2. Raportul de expunerea activității și situațiunii financiare a Societății ;
3. Prezentarea bugetului pentru anul viitor 1910—1911 ;
4. Alegerea Comisiunii de verificarea conturilor pe anul 1909—1910.

5. Desbaterea următoarelor cestiuni :

A. Prin ce mijloace și cum s'ar putea asigura stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al statului și ai așezimentelor de utilitate publică, puse sub controlul statului.—Referenți *D. Ionescu-Zane* și *M. Tănăsescu*.

B. Cari ar fi epocile și metodele cele mai avantajoase pentru plantări în diferite regiuni, avându-se în vedere speciile și natura terenului—Referend *C. Al. Orescu*.

C. Este în interesul țării de a se opri exportul lemnului de stejar și nuc? În caz afirmativ prin ce mijloace și în ce măsură? — Referend *C. F. Robescu* și *M. Tănăsescu*.

6. Aprobarea raportului comisiunii de verificarea situațiunii financiare pe anul 1909—1910.

7. Alegerea Comitetului central de Administrație pentru anii 1910—1912.

Se face cunoscut, cu această ocazie, că pentru d-nii membri din județe se va interveni la onor. C. F. R. spre a le acorda o reducere de 50% la taxele de voiaj, și la timp se va trimite cuvenitul bilet; iar pentru domnii membri silvicultori ai statului se va interveni la onor. Ministru al Agriculturii și Domeniilor pentru a li se acorda un concediu de 5 zile dela 6 la 10 Mai inclusiv, spre a putea veni la Adunare.

* * *

S'au admis ca membri activi ai Societății următorii: d-nul Em. Krețulescu, efor al așezementelor Krețulescu și mare proprietar; d-nii silvicultori: N. Lovinescu, St. Caraman, Gr. Crețescu și Paul I. Teodorescu.

* * *

Pe ziua de 1 Aprilie a. c. s'au făcut următoarele înaintări în corpul tehnic silvic:

Inspector general silvic cl. I, d-l *Th. Galleriu*.

Inspectori silvici cl. I, d-nii *G. Nicolau* și *D. Boiarolu*.

Inspectori silvici cl. II: *Cesar Georgescu*, *G. I. Popescu* și *B. N. Pretorian*.

Silvicultori șefi cl. I: *C. Dumbravă*, *Daniil Klein*, *Emil Mihălescu*, *V. I. Teodorescu*, *C. Manoliu*, *D. R. Rusescu* și *Em. Obogeanu*.

Silvicultori șefi cl. II: *Victor Beghenau*, *Aron Carpenișan*, *Iacob Antoniu*, *N. Georgescu*, *Al. Gostovici*, *D. I. Borș* și *N. C. Bosie*.

Silvicultori șefi cl. III: *Anastase Dumbrăveanu*, *Al. Luchian*, *Th. Demetrescu*, *Aurel Antonescu*, *I. D. Ghinc-raru*, *D. Dedu*, *I. Christescu*, *I. Em. Balaban*, *Ap. Christu*, *P. Cernătescu*, *I. D. Cornățeanu*, *C. Opran* și *G. Crăciunescu*.

Silvicultori cl. I: *Th. N. Teodorescu*, *D. Rizescu*, *Octavian Pop*, *Victor Pop Harșanu*, *Budu N. Caloianu*, *Th. Grigoraș*, *David Petrescu*, *D. Popescu* și *Stan Stănescu*.

Au fost reprimiți în corpul tehnic silvic pe ziua de 1 Aprilie a. c.:

D-l *Corneliu Isopescu* fost inspector cl. II, cu același grad.

D-l *Al. Racoviță*, fost silvicultor cl. II, cu același grad:

Asemenea au fost primiți cu gradul de silvicultori asistenți, următorii absolvenți ai școlii speciale de silvicultură:

M. Dracea, Al Ivănceanu, Ilie Ioachimescu, Ionescu Aurelian, Costea Gh., Valeanu I. N., Ionescu S. I., Bogdan N., Al. Bujoreanu, Constantin Stanculescu.

* * *

In calculul exercițiului 1909—1910, până la 31 Decembrie 1909, ca venit al pădurilor, s'au încasat lei 4.552.326 bani 66, față de lei 4.356.742 bani 69, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1908—1909, prevederile bugetare fiind aceleași 6.200.000 lei.

* * *

Au absolvit școala specială de silvicultură următorii elevi, în ordinea clasificăției :

Cu diplomă : Drăcea M., Ivănceanu Al., Ioachimescu Ilie, Ionescu Aur., Costea Gh., Mârzea V., Valeanu I. N., Ionescu S. I., Bogdan N.

Cu certificat : Stănculescu C-tin și Bujoreanu Al.

* * *

Pe ziua de 1 Aprilie, personalul corpului tehnic silvic a fost distribuit precum urmează :

I. Minister.

Inspectori generali de control :

1. C. Al. Orescu : Regiunile II, IV și X.
2. Th. Galleriu : > I, V, VIII.
3. I. P. Chihaița : > III, VI, VII și IX.

Inspectorii generali au controlul lucrărilor din Regiunile respective și la nevoie vor merge și la alte Regiuni, în baza delegațiilor speciale.

Serviciul I.

Contencios silvic.— Cumpărări de păduri, terenuri etc.— Personal.— Invățământ.— Material.— Stațiuni de experiențe.— Comptabilitate și Arhivă.

Șeful serviciului : Insp. Cl. I, *C. I. Ionescu*.

Biourul I. Contencios.— Cumpărări de păduri, terenuri, etc.

Șef de biou : Silv. Șef Cl. I, *P. Grunau*.

Biourul II. Personal.— Invățământ.— Stațiuni de experiențe.— Material.— Comptabilitate și arhivă.

Șef de biou : Silv. Șef Cl. II, *D. Ionescu Zane*.

Ajutor, Silvicultor asist., *Aurelian Ionescu*.

Serviciul II.

Exploataři. — Vânzări de produse secundare și accesorii. — Arendări.

Șeful serviciului: Insp. Cl. I, *N. C. Nădejde*.

Biuroul III. Exploataři.

Șef de biuro: Silv. Șef. Cl. I, *V. I. Teodorescu*.

Ajutoare, Silv. Cl. I, *C. Mihăescu* și *Stelian Cămărășescu*.

Biuroul IV. Vânzări de produse secundare și accesorii.— Arendări.

Șef de biuro: Silv. Șef Cl. II, *N. Georgescu*.

Ajutor, Silvicultor Cl. II, *V. Stinghe*.

Serviciul III.

Amenajamente. — Regim silvic.— Statistice. — Impăduriri. — Ameliorațiuni pastorale. — Construcțiuni in genere și corecția torenților.

Șeful serviciului: Insp. Cl. I, *P. Antonescu*.

Biuroul V. Amenajamente.— Regimul silvic și Statistica.

Șef de biuro: Silv. Șef. Cl. III, *I. Gușianu*.

Ajutoare, Silv. Cl. II, *I. Sterba* și *Gh. Teodoreanu*.

Biuroul VI. Impăduriri.— Ameliorațiuni pastorale. — Construcțiuni in genere și corecțiunea torenților.

Șef de biuro: Silv. Șef Cl. III, *Ap. Christu*.

Ajutoare, *I. S. Ionescu*.

Fiecare șef de serviciu are controlul general și supravegherea în toată țara a lucrărilor dependente de serviciu respectiv, control care l vor exercita direct, fără delegație specială din partea Ministrului.

II. Școala

Subdirector silv. Șef Cl. III *I. Em. Balaban*.

Silvicultori: *C-tin Gheorghe*, *D. Drâmbă*, *M. Dracea* și *G. Costea*.

III. Plantațiuni Dobrogea

Silvicultor Șef Cl. II, *Iuliu Moldovanu*.

Silvicultori, *Horia Lazăr* și *Al. Racoviță*

IV. Exterior

Domnul Inspector Cl. I., *V. Bantaș* însărcinat cu conducerea lucrărilor din Regiunea I, II și III, precum și orice alte delegațiuni ce i s'ar da în aceste Regiuni.

Regiunea I, Iași

Șeful Regiunii: Silv. Șef Cl. I *C. Manoliu*.

Agenți de control: Silvicultori Șefi *B. Dumbravă*, *Al. Damian*, *Vlad Lacinschi*.

Regiunea II, Bacău

Șeful Regiunii: Insp. Cl. II. *Cesar Georgescu*.

Agenți de control: Silvicultori Șefi, *Th. Spîrescu*, *Al. Bulgăreanu*, și *D. I. Borș*.

Regiunea III, Bârlad.

Şeful Regiunii : Silv. Şef. *I. C. Romano.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *G. Demetrescu*, şi *N. Savelea.*

Regiunea IV, Buzău

Şeful Regiunii : Insp. Cl. I. *D. Boiarolu.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *N. Manolescu*, *G. Montanu.*
C. R. Rădulescu.

Regiunea V, Ploeşti

Şeful Regiunii : Insp. Cl. II, *Al. Angelin.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *Daniil Klein*, *N. Dragoteanu*
şi *I. Antoniu.*

Regiunea VI, Bucureşti

Şeful Regiunii : Insp. Cl. I, *D. Papinian.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *M. Şerbănescu*, *D. R. Rusescu*,
X. K. Sculy.

Regiunea VII, Piteşti

Şeful Regiunii : Insp. Cl. I, *G. Nicolau.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *A. I. Gostovici*, *Anastase*
Dumbrăveanu şi *C. Opran.*

Regiunea VIII, R.-Vâlcea

Şeful Regiunii : Insp. Cl. II., *G. I. Popescu.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *Em. Obogeanu*, *N. C. Bosie*
şi *Al. Luchian.*

Regiunea IX, Craiova

Şeful Regiunii : Insp. Silvic. *C. Isopescu.*

Agenţi de control : Silvicultori şefi, *Emil Mihalescu*, *N. C. Tă-
pârdea* şi *Aron Carpenişan.*

Regiunea X, Constanţa

Şeful Regiunii : Insp. Silvic. *B. N. Pretorian.*

Agenţi de control : Silvicultori Şefi, *Ap. Demetrescu*, *N. Velescu*
şi *St. Niculescu.*

*
* * *

Au mai achitat complect cotizaţiile şi abonamentul următorii membrii şi abonaţi :

Membrii : Boiarolu D., Elefterescu N. N., Georgescu Cesar, Iacobescu N., Solomon Emil, Voicu Florea, Voroneanu I., Drămbă D., Demetrescu Aurel, Anastasiadi Mil., Bacruban V., Demetrescu C. G., Marcovici D. St., Pirnag P., Rădulescu C. Th., Trifănescu Th., Bunescu C. M., Budu C. N., Căzănescu Rafail, Drăgan D. M., Falon N., Grigoraş Th., Niculescu Marin, adică în total 146 din 211.

Abonaţi : Dimoftachii Ilie, Opran C., Diaconescu I, Zavoianu I. adică în total 23 din 43.

LEGEA DIN 2 IULIE 1897 (BUCOVINA)

Relativ la exploatarea pădurilor în devălmășie

Dacă în baza Patentei imperiale dela 5 Iulie 1853 s'a cedat cu ocaziunea regulării drepturilor de servituți unei grupe de locuitori o porțiune de pădure, care se stăpânește în devălmășie și pentru exploatarea acestei păduri nu există o administrațiune bine organizată, în cazul acesta devălmășii sunt datori ca, în scopul unei bune administrațiuni a pădurei, să se constituie, într'un termen fixat de autoritatea administrativă respectivă, într'o asociație și să prezinte acestei autorități așezământul scris de toți devălmășii, sau de către represintanții lor.

Acest așezământ, în special, va cuprinde :

1. Numele și sediul devălmășiei.
2. Numele proprietății și No. corespunzător din cartea fonciară.
3. Numele și domiciliul devălmășilor precum și bunurile, pe care le stăpânesc acești devălmăși.
4. Arătarea drepturilor și datoriilor ce rezultă din faptul devălmășiei.
5. Dispozițiuni cu privire la ținerea la curent a mutațiilor de proprietate.
6. Arătarea organelor de administrație (funcționarii) ale devălmășiei.
7. Stabilirea condițiunilor pentru ca hotărârile luate și publicațiunile făcute să fie valabile.
8. Dispozițiuni relative la darea socotelilor.
9. Dispozițiuni referitoare la modul cum se vor aplana neînțelegerile ivite între devălmăși.
10. Dispozițiuni cu privire la reprezentarea devălmășiei.

Așezământul, precum și modificările eventuale, trebuiesc supuse aprobării autorității administrative.

Art. 2. — Dacă devălmășia nu s'a constituit, sau dacă nu s'a depus așezământul în termenul fixat, ori dacă așezământul nu corespunde dispozițiunilor prevăzute la art. 1, în cazul acesta autoritatea administrativă dispune formarea devălmășiei și alcătuirea așezământului.

Art. 3. — Dacă formarea devălmășiei și întocmirea așezământului nu se poate face din cauza neînțelegerilor în ce privește drepturile de folosință și de administrațiune al devălmașilor, în cazul acesta autoritatea administrativă va căută, mai întâi pe cale amiabilă, să aplaneze neînțelegerile dintre devălmași, precum și să întocmească devălmășia și așezământul.

Dacă această încercare nu reușește, autoritatea administrativă va lua, cu privire la drepturile de folosință și de administrațiune contestate, măsurile provizorii necesarii pentru a face posibilă o regulată exploatare a pădurei în devălmășie și va dispoza, în acelaș timp, a se forma devălmășia și a se alcătui așezământul.

Dispozițiunile provizorii luate cu privire la drepturile de folosință și de administrație contestate încetează îndată ce se va da o hotărâre judecătorească în această privință.

Dacă în urma hotărârei despre care tratează aliniatul precedent devine necesară modificarea așezământului, în cazul acesta autoritatea administrativă invită devălmășia ca într'un termen anumit să introducă în așezământ și să ceară aprobarea modificărilor, iar dacă termenul dat a expirat, fără ca devălmășia să se fi conformat, va schimba însăși așezământul.

Art. 4. — Dacă devălmașii neglijează să-și angajeze organele necesare (funcționarii) pentru a îngriji de afacerile devălmășiei și de a o reprezintă în afară conform așezământului, autoritatea administrativă va lua măsurile necesare în comptul devălmășiei, fără ca organele în chestiune să facă parte din devălmășie.

Art. 5. — *Pădurile în devălmășie conform stipulațiunilor art. 31, al II din Patenta împărătească dela 5 Iulie 1853, sau conform art. 21 al legii forestiere din 3 Decembrie 1852, nu se pot împărți decât cu autorizarea guvernului țării respective.*

Art. 6. — Pădurile în devălmășie se vor exploata conform legii silvice în vederea continuatăței producțiunei.

Pentru garantarea dispozițiunilor legii silvice și a raportului susținut, președintele devălmășiei va prezenta autorității administrative respective, într'un termen determinat, un amenajament sau regulament de exploatare, făcut de către un agent silvic recunoscut de Stat.

Autoritatea administrativă în chestiune, în caz de mici suprafețe păduroase, sau când venitul pădurilor este neînsemnat sau în alte anume împrejurări, poate totuși să încuviințeze ca în locul unui amenajament sau regulament de exploatare să se facă numai un studiu sumar.

Art. 7. — Dacă este locul sau nu de a se alcătui un amenajament, un regulament de exploatare sau numai un studiu sumar, va decide devălmășia, potrivit așezământului, înainte de a-l supune aprobării autorității administrative.

Odată amenajamentul, regulamentul de exploatare, sau studiul sumar aprobat, președintele devălmășiei 'l va depune, d'împreună cu modificările ce eventual s'ar aduce în urma hotărârei adunării devălmășilor, în timp de 14 zile într'un anumit loc spre luare de cunoștință din partea tuturor devălmășilor.

Locul și timpul cât va stă depus, se va aduce la cunoștința celor în drept, prin mijloacele de publicațiune obicnuite în localitate, și anume la domiciliul devălmășilor.

Asupra amenajamentului, regulamentul de exploatare sau studiului sumar, poate fiecare devălmăș, în termen de 15 zile dela depunerea lui, să facă președintelui observațiunile sale verbale sau în scris.

După scurgerea acestui termen amenajamentul, regulamentul sau studiul sumar, d'împreună cu hotărârea devălmășilor și cu eventualele contestațiuni, se vor înainta autorității administrative.

Art. 8. — Autoritatea administrativă va examina amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar atât din punctul de vedere tehnic cât și din cel al poliției forestiere, va decide asupra contestațiunilor ce s'ar fi făcut, iar amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar, precum și modificările rezultate din faptul acestei examinări, sau în urma hotărârilor luate de autoritatea în chestiune, se va trimite din nou devălmășiei.

Art. 9. — Dacă devălmășia a neglijat de a înainta amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar în termenul fixat, ori dacă aceste lucrări nu corespund stipulațiunilor prevăzute la art. 6, autoritatea administrativă poate dispoza întocmirea lor în comptul devălmășiei.

Autoritatea administrativă poate, asemenea, dacă devăl-

mășia neglijează de a lua o hotărâre asupra amenajamentului, regulamentului sau studiului sumar, ori dacă președintele ei nu a făcut publicațiunile cu privire la depunerea acestora, conform stipulațiunilor din art. 7, să ia singură cuvenitele dispozițiuni, fără a ține seamă de hotărârea devălmașilor și de intervenirea președintelui ei. În cazul acestor contestațiuni ce s'ar face asupra regulamentului de exploatare sau asupra studiului sumar se va adresa direct autorității administrative

Art. 10. — Devălmășia este obligată ca în termenul fixat de autoritatea administrativă și pe baza prezentei legi, a-și angaja pentru exploatarea pădurii stăpânită în diviziune un șef de exploatare cu personalul ajutător necesar, precum și pădurarii necesari.

De regulă ca șef de exploatare și ca organe tehnice ajutătoare se va da precădere numai acelor persoane cari îndeplinesc aceleași condițiuni de admisibilitate ca și cei din serviciul pădurilor Statului.

În mod excepțional, totuși, pentru atari servicii, cu permisiunea autorității administrative, pot fi angajate și dintre acele persoane, de a căror capacitate s'a convins prin anumite mijloace această autoritate.

Șeful exploatărei, personalul auxiliar și de pază al pădurei trebuie să fie confirmați și să depună, ca și agenții silvici ai Statului, legiuitul jurământ.

Art. 11. — În același timp cu fixarea termenului prevăzut prin art. 10, autoritatea administrativă, având în vedere suprafața și venitul ce produce pădurea în diviziune, va hotărî dacă devălmășia urmează a-și angaja numai pe seama sa proprie un silvicultor, agent de gestiune, ori să facă aceasta în unire cu alți proprietari de păduri, sau a însărcina cu exploatarea pădurei cetei de moșneni un silvicultor care să administreze și alte păduri.

Autoritatea administrativă va fixa asemenea și numărul ajutoarelor șefului de exploatare și a pădurarilor și va determina în mod amănunțit condițiunile referitoare la funcționarea lor în sensul precedentului aliniat.

Art. 12. — După expirarea termenului fixat prin art. 10 devălmășia este datoare a face cunoscut autorității politice respective numele silvicultorului, al ajutoarelor sale și al

personalului de pază, precum și condițiile sub care aceștia sunt angajați.

Angajamentele în chestiune trebuie aprobate de autoritatea politică (administrativă).

Art. 13. — Dacă în termenul fixat devălmășia n'a angajat șeful de exploatare, personalul auxiliar și cel de pază sau nu s'a conformat dispozițiilor prevăzute de art. 10 și 12 luate de autoritatea politică, sau dacă condițiile de angajament stabilite cu aceste organe sunt contrarii instrucțiunilor generale de serviciu (art. 10), în cazul acesta autoritatea politică poate însăși să angajeze agenții în chestiune și să fixeze condițiile de angajament în ce privește mai cu seamă plata lor.

Art. 14. — Personalul de pază angajat în baza art. 10 și 13 stă, în conformitate cu regulamentul disciplinar și instrucțiunile de serviciu întocmite de guvernul țării, în înțelegere cu consiliul țării, sub ordinele autorității politice, în ce privește chestiunile de disciplină și sub ordinele devălmășiei în ce privește serviciul, fiind totuși dator de a se conforma amenajamentului, regulamentul de exploatare, studiilor sumare, dispozițiilor legii, precum și celor luate de autoritățile respective.

Personalul în chestiune poate fi depărtat din serviciu numai cu consimțământul autorității politice, afară numai în cazul expirării termenului de angajament prevăzut printr'un contract.

Art. 15. — În urma cererii devălmășiei, autoritatea administrativă, în cazuri bine justificate, poate să permită a se face o derogare la stipulațiunile amenajamentului, regulamentul de exploatare sau la studiul sumar.

Dacă din cauza unui fapt neprevăzut este necesar, în interesul unei exploatațiuni raționale a pădurei, de a se aplica un alt tratament decât cel prevăzut în amenajamentul, în regulamentul de exploatare sau în studiul sumar întocmit, autoritatea politică a circumscripției respective are dreptul de a lua măsurile convenite pentru ca prescripțiunile legii silvice să fie aduse la îndeplinire.

Dacă devălmășia în repetite rânduri a luat hotărâri contrarii amenajamentului, regulamentul de exploatare sau studiului sumar, sau dacă de către organele chemate,

conform așezământului, de a administra averea devălmășiei, s'au depășit dispozițiunile legii silvice, sau cele de poliție forestieră luate de autoritatea politică a circumscripției, aceasta poate să încredințeze personalului forestier atașat la aceste autorități exploatarea și supravegherea pădurei în devălmășie, pe comptul devălmășiei și pe un timp ce se va crede necesar, precum și de a lua măsurile ce vor mai fi trebuitoare pentru aducerea întocmai la îndeplinire a dispozițiunilor legii silvice, a celor de poliție forestieră luate de autoritatea administrativă și pentru asigurarea raportului susținut.

Art. 16. — Autoritățile politice respective, în baza art. 23 din legea silvică dela 3 Decembrie 1852, sunt ținute să supravegheze exploatarea pădurilor în devălmășie și în acest scop să se servească de personalul tehnic forestier atașat acelor autorități.

La cererea autorității administrative devălmășia este datoare a prezenta ori-când amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar aprobat, precum și dispozițiile luate în interesul exploatării pădurei în devălmășie, silvicultorul atașat pe lângă acea autoritate are dreptul asemenea a examina aceste acte, precum și de a asista la ședințele devălmășiei.

Personalul angajat conform acestei legi este obligat a însoți la cerere pe silvicultorul atașat la administrațiunea administrativă pentru a inspecta pădurea devălmășiei și a-i da informațiunile, ce i se va cere în privința modului de exploatare a pădurei în chestiune.

Cheltuelile ce vor necesită dispozițiunile luate din oficiu de către organele autorității politice nu privesc devălmășia.

Art. 17. — Contravenirile la amenajament, la regulamentul de exploatare sau la studiile sumare, precum și la dispozițiunile luate de autoritățile în drept, pe baza acestei legi, pentru garantarea aplicării amenajamentului, precum și contravenirile la instrucțiunile generale de serviciu, întrucât acțiunile în chestiune nu sunt pasibile de odul penal, sau de codul silvic, sunt supuse la o amendă de 5—10 fiorini, pronunțată de autoritatea politică respectivă, iar în caz de insolvabilitate se va transforma în închisoare de 1 zi pentru fiecare 5 fiorini.

Banii din amenzi se vor vărsa la fondul cultural al țării. Culpabilii vor plăti și cheltuielile de procedură.

Contra unei pedepse aplicate în baza acestui articol se poate face apel la instanțele judecătorești competente.

Art. 18. — Autoritatea administrativă, înainte de a lua dispozițiunile prevăzute la art. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12 al. 2, 13, 14 și 15 ale acestei legi, va cere și avizul comitetului țării.

Contra dispozițiunilor luate de autoritățile politice pe baza prezentei legi, se poate face recurs la guvernul Bucovinei, iar contra hotărârei acestuia la Minister în Viena. Recursul are drept efect de a suspenda aplicarea pedepselor până la tranșare.

Dacă recursul la guvernul țării se face în cazul când autoritatea administrativă era datoare să ia avizul comitetului țării, guvernul este obligat și el ca înainte de a se pronunța, să ia avizul comitetului țării.

Hotărârea pronunțată de autoritatea administrativă și, confirmată de guvern este și rămâne definitivă.

Art. 19. — Pentru aducerea la îndeplinire a acestei legi se va întocmi cuvenitul regulament, în înțelegere cu comitetul țării.

Art. 20. — Miniștrii noștri de agricultură și de interne sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestei legi.

NOTA. Extras din colecția de legi austriace.

Legea din 6 Iulie 1875 (Germania) asupra împăduririlor și asociațiunilor proprietarilor de păduri.

III. *Despre asociațiunile forestiere* (Waldgenossenschaften). Art. 23 până la 46. Acest capitol este relativ la cazul când proprietatea forestieră aflându-se devizată în mici parcele, această împucătățire face imposibil un bun amenajament și o bună exploatare a pădurei. În acest caz, parcelele în chestiune după cererea unuia dintre proprietarii lor din partea comunei, a cercului administrativ respectiv, sau din partea agenților puterii centrale, vor putea fi reunite într'o *tovărășie sau sindicat forestier*¹⁾.

1) Cuvântul corporațiune, ar traduce poate mai exact cuvântul

Trebue să distingem două specii de asociații forestiere : sau că asociațiunea reunește și confundă diversele parcele unei folosințe și exploatare comună, sau că asociațiunea are de scop de a supune diversele parcele la oarecari măsuri comune de conservare. (art. 23 al. 2).

Dacă majoritatea proprietarilor este de părere de a forma asociațiunea, minoritatea este ținută a se supune. Majoritatea se socotește nu după număr, ci după valoarea respectivă a diverselor parcele, astfel că un singur proprietar poate constitui el singur majoritatea. Cu toate acestea, pentru tovrăria de prima categorie (aceea unde folosința parcelor este pusă în comun) trebue ca majoritatea să reprezinte în acelaș timp a 3-a parte a numărului acestor proprietari (art. 24).

Raporturile asociațiunii și a membrilor săi sunt regulate printr'un statut (așezământ). În nici un caz acest așezământ nu poate modifica dreptul de proprietate al diverșilor asociați (art. 25). Fiecare tovrărie trebue să aibă un președinte care o reprezintă în toate afacerile sale (art. 26).

Numai în caz de convențiune contrară prin așezământ, raporturile asociațiilor se regulează astfel :

Beneficiile și cheltuielile exploatărei în comun se împarte între asociați, în raport cu valoarea respectivă a parcelor lor (art. 27).

Fiecare asociat are cel puțin un vot în deliberațiuni, el poate să aibă și mai multe voturi ; pentru a calcula voturile, în adevăr, se ia ca unitate suprafața parcelei celei mai mici, fiecare proprietar are atâtea voturi câte parcele poate

german *Genossenschaft*. Este vorba aici, în adevăr, după cum l'a explicat și d-nii Parisius și Haenel în Camera legiuitoare respectivă, nu despre asociațiune după principiul dreptului comun și al dreptului francez (*societas, gesellschaft*) ci despre o asociațiune după principiile dreptului germanic. *Societas* romană nu stabilește între asociați de cât o simplă legătură contractuală, ea lasă fie căruia personalitatea sa și drepturile sale distincte, așa că poate eși din asociațiune când vrea. Din contră *Genossenschaft*-ul germanic absoarbe și unifică drepturile și până la un oarecare punct personalitățile diverșilor asociați. Astfel *Genossenschaft*-ul constituie totdeauna și prin natura sa o persoană morală, pe când *societas* nu constituie o persoană morală de cât prin excepțiune și dacă acest privilegiu i-a fost concedat printr'o lege.

să cuprindă suprafața pădurei sale, totuși cu această restricțiune că nici un asociat nu poate avea mai mult de 2 — 3 voturi (art. 28¹⁾).

Dacă parcelele coprinse în asociațiune sunt grevate de servituți sau de drepturi reale în profitul terțiilor persoane, aceste servituți vor putea fi restrânse atât cât interesul asociațiunii îl va cere, cu îndatorirea pentru tovarășie de a plăti o indemnitate celor în drept (art. 30).

Iată acum cum regulează legea procedura formării asociațiunii forestiere :

Cererea în acest scop este adresată comitetului cercului, care în exercițiul atribuțiilor sale, ia numele de tribunal pentru conservarea pădurilor (Waldschutzgericht) (art. 31). Acest tribunal numește un comisar care convoacă proprietarii și strânge voturile lor (art. 32). Dacă majoritatea, astfel după cum este fixată prin art. 24 de mai sus, se pronunță contra asociațiunii, tribunalul respinge cererea (art. 33). Dacă majoritatea se pronunță pentru asociațiune, comisarul redijează un proiect de statut, pe care îl comunică părților interesate (proprietari sau terțele persoane cu drepturi de servituți); părțile interesate sunt convocate de comisar, și, după discuțiune, votează proiectul de statut (art. 35). Dacă proiectul nu întrunește majoritatea astfel după cum este fixată prin art. 24, cererea pentru alcătuirea asociațiunii forestiere este respinsă de tribunal (art. 36). Dacă din potrivă, proiectul obține majoritatea și formarea unei asociațiuni pare utilă tribunalului, tribunalul confirmă statutul și decide ca asociațiunea forestieră să se formeze (art. 37, 38).

Servituțiile, restricțiunile, sarcinile reale impuse prin așezământ diverselor parcele cuprinse în asociațiune sunt înscrise în cartea fonciară. Președintele tribunalului (Waldschutzgericht) este însărcinat a proceda la această inscripțiune (art. 39).

Asociațiunea poate, în numele său, să cumpere sau să

1) Această restricțiune care tinde a proteja micii proprietari contra celor mari, a fost introdusă printr'un amendament al Camerii deputaților. Proiectul guvernului nu ținea de loc socoteală la calculul majorității de cât de suprafața parcelelor, iar nu de numărul lor.

înstreineze, să devie creditoare sau debitoare, să intenteze acțiuni sau să se apere (art. 42).

Obligațiunile astfel contractate angajează patrimoniul asociațiunii. Dacă acest patrimoniu nu este îndestulător, asociații sunt personal ținute a răspunde diferența pe care președintele asociațiunii, o repartizează între ei, în proporțiile determinate prin așezământ (art. 43).

Asociațiunea este supusă supravegherei Statului. Această supraveghere se exercitează prin organul tribunalului (Waldschutzgericht). În cazurile urgente, președintele tribunalului poate da ordonanțe. Se poate face apel în contra acestor ordonanțe la tribunal (art. 44).

Asociațiunea nu poate fi dizolvată de cât cu consimțământul majorității calculată după art. 24 și cu homologarea tribunalului (art. 45).

IV. *Impărțirea pădurilor în devălmășie.* Ori de câte ori partajul în natură al pădurilor în devălmășie aparținând corporațiunilor ar da parcele prea mici pentru a putea fi exploatate și amenajate în parte, acest partaj nu va putea avea loc de cât dacă este cerut de majoritatea celor cu drepturi (art. 47).

V. *Dispozițiuni tranzitorii.* În provinciile cari nu sunt supuse legii asupra cercurilor și prin urmare n'au comitete de cercuri, atribuțiunile conferite acestor comitete prin legea de față vor fi îndeplinite de către un tribunal condus de consilierul țării (Landrath) ca președinte și din 6 asesori aleși de adunarea cercului (Kreisversammlung) art. 48 și 52.

VI. *Dispozițiuni penale.* Aceste din urmă dispozițiuni pedepsesc cu oare care amenzi contravențiunile comise de proprietari, usageri, arendași, sau de terțiile persoane având drepturi de servituți, la prescripțiunile regulamentelor date conform art. 20 de mai sus (art. 53). A se vedea: «l'Annuaire de législation étrangère» din anul 1875, pag. 470—472.

Petre Antonescu

PROIECT DE LEGE AL CODULUI SILVIC

Discuțiunea din Senat

Sedința de la 25 Ianuarie 1910.

D. președinte, General C. Budișteanu: Intrăm în ordinea zilei, d-lor senatori.

Avem pentru astăzi, mai întâi, discuțiunea pe articole a proiectului de lege al codului silvic.

— *D. raportor Caton Lecca* dă citire art. 1 și 2 cari, se primesc fără discuțiune.

— Se citește art. 3.

D. Gr. Procopiu: D-lor senatori, netăgăduit că această lege, menită să asigure regenerarea pădurilor noastre, este bine venită și nu putem decât să mulțumim d-lui ministru al domeniilor, că a venit cu un moment mai înainte cu dânsa.

Este drept ca Statul să pună o stavilă tăierii sălbatice, fără de nici o garanție de conservare, a pădurilor; din acest punct de vedere, evident, toți trebuie să dăm concursul nostru acestei laudabile măsuri luate de d. ministru de domenii. Este însă o chestiune în ce privește modalitatea în care se face prin art. 3, care este în legătură și cu alte articole, prin cari se iau măsuri pentru garantarea împăduririi.

D-lor senatori, pădurile noastre s'au exploatat, cu și fără amenajamente, cu îngăduința și fără îngăduința uneori a organelor de control ale Statului și avem de regretat că o mare parte din păduri s'au exploatat fără a se fi luat măsuri de regenerarea lor. Vina însă, cade și asupra Statului și asupra exploataților și asupra proprietarilor, ea nu cade numai asupra unora, ci asupra tuturor.

Este dar drept ca toată lumea să contribuie la repararea pe cât este posibil a unei stări de lucruri, pe care nu o putem îndreptă în totalitate, și de aceea sunt alături cu d. ministru de domenii în ceea ce privește faptul că prin actuala lege se prevede și dispozițiunea că ministerul își rezervă dreptul ca să revizuiască amenajamentele decretate anterior prezentei legi, atât întrucât ele nu au fost puse în aplicare și prin urmare să aplice și acestor păduri dispozițiunile acestei legi în ceea ce privește reimpădurirea, pentru ca să asigure tocmai reimpădurirea pădurilor.

În art. 11 al acestei legi, — este în legătură cu aceasta, și trebuie să vă spun toată economia legii, pentru ca să vedeți ceea ce vreau să propun ca amendament la art. 3; în art. 11 al acestei legi se prevede — și este o măsură care răspunde tuturor principiilor, — că cheltuelile de reimpădurire, cad în sarcina proprietarului. Se face însă o excepție în ceea ce privește pădurile cetelor de moșneni. Aci cheltuelile de împădurire cad în sarcina exploatațorului, cu obligațiunea pentru proprietarii moșneni ca să facă prestațiune în natură, așa cum face pentru celelalte lucrări ale Statului.

În art. 3, care este în discuțiune acum, este o dispozițiune finală, care spune:

«In amenajamentele pădurilor particulare, precum și în regulamentele de exploatare ale acestor păduri, se va prevedea și suma ce va trebui să se consemneze în fiecare an, și înainte de a se începe exploatarea, pe seama ministerului de domenii, ca garanție că obligațiunea de împădurire se va aduce la îndeplinire. Această sumă în nici un caz nu poate fi mai mare de 80 de lei de hectar.

«Nedepunerea ei împiedică începerea exploatării și, în caz de abatere, se va aplică sancțiunea prevăzută la art. 8».

Va să zică, ministrul de domenii prevede o sancțiune, ca să garanteze dispozițiile luate pentru aducerea la îndeplinire a obligațiunii de reîmpădurire.

Să nu pierdem din vedere că cheltuelile — se spune în art. 11 — cad în sarcina proprietarului și pe de altă parte spune că nedepunerea cauțiunii face imposibilă începerea exploatațiunii.

Sunt câteva dificultăți practice, pe care țin să le semnalez mai înainte de a propune modalitatea pe care o cred mai bună că are să aducă la îndeplinire această sancțiune; țin să semnalez d-voastre oarecari dificultăți practice, și pare-mi-se, oarecari contradicțiuni în acest articol cu articolul 11 al legii.

Dacă cheltuelile de împădurire — nu vorbesc de moșneni, în ceea ce privește pe moșneni cheltuelile cad în sarcina exploataătorului — dacă cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarului și pe de altă parte dacă Statul are dreptul să revizuiască amenajamentele făcute anterior legii, dar care n'a fost puse în executare se va găsi în practică în următoarea situație: are să fie exploatații cari au plătit prețul pădurii și alții cari n'au plătit prețul pădurii — sau parte din prețul pădurii — pentru exploatații cari n'au plătit totul sau parte din prețul pădurii, ca și pentru exploatații cari vor veni după aplicarea acestei legi, chestia este simplă: ei vor reține din prețul ce au de plătit proprietarului echivalentul acestei garanții pe care mai târziu proprietarul — dacă a luat măsuri de a asigura regenerarea pădurii — și-l va primi înapoi. Nu este dar pentru ei nici o dificultate. Dar se poate întâmpla ca un exploatator să fi plătit prețul pădurii — și se poate să admită că un exploatator care n'are prea multe păduri și nici prea mare capital — se poate întâmpla fie ca un exploatator să fi cumpărat o pădure și să fi plătit prețul și proprietarul poate și el nu este un om care să dispună de mijloace pentru a depune garanția, n'are poate decât fondul pe care se găsește această pădure, ce se face cu acest exploatator, care și-a plătit prețul pădurii și al împăduririi față de reaua voință a proprietarului, care nu a depus suma și-l trimeți pe cale litigioasă să meargă la judecată să ceară dela proprietar să-i restituie sumele pe cari el nu eră ținut să le depună în conformitate cu contractul, nici în baza legii, căci legea spune că cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarului.

Din punctul de vedere al principiilor, nu se poate obliga cineva să facă o lucrare, să plătească el, pentru ca să folosească altuia, căci o reîmpădurire folosește proprietarului, nu exploataătorului.

D. Dr. Gr. Râmnicăneanu: Cer cuvântul.

D. G. Procopiu: Prin urmare, ar fi din acest punct de vedere o măsură nepractică ca exploataătorul să depună această garanție pe care

mai târziu să fie în drept să ceară restituirea ei pentru garantarea reîmpăduririi.

Dar bine înțeles, nu este destul să critici o măsură și să o arăți, ca fiind contrară principiilor cunoscute, trebuie pus ceva în loc, de aceea voi avea onoarea să propun două amendamente, pentru a remedia la acest lucru.

Este evident d-lor, că nimeni nu se poate îmbogăți în detrimentul altuia, oricât de mare interes ar fi ca să se asigure regenerarea pădurilor, și este iarăși evident, că regenerarea pădurilor trebuie să fie făcută de acela căruia ea îi folosește.

Am spus mai dinainte, că vina stării de lucruri care vrem să o îndreptăm astăzi, cade asupra tuturilor că și exploatații au o parte de vină și trebuie să ia și ei parte în mod activ la repararea răului, la care și ei probabil în oarecare măsură au contribuit, și de aceea cred că sistemul cel mai nemerit ar fi să nu se pună exploataților obligațiunea de a depune o garanție, căci el are drept să o ceară de la proprietar.

Eu sunt mai radical ceva și cer ca exploatații să fie puși la o contribuțiune efectivă în regenerarea pădurilor, adică: să i se pună o taxă care să o plătească definitiv și nu cu dreptul de a o lua înapoi, și cu această taxă, care se va lua potrivit cu numărul de hectare ce va exploata, Statul să creeze un fond efectiv, căci de garanție nu poate dispune, pe câtă vreme de taxă poate dispune imediat, și dacă nu se ajunge la reîmpădurirea din aceste taxe a exploataților, atunci Statul să recurgă la proprietari, să completeze până la 80 lei de hectar, cum prevede art. 3 și cu modul acesta se formează un fond disponibil, căci toți vor trebui să plătească această taxă.

Această taxă eu am socotit-o în amendamentul pe care vreau să-l propun, că ar trebui să fie de 25 de lei de hectar, pe care să o plătească exploatatorul, și atunci evident că nu vei mai avea nevoie să ajungă la soluțiunea aceasta, să crezi între exploatații și proprietari proces, fiindcă Statul deocamdată face față cheltuelilor de reîmpădurire și pe de altă parte acolo unde trebuie să se facă un surplus de cheltueli, merge la proprietar și cere.

Ceva mai mult, d-lor senatori, dacă e vorba ca să se ceară proprietarului în baza unei legi o obligațiune pe care trebuie să-și o îndeplinească, Statul dispune de mai multe mijloace de constrângere, ca să facă față cheltuelilor de reîmpădurire, căci are legea de urmărire la îndemână, n'are nevoie de o judecată pentru a lua de la proprietar completarea sumei peste cei 25 de lei pentru garantarea reîmpăduririi.

Aș propune ceva mai mult. Se poate întâmpla să fie proprietari cari să nu poată face față acestei plăți, și ar fi expuși să li se vândă pădurea și atunci cine trebuie în acest caz să suporte aceste cheltueli? Al cui este interesul ca cheltuelile de reîmpădurire să se facă independent de solvabilitatea sau de insolvabilitatea proprietarului? Este interesul Statului pentru conservarea pădurilor, pentru garantarea reîmpăduririi și atunci Statul trebuie să facă aceste cheltueli. Dar Statul să rămână în pagubă? Să facă proprietarului pădurea la loc, fără să fie o garanție pentru cheltuelile debursate de el? Evident că nu. Statul va

putea în cazul acesta să-și creeze un drept de preferință asupra valorii pădurii reimpădurite pentru acoperirea cheltuelilor făcute.

Iată dar amendamentul, ce am anoare a propune :

«In amenajamentele particulare, exploatatorii sunt datori a contribui cu o taxă de 25 lei pe hectar pentru reconstituirea pădurii exploatate, etc.»

În ceea ce privește pe moșneni, la articolul privitor la moșneni stă în lege dispozițiunea obligativității pentru moșneni, de a face singuri lucrări de mână de operă și atunci neapărat că cheltuiala pe care o face Statul pentru împădurire, este cu mai puțin această mână de operă, aceste prestații în natură, obligatoare pentru moșneni. Atunci de sigur că garanția în această privință trebuie să fie mai mică și în acest sens, independent de primul amendament, am depus un al doilea amendament, prin care am cerut ca, în cazul când primul amendament nu s'ar admite, pe de o parte taxa în loc de 80 lei să fie 60 lei, și pentru pădurile de moșneni de 30 lei.

D. președinte, General C. Budișteanu : Până se va consulta comitetul delegaților asupra acestor amendamente, dau cuvântul d-lui Doctor Râmnicăneanu.

D. Dr. Gr. Râmnicăneanu : D-lor, vă mărturisesc cu părere de rău că nu mă așteptam să se ridice această chestiune. Este un fapt cunoscut modul cum au fost jefuiți țărani din țara românească de pădurile lor de către diferitele companii de exploatare — este termenul curat jefuire — și astăzi venim să mai plângem tot pe acele nenorocite companii, cari ne-au făcut cinstea să ne taie pădurile și să ne lase dealurile goale să le pustiească și să plece cu milioanele peste fruntarii? (Aplauze).

Ei, d-lor, eu mă duc în fiecare an în județul Vâlcea, și îmi pare rău că tocmai un reprezentant al județului Vâlcea ridică această chestiune.

Eu, care nu sunt localnic, îmi plâng în inima când văd jaful care s'a petrecut și se petrece acolo. Am vorbit cu o mulțime de țărani din acele localități și m'am îngrozit de modul cum au fost înșelați de acei exploatatori străini; ei sunt disperați și astăzi, când d. ministru vine și ne zice: țărani și-au vândut pădurile lor pe nimic, căci sunt oameni inculți și nu și-au dat seama cât valora avutul lor și prin urmare Statul trebuie să ia măsuri ca să nu se mai poată petrece asemenea lucruri, tocmai d. Procopiu, reprezentantul județului unde țărani au fost mai mult exploatați, să plângă pe acei exploatatori?

Dar aci este chestie și de sănătatea publică, onor. d-le Procopiu! D-voastră în județul Vâlcea aveți o stațiune climaterică, unde nu există zăpadă, și, în loc să ne ducem la Nisa, mai bine ne-am duce acolo să petrecem iarna, numai să menajăm pădurile ca să se păstreze aceea elimă dulce.

Și d-voastre găsiți că nu s'au îmbogățit destul exploatatorii?

Apoi bine, d-lor, eu mă așteptam ca reprezentantul județului Vâlcea, să propună un alt amendament, ca acelor țărani inconștienți, cărora societățile le-au luat de pomană pământurile, să-i oblige tot pe ei ca să se ducă cu cazmaua să sape pământul rămas și să-l învețe ce să facă cu el, iar nu să se uite la cer și să zică: Doamne ajută-mă, că

am rămas nenorocit! și pentru aceasta d. ministru foarte bine a făcut să aducă o lege pentru creierea unui fond de rezervă.

D. Gr. Procopiu: Cer cuvântul în chestiune personală.

D. Dr. Gr. Râmniceanu: Da eu nu vorbesc în chestiune personală cu d-voastră.

D-voastră cereți ca Statul să urmărească pe țaran, pentru facerea acestui fond, cu legea de urmărire? Dar lăsați-l, d-le Procopiu, că i s'a vândut și cenușa din vatră și nu i-a mai rămas decât căldarea în care să-și fiarbă mămăliga ca să-și hrănească copii. Acest fond să se ia dela societățile acestea, cari s'au îmbogățit pe spinarea țăranilor, iar nu dela țărani.

Eu vă fac complimentele mele, d-le ministru, pentru această lege foarte bună, în care vă gândiți și la nenorociții țărani și vrei să dai o lecțiune acelor societăți, cari mâine au să vină în baloane, n'au să mai vină nici în drum de fier, ca să ne scoată măduva și sângele din noi, Am zis. (Aplauze).

D. Gr. Procopiu: D-lor senatori, d. dr. Râmniceanu, în felul în care a vorbit mi-aduce aminte de zicătoarea franceză: on se plaint que la mariée est trop belle.

Eu nu am cerut d-lui ministru ca să scutească pe exploataori, pentru că d. ministru nici nu impune pe exploataori.

D. ministru spune categoric în art. 11 că cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarilor, — și numai în ceea ce privește cetele de moșneni, cheltuelile se fac de exploataori și asupra acestui punct nu am cerut nici o modificare.

Prin urmare, d. dr. Râmniceanu când vorbește așa cum vorbește, să plângă, de ce? Fiindcă eu cer ca d. ministru să ceară ceva și dela exploataori? Dar în acelaș timp cer ca să nu alunecăm pe panta periculoasă — deși în aparență ademenitoare a naționalismului eftin și gălăgios.

Există o chestiune mult mai gingașă decât are aerul să o vadă d. dr. Râmniceanu și alți mulți cari ca d-sa cred că vorbesc în placul tutulor când indică chestiunea foarte ușoară de a zice: străinii ne-au copleșit, ne-au exploatat.

Dar patriotismul nu se face cu vorbe, patriotismul se face cu măsuri înțelepte, menite ca să ridice prestigiul țării din toate punctele de vedere. (Aplauze).

Prin urmare, nu trebuie să ne preocupăm de aceste cuvinte cari le auzim asvârlindu-se în dreapta și în stânga, și cari sunt foarte ușor de asvârlit.

Nici eu nu mă cred mai jos în patriotismul meu decât d. dr. Râmniceanu și decât alții, dar trebuie mai întâi să cercetăm și principiile de drept, pentru ca nu cumva să dăm dreptul acelor cari vin din alte părți să ne spună că am păcătuit în contra celor mai elementare principii de drept, fiindcă s'a avut în vedere un șovinism de neînțeles, iar nu patriotismul adevărat. Și dacă e vorba să garantăm dreptul Statului de reîmpădurire, să o facem, dar să o facem așa încât să nu călcăm

principiul dreptului de proprietate, pe cuvântul că o facem pe spinarea exploataitorilor străini.

Și, d-lor, nu sunt numai exploataitorii străini în joc, sunt și exploataitorii români, și micii exploataitori, cărora dacă le impuneți aceasta îl puneți în imposibilitate de a-și face exploatarea pădurilor lor.

Nedreptatea, d-lor, nu e bună nicăieri, și de aceea cred că e bine să vă gândiți să nu dați ocazie ca lumea din afară să zică că întâi lăsăm să vină capitalurile la noi, că le decretăm amenajamente și în urmă le zicem : nu-mi pasă, tu să depui garanția ; dacă ai o pagubă de suportat deși reîmpădurirea profită Statului și proprietarului, tu să plătești.

Aceasta nu e drept, și cu rizicul să mi-se tăgăduiască patriotismul meu de către aceia cari cred că au dreptul să tăgăduiască patriotismul altora, fiindcă cred că ei au monopolul patriotismului, eu totuși am curajul să susțin ceea ce cred că trebuie să susțin, și vă rog să-mi admiteți amendamentul.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : D-lor senatori prin proiectul de față urmărim în prima linie ideea de a asigura împădurirea suprafețelor cari se vor exploata din pădurile țării.

Am neglijat în destul până azi această ramură importantă a avuției naționale, pentru ca să fi venit timpul să ne gândim și la ea. În continuu am spus cu toții că pădurile țării se taie fără rost, că nu s'a făcut nimic serios pentru regenerarea lor, nici de Stat, nici de particulari, așa că ne-am mărginit în a repeta mereu acest refren, fără însă ca de fapt să facem ceea ce trebuie.

Guvernul când a prezintat acest proiect al codului silvic, nu a fost preocupat decât de ideea regenerării pădurilor, ideie care corespunde unei nevoi de toți simțită.

Nu suntem drepți dacă o greșală, o neprevădere, comună nouă tuturor, am pune-o după cum se cere de unii, — pe socoteala exclusivă a societăților cari exploatează sau au exploatat păduri în țară. Societățile au adus capitalurile lor, au pus în valoare multe păduri, au pus bazele dezvoltării industriei lemnului, nu trebuie dar să punem nici o răutate nici o idee preconcepută, când judecăm acțiunea lor.

Dacă sfera de activitate a unora din ele a fost câteodată judecată ca abuzivă, pentru a fi drepți, trebuie să recunoaștem că tot așa am auzit judecându-se și acțiunea multor exploataitori de păduri de indigeni.

Lucrul se explică prin faptul că, răul rezidă în sistemul nostru de exploatare și nu este nici bine, nu este nici drept a căuta să ne acoperim o greșală, o neprevădere comună, prin acuzațiunile de asemenea natură. E nedrept, dar a susține că societățile nu procedează corect, că nu sunt pătrunse de misiunea lor, prin urmare aici mă despart de vederile prietenului nostru d. Dr. Râmniceanu și nu considerațiunile ca acelea expuse de d-sa, m-a determinat pe mine de a lua dispozițiunile pe cari le-am trecut în proiectul de lege.

Dispozițiunile ce am crezut de cuviință să iau în privința împăduririlor, și cari sunt prevăzute în special în art. 3, 10 și 11 din proiect nu sunt pornite decât dela ideea că am voit ca împădurirea să devină o realitate.

Ideea împăduririi, d-lor senatori, a preocupat și pe predecesorul meu și pot zice că această idee este chiar motivul prezentării acestui proiect de lege, căci dacă nu ne preocupăm decât de modificarea părții de poliție, a părții privitoare la pedepse și la oarecari dispozițiuni de ordine secundară din codul actual, acestea singure nu ar fi justificat modificarea lui.

Prin urmare, aceea ce ne-a preocupat pe noi nu a fost chestiunile de amănunt, ci chestiunile de principiu.

Or, d-lor, chestiunea principală care predomină în acest proiect de lege este *chestiunea asigurării împăduririlor*.

Modul cum eră rezolvită chestiunea în proiectul propus, mi s'a părut mie că putea să dea naștere sau la abuzuri sau la neîndeplinirea tocmai a scopului propus, adică a împăduririi.

Intr'adevăr, prin art. 10 din proiect, se prevede că, după ce se făcea exploatarea, dacă nu se făcea împădurirea, agenții silvici erau îndreptățiți a face un Stat estimativ al valorii împăduririi, pe care valoarea proprietarul sau exploatatorul, erau datori a o consemna până în trei luni, iar de nu, se urmăreau pentru plata acestei valori conform legii de urmărire.

Eu mi-am zis că această dispozițiune putea să dea naștere sau la abuzuri, sau la neîndeplinirea scopului urmărit.

Intr'adevăr agenții silvici puteau să facă exces de zel la dresarea Statului de evaluare și prin urmare să dea naștere la nedreptăți sau chiar la abuzuri.

Se mai putea ca evaluarea chiar dreaptă de eră, să nu-și găsească sancțiunea, de oarece pădurea fiind exploatată ne puteam găsi în fața unei stări de insolvență a aceluia care trebuia să plătească și de sigur nici un ministru nu ar fi urmărit fondul exploatat și chiar de îl urmărea, mă întreb cu ce folos? Ce mai putea reprezenta pământul gol?

Pentru a se evita dar abuzurile posibile pe de o parte, pentru a face pe de alta ca măsura să nu devină iluzorie, de aceea am crezut că este mai nemerit, noul sistem pe care l-am propus și pe care comitetul d-voastre de delegați l-a adoptat.

Sistemul adoptat constă într'o cauțiune până la 80 lei de hectar, care urmează a se consemna înainte de exploatarea anuală. Dacă cel obligat a face împădurirea, o face în termenul prescripționat de amenajament sau de regulamentul de exploatare; el își ridică îndată cauțiunea depusă. De nu, Statul o ridică și face cu ea împădurirea.

Am voit să precizez suma, ca să știe lumea la ce să se aștepte, să-i evit surprizele. Am cerut garanția, înainte de exploatare, căci numai astfel măsura este eficace. Această măsură, interesând ordinea generală trebuia să o edictiez pentru tot ce e pădure azi pe solul acestei țări — bine înțeles de acelea cari nu se regenerează în mod natural — și de aceea am supus la revizuire toate amenajamentele existente, cu sancțiunile prevăzute în art. 11.

Să nu se zică — precum s'a pretins de unii — că măsura are un caracter retroactiv mai ales în ce privește dispozițiunile privitoare la exploatarea pădurilor moșnenilor. Nu oblig pe nimeni la împădurirea suprafețelor exploatate până azi, nimeni însă nu poate contesta Statului

dreptul de a lua măsurile pe cari le crede necesarii din punctul de vedere al interesului general, pentru tot ce constituie încă pădure pe solul acestei țări. Mai ales când știm că aproape toate pădurile de munte sunt deja vândute, ar fi să nu ne facem datoria, dacă nu am prevedea ceea ce am prevăzut în proiect. Nu ating în nimic drepturile contractuale dintre vânzători și cumpărători, ei să și le reguleze cum cred mai bine; Statul însă nu e părtaș la contractele lor, și nimeni nu poate să-l oprească a lua măsurile pe cari interese de ordin general le reclamă. Dar ceea ce fac eu, d-lor senatori, nu e lucru nou. Principiul pe care vi l-am anunțat e atât de indiscutabil încă și alte State l-au adoptat. Intr'adevăr, Statul vecin, Austria, a fost și el preocupat de cruțarea pădurilor.

La 7 Martie 1906 a promulgat o lege privitoare la cruțarea pădurilor din ducatul Bucovinei, unde se vede că se manifestase aceleași simptome ca la noi. După ce edictează în 10 articole măsurile de cruțarea pădurilor, prevede în art 11 cauziunea ca și mine.

D. C. Olănescu: Această lege prevede ceva retroactiv?

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Vă rog, d-le Olănescu, aveți puțină răbdare, căci vă voi satisface. În art. 13 se zice: «Prescripțiunile acestei legi sunt aplicabile și pentru exploatările cari trebuiesc făcute pe baza contractelor încheiate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi».

Așa dar în Austria, nu s'a ținut seamă de ce vor fi glăsuț contractele existente în momentul promulgării legii, ci le-a aplicat noua lege și acelor contracte, și nimeni nu a pretins că cu aceasta s'a călcat vreun drept câștigat. Măsurile cerute de interese de ordin general, atunci când se găsește necesar a se lua, nu pot întâmpina stavila în contracte, oricât de perfectă bună credință ar fi domnit la facerea lor.

Pentruca să asigur în această privință și mai mult pe d. Olănescu fi voi spune că textul austriac pe care l-am citit îl țin la dispoziția d-sale, iar traducerea lui i-o poate certifica un amic politic al d-sale, d. senator Petre Missir.

D. C. Olănescu: Mă mulțumesc cu certificarea d-voastre.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Vă spun aceasta, pentru că eu nu sunt bun interpret din nemțește, de oarece nu știu bine această limbă. De aceea am luat ca interpret pe d. Petre Missir.

Eu am luat o măsură tot atât de dreaptă, o aplic numai la exploatările neefectuate, adică numai la suprafețele care sunt încă azi păduri pe pământul României și cred că avem nu numai dreptul de a procedea astfel, dar încă și datoria. (Aplauze).

Prin urmare, d-lor, la ce s'ar reduce legea aceasta, dacă nu ași fi luat măsuri menite a face ca această preocupare de prima ordine, pentru noi toți, să fie o realitate? Când știm că aproape totul este vândut, că puțin a mai rămas, a nu procedea altfel, ar fi să fac o operă fără nici o eficacitate, și atunci mai bine să nu facem legea. (Aplauze).

Dar atunci, un lucru e cert și anume că nimeni nu veți avea dreptul să vă văitați, nici să vă plângeți, că guvernul a stat cu brațele încrucișate și că nu a luat măsuri efective. (Aplauze).

Eu, d-lor senatori, am căutat să concilies toate interesele, am

căutat ca măsurile ce iau să fie măsuri ocrotitoare, de apărare a intereselor generale și de aceea n'am luat decât pentru împăduririle viitoare, indiferent pentru mine contractele ce există între moșneni și cumpărătorii pădurilor lor, pentru mine, ceea ce trebuie să fie asigurat este ca împăduririle să fie efective și reale. (Aplauze).

Prin urmare dar, d-lor, dispoziția pusă de mine, cred că garantează acest lucru și regret că nu pot să primesc amendamentul prietenului și colegului d. Procopiu.

Suma de 25 de lei propusă de d-sa este iasuficientă.

Toți acei cari fac exploatare și se ocupă cu asemenea lucruri, — căci nici eu nu am inventat-o, ci am studiat-o — spun că cheltuirea de împădurire se ridică până la 80 lei de hectar.

De aceea și eu am admis ca maximum suma de 80 de lei, iar nu o sumă fixă, căci suma variază după localitate și după greutatea de împădurire. Am voit însă să garantez și pe proprietar și pe exploatare, să nu-i las la capriciul agenților și de aceea am pus un maximum în lege, peste care nu se poate trece. Subt el se va putea scobori atunci când condițiunile locale asigură că împădurirea se poate face mai lesnicios; este el însă nu se va putea trece niciodată și prin urmare exploatare atunci când își ia obligațiunea de reîmpădurire, știe de mai înainte maximumul sumei pentru care el este răspunzător.

Am mai căutat un lucru d-lor. Pentru că exploatare vor depune cautiune pentru împădurirea pământurilor moșnenilor, să impun și moșnenilor oarecari sarcini, în limita posibilului, pentru că este vorba, de împădurirea propriilor lor pământuri și ei sau urmașii lor vor fi acei cari vor trage folos în viitor, și de aceea am dispus ca să facă și ei oarecare prestațiune în natură cu oarecare zile de muncă.

Cu alte cuvinte am voit ca să contribue și ei cu o parte cât de mică la o operă care le va profita.

Acum, vă întreb, d-lor senatori, dacă am fost nedrept cu cineva când am luat aceste dispozițiuni? Evident că nu.

Eu nu pun chestiunea pe terenul că societățile se îmbogățesc explotând. Ceea ce eu voiesc — și care este și scopul economic și național al acestei chestiuni — este ca, pădurile pe cari le recunoșteam cu toții necesare pentru țară, să fie în adevăr reîmpădurite și am stabilit regula pentru ca să asigur îndeplinirea efectivă a acestei nevoi. (Aplauze)

De aceea am convingerea că cel d'întâi care în urma acestor explicațiuni, se va uni la părerea mea, va fi bunul meu prieten, d. Procopiu, căruia rău i s'a atribuit de d. dr. Râmniceanu intențiuni, pe cari eu, care îl cunosc știu că nu le are. Sunt alături cu d-sa și nu admit a privi chestiunea sub aspectul prezentat de d. senator dr. Râmniceanu, căci dacă naționalismul nu trebuie să lipsească nimănui, apoi și un naționalism rău înțeles, ne poate vătăma.

Dacă nu admit însă amendamentul d-lui Procopiu, este numai pentru că suma pe care o propune d-sa este prea mică și dacă ne-am menține la ea ar fi tot una ca și cum nu am face nimic.

Pentru aceste considerațiuni, eu unul, cu destulă părere de rău, sunt silit a mă despărți în această privință de prietenul nostru din

majoritate, d. Procopiu, și rog comitetul delegaților să nu-l încuviințeze nici el și să primească articolul așa cum este redactat.

Eu care cunosc sentimentele de care d. senator Procopiu este animat, am credința că va veni ziua când se va convinge că d-sa a fost în eroare și că dreptatea a fost de partea mea. (Aplauze prelungite).

D. Th. Rosetti: Am cerut cuvântul, pentru a rugă pe d. ministru să binevoiască a-mi da o mică lămurire: prin proiectul actual se face un cod silvic nou, care de azi înainte are să asigure — sperăm cel puțin că are să asigure — buna exploatare a pădurilor particularilor și mai ales a pădurilor Statului. Aș dori însă să aflu dela d. ministru, cum stă chestiunea cu acele păduri — lăsăm la o parte pădurile particularilor — ale Statului, cari s'au dat în exploatare în virtutea codului vechiu până astăzi existent, cod care și el prevede măsurii de asigurare în cece privește reînființarea pădurilor?

Dacă nu mă înșel, mi se pare că, dacă nu în toate, în unele din contractele pe cari le-a făcut Statul cu diferiții exploatare de păduri este prevăzută din trecut clauza obligațiunii de reimpădurire. Și ași vrea să știu dacă după codul acesta nou se va lua garanții numai în cece privește pădurile neexploatate, de astăzi înainte, dacă acele contracte au rămas în cece privește părțile exploatate și pentru care cred că și în contractele vechi erau obligații de reimpădurire; dacă acea obligație va rămâne ștearsă.

Acest lucru vream să rog pe d. ministru să binevoiască a mă lămuri.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Sunt în măsură să satisfac întrebarea d-lui Theodor Rosetti.

Îată cum stă chestiunea: Statul este proprietar al unei suprafețe de aproximativ un milion de hectare pădure. Aproximativ jumătate din această suprafață este deja exploatată. El mai are actualmente aproximativ 500 mii hectare neexploatate, dintre cari aproximativ 200.000 lemn de lucru și restul lemn de foc. Mai toate pădurile neexploatate, afară de acelea cari se vând anual, nu sunt amenajate: acele cari s'au exploatat s'au tăiat în baza unor amenajamente sumare. În unele contracte și în anii din urmă numai, s'au prevăzut o sumă pentru împădurire, în cele mai multe nu. Chiar unde s'a prevăzut clauza s'a tradus într'un surplus de preț, pe care îl plăteă antreprenorul, și care intră la buget; și după cum s'a dus valoarea unui domeniu silvic de aproximativ 500.000 de hectare în bugetul anual al Statului, așa s'au dus acele infime sume depuse de antreprenori în scop de împădurire. Și rezultatul este că împădurirea se face cu sumele cari se prevăd anual în buget din fondul de 5 la sută din prețul pădurilor, care se vând, sume prea mici în raport cu nevoile prea mari de a împăduri suprafețe de sutimi de mii de hectare. Înainte de acest fond, d. ministru de domenii P. Carp, care s'a interesat foarte de aproape de chestia împăduririi, a dat oarecari fonduri, dar lipsa de continuitate, criza financiară care a survenit, a făcut ca opera să rămâne aproape staționară. Fără fonduri suficiente, fără un plan de acțiune bine conceput și urmărit de aproape în executarea lui, nu se poate s'ajunge nici la împădurirea suprafețelor ce se vor exploata de azi

înainte și nici mai ales la împădurirea a sute de mii de hectare, exploatate în trecut.

Fondurile fiind mici și cheltuielile de administrație destul de însemnate, lesne ne putem da seama că operei de regenerare îi rămânea în fiecare an foarte puțin.

S'a împădurit poiana din fața Sinaiei și altele pe ici pe colo. Opera de tăiere a continuat să fie mare, cea de regenerare aproape nesimțitoare și de aceea ne găsim astăzi într'o situațiune care ne îngrijește pe toți. Această chestie mă preocupă și pe mine și de aceea veți avea ocaziunea în curând să discutați un proiect de lege, pe care îl voi prezenta Camerei întâi, fiindcă este un proiect de natură financiară, în care urmăresc ideia de a asigura pe de o parte în mod efectiv, replantarea domeniului silvic ale Statului, care a mai rămas neexploatat iar pe de altă parte de a creia fondul necesar pentru replantările exploatărilor trecute, prin transformarea domeniului agricol existent, în domeniu silvic.

Aceasta va face obiectul Casei pădurilor, pe care îl voi prezenta Parlamentului în curând. Și este singura soluție cu care această împădurire poate să fie asigurată pentru viitor și în acelaș timp să îndreptăm greșelile trecutului.

Dar aceasta este o chestiune, pe care o vom discuta la timp, atunci când vom avea în discuțiune proiectul Casei pădurilor. Iată dar răspunsul meu la întrebarea d-lui Roseti. Cred că este satisfăcut de acest răspuns pe care i l-am dat, asupra stării actuale a lucrurilor și de enunțarea ce i-am făcut despre ceea ce am de gând să mai fac la această discuțiune.

Domnul raportor, Caton Lecca: Comitetul delegaților în majoritate a respins ambele amenamente propuse de d. Procopiu.

— Se pune la vot amendamentele d-lui Procopiu și se resping.

— Se pun la vot art. 3 și se primește.

— Art. 4—15 inclusiv se primesc fără discuțiune.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: La acest articol, în ultimul rând al aliniatului întâi, este o omisiune de tipar a cuvântului «se», care să se intercaleze astfel, ca în loc de «nu va putea cumula...» să se zică: «nu se va putea cumula...».

Afară de aceasta, mai am o observațiune de făcut, că în unele articole, unde se vorbește de «moșneni» nu s'a repetat și cuvântul «răzeși», adică să se zică «moșneni sau răzeși», cuvântul moldovenesc «răzeși» fiind echivalent cuvântului «moșneni» din Muntenia.

— Se pune la vot art. 16 cu rectificarea cerută și se admite.

— Se citesc și se primesc succesiv fără discuțiune articolele 17—21.

D. vice-președinte, C. Climescu ocupă fotoliul președințial.

— Art. 22—28 se primesc fără discuțiune.

— Se dă citire art. 29.

D. P. Missir: D-lor, în acest capitol se iau măsuri pentru exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie. D-lor. e o fericită idee ca administrația domeniilor noastre cu ocaziunea acestei legi se ocupă și de pădurile, ce sunt posedate în devălmășie, care dădeau loc până acum la foarte mari nedumeriri și la mari conflicte de interese,

Instituția aceasta a moșnenilor, a răzeșilor, a rămas de fapt din alte vremuri, dar în dreptul comun e neocrotită.

Indiviziunea cum o cunoaștem noi nu se potrivește tocmai bine cu codevâlmășia pe care o reprezintă moșnenii și răzeșii. Bine înțeles că și drepturile lor sunt foarte greu de dovedit, mai cu seamă la păduri.

Și din această cauză se întâmplă, cumpărătorii de păduri care cumpărau de la o ceată de moșneni și apoi ieșiau alți cu pretinse drepturi asupra pădurilor vândute și din această cauză isvorau tot felul de speculațiuni și neînțelegeri, câte odată—poate—și nedrepte.

Cred dar că este util a se lua măsurile necesare cu ocaziunea votării acestei legi pentru a se remedia la inconvenientele de cari vă vorbesc.

Recunosc că proiectul încearcă să ia aceste măsuri, cari în principiu cred că sunt la locul lor. Am de făcut însă câteva observațiuni de detaliu. Așa de pildă la art. 29, cred că dispozițiunea acestui proiect așa cum fusese propus de guvern, era mai în concordanță cu titlul acestui capitol, căci eră vorba numai de pădurile stăpânite în devâlmășie de o ceată de moșneni sau de răzeși.

În urma modificărilor aduse însă în comitetul delegaților acestui proiect de lege, se lărgeste dispozițiunea acestui articol.

În adevăr, d-lor senatori, iată ce citesc la acest articol :

Cetele de moșneni sau de răzeși sflați în devâlmășie vor fi datoare să-și întocmească, atât cu privire la pădurile ce stăpânesc cât și la folosința pășunii, fâneței și a locurilor de arătură de prin poenile și golurile din sau în afară de perimetrul pădurilor lor...

Ce să înțelege prin această dispozițiune ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : Să vă explic. În interiorul pădurilor pot să fie goluri, precum și în jurul pădurilor pot să fie goluri cari intră în perimetrul pădurii și pentru că tocmai acolo se nasc incendii cu ocaziunea pășunatului, am zis : așezământul țaranilor cu privire la păduri va privi și golurile din sau în jurul pădurilor.

D. C. Olănescu : Până la ce rază ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și al domeniilor : În raza perimetrului pădurii.

D. Toma Cămărășescu : E vorba de poenile cari intră în pădure, cari fac parte din pădure ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și al domeniilor : Da

D. P. Missir : N'ar fi mai bine d-le ministru, ca să se precizeze acest lucru în lege ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și al domeniilor : E destul de bine precizat, căci se vorbește de perimetrul pădurii, și perimetrul unei păduri cuprinde împrejurimile ei.

D. P. Missir : În afară de aceasta mai am de făcut câteva observațiuni în privința aliniatelor e și f ale acestui articol.

D-voastre ziceți prin aliniatul e că așezământul va cuprinde dispozițiuni relative la cheltuelile comune și la darea socotelilor ; iar aliniatul

f cuprinde dispozițiuni privitoare la cheltuelile devălmășiei și la modul cum se vor distribuî beneficiile realizate.

Nu e tot una d-le ministru ? Nu se repetă de două ori acelaș lucru ? Dacă este așa n'ar fi mai bine să le contopim pe amândouă aceste aliniate într'unul singur ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : Da se poate. Nu am nici o obiecțiune.

D. P. Missir : Atunci am mare succes. (Ilaritate).

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : V'am dezarmat. (Ilaritate).

— Ne mai cerând nimeni cuvântul se pune la vot art. 29 și se primește

— Art. 30 și 31 se primesc fără discuțiune.

— Se citește art. 32.

D. P. Missir : Incurajat de bunavoință pe care d. ministru mi-a arătat-o la propunerile pe cari le-am făcut... (Ilaritate).

D. C. C. Arion : D. ministru și întregul guvern. (Ilaritate).

D. P. Missir : Imi permit să fac oarecare observațiuni la art. 32. Aci se prevede modul cum se vor înștiința moșnenii despre termenele la cari vor avea loc adunările.

În proiectul original eră numai un singur mod de înștiințare, chemarea personală la domiciliul fiecăruia, în proiectul amendat se prevede o pluralitate de forme, cari socotesc că este de prisos și apoi aceste formalități sunt din cale afară de multe și vor fi și greu de îndeplinit. Publicările, zice articolul, vor fi trimise de președinte și afișate la ușa primăriei, la ocolul silvic, la judecătoria de ocol și citate de preot în biserică în două Duminici consecutive.

Moșnenii despre ce voiți să vorbească între ei decât de interesele lor Se știe dar din om în om termenul adunărilor. Trimiterea scrisorii acasă la fiecare este destul. Ce mai este nevoie de alte formalități, de publicație la primărie, la biserică, etc. ?

Amestecul preotului în chestiile acestea, când se știe că moșnenii și răzeșii sunt foarte dese ori foarte animați de spiritul litigios, să-l pui pe popă între ei, este ocazie să-l pui rău cu credincioșii. Este mai bine, d-le ministru, să păstrăm ideea așa cum fusese în primul proiect, ca termenul să fie comunicat prin simplă scrisoare trimisă la domiciliu.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : D-lor m'am depărtat dela proiectul propus tocmai ca să iau cât mai multe garanții, că moșnenii au să fie încunoștiințați de termenile adunărilor.

Serisoarea trimisă de președinte fiecărui moșnean era mijloc ca să fie încunoștiințat, să vină la adunarea generală ca să-și spună păsul, dar dacă nu-i se trimite serisoarea ? Ce supără că se va anunța agentul silvic care este chemat să ia parte la adunările generale ale comitetului, ce strică că se anunță primarul, preotul ?

Ce misiune va avea alta preotul decât ca după serviciul divin să spună : oameni buni, Duminica viitoare să vă duceți să vă regulați interesele voastre la judecătoria de ocol.

D. Dr. Gr. Râmniceanu : Mai au ocaziune să se ducă și pe la biserică.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor : Va fi

acesta un mijloc ca să se semene printre ei discordie? Din contră, vorba d-lui Dr. Rômniceanu, îi va silî să se ducă la biserică și la sfârșitul serviciul divin vor ascultă încunoștințarea ce li se face de termenul întrunirii.

Precum vedeți, eu nu am pornit decât dela nevoia de a se aduce cât mai bine la cunoștința moșnenilor faptul întrunirii.

D. vice-președinte, C. Climescu: P. S. S. Episcopul Dunărei-de-Jos are cuvântul.

P. S. S. Episcopul Dunărei-de-Jos: În urma explicației d-lui ministru cu privire la modul cum trebuie să se facă citirea în biserică, aș dori să se adauge că această citire să se facă după terminarea serviciului religios. Adică la sfârșitul aliniatului II, art. 32, unde se zice: «citită de preot în biserică în două rânduri consecutivă», să se adauge cuvintele: «după terminarea serviciului religios».

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: După explicațiunea pe care am dat-o, aceasta se înțelege Prea Sfinte.

— Se pune la vot art. 32 și se primește.

— Art. 33—47 inclusiv primesc. fără discuțiune.

— Se citește art. 48.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: La acest articol s'a strecurat o eroare; el trebuie să fie redactat în felul următor:

«Tăierile comise de moșneni sau răzeși în contra prevederilor amenajamentului sau contra studiului prevăzut la art. 6, se vor pedepsi conform art. 8 de mai sus».

— Se pune la vot articolul astfel modificat și se primește.

— Art. 49—76 se primesc fără discuțiune.

— Se dă citire art. 77.

D. P. Missir: D-le ministru, d-voastre ziceți aci că procesele-verbale de constatare în cazurile de flagrant delict, fac probă deplină până la înscrierea lor în falș.

Nu vi se pare că aceasta este excesiv?

De ce nu le lăsați pe toate în regula generală?

Sunteți d-voastre siguri că aveți agenți așa de conștiincioși în cât să nu se întâmple greșeli omenești posibile, astfel ca să fie prea mult dispoziția ca procesele-verbale ale lor să facă probă până la înscrierea în falș?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: D-le Missir, în acest punct nu este nici o inovațiune. Mai întâiu este teoria generală și apoi este și teoria actualului cod silvic.

O voce: A dat loc la abuzuri.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: Când am prins pe un delincuent asupra faptului, atunci este flagrant delict, și prin urmare actul de constatare face dovadă până la înscrierea în falș. Când însă este vorba de un caz care nu este flagrant delict, rămâne părților dreptul de a dovedi contractul de cele conținute în procesul-verbal, și de aceea textul articolului face distincțiune între cazul de flagrant delict și între cazurile celelalte de constatarea delictelor și numai

în cazul de flagrant delict procesul-verbal de constatarea delictului face dovadă până la înscrierea în falș, iar în celelalte cazuri se poate face proba contrarie.

Dar, la acest articol, v'aș ruga să binevoiți să adăogați numai câteva cuvinte la sfârșitul alineatului întâi după cuvintele: «se va face mențiune de refuzul său» să se adăoge: «de a semnă sau de a nu voi». Adaosul acesta face mai clară dispozițiunea legii în cazul când a venit și a refuzat să semneze procesul verbal.

— Se pune la vot art. 77 cu modificarea propusă de d. ministru al agriculturii, și se primește.

— Art. 78—84 se primesc fără discuțiune.

— Se dă citire art. 85.

D. P. Missir: D-lor, în aliniatul al doilea se zice: Pentru realizarea amenzilor, restituirilor și despăgubirilor cuvenite Statului, precum și a restituirilor și despăgubirilor cuvenite instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. a și b, se va aplică legea de urmărire a veniturilor Statului.

Vrea să zică, fără judecată, fără hotărâre?

Se poate pune urmărirea înainte de avea titlul.

Așa rezultă de aci.

Să fie bine înțeles că acest articol vă dă dreptul la legea de urmărire fără a introduce nici o inovație în sistemul legiuirei de astăzi, d-voastre aveți în art. 1 pusă sub scutul legii silvice o întregă categorie numeroasă de păduri, între care și păduri de ale particularilor, ale persoanelor juridice, ale moșnenilor. Și acum, dacă prin contravenție se fac acestor particulari daune, ziceți prin lege, că li se dă avantajul legii de urmărire și lor.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: Vedeți inconvenientul de a se citi legea prea repede. (Ilaritate).

Nu ați înțeles bine.

D. C. Lecca, raportor: Tocmai când am citit mai bine vă plângeți? (Ilaritate).

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: Să-mi dați voie să vă explic.

Mai întâiu când se vorbește de amenzi și despăgubiri, trebuie ca ele să fie constatate în modul cum prevede legea, adică prin procese-verbale ca îndată ce un delict sau o contravențiune este constatată, se încheie de către agentul care a constatat contravențiunea sau delictul un proces verbal care se înaintează judecătoriei competente spre a procedea la judecarea cazului.

Conform dispozițiilor art. 86 ministerul domeniilor va putea chiar după pronunțarea de hotărâri definitive să transigă.

Sumele datorite atât în urma hotărârilor definitive, cât și în urma tranzacțiilor încheiate constituie un patrimoniu cert al Statului, pe care și-l realizează prin legea de urmărire, atât pentru amenzile date de instanțele judecătorești cât și pentru sumele rezultate în urma tranzacțiilor încheiate.

Pentru realizarea amenzilor, restituirilor și despăgubirilor cuvenite Statului, precum și a restituirilor și despăgubirilor cuvenite instituțiilor

nilor, se va aplică legea de urmărire a veniturilor Statului pentru că ele revin Statului; restituirile și despăgubirile, însă convenite celorlalți proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun, pentru că ele se cuvin proprietarilor particulari.

Eu nu puteam să aplic dispozițiunile legii de urmărire decât pentru ceea ce se cuvine fiscului și aceasta bineînțeles la ceea ce i se cuvine, fie pe bază de hotărâri judecătorești, fie pe bază de transacțiuni.

— Ne mai cerând nimeni cuvântul, se pune la vot art. 85 și se admite.

— Se dă citire art. 86.

D. P. Missir: D-le ministru, vă rog să ne lămuriți, cum se justifică acel drept pe care vi-l rezervați, de a face transacțiuni asupra amenzilor, restituirilor și despăgubirilor, la cari Statul are drept, chiar după pronunțarea de hotărâri definitive?

Ce zor mai ai să faci transacțiuni când ai hotărârea definitivă în buzunar?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: Eu aș ruga pe onor. d. Missir să citească legea actuală și va vedea că nu e o inovațiune. Dispozițiunea aceasta este prevăzută și în codul actual.

La întrebarea d-lui Missir că de ce am prevăzut acest drept, îi voi răspunde el a fost adăugat de comitetul delegaților, pentru că fusese omis.

Și vă rog să nu fiți de loc surprinși că am dat prin lege ministrului dreptul de a transige, chiar după pronunțarea de hotărâri definitive.

D-voastre trebuie să știți că procesele-verbale pe cari le fac agenții silvici sunt câteodată foarte exagerate.

Trebuie, prin urmare, să se lase ministrului dreptul de a reveni asupra amenzilor, făcând transacțiuni.

D-voastre nu trebuie să pierdeți din vedere, că un agent silvic pentru un delict cât de mic, dresează un proces-verbal prin care cere ca delicentul să fie condamnat la o amendă foarte exagerată față de delictul comis.

Ei bine, în cazul acesta am prevăzut în lege două ipoteze.

Întâia ipoteză, mă găsesc, de exemplu, eu ministru, în fața unui proces-verbal dresat de un agent silvic prin care o anume persoană pentru un delict oarecare este amendat la 1.000 lei, spre pildă. Această sumă eu o găsesc foarte exagerată. Ii cer atunci delicentului să-mi dea 100 sau 200 lei și am tranșat acest diferend în mod pașnic, fără nici o judecată.

A doua ipoteză. Pe baza unei hotărâri definitive o anume persoană este condamnată să plătească pentru un delict oarecare o sumă oarecare.

Eu, ministru, găsesc că acea persoană merită clemență, de oarece suma la care o fost condamnată este prea mare în raport cu delictul comis.

De ce, în asemenea împrejurare, eu ministru să nu am dreptul să-i reduc această sumă?!

De ce să nu am dreptul să reduc amenzile ce se cuvin Statului la ceea ce merită?!

Și apoi se mai poate întâmpla ca acel care e condamnat la o

sumă oarecare să nu fie solvabil și deci Statul urmărindu-l să nu aibă ce să ia dela el.

Găsesc dar că în cazul acesta e mult mai bine să ia ceva decât să nu ia nimic.

Dacă ministrul n'ar avea această facultate, vă pot încredința că s'ar întâmpla multe condamnări exagerate și absurde, și cu modul acesta s'ar face multe abuzuri.

D. P. Missir: Regret că sunt nevoit să rectific în ceva afirmarea d-lui ministru al domeniilor.

Legea veche în adevăr lăsă ministrului această facultate, dar numai pentru depăgubirile civile, dar nu și pentru amenzi și restituiri,

Prin urmare, cu toată motivarea pe care ați binevoit să o dați, rămâne tot neexplicată modificarea d-voastre.

D. vice-președinte, C. Climescu: Aveți vreun amendament?

D. P. Missir: E ultimul articol și nu mai propun nici un amendament.

— Se pune la vot art. 86 și se primește.

— Se citesc și se votează, fără discuțiune, articolele 87 și 88 și tariful anexat la lege.

— Se procede la vot cu bile.

D. Președinte, General C. Budișteanu: Rezultatul votului:

Votanți	55
Majoritatea regulamentară	32
Bile albe	53
Bile negre	2

Senatul a admis proiectul de lege.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentularea tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

4. Cum s'ar putea completă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

În urma deciziunii Consiliului central de administrație, din ședința de la 29 Martie a. c. și conform statutelor, domnii membrii ai Societății au fost convocați în Adunare generală, în localul Ad-ției domeniului Coroanei, unde este sediul Societății.

Ordinea de zi va fi următoarea :

1. Discursul de deschidere al d-lui Președinte ;
2. Raportul de expunerea activității și situației financiare a Societății ;
3. Prezentarea bugetului pentru anul viitor 1910—1911 ;
4. Alegerea Comisiunii de verificarea conturilor pe anul 1909—1910.

5. Desbaterea următoarelor cestiuni :

A. Prin ce mijloace și cum s'ar putea asigura stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al statului și ai așezămintelor de utilitate publică, puse sub controlul statului.—Referenți *D. Ionescu-Zane* și *M. Tănăsescu*.

B. Cari ar fi epocile și metodele cele mai avantajoase pentru plantări în diferite regiuni, avându-se în vedere speciile și natura terenului.—Referend *C. Al. Orescu*.

C. Este în interesul țării de a se oprî exportul lemnului de stejar și nuc ? În caz afirmativ prin ce mijloace și în ce măsură ? — Referenți *C. F. Robescu* și *M. Tănăsescu*.

6. Aprobarea raportului comisiunii de verificarea situațiunii financiare pe anul 1909—1910.

7. Alegerea Comitetului central de administrație pentru anii 1910—1912.

Se face cunoscut, cu această ocazie, că pentru d-nii membri din județe se va interveni la onor. C. F. R. spre a le acorda o reducere de 50% la taxele de voiaj, și la timp se va trimite cuvenitul bilet; iar pentru domnii membri silvicultori ai statului se va interveni la onor. Ministru al Agriculturii și Domeniilor pentru a li se acorda un concediu de 5 zile dela 6 la 10 Maiu inclusiv, spre a putea veni la Adunare.

Tablou de distribuirea personalului corpului tehnic silvic
(Urmare)

IV. Exterior

Şefii de ocoale.

Regiunea I, Iaşi.

1.	Ocolul Adâncata	Dorohoi	Silvicultor	cl. I,	C. Sava
2.	» Tarnauca	»	»	» II,	St. Constantinescu
3.	» Coşula	Botoşani	»	» II,	C. Vasiliu
4.	» Râşca	Suceava	»	» II,	Gr. Creţescu
5.	» Dolhasca	»	»	» I,	I. Voroneanu
6.	» Tătăruşi	»	»	» II,	Gh. Teodorescu
7.	» Tomeşti	Iaşi	»	» I,	Iosif Stoian
8.	» Ciurea	»	»	şef » III,	P. Cernătescu
9.	» Sineşti,	»	»	» » III,	I. D. Cornăţanu
10.	» T.-Neamţ	Neamţ.	»	» I,	N. Puşcaru
11.	» Vârtic	»	»	» I,	Th. Tămăşanu
12.	» Pipirig	»	»	» II,	I. Coşei
13.	» M-tirea-Neamţ	»	»	asistent,	C. Stănculescu

Regiunea II, Bacău

14.	Ocolul Regina Elisabeta	Neamţ,	Silvicultor	cl. II,	St. Caraman
15.	» Galu	»	»	» II,	T. Popescu
16.	» Buhalniţa	»	»	» II,	N. Falon
17.	» Vaduri	»	»	» II,	Victor Brote
18.	» Almas	»	»	» I,	I. D. Ivănescu
19.	» Calu Iapa	»	»	» I,	Th. Grigoraş
20.	» Tazlău	»	»	» II,	I. S. Zavoianu
21.	» Lucăceşti	Bacău	»	» II,	N. Brătescu
22.	» Schitu Frumoasa	»	»	» II,	C. M. Bunescu
23.	» Valea Rea	»	»	» I,	C. N. Budu
24.	» Tg.-Ocna	»	»	asistent I,	V. Broşteanu
25.	» Caşin	»	»	cl. II,	M. P. Niculescu
26.	» Heltiu-Vranceni	»	»	» II,	R. Căzănescu
27.	» Traian	»	»	» II,	G. Lupaşcu
28.	» Roman	Roman	»	» II,	M. Drăgan

Regiunea III, Bârlad

29.	Ocolul Creţeşti	Fălciu	Silvicultor	cl. I,	C. P. Georgescu
30.	» Ghermăneşti	»	»	» II,	I. Nicolau Grigoraş
31.	» Făstăci	Vaslui	»	» II,	St. Costescu
32.	» Lipovăţ	»	»	» II,	Dem. Robănescu
33.	» Floreşti	Tutova	»	» I,	P. I. Ionescu
34.	» Odaia-Bursucani	»	»	» II,	Aurel Negoescu
35.	» Răchitoasa	Tecuci	»	» II,	C. Negrescu
36.	» Furceni	»	»	» II,	Th. Sărăţanu
37.	» Tuluceşti	Covurlui	»	şef » III,	Th. Dumitrescu

Regiunea IV, Buzău

38.	Ocolul	Focșani	Putna,	Silvicultor	cl. I,	P. Pirnog
39.	»	Soveja	»	»	asistent,	I. N. Văleanu
40.	»	Bolotești	»	»	cl. I,	N. Ionescu
41.	»	R.-Sărat	R.-Sărat	»	» I,	C. T. Rădulescu
42.	»	Brăila	Brăila	»	» I,	V. Bacruban
43.	»	Pogoanele	Buzău	»	» I,	C. G. Dumitrescu
44.	»	Tisău	»	»	» I,	D. Marcovici
45.	»	Cislău	»	»	» II,	C. Burcă
46.	»	Pârscov	»	»	» II,	M. Anastasiadi
47.	»	Vintilă Vodă	»	»	» I,	Th. N. Teodorescu

Regiunea V, Ploești

48.	Ocolul	Paulești	Prahova	silvicultor șef	cl. III,	N. Frâncu	
49.	»	Verbila	»	»	» III,	D. Dedu	
50.	»	Văleni	»	»	» I,	Oct. Pop	
51.	»	Moreni	»	»	» II,	Em. Negoescu	
52.	»	Haimanale	»	»	» II,	L. C. Vasiliu	
53.	»	Sinaia	»	șef	» III,	G. Crăciunescu	
54.	»	Târgoviște	Dâmbovița	»	asistent,	G. Petrescu	
55.	»	Lucieni	»	»	cl. II,	I. D. Stătescu	
56.	»	Nucet	»	»	» II,	Coman Marinescu	
57.	»	Butoiu	»	»	șef	» III,	I. Cristescu
58.	»	Pucioasa	»	»	» I,	I. G. Popescu	

Regiunea VI, București

59.	Ocolul	Brănești	Ilfov	silvicultor	cl. I,	I. N. Droc	
60.	»	Gruiu	»	»	» II,	Ilie Dimoftachi	
61.	»	Mitreni	»	»	» I,	D. Georgescu	
62.	»	Țigănești	»	»	» II,	Th. Trifănescu	
63.	»	Căscioarele	Vlașca	»	șef	» III,	N. N. Elefterescu
64.	»	Comana	»	»	» »	Aurel Demetrescu	
65.	»	Ghimpați	»	»	» I,	D. Danielopol	
66.	»	Giurgiu	»	»	» I,	Stan Stănescu	
67.	»	Cadâna	Ialomița	»	» I,	Florea Voicu	
68.	»	Slobozia	»	»	» III,	Gr. Părvulescu.	

Regiunea VII, Pitești

69.	Ocolul	Aninoasa	Muscel	Silvicultor șef	cl. II,	V. Beghenau	
70.	»	Corbii	»	»	» II,	N. Jianu	
71.	»	Domnești	»	»	asistent	D. Pretorian	
72.	»	Câmpulung	»	»	cl. I,	D. Anastasescu	
73.	»	Carol I	»	»	» II,	I. G. Anastase	
74.	»	Rucăr	»	»	» I,	I. Simionescu	
75.	»	Leurdeni	»	»	șef	» III,	Aurel Antonescu
76.	»	Trivalea	Argeș	»	» I,	G. Gogulescu	
77.	»	Cotmeana	»	»	» I,	D. Popescu	
78.	»	R.-Negru	»	»	» I,	P. Maxim Lenș	
79.	»	Vâlsan	»	»	» I,	N. Mateescu	
80.	»	Roșiori-de-Vede	Teleorman	»	» II,	M. Popescu	
81.	»	Slăvești	»	»	» II,	G. Popescu-Turnu	
82.	»	Turnu-Măgurele	»	»	» I,	A. Mavrodinescu	

Regiunea VIII, R.-Vâlcea

83.	Ocolul Brezoiu	Vâlcea	Silvicultor	cl. II,	M. Chirițescu
84.	> Budoiu	>	>	asistent,	I. Botescu
85.	> Horezu	>	>	cl. II,	C. Marinescu
86.	> Jiblea	>	>	> II,	G. Mihailescu
87.	> R.-Vâlcea	>	>	asistent,	A. Boldescu
88.	> Băbeni	>	>	cl. I,	R. Giuvelca
89.	> Lunca-Stănești	>	>	> II,	St. Predescu
90.	> Stoiceni	Argeș	>	> I,	V. Pop Harșanu
91.	> Schitu-Greci	Olt	>	> I,	M. Secăreanu
92.	> Seaca Optășani	>	>	> I,	Radu Plăpceanu
93.	> Bobicești	Romanați	>	> I,	P. Dumitrescu
94.	> Romula	>	>	> II,	St. Dem. Olteanu

Regiunea IX, Craiova

95.	Ocolul Cărbunești	Gorj	Silvicultor	cl. II,	M. Pacescu
96.	> Peșteana	>	>	> II,	M. Bădescu
97.	> Polovraci	>	>	> II,	A. Drăghiceanu
98.	> Tismana	>	>	> II,	M. Georgescu
99.	> Bucovăț	Dolj	>	șef cl. III,	B. Stătescu
100.	> Gogoși	>	>	> I,	D. Rizescu
101.	> Ciuperceni	>	>	> I,	I. Mitchievici
102.	> Perișor	>	>	> II,	St. Mantea
103.	> Țugurești	>	>	> I,	David Petrescu
104.	> Butoești	Mehedinți	>	> I,	I. Lupu
105.	> Malovăț	>	>	asistent,	N. Bogdan
106.	> Strehaia	>	>	cl. II,	August Berian
107.	> Vânju mare	>	>	> II,	T. Popov

Regiunea X, Constanța

108.	Ocolul Cernavoda	Constanța	Silvicultor	cl. I,	Ovidiu Cratero
109.	> Enișenlia	>	>	> II,	Al. Popescu
110.	> Ostrov	>	>	> II,	Chr. Stănciulescu
111.	> Babadag	Tulcea	>	asistent,	Mircea Manoilescu
112.	> Casimcea	>	>	cl. II,	Gh. Popescu-Ploești
113.	> Cerna	>	>	> II,	L. Risdörfer
114.	> Ciucurova	>	>	> II,	Gh. Stamatescu
115.	> Măcin	>	>	> II,	I. Rapoțescu
116.	> Nicolitel	>	>	> II,	I. S. Ionescu
117.	> Tulcea	>	>	asistent,	Al. Bujoreanu

REZUMATUL

Sedințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic“ din zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1910.

Ședința dela 7 Maiu

Ședința se deschide la ora 9¹/₂ seara, sub președenția D-lui Ioan Kalinderu.

La această ședință, pe lângă membri, au mai asistat D-nii *Al. Constantinescu*, Ministrul Agriculturii și al Domeniilor, *St. Hepites*, membru al Academiei Române, *Ioan G. Saita*, Administratorul delegat al Cassei pădurilor, *Th. Popescu Cudalbu*, Prim președinte al Trib. Ilfov, *N. Cezianu*, *Drăghicescu*, *Busuiocescu*, etc.

Se face apelul nominal, la care răspund 104 membri și conform art. 25 din Statute, D-l Președinte declară adunarea constituită, după care pronunță următoarea cuvântare :

Scumpi Colegi,

Mă bucur că mă aflu iar în mijlocul d-voastră.

Simt asemenea o mare plăcere să pot saluta pe d-l Ministru al Agriculturii și Domeniilor, care, asistând și la adunarea generală, binevoește a ne da o nouă dovadă a viului interes ce poartă societății noastre „Progresul Silvic“.

Mulțumesc călduros și d-lor străini de societate, cari au bunătatea a ne cinsti prin prezența d-lor aci.

Altădată aveam plăcerea să vedem printre noi și pe d-l Dimitrie A. Sturdza, președinte de onoare al societății noastre.

Personal, sunt cu gândul într'una la dânsul, și pentru amicitia deosebită cu care mă onorează din tinerețe și pentru venerațiunea ce i se cuvine, ca unuia, care viața întreagă a muncit cu mare și netăgăduit folos pentru țară și neam. Nu odată mi-a inveselit apoi, Domnilor, viața și m'a

incurajat ca un adevărat prieten în greutățile ce am întâmpinat în activitatea, destul de felurită, la care am fost chemat.

Atât de profundă a fost iubirea de patrie în inima d-lui Sturdza, că, în dorința de a o vedea România cât mai sus, și-a uitat de sine până s'a îmbolnăvit ! Din jericire, după știrea ce am primit zilele acestea, răul a trecut, și dacă mai am o bucurie, e aceea de a'l vedea cât mai curând înapoiat, iar vii și voinic.

Sunt desigur în gândul d-voastră al tuturorora, când îi transmit dar, și din acest prilej, urările noastre cele mai fierbinți.

Domnilor și Scumpi Colegi,

În adunarea de față, pe lângă punerea la cale a intereselor societății noastre, ca totdeauna, vom avea de discutat și câteva probleme de ordin general silvic.

Aceste chestiuni sunt următoarele, după cum ați binevoit a vedea și din convocare :

I. Prin ce mijloace și cum s'ar putea asigura stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al Statului și așezămintelor de utilitate publică puse sub controlul Statului ?

II. Cari ar fi epocile și metodele cele mai avantajoase pentru plantări în diferite regiuni, avându-se în vedere speciile și natura terenului ?

III. Este în interesul Statului de a se opri exportul lemnului de stejar și de nuc ? În caz afirmativ prin ce mijloace și în ce măsură ?

Date fiind și însemnătatea problemelor și competența d-lor C. F. Robescu, C. Al. Orescu, M. Tănăsescu și Ionescu-Zane, desigur că veți asculta cu toată atențiunea expunerile d-lor. Nu mă îndoiesc asemenea că veți lua parte cu toată căldura la discuțiunea și deslegarea acestor chestiuni.

Cea dintâiu, despre «Asigurarea stabilității membrilor Corpului silvic» vă privește și personal. D-voastră sunteți nu numai păzitorii, dar și chivernisitorii cei mai nemijlociți ai pădurilor.

Din vechime masivele păduroase sunt o avuție a țării noastre.

Trei izvoare mari de bogăție are România : agricultura, silvicultura și producțiunea minieră. Tustrele își au industrii derivate, dar pe când petrolul și minele sunt departe de a da tot ce pot, agricultura și silvicultura alcătuiesc de pe vremuri temelia bunei stări naționale. De producțiunea acestora depinde în prima linie populațiunea rurală, iar de progresul lor, dezvoltarea industriilor anexe, atât de bănoase. Zicând acestea îmi amintesc de mult regretatul nostru coleg G. Stătescu, care în toate scrierile sale și mai ales în cea intitulată „Influența și importanța pădurilor“ a stăruit cu energie pentru conservarea pădurilor.

Astăzi însemnătatea pădurilor nu mai e discutată.

Afară de lemnul ce dau, pădurile apară agricultura și ajută culturile agricole prin influența ce au asupra climei.

Pentru acest motiv merită toată atențiunea și a doua problemă, despre „Epocile și metodele cele mai avantajoase pentru plantări“.

A treia problemă, în sfârșit, cuprinde, după cum spusei, întrebarea dacă este în interesul țării a se oprî exportul lemnului de stejar și de nuc, și în caz afirmativ prin ce mijloace și în ce măsură, căci cerințele industriei cresc, iar masivele cu aceste esențe sunt mai mult decât restrânse.

Domnilor și Scumpi Colegi,

Trec acum la celelalte puncte din program.

În primul rând vă comunic că Comitetul a urmat să se intereseze și anul trecut de afacerile societății, împlinind cu râvnă însărcinările ce-i sunt impuse prin statute. A

pregătit apoi și a ținut obișnuitele conferințe, cari au fost bine cercetate, și a continuat scoaterea revistei, stăruind s'o îmbunătățească și s'o ridice la înălțimea cuvenită.

Sunt cel dintâiu să recunosc însă că nu s'a putut face totul, dar vina nu trebuie căutată în comitet, ci în numărul colaboratorilor. O spun curat, deoarece și altă dată am atras atențiunea asupra datoriei ce aveți fiecare pentru societate și pentru revistă și am făcut totdeauna apel la unire.

Am mai arătat deseori că nici plata abonamentelor și a cotizațiunilor nu e satisfăcătoare.

Mulțumită stăruinței noastre, și mai ales a d-lor Șefi de Regiuni ai Ministerului Domeniilor, mersul încasărilor s'a îmbunătățit însă în ultimul timp destul de simțitor.

Așa în anul 1909—1910 au ajuns la curent cel mai mare număr de membri.

Dar, dacă azi datorile sunt numai de 1472 lei, față de peste 8000 lei cât erau de pildă acum mai mulți ani, nu trebuie uitat că comitetul a fost silit să renunțe, în decurs de 12 ani, aproape la 8000 lei din datorile membrilor, ceeace e cu atât mai de regretat, cu cât unii din aceștia au primit revista și s'au bucurat gratuit de micile foloase ce acordă statutele noastre timp de 4—5 ani.

În privința cheltuelilor vă aduc la cunoștință că acestea au sporit, atingând acum aproape suma de 4500 lei anual. Pentru acoperirea lor și din cauza ștergerilor de datorii amintite, comitetul a avut greutăți, căci a ținut să realizeze cât mai mult scopul Societății, cheltuind în ultimii 8 ani 10000 lei pentru tipărirea de cărți, 4000 lei pentru misiuni, ajutoare la elevi sărmani, plata de articole etc., 1000 lei abonamente la reviste străine și altele.

Cu toate acestea fondul societății a crescut la 19500 lei.

Într'o altă adunare generală exprimam bucuria ce am simți cu toții, dacă odată cu împlinirea de către Societate

a 25 de ani de existență, ar putea atinge și capitalul cifra de 25000 lei.

După cum vedeți acum nu mai putem avea această nădejde, și pentru că numai anul trecut am fost nevoiți să ștergem 569 din datorii și fiindcă sunt încă azi 1472 lei datorii. Ca președinte de aproape 25 de ani al societății, vă reînnoesc rugăciunea de a achita totul, ca cel puțin să putem începe noul sfert de veac în regulă.

Alte amănunte despre gestiunea pe 1909—1910, vă va da D-l Secretar al societății prin raportul său.

Numărul membrilor a fost la începutul anului de 203. S'au înscris 19, au decedat 2, și au fost șterși 9, potrivit statutelor—pe care le-am aplicat de altfel cu multă îngăduire—așa că azi suntem 211.

Cei cari au trecut la viața de veci sunt D-nii Cioroianu și Moroiu.

Cioroianu s'a stins tânăr, așa că nu a putut da toate roadele așteptate.

Al doilea coleg, Al. Moroiu, a fost însă nu numai unul din membrii fondatori ai societății noastre dar a ocupat vreme îndelungată înalte funcțiuni în Administrația pădurilor țării.

Astfel, pela 1872, a lucrat sub mine când eram Administrator al Domeniilor pădurilor Statului. În tot acest timp l-am apreciat ca pe un funcționar cinstit, activ, și dacă nu mă înșel, pe atunci era aproape singurul eșit dintr'o școală specială.

După aceea a fost șeful serviciului silvic în Ministerul Domeniilor, în care calitate a continuat să dea tot concursul său societății, fiind neclintit unul din muncitorii regenerării pădurilor și progresului silviculturii naționale.

La înmormântare, eu nefiind în oraș, regret că n'am putut asista. Societatea a fost însă reprezentată printr'o

delegațiune, care a depus o coroană, iar colegul, D-l Inspector General Chihaiia, a rostit un mișcător discurs.

Fie-le amintirea totdeauna vie!

Domnilor și Scumpi colegi,

Suntem în preajma lui 10 Maiu.

Această serbare amintește faptele pe cari se reazămă România de azi, și cari vor dăinuî ca o temelie puternică a dezvoltării și viitorului nostru.

Suirea pe tron a M. S. Regelui, proclamarea Independenței și ridicarea țării la rangul de Regat, împreună cu toate celelalte acțiuni de înălțătoare mândrie națională, cari le-au precedat și încoronat, trebuie să fie nu numai pururea vii în inimile și mintea tuturor românilor, dar totdeauna un isvor nesecat de indemn la muncă folositoare patriei.

Pentru noi aniversarea aceasta e îndoit de scumpă, căci mărețele fapte s'au săvârșit sub M. S. Regele, în a căruia casă se adăpostește societatea noastră.

Am avut apoi în numeroase rânduri prilejul să prețuim viul interes ce poartă M. S. Regele Silviculturii române.

Nu mă îndoesc dar că veți lua parte cu toții la serbare.

Sfârșind, nu cred să fac mai bine, decât să vă rog a da ascultare indemnului D-v. sufletesc și a vă uni cu mine la urarea :

Trăiască M. S. Regele!

Trăiască M. S. Regina!

Trăiască AA. LL. Principii Moștenitori cu Familia!

Sus, cât de sus, România!

D-l Al. Constantinescu, Ministrul Agriculturii și al Domeniilor, a răspuns prin următorul discurs :

*Domnule Președinte,
Domnilor Silvicultori,*

Incep mai întâi prin a mulțumi d-lui Președinte pentru cuvintele calde și pline de entuziasm, pe cari le-a rostit la adresa d-lui Președinte de onoare al Societății D-c., d-l Dimitrie A. Sturdza.

Aceste cuvinte, atât de bine simțite, dacă constituiesc pentru noi toți amintirea omului cult și fără seamăn la muncă, pentru mine personal, care am fost colaboratorul său, aceste cuvinte sunt cea mai scumpă amintire, căci d-l Dimitrie A. Sturdza a fost pentru mine omul, care a sintetizat patriotismul, munca și cinstea, omul pentru care am avut și am, nu numai venerațiune, dar un adevărat cult.

*Domnule Președinte,
Domnilor Silvicultori,*

Puteți fi mândri Domnule Președinte, că dat vă este să puteți prezida a 24-a întrunire generală a Societății „Progresul Silvic“.

Greutățile, pe cari orice alcătuire le întâmpină pentru a lua ființă, pentru a se consolida și mai ales pentru a dăinui o viață lungă și trainică, sunt în totdeauna mari și variate.

Sunt mari, fiindcă, pentru a face să trăiască la o laltă și să lucreze cu folos, voințe cu vederi și temperamente de multe ori divergente, se cere multă pricepere, adâncă înțelepciune și vastă experiență, dela cel ce le cărmuește.

Sunt variate, pentru că variate sunt și însușirile firei omenești, în care dacă uneori întâlnim sentimentele cele mai nobile, mai adesea o găsim subjucată de patimile cele mai josnice și acestea mai ales se întâlnesc, în mod fatal, când mai mulți trebuie să conlucreze la un loc.

Oricât de înalt ar fi scopul urmărit, el poate atenua însușirile rebele ale firei omenești, dar a le face să dispară cu totul, e lucru cu neputință !

Trebuie, dar, mult tact, o fină dibăcie, și mai ales multă răbdare din partea conducătorului, fără de care deslănțuirea patimilor poate să împiedice atingerea felului urmărit și chiar

să distrugă opera începută, oricât de mare și de trebuincioasă s'ar crede dânsa.

Asemenea greutăți multiple și variate nu v'au lipsit, desigur, Domnule Președinte, în conducerea asociațiunii la a cărei adunare generală suniem întruniți azi.

A trebuit să fie în capul ei un bărbat ca Dumneavoastră, Domnule Președinte, cult și înțelept în loată puterea cuvântului, cunoscător adânc al nevoilor țării, plin de tact și de răbdare, care punând în serviciul operei ce i s'a încredinșat toate aceste însușiri, loată inima sa curată și tot sufletul său mare, are fericirea să vadă azi dăinuind într'o atmosferă de armonie opera grea, începută acum 24 ani și care, ca să ajungă aci, a trebuit în mod fatal să străbată întreg cortegiul de greutăți și vicizitudini, pe care le-am semnalat.

De aceia, cu drept cuvânt, Domnule Președinte, repet, că puteți fi mândru azi, când încep a fi apreciable roadele sămânței ce ați aruncat, acum aproape un sfert de veac, pe ogorul silviculturii române!

Dumneavoastră, Domnilor Silvicultori, trebuie să purtați o adâncă recunoștință Președintelui neobosit, care a luptat fără preget pentru propășirea științei silvice și ridicarea nivelului corpului d-voastră și să-l venerați ca pe un apostol al breslei D-voastră!

Domnilor Silvicultori,

Știam mai dinainte, dar m'am convins pe deplin, decând sunt în capul departamentului agriculturii și al domeniilor, că Corpul Silvic al țării nu este încă ajuns acolo unde ar fi trebuit să ajungă, după aproape 40 de ani de existență. Dacă o parte din vină vă revine d-v. înși-vă, care nu lotdeauna și nu toți ați fost pătrunși de simțul deplin al datoriei, această parte de vină este însă relativ mică și găsesc în ochii mei o scuză legitimă, fie în nesiguranța în care corpul D-voastră a trăit din cauză că i lipsea o lege garantătoare de organizare, fie că mijloace suficiente nu v'au fost puse la dispozițiune, pentru îndeplinirea misiunii d-v.

Nu pot, domnilor Silvicultori, în bună dreptate, pune pe socoteala d-v. nici neprevăderea proprietarilor particulari, nici ușurința moșnenilor sau răzeșilor, nici, mai ales, nechibzuința

și nepăsarea Statului, primul între culpabili, cari au exploatat fără milă, fără chibzuință, imensele și frumoasele păduri ale țării, reducând prin defrișări fără rost și prin exploatare abuzive, frumoșii codri de altădată, la așa proporțiuni, încât viitorul economic al țării, în această direcțiune, este grav atins, și ar fi luat proporțiile unui dezastru, dacă nu se luau cel puțin acum măsurile de îndreptare, pe cari noile legiuiri promulgate în această materie le edictează.

Este târziu, o recunosc, dar tot mai bine mai târziu, decât niciodată.

Orcât de bune ar fi însă acele alcătuiri, numai ele singure nu sunt de ajuns, fie de a oprî tot răul pe viitor, fie mai ales pentru a remedia pe deplin un trecut de nechibzuință și de nepăsare.

Aceste alcătuiri constituiesc numai unelta, care vi se pune la îndemână și acum, când o aveți și când aveți și resursele necesarii pentru sporirea și regenerarea pădurilor țării, începe, desigur, pentru d-voastră, Domnilor Silvicultori, un orizont nou pentru propășirea căruia am adâncă convingere că-i veți închina toată știința, energia și devotamentul d-voastră.

Eu, în ceea ce mă privește, devenit tovarășul dv. sincer, în greaua sarcină ce vă incumbă, îmi dau seama de ceea ce vă lipsește încă și, conștient de datoria mea, voi căuta nu numai să vă ridic și să vă asigur corpul printr'o lege de organizare dreaptă și bine chibzuită, dar încă, să înlăresc bazele Școlii speciale de Silvicultură, care este pepiniera corpului d-voastră.

Cei maturi dintre D-voastră, cari s'au lovit de greutățile trecutului, vor găsi, desigur, și o consolare în calea nouă, ce li s'a deschis, iar cei tineri, o legitimă încurajare, căci li se dă ocaziunea de a pune în valoare capitalul lor de cunoștințe.

Pentruca noua îndrumare să poată da toate roadele dorite, trebuie ca D-v. toți, mari și mici, să fiți neadormiți la lucru, să formați un corp însuflețit de simțimânte curate și nobile, desbrăcat de tot ce poate, nu constitui, dar măcar a apropiă patimile josnice, cei bătrâni fiind pildă la împlinirea datoriei, să încurajeze prin blândețe, bunătate și mai ales prin dreptate pe cei tineri, iar aceștia să înconjoare pe cei bătrâni de respect și dragoste și să-i răsplătească cu acea muncă energetică, de care numai tinerețea în elanul ei îi poate face capabili.

Conlucrând astfel cu toții, într'o muncă frățească veți contribui nu numai la ridicarea corpului silvic, dar încă țara vă va fi recunoscătoare, pentrucă veți asigura o stare din cele mai înfloritoare uneia din cele mai importante rămuri ale avuției naționale.

Urându-vă din adâncul sufletului meu spor la muncă, permiteți-mi să închei zicând „trăiască Corpul Silvic Român“!

Apoi d-l Inspector silvic N. C. Nădejde, delegatul Comitetului de Administrație, dă citire raportului asupra situației financiare a Societății pe anul expirat 1909—1010 și a bugetului pe anul viitor 1910—1911, în următorul cuprins :

Domnilor Membrii,

Autorizat de comitetul central de Administrație, am onoare a vă expune situația financiară a societății, pe anul 1909—1910.

Incasări. — La începutul anului, societatea are un fond în efecte publice de lei 18.500 și în numerar lei 110 bani 5, adecă în total lei 18.610 bani 5.

In cursul anului s'au încasat următoarele sume :

	Lei
Cupoane și diferența la un bon de 1000 lei Urban	
5% eșit la sort	902.50
Taxe de înscrieri	115.—
Din vânzarea cărților și Revista	134.10
Cotizațiuni	1.214.—
Abonamente	2.453.—
Subvenția onor. Minister de Domenii	500.—
Total	5.318.60

Adecă în total s'au încasat lei 5.318 bani 60.

La începutul anului eră de încasat :

a) dela membrii lei 5.148, care sumă s'a redus la 4.579, prin stergerea conform Art. 13 din statute a 9 membrii cari datorau 569 lei ;

b) dela abonați eră de încasat lei 690

Deci în total eră de încasat lei 5.269.

Din această sumă s'a încasat lei 3.797 și anume 3.389 dela membrii și 408 dela abonați, rămânând încă datorie lei 1.472, din care lei 834 dela 34 d-ni silvicultori din serviciul statului.

In acest an au achitat complet abonamentul și cotizațiile 157 membrii din 211, așa că numai 54 au mai rămas în urmă cu plata.

Cheltueli. — In cursul anului expirat s'au făcut următoarele cheltueli :

	Lei
Imprimarea Revistei și supliment	1.417.50
Diferite imprimate și clișee	185.85
Expedierea Revistei	142.40
Abonamente și cumpărări de cărți	161.50
Remiza încasatorului	350.—
Indemnizarea secretarului	960.—
Cheltueli extraordinare și furnituri	299.50
Ajutoare pentru excursiuni, studii, articole etc.	800.—
Total	4.316.75

Adică în total s'au cheltuit lei 4.316 bani 75.

Recapitulând :

Din suma încasată în anul 1909—1910 de	Lei 5.318.60
la care se adaugă și numerarul dela 1 Mai 1909	> 110.05
Având	> 5.428.65
Scăzându-se cheltuelile de	> 4.316.75
Rămâne excedent	> 1.111.90

Cumparându-se un efect Impr. Com. 4% de 1000

lei, cu	> 865.00
Rămâne în numerar la 1 Mai 1910	> 246.90

Capitalul în efecte fiind de lei 19.500, fondul disponibil al Societății în acest moment este de lei 19.746 bani 90, efecte și numerar.

Comitetul găsind în regulă aceste cheltueli le-a aprobat și totodată m'a delegat a le expune d-voastră împreună cu proiectul de budget întocmit pentru anul viitor 1910—1911, cu rugămintele, pe deoparte a le aprobă și d-voastră, iar pe de altă parte a'mi da convenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1909—1910.

În ceea ce privește budgetul pentru anul 1910—1911, veniturile s'au stabilit, ținând seamă de încasările medii și numărul membrilor, iar cheltuelile, după cum se arată în alăturatul proiect de budget:

Proiect de budget pe anul 1910—1911

Venturi.

	Lei
1. Cupoane dela 11.000 Urb. 5% }	890.—
" " 8.500 dif. 4% }	150.—
2. Taxe de înscriere	500.—
3. Vânzarea cărților și revista	1.300.—
4. Cotizațiuni	2.800.—
5. Abonamente	500.—
6. Subvenția Minist. de Domenii	6.140.—
Total	6.140.—

Cheltueli.

	Lei
1. Imprimarea revistei și supliment	1.500.—
2. Diferite imprimate și tipăriri de cărți	500.—
3. Expedierea revistei	150.—
4. Abonamente și cumpărări de cărți	400.—
5. Remiza încasatorului	300.—
6. Indemnizarea secretarului	960.—
7. Cheltueli extraordinare și furnituri	300.—
8. Ajutoare, studii și articole la revistă	1.000.—
9. Mobilier	40.—
Total	5.150.—

Recapitulație.

	Lei
Venituri	6.140.—
Cheltueli	5.150.—
Excedent probabil	990.—
care adaus la capitalul existent	19.744.90
avem.	20.734.90

care va fi capitalul probabil al societăței la sfârșitul anului 1910—1911.

Președinte, Ion Kalinderu Secretar, N. C. Nădejde

Văzut de noi :

Membrii comisiunei de verificare	}	C. I. Ionescu Virgil Stoicescu Constant. Sava
-------------------------------------	---	---

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunii financiare a Societăței, care se compune din d-nii *C. I. Ionescu, C. N. Sava* și *Virgil Stoicescu*.

D-l *Președinte*, acordă cuvântul d-lui *Daniil Klein*.

D-l *Klein* spune: Se susține de către cugetători și sociologi că în organismele sociale superioare trebuie să existe o pătură intelectuală, care să studieze nevoile, dorințele aspirațiunile acelu organism, să studieze legile de dezvoltare și să propună măsurile necesare pentru propășirea acelu organism.

Această pătură se compune din profesori, savanți, artiști, etc. în fine toți aceia cari lucrează cu creerul.

Asociațiunea liberă, solidaritatea lor morală și gruparea lor în jurul unui ideal, au contribuit ca omenirea să meargă înainte. Ca să vă dovedesc mă voiu servi de un exemplu, luat chiar din Istoria noastră națională.

Țin să fac o declarațiune că cu puțină bunăvoință veți vedea că este o legătură între aceste teorii și chemarea, pe care o are Societatea noastră în această țară.

S'a făcut tratatul dela Paris dela 1856 și se susține că Unirea celor două țări surori, Muntenia și Moldova, nu este dorința poporului, ci a unor ambițioși și în acest scop s'a hotărît ca o delegațiune a reprezentanților puterilor să vină și să studieze în principate dorința poporului.

Fruntașii țării s'au strâns atunci la Iași și au format societatea «Unirea», căreia se datorește existența Statului actual, căci grație ei s'au distribuit populațiunii rurale cărțile «unioniste» cari se depuneau în trăsurile ambasadurilor în trecerea lor prin comune, convingându-i astfel că unirea este dorința țării întregi.

Noi, ca societate formată din oameni culți, cu conștiință de menirea noastră în societate și cari trăim în mijlocul populațiunii rurale, avem un rol frumos de îndeplinit și declarăm sus și tare că suntem conștienți de această menire, că în mijlocul nostru sunt forțe puternice și că nu cerem de cât puțină răbdare și timp și să ni se dea mijloacele să ne îndeplinim această frumoasă datorie.

Mulțumesc că numărul prietenilor noștri s'a mărit încă cu un tovarăș, care ne-a declarat și astă seară că va fi alături de noi, atât în vremuri bune, cât și în vremuri rele și care ne-a dat puțința de a ne realiza idealul formulat de noi încă din anul 1886, înființând Cassa Pădurilor.

Mulțumesc că speranța sa nu este deșartă și-l rugăm să aibă răbdare, ca să ne vadă la muncă, căci în corpul silvic sunt puteri, doritoare a se manifesta și că suntem grupați în jurul unui ideal măreț!

Adresându-mă vouă, tinerilor silvicultori, cari mai aveți câteva decenii de viață și de muncă, vă zic: *înainte, pentru conservarea, prosperarea și apărarea domeniului forestier al țării!*

D-l Președinte dă cuvântul d-lui *Dem. Ionescu Zane*, referend, asupra chestiunii: *«prin ce mijloace și cum s'ar putea asigura stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al Statului și al așezămintelor de utilitate publică, puse sub controlul Statului»*.

*Domnule Ministru, Domnule Președinte
și iubiți colegi*

Sunt 24 de ani de când, fie de la această tribună, fie prin articole publicate în «Revista Pădurilor» sau în alte organe de publicitate, s'a arătat cu persistență în fiecare an, lumii noastre diriguitoare, dezastrul de care este amenințată țara, prin despăduririle în masă și nechibzuite, ce cu o neexplicabilă ardoare, s'au practicat în pădurile noastre, și în special, în pădurile moștenilor și ale proprietarilor particulari.

Cu ori care dintre Miniștrii de resort se putea deschide vorba asupra acestei chestiuni, îl vedeai foarte bine intenționat și foarte dispus a face ceva, ca să se pună capăt răului. Ba unii, au făcut chiar promisiuni, că se vor ocupa de păduri și de silvicultori. Dar totul a fost numai vorbe. Cu vorbe și cu făgădueli ne-am întreținut speranțele și energiile sleite, timp de 24 de ani.

Și când spun acestea, nu voesc să fac nimănui învinuiri D-lor precum nici nu voesc să împodobesc pe nedrept cu lauri, fruntea cuivă.

Trebue însă să fim drepți și mai cu seamă noi, cari ne plângem și cu mult cuvânt de împilările ce de atâta vreme suferim ca silvicultori.

Am avut conducători, cărora li s'a părut că la un moment dat când țara era strâmtorată de calamitatea unei crize agricole, nimic nu-i mai puțin necesar ca silvicultorii; și ca atare, din ei s'a hotărît să suprimă un număr de peste 30, pe cale de economie.

Am avut alții însă cari, mai largi la vedere și cu cunoștințe economice mai adânci au înțeles, că corpul silvic este un corp de albine producătoare de bogății și că deci, trebue nu numai să le sporească numărul, dar să le îmbunătățească și situația materială. Pentru aceasta, au luat frumoasa hotărîre, de a construi localuri, pentru reședința ocoalelor silvice; au dat pădurarilor și șefilor de ocoale folosința a câte 3—5 hectare teren de hrană, lemne, drept la pășunat de vite, etc

Cum zic, în acest interval de 24 de ani, am avut și miniștrii cunoscători ai chestiunii și mai puțin cunoscători. Nimeni n'a luat însă cum s'ar zice în limbajul lumii sportive, „taurul de coarne“, spre a lupta cu dânsul voinicește piept la piept.

Scrierile noastre, scrise cu atâta durere, produsă prin disparițiunea pădurilor, pe care cu toții o vedem și o constatăm zilnic, nu și au putut avea ecoul dorit; și efectul lor, nu s'a remarcat prin nimic temeinic și cu folos, pentru economia noastră forestieră.

Cu toate acestea, după cum în toate împrejurările vieții omenești există o predestinație, tot astfel a existat și pentru noi una fericită. Și geniul cel bun, care în taină a veghiat asupra noastră, fără ca noi să știm și nici să bănuim chiar, a fost actualul ministru al agriculturii și domeniilor d. Alexandru Constantinescu.

Nimeni mai bine ca d-sa, domnilor, din cei cari s'au ocupat, politicește vorbind, cu cestiunea pădurilor nu a înțeles-o mai profund și mai fundamental. Și dovada a făcut-o cu prisosință, prin cele două legi

de căpitanie ce a făcut într'un timp relativ foarte scurt: legea asupra regimului silvic și legea pentru înființarea Casei Pădurilor; legi, pe cât de folositoare, pe atât de la timp venite. Căci, dacă se mai întârziă cu aducerea lor încă 10, 15 ani, desigur că răul ar fi devenit mult mai covârșitor.

Cu toții știm principiile fundamentale ale acestor legi.

Prin prima, s'a legiferat asigurarea regenerării pădurilor în genere pe bază de amenajamente sau regulamente de exploatare; s'a determinat modul cum să se facă împăduririle și cum statul să încurajeze facerea lor prin premii și alte ajutoare date proprietarului. S'a reglementat odată pentru totdeauna exercițiul dreptului de pășunare în toate pădurile țării; s'a stabilit constituirea și atribuțiunile consiliului tehnic al pădurilor. S'a pus rânduială modului cum fiecare exploatare trebuie să se conducă în exploatarea ce face unei păduri, îngrădindu-se astfel proprietarii cu toate garanțiile de siguranță, ca condițiunile de exploatare, să se execute așa cum sunt scrise. S'a legiferat transportul lemnelor pe uscat și pe apă; cestiune așa de controversată până azi și care în sfârșit, s'a rezolvat printr'o formulă legală.

S'a modificat în bine partea din vechea lege silvică privitoare la paza și poliția pădurilor și la delictе și penalități.

În fine, s'a organizat pe temeiul de lege, exploatarea pădurilor moștenești, și stabilirea dreptului de proprietate al codevalmașilor. Aceasta este partea cea mai esențială a acestei importante legi, a cărei aplicare, va fi desigur o binefacere pentru moșteni în particular și pentru țară în general.

Prin a doua lege, «Pentru înființarea Casei Pădurilor», s'a fundat o instituțiune aproape independentă, care prin consiliul său de administrație și administratorul respectiv, puși naturalmente sub controlul Ministrului Agriculturii și al Domeniilor, va conduce și va da direcțiune, întregii economii generale silvice a țării. Un mare avantaj încă, pe care-l prezintă această reformă, consistă și în faptul că administratorul se numește pe termen de 10 ani. Ei bine domnilor, înțelegeți, cred destul de bine, că aceasta, este tocmai lovitura în țintă, dată răului. Căci de ce în mare parte nu s'a putut realiza în Silvicultură până azi, nici o reformă și nici un progres? Tocmai pentru faptul că n'a existat continuitate în lucrări. Se schimbau Miniștrii după împrejurări la unul sau doi ani; iar alții la gase săptămâni; ba am avut și miniștri cari s'au retras după două săptămâni de funcționare. Ei bine, ce se putea face în asemenea scurt timp? Nimic. Plecă un Ministru care poate avea niște idei bune, fără ca măcar să aibă satisfacția de a le fi pus cel puțin în parte în aplicare și venea altul, și dânsul foarte bine dispus; dar, plecă și acesta după un scurt timp, nevoit de împrejurările politice, înainte de a fi putut aplică ceva din reformele dorite sau studiate. Și cum în totdeauna după cum știm, cel care vine nu-și mai însușește vederile celui care a plecat, ci o ia și dânsul deacapul, am fost într'o continuă agitațiune, suspensiune și așteptare, fără ca în lungul interval de peste 24 de ani, să putem obține vr'o reformă serioasă.

Prin noua lege a Casei Pădurilor, prin care s'a introdus salutare reformă, de a se numi Administratorul pe 10 ani, avem ferma convingere, că s'a pus în sfârșit capăt răului.

Și pentru ca să se obțină rezultate sigure, legea a pus la dispozițiunea acestei administrațiuni, fonduri îndestulătoare, cari au lipsit cu totul, vechei Direcțiuni a Pădurilor.

Încă una din esențialele prevederi ale acestei legi este și dreptul ce s'a acordat Casei Pădurilor, de a cumpără păduri direct dela particulari, sau dela Casa Rurală.

Deosebit de aceste două legi D-lor, cari pentru silvicultura noastră națională au o importanță capitală, s'a mai făcut de d. Ministru al Agriculturii și o a treia lege, pentru vânzarea lemnului la ministere, la comune, la obștile sătești, etc. etc. Această lege, are și dânsa importanța ei, din punctul de vedere al eftenirei traiului. Vom putea spune ceva asupra-i însă, după ce vom vedeă, aplicațiunea și efectele ce le va avea.

În tot cazul și această lege ca și celelalte două, ne va da mult de lucru nouă silvicultorilor. Aceasta însă, trebuie să ne încante, pentru că după muncă rodnică, urmează și recompense, celor cari le vor merita.

După cum vedem d-lor, toate sunt bune. Și nu am cuvinte îndestulătoare și mai de seamă, ca să exprim recunoștința și admirațiunea mea, care de sigur cred că sunt și ale d-voastre, d-lui Ministru Alexandru Constantinescu, pentru dragostea ce a demonstrat în toate ocaziunile că are pentru păduri în general, și pentru noi silvicultorii în special.

Dar, să-mi fie permis să o declar aci, că nu este de ajuns numai ceiace s'a făcut.

În dezideratele noastre din cei din urmă 24 de ani de criză, se mai află propusă o reformă căreia nu i s'a dat până acuma rezolvare; și pe dânsa o cunoaște și a studiat-o bine d. Ministru; căci am avut fericitul prilej să-l pot auzi spunând: «Faceți proiectul, și eu vi-l trec». Cu toate acestea, din ce motive nu pot ști, acest proiect nu s'a făcut și noi am rămas, tot în starea de mai înainte.

Ei bine domnilor, cred că știți despre ce proiect este vorba. Este vorba *«de proiectul de lege pentru organizarea corpului tehnic silvic național»*.

Și dacă comitetul societății noastre a hotărît să se discute această chestiune în adunare generală, cauza este, nu ca să îndemne sau să impulsioneze prin aceasta pe d. Ministru pentru a face această lege; căci cum spusei, d-sa încă de mult este hotărît să o facă, și nu așteaptă decât să i se prezinte un proiect bine studiat și perfect adaptat împrejurărilor și nevoilor, ca să-l supună spre legiferare corpurilor legiuitoare.

Ceiace dorește și urmărește comitetul dv. este, ca înainte de a se însărcina o comisiune cu facerea proiectului de lege, să se supună chestiunea și debaterilor dv. Căci, ceiace importă azi, nu mai este dovedirea necesității organizării silvicultorilor, aceasta fiind un lucru deja stabilit și asupra căruia cred, că nu se va mai putea ridică nimeni. Ci, se voește a se ști, mijloacele prin cari s'ar putea asigura

inamovibilitatea și stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al statului și al așezămintelor de utilitate publică, puse sub controlul statului.

Acest lucru prin urmare, trebuie să-l urmărim astăzi seară. Eu îmi voi spune părerea mea, după care, desbaterile vor începe fiind în drept ori cine dintre d-voastră să-și spună părerea, cum va crede.

Organizarea am spus, o admite toată lumea.

Dar este vorba ce fel de organizare trebuie să se aplice silvicultorilor? O organizare ca aceea prevăzută de actuala lege, care a pus într-o apă pe toți funcționarii ministerului, titrați și netitrați, tehnici și civili, cu aplicațiuni pe teren sau numai simplii înregistratori de cifre ori copietori de hârtii, sau desvoltători de rezoluțiuni? Sau trebuie să se aplice corpului silvic o organizare specială, cum de altfel este în toate țările unde există un corp de silvicultori; o organizare, care să pună la adăpost pe silvicultor de toate influențele și de toate neplăcerile ce ar avea de îndurat, atunci când își va face datoria?

Eu cred că toți, suntem de acord a recunoaște, că organizarea actualmente în vigoare, este o glumă pentru corpul silvic și pentru aplicarea cu eficacitate, a actualelor legiuri silvice.

Se va zice, de ce s'a făcut o asemenea lege? Răspunsul va fi simplu; nu știm. Căci, noi silvicultorii n'am colaborat la confecționarea ei. Alții ne-au făcut-o; noi în asemenea cestiuni, fiind în totdeauna puși, până la actualul ministru, în al doilea plan.

Nimeni până la Domnia-Sa, nu s'a sfătuit cu noi pentru confecționarea legilor silvice, cu noi cari, suntem singurii d-lor în măsură mai mult decât oricine, a cunoaște nevoile silviculturii naționale.

Și când zic sfat, înțeleg ca ministrul, să cheme în acel sfat, pe acei, pe care dânsul îi cunoaște, că s'au ocupat cu cestiunile ce-l interesează.

Faptul, ca un ministru să se încue în cabinetul său cu un șef de serviciu, nu însemnează că acel ministru a consultat corpul silvic și că s'a servit de lumina lui, în confecționarea unui proiect de lege special. Or, tocmai acest lucru l'au făcut unii din foștii noștri miniștri; și de aceea, legile rezultate dintr'un asemenea procedeu, au eșit neaplicabile și au căzut în dezuetudine.

Acum însă, când avem în capul Departamentului nostru un ministru, care are dorința de a face binele pentru păduri și pentru noi, care a consultat în chip strălucit corpul silvic la confecționarea proiectelor de lege ce a elaborat și a căror legiferare a obținut-o, lucru pentru care o spun încă odată, trebuie să-i fim în totdeauna recunoscători, acum zic, când d-l ministru Alexandru Constantinescu a spus: «Dați-mi un proiect de lege bun și-l voi supune desbaterilor Corpurilor Legiuitoare», trebuie să profităm de această împrejurare atât de prielnică și să supunem d-lui Ministru, cât de neîntârziat, acel proiect.

Inamovibilitatea.

Acestea zise, să revenim d-lor, la obiectul discuțiunii noastre și să vedem, odată admis de d-voastră a se face o organizare specială cor-

pului silvic, care trebuie să fie principiul acestei reforme și bazele pe care trebuie să clădim edificiul ei.

Principiul legii de organizare, a corpului tehnic silvic pentru stat și așezămintele publice de sub controlul său, trebuie să fie, *inamovibilitatea*.

Și în adevăr :

Magistratura care trebuie să acorde, cu imparțialitatea cea mai desăvârșită, dreptate cetățenilor, este inamovibilă ; și n'ar putea să-și îndeplinească menirea, dacă ar fi amovibilă.

Funcționarii administrativi adică, agenții polițienești și administratorii de plăși sunt inamovibili ; dacă ar fi altfel, nu ar putea aplica fără temere de a fi loviți de cei lezați, atâtea legi cu sancțiuni penale.

Funcționarii Ministerului de Finance, ai Cultelor și altor administrațiuni publice pentru aceleași motive, sunt inamovibili.

Armata, clerul, corpul profesorilor, al institutorilor și al învățătorilor, au prevăzută inamovibilitatea pentru ofițeri, preoți, profesori, etc.

Dacă la aceste instituțiuni se impune inamovibilitatea pentru membrii lor, oare la noi silvicultorii, ar fi de prisos această reformă ?

Nu ! Numai că nu ar fi de prisos, dar dânsa se impune în mod inexorabil, pentru a se putea aplica cu folos noile legiuri silvice, actualmente în vigoare. Nervus rerum al noului cod silvic, al legii Casei Pădurilor, al legii de liberare de lemne autorităților etc. este silvicultorul. El este chemat să supună pădurile, sub regimul silvic, el este obligat să supravegheze la aplicarea amenajamentelor, și să aplice prescripțiunile penale ale legii. Dânsul trebuie să aplice rigorile ei și să lovească fără temere, pe marele proprietar ca și pe clăcașul sau pe moșteanul care-și devastează pădurea. Să înfrunte furia sătenilor, când aceștia voesc să pășuneze în contravențiune, în pădurile Statului sau ale lor chiar. Să oprească pe marele proprietar, care mâine poate fi ministrul de resort, de a-și tăia pădurea și a pășuna vitele într'insa, contravenind legii silvice. Să fixeze în mod neinfluențabil diverse sume prin acte estimative, pentru plantațiuni, pentru transacțiuni, pentru indemnizările ce urmează a se acorda proprietarilor pentru dreptul de trecere pe moșiile lor ; să aleagă, fără a fi amenințat în pozițiunea sa, după cum spiritul lui de dreptate și de discernământ o va cere, locurile pe unde se va cuveni să treacă acele drumuri, fără a leza pe proprietar și a-l face să creadă, că este persecutat politiceste. În fine, silvicultorul, în întreg exercițiul profesiei sale, trebuie să fie sabia retezătoare, suspendată deasupra capului, or căruia, care din rea voință sau din interes personal, ar căuta să înfrângă prescripțiunile legiurilor silvice în vigoare.

Ei bine, cum va putea oare el, să îndeplinească fără șovăire acest mare rol, când cel dintâi lezat, dacă este persoană cu influență, poate să-i facă un rău covârșitor, nu numai prin pără față cu șefii săi, dar chiar prin permutare violentă ? Ce se poate întâmpla cu silvicultorul, care ar îndrăzni să dreseze acte de dare în judecată pentru sume însemnate, unui personaj care mâine poimâine, poate avea o situație înaltă în vre-un partid de guvernământ, dacă situația lui de funcționar public este prea puțin apărată prin legea de organizare ? Nu-i amenințat să

fie distrus? Desigur că în majoritatea cazurilor, da; de oarece, sunt așa de rari oamenii cari să vadă cu ochi buni pe un funcționar care-și face datoria, și mai ales când și-o face în paguba pungei lor, încât greu s'ar putea admite contrariul.

Stabilitatea.

În ce privește «*Stabilitatea în funcțiunea ocupată*» și dânsa este o chestiune de mare importanță pentru economia silvică. Permutarea este vătămătoare serviciului pădurilor și prosperității lucrărilor. Și în adevăr, nimic mai anevoie de cunoscut decât pădurea. O pădure nu se poate cunoaște în fond, în șase luni sau într'un an. Iar un ocol silvic compus de 10—20 păduri, în suprafață de 6—15 mii de hectare, mai puțin, nu se poate cunoaște într'un asemenea scurt timp. Ca să se poată cunoaște în mod desăvârșit un ocol silvic, de către un silvicultor inteligent, sănătos la corp, iubitor al meseriei, vrednic și conștiincios trebuie cel puțin doi ani. Și ca să fiu mai bine înțeles, trebuie să explic ce înțeleg eu prin a cunoaște o pădure sau un ocol silvic.

A cunoaște o pădure va să zică: 1) a-i ști în perfecție hotarele proprietății, astfel ca în orice timp fiind chiar singur, silvicultorul să-și poată da seama de punctul de hotar unde se află. 2) A cunoaște configurația terenului, știind câte văi și câte dealuri sunt în acea pădure, numele lor, numirile apelor, colnicilor și vălețelor. 3) A ști numărul liniilor somiere, al parchetelor exploatare; și suprafața pădurei exploatare. 4) A cunoaște natura esențelor ce populează masivul, repartiția și proporția lor, etatea lor, constituția masivelor, starea fizică a arborilor, dimensiunile lor, calitatea și întrebuințarea ce li s'ar putea da în industrie sau comerț. 5) A cunoaște în perfecție circumstanțele economice locale, ca preț al lemnului, întrebuințările lui, mâna de lucru, căi de comunicație etc. 6) A cunoaște personalul de serviciu și lumea din satele vecine, cum și numărul de vite ce au locuitorii și meseriile cu cari aceștia se îndeletnicesc. 7) A cunoaște distanțele dela păduri, până la cele mai apropiate centre de consumație. 8) A cunoaște animalele sălbatice și pasările ce trăesc în acele păduri. 9) În fine a cunoaște natura mineralogică a solului, subarboretul, vegetația arbustivă și erbacee, starea higrometrică a localității și cea meteorologică, etc. etc.

Cam aceste sunt domniilor, cunoștințele ce un silvicultor trebuie să aibă despre pădurile ce este chemat să administreze și să cultive. Și după cum am spus, îi trebuie cel puțin doi ani, ca să le poată căpăta.

Dacă silvicultorul este expus la permutări întempestive, des repetate și provocate nu de nevoile serviciului, ci de împrejurări străine de aceste nevoi, atunci cine suferă? Suferă mai întâi serviciul, căci cel ce vine nou trebuie să ia lucrările dela capăt. Și al doilea, suferă silvicultorul, care când mai puțin se teme de a fi permutat, atunci se pomenește ca din senin permutat. De aci, cheltuială zadarnică, stricarea rostului menajului, întreruperea instrucțiunii copiilor, și altele.

Apoi, mai intervin și alte împrejurări de ordin foarte superior

pentru economia pădurilor, cari se opun la permutările dese ale silviculturilor. Intre acestea, una este, că prin permutări dese, se distruge continuitatea în lucrări. Cel ce a început la un ocol o serie de lucrări de plantațiuni, de construcțiuni, de lucrări de artă, de înfrumusețare, etc., este întrerupt dela lucru prin permutare. Unde se duce, el nu mai începe alte lucrări; și dacă le începe, lucrează fără gust, iar cel ce vine în locul său, nu-i inițiat în lucrări, nu posedă poate concepțiunea celui ce a plecat și lucrările dacă nu încetează de tot, apoi în cel mai bun caz, merg prost și rezultatele sunt defavorabile.

Iată domnilor, atâtea motive puternice, cari se opun la nestabilitatea în funcție a silviculturilor.

Așa că, rezumând cele de mai sus putem conchide: Silvicultorul din punctul de vedere al eficacității aplicării legilor forestiere, trebuie să fie inamovibil; iar din punct de vedere al continuității în lucrări, al familiei, economiei casnice silvice, și al susținerii energiilor, trebuie să fie stabil în funcțiunea unde a fost chemat.

Idei contrarii.

S'ar putea zice, de către cei cari nu văd chestiunea prin prisma ochiului de silvicultor: dar cum? silvicultorul inamovibil și stabil, corespunde cu un mic autocrat, căruia, îi va fi permis să uzeze și să abuzeze de prerogativele ce îi acordă legile, fără ca să i se mai poată opune nimenea. Nu, această obiecțiune nu este serioasă, de oarece pentru abuzivi și cei cari sunt prin firea lor împinși către exces de zel, legea de organizare va trebui să prevadă sancțiunea necesară.

Aproape orice boală are leacul ei în ziua de azi. Desigur că se va putea găsi și leacul contra silviculturilor inamovibili și stabili, dar cari, vor abuză, și nu vor ști să fie respectați de lume, chiar atunci când își vor face datoria, cu toată rigoarea cerută de legi.

Magistratul este inamovibil; cu toate acestea, magistratul abuziv și acela care nu-și face datoria cu conștiință, poate fi eliminat dintre magistrați. Asemenea și ceilalți funcționari inamovibili; sunt inamovibili atâta timp, cât nu cad sub sancțiunile legii de organizare ce-i privește. De îndată însă, ce unul din acești funcționari, cade în contravențiune la vreuna din dispozițiunile coercitive ale legii ce-l privește, dânsul încetează de a se mai bucura de dreptul de stabilitate și de inamovibilitate, ce legea îi garantă numai pentru timpul, cât nu i-a încălecat prescripțiunile.

Același lucru trebuie să se petreacă și pentru silvicultori. Legea va apăra și va pune la adăpost de vicisitudini de ori ce fel, numai pe silvicultorii cinstiți, muncitori, desciplinați și capabili. Pe necinstiți, pe leneși, neascultători și pe incapabili, legea va prevedea astfel de măsuri, încât să nu-i apere, ci să-i lase să cadă după urma faptelor lor.

Cu aceste condițiuni, noi cerem inamovibilitatea și stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al țării.

Ori cine nu-și va face datoria, ori cine se va certă cu cinstea, sau nu va mai fi capabil să-și îndeplinească cu succes însărcinările ce îi impun legile, nu se va mai putea bucura de prerogativele legii de organizare.

Dreptul de retragere.

Acestea stabilite, adică admisă fiind în principiu, inamovibilitatea și stabilitatea, să vedem acuma, cari ar fi bazele pe cari să se clădească edificiul, organizării noastre.

Mai întâi legea va trebui să se ocupe de corpul tehnic silvic în genere, îngrădindu-i existența prin măsurile cele mai adaptate împrejurărilor și nevoilor profesioniste ale silvicultorilor, cum s'a făcut și pentru corpul tehnic al inginerilor de poduri și șosele.

Se vor stabili condițiunile de recrutare, de înaintare și de poziția personalului.

Se vor stabili în privința retragerii personalului din serviciu, condițiunile cele mai adaptate sacrificiilor ce se cer să facă silvicultorii pentru a-și putea îndeplini îndatoririle de serviciu. În adevăr, nici o profesiune nu cere membrilor corpului ce o profesază, sacrificii mai mari ca acelea ce Silvicultura, cere silvicultorilor. Pe timp cu soare, ca și pe timp de ploaie, pe timp cald ca și pe timp rece, pe timp de viscol și de zăpezi ca și pe timp splendid de vară, silvicultorul trebuie să fie totdeauna la postul său și înfrângând rigorile timpului, să urce coaste prăpăstioase, să traverseze văi profunde și dealuri înalte, fără să protesteze și nici să se plângă, de soarta ce i s'a destinat, prin cariera de silvicultor. Pe când ceilalți profesioniști, își exercită meseriile la adăpost de intemperii, fără ca sănătatea să le fie așa de mult expusă, silvicultorul își practică meseria adesea ori în mijlocul ploilor, neputându-se adăposti de nicăieri, în mijlocul frigului, al gerului, al vânturilor și al intemperiilor de tot felul. Ei bine, când dânsul, silvicultorul, este chemat a-și face mai toată viața serviciul, în circumstanțe așa de neprielnice sănătății, nu este drept ca pentru retragerea lui din serviciu, să i se admită circumstanțe atenuante și să i se dea o dispensă oarecare de ani de serviciu și chiar de etate? Eu cred că dreptul este, ca silvicultorul să se poată retrage la pensie după un serviciu de 30 de ani, și în caz de a fi căpătat infirmități în serviciu înainte de vreme, să i se considere la pensie drepturi cu un grad imediat superior decât cel ce i se convenia drept.

Aceasta este ceea ce avem de zis în privința retragerii.

Avansările, salariile și gradațiunea.

Acuma însă este o altă chestiune care trebuie stabilită, și dânsa. chestiunea avansărilor și chestiunea salariilor.

În privința avansărilor, sunt pentru avansarea pe loc. Aceasta în interesul continuității în lucrări și în virtutea faptului că un silvicultor este cu atât mai folositor în serviciu, cu cât este mai vechiu la un loc, și deci cunoaște mai bine serviciul. Apoi avansările fiind funcțiune de buget, sunt de părere să se admită gradațiunea pe loc a celor ce nu au fost înaintați. Aceasta va fi un puternic imbold la muncă. După fiecare trei ani de serviciu într'un grad fără avansare, să se acorde silvicultorului un 15 sau 10 % asupra salariului existent; și la

avansare, să nu treacă decât prin concurs sau la alegere; deci să se avanseze, numai elementele cu dispozițiuni excepționale de a deveni buni conducători în lucrări și buni administratori. Prin acest mijloc, se va încuraja și munca cinstită și talentul; și cum ambele sunt folositoare pentru progres, cred că trebuiesc deopotrivă susținute, una prin gradațiune, a doua prin avansare.

Fără a se admite această soluțiune, nu se va realiza progres și utilitate. Din contră, desnadejdea care a domnit până azi, își va continua regimul și în viitor, și ca consecință fatală, va urma apatia și inactivitatea; ba poate, vor fi cazuri unde chiar reaua credință nu va putea fi pedepsită cu ultima rigoare, găsindu-se celui căzut în culpă, circumstanțe ușurătoare, cum am avut ocaziunea, să vedem asemenea cazuri.

Căci, poți să nu admiți circumstanțe atenuante, pentru niște nenorociți de silvicultori, cari au stat câte 15—20 ani în aceeași clasă, fără ca cineva să se intereseze de soarta lor? Eu cred că în asemenea caz, nu numai oamenii, dar și Dumnezeu trebuie să erte. Într'un serviciu particular să fi fost, unde se cere mai multă muncă fizică, și de sigur că, în asemenea interval de timp, tot ar fi obținut câteva sporiri de leafă. La stat însă, în corpul silvic, nu s'a găsit cu cale să se intereseze nimenea nici odată de drepturile noastre.

Silvicultorii calomniați.

În schimb, calomniii câte poftiți.

Dacă din lipsă de legi, cari să garanteze stabilitatea și inamovibilitatea silvicultorilor, unii din cei mai slabi, au cedat influențelor unor interesați puțin scrupuloși, dar cu trecere, apoi urgia toată au luat-o în spete numai corpul silvic; iar nu sistemul detestabil sub care bieții silvicultori, sunt chemați a-și face datoria. Silvicultorii sunt abuzivi și necinstiți, acesta a fost ultimul cuvânt pe seama noastră, „din ultimul nenorocit timp“. Și dacă te uitai și căutai mai adânc ceva, vedeai că în sacul cu neghină bieții silvicultori, aveau situația a câtor va boabe de grâu, cari nu se mai puteau distinge, în masa mulțimei de boabe de neghină.

Deziderate.

Să i se dea inamovibilitate, stabilitate, leafă convenabilă răspunderilor muncii ce i se cere și nevoilor timpului de față; cum și un tratament de avansare și o gradație înțeleaptă; să i se acorde un drept de retragere la pensie omenos, corespunzător sacrificiilor ce i se cere, și în asemenea caz, poate să fie lovit cu destituirea, cu pierderea drepturilor și cu rușinea publică, natural, după o prealabilă judecată, or care silvicultor, care va eși din calea cinstei și a muncii perseverente, utilă economiei silvice a țării.

Se dă cuvântul d-lui *M. Tănăsescu*, al doilea referent asupra chestiunii la ordinea zilei.

D-l *Tănăsescu* spune că și D-sa s'a ocupat încă de mult cu chestiunea organizării corpului silvic, că în 1906 a ținut chiar o conferință

la Societate, fiind față d-l Ministru de Domenii din acel timp, d-l Ion Lahovary, care a făgăduit chiar, a se ocupa de aproape de această chestiune, a cărei importanță o înțelege foarte bine. Colegul nostru, d-l Zane, ne-a întreținut de toate nevoile prezente ale serviciului și de necesitatea organizării; eu vă voi întreține, făcând pe scurt și istoricul acestei organizări, zice d-l Tănăsescu.

D-lor, răspunsul la întrebarea pusă de comitetul societății noastre este foarte ușor de dat.

Stabilitatea membrilor corpului silvic, se poate obține printr'o lege de organizare, care să cuprindă pe toți funcționarii silvici ai Statului, județelor, comunelor, șezămintelor de binefacere puse sub controlul Statului,—o lege alcătuită aproape pe aceeaș bază cu legea corpului tehnic de pe lângă Ministerul Lucrărilor Publice și adaptată la trebuințele pădurărești.

Astăzi, Domnilor, grație Legii de organizare a Ministerului Domeniilor din Martie 1909, starea materială a silvicultorilor s'a ameliorat, dar prin această lege, ca și prin cele anterioare, nu s'a rezolvat chestiunea corpului silvic, căci, partea morală, ca să zic așa, partea ideală, nu s'a rezolvat încă, deși sunt 50 ani de când s'a înființat prima Direcțiune Generală Silvică, zic prima Direcțiune, căci apoi s'a desființat, pentru a se reînființa anul trecut.

Chestiunea nu este nouă, ea s'a agitat mereu și încă foarte de mult: La 1875 d-l Bouquet dela Grye, o somitate în ale pădurilor, a fost adus din Franța pe cale diplomatică, de către vechea administrație a Domeniilor Statului, și în raportul său, în ceace privește pădurile, se exprimă astfel: *România trebuie să aibă pentru munții săi o solitudine egală, cu acea pe cari Olandezii o au pentru digurile lor,—căci ea este amenințată de torenți, tot așa după cum Olanda este amenințată de apele mării*

Ca început de organizare,—fiindcă la acea dată erau puțini agenți,—propune înființarea unei școale de Sylvicultori, atașând la raportul său un plan de studii și organizare al fuvătmântului.

La 1881, creându-se Ministerul Domeniilor, d-l Câmpineanu, ministru de atunci, care eră un mare iubitor al pădurilor, aduce în țară o altă somitate silvică, pe d-l Broillard, cunoscutul profesor de amenajament dela școala forestieră din Nancy, pe atunci conservator de păduri la Maçon în Franța.

D-l Broillard se exprimă astfel în raportul său depus Ministrului.

«Chestiunea capitală este organizarea unei administrațiuni forestiere. Dela soluțiunea ei depinde, Domnule Ministru, soluțiunea tuturor chestiunilor importante ce ați binevoit a'mi face.

Numai o administrațiune tare poate dă aceste rezultate, în modul și după cum permite situațiunea țarei. Am putut constată, și D-voastră știți înși-vă, că personalul de guarzi ajutori pentru supravegherea pădurilor este cu totul nesuficient, trebuie a creia dar un personal nou de supraveghere și ca să zic astfel în toate încheieturile lui.

În anul 1888, în timpul regretatului Ministru Alex. N. Lahovary, este adus în țară pentru a fi consultat un al treilea silvicultor francez,

d-l G. Huffel, astăzi profesor la școala forestieră din Nancy, — unde se știe că nu oricine poate fi profesor, — o somitate în materie de păduri.

D-sa în raportul său propune organizarea Corpului Silvic și înființarea unei Direcțiuni speciale a pădurilor, întocmai ca și predecesorii săi.

În anul 1892, fiind ministru al Domeniilor d-l P. P. Carp, este adus în țară pentru a fi consultat d-l Iohan Pitschak, un Silvicultor Austriac, cari a rămas în serviciul ministerului până la 1902, și al cărui contract la art. 3 sună astfel: *«Ca să studieze organizațiunea serviciului forestier român și să arate ameliorațiunile ce s'ar putea introduce atât în serviciile exterioare, cât și în administrația centrală a Ministerului Domeniilor».*

Din citațiunile de mai sus, făcute în treacăt, vedem că toate somitățile străine într'un glas, propuneau organizarea Corpului Silvic, ca o barieră ce s'ar fi putut pune devastărei pădurilor, — și constatăm de asemenea că dorință, de a se îndreptă starea de lucruri, — a fost și din partea oamenilor noștri de stat, dar de multe ori împrejurările și fluctuațiunile politice i-au împedecat de a-și duce la bun sfârșit dorințele ce aveau; așa în 1889, fiind Ministru D-l Păucescu, se face o lege de organizare a Corpului Silvic, cari se anunță chiar prin Mesagiul regal de deschidere al Corpurilor legiuitoare din acel an; o lege foarte bine chibzuită, dar care rămâne în cartoanele Ministerului, — în 1891 se face un alt proiect de lege care are aceiaș soartă. În 1900, pe o epocă de mare sărăcie, se votează un proiect de lege pentru organizarea Ministerului Agriculturii sub d-l N. Fleva, prin această lege se recunoaște, că nu avem nici o stabilitate și prin art. 49 se făgăduiește organizarea Corpului Silvic, dar cari nu s'a făcut nici până astăzi.

În 1907, se alege o comisiune din sânul societății, — comisiune din care am avut cinste să fac parte și eu, — și care are în însărcinarea de a redacta un memoriu asupra necesității organizării Corpului Silvic. Memoriul s'a redactat, — și prin iubitul nostru președinte, D-l Ion Kallinderu, a și fost înmănat d-lui Ministru de Domenii, Anton Carp. În el se cuprindea, după expunerea de motive documentată, 5 desiderate și anume:

1. *A se revizui în detaliu și a se complectă în urma unui studiu amănunțit toate lacunele ce prezintă actualul cod silvic.*

2. *A se organiza Corpul silvic din țară, avându-se de normă legea Corpului tehnic al statului, cu deosebire că stabilitatea se va acorda numai după o vechime de 10—15 ani în corp.*

3. *A se alcătui în vederea legii, un regulament clar și precis de atribuțiuni pentru fiecare funcție în parte, prevăzându-se, pe cât e posibil, toate cazurile ce se pot prezentă în serviciu.*

4. *Personalul de pază să se recruteze treptat dintr'o școală specială ce s'ar creia, intrând și ei în cadrele personalului inferior, putând fi permutați la nevoie, nefiind legați de cât cu serviciul de pădurea ce au în pază, și să fie bine plătiți.*

5. *Pe lângă fiecare Regiune silvică să se constituie câte un serviciu*

special de amenajamente, cu personal suficient, împărțit în 2 secții : una care să se ocupe cu facerea amenajamentelor la pădurile statului, iar cealaltă cu facerea amenajamentelor și aplicarea lor la toate celelalte păduri supuse regimului silvic.

Primul desiderat al memoriului a fost satisfăcut prin votarea noului Cod. Sylvic, al 2-lea și al 3-lea desiderat privește organizarea Corpului Silvic, ceea ce se cere de către noi astăzi, și care s'a cerut fără succes și în trecut, ca o necesitate a ameliorării fondului păduresc, căci d-lor, ameliorarea fondului păduresc și buna stare de organizare a corpului Silvic, sunt după cum ziceam și altă dată, două lucruri așa de strâns și intim împletite între ele, în cât una fără alta nu se poate, una reclamă pe cealaltă.

În celelalte țări cu tradițiuni forestiere, și unde legea este lege pentru toți, iar aplicarea Codului Silvic dă rezultate satisfăcătoare, ca în Frauța, Germania, Austria, acolo Corpul Silvic se bucură încă de mult de legi de organizare bazate pe o stabilitate completă.

Căci, ce se cere d-lor? Se cere organizarea Corpului Silvic. Dar ce însemnează organizarea unui corp.

Organizarea, d-lor, arată modul de funcționare al fiecărui organ în complexul mecanismului corpului, și dacă printr'o stare de lucruri oarecare, atribuțiunile acestor organe, nu sunt bine definite, și prin urmare funcțiunile nu se îndeplinesc la timp și cu ordine, rezultatele nu pot fi decât negative.

Și dacă în atâtea rânduri s'a tot cerut organizarea corpului Silvic, aceasta nu trebuie a se crede că s'a făcut în scopul de a se crea situațiuni silvicultorilor ; nu,—situațiunea lor, și se înțelege situațiunea materială, putea să rămăe cea dela 1875, dar situațiunea morală trebuia schimbată, trebuia să se determine prin regulamente precise, bazate pe un text de lege înțeles, atribuțiunile fiecărui organ, și atunci nu s'ar fi întâmplat fapte ca acelea pe care cu toții le cunoaștem.

Incheiând, cred d-lor că exprim sentimentele d-voastră, ale tutulor silvicultorilor, — luând act de îmbărbătarea la lucru ce d-l Ministru a binevoit a ne face, și de făgăduiala, ca în viitoarea sesiune va veni cu un proiect de lege privitor la organizarea Corpului Silvic al țării, — mulțumindu-i în același timp călduros, de sollicitudinea ce ne-a arătat, și rugându-l ferbinte, ca să transforme cât mai curând în fapt dorința sa ; căci D-lor, de altfel, am convingerea fermă, că fără o lege de organizare înțeleaptă, cu severitate, dar cu dreptate aplicată și bazată pe inamovibilitate, aplicarea noului Cod Silvic, nu se va putea face, deci nu va putea dă rezultatele așteptate și aceasta în dauna generală a țării.

D-l *Coman Marinescu* având cuvântul zice : d-nii Zane și Tănăsescu ne-au demonstrat pe deplin că corpul silvic trebuie să mai dobândească o lege, care să pue pe silvicultor la adăpostul transferărilor fără rost, asigurându-i în același timp și dreptul la avansare ; d-nialor au mai schițat astă seară în trăsături generale cari ar fi principiile acestei legi. Cred

că ar fi bine ca să discutăm cu toții în mod cât mai detaliat proiectul în sesiune.

D-l *Președinte*. Fiindcă s'a vorbit în de ajuns asupra acestei sesiuni, cred că ar trebui votată o moțiune; în același timp să se numească și o comisiune care să fixeze principiile viitorului proiect, care să se prezinte d-lui Ministru, spre a putea cunoaște opiniunile Societății noastre; nu trebuie însă prin acel proiect să cereți legi excepționale, țara n'are multe mijloace financiare. Dacă împărtășiți ideia mea să alegem 3—5 membri spre a formula viitorul proiect de lege.

D-l *Dem. Ionescu Zane*. În 2—3 zile nu se poate face complet acest proiect de lege; să întocmim însă un deziderat, prin care să formulăm propunerile noastre, rămânând la alegerea D-lui Ministru să numească comisiunea care să alcătuiască proiectul definitiv.

D-l *Popovici*. Nu e vorba a alcătui un proiect de lege ci numai de a formula un deziderat al nostru și de aceea mă asociez la părerea d-lui Președinte de a se alege o comisiune care să redacteze acel deziderat.

D-l *C. F. Robescu* este de părere ca în această comisiune să fie reprezentate toate gradele erarhice ale corpului și câte un reprezentant al personalului silvic ale tuturilor administrațiilor silvice puse sub controlul Statului.

Această propunere admitându-se se alege în această comisiune d-nii N. G. Popovici, M. Tănăsescu, D. Klein, D. Ionescu-Zane, V. Goleșcu, Virgil Stoicescu și Ioan G. Anastase, cari vor redacta dezideratul și prezintă în ședința viitoare.

D-l *N. G. Popovici* adresându-se d-lui ministru Al. Constantinescu îi exprimă vii mulțumiri și recunoștință pentru dragostea și interesul ce poartă pădurilor în general și corpului silvic în special și-l roagă a nu se considera ca o știrbire adusă autorității d-sale prin formularea dezideratului ce se va propune relativ la organizarea corpului silvic, ci numai ca o înlesnire pentru d-sa, asigurându-l că corpul silvic va ști să răspundă în mod demn acestei distinse atențiuni din partea d-lui ministru.

D-l ministru *Al. Constantinescu*. Vă mulțumesc pentru cuvintele afectuoase ce mi-ați adresat și odată ce m'am declarat *tovarășul* d-v., fie că voi mai fi sau nu la locul unde mă gășesc azi, voi continua a vă fi tot *tovarăș*; iar dacă

voi mai sta în capul Departamentului Agriculturii și al Domeniilor, după cum m'am ocupat de legile cari să asigure propășirea pădurilor, mă voi ocupa și de întărirea corpului d-voastre.

Ședința se ridică la ora 11.40.

* * *

A doua zi după deschiderea Congresului Domnul Președinte a trimis următoarea telegramă:

D-LUI D. A. STURDZA

211, Rue St. Honoré

PARIS

La deschiderea congresului silvic, primul gând al membrilor fiind pentru președintele lor onorific, Dim. A. Sturdza, m'au însărcinat a-i transmite expresiunea profundei lor venerațiuni și urărilor fierbinți de voioasă inapoere în țară.

Președinte, Ion Kalinderu.

La această telegramă, în ziua de 14 Maiu, D-l Președinte a primit răspunsul:

In 10/23 Maiu 1910

Prea stimate și prea iubite amice,

Am primit telegrama, pe care ai avut bunătatea a-mi trimite ca Președinte al Congresului silvic. Sunt foarte emoționat că acest congres și-a adus aminte de mine, care, din cauza bătrânețelor și a multelor ocupațiuni, nu am putut să mă ocup mai cu dinadins și de interesele acestei asociațiuni, atât de strâns legate de apărarea pădurilor noastre și de mijloacele de a le asigura pentru viitor. In deosebi foarte mulțumesc Domniei-Voastre, ca Președinte că v'ați însărcinat a-mi transmite urările corpului silvic, ca o dovadă reînnoită de prietenie.

Cu ajutorul lui Dumnezeu speriez, că peste puțin ne vom vedea cu toții în București.

D. Sturdza.

PADURILE BULGARIEI

În timpurile vechi Bulgaria era ca și țara noastră foarte bogată în păduri. Intinse păduri virgine acoperiau munții și mare parte din câmpiile Bulgariei, astăzi mai peste tot lipsite de păduri din cauza devastărilor turcilor și a locuitorilor indigeni.

Din aceste păduri întinse puține au mai rămas și în locul lor găsim pășuni și terenuri arabile. Bulgaria era pe atunci sub suveranitatea Turciei și guvernul turc lăsa atât pe proprietarii pădurilor particulare, cât și pe comunele ce aveau păduri a le exploata și defrișa, lărgind locurile de pășune. Proprietarii pădurilor particulare plăteau o mică taxă către stat și erau liberi a exploata și a defrișa pădurea, după cum îi povățuiau interesele.

Interesul public pentru economia pădurilor era necunoscut.

În 1869 guvernul Otoman a făcut o lege și un regulament pentru exploatarea pădurilor din principat; ea însă a rămas neaplicată și fără nici un efect.

Răsboiul Ruso-Româno-Turc venind, a contribuit mult la devastarea pădurilor Bulgariei.

În 1878 Decembre 20 s'a dat de către Secția financiară din Ministerul de finanțe prima ordonanță tinzând la protecțiunea pădurilor și la numirea de guarzi speciali pentru supravegherea pădurilor.

În 1879 se dădu altă ordonanță relativă la impozitele de perceput la păduri, fără a face distincție între pădurile Statului, comunelor, sau particularilor.

În 1880 s'a dat o ordonanță pentru interzicerea exportului lemnului, căci devastarea pădurilor se urma pe o scară foarte mare; pentru conservarea lemnului, contra exploatărilor distructive, ordonanța conținând măsurile necesare pentru controlul pădurilor particulare, pentru prevenirea incendiilor, etc.

Toate acestea însă nu au dat nici un rezultat, până când în 1884 Administrația Națională a întocmit prima lege silvică, care prevedea admirabile dispozițiuni relative la regimul silvic.

Dispozițiile legii se aplicau pădurilor Statului, comunelor, societăților și particularilor.

Prin lege se înființă câte un inspector silvic pentru fiecare departament administrativ, având guarzi silvici, și se prevedea măsuri pentru ameliorarea pădurilor.

Populația atât din orașe cât și din sate au primit rău legea

fiind deprinși a considera pădurea ca un lucru comun și deci a lua ori când lemnul necesar trebuințelor ei.

În 1889, după 5 ani, legea silvică a primit noi modificări. În urmă s'a făcut cadastrul pădurilor statului, și planuri provisorii de exploatarea pădurilor, s'a început crearea de pepiniere silvice și lucrări de repopulări artificiale.

În 1897 s'a făcut noi modificări la legea silvică și în fine în 1904 s'a întocmit în mod mai larg dispozițiile legii regimului silvic, lege care este și astăzi în vigoare în Bulgaria.

După «Bulgarie Contemporaine» suprafața pădurilor este următoarea

Pădurile Statului	902.816 hectare	
» comunelor	1.565.242	»
» particulare	519.636	»
» școalelor, moscheelor, bisericeilor etc	53.628	»
Total	3.041.322 hectare,	

sau în mediu putem zice că Statul posedă $\frac{1}{3}$ din suprafața totală, comunele $\frac{1}{2}$ și particularii $\frac{1}{6}$.

Statul posedă 438 păduri majoritatea în regiunea munților Stara-Platina, Rhodopes și Rilo.

Comunele posedă în Sud 2966 păduri.

Particularii au pădurile cele mai îmbucătățite, abia găsim astăzi 2—3 mari proprietari de păduri.

Dacă populația Bulgariei este de 3.744.283 locuitori (?) ar reveni cam câte 1 h. de fiecare locuitor. Din suprafața totală pădurească $\frac{1}{4}$ sunt păduri de rășinoase. În total valoarea pădurilor Bulgariei după statistica făcută cu ocazia Expoziției din Liège este de 600 milioane lei.

Pentru suprafața de 902,816 hectare. Bulgaria posedă următorul personal silvic în Ministerul Domeniilor.

În serviciul central: O secție cu un șef de secție, un inspector general, un inspector silvic și doi subșefi de secție.

Bugetul serviciului silvic în 1905 era fixat la 6 inspectori regionali, 40 agenți silvici, 20 ajutoari ai agenților silvici.

În 1906 s'a înființat un birou special pentru canalizări și stingerea torențelor. Din acești 40 agenți silvici 28 sunt absolvenți ai școalelor speciale de silvicultură din străinătate (majoritatea din Austria).

Salariul personalului silvic superior este fixat astfel:

		Lei	Lei	
Pentru Inspector regional	cl. I	4800	anual plus 600	diurna
»	cl. II	4200	»	»
Agent silvic	cl. I	3600	»	300 spese
»	cl. II	3000	»	»
Ajutor agentului silvic	cl. I	2100	»	240 »
»	cl. II	1440	»	240 »

Personalul inferior se compune din :

Guarzi silvici cl. I plătiți cu 1080 lei anual

Guarzi silvici călări cu 740 » »

Guarzi silvici cu 600 » »

Din 1906 și până astăzi personalul serviciului silvic Bulgar s'a mărit în mod simțitor, și chiar în anul acesta sporul în personal este de 25% față cu numărul fixat prin budgetul anului 1909.

Serviciul silvic Bulgar este ca organizare mult mai tânăr ca al nostru și deși la începutul dezvoltării sale, prezintă dacă nu pentru personalul superior, cel puțin pentru cel inferior o situație financiară mult mai superioară personalului inferior din serviciul nostru.

În adevăr un guard silvic în Bulgaria are un salariu de 600 lei anual deci mai mult decât are un brigadier silvic cl. III din serviciul nostru.

După datele statistice întocmite de serviciul silvic Bulgar rezultă că 30% din suprafața teritoriului este acoperită de păduri, iar producția unei păduri bătrâne ar fi de 3 mc. 05 pe an și pe hectar.

În periodul 1898/902 s'a vândut :

30.206.648 kgr. lemne cu o valoare de 1.205.146 lei și s'a cumpărat 36.773.886 kgr. cu 1.917.080 lei.

Importul însă a scăzut de la :

3.542.078 în 1898 la 1.267.238 în 1902.

În cantitatea de lemn ce Bulgaria exportă anual, Turcia intră pentru 85%, Serbia 3%, România 1%, Austro-Ungaria 7% iar restul 4% celelalte țări.

În ce privește industria lemnoasă, mai ales fabricarea micelor articole de lemn nu există în Bulgaria decât în mic.

Sunt câteva fabrici unde se debitează lemnul pentru uși, ferestre, parchete și o fabrică de chibrituri la Kostenitz.

Mai există ferăstrae sistematice în bogatele păduri dela Rilo și Rhodopes, altele la Burgas, Varna și Rusciuc.

Dacă la noi se exploatează chiar și acum mai mult decât posibilitatea reală, în Bulgaria se continuă exploatarea pe o scară și mai întinsă, depășindu-se foarte mult posibilitatea reală așa că putem zice cu siguranță că, dacă nu se vor opri la timp exploatarea distrugătoare, Bulgaria cu toată suprafața păduroasă dată prin cifrele statistice mai sus arătate, va fi lipsită de păduri exploatabile și va trebui milioane de lei pentru lucrările de ameliorare și plantarea porțiunelor devastate.

C. Sava

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea completa actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru spo-

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

rirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere șiși vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

STEJARUL ȘI CULTURA LUI ¹⁾

Existența pădurilor de stejar în țara noastră reprezintă o bogăție de mare însemnătate. Importanța lor din punctul de vedere economic, în special, nu poate fi de nimeni tăgăduită.

Din cauza multiplelor sale întrebuințări, lemnul de stejar a alcătuit, din timpurile cele mai vechi, materia primă necesară multor industrii; și pe măsura dezvoltării relațiilor internaționale și a îmbunătățirii mijloacelor de transport, cerințele devenind din ce în ce mai numeroase, valoarea sa a crescut în acelaș raport.

Astfel se explică pentruce atari păduri au fost printre cele dintâiu supuse exploatărilor și pentruce ele încă de mult au format obiectul speculațiilor și diverselor transacțiuni comerciale.

Fiind situate, afară de aceasta, în terenuri fertile, multe dintr'însele au fost defrișate spre a se da cultivei agricole suprafețe din ce în ce mai întinse.

Europa în special a fost odinioară foarte bogată în păduri de stejar. Actualele tufărișuri din regiunile accesibile din Bosnia și Herzegovina nu reprezintă decât o mică parte din renumitele păduri de stejar de altădată, cari au avut atât să sufere sub regimul vechiei administrațiuni otomane. Rusia, mai cu seamă în părțile sale de Sud și Vest, dispunea de cantități așa de mari de material lemnos propriu pentru lucru și construcțiuni, în cât se credea că va putea susține pentru un timp nelimitat un foarte activ comerț de exportățiune. Din nenorocire multe din pădurile sale de stejar au fost ruinate cu desăvârșire prin tăeri dezordonate, prin practicarea pășunatului în urma exploatărilor, precum și prin defrișările directe și indirecte, cari au avut loc în ultimile decenii mai cu osebire.

În Ungaria așisderea în periodul 1850—1860 s'a exportat pentru trebuințele străinătății cantități enorme de lemn de stejar, proprietarii respectivi grăbindu-se a încasa valoarea

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic» în ziua de 13 Martie a. c.

lor, pe atunci minimă, din care cauză această țară, inclusiv Croația și Slavonia, nu mai dispune decât de neînsemnate rezerve de atari lemne de lucru.

Așă fiind, nu trebuie să ne mire, dacă astăzi se vinde metrul cub lemn de stejar fasonat în scânduri, în România cu 100—150 lei; iar în portul Fiume cu 250—300 lei și chiar mai mult dacă este de prima calitate.

Japonia, între țările exportatoare, este actualmente singurul stat care mai posedă păduri întinse de stejar și care, odată cu introducerea unei exploatări raționale, cu înzestrarea lor cu drumuri de transport, și-a organizat, în timpul din urmă, un serviciu de export în Germania, via Hamburg.

Mai toate celelalte țări din și în afară de Europa, fie că nu mai dispun de însemnate cantități de lemn de stejar de dimensiuni mari, fie că prin legile votate s'a pus stavilă sistemelor de exploatări extensive, practicate până mai deunăzi, și-au redus producțiunea în așă mod în cât cu greu se mai poate face față nevoilor diverselor industrii lemnoase existente sau a celor cari sunt pe cale a se înființa.

America, din acest punct de vedere, a păcăuit foarte mult; capacitatea sa de export, în ce privește lemnul de stejar, s'a micșorat într'o însemnată proporție, cel ce se exportează astăzi în Europa de Statele-Unite este, în general, de calitate inferioară, din care cauză se și vinde mult mai eftin ca cel provenit din alte părți.

Lemnul de stejar, reputat în comerțul mondial ca fiind de prima calitate, este cel din Croația și Slavonia, după care urmează cel din pădurile Caucazului și, în fine, cel din România, obținut din pădurile situate în jud. Muscel, Argeș, Vâlcea și Gorj mai cu osebire.

Speciile de stejar. Numărul speciilor de stejar se pretinde că trece de 300. În timpul din urmă, însă, cei mai acreditați oameni de știință nu mai recunosc decât mult mai puține specii; aceasta se explică prin faptul că botaniștii, în trecut, se bazau aproape numai pe caractere morfologice, exterioare. Astăzi se consideră că fac parte din aceeași specie toate plantele, cari, pe lângă un complex de caractere morfologice comune, posedă totdeodată și aceleași însușiri anatomice și biologice (adică aceleași exigențe din

punctul de vedere al calității solului, al intensității luminii, al căldurii și al creșterii).

Se mai cere afară de aceasta și condițiunea ca aceste caractere să se poată transmite prin ereditate.

Sub numirea de *varietăți* se înțelege vegetalele cari, din punctul de vedere al caracterelor anatomice, nu prezintă nicio deosebire, diferă însă prin caracterele morfologice externe. Aceste deosebiri se mențin în tot timpul existenței plantii, nu se transmit, însă, sau numai într'o mică măsură, prin ereditate. Varietățile, despre care ne preocupăm, sunt utilizate în special de horticultori, mai ales în grădinile de agrement sub forma plantelor cu porturi pletoase, cu coronamente globulare, cu frunze purpurii, argintii, etc.

Individualitățile din potrivă sunt foarte numeroase. Există aproape atâtea individualități într'o specie, câte exemple sunt; nu există 2 arbori cari să se asemene în mod absolut perfect din punctul de vedere morfologic și anatomic. Individualitățile nu se datoresc nici solului, nici climei; acest lucru e foarte important, fiindcă s'a afirmat de unii învățați că modul de creștere al unei specii, în tinerețe cel puțin, este influențat de împrejurările climaterice, de stațiunea în care a trăit. Astfel, ei susțin că, dacă transplantăm o plantă dintr'o regiune, unde, din cauza climei, crește mult în înălțime în tinerețe, într'o altă regiune cu o climă mai aspră, creșterea va continua să fie mare, deși celelalte plante de aceeași specie din localitate au o creștere în înălțime foarte redusă.

La congresul din 1907 ținut la Viena, Dr. Mayr, profesor la Universitatea din München, a contestat cu desăvârșire exactitatea afirmațiunii D-rului A. Cieslar, profesor la școala superioară de cultura solului din Viena, că factorii climaterici ar avea o influență așa de decisivă asupra caracterelor morfologice și biologice ale plantelor, în cât să poată da naștere la varietăți staționale (datorite stațiunii).

Genul Quercus după Dr. Mayr ¹⁾ coprinde trei secțiuni principale :

Secțiunea stejarului alb. = *Quercus albae*: arbori cu

1) Dr. Heinrich Mayr: Waldbau auf naturgesetzlicher Grundlage. Anul 1909, pag. 203—208.

frunzele caduce, lobate sau crestate, ale căror fructe au o maturitate anuală, adică se coc chiar în anul producției lor.

Din această secțiune fac parte următoarele specii :

Quercus albae (L.) care crește în America de Est ;

Quercus bicolor (Willd.), stejarul de mlaștini din America de Est ;

Quercus conferta (Kit.), stejarul gărniță din Europa de Sud-Est ;

Quercus crispula (Bl.) din Japonia, cel mai prețios din această țară din punctul de vedere al producției lemnului de lucru ;

Quercus dentata (Thunb.), stejarul împărătesc, crește în Japonia și în China ;

Quercus Garriyana (Hook.) din America de Est ;

Q. glandulifera (Bl.) stejarul pedunculat al Japoniei ;

Q. macrocarpa (Fisch. și Meyer.) din America de Est ;

Q. pedunculata (Ehrh.) stejarul pedunculat din Europa ;

Q. prinus (L.), stejarul producător de tanin, crește în America de Est ;

Q. pubescens (Willd.) stejarul păros din Europa și Africa de Nord ;

Q. sessiliflora (Sm.), gorunul din Europa.

Secțiunea stejarului roșu sau negru. = *Quercus Rubrae*, *Nigrae*, arbori cu frunze caduce, loburile frunzelor terminându-se în vârfuri ascuțite ; ghinda se coace în al 2-lea an. Din această secțiune fac parte următoarele specii :

Q. aegilops (L.) stejarul valonea din Europa de Sud și Asia Mică ;

Q. californica (Coop.) stejarul roșu din California ;

Q. cerris (L.) cerul din Europa de Sud-Est și Orient ;

Q. palustris (Münch.) din America de Est ;

Q. rubra (L.) stejarul roșu din America de Est ;

Q. tardissima (mihi) stejarul târziu din Europa ;

Q. serrata (Thunb.) stejarul pentru cărbuni din Japonia și China.

Q. Variabilis (Bl.) stejarul-plută din Asia ; el crește asemenea în Japonia, Coreea și China.

Secțiunea stejarului cu foi persistente = *Quercus Sempervirens*. Din această secțiune fac parte :

Q. acuta (Thunb.) în Japonia ;
Q. agrifolia (Née.) în California ;
Q. ilex (L.) în Europa de Sud ;
Q. occidentalis, stejarul-plută din Europa de Sud-Vest ;
Q. suber (L.) stejarul-plută de Sud ; crește în Europa de Sud, Algeria și Maroc.

Q. virens (Ait.) în America de Est.

La noi există 4 specii de stejar :

Q. pedunculata (L.) stejarul pedunculat care crește, de ordinar, în locurile argiloase și higroscopice din regiunea de câmpie mai ales.

Q. sessiliflora = gorunul care populează colinele sau dealurile cu terenuri nisipo-argiloase ;

Q. conferta (Kit.) sau *Q. Ungarica* = gârnița și *Quercus cerris* (L.) = cerul.

Limita nordică în Europa a stejarului *pedunculat*, se începe din Scoția, trece pe coasta estică a Norvegiei, apucă spre Petersburg și se oprește la poalele munților Urali ; iar *limita sa sudică* începând din sudul Spaniei, se îndreptează și trece prin partea meridională a Italiei și a Greciei și se termină în Caucazul oriental. El se urcă deci în latitudine mai mult chiar și decât fagul, pe când în altitudine este întrecut de gorun. Explicarea este următoarea :

Stejarul pedunculat are nevoie de mai multă căldură ca gorunul. În latitudinile nordice toamnele fiind mai lungi, deși temperatura este, în general, mai scăzută, totuși, pentru că după sfârșitul verei nu urmează o tranziție bruscă de temperatură ca în altitudinile mari, stejarul pedunculat poate să-și îndeplinească întregul său ciclu de vegetațiune. Din cauza variațiunii brusce de temperatură, gorunul, care este mai puțin pretențios ca stejarul pedunculat în ce privește căldura, se urcă pe coline și dealuri, iar în unele regiuni meridionale chiar pe munți, la înălțimi cu mult mai mari ca stejarul pedunculat.

Gorunul afară de țările Balcanice îl găsim, în mare cantitate, în Germania, Franța, etc. ; pe câtă vreme în Ungaria inclusiv Croația și Slavonia și în Rusia predomină stejarul pedunculat.

Cerul are nevoie de foarte multă lumină și căldură ; de aceea îl găsim pe expozițiunile sudice, calde, ale dealurilor

mărunte ; adeseori el se află amestecat cu gârnița. În Franța, Germania, cerul nu se găsește decât în mică cantitate.

Gârnița se mai află în Ungaria, Serbia și în Banat.

Unii botaniști pretind că la noi în țară s'ar găsi și o a cincea specie de stejar, numită tufa râioasă și care nu ar fi alta decât *Quercus pubescens*. (Willd.)

Această aserțiune nu este exactă, căci după cum am constatat personal în 1905, când am fost trimes de Societatea «Progresul silvic» în misiune de studii în Ungaria, nu există absolut nici o asemănare între *Quercus pubescens* = stejarul pârșos și tufa râioasă. *Quercus pubescens* prin caracteresale morfologice se apropie de gorun, de stejarul sesiliflor, pe când tufa râioasă de stejarul pedunculat.

La noi tufa râioasă, numită astfel din cauza marei proporțiuni a ritydomului chiar când arborele este tânăr, se află în șesurile județelor Ilfov și Vlașca mai cu seamă.

Quercus pubescens, este mai puțin exigent decât gârnița. În terenurile calcaroase, reavene și profunde, ce-i priesc, poate atinge aceleași dimensiuni ca gorunul și gârnița ; pe când în terenurile care nu-i convin creșterea sa în înălțime se reduce mult.

Modul de distribuțiune al diverselor specii de stejar în România

Gorunul se ridică în altitudine mai mult ca toate celelalte specii de stejar atât în Muntenia cât și în Moldova.

Stejarul pedunculat, șlodunul cum i se mai zice în județele de peste Olt, se află în pădurile din regiunea de câmpie, în amestec cu gârnița, cu carpenul, jugastrul, teiul, ulmul, frasinul, dând naștere arboretelor cunoscute sub numele de *șleau*. Pe marginea râurilor, în așa zisele *lunci*, se găsește în amestec cu frasinul, ulmul și uneori cu aninul, cu plopul și salcia, când umiditatea solului nu este prea abondentă.

În regiunea dealurilor el este localizat în văile fertile și fresce.

Gârnița populează pădurile de câmpie precum și dealurile mărunte din Muntenia, în amestec foarte adeseori cu cerul, în județele în care această din urmă esență forestieră se află în amestec cu stejarul pedunculat și cu celelalte specii,

despre care am menționat mai sus. Altitudinea la care crește această specie este cu mult mai mică ca a stejarului pedunculat și mai cu seamă a gorunului.

Cerul în regiunea dealurilor însoțește, în ce privește înălțimea deasupra nivelului mării, foarte de aproape gârnița și anume până în județul Dâmbovița unde, prin excepțiune, îl găsim la o altitudine mai mare decât a gârniței.

În județul Prahova își sfârșește aria sa de distribuțiune geografică în țara noastră, pe câtă vreme gârnița, cunoscută și sub numirea de gârneață se continuă, traversând acest județ pe lângă comunele Păulești, Surani, precum și județele Buzău, R.-Sărat, Tecuci, Covurlui, partea județului Tutova din imediata apropiere a râului Prut, și sfârșește cam la mijlocul județului Fălciu.

În Dobrogea se găsesc următoarele specii de stejar :

Stejarul pedunculat (*quercus pedunculata*, Ehrh.).

» gârniță (*quercus conferta*, Kit.).

» cer (*quercus cerris*, L.).

Pentru a stabili *limitele superioare* de vegetație ale diferitelor specii de stejar în țara noastră, m'am servit de datele din statistica pădurilor Statului alcătuită cu ocaziunea expozițiunii jubiliare din 1906; aceste limite le-am figurat în harta României pe care am onoarea a o prezenta Domniilor-voastre.

Din această hartă rezultă că *limita superioară a gorunului*, pe care am reprezentat-o cu o linie verde continuă, începe aproape de Vârciorova, trece prin muntele Racovățul, printre comunele Ponoarele și Baia de Aramă din județul Mehedinți și se continuă pe lângă comunele Tismana, Pestișani, Cartiu, Novaci și Polovraci din județul Gorj, cum și pe lângă comunele Horez și Călimănești din județul Vâlcea. Se apropie de comunele Berislăvești, Suici, Stănești și Berevoești din județul Muscel, traversează județul Dâmbovița nu departe de comuna Runcu, continuându-se pe lângă comunele Slănicul, Ariceștii și Râncezii din Prahova, prin apropierea comunelor Odăile, Grăbicina din județul Buzău; străbate apoi județul R.-Sărat pe din jos de comuna Jitia, urmând o linie mai mult sau mai puțin dreaptă până în imediata apropiere a comunei Mera din județul Putna și intră în județul Bacău pe din jos de comuna Bâlca trecând printre comunele Bogdana și mă-

năstirea Cașin, Dărmănești și Bahnășeni, de unde intră în județul Neamțu continuându-se cam pela jumătatea distanței dintre Piatra și Buhalnița, unde limita în chestiune formează o inflexiune în spre regiunea muntoasă propriu zisă, după care ea se coboară pe lângă comuna Filioara, trece în județul Suceava pe lângă comunele Drăgănești și Fălticeni, intră în județul Botoșani pe lângă Burdujeni și se termină în județul Dorohoiu nu departe de comuna Buda.

Limita stejarului pedunculat, însemnată pe hartă cu o linie verde întreruptă și prin mici cruciulițe de aceeași culoare, se începe din apropierea comunei Devesel din județul Mehedinți, de unde se continuă pe din sus de Vânju Mare și Strehaia și trece în mod ascendent în județul Gorj atingând comunele Pariu și Cărbunești; trece apoi pe lângă comunele Fometești și Cârstănești din județul R.-Vâlcea de unde se continuă cam pe la jumătatea distanței dintre R.-Vâlcea și Călimănești; în județul Argeș urmează o linie aproape dreaptă, iar în județul Muscel trece pe din sus de comuna Stroești, pe lângă comuna Vulturești din acest județ, Isvoarele din Dâmbovița, Surani din Prahova, Pârscovul și printre comunele Vadul-Sorești și Vintilă-Vodă din județul Buzău; apucă pe din sus de comunele Dealu-Lung, Blidarele și Broșteni din R.-Sărat, trece prin apropiere de comunele Bolotești și Anghelești din Putna, pe din jos de comuna Bogdana și Balmășeni din județul Bacău, și pe lângă comunele Girovu și Târgul-Neamțului din județul Neamțu, unde linia face o inflexiune apucând pe din sus de comuna Dolhasca din județul Suceava, de unde se continuă pe lângă comuna Poiana Lungă și Curtești din județul Botoșani unde se termină.

Limita gârniței începe de din sus de T.-Severin, trece printre comunele Cătunele și Negomir, de unde, intrând în județul Gorj, urmează o direcție aproape paralelă cu hotarul despre județul Mehedinți până la o oarecare distanță de comuna Tismana de unde se continuă pe din sus de orașul T.-Jiu și de comuna Bârzeiu de Pădure; intrând în județul Vâlcea trece pe din sus de comuna Dozești; în județul Argeș se apropie de comunele Bârsești și Cotmeana; în județul Muscel se coboară până aproape de comuna Mihăești, când se îndreaptă spre comunele Ludești și Raciul din Dâmbovița; trece pe lângă Ploești și comunele Păulești și Su-

rani din Prahova, intră în județul Buzău și se continuă nu tocmai departe de linia stejarului pedunculat, rămânând însă mai jos de comuna Vadul Sorești; în județul R.-Sărat își ia direcțiunea pe lângă orașul cu același nume și comuna Malurile, intră în județul Putna pe lângă punctul unde râul Putna se varsă în Siret; traversează partea de sus a județului Tecuciu și partea de sus a județului Covurluiu în direcția comunei Jorăști, de unde, urmând cursul Prutului, străbate partea de Est a județului Tutova, intră în județul Tecuciu, trecând pe lângă comuna Berezenii și se oprește în dreptul comunei Stăvilești.

Linia cerului în județul Mehedinți se ridică ceva mai sus de limita superioară a gârniței. În județul Gorj, însă, și anume ca la 10 km. depărtare de Tismana, aceste 2 linii se întâlnesc, a cerului rămânând mai jos de aceea a gârniței în tot parcursul lor, mai mult sau mai puțin paralel, atât în restul județului Gorj cât și prin județele Vâlcea, Argeș și Muscel; aproape de limita județului Dâmbovița ele se întâlnesc din nou, linia cerului trecând iarăși deasupra liniei gârniței și anume printre comunele Ludești și Valea Caselor, urmând o linie dreaptă pe din jos de Târgoviște; aproape de hotarul județului Prahova se întretae iarăși cu linia de limită a gârniței și se continuă până la comunele Șirna și Tinosu, unde se oprește.

Cu alte cuvinte după datele statistice procurate până acum de silvicultorii Statului, în întreagă Moldova, precum și în județele Ialomița, Buzău, Brăila, R.-Sărat, nu se găsește cer.

Lemnul acestor specii de stejar au diverse întrebuințări industriale.

Cel de stejar pedunculat fiind tare durabil, este bun pentru construcțiuni, traverse și pentru tot ce se cere soliditate și rezistență, mai cu seamă atunci când arborii au crescut mai mult sau mai puțin izolați, iar nu în masiv strâns. Același lucru se poate zice și despre lemnul de gârniță.

Aceste 2 specii crescute în stare de masiv, devin ca și gorunul proprii pentru industria tâmplăriei, a doagelor, pentru grindărie, parchete, etc. Cel din județele din Moldova, lasă de dorit sub acest raport.

(Va urma)

REZUMATUL

Ședințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic“ din zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1910.

(Urmare ¹⁾)

Ședința dela 8 Maiu

Ședința se deschide la ora 9.45 sub președinția d-lui Ioan Kalinderu.

La această ședință, pe lângă membri au mai asistat : d-nii *Al. Constantinescu*, Ministrul Agriculturii și al Domeniilor, *N. Botez*, deputat de Bacău.

Răspund la apelul nominal 114 membri.

D-l *Președinte* Ion Kalinderu dă cuvântul d-lui Inspector General *C. A. Orăscu*, care ca referent vorbește despre : *carī ar fi epocile și metodele cele mai avantajoase pentru plantări în diferite regiuni ale țării, avându-se în vedere speciile și natura terenului.*

D-l C. A. Orăscu :

*Domnule Președinte
Domnule Ministru și
Domnilor Membri !*

La ordinea zilei fiind de tratat subiectul : «Carī ar fi epocile și metodele cele mai avantajoase pentru plantări în diferite regiuni, având în vedere specia și natura terenului?»

Am onoare a vă face cunoscut, că nu mi-am luat sarcina de a ține o conferință, ne fiindu-ne îngăduit a face aceasta în o adunare generală, unde fiecare din D-v. are dreptul să-și spuie cuvântul său ; prin urmare nu-mi voi permite a vă întreține mult și voi căuta numai a stabili oare carī principii relative la chestiunea ce ne preocupă, lăsând apoi câmp liber discuțiunilor.

Subiectul, pe care avem a-l discuta este de o valoare capitală, cu atât mai mult azi, când prin legea de înființare a Casei Pădurilor, s'a avut grija de a se da fondurile necesare pentru îmbunătățiri silvice și plantări.

Prin urmare plantările având a se executa pe o scară mare ele trebuiesc făcute cu discernământ în urma unor studii minuțioase carī să asigure o reușită în condiții cât se poate mai avantajoase, căci altfel ar fi să gaspillăm bani publici și să discredităm această înaltă instituție.

¹⁾ Vezi «Revista Pădurilor» pe Maiu 1910.

Acolo unde nu avem siguranță asupra modului de procedare, mai bine să stăm locului, să observăm, să experimentăm în mic și apoi numai să clădim.

Subiectul, pe care avem a-l discuta cred că el nu poate fi tratat în astă seară în totalitate și nici că i se poate da o soluție în o simplă adunare generală.

Dacă analizăm puțin subiectul nostru se poate vedea cu înlesnire cât este el de vast și la câte studii și observații ne poate duce.

A planta în diferite regiuni ale țării, necesită cunoștințe complete pentru fiecare localitate a acelei regiuni, atât din punctul de vedere al climei cât și din punctul de vedere al solului și al naturii sale.

O plantație fiind prototipul unei viitoare păduri rezultă, că plantația să fie perfect adaptată mediului în care este destinată a se dezvoltă.

După cum a lucrat natura la formațiunile păduroase tot astfel trebuie să căutăm ca prin plantare să ne apropiem de natură.

Formațiunea pădurilor, cauzele cari au determinat dezvoltarea acestor formațiuni și a diferențierii grupărei speciilor față de sol și de atmosferă sunt tratate în mod magistral de D-l silvicultor șef D. Ruscescu în opera sa «Chestiunea împăduririlor artificiale în România» pe care vă angajez D-lor membri a o citi cu multă atențiune, fiind o operă de mare valoare, care vă va servi cu mult în cariera Dumneavoastră de silvicultori.

Elementele cari contribuiesc la formațiunea pădurilor sunt 3 : Solul, atmosfera și aborele.

a. Solul servă după cum știți mai mult de suport arborelui sau plantului și de rezervor pentru a-și trage odată cu apa și o parte din hrană în materii nutritive.

b. Atmosfera cu agenții săi naturali, lumina, căldura și umiditatea, joacă un rol în vegetația arborelui cu mult mai însemnată de cât aceea a solului. Variația acestor agenți naturali ai atmosferei influențează în mod considerabil asupra plantațiilor și asupra formațiunilor păduroase spontanee și asupra speciilor acestor formațiuni.

c. Arborele, când este de acelaș fel, formează spița prezentând anume necesități de existență care-i determină temperamentul său robust, delicat, etc.

Am găsit de cuviință a vă atrage atențiunea asupra acestor factori care vă vor servi în discuțiunile D-v. și vă vor înlesni observațiunile viitoare ce veți aveă de făcut, menite a contribui la executarea plantațiilor în mod practice.

Pentru că nu s'a ținut în de ajuns seamă de regiunea în care am fost chemați a plantă, de solul, de natura și de compoziția lui, pentru că a fost neglijată aproape cu totul chestiunea atmosferei și influența gradului său de umiditate asupra vegetației forestiere, pentru toate aceste motive zic, am avut de înregistrat în chestiunea plantațiilor însemnate decepțiuni.

Atmosfera și mai cu seamă gradul ei de umiditate, indică în primul rând posibilitatea formațiunei forestiere și în ce anume specii pot lua naștere.

Exemplul cel mai frapant este acela al vegetației forestiere din Dobrogea și mai cu deosebire acela al vegetației bărăganelor, tratat cu multă competență de D-l D. Rușescu în opera sa și care conchide la :

Că împedecarea esențelor forestiere de a se instala pe suprafața bărăganului nostru, nu este datorită unei cauze unice și de ordine generală, ci este provocată de 3 cauze deosebite, fiecare din ele exercitându-se în mod separat și în localități cu totul deosebite ; aceste 3 cauze sunt :

1. Excesul de sărătură a solurilor,
2. Lipsa de umiditate a sub solurilor și
3. Insuficiența umidității atmosferice în timpul perioadei de vegetație. D-rul Heinrich Mayer în opera sa «Waldugen von Nord America», între altele elemente, indică că împedecarea formațiunilor forestiere se datorează în mare parte și insuficienței umidității atmosferice.

Când am condus lucrările de plantații din stepele Ialomiței și Brăilei fiind somat de reposatul Ministru Gr. Păucescu, de a începe imediat plantările în bărăgane fără a fi putut face vre-un studiu prealabil, nu am avut absolut de loc în vedere aceste trei cauze cari au împedecat formațiunile forestiere în acele localități. Bunul simț ne-a condus în alegerea terenurilor și norocul în ceea ce privește gradul de umiditate a sub solurilor iar în ceea ce privește insuficiența umidității atmosferice, aceasta este de studiat de aci înainte și este de regretat că D-l D. Rușescu nu a fost pus în măsură de a continua studiile sale și în stepele României și în această privință.

Cu bun simț și cu noroc nu se poate întreprinde plantațiuni.

Ceea ce m'a preocupat în prima linie la plantarea bărăganelor a fost esența ; am căutat să introduc o esență care prin vegetația sa activă și prin epoca sa scurtă de vegetație să poată lupta mai mult în contra secetelor prelungite din bărăgane.

Această esență a fost o esență exotică, *salcâmul* care se propășia admirabil în bărăgane.

Prin urmare vă puteți da bine seama D-lor de condițiunile ce se cer ca o plantație să poată lua ființă.

Din harta noastră silvică se poate bine vedea distribuirea principalelor noastre esențe forestiere, formând trei zone bine distincte :

1. Zona coniferelor.
2. Zona fagului
3. Zona stejarului și a asociațiilor săi cari se scoboară pe diferite picioare ale colinelor până în câmpiile Dunărei și a stepelor noastre, până ce stejarul și cu asociații săi dispar în fine cu totul.

Este de observat că plecând din județul Ilfov spre stepele Ialomiței, plecăm din masive frumoase de stejar ex. Snagovul, Țigănești pentru a trece prin pădurea Vărăști de câmp și a ajunge în pădurile degenerare ale stepelor Ialomiței în pădurile Cornățelul și mai cu seamă în Motâlva, cari au un aspect tipic după cum se observă din fotografiile făcute prin îngrijirea D-lui Silvicultor-șef Opran.

Pădurea Motâlva se prezintă cu un arboret întrerupt având trunchiuri scunde, crăci joase și strâmbе, cu un aspect trist care de notă o

insuficiență de hrană, epoca de vegetație fiind prea scurtă pentru stejar din cauza umidității prea reduse a atmosferei locale.

În zonele forestiere stabilite în trecut, lucrările de plantații s'au executat cu destul succes cu esențe proprii localității rămânând a se studia chestiunile de detalii, ca distanța de stabilit între puieți, gradul de dezvoltare al puieților de întrebuințat, întreținerea, etc.

De aceea D-l Rusescu cu multă dreptate găsește că acolo unde esențele forestiere indigene lăncezesc în bărăgane, salcâmul își găsește locul său și că se poate dezvolta cu înlesnire în stepele noastre, unde epoca de vegetație este scurtă, căci salcâmul prin creșterea sa repede, prin felul înrădăcinării sale deși perioada de vegetație este scurtă în bărăgane, are timpul a-și face întreaga evoluție, dela începerea elaborării după dezvoltarea foilor, până la aceea a maturațiunii organelor de multiplicațiune.

Din cele arătate până aci reese clar că pe lângă cele trei zone forestiere trebuie adăogată o a 4-a zonă aceea a salcâmului care forțamente va ocupa în viitor o suprafață destul de întinsă în stepele noastre.

Rămâne în picioare plantația zonei numită a stepelor în care formațiunile păduroase indigene nu au putut lua ființă și aceea a plantării nisipurilor mișcătoare, care prin natura solului reclamă de o camdată fixarea lor în mare parte cu această esență.

De acestea voi avea onoare a mă ocupa deocamdată, rămânând ca să vă expuneți părerile asupra tuturor celorlalte puncte.

Iu urma acestor peregrinații, să reviu la chestiune și să începem cu epocile și metodele de plantat ale nisipurilor sburătoare din Oltenia

Dela 1890 până la 1896, am avut onoare a fi însărcinat ca diriginte cu conducerea plantațiilor din țară.

În studiul plantațiilor nisipurilor sburătoare din România tânărul nostru coleg silvicultor-șef G. Crăciunescu vorbește despre plantațiunile Statului de la Piscu Tunari și Ciuperceni și despre modul efectuării acelor împăduriri.

Nu voi mai avea dar nevoia de a face descrierea și istoricul acelor plantații, cari în mare parte au fost executate sub conducerea mea.

Cu ocazia unor inspecțiuni ce am făcut plantațiilor de la Piscu și Ciuperceni, fiind însoțit și de răposatul consilier silvic Iohan Pitschack, d-sa a rămas frapat de multele plante tinere găsite uscate în plantații, de un an indiferent de configurația nisipurilor, fie plantarea făcută pe grinduri, fie pe dosuri, fie pe depresiuni; perderile se cifrau până la 30% în medie.

Din această cauză până ce suprafața plantată să fie complect reușită, necesită 3-4 ani de reparații cu un alt stoc de puieți egal cu acela întrebuințat în primul an de plantare.

Smulgând cu ușurință acei puieți, pe cari găsindu-i fără rădăcină, d-sa atribuia această stare de lucruri neglijenței în triajul puieților scoși din pepinieră și întrebuințării de puieți fără un aparat radicular bine dezvoltat, și în mare parte proveniți din lăstar.

D-l silvicultor I. Mitchievici executorul acelor lucrări afirmă cu tărie că plantările s'au făcut cu puieți bine condiționați.

Inspectând plantațiile de toamnă de salcâm de la Caracuium din jud. Constanța de pe nisipurile scoicoase din apropierea mării am observat și aici pueți uscați iar alții lăncezânzi cu foile îngălbenite. Șeful secției plantațiilor din Dobrogea răposatul S. Inspector V. Vlășie mi-a afirmat că conform instrucțiunilor ce i-am dat nu a întrebuițat de cât fire respicate de 2 ani și reperate, cu înrădăcinări puternice.

Am căutat atunci a-mi da seamă de cauzele acestor pierderi ; am pus și a scos mai mulți pueți uscați, am găsit firele absolut lipsite de rădăcini laterale, iar pivotul în mare parte distrus și acoperit de vegetații criptogamice.

Am pus să scoată o mulțime de pueți cu coronamente bine dezvoltate, însă îngălbenite și am constatat că absolut toți erau atacați de larva melolonta vulgaris (cărăbușul) care atacă de predilecție pivotul, rădăcinile laterale mai puternice, scobindu-le până la măduvă în formă de albie și urcându-se în sus spre țigel.

M'am reîntors la Ciuperceni și la Piscu Tunari din Dolj, și făcând noi investigații am găsit aceleași cauze, larva melolonteii mișună prin nisipuri, ori unde ai fi dat cu sapa ai fi dat de ea, stricăciunile erau însă mult mai întinse în plantațiile de toamnă.

Analizând efectele pierderilor mi-am dat bine seamă, că efectele stricăciunilor erau de două naturi.

1. In plantațiile de toamnă nisipurile fiind puse în mișcare de la plantare până la căderea zăpezei, de la topirea zăpezei până la începerea vegetației salcâmului care are loc cam pe la finele lui Martie, că acele nisipuri îngroapă pe unii din pueți iar pe alții îi deșosează, aducând astfel plantației pierderi simțitoare.

Apoi pe tot timpul de încetare a vegetației, rădăcinile ne luând nici o dezvoltare și fiind impuse atacului melolonteii, în mare parte se uscau.

După îndelungate experiențe făcute cu plantațiile de salcâm în nisipurile sburătoare, am făcut cele din urmă încercări de plantație pe nisipurile de la Dăbuleni din Jud. Romanați, proprietatea Epitropiei spitalelor Brâncovenești, întrebuițând absolut numai firul de salcâm respicat provenit din sămânță, cu o înrădăcinare abondentă și bine dezvoltată, apoi pentru a apăra pe cât posibil puetul de efectele mișcării nisipurilor n'am mai plantat de cât primăvara, și pentru a sustrage hrana cât mai mult larva melolonteii. am scos din vreme pueți din pepinieră, i-am aranjat la șanț în apropiere de locul de plantat și cu câte va zile de la 10—15 maximum înainte de a intra salcâmul în sevă am pornit plantarea în masă mare.

Rezultatele au fost admirabile ; în urma unei experimentări repetate pierderile s'au redus la 1—2%.

Aceste observații au fost comunicate Ministerului de Domenii pentru a fi puse în vederea agenților silvici ai statului de modul cum ar trebui să procedeze în viitor la plantarea salcâmului în nisipurile mișcătoare.

Mai sunt și alte cauze care au contribuit la nereușita defiinitivă a unor părți din aceste plantații.

Aceste cauze sunt enumerate în studiul D-lui G. Crăciunescu pag. 23 și următoarele, cele mai principale cauze fiind un subsol prea humid sau un sub sol prea compact acoperit de un strat de nisip prea subțire.

În primul caz salcâmul dispăre căci nu poate suferi solurile prea umide sau băltoase, iar în al 2-lea caz lăncezește căci preferind solurile ușoare el nu se poate desvoltă, rădăcinele sale fiind comprimate și oprite în desvoltarea lor.

În ceea ce privește speciile ce pot fi cu succes plantate, în nisipurile mișcătoare după natura solului, ele sunt indicate în concluziile studiului D-lui Crăciunescu bazat pe îndelungatele sale observații făcute ca cap al ocolului Piscu din Dolj.

Cum însă plantația de fond a nisipurilor mișcătoare va fi salcâmul iar celelalte esențe excepțiunea, ținând seamă de mișcarea nisipurilor cari sunt uscate la suprafață în tinerele plantații, considerând că nisipurile pe timpuri de mari călduri sunt uscate la 20—30 c. m. adâncime contribuind astfel la uscarea multor fire cari nu se pot menține astfel izolați și insolate, sunt de părere ca plantațiile de salcâm în părțile unde prezența sa este indispensabilă să fie făcută mai deasă pentru a se menține frescheța solului cât mai mult la suprafață, rămâind apoi a se face curățirile și răriturile ce se vor crede necesare.

Să revenim la plantarea stepelor noastre.

Aceste stepe pot fi plantate și cu esențe indigene și cu salcâm; totul rezidă în determinarea terenurilor proprii pentru creerea de păduri cu esențe indigene, în acelea cari formează adevărata stepă și în care nu se pot creia și nu pot prospera decât masivele de salcâm și localitățile unde nici salcâmul nu se poate desvolta terenurile fiind prea bogate în săruri.

Condițiile de sol și de climă va determina reușita diferitelor naturi de plantații.

D-l Rusescu în lucrarea sa reduce solurile ce compun bărăganele la trei tipuri principale;

1. Cele de stepă uscată și de tranziție, bogate în săruri;
2. De cirnoziom, adesea bogate în săruri și
3. Soluri forestiere.

În primele soluri trebuie să ne ferim a planta fiind soluri uscate și cu foarte puțin humus.

În cele de al 2-lea cari conțin humus dela 3—8% deși conțin săruri alcaline adesea abundente, însă pot deveni proprii pentru plantarea salcâmului.

Solurile din bărăgane cari au săruri excesive se pot amenda prin arături, profunde și bine mărunțite cari să permită apelor meteorice spălarea lor și scurgerea sărurilor în canaluri de drenagiu. O parte din sare se poate dar împrăști în mod mecanic. O altă parte se poate reduce în mod chimic, prin solarea solului cu calce vie, permițând astfel sub influența apelor și a acidului carbonic din atmosferă, descompoziția sărei cu care calcea a fost pusă în contact, formându-se un carbonat de sodă nevătămător vegetației și o clorură de calce sare insolubilă, neutră pentru vegetația forestieră.

Intinsul teren sărat dintre Lacul Sărat și terenurile de cultură ale cătunului Viziru de pe Domeniul Brăilei ocupă o suprafață de aproape 100 hectare, care strică cu totul configurația perimetrului destinat plantațiilor, acel teren a rămas și până azi neplantat deși în procesele verbale de inspecția ocolului Brăila și în acela înaintat Ministerului cu acea ocazie am semnalat cum s'ar putea amenda acel teren pentru a deveni plantabil.

Domnilor membri,

Ora fiind înaintată și de oare ce trebuie să vă cedez cuvântul, să-mi dați voie să vă expun că aceea ce eu am stabilit în mod mai mult intensiv la o epocă depărtată că salcâmul ar putea rezolva în mare parte chestiunea plantării stepelor noastre, D-l Rusescu în studiul său, la cap V, art. 3, stabilește că salcâmul este eminentamente esență care trebuie des tinată stepelor.

Esențele cele mai potrivite de încercat și aclimatizat pe stepa noastră sunt, cu cele mai mari șanse de succes, acelea cari, în patria lor, cresc în condițiuni de relief și climat analoage cu cele de la noi. Dintre aceste esențe forestiere una mai cu seamă de origină Nord-Americană, este deja aclimatată la noi și prezintă o mare valoare forestieră: *aceasta este salcâmul*. El prezintă o importanță capitală, de oare ce nici o altă esență nu se pretează așa de bine ca dânsul la luptă pentru învingerea stepei.

Salcâmul instalându-se în bărăgan, formează masive forestiere cari modifică condițiile de climă și de sol, făcându-le proprii pentru cultura esențelor forestiere de valoare industrială și se pregătește terenul pentru substituirea salcâmului la nevoie.

D-l Președinte I. Kalinderu roagă pe membrii cari sunt de față, ca în urma expunerii făcute de d-l referent, să se discute măsurile propuse, spre a se vedea ce urmări trebuiesc luate în această prea importantă chestiune.

D-l Fl. Davidescu având cuvântul, spune că chestiunea relativă la epoca și metodele de plantare cu diferite esențe forestiere a fost tratată de d-l Orăscu, atât în mod general, cât și în mod special.

Deși nu cunosc bine toate regiunile țării, spune d-l Davidescu, totuș am făcut experiențe pe diferitele Domenii ale Coroanei, atât în Moldova cât și în Oltenia și a dedus că epoca de plantare variază după cum ne găsim la munte, coline sau câmpie; iar în ce privește metoda de împădurire aceasta depinde de climă și mai ales de circumstanțele locale.

La munte, spune d-sa dela o altitudine de 1000 m. în sus sămânța de molid se împrăștie singură și în mod abundent, asigurând în mod complet regenerarea naturală, aproape

fără nici o intervenție a omului; cu cât însă ne coborâm la altitudini mai inferioare, acestei prețioase specii îi face concurență fagul, iar tinerele plantuțe sunt expuse a fi copleșite de erburi, burueni și smeurișuri, astfel că în această regiune este nevoie de făcut plantațiuni de molid, intervenind apoi ulterior și în decurs de mai mulți ani cu complectări și prășiri, până ce tinerile plantuțe de molid sau instalat complet și au pus stăpânire pe sol.

În regiunea de coline, unde întâlnim fagul și stejarul trebuie a da toată atențiunea acestei din urmă specii de mare valoare și cum aci solul în general este bătătorit prin efectul pășunatului singura metodă de împădurire este numai prin plantațiuni. Dacă solul însă e mai umed și mai afânat, plantațiunile se fac foarte repede, fiind suficient numai de a face o gamă în pământ cu o lance, iar rezultatele sunt foarte satisfăcătoare, putând comptă pe o reușită chiar de 95% cum a fost pe Domeniul Coroanei Dobrovăț (Vaslui); dacă însă solul este bătătorit și uscat reușita abia este de 10—20%.

La câmpie, unde în general solul este uscat și bătătorit reușesc foarte greu atât plantațiunile, cât și însămânțările directe. În urma experiențelor practicate de D-sa pe Domeniul Coroanei Segarcea (Dolj) a ajuns la următoarea soluție practică: a desfundat terenul cu plugul de abur la 50 cm. adâncime și a plantat sau semănat direct stejarul în rânduri depărtate de 1 metru între ele, dând locuitorilor de pe moșie să cultive cu plante prășitoare locurile goale dintre rânduri, luându-se de ei recolta. D-sa conchide că acest mod de împădurire e singurul care dă cele mai bune rezultate, fiind în acelaș timp și cel mai efin, esceptându-se bine înțeles locurile umede, cum sunt luncile, unde se pot face plantațiuni directe, după metoda obișnuită.

În terenurile nisipoase dela Sadova, unde s'au făcut plantațiuni pe o suprafață de 1000 hectare, pe crestele durenelor s'a plantat salcâmul, care nu crește tocmai bine în masiv, iar pe depresiuni s'a plantat stejar, având o reușită foarte bună.

Domnul *Emanoil Obogeanu* având cuvântul ține următoarea cuvântare:

*Domnule Ministru,
Domnule Președinte,
Domnilor Colegi,*

Mai întâi felicit din toată inima pe D-l Inspector general C. Orăscu care a pus la ordinea zilei o chestiune atât de importantă și care prin generalizare se poate enunța astfel: «Cari sunt epocile și metodele cele mai avantajoase pentru împădurire în diferitele regiuni, avându-se în vedere speciile și natura solului».

Impărțirea României în regiuni.

Cred util pentru facilitarea studiului sumar ce întreprindem a împărți cele 3 regiuni silvice ale țării, din punctul de vedere al esențelor ce le ocupă, după cum urmează:

I. Regiunea Câmpiei care coprinde:

a) Părțile joase ale câmpiei (șesurile) ocupate mai ales de stejar cu oarecare amestec de frasin și ulm.

b) Podișurile câmpiei ocupate mai ales de gârniță, apoi stejar și gorun.

II. Regiunea colinelor care se poate împărți în:

c) Colinele fără fag populate mai ales cu gorun pe culmi și pe coaste, cu puțină gârniță și stejar

d) Colinele cu fag în amestec cu puțin gorun, gârniță, stejar, frasin și ulm.

III. Regiunea munților coprinzând:

e) Plaiurile de fag pur sau aproape pur având urme de reșinoase pin silvestru sau molid, după cazuri; și în fine,

f) Munții cu esențele reșinoase în amestec cu fag sau numai reșinoase.

Cari sunt epocile de împădurire?

Dacă împădurirea se face prin sămănătură directă, să se samene după ce s'a copt sămânța, să încetăm când se pun gerurile, iar în apropierea primăverii mai înainte de încolțirea ei naturală, sămânța nu trebuie acoperită cu pământ mai mult de 1—2 ori grosimea ei.

Dacă împădurirea se face prin plantare de puieți crescuți în pepinieră, ca să se facă imediat după încetarea sevei, să înceteze pe timpul gerurilor, iar în apropierea primăverii mai înainte de reînceperea circulației sevei.

Afară de împrejurări excepționale noi preferăm toamna atât pentru sămănături cât și pentru plantări: întru cât privește sămănăturile fiindcă tot toamna seamănă și mama noastră natura, iar întru cât privește plantațiunile se pretinde și adevărat este că plantând din vreme plântuțele ele pun mai bine posesiune asupra solului și lucru curios, pe care vă rog să verificați și D-voastră, rădăcinile puieților nu numai că au timp să se așeze, dar chiar capătă și un început de creștere. Esențialul este că să nu prea întârziem plantarea puieților, căci altfel sunt expuși a pieri de secetele primăverii și verei.

Ce vârstă trebuie să aibă puieții?

D-l Cannon recomandă a se face us de puietii tineri de 1—2 ani, natural dacă nici o împrejurare nu se opune la aceasta.

Puietul mic, tânăr să scoate mai ușor din pământ, cu toate mușcăturile lui, necesită gropi mai mici și se prinde mai ușor.

Cari sunt esențele cele mai avantajoase de cari trebuie să uzăm în diferitele părți?

Răspund pe scurt că noi trebuie să împădurim numai cu esențele localității, să nu recurgem într-o regiune sau o arie dată la alte esențe decât la cele locale; să nu adoptăm o esență dacă n'avem în localitate cel puțin niște urme cât de mici de existența ei spontanee. Să nu ne aventurăm să facem încercări mici și dacă rezultatele vor fi satisfăcătoare atunci s'adoptăm esența încercată.

Esențele de cari trebuie să ne preocupăm sunt:

Stejarul, frasinul, ulmul;

Gârnița

Gorunul;

Fagul;

Pinul silvestru;

Molidul; și

Bradul.

Să ne ocupăm mai întâi de stejar, frasin și ulm.

Intrucât privește stejarul cu speciile lui, noi regretăm că încă și azi se mai cresc puietii de această specie în pepinieră.

Știm cu toții că aceste specii au un pivot lung, ajungând în 2—3 ani dela 1,^m 40—2,^m Ceeace face ca scosul puietilor de stejar din pepinieră să fie foarte greu, să-i scurtezi la plantare pivotul și să tai și din tulpină spre a stabili echilibrul de creștere între partea subterană și cea aeriană, să-i faci cum se zice toaleta.

Ar fi mai bine ca după această toaletă să-l aruncăm pe așa maltratatul puiet în foc decât să-l plantăm!

La noi, d-lor, solul nu e atât de superficial ca în Franța, unde încă nu se recomandă împăduririle de stejar cu puietii crescuți în pepinieră, nici ca în Germania; la noi solul este pe ori unde îndestul de adânc și de fertil pentru ca să sămănăm ghinda speciilor de stejar și să avem un succes deplin observându-se oarecari reguli ca cele ce arătați.

Remarc, D-lor, cu această ocaziune că prin faptul adâncirii în decursul anilor a albiei râurilor multe din zăvoaie au început să-și cedeze locul lor stejarului pedunculat și nu pot ca să recomand mai bine transformarea acestor zăvoaie în masive de stejar.

Intru cât privește frasinul și ulmul, acestea după cum știm nu formează în natură ele singure masive pure, cel mult le-am găsit în buchete.

Impăduririle cu aceste esențe să se facă în locurile umede ce le convin și numai cu puietii crescuți în pepinieră. Ei se vor mai planta printre rășiștele de stejar pedunculat și printre anini, acolo unde aceștia nu stau în apă.

Să ne ocupăm acum de gârniță.

Mă servesc, d-lor, de statistica pădurilor pe care consultând-o

am putut cunoaște că aria acestei esențe pe unde ea este predominantă față de celelalte esențe ocupă podișurile regiunii câmpiei începând din Mehedinți și mergând spre est până la Brăila și Covurlui de unde ea se bifurcă întinzându-se spre Nord până la Roman și spre Sud trecând în Dobrogea.

D-lor, cine ați văzut în județele Romanați, Olt, Teleorman, etc. cum crește această esență care nu e în totdeauna pură ci însoțită de stejar, gorun și altele, nu cred ca să fii rămas mulțumit.

Mai toate masivele acestor podișuri sunt rare, străambe, scunde, pipernicite.

Primii silvicultori cari au fost isbiți de acest trist aspect al masivelor podișurilor de gârniță au crezut că dacă s'ar face o tăiere rasă și noi lăstarii s'ar feri de dinții vitelor s'ar face o treabă frumoasă, lăstarii ar crește drepti, viguroși și astfel s'ar obține masive rentabile, de valoare.

Ei bine, d-lor, după 24 ani de exploatare de atari masive, observăm că acest vis nu s'a realizat. De ce?

Nu care cumva au intrat vitele și au păscut lăstarii? — Nu.

Nu care cumva această esență gârnița este ursită ea să crească acolo cu greu, scurtă, strămbă, pipernicită? — Nu.

Nu, căci am văzut prin părți mai retrase, mai în apropiere de regiunea colinelor și gârnițe drepte, înalte, majestuoase.

După părerea mea d-lor cauza o atribui faptului că aceste masive de pe podișuri fiind fost de adâncă vechime prea în bătătura omului, prea apropiate de centrele populate au fost tot timpul rău tăiate prea de sus și băntuite de vite.

În zadar am recurge azi la îndreptarea lor prin tăiere rasă și obținere de noi lăstari când biata trupină e obosită nu mai are vlagă în ea.

Deja am dat remediul, d-lor, pentru repunerea în valoarea acestor masive, am propus să scoatem arborii din rădăcină, în locul lor să împădurim prin sămănătură directă cu ghindă de gârniță pură; pe unde vedem și gorun și cu această esență, iar prin coscove (depresiuni = scobituri) chiar cu stejar pedunculat căci în coscove 'l găsim și pe el. Onor. Consiliu Tehnic al Pădurilor a admis vederile noastre aprobând pe 5 ani, studiile de exploatare lucrate într'acest sens. Azi vin și mai propun aceste sămănături să se facă în 2 ori extrăgându-se succesiv nu de odată arborii acestor masive spre a se imita astfel modul cum procedează natura.

Un fapt important am a mai supune la cunoștința Dv. La pădurea Bârca Valea Mare din județul Olt tăind o gârniță de 0,^m 30 în diametru la 1,^m 30, înaltă ca trunchiu numai de 3^m și strămbă și numărându-i vârsta am găsit-o de 85 de ani; valoră 2 lei.

Într'aceși localitate, pe platoul gărei Mierlești întâmplarea a făcut să dau peste un plop piramidal plantat înaintea unei cărciumi și care avea grosimea tot de 0,^m 30 la 1,^m 30 dela pământ, dar trunchiul lui era înalt de 12^m iar cu vârf avea 18 metri. Neputându-l tăia, din cercetări am aflat că avea vârsta de 32 ani căci era plantat din timpul războiului pentru independență. Valoră 8 lei, prin urmare, ar rezulta că acolo plopul piramidal ar fi de 3×4=12 ori mai rentabil decât pipernicita gârniță.

Trecem acum la gorunul din regiunea colinelor.

Exploatarea abusivă din trecut au făcut ca această esență care ocupă aproape singură culmile și coastele dealurilor și stejarul din josul acestor coaste să fie cutropite de fag.

Noi nu suntem un inamic al fagului, dar noi sau mai bine zis interesele noastre economice nu pot permite acestei esențe să ocupe ea singură decât dosurile mai mult sau mai puțin reperi ale dealurilor, căci ea suportă și i place în tinerețe umbra, căci ea prin rădăcinile ei ca niște clește oprește surparea și spălarea coastelor.

Dar pe acolo pe unde gorunul și stejarul predominau și s'a prea întins fagul, nu e rău, d-lor, ca prin luminisurile existente sau prin cele ce vom crea prin exploatarea bătrânilor fagi să introducem prin sămănătura directă gorunul pe coastele scurse, stejarul prin părțile mai joase și umede. Cu ocaziunea facerii amenajamentului pădurii Statului Sirineasa am demonstrat prin experiențe rentabilitatea gorunului până la grosimea de 0,^m 70 la 1,^m 00 dela sol sau până aproape de momentul intrării lui în depericiune; fagul nu prezintă aceleași avantaje.

Trecem acum, d-lor, la fagul de pe plaiuri.

Prin plai, înțelegem terenul stâncos din partea de jos a munților ocupat de fag și puțin mesteacăn și având urme de reșinoase de molid sau pin silvestru.

Dacă în plaiuri, d-lor, fagul formează esența predominantă pe când reșinoasele au dispărut cu totul sau aproape cu totul având numai ici, colea câteva urme de existența lor, aceasta nu se atribuie decât omului, căruia din adâncă vechime i-a venit mai bine să-și iea din apropiere lemnul de reșinoase de care aveâ trebuință, așa că tot luând n'a mai rămas mai nimic, iar fagul mai nesupărat a trebuit să rămână singur și să ocupe mai tot locul.

Și aci avem, d-lor, remediu :

Practic este a se exploata succesiv aceste masive începând firește cu cei mai groși fagi introducând esanțele prețioase locali pinul silvestru sau molidul, prin sămănătură directă în șanțulețe de un centimetru de adânci duse pe curbele de nivel.

Să nu visăm eliminarea fagului cu desăvârșire, să admitem amestecul fagului cu reșinoasele, căci acest amestec e la locul lui.

Trecem în fine, d-lor, la molid și brad pe cari-i găsim fie puri, fie în amestec cu fagul.

Mi-a fost dat s'asist, de când mă aflu în serviciul silvic dela 1886 până azi cu întreruperi, s'asist, zic, la tot felul de exploatare la munte.

Întâi codrul grădinarit, apoi codrul regulat, în fine codrul cu tăieri rase și împădurire manuală.

După mine, d-lor, a tăia ras un masiv existent dejă frumos, pot zice majestuos, care ar aveâ ca orice pădure neîngrijită câțiva arbori uscați și deperisanți, pentru a te apucâ să reîmpădurești din nou prin plantare locul ce ea ocupâ, aceasta nu pare a aveâ o mare asemănare cu dărâmarea unui frumos edificiu dar care aveâ nevoie de mici reparațiuni, spre a face din nou altul dar mai mic, mai sărăcăcios, căci niciodată, d-lor, vă spun și generațiunile viitoare vor vedeâ pe calea pe

care se urmează azi nu vom ajunge să mai avem nici noi, nici stră-nepoții noștrii masivele. arborii colosal de groși și înalți pe cari ni-a lăsat mama natură, iar generațiunile viitoare ne vor blestemă pentru nesocotința noastră !

D-lor nu e natural, nici economic, nici național ceea ce facem, căci după tăierea pădurii de reșinoase, bogatul tericiu existent, sămânța buruienilor adusă de vânturi provoacă dezvoltarea prodigioasă a buruienilor, puieții tineri după cum recomandă savantul Cannon nu mai putem plantă, ci suntem nevoiți de a plantă molizi bătrâni de 4—5 ani după cum recomandă D-l Inspector P. Antonescu.

Acești puieți, d-lor, cu timpul tot pier și câți mai rămân, ei fiind crescuți în plină lumină, pierd din creșterea lor în lungime, în fine, se vor obține niște rezultate triste, după atâtea cheltuieli de plantare, după atâtea cheltuieli de întreținere.

D-lor, regenerarea pădurilor trebuie să rezulte din însuși modul lor de exploatare, căci după cum copilul nu poate ajunge om martur de cât sub ocrotirea părinților și a societății, tot așa un puieț nu poate ajunge la adânci bătrânețe decât trăind în masiv la adăpostul celor mai în vârstă decât el.

Am avut ocaziunea să stau de vorbă cu mari exploatare și proprietari de reșinoase. I-am întrebat de ce Dv. nu voiți să tăiați decât ras ? Mi s'a răspuns că altfel nu rentează. Dar după ce s'a tăiat pădurea ras ce mai rentează în urmă pământul gol ?

I-am întrebat apoi ce termene de contracte au și mi-au răspuns că 15 peste 30 ani, și când le-am pus în vedere că în atare interval tăind succesiv arborii exploatabili s'ar putea obține pe cale naturală, gratis regenerarea sau cel mult intervenind cu oarecari însămânțări, toți până și profanii și interesații au ajuns de acord cu așa vederi, numai noi u'am îndrăsnit până acum să ne spunem cuvântul. Dar nu vă descuragiați, d-lor, apărătorul acestei mari cauze naționale, salvatorul, adevăratul amic al pădurilor și al nostru a sosit între noi ; trăiască D-l Ministru Alexandru Constantinescu.

Domnul Inspector silvic *P. Antonescu* luând cuvântul spune că cesiunea împăduririlor artificiale este foarte importantă, nu numai pentru țara noastră, dar și pentru Europa întreagă și chiar pentru celelalte continente ; după aceasta luând ca exemplu Europa, dovedește prin cifre statistice că deși acest continent este bine împădurit, căci suprafața masivelor sale forestiere se evaluează la 300 milioane hectare, reprezentând un procent de 35% din întinderea totală a acestui continent, totuși în multe părți este încă nevoie a se creă pe cale artificială noi păduri, cele actuale nefiind uniform repartizate. Pădurile, afirmă D-sa, sunt îngrămădite mai mult în regiunile de Nord și Est ale Europei, pe când cele de Sud și Vest sunt despădurite, astfel

că pentru satisfacerea nevoilor de lemn de lucru, mai cu osebire, trebuie a se recurge la rezervele de material lemnos din celelalte continente și mai ales din Statele Unite, Canada etc.

În ce privește partea special tehnică a cestiunii, cum de exemplu epoca când se pot face împăduririle, aceasta depinde de climă și de condițiunile locale cari diferă foarte mult, astfel în Asia, unde verile sunt ploioase, se poate planta și în cursul acestui sezon. La noi s'a pretins de unii că se pot planta rășinoasele primăvara, chiar după ce s'a început vegetațiunea; reușita depinde, însă, în acest din urmă caz, numai de împrejurări și anume de faptul dacă după plantațiune survin ploi abundente, căci altfel totul este riscat.

Epoca cea mai nimerită când se poate planta depinde dar de împrejurări și de climă. În ce privește rășinoasele este mai bine, după cum practica a dovedit, să se planteze primăvara, și anume înainte de începerea vegetațiunii, de circulațiunea sevei.

Pentru plantarea stepelor, bărăganelor și a nisipurilor sburătoare, la începutul și până cam la jumătatea secolului trecut s'a adoptat în generalitatea cazurilor numai salcâmul și eră firesc să se dea preferință acestei specii care crește repede și dă un lemn utilizabil; nu trebuie însă să considerăm salcâmul ca o panacee universală, căci în solurile prea compacte, umede, sau cari sunt bogate în săruri minerale, salcâmul nu reușește.

În ce privește numărul pueților de plantat la unitatea de suprafață, cam pela anul 1860 în Rusia silvicultorii dădeau preferință plantațiunilor rare la 2, 3 și 4 m. distanță între pueți; observându-se însă că se întârziază mult până la constituirea stărei de masiv, în care timp se instalează o vegetațiune luxuriantă de burueni ce cresc printre rândurile de pueți, cari pericliteză existența acestora cu tendința lor de a'i coplesi, afară bine înțeles de cazul când nu se iau măsuri de a se prăși cât mai des aceste burueni, mai târziu, însă, spre a se scăpa de influența dezastruoasă a acestor burueni, cari absorb din sol o mare cantitate de umiditate, în detrimentul pueților de salcâmi, s'a dat precădere plantațiunilor dese, întrebuințându-se până la 15 și

20 mii pueți la hectar. Acest mod de procedare nu numai că costă mult, dar rezultatele s'au dovedit că nu corespund așteptărilor.

În ultimul timp s'a dat preferință în stepe plantațiilor de stejar, căci acesta este o specie *xerofilă* (care se mulțumește cu puțină umiditate) și dacă nu s'a obținut pretutindeni rezultate satisfăcătoare, cauza se datorește în prima linie faptului lipsei unei bune preparațiuni a solului, mai ales în primii ani ai dezvoltării sale și din acest punct de vedere d-sa se asociază la părerea emisă de d-l Davidescu de a se semăna câțiva ani d'arîndul între rândurile de pueți plante prășitoare, după cum s'a recomandat, de altfel, și de eruditul savant german, d-l Schwappach în descrierea călătoriei sale de studii forestiere în România în vara anului 1904.

După multe detalii asupra modului de procedare în efectuarea plantațiilor în diversele regiuni ale țării, vorbind și despre plantațiile de pe nisipurile sburătoare de la Ciuperceni, pe cari le-a vizitat acum 5 ani cu elevii școlii de Silvicultură, d-l Antonescu spune că rezultatele aici se poate susține că sunt și bune și rele, deoarece în părțile unde solul e fertil, vegetează bine atât salcâmul, cât și frasinul, stejarul, etc., pe grinduri însă plantațiile de salcâm sunt acoperite de nisipuri sburătoare, nema rămânând libere în multe părți decât numai vârfurile arborilor. Tot relativ la această chestiune D-sa susține că epoca de plantațiune a salcâmului cea mai recomandabilă, după cum o lungă practică a dovedit, este primăvara, când procentul de reușită al plantațiilor este mai mare.

Cu privire la numărul pueților de întrebuințat la hectar d-l Antonescu arată că până în deceniul trecut era obiceiul, mai ales în Germania, de a se face plantații dese la 1 m. și chiar ea mai puțină distanță între pueți; în urma observațiilor îndelungate, însă, făcute în ultimul timp de către stațiunile de experiență din Austria și Germania, s'a ajuns la convingerea că stejarul trebuie plantat mai des, pe când pentru molid distanța cea mai convenabilă este de 2 metri între rânduri și pueți și aceasta pentru ca acești pueți să dispună în tinerețe de un spațiu mai mare spre ași dezvoltă bine rădăcinile iar mai târziu, când se formează starea de

masiv, pueții să nu crească prea deși și prea înalți, căci în cazul acesta lemnul rămâne fraged și zăpada le rupe ușor vârfurile, compromițându-se astfel cu totul viitorul plantației.

Domnul *Ministru Al. Constantinescu* luând cuvântul spune :

Să mă iertați dacă 'mi permit să mă amestec într'o discuție pur științifică, pe care am ascultat'o cu plăcere și ca un tovarăș al D-v. voesc să mă familiarizez cu cunoștințele D-v. căci prin situația ce ocup azi sunt adesea chemat a judecă lucrările și propunerile Dv. și voesc a fi pus în pozițiune de a le putea judeca cât mai în deplină cunoștință de cauză.

În limita puterilor mele am citit diferite lucrări ale D-v. interesându-mă articolele d-lor Orăscu, Zăne, Rusescu și în special ale d-lui Antonescu, relative la lucrările de plantație dela Tarcău, precum și altele și am văzut în ele o deosebire foarte mare de vederi, fie asupra metoadelor, fie asupra artei de a le aplică și ca dovadă peremptorie să citiți lucrarea relativă la pădurea Tarcău, unde au fost aplicate șapte feluri de sisteme de exploatare.

Vă mărturisesc că această stare de lucruri pe mine unul m'a decepționat.

Azi începe pentru D-v. o eră nouă și cred c'a sosit timpul să eșim din sfera discuțiilor teoretice, lăsând la o parte ideile de autori, gelozia de a le aplică, etc...

Foarte interesante au fost expunerile d-lor Orăscu și Antonescu, relativ la împădurirea nisipurilor sburătoare din diferitele regiuni ale Țărei, precum și a bărăganelor ; recunosc utilitatea acestor împăduriri, însă cred că această chestiune trebuie lăsată pe planul al doilea, de oarece pădurile astfel create nu sunt chemate a produce în viitor lemnul de lucru. Ceea ce mă preocupă pe mine este ca exploatarea să se facă în mod regulat și practic în puținele masive cu lemn de lucru ce ne-a mai rămas, adică cum trebuiesc ele exploatare, ca să se asigure pe deplin și în modul cel mai economic, regenerarea lor naturală sau artificială, spre a se pune odată capăt devastărilor sălbatice la cari au fost expuse aproape toate pădurile dela munte — începând cu ale Statului și terminând cu ale moșnenilor, — exceptându-se

dela aceasta numai pădurile M. S. Regelui și ale Domeniului Coroanei.

Astfel D.v. trebuie să vă preocupați de golurile de munte, cari trebuiesc împădurite în prima linie, fie prin în-sămânțări directe fie prin plantațiuni.

De asemenea trebuie să vă preocupo ideia reîmpăduririi porțiunilor de pădure exploatate prin diferite sisteme și unde regenerarea lor naturală nu este complet asigurată, — mai ales la pădurile unde s'a aplicat așa numitul «*Grădinărit*» care, în majoritatea cazurilor, echivalează cu o tăere rasă.

Eu voesc să fiu luminat în prima linie asupra acestor chestiuni, pentru a se putea începe opera această după un plan sistematic și bine chibzuit și de aceea vă rog a vă chibzuî cu toții și a'mi da soluții precise asupra următoarelor puncte :

1. Împăduririle cu specii de valoare la munte și coline în ce anume localități trebuiesc mai întâi începute.

2. Căror anume porțiuni trebuie date mai întâi preferință: golurilor de munte și poenilor, sau porțiunilor exploatate și necomplet regenerate.

3. Ce sistem de împădurire e mai propriu, — plantarea sau semănarea — și ce măsuri trebuiesc luate pentru a putea vedea cât mai curând roadele acestei lucrări.

4. Doresc de asemenea a mai aveà o expunere precisă cum să se facă exploatarea pădurilor de rășinoase și a celorlalte specii de valoare.

Ședința se ridică la ora 11^{1/2} seara, anunțându-se cea viitoare a doua zi la ora obișnuită.

(Va urmâ)

O INSECTĂ CARE ATACĂ PINUL

În ziua de 10 Maiu curent, d-l silvicultor șef Tului Moldovan, m'a consultat asupra unei insecte ce atacă pinul în regiunea Muscelului și în special în plantațiunile de pin silvestru ale d-lui prim ministru I. C. Brătianu, temându-se ca nu cum-va să fie larva nonei! În realitate însă, acea insectă nu erà altceva decât larva unei vespi numită *Lophyrus pini* L. Cu toate că insecta în ches-

tiune nu este teribila nona, totuși prezența ei strică mult plantațiilor și de aceea m'am hotărît să dau aci câteva detalii. Larva se cunoaște ușor după următoarele caractere: este lungă până la $2\frac{1}{2}$ cm., cilindrică, de culoare verde murdară și cu dungi longitudinale verzi mai închise formate de ghimpi și bobite pe fiecare segment; cap negru; ultimul segment al abdomenului terminat printr'o prelungire. Larvele apar parte în Mai—Iunie, parte în August—Octombrie, în familie numeroasă, mâncând foile (acele) de 3—4 ani, iar în lipsa acestora atacă și cele din anul curent. Larvele eșite primăvara se ascund chiar în coronamentul arborelui, între mănuchiurile de ace sau pe ramuri, iar în a doua jumătate a lui Iulie nimfele se transformă în vespe. Larvele de toamnă se ascund în Octombrie în pătura de frunze moarte și petrec iarna în gogoase, așa că tocmai pe la mijlocul lui Aprilie viitor apare vespea din nimfa formată în gogoasă la sfârșitul lui Martie. Vespea se poate cunoaște bine după desemnul colorat ce se găsește în tratatul pentru combaterea insectelor vătămătoare de Pitschak și d. Knechtel, ce se află în biblioteca fiecărui ocol, în care carte vor afla d-nii silvicultori și mijloacele de combatere. Noi putem consilia în treacăt izolarea masivelor neatacate prin gropi sau prin curse formate deramuri și crăci, unde se ascund larvele și pot astfel fi strânse și arse.

Gr. N Pârvulescu

profesor de Entomologie silvică la
Școala de Silvicultură

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Pepinierele Nomblot-Bruneau de lângă Paris.

Cultura pomilor roditori e una din acele ramure ale producțiunei primitive, căreia la noi nu i s'a dat aproape nici o atenție, deși clima și solul îi sunt prielnice.

Nu e locul aci a vorbi despre însemnatele foloase, ce am putea trage din pomicultură: ele sunt în de obște cunoscute. Voiu da ca exemplu numai regatul de Württemberg care produce anual fructe în valoare de 10 milioane lei, cam tot atât ca și România, de și întinderea țării noastre e aproape de 7 ori mai mare.

Voi insista însă asupra faptului că avem prea puține pepiniere în țară, care prin produsele lor și modul cum le prezintă publicului ar ști să stârneasă gustul amatorilor și a proprietarilor mari și mici.

În această privință geniul francezilor e în adevăr de admirat și în rândurile următoare voi da un scurt exemplu în dorința ca să atrag atenția colegilor de meserie asupra cultivei pomilor, căror chiar în pepinierele silvice li se cuvine un loc cu atât mai mare, cu cât poporul nostru primește cu greu ori ce inovație de a cărei foloase nu s'a convins de visu.

Iată deci esemplul :

Acum doi ani fiind la Paris, am vizitat și renumitele pepiniere Nomblot-Bruneau situate la Bourg la Reine, distanță de 4 km. de la Poarta de Orleans, una din barierele Parisului.

D-nul Nomblot, șeful stabilimentului, cavalier al legiunii de onoare, fost profesor de arboricultură etc., e unul din cei mai experimentați pepineriști ai Franței. Dânsul nu e mare proprietar, ci are o casă cu vreo 20 hectare pământ în juru-i. Pe lângă aceste dânsul a mai luat în arendă pe termen de 10 ani de la vecini o întindere tot cam atât de mare. Are deci în total 40 hectare în cultură.

Principalul său articol, sunt pomii roditori atât crescuți în plin aer cât și în espalieuri; dar are și viță, plante ornamentale, conifere de tot felul etc.

Chiar dela intrarea în pepinieră am fost izbit de admirabilul aranjament al grădinei ornamentale. E curată ca un salon și prin puterea esemplului deșteaptă în vizitator dorința de a imita cele văzute.

Pepiniera e împărțită prin ziduri de cărămidă înalte de 3 trei metri în mai multe divizii; scopul acestor ziduri este pe de o parte a proteja plantațiile contra vânturilor, iar pe de alta a primi treiajgurile pentru pomii crescuți în espalieuri, cultură din cele mai raționale mult răspândită în Franța, și care permite obținerea de fructe de mărime extraordinară și de gust delicios.

Printre ziduri, drumuri și poteci largi incadrează subdiviziunile pepinierii, care conține sute de mii de pomi de toate etățile și formele, având fiecare specie și fiecare varietate cartierele sale osebite.

Caiși sunt vreo 30 varietăți, piersici peste 100 varietăți, peri peste 500 varietăți, meri tot cam la fel, pruni cam 60 varietăți etc. etc. și aproape fiecare varietate crescută ca pom pitic, semitrunchiu, trunchiu înalt, ca piramidă, în candelabru în palmetă, etc. etc.

Afară de speciile amintite se mai cultivă migdali, păducel, vișini, castani alimentari, gutui, sorb domestic, corn, smochini, apoi fragi, smeură, coacăză (agriși), pomușoară, dud, moșmon, nuci, aluni, sparangă și viță de vie în sute de varietăți.

Cât vezi cu ochii pomi și pomi, unul mai frumos ca altul și toate culturile îngrijite cu o competență, care face cea mai mare cinste științei franceze.

Pentru a produce toate aceste un stat major de funcționari și grădinari, apoi vreo sută de lucrători sunt aproape zilnic ocupați în stabiliment, iar pentru enumerarea tuturor speciilor și varietăților, d-l Nombrot are un preț curent pe care'l trimite în toate țările lumii, gros de peste 200 pagine *).

Uimit de strajnica organizație a întregului serviciu, și de mulțimea infinită a pomilor, mă adresai unui șef grădinar cu întrebarea, dacă este posibil a vinde cantități așa mari de pomi, și primii ca răspuns că nu mai este posibil, dar că întreaga producțiune a aceluia an e deja vândută și că așteaptă numai căderea frunzei pentru a espedia totul spre satisfacerea miilor de comande ce au.

Această fabrică de pomi, căci mai potrivit este acest nume de cât pepinieră, dă proprietarului ei, după informații culese la fața locului, un beneficiu de peste 200.000 lei anual, cifră exorbitantă, care însă nu e fără precedent în exploatarea horticoale a țărilor civilizate.

La noi pentru obținerea unui asemenea beneficiu e nevoie să ai un domeniu de vre-o 4000 hectare ; și D-l Nombrot îl scoate de pe 40 hectare.

Bine înțeles pentru a obține așa ceva e nevoie pe lângă pământ, și de un însemnat capital, care nouă cam deodată ne

* Acest catalog e un adevărat manual de pomicultură practică, arătând în mod concis dar cuprinzător, cele mai bune metode pentru a obține maximul producțiunii.

lipsește, dar pe care prin știință, clibzuintă și stăruință ni-l putem constitui și noi cu timpul.

Sapientia satis! Dar nu pot încheia fără a face un călduros apel colegilor, ca în limita posibilului să-și facă fiecare datoria ce-i încumbă și să propage cultura pomilor roditori.

Olimpiu Boiu

Șeful regiei

Domeniului Coroanei Mălini.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea completa actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru spo-

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

rirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producție a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialelor sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodușă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămâne proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

Potrivit Art. 4 din Legea pentru înființarea Casei Pădurilor s'a numit, prin decret, ca membrii în Consiliul de Administrație următoarele persoane:

1) D-l *George Vasescu*, membru în Consiliul superior al Agriculturii, mare proprietar.

2) Dr. *C. Angelescu*, membru în consiliul de Administrație al Casei rurale, mare proprietar.

3) D-l *Al Culoglu*, deputat, desemnat de Eforia spitalelor civile București.

4) D-l *C. Cantacuzino Pașcanu*, senator, mare proprietar.

5) D-l *Nicolae Ghica-Comănești*, deputat, mare proprietar.

6) D-l *Ion G. Saita*, deputat, avocat.

Prin încheierea de la 10 Aprilie a. c. Consiliul de Administrație a opinat ca în mod provizoriu, D-l Consilier *I. G. Saita* să îndeplinească sarcina de Administrator al Casei Pădurilor.

* * *

Comitetul central de Administrație al Societății, întrunindu-se în ziua de 2 Mai a. c. conform art. 16 din statute s'a constituit astfel:

D-l *Ion Kalinderu*, președinte.

> *C. F. Robescu*, vice-președinte.

> *N. C. Nădejde*, Secretar-casier.

D-nii *Petre Antonescu*, *B. A. Golescu*, *Dem. Ionescu Zane* și *Mihail Tănăsescu* vor forma comitetul de redacție al revistei.

* * *

În comptul exercițiului 1909—1910, până la 31 Martie a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat lei 5.723.808 bani 21, prevederile budgetare fiind lei 6.200.000.

STEJARUL ȘI CULTURA LUI

(Urmare ¹⁾)

Regimele și tratamentele ce se poate aplica pădurilor de stejar

Pădurilor de stejar li se poate aplica cele 3 regime cunoscute și mai multe metode de tratament.

Regimul codrului cu tratamentul codrul regulat îi convine de minune; regimul crângul simplu de asemenea, fiindcă toate speciile de stejar lăstăresc bine din tulpină.

Regimul crângul compus, care procură proprietarului respectiv atât lemne de foc cât și de construcție, dă cele mai bune rezultate în anumite condițiuni de sol și climă.

În țara noastră dacă acest din urmă regim n'a corespuns așteptărilor, aceasta se datorește în prima linie faptului că arboretele, în generalitatea cazurilor, aveau la exploatare o vârstă care, adeseori, trecea de 50—60 ani. Arborii de rezervă, crescuți până atunci în stare de masiv, fiind prea înalți și nepregătiți, din vreme, pentru a putea suportă starea de izolare, s'au acoperit, în urma tăierii subetajului, a elementului crâng, de crăci lacome în toată lungimea trunchiurilor lor provocând, astfel, uscarea vârfurilor și, prin urmare, pierderea valorii lor. Aceasta însă nu trebuie să ne surprindă deoarece se cunoaște tendința arborilor crescuți în masiv, ca, după izolarea lor, să revină dela forma forestieră la cea specifică proprie fiecărei specii.

Crângul simplu a găsit cea mai întinsă aplicare din partea proprietarilor particulari, scopul lor fiind de a obține lemne de foc și un procent remunerator la capitalele bănești reprezentate prin valoarea pădurilor ce le aparțin.

Cât privește tratamentul codrul regulat nu cunoaștem decât prea puține exemple, unde întrebuintarea lui să se fi făcut la noi în mod rațional.

Să sperăm, totuși, că va pătrunde în cercuri din ce în ce mai largi convingerea că, pretutindeni acolo unde natura speciilor și a solului permite, trebuie dat precădere acestei din

¹⁾ Vezi «Revista Pădurilor» pe Iunie 1910.

urmă metode de tratament, știut fiindcă ne procură o mare proporție de lemn de lucru, cu calități tehnice superioare, propriu pentru diferite întrebuințări industriale.

Nu este locul și nici timpul de a intra în prea multe amănunte cu privire la modul cum trebuie practicat codrul regulat în pădurile țării noastre, aceasta fiind cunoscut de specialiști.

Cu toate acestea găsesec oportun a reaminti că în cele mai multe din pădurile noastre de stejar, actualmente în stare de codrișor sau chiar trecând spre codru, din cauză că nu s'a practicat, la timp, operațiuni culturale având de scop favorizarea exemplarelor de elită, conțin o însemnată proporție de arbori strimbi, defectuoși, mulți dintr'ânșii cu coronamente prea reduse în raport cu vârsta și înălțimea lor.

În asemenea condițiuni este bine a se proceda, sub formă de rărituri practicate în mod foarte moderat, la extracțiunea unor asemenea arbori, căci, după cum știm, stejarul, cel pedunculat cu deosebire, este o specie care nu poate fi condus la vârstă înaintată decât când a putut să-și formeze un coronament destul de dezvoltat.

În cazul însă când au fost neglijate asemenea tăieri de ameliorațiune, când nu ne-am îngrijit din tinerețe, sau cel puțin după epoca ce urmează imediat după maximum de creștere în înălțime a arborilor, ceea ce în solurile fertile are loc la vârsta de 30—40 de ani, este foarte periculos a rări prea mult și în mod brusc masivul, căci trunchiurile lor, ca și la arborii de rezervă din crângurile compuse, se umplu de crăci lacome și adese-ori li se curonează, adică li se usucă vârfurile.

Cu ocaziunea practicării tăierilor de regenerare, prima tăiere, cea de însămânțare, trebuie făcută cât se poate de închisă, adică ca coronamentul arborilor să se atingă numai când sunt bătuți de vânt, ceea ce corespunde cu o depărtare cam de 2^m—3^m.

Extracțiunea păturei arbustive, ce de regulă se instalează în pădurile de stejar, grație acoperișului ușor al acestei specii, nu trebuie făcută decât atunci când suntem siguri că vom avea un an rodnic de ghindă, ceea ce se întâmplă de ordinar prin luna lui August.

Dacă solul este bătătorit, prea mult inerbat, prepara-

șinea solului cu sapa, sau introducând rămătorii când a început să cază ghinda, fără a aștepta însă ca să cază toată, este absolut necesară, căci numai astfel rădăcinele tinerelor plante vor putea să se fixeze bine în pământ.

După instalarea însămențșurilor, — și nu trebuie să așteptăm mai mulți ani de ghindă ca ele să fie dese ca peria, cum se întâmplă uneori, fiind indestulător 2—3 fire și chiar mai puțin la metru pătrat — în al 2-lea sau cel mult în al 3-lea an, trebuie să practicăm tăierea secundară, pentru că stejarul, fiind o specie cu un temperament robust, are nevoie de multă lumină în tinerețe.

Cu ocaziunea tăierilor secundare este bine a se lua măsuri ca să nu se prejudicieze însămențșurile. În acest scop tăierea arborilor trebuie să se facă, pe cât posibil, iarna, în timpul zăpezilor mari mai cu seamă și de lucrători esperimentați. Este recomandabil asemenea a se deschide, la distanțe de 40—50 metri unele de altele, linii largi de 1—2 m. spre a se putea scoate arborii doborșiți, fără a se traversa masivele în toate direcțiunile.

Neîndeplinirea acestor condițiuni poate compromite reușita regenerațiunei; din această cauză în multe părți din Germania și Austria se preferă, după exploatarea pădurilor de stejar tratate în codru, repopulările artificiale.

În tot cazul nu trebuie să ne așteptăm ca întreaga întindere a unei afectațiuni, destinată a fi regenerată în cursul unei perioade, să fie complet însămențată pe cale naturală, căci mai totdeauna vor rămâne oarecari locuri goale cari trebuiesc completate în mod artificial.

Pentru ca masivele de stejar să poată fi conduse la etăți înantate se mai cere, afară de aceasta, ca solurile unde cresc ele să fie fertile, profunde și fresce.

În acest scop trebuie favorizat amestecul stejarului cu alte specii cari au un frunziș abondent, spre a se putea spori densitatea masivelor, a se înlesni elagajul natural, adică, formarea trunchiurilor lungi și cilindrice, și a se îmbunătăți proprietățile fizice ale solului prin menținerea stărei de umiditate atât de necesară vegetațiunei lemnoase.

În regiunea de câmpie ca specie de amestec se va da preferință carpenului și chiar teiului, iar în a colinelor fagului.

Pentru ca stejarul să fie mai puțin espus acțiunei co-

pleșitoare a teiului și a fagului, în special, amestecul se va face sub formă de buchete sau grupe.

Teiul, în terenurile ce-i convine stejarului, crește mai repede în înălțime ca această din urmă specie, nu numai în tinerețe dar chiar când a ajuns starea de dezvoltare a prăjinișului și el nu suferă așa de mult de înghețurile târzii de primăvară; este necesar, așa dar, să asigurăm stejarului o mai mare creștere în înălțime, ceace se poate obține instalându-l cu câțiva ani mai înainte.

În codrul de stejar carpenul și teiul, sub forma de subetaj provenit din lastări chiar, pot îndeplini un rol de protecție nu se poate mai bine făcător.

Starea pădurilor noastre de stejar în trecut

Țara noastră în trecut eră foarte bogată în păduri de stejar. Spre a dovedi aceasta nu pot face mai bine decât a reproduce câteva pasagii din lucrarea: «*Comerțul și Industria lemnului în România*»¹⁾.

«Judecând după cele scrise de cronicarii noștri cei mai de seamă, precum și după oarecare scrieri ale străinilor cari ne-au vizitat țara, România a fost una din țările cele mai împădurite din Europa.

«Cu codri foarte mulți se mândrește Moldova», ne spune învățatul Domn Român Dimitrie Cantemir, în excelenta sa scriere: *Descrierea Moldovei (1716)*, «atât cu lemne de tăiat cât și cu arbori fructiferi»... «Lucrătorii de corăbii caută mai vârtos stejarii moldovenești și-i laudă a fi mai buni pentru construcțiuni de corăbii, decât tot celalt lemn în contra cariului».

Iar mai departe :

«Doi codri au fost la Moldoveni mai vestiți decât toți ceilalți, adică al Cotnariului și al Tigheciului. Al Cotnariului este aproape de târgul cu acelaș nume și nu s'a făcut din fire, ci însuși industria umană i-a dat naștere, căci pe timpul lui Ștefan Vodă cel mare, eră acolo numai un câmp mare gol, iar după aceea Poloniei, cu o oaste mare, așezându-se cu caestrele pe câmpul acela și strimtorindu-i, Ștefan-Vodă

1) Petre Antonescu : Comerțul și industria lemnului în România. Anul 1907, pag. . . .

i-a bătut și luându-le castrele, i-a pus pe fugă, pe mai mulți i-a omorît și peste douăzeci de mii i-au prins, dintre cari cei mai mulți nobili. Pentru răscumpărarea lor îndemnându-l regele polon cu o mare sumă de bani, n'a primit Ștefan, pentru că nu eră iubitor de arginț, ci a voit mai vârtos să-și facă un semn de biruință care să-i vestească vitejiile și în veacuri viitoare. Spre acest finit a înjugat pe toți Polonii la plug și a poruncit de a arat tot câmpul acela pe care se întâmplase războiul, de două miliarde de lung și de un miliar de lat, și a semănat pe el ghindă, care eră preparată spre acest scop, din care a crescut acum păduri destul de largi și lemnoase».

«Moldovenii le numesc azi *Dumbrăvile roșii*, pentru că s'au udat cu sângele Polonilor, iar Polonii le numesc *Bucovina* și niciodată nu-și amintesc fără de lacrimi de acest loc».

«Alt codru dincolo de Prut, la marginele Basarabiei, ce se chiamă *Tigheciu*, coprinde înăuntru mai la treizeci miliarde italiene și este pentru Moldoveni, apărarea cea mai mare în contra Sciților, care de multe ori o au atacat, dar niciodată n'au luat-o.

«Copacii deși sunt foarte înalți, dar așa sunt de deși încât niciun pedestru nu poate să străbată, fără numai pe poteci care sunt știute numai de locuitori.

«Mai înainte se numără pe acolo peste 12 mii de locuitori, cari erau ostașii cei mai viteji în toată Moldova; iar acum după războaiele și căderile cele multe de abiă au rămas 2 mii. Acești oameni au cu Tătarii megieși dela Budjacu o învoeală, că pe tot anul să le dea o sumă de grinzi, pentru că în Basarabia, mai totdeauna este lipsă de lemn. Această învoeală o păzesc și până în ziua de astăzi foarte; iar când Tătarii voesc să calce peste tocmeală și să ia lemn mai mult, care de multe ori se și întâmplă, atunci locuitorii se apără cu mâna înarmată și de multe ori înving pe Tătari».

La pag. 12:

Este interesant a ascultă părerile unui eminent scriitor, care în studiul intitulat: «*Mémoire hystorique et géographique sur la Valachie*», publicat în 1778 sub inițiala B., probabil de către generalul austriac Baur, vorbind despre

starea pădurilor noastre, la pag. 221, ne spune următoarele:

«Valachia nu duce lipsă de lemne, munții săi sunt acoperiți cu vaste și frumoase păduri; iar o parte din șes este bine populat».

«Trebue să facem excepțiune însă de șesul de pe lângă Dunăre, la o depărtare de 4—5 mile de acest fluviu, unde rareori întâlnim păduri.

Speciile cele mai răspândite sunt: Stejarul, Fagul, Ulmul. Stejarul mai cu seamă este de o mărime și de o bunătate particulară și este căutat pentru construcțiunea vaselor și pentru marile bastimente».

La pag. 13:

In scrierea: «*Beiträge zu einer statistisch-historischen Beschreibung des Fürstenthums Moldau von Andreas Wolf*», publicată în 1805, în Sibiu, la pag. 52 citim:

«Dacă o țară posedă cu prisosință păduri de Stejar și Fag, ne putem ușor închipui că acolo creșterea rămăntorilor trebue să meargă foarte bine».

«Acesta este cazul cu Moldova, prin a căror păduri abea după o jumătate de zi și chiar zile întregi poți să le străbați, unde pe lângă niște tufărișuri, nu zărești decât niște complexe mari de păduri curate de stejari».

După cum vedem crângurile și tulfărișurile, rezultat al tăerilor de către locuitorii satelor aflătoare în preajma masivelor forestiere, a început dejă pela începutul veacului al 19-lea să facă impresiunea asupra vizitatorilor străini, dar despădurirea nu ajunsese prea departe, deoarece suprafețe întinse păduroase acopereau încă teritoriul țării.

La pag. 19.

V. A. Urechii în magistralul său tratat: «*Istoria Românilor*», seria 1800—1834, consacră numeroase pagini privitoare la pădurile țării, pentru care el nu eră indiferent; din potrivă, oridecâteori ocaziunea i s'a prezentat a pus tot talentul său de scriitor distins în serviciul ocrotirei lor, având convingerea că prin aceasta îndeplinește o operă utilă din toate punctele de vedere.

Astfel în cap. V pag. 69, vorbind despre orașul Iași se exprimă astfel:

«Pavarea orașului cu traverse este o veche deprindere

În documentele dela începutul secolului 17-lea se pomeneste de străzi zise poduri.

«Domnul Alexandru Moruzi repară cu grinzi de stejar deacurmezișul, strada dela poarta curții până la Sf. Nicolae cel sărac, adică până în strada Copoului, asemenea podul vechiu, podul roșu, etc.; sate întregi erau scutite de dări și puse la dispozițiunea Naziriei pentru lucrarea podurilor. Pădurile toate erau la dispoziția Naziriei pentru tăerea grinzilor de pavat.

Iar în altă parte :

«In diverse județe un număr de locuitori, chiar unele sate întregi sunt *podinari*, osebiți de orânduială locuitorilor de obște».

«Au obligația de a tăia din păduri podinele și a le aduce la oraș când se cer. Ei se jăluiesc că stăpânii de păduri nu-i lasă să taie după cislă ce s'a făcut din partea Divanului. — Ordin să fie ajutați de ispravnici».

«Nu trecu însă mult timp și Domnul țării M. C. Șuțu, spre a nu se ruina cu desăvârșire pădurile cele mai apropiate, de unde transportul se făcea mai ușor, pe când cele mai depărtate să rămână neatinse, se văzù silit a da în Ianuarie 1792 ordine ca pentru tăerea de podine necesare pentru pavarea Bucureștilor să se facă cisluire cu analoghie pe toate pădurile, după trebuință și după starea fiecărei păduri. Apoi stăpânii pădurii să-și rânduiească câte un om ca să observe ca țărani, să nu facă vreo stricăciune mai mult peste cislă și să-și ia și dijma dela podinari, pe un copac 2 parale după obicei» (V. A. Ureche, Ist. Rom. Vol. IV, pag. 359—364).

În vol. VIII din opul citat și anume la pag. 229, regretatul fruntaș al literaturii române revine din nou asupra acestei chestiuni :

«Podinarii fac mare dărăpănare și stricăciune pădurilor, căci au obicei de a tăia pentru o podină, câte 2, 3, sau 4 copaci, cu pricină că n'a eșit podina bună, din care eșază se stârpesc și se împuținează pădurile, care cu mulți ani îndelungați nu pot veni în starea lor» (Hrisovul lui M. C. Șuțu, din Martie 1802).

«Ca și la Iași, tot așa și la București toate străzile sunt pavate cu lemn, aceasta se strică foarte lesne prin enorma

mulțime a echipagiilor, cât și prin carele țărănești, ce vin cu proviziune pentru populațiunea Capitalei».

«Cu aceasta se devastează frumoasele păduri de stejari ale țării și deja se simt efectele acestei nehibzuite tăieri a pădurilor». Hurm. vol X, pag. 275 (1824 Muntenia).

«Această practică condamnabilă s'a urmat foarte mult și anume în Moldova până la jumătatea veacului trecut».

Iată în adevăr ce citim în scrierea «Cronica Moldovei pe 500 ani». Vol. II, pag. 230 de Manolache Drăghici :

«După al 3-lea an al domniei lui Ghica s'a dispus a nu se mai pava ulițele cu lemn, ci cu piatră cubică. Pavagiul cu lemn aveà 2 mari desavantagii: 1) Pădurile care se prăpădeau cu aceasta și al 2) nu era solid, trebuind a se repara de 2 ori pe an, ceea ce erà cu neputință a se face în Moldova regulat».

«In Muntenia s'a continuat asemenea mult timp obiceiul de a se întrebuința lemnul pentru pavarea stradelor orașelor. Aceasta rezultă în mod destul de evident, din scrierea : «*Ungar und die Walachey in neuester Zeit*», de Contele P....., apărută în Lipsca în 1840, de oarece vorbind despre Craiova, fosta Capitală a Banatului Olteniei, la pag 111 ne spune că :

«Pavagiul pe străzi este făcut de grinzi de stejar foarte costisitor și greu întreținut».

.....

Starea actuală a pădurilor noastre de stejar

Dar nu numai în trecut, pădurile de stejar au avut mult să sufere de tot felul de vandalisme, ci și în timpuri cu mult mai recente.

Exemple de lipsa noastră de prevedere în ce privește păstrarea pădurilor de stejar găsim din nenorocire destule. Cine nu cunoaște, în adevăr, răul obiceiului ca oridecâteori un județ, comună, sau vreo instituțiune publică, are nevoie de lemne de lucru, să ceară, și să i se libereze din pădurile statului cele mai frumoase exemplare, fără nici o preocupare pentru viitorul masivelor foarte depreciate prin asemenea decimări ?

Acestui rău obicei, care s'a practicat multă vreme, se

datorește faptul că în cele mai multe păduri de stejar ale statului s'a redus, aproape cu desăvârșire, stocul lor în material propriu pentru întrebunțările necesitând mari dimensiuni.

Și fiindcă mi-a făcut onoarea de a azista la această conferință și stimatul nostru vice-președinte, d-l C. F. Robescu, reproduc următorul pasaj din amenajamentul pădurei statului Cocorăștii-Mislei făcut de d-sa în anul 1871 :

«A spune ceva despre vechea exploatațiune este a ne referi la primii ani ai creșterii acestei păduri, de când nu posedăm nici un act; însă cu timpul și ca să ajungă aici pădurea Cocorăștii a suferit un fel de exploatațiuni parțiale și întâmplătoare. Astfel, de pe timpul când pădurea eră sub administrațiunea călugărilor greci, s'a tăiat o mulțime de lemne pentru facerea consulatului actual, din care unele stau și astăzi putrede.

«Când s'a stabilit linia telegrafică Ploești-Câmpina tot această pădure a fost pusă la mijloc. Cu ocaziunea aprovizionării arsenalului român, această pădure a dat nu numai lemnele de lucru, dar chiar cele de foc pentru facerea cărbunilor. Astăzi chiar cantități mari din aceste lemne putrezesc fără nici un profit, ba din contră în detrimentul pădurei, căci în ele și-au ales locașul diferiți xilografi, liparizi, bombicizi, ale căror omizi se urcă pe frunze și le roade. În fine încă o exploatare neregulată o formează lemnele ce cu miile se scot din această pădure pentru minele dela Telega.

În rezumat s'a aplicat acestei păduri, fără știrea acelor care o făceau, un fel de jardinaj, care însă nu aveà de efect a scoate pe ici și colea arborii bătrâni, ci pe cei mai buni.

«Cu chipul acesta în multe părți masivul este cu totul întrerupt și la aplicarea unei exploatari regulate vom aveà cea mai mare dificultate de a asigura reproducția».

Proprietarii particulari și-au vândut mai toți pădurile îndată ce li s'a oferit prețuri oarecum renumeratoare. Diferitele societăți străine: germane, franceze și ungare, cari le-au cumpărat, au realizat din exploatarea lor, bineînțeles, prea frumoase beneficii. Proprietarii respectivi, în necunoștință fiind de valoarea lemnului de stejar pe piețile mondiale, și-au vândut pădurile cu câteva sute de lei hectarul, pe când adevărata lor valoare treceà de mai multe mii.

După tăere, ca un corolariu necesar, au urmat de-

frișările pe cale directă și indirectă. Cele din regiunea de câmpie au fost transformate în terehuri agricole, cele din regiunea de coline așisderea, deși pământurile situate pe coaste repezi, prin spălarea lor de către ape, au devenit improductive, s'au transformat, în mai multe localități, în râpi ravene și surpături.

De această soartă vitregă nu au fost cruțate nici pădurile particulare supuse regimului silvic, deoarece legea din 1881 prezintă atâtea lacune, încât orice încercare de a le ocroi era neutralizată prin lipsa totală de sancțiuni legale.

Pădurilor de stejar aparținând stabilimentelor publice li s'a aplicat în general aceleași tratamente ca și celor ale statului. Ele nu pot, prin urmare, să asigure pentru viitor o mare cantitate de lemn de lucru.

Exploatările în crâng simplu și compus, după cum am arătat în cele ce preced, au fost la modă și în aceste păduri timp de mai multe decenii. Arborii opriți ca rezerve mulți cu vârfurile uscate sau intrați cu desăvârșire în depericiune, ne dovedește aceasta cu prisosință.

Liberările de lemne arendașilor moșiilor statului pentru construcțiuni și alte ecarete, cari arendași găseau adeseori prilejul de a trage profite personale, grație intervențiilor de tot felul; punerea în vânzare a unor atari păduri după simpla cerere a celor interesați, fără nici o preocupare de regenerarea lor sau obținerea unei producțiuni susținute au încoronat opera de nimicire, de istovire a unor atari bogății naturale, cari ar fi putut să furnizeze tezaurului public însemnate venituri, iar industriilor lemnoase existente, ori pe cale de a se creia, materia primă absolut trebuitoare propășirii lor normale.

Impresia ce au făcut pădurile noastre de stejar învățatului german, dr. Schwappach, care ne-a vizitat țara în anul 1904, după cum rezultă din darea sa de seamă, publicată în revista forestieră germană «Zeitschrift für Forst und Jagdwesen», imediat după terminarea călătoriei sale de studii în România, a fost din cele mai triste. Pentru a menaja oarecari susceptibilități, el nu a expus faptele în toată goliiciunea lor, pentru motive de delicatețe ușor de înțeles. Cu prilejul Congresului Internațional din Viena din 1907, când am avut onoarea a-i face cunoștință, D-sa nu s'a putut reține însă

a-mi declară că nu se așteptă să constate în România atâta lipsă de prevedere în ce privește îngrijirea pădurilor de stejar și exploatarea lor sistematică.

Darea sa de seamă, după cum știm, a fost publicată în traducere și în «Revista Pădurilor». Iată cum se exprimă dânsul vorbind despre aceste păduri :

«Pădurile de stejar dela șes lasă mult de dorit; la coline ștejarii prețioși s'au extras mai dinainte. Chiar în pădurile statului abia se cunosc exploatari raționale. Numai pădurile ce aparțin unor proprietari particulari sunt demne de laudă. Așa de ex. pădurea Fântânelele și cele de pe Domeniile Coroanei. In genere însă proprietarii particulari nu merită aceste elogii.

«Statul, precum și Domeniile Coroanei nu au tendința de defrișare ca ceilalți proprietari particulari».

Reguli de urmat

Acum că ne-am dat seamă de starea pădurilor de stejar astfel după cum erau ele în trecut și cum se prezintă astăzi, este util a arăta, pe lângă cele deja specificate mai sus, cari ar fi măsurile de luat pentru punerea lor în valoare, pentru îndrumarea lor spre țelul final al ori căruia bun silvicultor, care este realizarea maximului de profit din arboretele existente și în același timp de a sporii productivitatea solurilor forestiere.

In acest scop îmi permit a face următoarele recomandățiuni :

In pădurile de stejar din regiunea de câmpie, cari acum 20-30 ani serveau ca izlazuri pentru vitele locuitorilor învoite de arendași în baza contractelor lor de arendare, din care sătenii, cu sau fără permisiune, își tăiau lemnele de foc necesare încălzitului locuințelor lor, cari păduri au fost adese ori incendiate, primăvara mai ales ; în aceste masive, în fine, în care, din cauza maltratărilor de tot soiul, arborii prezintă la baza tulpinelor umflături, scorburi etc., cel mai bun lucru de făcut este ca acolo unde împrejurările economice vor permite, să se întrebuițeze procedul radical consistând în defrișarea porțiunilor anuale exploatate. Repopularea lor se va face pe cale artificială și anume fie prin în-sămânțări cu ghindă, fie prin plantațiuni relativ mai dese,

după ce solul va fi fost supus câțiva ani consecutivi unei culturi agricole, de preferință unei culturi de plante prăși-toare, și după ce se va fi luat măsuri, ca tinerile plante să fie ocrotite în contra acțiunii pernicioase a buruienilor, prin practicarea de operațiuni de întreținere făcute la timpul cu-venit.

Tot astfel se va proceda și în pădurile din aceeași re-giune a șesurilor, formate de stejar pedunculat, cărora, deși la exploatare aveau vârsta de 50—70 ani, li s'a aplicat totuși crângul cu rezerve mai mult sau mai puțin numeroase, din care cauză, mai toate aceste rezerve s'au uscat, ne putând îndeplini nici rolul de seminceri și nici de a produce, con-form așteptărilor, într'un timp relativ scurt, deametre mari cu o însemnată proporție de lemn de lucru și construcțiuni; — pe câtă vreme sub etajul, elementul crâng este alcătuit, astăzi, aproape numai de teiu, care, după cum se știe, lăslărește cu multă vigoare atât din tulpină cât și din rădăcină, precum și din carpen, ulm, jugastru, arțar tătăresc etc. Înlocuind stejarul de odinioară ai căror lăstari din tulpini prea bătrâne nu au putut rezista acțiunii copleșitoare a celor de teiu, în special.

În pădurile de gorun în bună stare de vegetațiune, cum sunt acelea care ne-au mai rămas în unele părți din re-giunea colinelor, cum de pildă este pădurea statului Cot-meana din Argeș, de unde, în anii trecuți, s'au vândut un număr de mai multe zecimi de mii de arbori ziși depe-risanți, din care cumpărătorul a fasonat sute de mii de doage de escelentă calitate pe care le-a esportat în Franța și aiurea, realizând prea frumoase beneficii, — precum și pă-durile statului din prejurul reședinței ocolului Mihăești, tre-buie, după părerea mea, să se procedeze astfel :

s'au să se înceapă practicarea tăerilor de regenerare având grija ca în părțile unde solul este înierbat sau bă-tătorit din cauza pășunatului, să se dea solului o preala-bilă preparațiune ;

s'au să se facă tăeri de rărituri moderate, având de scop de a se obicinui arborii în mod treptat cu starea izolată câștigând astfel, în scurt timp, o însemnată grosime în dia-metru.

Acestui din urmă procedeu se va da preferință numai

în cazul când arborii se vor găsi în plină vigoare de vegetațiune, și când solul poate fi ținut într'o stare convenabilă de frescheță, ceea ce în masivele pure de stejar nu este posibil, decât introducând în subetaj o altă specie care să poată să îndeplinească acest rol.

În cunoscuta pădure Spessart din Bavaria prin favorizarea amestecului stejarului cu fagul în formă de buchete sau pâlcuri, prin crearea unui subetaj în arboretele de stejar începând dela vârsta de 40—50 ani, când se începe practicarea de rărituri foarte intense, se pot conduce arboretele la vârsta de peste 300-400 ani, și cu cele mai bune rezultate.

În pădurile de gorun sau de stejar pedunculat, cărora li s'a aplicat crângul compus cu rezerve numeroase și unde, grație unor condițiuni favorabile de sol și climă s'a instalat un abondent sămânțiș printre lăstarii proveniți în general din tulpini prea bătrâne, cari prin creșterea lor viguroasă în primii ani cu deosebire, tind totuși a copleși pueții din sămânță, cel mai bun lucru de făcut este de a se estrage pe de o parte arborii de rezervă, cei mai mulți cu vârfurile uscate, iar pe de alta a se tăia din fața pământului toți lăstarii și la nevoie a se repeta la câți-vă ani de interval aceasta din urmă operațiune.

Se va obține cu chipul acesta o pădure în mare majoritate din sămânță, iar pe de altă parte se va realiza valoarea rezervelor, cari odinioară alcătuiau esemplarele de elită și cari astăzi de exemplu, se găsesc intrate de mult în depericiune, sau sunt expuse a se usca cu desăvârșire.

Și pentru a nu se ocaziona prea mari prejudicii tinerilor plante cu ocaziunea doborîrei și transportului materialului lemnos provenit din atari exploatări, se va deschide și de astă dată linii distanțate între dânsese de 50—60 metri conducând fiecare până la drumurile vecine sau până la liniile somiere.

În acele cazuri însă când, dintr'o împrejurare sau alta, s'a neglijat a se efectua operațiunile despre cari se face mențiune mai sus, astfel că lastarii având timpul să crească, se găsesc de mult în stare de masiv făcând astfel să dispară însămențișurile de stejar, se va practica o tăiere de a rândul realizându-se valoarea atât a rezervelor cât și a lăstarilor.

Dacă declivitatea, natura terenului și circumstanțele economice locale vor permite, se va putea apoi proceda la extracțiunea tulpinelor și la însămânțări artificiale ori la plantațiuni. În caz contrar se va lăsa să crească lăstarii și la timpul convenit se va căuta, printr'o conversiune, a se trece dela regimul crângului la acel al codrului.

Principiul cardinal ce trebuie neapărat avut în vedere de către toți silvicultorii este de a renunța, afară de anumite împrejurări, la reproducțiunea pădurilor de stejar prin lăstari, cari, atât din punctul de vedere al longevității cât și al calității tehnice a lemnului de lucru, lasă mult de dorit în comparațiune cu cele tratate în codru cu tăieri succesive, zis și codrul regulat.

Pășunatul vitelor, prin care se bătătoarește solul și se împiedică aerul ca să pătrundă în cantitate suficientă în zona rădăcinilor, spre a putea acestea să îndeplinească importantul act fiziologic respirațiunea, trebuie, bine înțeles, cu totul exclus.

Conservarea păturei arbustive, ce se instalează în mod natural în masivele de stejar dacă nu se practică într'insele pășunatul, și al căror acoperiș permite razelor solare să pătrundă până la pământ, este asemenea o condițiune esențială pentru fertilizarea solului și menținerea lui într'o stare de reveneală convenabilă.

Insușirile ce caracterisază un adevărat sol forestier, după experiențele lui *Fliche* și *Grandeau*, nu se pot câștiga, în mod firesc, decât după un timp de mai bine de un secol și numai sub influența stării de masiv.

Adoptarea de revoluțiuni lungi este, de altfel, o datorie din partea statului, precum și a celorlalte persoane morale, căci numai astfel se poate produce lemnul de lucru de care avem, și vom avea nevoie într'un grad și mai mare în viitorul cel mai apropiat.

Lemnul de foc ni-l pot furniza pădurile de cer, de fag, de pildă, și chiar cele de stejar prin resturile ce rămân după utilizarea lemnului de lucru.

Să nu uităm că lemnul de foc poate fi înlocuit prin cărbunele mineral, prin întrebuințarea țiteiului etc., pe câtă vreme cel de lucru oricâte silințe își va da omul, cu spiritul

său născocitor, pentru anumite întrebuințări industriale cel puțin, nu va putea fi înlocuit niciodată.

Pe de altă parte nu trebuie însă să neglijăm cu desăvârșire chestiunea rentabilității pădurilor de stejar.

Dacă este adevărat că metrul cub de lemn de lucru se vinde cu atât mai scump cu cât lemnele au o grosime mai mare în diametru, trebuie totuși să ținem socoteală că venitul ce se obține la unitatea de suprafață, în raport cu mărimea capitalului lemnos ce trebuie să existe în picioare, este mic, și așa fiind, prin operațiuni culturale, începute din prima tinerețe a masivelor și făcute cu spirit de discernământ, se poate mări grosimea arborilor și prin urmare se poate scurta durata revoluțiunilor de codru.

Țelul principal a ori cărei gospădării forestiere bine organizate trebuie să fie constituirea stărei normale și prin urmare realizarea unei producțiuni cât se poate de constantă sau «raportul susținut».

În acest scop pretutindeni acolo unde s'a depășit posibilitatea corespunzătoare revoluțiunilor normale, trebuie micșorate suprafețele anuale de exploatare. Statul, stabilimentele publice și celelalte persoane morale prin actualul cod silvic, sunt îndatorate de altfel la aceasta. În caz când acești proprietari vor da bunul exemplu, în ce privește introducerea unor exploatări sistematizate în pădurile lor, se vor găsi, sunt convins, printre proprietarii particulari, mulți imitatori. Și cu toții contribuind la îmbunătățirea patrimoniului nostru forestier, la sporirea veniturilor țării și prin urmare la bunul traiu al populațiunii în genere, ei vor câștiga multe titluri la recunoștința întregii națiuni române. P. Antonescu.

REZUMATUL

Ședințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic” din zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1910.

(Urmare 1)

Ședința dela 9 Maiu

Ședința se deschide la ora 9.45 seara sub președinția d-lui Ioan Kalinderu, fiind prezenți, afară de membrii so-

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe Maiu și Iunie 1910.

cietăței și d-nii Al. Constantinescu, ministru Agriculturii și al Domeniilor, B. M. Misir, fost ministru, etc.

D-l Inspector *C. I. Ionescu*, având cuvântul ține următoarea cuvântare:

*Domnule Ministru,
Domnule Președinte,
Domnilor Membri,*

Aseară cerusem cuvântul cu intențiunea ca printr'un exemplu luat din faptele petrecute cu împădurirea bărăganelor și numai în câteva cuvinte, să confirmă cele arătate de d-nii Davidescu și Obogeanu, cari ne-au arătat cum, în practică se petrec lucrurile, și dificultățile, de cari au fost isbiți în oțținerea rezultatelor favorabile pe calea plantațiilor.

Voiam să arăt că în Bărăgan, încă din anul 1881 se disposase ca să se rezerve anumite întinderi din moșile mai mari, ce Statul stăpânea în Județele Ialomița și Brăila, spre a fi împădurite, și anume se rezervasă spre acest scop din 14 moșii o întindere de teren de 7000 hectare distribuite pe întregă suprafața a acestor 2 Județe.

Din această suprafață s'a împădurit 2700 hectare pe 10 moșii.

Din experiențele făcute timp de 20 ani cu aceste împăduriri s'a ajuns la concluziunea că: esența de împădurire nu poate să fie decât *Salcâmul* și aceasta din cauză că repede îndeplinire a fazelor sale de vegetațiune se face în timpul scurt, în care se menține umiditatea atmosferică pe bărăgane.

Unul din marile avantagii ale plantărilor cu *Salcâm* și de care trebuie să ținem foarte mult seama pe Bărăgan este ca contrariu părerilor emise de teoreticiani, *Salcâmul* ne înlesnește foarte mult lupta contra erburilor înăbușitoare; rădăcinele lui trasante și colosal de abundante nu permit erburilor să se desvolte în jurul trunchiului în deplina lor putere, acest rezultat marcant se poate vedea în oricare plantație de *Salcâm* și mai cu seamă în masivele încheiate dela Jegalia și dela Ciocănești-Mărgineni din Ialomița.

Celelalte esențe de împădurire *Stejarul* și *Ulmul*, necesitând o perioadă de vegetațiune mai îndelungată și intrând astfel în timpul când umiditatea atmosferică pe bărăgan nu este suficientă acestei evoluțiuni, lăncezesc și rămân pipernicite. La această lăncezire trebuie să mai adăogăm și efectele dezastroase ale vânturilor permanente cari hătănă incontinuu trunchiul plantației, și produce un gol împrejurul rădăcină, deslipind astfel contactul foarte intim, pe care radicelele trebuie să-l aibă cu pământul, provoacă deranj în absorbirea materialelor nutritive și atrage dupe sine uscarea plantației. Concluziunea acestor observațiuni este că *Salcâmul* trebuie să formeze baza împăduririlor din Bărăgan și că operațiunile de împădurire trebuiesc să fie ajutate prin perdele de protecțiune contra vânturilor dominante.

Sub pădurile de *Salcâm* definitiv constituite credem că s'ar putea încerca cu succes plantarea esențelor tari ca *Stejarul* și *Ulmul*, de oarece

prezența lor va modifica în bine condițiunile locale de climat și de sol.

Este foarte adevărat că scurtimea timpului, în care plantările pot fi efectuate cum și desinteresarea lucrătorilor într-o oarecare măsură în coeficientul de nereușită al plantărilor, dar trebuie însă știut că adevărata cauză a nereușitei plantărilor este neobservarea principiilor fundamentale de vegetațiune ce am expus.

Acestea sunt ceea ce aveam eri de spus, când am cerut cuvântul.

Felul însă, cum cestiunea plantărilor a fost considerată de către cei cari au luat parte la discuțiune și mai cu seamă sollicitudinea arătată de D-l Ministru pentru împăduriri, îmi impune datoria de a concretiza această cestiune în adevăratul ei cadru precizând anume necesitățile cărora aceste împăduriri trebuiesc să corespundă, pentru a putea apoi ca în cunoștință de cauză, să ne fixăm asupra adevăratei și întregi soluțiuni.

Din studiul «Cestiunei împăduririlor artificiale în România» opera d-lui Silvicultor Rusescu, se dovedește că avem în țară la noi o mare și complexă cestiune a acestor împăduriri impusă :

1. Prin necesitatea de a se aduce o asigurare recoltelor agricole, amenințate incontinuu de excesele factorilor climaterici în regiunea de șes a câmpiei, cerință care constituie necesitatea împădurărilor artificiale de ordine generală, de efectuat pe întreaga suprafață a regiunii noastre de câmpie.

2. prin legi și dispozițiuni speciale reclamate de interesele economice ale diferitelor localități și care constituie împăduririle artificiale de ordine speciale și locale, de efectuat pe 20.000 hectare terenuri comunale ale bărăganului Dobrogei, 17.000 hectare nisipuri sburătoare și 51.000 hectare mlaștine.

3. Prin interesul complectării și buneii regenerări a masivelor forestiere ale Statului astăzi existente, și care constituie împăduriri artificiale de ordine culturală de efectuat pe aproape întreaga suprafață a munților noștri și pe 164.000 hectare poeni și locuri goale, și care ținem a precisa că nu intră plaiurile munților.

Astfel fiind, vedem că ne găsim în fața a 3 ordine de împăduriri : *generale, locale și culturale.*

Naște întrebarea : Este oare cu putință a nu ne ocupa decât numai de una din aceste feluri de împăduriri, fără a ne fi convins mai dinainte, dacă tocmai acel fel de împădurire trebuie să aibă precădere asupra celorlalte, sau dacă nu cumva câte-și întrele aceste feluri de împădurire prezintă de o potrivă aceeași importanță ? astfel că lăsarea ei în urmă ar atrage neapărat dupe sine un prejudiciu fie general, fie local, fie cultural ?

1) Necesitatea împăduririlor artificiale de ordine generală, reclamate de interesele generale ale agriculturii, este recunoscută prin hotărâri Domnești încă din anii 1792, atât în Moldova cât și în Muntenia, și în tot lungul acestui interval nu a încetat un moment de a nu forma obiectul preocupărilor marilor economiști ai țării.

La formațiunea primului Cod Silvic, prin art. 15 pe lângă obligațiunea impusă Consiliului Tehnic de a hotărâ pădurile supuse Regi-

mului Silvic, i s'a mai impus și acea de a hotărî pământurile lipsite de vegetație lemnoasă cari trebuie să fie repopulate cu păduri.

Noul nostru Cod Silvic datorit d-lui Ministru Alexandru Constantinescu, recunoaște atât de mult necesitatea existenței Pădurilor în regiunea de câmpie a țării, încât prin art. 13 oprește defrișarea pădurilor de pe moșiile acestei regiuni, care ar avea o întindere mai mică de 25% din întinderea lor.

Această dispozițiune a noului Cod Silvic presintă d-lor pentru noi o importanță capitală căci legiferează proporția pe care pădurile trebuie să o realizeze la câmp față de suprafața celorlalte terenuri. Idealul ar fi pentru noi ca această proporție să fie obligatorie pentru toată regiunea de câmpie a țării, și aceasta d-lor nu o spun ca o simplă dorință a unui silvicultor ci ca o necesitate recunoscută de marii agricultori ai țării.

Iau d-lor ca exemplu, însăși regiunea Bărăganului.

Este foarte adevărat că de vreo câțiva ani numai, această vastă regiune a devenit un mare centru de exploatare agricolă în care se aplică cele mai raționale sisteme de cultură și cele mai perfecționate mașine de exploatare.

Cu toate acestea d-lor, nu există agricultor pe Bărăgan care să nu fie înspăimântat de nesiguranța recoltelor, provocată de temperatura ridicată, de reaua repartițiune a ploilor și de excesivitatea vânturilor ce domnesc acolo în permanență; acești 3 factori combinați produc un așa mare exces de evaporație, încât ploile nu pot produce întregul efect ce s'ar putea aștepta dela ele, iar agricultorii pentru a împiedica evaporațiunea, primăvara presează pământul, trecând cu tăvăluge grele, peste grânele răsărite.

Nu mi s'a întâmplat o singură dată să stau de vorbă cu vreun agricultor, și este știut că în Ialomița, sunt cei mai mari agricultori ai Țării, fără ca dânșii să nu se plângă că au început agricultura pe bărăgan cu capital mare și propriu și că acum după câțiva ani de agricultură sunt încurcați atât ei cu capitalurile lor cât și diferite Bănci pe cari le-au atras în aceste exploatari, și pe cari numai un an excepțional ca anul acesta agricol, venit just la timp, ar putea să 'i salveze dela ruina sigură în care sunt deja căzuți.

Toți acești agricultori își exprimă mirarea că nu se dă o mai mare extensiune ca cea dată astăzi împăduririlor pe Bărăgan, procedându-se de manieră a se mai domoli puternicia vânturilor, a se mai modela excesivitatea climatului și a se micșora astfel excesul de evaporație al umidității solurilor, adevărata cauză a nereușitei recoltelor lor agricole.

A renunța la împăduriri în această regiune agricolă a țării, ar fi după mine, a o condamna definitiv la o nesiguranță permanentă a recoltelor ei, nesiguranță care se va agrava din ce în ce mai mult, prin uzarea terenurilor ei, recent puse în cultură și prin urmare atât de bogate astăzi ca materii nutritive.

2. În ceea ce privește împădurirea terenurilor din bărăganele Do-

brogei, nisipurile sburătoare și a mlaștinelor, aceasta este o chestiune de aplicare a unor legi speciale.

3. In ceea ce privește *impăduririle de ordine culturală*, nu este cu puțință în mod general a preconiza mai dinainte aplicarea sistemului însămânțărilor sau al plantărilor, modalitatea efectuării lor, urmând a fi stabilită prin amenajamente și regulamente de exploatare făcute pe baza cunoașterii cu deamănuntul a condițiilor locale.

In privința golurilor, adică vărfurile cele înalte ale munților, trebuie să renunțăm în mod definitiv la împădurirea lor și aceasta din cauză că pe deoparte ele sunt necesarii culturai pastorale, iar pe de alta pentru că însăși natura a pus limită extensiunii în înălțime a vegetațiilor forestiere.

Am zis.

D-l V. Golescu, relativ la aceiași chestiune spune următoarele:

Am auzit aseară pe d-nu Ministru spunând că în dorință de a cunoaște nevoile fundamentale ale silviculturii la noi, a interogat pe mai mulți silvicultori și că s'a mirat că asupra fie cărei chestiuni 7 silvicultori exprimau 7 păreri cu totul deosebite. Eu d-lor sunt surprins că există atâtea păreri asupra silviculturii române, când eu și cred că suntem câțiva cu această părere, nu am reușit să-mi fac o convingere în această chestiune. Nu vorbesc de convingerile ce le putem căpăta în cărți: în tratatele streine de științe silvice putem să ne convingem că metodele propuse sunt excelente pentru țările unde au fost propuse, fiindcă știm că autorii nu au scos din capul lor cele propuse, ci au observat, și au adăogat la observările lor, cele acumulate de mai multe generații asupra aplicării acelor metode. Dar nu putem deduce d'aci că asemenea metode ar da asemenea rezultate la noi. Nu în autorii celebri trebuie să căutăm dar metoda cea mai bună de exploatarea pădurilor la noi. Unde s'o căutăm dar? In occident, când idei noi să ivesc în chestie de silvicultură se face critica amenajamentelor aplicate până atunci.

La noi însă abia 10% din păduri sunt amenajate; abia a zecea parte din amenajamentele existente să aplică; în fine a suta parte poate din cele ce se aplică sunt mai vechi de 30 ani, timp abia suficient pentru ca din rezultatele obținute să ne facem o părere.... totuși provizorii asupra meritului metodei întrebuițată: căci cum am putea să ne facem o opinie definitivă asupra unui amenajament care nu s'a aplicat o revoluțiune întreagă. Aceasta nu ar fi posibil decât în cazul când rezultatele ar fi așa de rele din primi ani de aplicare încât suntem prea convinși. Acesta este cazul cu așa numitul grădinărit concentrat, care a avut acest singur merit că foarte repede ne-a arătat defectele lui. Rezultatele bune care au fost obținute la noi cu alte sisteme sunt prea puțin numeroase și prea recente ca să ne putem face o opinie generală.

Eu sunt dar de părere ca fără a pierde vreme să facem amenajamente, și pentru a face amenajamente serioase, se impune formarea

de comisiuni de amenajament, a căror membri pe lângă amenajamentul în studiu să nu aibă absolut nici o altă însărcinare (ca de exemplu conducerea unui ocol, unei regiune, facere de anchete etc.). Aceasta este reforma fundamentală pe care o cere silvicultura română.

Utilitatea acestor comisiuni este însă legată de o condițiune: să nu se impue de administrație centrală un sistem presupus superior. Din contra ar fi de dorit să se caute formarea mai multor comisiuni cu păreri diferite spre a se aplica mai multe sisteme. Astfel s'ar experimenta toate sistemele cunoscute.

Dar unii vor obiecta: această experiență va dura mult timp, și apoi este bine să riscăm a compromite cu experiențe pădurile ce ne-au rămas în bună stare? Da mult timp va trebui, dar timpul acela nu va fi pierdut, și urmașii noștri având în fine pe ce baza o convingere adâncă vor putea, modificând în cunoștiință de cauză sistemele streine să creeze o silvicultură românească.

Teama de a se compromite buna starea pădurilor experimentând diferite sisteme nu este justificată, căci orice sistem clasic s'ar aplica, rezultatele poate nu vor fi strălucite, dar în orice caz vor fi cu mult mai bune decât cele obținute astăzi cu simulacreele de amenajament ce se aplică ici colo, sau cu exploatările după studii sumare ce urmează mai în toate părțile.

Veți găsi poate că această reformă n'are decât puțin raport cu chestia la ordinea zilei: epocile și procedurile de plantațiuni în diferite regiuni. Dar fiind de prevăzut că unele din comisiuni de amenajament vor propune tăeri rase cu regenerare artificială, este sigur că acele comisiuni vor arăta în amenajamentele, epocile, spețele și procedurile potrivite localităților pentru a obține regenerarea artificială chiar în amenajamentele unde se va prevedea regenerarea naturală, întinderea din nenorocire așa de mare a poenelor din păduri va forța pe amenajisti să prevadă condițiunile de plantațiuni în o altă serie de localități. În fine nu se poate admite ca amenajisti nu vor studia și golurile care dominează pădurea. O parte din aceste goluri sunt artificiale și vor putea fi reîmpădurite; pentru o bună parte însă a acestor goluri nu putem avea nici o speranță de împădurire, pentru că unde încetează *Pinus cembra* și jnepii nici un arbor nu mai poate trăi. Pentru partea din goluri care poate fi replantată, va trebui studiate și mijloacele de a se îndepărta vitele, de a se împuțina numărul lor în partea imediată vecină de aceia destinată plantării, și pe cât posibil înlocuirea oilor cu speța bovină mai puțin dăunătoare pădurei, aceasta fiind și o operă economică utilă populației locale, căci cu cât o țară are o agricultură mai înaintată cu atât numărul oilor din acea țară descrește în profitul vitelor mare, și reciproc înmulțirea vitelor mare este o garanție de înaintarea agriculturii.

Ca concluziune, afirm că cel mai bun mijloc de a cunoaște modalitățile de plantațiuni de recomandat în diferite regiuni este de a se amenaja pădurile, studiându-se tot odată poenele din interiorul lor, și golurile care le domină. Negreșit că până când vom obține amenajamente, plantațiunile nu vor înceta, fiecare procedând cum să pricepe. Din ziua însă când majoritatea pădurilor noastre vor fi amenajate, chestiunea

plantațiunilor, ca și toate celelalte chestiuni forestiere, va fi făcut un mare progres.

Acordându-se cuvântul d-lui Inspector N. G. Popovici, d-sa spune următoarele: Mi se pare că spusele d-lui ministru n'au fost bine înțelese, când d-sa a spus că'l preocupă în prima linie împădurirea și exploatarea pădurilor de munte destinate a furniză lemnul de lucru.

Această chestiune trebuie studiată din două puncte de vedere și anume:

1. Prin ce mijloace avem să perpetuăm pădurile acolo unde ele există; și

2. A creia păduri acolo unde nu există și prezența lor este indispensabilă.

La prima chestiune, când e vorba de a perpetua pădurile, regenerarea lor trebuie să fie consecința exploatărilor, adică acestea trebuiesc conduse astfel ca regenerarea să se facă pe cât posibil pe cale naturală.

Când este vorba de a se creia păduri, acolo unde nu există, trebuie să se aibă în vedere situația locală, clima, solul, speciile ce cresc spontan în localitate, felul împăduririi căreia voim să dăm preferință precum și mijloacele materiale de cari putem dispune.

Răspunzând d-lui Goleșcu, d-l Popovici spune că putem foarte bine și chiar trebuie a ne folosi de experiențele făcute în această privință în țările streine, pe cari să le adaptăm însă localității noastre și crede că ar fi nimerit ca Administrația Centrală să dea oarecari norme generice relative la facerea împăduririlor, rămânând agenților de execuțiune numai grija de a se comporta față cu cerințele fiecărui caz în parte.

E de părere însă a se întreprinde și la noi experiențe de asemenea natură, însă pe scară mică, ca să nu fie prea costisitoare.

De asemenea Administrația Centrală poate întocmi norme generale relativ la modul cum trebuie să se procedeze în exploatarea pădurilor, iar agenții să stabilească regimul, tratamentul, revoluțiunea, posibilitatea, etc.

După închiderea discuțiunei, d-l Inspector P. Antonescu, citește următoarea moțiune, care pusă la vot se adoptă.

MOȚIUNE

Având în vedere că epoca când trebuie să se facă plantațiunile cum și metodele de întrebuințat variază după climă, situațiune și specii;

Că așa fiind nu se poate da o formulă generală aplicabilă la toate pădurile țării, ci în această privință urmează neapărat ca înainte de a se lua o hotărîre într'un sens sau altul să se studieze condițiunile proprii fiecărui caz special.

Considerând însă rezultatele obținute până în prezent în țara noastră se poate susține că în ce privește plantațiunile cu specii reșinoase la munte și fixarea nisipurilor sburătoare, cu salcâm epoca cea mai favorabilă este primăvara și anume înainte de a se începe vegetația.

În cât privește plantațiunile cu celelalte specii ele se pot face cu succes atât primăvara cât și toamna, cu condițiune însă ca rădăcinile pueților să fie abondente și în bună stare; să nu se introducă mai adânc decât au fost în pepinieră; să nu se pună decât un singur puiet într'o groapă; rădăcinile să fie așezate răsfirat și pe cât se poate în poziția lor naturală; distanța între gropi să nu fie mai mică de 1 m. 50 — 2 m. și în primii ani după plantare să se facă neapărat lucrările de întreținere necesare, pentru ca pueții să nu fie copleșiți de ierburi,

Metodei consistând în a se face printre rândurile de pueți o cultură agricolă cu plante prășitoare, de talie mărunță urmează asemenea a 'i se da precădere pretutîndeni unde clima și configurațiunea solului va permite aceasta.

D-l C. N. Sava citește următorul raport relativ la verificarea gestiunei financiare a Societăței pe anul expirat, care se aprobă.

*Domnule Președinte,
Domnilor Membrii,*

Conform însărcinării d-voastră, întrunindu-ne în cancelaria societăței «Progresul Silvic», am procedat la verificarea gestiunei financiare pe anul 1909/910, constatând următoarele:

Din cercetarea condicilor de încasări, actelor justificative și registrele de casă prezentate de d-l secretar-casier al societăței, am constatat că:

1. A) Venituri.

	Lei
Art. 1. Cupoanele dela 19.500	870.—
Diferința dela bonul 144.619 eșit la sort	7.50
Rest din 1000 lei fond «Dissescu»	25.—
Art. 2. Taxe de înscrieri	115.—
Art. 3. Vânzarea cărților și revista	134.10
Art. 4. Cotizațiunile	1214.—
Art. 5. Abonamente	2453.—
Art. 6. Subvențiunea Ministerului de Domenii	500.—
	<hr/>
	5318.60
Numerar din anul 1908/909	110.05
Astfel totalul încasărilor se ridică la	<hr/> 5428.65

2. B) Cheltueli.

	Lei
Art. 1. Imprimarea revistei și supliment	1417.50
> 2. Diferite imprimate, tipăriri de cărți	185.85
> 3. Expedierea revistei	142.40
> 4. Abonamente și cumpărări de cărți	161.50
> 5. Remisa încasatorului	350.—
> 6. Indemnizarea Secretarului	960.—
> 7. Cheltueli extraordinare și furnituri	299.50
> 8. Ajutoare, studii și art. pentru gazetă	800.—
> 9. Mobilier	—
Totalul cheltuelilor	<hr/> 4316.75

Făcând diferența între suma încasată și cea cheltuită, rezultă un excedent de lei 1111 bani 90. Din acest excedent s'a cumpărat efecte în valoare nominală de lei 1000 pentru care s'a plătit suma de 865. Astfel că situațiunea casei pe ziua de 9 Mai 1910 este de lei 19.500 în efecte și lei 246 bani 90, în numerar care se află în casă.

Gestiunea acestor fonduri s'a găsit în perfectă ordine, certificându-se de noi, Comisiunea, fiecare registru în parte.

Pentru care sfârșit vă rugăm să binevoiiți a da descărcarea comitetului și a-i exprima mulțumirile noastre.

Asemenea mulțumiri să le aducem și d-lui Secretar-Casier, colegului nostru, d-lui inspector silvic N. C. Nădejde, care lucrează cu multă dragoste și stăruință pentru interesele societății.

Budgetul anului 1910/1911.

Luându-se în examinare proiectul de budget pentru anul 1910/911 elaborat de comitetul societății, am găsit:

D-l D. Ionescu-Zane, conform votului adunării din ședința de la 7 Mai citește:

DEZIDERAT

al Societății „Progresul Silvic“ relativ la organizarea Corpului Inginerilor Silvici

CAPITOLUL I

Corpul Inginerilor Silvici

I. Să se institue un corp de ingineri silvici. Acest corp să fie instituit din personalul silvic superior al Casei Pădurilor, Administrațiunii Domeniului Coroanei, al Eforiilor și al altor persoane morale și administrațiuni cu caracter public sau al administrațiunii proprietarilor, particulari, unde îndeplinesc serviciul de ordin forestier.

II. Pentru a face parte din cadrele Corpului de Ingineri silvici, actuali funcționari silvici din administrațiunile mai sus arătate, trebuie să și facă valabile titlurile specialității lor sau vechimea de 10 ani ca silvicultori în aceste administrațiuni înaintea unei comisiuni instituită în acest scop de administrația Casei Pădurilor.

III. Pentru a face parte în viitor din cadrele corpului de ingineri silvici, trebuie să poseadă diploma de absolvire a școlii de silvicultură din țară sau străinătate, ale căror titluri vor fi făcute valabile de comisia de mai sus.

VI. Membrii Corpului de Ingineri silvici se vor bucura de drepturile și competența ce li se acordă fie de codul silvic fie de alte legi.

V. Membrii Corpului Inginerilor silvici pot fi:

- a) In cadre de activitate
- b) In cadre detașate și
- c) In cadre de disponibilitate.

In cadre de activitate sunt aceia cari fac parte din administrația Casei Pădurilor.

In cadre detașate sunt aceia cari fac parte din Administrația Domeniilor Coroanei, ai Eforiei Spitalelor Civile din București, ai Eforiei sf. Spiridon din Iași, Cassei Bisericelor

și Școalelor și a ori cărei persoane morale sau administrație publică.

In cadrele de disponibilitate, sunt aceia cari au făcut parte cel puțin 3 ani din unul din cadrul de mai sus și au încetat de a mai face parte.

Stare de disponibilitate nu poate dura mai mult de 6 ani.

*Inginerii din cadrul de disponibilitate au dreptul să re-
intre în primii 3 ani în cadrul de activitate sau detașare pe
măsura vacanțelor ivite, beneficiind în acest caz de aceleași
drepturi la vechime și alegere ca și ceilalți camarazi ai lor ;
iar administrația respectivă este obligată a'i reprimi. In ultima
perioadă de 3 ani pot intra cu gradul, în care au părăsit ca-
dru de activitate sau detașare, beneficiind numai de vechimea
ce o avea la eșire.*

*Inginerul silvic care dupe expirarea termenului de 6 ani
prevăzut mai sus nu a reintrat în cadrele de activitate sau
detașare se consideră șters din cadrele corpului de ingineri
silvici.*

*Inginerii silvici din cadrul detașat pot trece în cadrele
active pe măsura vacanțelor cu gradul și clasa respectivă ce
o au în administrația de unde pleacă beneficiind de dreptu-
rile câștigate ca vechime. Să se stabilească o proporție între
grade care în orice caz să nu se depărteze mult de proporție
de $\frac{1}{3}$.*

CAPITOLUL II

Grade, clase și modul înaintării

*Corpul inginerilor silvici să cuprindă 4 grade : silvicul-
tor, silvicul-tor-șef, inspector și inspector general.*

- a) Silvicul-tori vor fi de 4 clase ;
- b) Silvicul-torii-șefi de 3 clase ;
- c) Inspectorii de 2 clase ;
- d) Inspector general o singură clasă.

*Intrarea în corpul inginerilor silvici se va face cu gradul
de silvicul-tor cl. 4.*

*Inaintarea de la un grad la altul se va face numai la
alegere fără a fi obligatorie trecerea prin toate clasele gradului
respectiv, cu condițiunea ca să aibă în acel grad vechimea de :*

- a) 8 ani pentru silvicul-tor
- b) 8 " " " " șef
- c) 6 " " " " inspector

Înaintarea dela gradul de silvicultor la silvicultor-șef se va face în baza unui concurs iar dela silvicultor-șef la inspector și dela inspector la inspector general pe baza lucrărilor.

Iuscrierea în tabloul de înaintări pentru cei răușiți la concurs se va face în ordinea clasificărei pentru candidații aceluiaș an și în general după vechimea răușitei la concurs.

Trecerea dela o clasă la alta se va face la vechime și alege în proporții egale primând la cazuri impare vechimea.

Nimeni nu poate fi trecut dela o clasă la alta înainte de a avea 2 ani în acea clasă, iar după o vechime de 5 ani în clasa respectivă trebuie să fie neapărat înaintat la clasa următoare a aceluiași grad.

Personalul silvic superior din diversele administrațiuni silvice enumerate în prezentul deziderat după o funcționare de 3 ani capătă definitivatul care consistă în imposibilitatea de a fi mutat sau îndepărtat fără alte norme decât cele prescise prin lege.

CAPITOLUL III

Pedepse, remunerații și comisiuni

Pentru fiecare inginer silvic se va ține o foaie personală în care se va înscrie din 6 în 6 luni notele personale (pedepse), distincțiuni, lucrări și aptitudini), de către șeful administrativ erarhic.

Nimeni nu poate fi pedepsit fără o vină bine dovedită.

Pedepsele ce se pot da personalului silvic sunt :

- 1) Observațiune orală și înscrisă ;
- 2) Avertismentul ;
- 3) Amendare ;
- 4) Permutarea ;
- 5) Stergerea după tabloul de avansare ;
- 6) Punerea în disponibilitate ;
- 7) Destituirea.

Pedeapsa dela No. 1 se pronunță de șeful imediat superior

" 2 " Administrator

" 3, 4 și 5 se aplică de Consiliu instituit în acest scop.

" 6 și 7 se dau de către Consiliu instituit și aprobate prima prin decizia Ministerială iar secunda cu Decret Regal.

Amenda ce se pronunță odată nu poate fi mai mare decât $\frac{1}{10}$ din salariul de pe o lună.

Permutarea ca pedeapsă nu poate fi dată mai mult de odată pe an.

Permutarea în interesul serviciului nu poate fi făcută decât tot cu avizul Consiliului instituit și aceasta de cel mult la doi ani.

Destituirea sau depărtarea din serviciu se va aplica totdeauna în urma unei pedepse infamante date de Justiție.

Hotărîrea Consiliului instituit, prin care se destitue sau se depărtează din serviciu un membru al acestui corp, poate fi revizuită tot înaintea aceluiași Consiliu, când probe noi de nevinovăție sunt aduse în apărare.

Pentru întocmirea tablourilor de avansări cât și de aplicarea pedepselor respective, să se instituiască un consiliu compus din 7 membri numiți de Ministru pe termen de 5 ani aleși prin tragere la sorți în modul următor :

Un membru din Consiliul de administrație al Casei Pădurilor, un membru al Curței de Apel și cei 5 membri ai Consiliului tehnic; și în caz de judecată pe cale disciplinată a unui silvicultor un membru din Consiliul tehnic, va fi înlocuit prin tragere la sorț cu un inginer silvic de același grad și clasă cu cel care este judecat.

Remunerațiile și spesele diverselor grade și clase ale corpului de ingineri silvici să fie cele următoare :

		Gradul și clasa	Lefuri Lei	Spese Lei
Silvicultor	clasa	IV	200	100
"		III	250	100
"		II	300	100
"		I	350	100
Silvicultor-șef cl.		III	450	150
"		II	500	150
"		I	550	150
Inspector	clasa	II	650	200
"		I	750	200
Inspector general		900	300

Personal silvic inferior

Personalul silvic inferior (brigadieri și pădurari) se vor recruta din absolvenții școalelor de brigadieri și pădurari pe măsura producțiunii acestor școale.

Pădurarii și brigadierii, absolvenți ai școalelor de mai sus se vor plăti potrivit coloanei I din tabloul de mai jos iar cei ce sunt actualmente în serviciu fără școală și cei ce se vor mai recruta în viitor în asemenea condițiuni să fie plătiți conform coloanei a 2-a.

		Lei	Lei
<i>Brigadieri clasa III</i>	<i>.</i>	80	50
"	<i>II</i>	100	65
"	<i>I</i>	120	80
<i>Pădurari clasa III</i>	<i>.</i>	40	20
"	<i>II</i>	45	25
"	<i>I</i>	50	30

Brigadierii și pădurarii să se înainteze la vechime și alegere în proporție de 2 la vechime și unul la alegere, Nici unul nu poate trece dintr'o clasă în alta decât după o vechime de 5 ani.

Amenda se va aproba de Inspectorul respectiv, precum și punerea în disponibilitate.

N. G. Popovici

Dem. I. Zane

Daniel C. Klein

Virg. Stoicescu

Anestin

Cu rezervă că sunt în contra examenelor.

C. Golescu

D-l Ministru *Al. Constantinescu* luând cuvântul, spune următoarele :

Înainte de a se încheia întrunirea d-voastră mă simt dator să Vă mulțumesc pentru râvna ce ați depus, nu numai prin faptul că ați participat în număr atât de mare, dar mai ales prin discuțiunile importante ce s'au urmat.

Pentru mine, care asist pentru prima oară la Congresul d-voastră, acest lucru a fost un simptom îmbucurător, mai ales că d-l Președinte Ion Kalinderu care e mai în măsură a aprecia mersul societății d-voastră a spus-o că de doi ani constată cu o mare satisfacție progresele realizate.

Domnilor Silvicultori,

Am ascultat cu multă luare aminte citirea budgetului societății d-voastră și pentru a înlesni frumoasa d-voastră operă, Vă rog ca să reveniți asupra votului ce ați dat budgetului d-voastră, și anume relativ la suma ce ați prevăzut pentru imprimarea revistei. Eu, ca ministru al Domeniilor, pe lângă mica subvenție de 500 lei, ce vi se acordă anual de Minister, voesc să iau asupra Ministerului costul imprimatului acestei reviste, iar suma ce d-voastră ați prevăzut în budget pentru acest scop să se acorde, sub formă de premii egale, care să se deacearnă de comitet pentru cele mai bune lucrări de specialitate ce se vor prezenta. Aceste două premii să poarte numele: *Dimitrie A. Sturdza*, iar altul *Ioan Kalinderu*. (Aplauze).

D-l *Președinte Ioan Kalinderu*. N'am cuvinte de a exprima gratitudinea mea d-lui ministru Al. Constantinescu pentru noua dovadă de simpatie și interes ce poartă societății noastre.

Eu însă l'ași rugă ca să consimtă ca și pe viitor Revista Pădurilor să se tipărească tot cu spesele Societății, iar suma de 1500 lei ce voești d-sa a'i acordă societății, să servească ca premii. Aș dori și mai mult ca numele meu să fie lăsat la o parte, iar dacă d-voastră și membrii societății insistați ca un premiu să poarte numele meu, primesc aceasta pentru singurul cuvânt că de 25 ani sunt conducătorul acestei societăți.

D-l ministru Al. Constantinescu răspunzând spune: Primesc formula propusă de d-l Kalinderu și peste câteva zile veți primi suma de 1500 lei din partea Ministerului iar în ceea ce privește numele premiului, insist să rămâie tot premiu Ion Kalinderu.

D-l *N. G. Popovici* exprimă d-lui ministru Al. Constantinescu sentimentele unanime de recunoștință ale membrilor societății pentru această bună voință din partea d-sale și în conformitate cu Art. 10 din statute propune a se proclama d-l ministru Al. Constantinescu ca membru de onoare al Societății, propunere, care se aprobă prin vii aclamațiuni.

D-l *C. A. Orăscu* dă citire numelui persoanelor cari vor forma viitorul comitet al societății, compus din d-nii Ion Ka-

linderu, C. F. Robescu, C. Al. Orăscu, Teodor Galleriu, P. I. Chihaiia, N. G. Popovici, M. Tănăsescu, N. C. Nădejde, P. Antonescu și Dem. Ionescu-Zane, B. A. Golesecu care se aprobă prin aclamație.

D-1 C. A. Orăscu dă apoi citire următoarelor :

Domnule Președinte,

Toamna trecută, colaboratorii D-voastră din administrația Domeniului Coroanei, acei cari timp de 25 ani, au admirat opera D-voastră de cultură națională, de progres economic, de bine obșteșc, v'au adus prinusul lor de recunoștință și de admirațiune.

Societatea noastră «Progresul Silvic», care are cinstea de a vă avea de 24 ani în fruntea sa, nu a putut să 'și unească glasul ei, la acea sărbătorire a înaltei D-voastre personalități, azi însă fiind întruniți în adunare generală membrii societății noastre, prin glasul meu socotește de o datorie sfântă să vă arate simțimântele sale de adânc respect, de vie admirațiune, de fiiască dragoste după cum v'a arătat și colegii noștri din administrația Domeniului Coroanei.

Domnule Președinte, v'ați exprimat în totdeauna dorința ca societatea «Progresul Silvic» să fie o societate de sine stătătoare.

La cea din urmă adunare a comitetului societății, ați voit a comunica că veți face oricâte sacrificii pentru a dota societatea cu un local al său.

Astăzi suntem întruniți în a 24 adunare generală în localul Administrațiunei Domeniului Coroanei.

Recunoștința noastră este nemărginită față de iubitul nostru Suveran, care după intervenirea D-v., ne-a adăpostit aci timp îndelungat, ca pe un copil drag; aci ne-am dezvoltat, aci am dat luptele pentru ocrotirea pădurilor și a propășirii economiei noastre silvice.

Ne vom aminli în totdeauna cu duiosie de zilele petrecute în acest locaș.

Totuși societatea «Progresul Silvic», luând o nouă dezvoltare, nu numai prin lucrările sale, dar și prin numărul lor crescând al membrilor săi, se simte nevoe după cum v'ați exprimat d-le Președinte, ca societatea să aibă o construcție a sa proprie, adpotată necesităților sale.

Domnilor Membri,

Societatea «Progresul Silvic», grație cărmuirii părintești ce îi s'a dat dispune de un capital ca de 19,000 lei, din care s'ar putea lua o sumă de cel puțin de 10,000 lei care să servească de sâmbure capitalului, ce s'ar forma, în scopul construirii acestei fundațiuni, unde poate vom avea fericirea ca la anul să putem serba cu tot entuziasmul, de care suntem însuflețiți, a 25 aniversare de Președinție a veneratului și iubitului nostru președinte I. Kalinderu.

A serba pe Președintele nostru este a serba jubileul de 25 ani ai însăși societății noastre, de care numele său este strâns legat, căci nu se poate înțelege societate și progres silvic fără președintele nostru I. Kalinderu.

Domnule Președinte,

Trebue să mărturisim fără înconjur că existența acestei societăți vi se datorește, căci prin tactul și autoritatea D-v., ați știut să înlăturați toate dificultățile timp de 24 ani, ne-ați îndrumat pe calea sănătoasă de muncă și de progres, ne-ați arătat fără oboseală, țelul înalt care trebue să-l avem.

Ați fost pentru noi părintele bun, răbdător și plin de grijă.

Ați făcut din societatea noastră «Progresul Silvic», un adevărat așezământ de înaintare economică, nici nu se putea da acestei societăți un titlu mai fericit decât acela de «Progres Silvic», căci progres s'a făcut.

Această ramură de știință atât de neglijată în trecut, a ajuns să preocupe clasele diriguitoare.

Prin lupta fără preget dusă de societate sub conducerea d-v., fără preocupare de reușită, ci pornită numai din simțul datoriei, a mișcat opinia publică, făcând ca guvernele să și arunce ochii spre noi, așa că unii din Miniștrii Domeniilor au căutat în limitele posibilului să satisfacă dreptele noastre cereri.

Rezultatul a fost : o sporire însemnată a personalului silvic și o îmbunătățire materială a acelu personal care se reșfrânge asupra bunului mers al lucrărilor, o creare de legi crotitoare și de îmbunătățire a masivelor păduroase, că legea silvică și legea Casei pădurilor.

Cea mai mare parte din aceste admirabile rezultate obținute în un timp relativ scurt, se datorește d-v, domnule Președinte, care ați știut să ne însuflețiți și să ne îmbărbătați la luptă pentru binele public.

Vă rog dar domnilor membrii ca într'un glas să strigăm cu toții, trăiască Ion Kalinderu, trăiască veneratul și iubitul nostru Președinte și să rugăm pe bunul creator, ca să n-il fie sănătos pentru a ne presida încă un șir îndelungat de ani.

Vă rugăm domnule Președinte ca dorința d-v. în privința construirii localului societății noastre să ia ființă cât mai curând.

Nu ne îndoim un moment de concursul personal ce-l vom obține de la d-v. și sperăm că d-l Ministru al Domeniilor, care a arătat atâta sollicitudine pentru corpul tehnic silvic și pentru societatea «Progresul Silvic», nu ne va refuza sprijinul Ministerului, rămânând ca sumele ce nu s'ar ajunge să le complectăm prin subscripții între membri.

Înainte de a ne despărți, vă rog iubiți colegi să procedăm imediat la alegerea comitetului pentru stabilirea programului serbării Jubileului de 25 ani al ilustrului și veneratului nostru Președinte Ion Kalinderu.

D-l Președinte Ioan Kalinderu: Incep prin ultima parte a cuvântărei rostite de d-l Orăscu și anume când va fi vorba de o subscripțiune pentru strângerea fondurilor necesare pentru construirea unui local propriu al societății, voi fi primul care să subscriu; de asemenea vom putea mijloci pentru autorizarea unei lotării pentru acelaș scop.

In ce privește alegerea unui comitet pentru a se organiza o festivitate pentru aniversarea de 25 ani de când sunt președinte al acestei societăți, vă declar că refuz orice cheltuială și orice comitet, eu mulțumindu-mă numai cu sentimentele d-voastră de dragoste ce mi arătați; pentru mine această fiind cea mai mare răsplată a muncii ce am depus pentru prosperitatea acestei societăți.

D-l ministru Al. Constantinescu. Înțelegeți cu toții foarte lesne sentimentele, cari animă pe președintele d-voastră și nimeni nu s'ar fi așteptat din partea d-sale la un alt răspuns, decât cel care vi l'a dat. E lesne de înțeles că un om că Ioan Kalinderu, la care pe toate paginile vieții lui publice

este scris numai cuvântul abnegațiune pentru binele public nu poate ține un alt limbaj. Nu este însă mai puțin adevărat că nu se pot înăbuși sentimentele d-voastră către acela căruia atâta 'i datorati.

La anul societatea d-voastră împlinește un pătrar de veac; aveți datoria să sărbătoriți această aniversare și sărbătorind acest jubileu veți aduce și omagiul d-voastră către acela ce în decurs de 25 ani și-a legat soarta de a dumnea-voastră.

Omagiul pe care i-l veți aduce cu această ocaziune nu va fi adus lui Ioan Kalinderu, ci aceluia a cărui deviză toată viața n'a fost decât abnegațiune, — iar această sărbătorire va fi pentru d-voastră simbolul unei idei mari, pe care el a plantat-o.

Aceste lucruri sunt mișcări ale sufletelor înalte, care nu așteaptă imbolduri și nu găsesc piedici în calea lor.

Numiți-vă dar comitetul d-voastră și președintele d-voastră nu vă va refuză, iar la acea sărbătorire veți avea datoria să faceți urări ca acest bătrân, care este totuși tânăr la minte și la muncă, să poată conduce încă muți ani destinele societății d-voastră.

D-l *Președinte Ioan Kalinderu*. Mulțumesc d-lui Constantinescu, atât ca ministru, cât și ca persoană pentru frumoasele cuvinte rostite la adresa modestei mele persoane; însă eu nu împărtășesc ideia d-sale de a se numi un comitet special care să se ocupe cu aranjarea acestei sărbări; să lăsăm comitetului societății, această sarcină, de care se va achită în mod demn și cuviincios, iar în ce privește persoana mea, să fie lăsată la o parte, spre a nu se face cheltuieli zadarnice.

Prin aclamațiuni d-nii membri dau mandat comitetului societății de a se ocupa și cu organizarea serbării jubiliare din anul viitor.

D-l Președinte declară închise desbaterile Congresului.

Alegerea semințelor în cultura forestieră

Până în prezent plantațiunile în țara noastră s'au executat pe o suprafață foarte redusă față de suprafața totală exploatată.

Plantațiunile existente au fost executate de către Stat, Administrația Domeniului Coroanei și așezămintele publice; iar proprietarii particulari nu au făcut, în cea mai mare parte, nici un fel de împădurire, chiar atunci când prin modul de tăiere aplicat, regenerarea masivului nu mai putea avea loc.

Ținând seama de dispozițiunile noului cod silvic, de a se prevedea suma necesară pentru împădurire, este învederat că, în viitor plantațiunile vor avea loc pe suprafețe întinse.

Cum aceste plantațiuni, cari necesitează sume însemnate, au de scop continuitatea existenței masivelor, trebuiesc luate chiar dela început toate măsurile spre a asigura reușita lor.

De oarece la noi plantațiunile au început abia de câțiva ani, este bine să ne folosim de încercările făcute în timp îndelungat în alte țări, spre a putea întrevedea în mare parte rezultatul muncii noastre.

De aceia vom căuta să expunem în cele ce urmează ideile unei conferințe, ținută de d-l Ph. Guinier în anul 1909, asupra acestei cestiuni.

* * *

Examinând cultura agricolă și horticolă în comparație cu cea forestieră, dela început suntem isbiți de următorul fapt: pe când în primele două culturi se pune cea mai mare grijă în alegerea semințelor, în cea forestieră această cestiune este cu totul neglijată. Progresul realizat în ultimul secol în agricultură și horticultură, este *selecțiunea* formelor și raselor de plante susceptibile să producă, în condițiuni determinate de sol și climat, rezultatele cele mai avantajoase. În cultura forestieră dacă se decide executarea vreunei împăduriri se procură semințele fără a se preocupa de *regiunea din care provin, de arbori din care au fost recoltate și de locul în care au fost produse tinerile plante*, cari se plantează pentru a creia un nou populament. De câțiva ani silvicultorul se interesează numai de puritatea și facultatea germinatică a

semințelor ; dar această precauțiune importantă se referă mai mult la calitatea semințelor, nu și la cea a arborilor cărora vor da naștere. Astfel sămănarea, dând naștere plantelor cu calități necunoscute și le plantăm fără a ține seama dacă sunt adaptate condițiilor, în cari vor fi forțate să vegezeze și dacă sunt susceptibile să dea rezultate bune din punctul de vedere economic. Acest procedeu este fără îndoială nelogic.

Este drept însă a recunoaște că, metodele de selecțiune aplicate în agricultură sunt mult mai ușoare decât cele aplicabile arborilor forestieri, din cauză că plantele agricole diferă de arborii forestieri în ceea ce privește durata timpului de vegetațiune și maturitatea.

Trebue observat însă că, facultatea de variațiune există și la arbori și *se manifestă în natură*. În acelaș masiv, unii indivizi diferă prin particularități mai mult sau mai puțin pronunțate, determinând *variațiuni individuale*. Adesea se găsesc grupuri de arbori cu particularități, determinând *variațiuni staționale*. Silviculorul ținând seama de aceste variațiuni individuale și staționale, trebue să se folosească de *selecțiunea naturală*, fiind asigurat că, găsindu-se în fața unui populament spontan eu al unei specii într'o stațiune dată, toți arborii sunt adaptați acelei stațiunii.

Studiul variațiunilor speciilor silvice a început încă din 1820, formând acum o cestiune de actualitate.

Variațiunile staționale, cari sunt mai importante din punctul de vedere practic, au fost obiectul principal al cercetărilor. La unele specii variabilitatea este foarte mare, oferind în fiecare stațiune bine definită caractere speciale. Altele sunt mai puțin sensibile noului mediu. S'au observat astfel pentru aceiași specie, *varietăți, forme sau rase distincte*. Oricare ar fi valoarea caracterelor cari disting o formă stațională, experiența a probat că, în marea majoritatea cazurilor, aceste caractere sunt ereditare. Acest rezultat este de o mare importanță practică.

Asupra molidului s'au făcut numeroase experiențe de către d-l Cieslar și Engler.

«Există, în diversele stațiuni în care crește molidul, rase diferind prin caractere fiziologice, a căror cunoștință are mare importanță când ne propunem a cultivă această specie. Recol-

tând semințe în stațiuni cu altitudine diferită și semănându-le comparativ în pepiniere situate în condițiuni variate, s'a recunoscut că, plantele eșite din semințe dela altitudini mari și cele provenite din semințe dela altitudini mici prezintă o serie de deosebiri constante. Cele dela altitudini joase dau naștere la plante cu cima mai dezvoltată, cu ramuri lungi, cu frunze mai puțin strânse; cele dela mari altitudini au descendenți cu cima mai puțin stufoasă, cu ramuri scurte și strânse, frunzișul des, acele scurte și înrădăcinarea mai dezvoltată în raport cu trunchiul.

Diferențe foarte trapante se manifestă și în ceea ce privește perioada vegetativă. În aceiaș stațiune, durata totală a perioadei vegetative este mai scurtă pentru indivizi proveniți din altitudinile mari, decât pentru cei din altitudinile joase: cei dintâiu încep a vegeta mai curând primăvara, dar încetează asemenea repede. Cultivați la o slabă altitudine, molizii stațiunilor joase, nu numai că cresc mai mult timp, dar și mai repede decât acei din stațiunile ridicate; ei dau după un timp oarecare, plante mai înalte și mai forte, înălțimea plantelor fiind invers proporțională cu altitudinea stațiunii arborelui semincer. Această rapiditate de creștere a molizilor din stațiunile joase le asigură o superioritate pentru constituirea populamentelor cu altitudini joase, căci acopăr mai repede solul și luptă mai ușor contra ierburilor. La munte, plantele de rase muntoase deși au o perioadă vegetativă mai scurtă, creșterea lor este mai repede; rasele stațiunilor joase, din contră, jenate de micșorarea, forțată a perioadei vegetative și prin influența temperaturii văratice, nu pot să se desvolte complet.

Există deci, pentru tinerile plante, ereditate completă în privința capacității de creștere și a exigențelor din punctul de vedere al temperaturii necesare a acestei creșteri: molizii dela mari altitudini găsesc condițiuni *optima* în stațiuni înalte, cei dela altitudini joase prosperă mai bine în stațiuni puțin ridicate.

Rezistența plantelor de diverse origini la influențele climaterice vătămătoare este asemenea interesantă. În stațiunile în care căderea zăpezilor este abundentă, plantele de rase muntoase arată o rezistență mai mare la acțiunea zăpezei,

ceeace se datorește formei strânse; din contra, molizii dela altitudini joase ale căror creșteri sunt mari și ramurile lungi, sunt expuși a fi indoiți și rupți de zăpadă. Acest fapt se constată mai ales în reimpăduririle muntoase și trebuie evitat prin întrebuițarea plantelor adaptate climatului.

Sensibilitatea la înghețuri este aceeași pentru toate plantele. Dar molidul dela altitudini mari cultivat mai la șes, începe vegetațiunea mai curând și este expus astfel înghețurilor de primăvară; în timp ce în stațiunile ridicate molizii din stațiunile joase, cu creștere târzie, au a se teme de gerurile de toamnă.

S'a semnalat asemenea rezistența mai mică a plantelor tinere de munte la uscăciune: acest rezultat pare în contradicție cu faptul semnalat al dezvoltării proporționale mai forte a sistemului radicular la aceste plante; dar ceeace intervine aici, nu este dezvoltarea relativă, ci lungimea totală a rădăcinilor, ceeace este evident mai slabă la plantele de munte, mai mici ca celelalte.

Concluzia formală a autorilor este că, într-o stațiune, interesul este totdeauna să se planteze plante provenite din semințe recoltate în stațiuni analoage: pentru a evita pagubele, trebuie să ne servim în reimpăduriri pe munți înalți de semințe recoltate la altitudini ridicate, în stațiunile mai joase de semințe recoltate într-o altitudine corespunzătoare».

La *melez* s'a recunoscut de asemenea, la tinerile plante, diferența în durata perioadei de vegetațiune și în creștere. Dar, contrar de ceeace s'a observat la molid, aceste diferențe nu se remarcă decât la plântuțele provenite din semințe recoltate la mari înălțimi, peste 1700 m.: arbori de stațiuni joase sau mijlocii dau naștere la plante, având în mod sensibil aceleași proprietăți fiziologice. Acest fapt arată că *melezul* se adaptează mai greu condițiunilor climatului: este mai puțin plastic și rasele staționale datorite altitudinilor sunt mai puțin pronunțate. Importanța practică a alegeri semințelor ar fi dar mai mică.

Iu privința *pinului silvestru* s'a ajuns la concluziunea că, caracterele unei rase staționare sunt ereditare, nu numai la tinerile plante, dar chiar la arbori în vârstă. Adaptarea la noile condițiuni ale stațiunii nu se face imediat, ci după mai multe generațiuni. Experiențele au dovedit că, diversele rase

se disting nu numai prin caractere exterioare, ci și prin proprietăți fiziologice. În mod general, *optimum* condițiilor pentru o tânără plantă este același ca și pentru arborele semincer. Va trebui dar a nu întrebuița într'o regiune dată, decât semințe recoltate pe loc sau într'o regiune pe cât posibil asemenea.

Pentru *brad* s'au făcut puține experiențe și s'a dovedit că, este puțin variabil și nu prezintă, ca molidul, rase fiziologice altitudinale. Dar această concluzie nu se aplică decât variațiilor în altitudine : nu se știe dacă indiversele părți ale ariei sale atât de vastă, bradul nu oferă forme adoptate la climate diferite.

Pentru speciile foioase nu s'au făcut încă încercări.

Pe lângă variațiunile staționale, cari determină rasele sau formele, există variațiuni individuale, afectând un individ sau nu mic număr de arbori, dând naștere la caractere foarte variate. În toate cazurile studiate asupra eredității variațiilor individuale, s'a constatat că, particularitățile arborelui semincer se transmit, în mare proporțiune, descendenților. Aceste variațiuni pot fi relative la caractere exterioare. la portul arborilor sau forma frunzelor ; la anomalii de structură, ca fibra-torsă ; la caractere de ordin fiziologic, ca durata de vegetațiune, rezistența la înghețuri, etc.

Din examinarea celor arătate mai sus, ajungem în mod logic la concluziunea că, trebuie să ținem seamă de variațiunile staționale și individuale ale speciilor ce voim să plantăm. Trebuie să ținem seamă de originea semințelor ce vom întrebuița și să nu ne mulțumim a le examina numai din punctul de vedere al puteri germinative și al purității.

Va trebui astfel ca semințele să fie recoltate, pe cât va fi posibil, chiar din masivele a căror regenerare trebuie făcută prin plantațiuni sau însămânțări.

Ion S. Zăvoianu

FORMULA NOULUI TARIF DE AMENZI

Valoarea materialului și amenda unui arbore tăiat în delict, după noul cod silvic, în cazul când nu avem la îndemână tariful respectiv, se pot calcula prin aplicarea formulei :

$$(1) \quad v = \frac{L^3}{6}$$

În care V reprezintă valoarea materialului primei categorii de esențe, iar L circumferința măsurată la 1,30 m. dela colet spre vârf exprimată în decimetri. Rezultatul dat de această formulă trebuie să fie rotunjit luându-l fără bani, în toate cazurile prin lipsă, exceptând primele trei dimensiuni (2, 3 și 4 d. m.), când rezultatul va fi luat prin exces, mărindu-l cu un leu.

Valoarea materialului secunde categorii de esențe se va deduce din valoarea materialului primei categorii prin diviziune cu 2, iar amenziile ambelor categorii vor fi obținute din valorile materialelor prin multiplicare cu 2.

De exemplu:

Se taie în delict un arbore din prima categorie, care prezintă la 1,30 m. dela sol o circumferință de 2,60 m.

Vom calcula mai întâi valoarea materialului prin aplicarea formulei 1) înlocuind pe L prin 26 (numărul decimetrilor în circumferință).

$$V = \frac{26^2}{6} = \frac{676}{6} = 112,66$$

Rotunjind rezultatul luându-l prin lipsă, fără bani, obținem 112 lei, care coincide cu valoarea materialului prevăzută de tariful noului cod silvic. Amenda se va obține din valoarea materialului astfel redusă prin multiplicare cu 2, adică 224 lei.

Dacă arborele ar fi făcut parte din a doua categorie, am fi avut valoarea materialului de $\frac{112}{2} = 56$ lei, iar amenda de 112 lei.

Dacă dimensiunea arborelui ar fi fost vreuna din cele 3 dela început (2, 3 și 4 dm. în circumferință) de ex. 4 dm. am fi avut pentru prima categorie.

$$V = \frac{4^2}{6} = \frac{16}{6} = 2,66$$

pe care luându-l prin exces, obținem drept valoarea materialului 3 lei, iar drept amendă 6 lei și pentru arborii din secunda categorie drept valoare 1,50 lei, iar drept amendă 3 lei.

În rezumat, prin bazarea noului tarif de amenzi pe formula (1) care este identică cu formula (4) publicată de subsemnatul în «Revista pădurilor» din luna Octombrie anul 1904 la pag. 312, cu ocazia studiului și criticii ce am făcut tarifului de amenzi anexat art. 19 din vechiul cod silvic, se elimină toate inconvenientele vechiului tarif, constatate cu ocazia acelei scrieri.

G. Teodoreanu

AL. MOROIU

În ziua de 15 Aprilie a. c. s'a făcut înmormântarea mult regretatului *Al. Moroiu*, fost Inspector silvic și timp îndelungat șef al serviciului pădurilor din Min. Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor.

Născut la 12 Decembrie 1843 în București, fiul Ecaterinei și Matei Moroiu, judecător în București.

După absolvirea liceului Sf. Sava, în anul 1852 a intrat ca elev în promoția II-a a școlii speciale de silvicultură din București, înființată la 1860.

Terminând această școală a fost numit în anul 1864 în funcțiunea de gard general silvic la circumscripția Craiova, compusă din județele Mehedinți, Dolj și Gorj, dar curând demisionează.

Până în anul 1869, Al. Moroiu a avut alte ocupațiuni străine

de silvicultură, dela această dată hotărât de a-și complecta instrucțiunea silvică, împreună cu colegul său de școală, d-l P. S. Antonescu Remus se înțeleg să plece la școala dela Nancy. In acel timp Ministru de finanțe era Al. G. Golescu, la care făcând apel, acesta le-a dat cu contract măsurătoarea și amenajarea mai multor păduri ale statului, cu obligațiunea ca suma, ce li se va cuveni, să li se trimeată treptat la Nancy, pentru întreținerea la acea școală.

Terminând aceste lucrări urma să plece, însă din împrejurări familiare nu și-a putut rezilia această dorință.

In Iunie 1871 a fost numit șef al biuroului pădurilor din direcția Domeniilor, de pe lângă Ministerul de finanțe, iar in 1872 înființându-se Administrația Domeniilor și Pădurilor statului trecu la noua Administrație cu aceiași funcțiune.

La 1 Mai 1873 fu înaintat șef al secțiunii pădurilor, in care calitate funcționează până la crearea Min. Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, când trecu la acest Minister cu tot personalul ce exista la vechea Administrație.

Dela această dată începe adevărată eră de muncă grea și cinstită a lui Al. Moroiu, pe care el singur o descrie precum urmează:

«La 20 Aprilie 1886 am fost înscris in cadrele silvicultorilor statului, cu gradul de inspector cl. II, iar la 9 Sept. 1888 am fost înaintat inspector cl. I, in care grad am funcționat până la 1 Aprilie 1899 și in tot acest timp am fost șef al serviciului silvic».

«Activitatea mea in tot acest îndelungat timp a fost:

1. In cece privește exploatarea am stabilit o ordine și control in modul tăierii pădurilor vândute; am stăruit ca exploatarea să ia o dezvoltare mai mare și să se facă rațional, silindu-mă ca veniturile să se mărească, iar exploatarea să se facă in condițiuni așa fel spre a nu se compromite viitorul masivelor și regenerarea pădurilor.

La sporirea veniturilor a contribuit stăruința ce am pus de a se acorda agenților dreptul de vinde unele produse lemnoase, așa zisele produse accesorii.

2. Am luat parte activă pentru organizarea și mărirea personalului silvic al Statului, prin stăruința depusă dimpreună și cu alți bărbați bine voitori ai corpului silvic, de a se înființa in anul 1883, de către regretatul I. Câmpineanu, primul Ministru al Domeniilor, școala de silvicultură de pe lângă acel Minister, al cărui director am fost până la 1886, când s'a desființat acea școală.

Din acea școală au eșit in două promoțiuni in număr de 40

elevi, sporindu-se astfel în interval de 3 ani pentru a li se face loc, personalul silvic cu 40 agenți silvici.

Ca director al acelei școale și șef al serviciului silvic, am stăruit de s'a înzestrat școala cu instrumente de inginerie care de sigur și astăzi se posedă de școală, și s'a prevăzut în bugete sume îndestulătoare, pentru ca pe timpul verii, elevii să facă excursiuni la diferite păduri și în acelaș timp să facă practica în lucrări tiopografice și de amenajament.

Pe lângă aceasta am stăruit a se prevedea în bugete sume pentru trimitere de tineri la școalele de silvicultură din străinătate, pentru a se specializa în această știință și a se mări cu chipul acesta numărul bărbaților cu cunoștințe mai întinse în această ramură de știință.

3. Am contribuit a se crea un fond special pentru faceri de plantațiuni și împăduriri, stăruind ca sumele ce s'au încasat dela un număr oarecare de arendași, cari erau obligați prin contracte a face plantațiuni pe 15 moșii de pe bărăganele din județele Ialomița și Brăila și de care obligațiuni nu s'au ținut, să se consemneze la Cassa de Depuneri spre a forma un fond pentru începerea plantațiunilor. Din consemnarea acelor sume s'a format un fond, din care s'a început facere de pepiniere și plantațiile pe bărăganele din județele Ialomița și Brăila.

Tot după stăruința mea s'a luat măsura ca sumele rezultate din arendarea terenurilor cedate gratis comunelor prin legea pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, pentru facere de păduri în localitățile lipsite de păduri, să se consemneze formându-se astfel un fond destul de însemnat, din care s'au început plantările de păduri în Dobrogea.

Pe timpul când era Ministru al Domeniilor regretatul Câmpineanu, am stăruit a se începe împădurirea nisipurilor dela Ciupereni, Piscu Tunari — Dolj.

4. Am dat impuls și am luat parte la întocmirea mai multor regulamente privitoare la exploatarea în regie a pădurilor, la acele relative la plantațiuni etc. dând în acelaș timp diferite circulări instructive pentru bunul mers al serviciului silvic.

Am luat parte activă la înființarea societății «Progresul silvic» al căreia membru fondator sunt. Prin înființarea acestei societăți, corpul silvic a început a căpăta oarecare prestigiu în țară.

Acestea sunt în scurt unele din actele mele, săvârșite atât ca particular cât și ca funcționar al Statului, un timp de aproape 30 ani».

Serviciul divin s'a oficiat la domiciliul defunctului din Calea Rahovei și pe lângă rude și prieteni ai familiei au asistat mulți silviculturi ce locuiesc în București, și veniți din alte orașe pentru această ocaziune.

După terminarea serviciului religios, d-l Inspector general *I. P. Chihai*a a rostit următorul discurs :

Intristată Adunare,

Alexandru Moroiu, care pleacă din mijlocul nostru, celor ce viețuim este una din figurile cele mai mărite ale Corpului silvic.

El s'a născut la anul 1843 din părinți de bun neam, căci numele acestei familii este deja înscris în istoria învățământului țării noastre de oarece unchiul său Moroiu a fost unul din mari profesori ai României, contemporan cu Poenaru, cu Marcovici și alții cari au dat la rândul lor elevi ca Bozianu, Costaforu, Orăscu, etc.

Moroiu după ce a terminat cu succes liceul Sf. Sava din București, a intrat în școala specială de silvicultură de unde în urma unor studii brilante a fost primit la anul 1872 în serviciul silvic al Statului de sub fosta Administrațiune a Domeniilor.

La anul 1874 când am intrat în corpul silvic, am găsit pe Moroiu ca șef al Biuroului tehnic al exploatărilor, iar în anul 1878 a fost ridicat șef al secțiunii silvice, grație capacității și activității sale.

Pe acele timpuri numărul total al silvicultorilor nu trecea peste 30.

Cu cât corpul silvic și societatea noastră silvică se mărea cu atât Moroiu apărea mai mare, ocupând gradele cele mai înalte de Inspector și membru în Consiliul tehnic al pădurilor precum de asemenea și membru în Comitetul societății «Progresul silvic» de sub Președinția d-lui Ion Kalinderu, care iubea pe Moroiu și 'l aprecia la justa sa valoare.

Pentru conservarea și ameliorarea avuției noastre forestiere era absolută necesitate de a se înmulți numărul silvicultorilor bine preparați și Moroiu care simțea această nevoie, Moroiu care era nevoit să se servească adesea de nespecialiști în funcțiunile de controlor general, căci pe vremuri se îndeplineau aceste sarcini de profesori de aritmetică — oameni de alt cum capabili — dar care nu citiseră în viața lor o pagină de silvicultură ; Moroiu zic a fost cel dintâi care a inspirat pe șefii săi, pe administratorii Domeniilor Statului pentru a dispoza trimiterea în străinătate a unor tineri de valoare pentru a face studii de silvicultură, luând în același timp măsuri pentru reînființarea școlii forestiere de sub Ministerul repauzului Iancu Câmpineanu. al căreia director a fost Moroiu și care școală a servit de embrion ca să zic astfel actualei școli dela Brănești.

Intreg corpul silvic al Statului și toți acești ingineri încărungați pe cari îi vedem în jurul rămășițelor pământești ale lui Moroiu au gravat în sufletul lor figura dulce a lui Moroiu, pe cari l'au cunoscut, iubit și stimat în debutul carierei lor.

Idealul lui Moroiu era mersul spre bine al corpului silvic, el găsea

În totdeauna un cuvânt de încurajare pentru tinerii silvicultori, al cărora șef era și măhnirea lui cea mai mare nu o manifesta decât atunci când vreun subaltern al său părât pe nedrept de vreun alt șef Ministrului respectiv, nu putea să 'l scape de vre-o pedeapsă pretinsă disciplinare.

Intr'o lume unde cu cât privești mai sus cu atâta proporțional vorbind găsești un număr mai mare de răutăcioși, de pizmăreți, de invidioși într'o astfel de lume, zic Moroii apărea ca un sfânt, ca un filozof, ca un om dulce și incapabil de a face rău cuiva.

Aceste mari calități și virtuți recomandate omenirii de Isus Christos și în urmă de toți marii cugetători și inspirate lui prin educație și citire erau considerate de răutăcioși ca defecte ale lui Moroii, care moare la interval de 1910 ani, aproape în aceeași zi, în aceeași săptămână cu mântuitorul lumii și pentru aceste defecte sunt sigur că sufletul lui Moroii este deja așezat în ceata celor buni și drepti în rândul celor iubiți de D-zeu.

Când se va scri istoria forestieră a României, numele lui Moroii va fi înscrisă acolo cu litere de aur.

La anul 1899, pentru a-și vedea de interesele sale materiale, ce-l reclamau imperios în urma unui frumos heritaj și numai în scopul de al asigura o soartă mai bună copiilor săi a fost nevoit a se retrage la pensie.

De atunci în furtunile și necazurile ce s'au abătut peste serviciul silvic al Statului nu există silvicultor care să nu fi regretat pe Moroii să nu fi zis «săracu Moroii, de ce nu mai este în capul nostru» și vă rog să mă credeți că acest lucru îl ziceam și noi, care rând pe rând am avut sarcina de a conduce serviciul în urma sa.

Avea autoritate, avea vorba dulce și era ascultat. Se prezenta Miniștrilor cu calități extraordinare: inteligent, de o activitate fără margini și de o perfectă cinste.

Toată viața sa — aproape fără distracții — o împărțea între serviciul Statului și familie, la care ținea atât de mult încât arare ori mi s'a întâmplat să văd un soț vorbind cu atâta dragoste de soție și de copii ca Alexandru Moroii.

Dormi în pace suflet stimat și iubit! Dormi în pace soț model și cinstit, tată drăguț și fi încredințat că memoria ta va fi adânc gravată în sufletul soției și copiilor tăi, în sufletul rudelor și prietenilor tăi, în sufletul unui întreg corp silvic care și-a luat drumul spre bine, grație noilor legi făurite de D-l Ministru Constantinescu și pe care îi rog a-ți zice împreună cu mine: să-ți fie țărâna ușoară și memoria eternă.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

regulamentarea țării lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arată dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producție a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialelor sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căută pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscrisurilor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMATIUNI

În zilele 22 și 23 Iunie a. c. s'au ținut examenele la Institutul «Ion Oteteleşanu», de la Măgurele (Ilfov), fundat de d-l Ion Kalinderu și dăruit Academiei și pus sub înalta ocrotire a M. S. Regelui. La această solemnitate au asistat delegați din partea Ministerului Instrucțiunii și Academiei. Comisiunea Institutului a fost reprezentată prin D-nii Ion Kalinderu și Dr. C. Istrati.

Asemenea au mai asistat și alte persoane din București în ultima zi când s'a sărbătorit închiderea anului școlar.

La serbarea obișnuită din această zi s'au executat de eleve diferite cântice și jocuri, iar o elevă din anul ultim a mulțumit în numele tuturor atât Academiei cât și D-lui Kalinderu pentru grija ce poartă instituțiunii și elevelor. Această mulțumire se termină prin următoarele cuvinte :

Adâncă, nețărnută recunoștință și iubire vom păstra scumpului nostru protector d-l Ion Kalinderu,..... D-sa este pentru noi un sfânt care dorește binele obștesc și cu milă adevărată creștinească îngrijește de cei nevoiași, care prin titanica d-sale muncă plină de abnegațiune dă cele mai frumoase pilde fărăi întregi.

La care d-l Ion Kalinderu a răspuns prin o caldă și părintească cuvântare. Iatre altele a spus :

Idealul generosului Ion Oteteleşanu, când și-a exprimat dorința de a vi se da «*O creștere casnică și o instrucțiune serioasă*» n'a fost să vă educăm numai pentru a deveni cum se zice în testament «*bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux*», ci și propovăduitoare neobosite a binelui și frumosului. La ridicarea neamului nostru s'a gândit în veci neuitatul răposat, căci viitorul unei națiuni îl țese femeia. Și acest ideal se va putea ajunge, natural, cu atât mai curând și mai din plin, cu cât numărul absolventelor va fi mai mare, iar munca voastră, în această direcțiune, mai încordată și mai rodnică.

Apoi a mai vorbit d-l Teodoru, Secretarul general al Ministerului de Instrucție.

În fine s'a vizitat expoziția lucrărilor făcute de eleve.

* * *

D-l C. I. Culoglu, membru, în consiliul de Administrație al Casei pădurilor a fost delegat cu girarea afacerilor și conducerea lucrărilor acestei Administrațiuni în tot timpul cât va dură concediul d-lui I. G. Saita, plecat în străinătate.

* * *

În comptul exercițiului 1909 — 1910, până la 30 Aprilie a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat lei 5.753.046 bani 90, față de 5.926.262 bani 98 încasați în epoca corespunzătoare a exercițiului 1908 — 1909, prevederile budgetare fiind 6.200.000. În comptul exercițiului 1910 — 1911 în cursul lunii Aprilie s'au încasat lei 299.490 bani 38, față de lei 244.049 bani 68, încasați în aceeași epocă din exercițiul 1908 — 1909.

* * *

În urma promulgării codicelui silvic, urmând a se schimba și condițiunile generale de vânzare, noile condițiuni fiind aprobate s'au publicat spre știință tuturor în «*Monit. Oficial*» No. 85 din 18 Iulie 1910.

În noile condițiuni s'au introdus mai multe modificări parte ca a dause pentru complectarea unor articole, iar parte pentru a se pune în concordanță cu unele articole din Codicele silvic relative la exploatarea pădurilor statului. — Capitalul IV, Secțiunea I.

O NOUĂ ORGANISARE SILVICĂ

Din ziarele cotidiene am luat cunoștință zilele acestea, de un fel de expunere de motive a schimbării organizației de astăzi a Corpului Silvic al Statului, expunere din care nu am văzut însă, care sunt motivele care pledau pentru noua organizare, și nici pe ce dată urmă să se aplice.

Din ea însă am văzut că, regiunile silvice de astăzi, se găsesc inutile de propunători, și ca atare se desființau; Inspectorii, șefi ai acestor regiuni, urmează să vie la centru ca atașați pe lângă Casa Pădurilor, sau să rămâe acolo unde se găsesc, însă fără un personal de control sub ordine directe.

În felul acesta, toate serviciile destul de complexe de altfel, pe care regiunile silvice le aduceau Statului, se suprimă, centralizându-se întreg acest serviciu la Minister, așa că, după această nouă organizație, nu ar mai fi decât ocolul silvic și Ministerul, deci o centralizare de serviciu din cele mai strașnice.

Nu cunosc cine este autorul acestei noi propuneri, nu știu cine a sugerat administratorului Casei Pădurilor această idee, probabil că ea nu emană dela un silvicultor, și că nu s'a hotărât după o consultare prealabilă a Inspectorilor silvici.

Dar să analizăm mai de aproape lucrurile. Să vedem mai întâi ce este o regiune silvică și ce menire are.

Regiunea este un organ administrativ condus de un șef și 3—4 ajutoare, toți funcționari cu experiență îndelungată de peste 15 ani de serviciu. Datoria regiunii este de a controla aplicarea contractelor pentru vânzările de tot felul din păduri, a îndrumă pe șeful de ocol în lucrările sale și a-l stimula în împlinirea datoriei, a judecă și depune soluțiuni pentru toate propunerile ce i se fac, de

ori unde ar veni și de orice natură și a prezenta lucrările ministerului studiate în mod complet, din punct de vedere tehnic și administrativ, gata numai pentru a i se da soluțiunea, a face toată bucatăria administrativă biurocratică, care cere timp, deși poate nu are mare importanță, dar care însă nu se poate desființa, etc.

Ori dacă regiunea se desființează, și nu se pune nimic în loc,—cine va îndeplini oare toate aceste funcțiuni? desigur *Casa Pădurilor*,—dar aceasta trebuie să fie sarcina unei administrațiuni centrale compusă din elita corpului silvic? ca să se ocupe de aprobări de 1 leu și de alte nimicuri de acestea, cari zic constituie bucatăria silvică? sau poate se crede că cei din administrația centrală astăzi nu au suficient de lucru? Ori cum; — am convingerea că cu o centralizare așa cum se proiectează, cu de 5 ori personal mai mult decât cel de azi la centru și totuși nu se va putea ține lucrurile la curent, pe lângă o muncă istovitoare pentru șefii dela centru. La centru este nevoie încă de multă muncă și ordine chiar azi și în special de înființări de registre în mod inteligent cari să dispenseze de studiarea greoaie a dosarelor. Și ce mai lipsește la acest serviciu este stabilitatea în conducere, — sus. Astăzi este în deobște cunoscut, că în serviciile de producțiune ca și în serviciile administrative, cu o activitate răspândită pe întinderea întregii țări, pentru o bună gospodărie, se cere nu centralizarea, ci din contră descentralizarea cea mai completă, însă cu atribuțiuni bine determinate prin instrucțiuni de serviciu. Chiar în țară la noi, vedem că se tinde spre descentralizarea administrativă, pentru a se face o bună gospodărie, iar nici de cum spre centralizare, ale cărui rezultate se cunosc îndeajuns că sunt negative, prin faptul că diferitele afaceri, prin forța lucrului, prin forța algomerărei, în noianul de lucrări dela centru, ajung de nu li se mai dau de rost.

Ce mai încolo, Primăria Capitalei, atunci când a voit să facă o gospodărie înțeleaptă, a trebuit să descentralizeze, — așa a descentralizat Serviciul Technic, creind Sectoarele cu șefii lor, Ingineri, și cu latitudini determinate de ceea ce au de făcut în sectorul lor de activitate, a descentralizat serv. medical, etc.

În **Austria**, o organizație silvică identică cu a noastră, datează de zeci de ani, și dă rezultatele cele mai splendide, de ce dar aceeași organizațiune nu ar da rezultate și în țara noastră? Răspunsul este foarte ușor de dat. Dacă unele regiuni silvice din țară nu au dat rezultate bune, aceasta nu provine din cauză că regiunile silvice ca diviziuni administrative nu sunt bune, căci atunci, — toate regiunile din țară, precum și regiunile Austriace ar fi trebuit să dea rezultate rele, din punct de vedere administrativ.

Nu s'a căutat dar cauza răului, ci s'a luat efectul drept cauză, și în cazul acesta, nu putem fi decât în eroare.

Dacă o regiune silvică din țară, astăzi, nu merge bine, cauza este sau lipsa de instrucțiuni clare și categorice sau lipsa de autoritate, — or indiferența aceluia care se află în capul regiunii, sau lipsa de susținere de la centru; — căci se cunoaște foarte bine la Minister, că sunt regiuni cari tocmai fiindcă au în capul lor șefi destoinici, merg foarte bine, și dau rezultate admirabile, controlul merge serios și nici odată în coprinsul acelor regiuni nu s'au comis abuzuri, sau prejudicii în sarcina Statului, — din contră avem exemple recente pentru regiuni unde din cauza slăbiciunii șefilor, s'au constatat lucruri foarte regretabile și cari natural se resfrâng asupra Corpului Silvic. Prin urmare, se stabilește un lucru, că nu regiunea ca factor administrativ este cauza că nu merge așa cum ar trebui Serviciul Silvic al Statului, cauza este sau în funcționari și acolo trebuie să lucreze, selecționat

sau în altă parte, după cum voi arăta mai jos. Ori, dacă astăzi Casa Pădurilor, crede că nu poate dispune de 11 Silvicultori șefi de regiune, destoinici, care să fie la înălțimea chemării lor, pentru a face o bună administrație și o bună cultură a pădurilor; — cum va putea oare să găsească 100 sau 130 șefi de ocoale, buni, cari să fie la înălțimea lătitudinii ce li s'ar da? căci dacă regiunea se desființează atunci ocolul rămâne factotum.

Bine, dar se știe că la noi în țară, ocolul se încredințează unui tânăr abia eșit după băncile școlii de silvicultură, fără nici o experiență și care în mod firesc va comite greșeli, ne având cine să'l conducă, căci după propunerea noii organizațiuni centralizatoare, desigur că nu Casa Pădurilor va putea face noviciatul șefului de ocol. Dacă cu regiunile de astăzi se comit erori, atunci când vor fi numai ocoalele și Ministerul, am convingerea că greșelile vor fi înzecite și dacă astăzi un șef de regiune bătrân, cu experiență îndelungată, nu poate rezista uneori intervențiilor ce se fac de către cei interesați în ale pădurilor, persoane sus puse și cu trecere în localitățile respective, și la centru, cum o să îndrăznească oare în starea de lucruri de astăzi, să reziste un biet șef de ocol, care de mai înainte are convingerea din experiența de toate zilele, că dacă nu va satisface pretențiunile a tot puternicului local, atunci dacă nu'l ajunge urgia înlocuirii, apoi permutarea îl ajunge desigur.

Nimic nu este mai rău pentru o administrațiune producătoare de venituri, decât schimbările acestea de organizare, care de altfel trebuie să recunoaștem, sunt apanajul țării noastre. În Franța organizația silvică de astăzi durează de aproape 100 ani, în Austria de zecimi de ani, la noi în țară am avut organizația din 1896. Prin legea de organizare dela 1900 a Ministerului Domeniilor, se dăduse o nouă organizare, dar care nu s'a pus în aplicare.

În 1908,—nouă organizare,—se desființează subinspectorii de pe lângă regiunile silvice, trecându-se ca șefi de ocoale. În 1909 se readuc subinspectorii la regiuni ca și mai înainte și se înființează Casa Pădurilor. În 1910 se desființează regiunile silvice.

În alte țări cum e în Franța, Austria, Germania ruajul administrativ nu se schimbă de azi pe mâine, el se modifică numai după trebuințele serviciului și ale timpului.

Regiunile noastre silvice sunt foarte utile, căci fiecare, fiind situată în centrul administrativ pe care 'l are sub conducere, este mai ușor să 'i facă un control riguros, de cât controalele care se știe cum se fac dela centru, dar pentru a merge și mai bine trebuie să 'i dea latitudine, trebuie descentralizare serioasă;—regiunea să fie un factor puternic în conducerea serviciului silvic, cu drepturi și datorii bine determinate printr'un regulament de administrație.

Șefii de regiuni să fie aleși dintre cei mai încercați și capabili agenți ai statului și dacă printre inspectori nu s'ar găsi numărul suficient de oameni destoinici, ca șefi de regiuni, să se numească și sub inspectori, dar dintre cei capabili, nu dintre cei protejați; — să se facă dar selecțiune, căci rezultatul din punct de vedere administrativ și tehnic al unei regiuni, este numai în funcțiune de șeful său, de ajutoarele sale, — din contră un șef slab în capul unei regiuni, va da rezultatele cele mai negative; — de aceea rog pe Domnul Ministru al Domeniilor, ca înainte de a lua o hotărâre definitivă în această chestiune, să binevoiască a ascultă pe toți bătrânii Corpului Silvic, a le lua avizul, și am încrederea, că va fi convins de greșeala mare ce s'ar comite, centralizându-se Serviciul Silvic al Statului, așa cum se zice că s'a hotărât.

Silvicultorii au pus mari speranțe la început în Casa

Pădurilor, acum însă după o scurtă experiență, văd că lucrurile în loc să meargă mai spre bine, se îndreptează în spre mai rău, ceea ce nu poate decât să'i descurajeze.

Personalul silvic a ajuns să fie inspectat de inspecitori nesilvicultori, fără nici o chemare tehnică, fără să aibă cele mai elementare cunoștințe în ale meserii, tot așa cum s'ar trimete un silvicultor să inspecteze un medic de spital or a unui agricultor să inspecteze oficiile telegrafo-poștale; sau mai știu eu ce, — așa nepotrivit. Faptul că numeri — chiar dublat de un silvicultor, — ordinele primite, sau că te ocupi de un geam spart la reședința vre unui ocol, nu poate să avanseze întru nimic bunul mers al serviciului silvic, altele se cere pentru aceasta.

Comitetul societății noastre, deși are un caracter științific, societatea Progresul Silvic, totuși cred că în asemenea împrejurări, ar trebui să intervină pe lângă Domnul Ministru al Domeniilor, cu un memoriu, și să'i arate că starea de lucruri ce se tinde a se creia a mai fost, și a dat cele mai rele roade, când Inspectorii, singuri, izolați, mureau de urât și încheiau anul cu 5—6 delegații; a se reveni la aceiași stare, cred că este o mare eroare.

Regiunile silvice de astăzi sunt foarte bune ca factori administrativi, dar trebuie să li se dea un cerc mai mare de activitate, să se dea șefilor lor destoinici obligațiuni, dar să li se dea și drepturi și atunci se va vedea că pentru păduri, în țara noastră, o organizație mai bună, nu poate fi decât aceste regiuni, făcute după modelul regiunilor Austriace, ca intermediar între Minister și Ocol.

Astăzi, singurul organ de control pentru Ocoale este regiunea, dacă dar se suprimă și ea, se suprimă și bruma de control ce măi eră, și o administrațiune producătoare de venituri lăsate fără control, or unde și mai ales în țara noastră, nu poate fi decât o nenorocire.

A bon entendeur salut.

M. T.

28 August 1910.

CHARLES BROILLIARD

Una câte una figurile mari forestiere ale Franței se duc. După *Bouquet dela Graye*, avem regretul acum a înregistra și pierderea ilustrului forestier *Charles Broilliard*, care s'a stins în ziua de 12 Iulie a. c. la Morey, orașelul său natal.

Charles Broilliard a fost născut la 4 Iulie 1831, la Morey (Franța); la 1851 a intrat în școala forestieră dela Nancy ca Șef al promoțiunii, eșind din școală, ca Guard stagiar la Colmar, a trecut prin toate gradele erarhice, retrăgându-se la pensie în 1891, ca Conservator la Dijon, după o briliantă carieră.

Charles Broilliard membru de onoare al societății noastre, eră o autoritate în materie forestieră, a fost multă vreme profesor de Economie forestieră la școala din Nancy, dând Franței și străinătății numeroși Silvicultori; mulți dintre colegii noștri ca d-nii: *Th. Galeriu*, *C. Orăscu*, *I. Chihaia*, sunt vechi elevi a lui *Charles Broilliard*. Autor a numeroase scrieri forestiere, director al Revistei apelor și pădurilor din Franța dela 1892—1902, a scris numeroase articole forestiere, din cele mai apreciate în acea Revistă.

În 1881 fiind Ministru Agriculturii în țara noastră, Câmpineanu a fost adus în misiune din Franța, ilustrul conservator de păduri *Charles Broilliard*, pe atunci cu sediul la Macon, ca să studieze pădurile țării noastre și să'și dea părerea, asupra măsurilor ce trebuiau luate, pentru ameliorarea lor; ca și a Corpului Silvic, chemat să le administreze. Raportul depus de acest distins forestier francez, este un capo-de-operă, de iscusința, cu care aprecia lucrurile și dădea soluțiunile.

Dacă fluctuațiunile politice dela noi, nu ar fi pus piedici, punerii în aplicare a propunerilor ilustrului Forestier, de sigur că pădurile țării noastre, ar fi fost foarte departe pe calea progresului.

Îmi reamintesc cu plăcere, cum la Congresul Internațional de Silvicultură dela 1900 dela *Paris*, *Charles Broilliard*

dejă bătrân, cu figura blajină, și cu graiul dulce și clar, înțrețină cu chestiuni importante pe congresiști, căci pe lângă celelalte calități, defunctul eră și un coseur ales.

Nu pot termină mai bine această expunere, decât exprimând regretele noastre cele mai adânci, d-nei *Broilliard*, de aci de departe, din această mică țărișoară, al cărui pământ a fost călcat de ilustrul defunct, și al cărei Corp forestier, fi este recunoscător pentru sfaturile ce'i a dat la timp; — și a ne asocia cu toții camarazi, Silvicultorii Români, la doliul Corpului forestier Francez, atât de încercat prin pierderea aceluia care a fost *Charles Broilliard*.

M. Tănăsescu.

Inspector silvic

IMPORTANȚA REGIUNEI FORESTIERE „VALEA NIȘCOVULUI“ DIN JUDEȚUL BUZĂU

Considerațiuni generale.

Inerent firei egoiste a omului de a utiliză toate bogățiile naturei, fără prevedere pentru viitor, pădurile țării noastre, odinioară atât de numeroase și bogate în material lemnos de mare valoare s'au transformat în întinse și bogate terenuri agricole, și ori unde condițiunile de transport s'au putut îmbunătăți, ochiul nu mai întâlnește prețioasele și binefăcătoarele manifestațiuni ale florei decât în depărtări mari de orașe și de centre mai populate

Nimeni nu poate fi învinuit de această schimbare a lucrurilor și nu ne mai rămâne astăzi decât să ne îndreptăm atențiunea și energia pentru a descoperi și aprecia aceea ce ne-a rămas de pe o parte, iar de pe alta să luăm măsuri din timp ca relieviile păduroase să le conservăm și să le îngrijim astfel ca totuși ele să ne ofere întru câtvă o compensație pentru a acoperi necesitățile prezentului și dacă posibil este chiar și ale viitorului.

În adevăr, este un lucru banal astăzi, să auzim exprimându-se aproape din toate părțile dorința, să se înființeze acolo unde vedem că lipsesc, masive păduroase, chiar susținându-se

o oarecare repartitie proporțională și comodă în raport cu întinderea suprafeței agricole, sau a celei despădurite.

De sigur însă că acei cari cer acest lucru nu și dau bine seama cu câte cheltueli și cu câte dificultăți avem a lupta pentru a putea cel puțin admite în principiu acest deziderat, dar apoi pentru a putea aplica de fapt o asemenea măsură.

Experiențele ce am făcut cu împăduririle în Dobrogea, în bărăganul Ialomiței și chiar în condițiuni mai favorabile cu împădurirea poenilor la câmp și podgorie, ne-au dovedit pe de o parte costul enorm al acelor lucrări, cât și timpul imens necesar pentru constituirea unor masive păduroase de viitor și în bune condițiuni din toate punctele de vedere,

Ce ne rămâne deci astăzi de făcut?

Având în vedere cât de greu putem astăzi obține banii necesari pentru o mai bună îngrijire a populamentelor forestiere în ființă și că pentru plantații din nou resursele sunt și mai greu de obținut, după opinia mea nu mai rămâne astăzi decât a căuta să ne ocupăm mai ales de conservarea și buna îngrijire a pădurilor ce mai avem.

§ I.

Descrierea Regiunii păduroase Valea Nișcovului.

În această categorie se găsesc pădurile de pe valea Nișcovului din județul Buzău.

Valea Nișcovului este situată la o distanță dela 10—40 km departe de orașul Buzău, mergând spre S. W.

Această vale de altfel îngustă are o lungime ca de 30 km. și o lărgime ca dela 5—9 km. adică o suprafață ca de 21.800 hectare, formată de un teren nisipo-argilos, uscat și supus spălării, acoperit în majoritate cu păduri foioase și mai ales de gorun.

Punctele cele mai joase sunt Lunca-Văei cu o altitudine de 140 metrii, iar cele mai înalte, vârful Bradului la o altitudine de 665 metri cum și vârful Istriței cel mai înalt la o altitudine de 775 metri.

Albia pârâului Nișcov este albia unui torente, foarte adeseori capricios și păgubitor, care transportă considerabile cantități de sol, petriș, bolovani și trunchiuri de arbori, și care de multe ori a răpit numeroase vieți omenești și de animale.

Pârâul Nișcovului este alimentat de multe izvoare, dintre cari majoritatea vara sunt seci și parte din ele conțin ape sărate

și sulfuroase. Insuși apa pârâului Nișcov în timpul verei, la gura Văei se absoarbe în considerabilele mase de nisip grămădit din tot lungul său în talveg pe teritoriul comunei Gura Nișcovului, de unde începe șesul județului Buzău.

Cum am arătat, valea Nișcovului este îngustă, bazinul ei despădurit și el constituie singurul teren de muncă agricolă al populației locale, din comunele Lapoș, Tisău, Grăjdana și Gura Nișcovului cu un număr total dn 2091 capi de familie.

Intinderea terenului agricol cuprinzând și livezile de pomi fructiferi și cele de fânețe este ca de 2000 hectare.

Livezile de pomi fructiferi ocupau odinioară aproape întreg terenul despădurit, astăzi din cauza deșilor ani secetoși și din cauza omizilor s'a redus întinderea lor aproape la jumătate din suprafața terenului despădurit.

Planta agricolă, de predilecție, cultivată în această vale este porumbul, cultura grâului este o raritate, celelalte cereale se cultivă mai ales în comuna Lapoșu.

După cum ușor putem vedea terenul de muncă este foarte redus în această Regiune și populațiunea trăește mai ales din precupețirea și transportul la centrele de consumație, orașele Buzău și Mizil, a produselor păduroase, cât și din fasonarea lemnului în articole de caretărie, unelte agricole și scheleturi de case de locuit, pătule, etc.

Pădurile ocupă majoritatea terenului acestei văi. Ele acopăr versantele văei, al căror sol de proveniență aluvională dacă se despădurește, se dezagregă și se surpă, potmolind terenurile mai fertile din bazenul văei.

Multe drumuri ce au servit în vechime pentru comunicație și transport, astăzi sunt torenți, și în multe puncte se găsesc eroziuni și prăpăstii adânci de mai multe zecimi de metri, provenite din cauza spălării terenului de către apele de ploii.

Statul posedă în această regiune un număr de 23 păduri, cari constituiesc 16 trupuri mai mari sau mai mici și cu un conțur mai mult sau mai puțin regulat; suprafața pădurilor posedate de stat este ca de 8878 hectare 50 arii. Restul terenului este ocupat de păduri particulare supuse regimului silvic, cari se posedă astăzi parte de moșneni parte însă și majoritatea lor de alți proprietari străini, cumpărători dela moșneni.

Pădurile statului se alternează cu cele particulare și sunt ușor de distins de acestea prin faptul că pădurile statului sunt

mai în etate, iar părțile exploatate sunt mai îngrijite și conțin arbori de rezervă de calitate și etate mai mare, ceea ce la particulari lipsește, și unde se găsesc sunt de mică valoare.

Specia lemnoasă dominantă în această vale ca în toate regiunile de podgorie este gorunul-*Quercus sessiliflora*.

Gorunul se găsește în pădurile statului în proporție ca 5/10 din populamentul acelor păduri și de dimensiuni frumoase atât ca diametru mediu dela 20—45 cm. cât și ca înălțime medie a fusului 14—24 metri.

Proveniența acestei specii este mai ales din lăstar și numai masivele seculare cum sunt cele din pădurile Slobozeanul Mare, Bradul, Ciolanul, Barbu și Isvoranul, cari n'au fost exploatate de arândul nici pe timpul călugărilor, prezintă arbori din semință.

Gorunul îl găsim atât în masive pure, cât și în amestec cu fagul și alte specii comune regiunii de podgorie, însă totdeauna cu un fus mai regulat și mai prețios în tovărășia fagului. El este mai plâpând ca fagul și celelalte specii și sucombă în mai mare proporție din cauza secetei și înăbușirei, mai ales din partea teiului.

Cu toate acestea gorunul este și va rămânea încă mult timp specia preponderantă în această regiune.

Nu insist asupra calității lemnului de gorun ca material pentru construcții tehnice, lemn de mobile și dogărie, fiind destul de apreciate calitățile și valoarea lui, indiscutabile.

În compania gorunului pe văi și podiști, în terenuri profunde și răcoroase cu umiditate suficientă, găsim stejarul «*Quercus pedunculata*», în exemplare foarte frumoase și în proporție ca 1/10 din populamentul pădurilor statului.

Ca specii de valoare și proprii regiunii afară de cele comune ca fagul, carpenul, jugastrul, plopul, aninul, teiul și sorbul, țin să mai insist asupra frasinului și ulmului, care produc lemn de valoare comercială pentru industrie și care potrivit cu condițiunile de stațiune, la etăți înaintate produc un excelent lemn tehnic a cărui valoare industrială ajunge aproape pe a stejarului.

Ulmul este mult răspândit în această regiune, însă rar îl găsim de dimensiuni mari și ca lemn sănătos.

Căutând să aflăm cauzele cari au produs aceasta, am putut constata că ele rezidă în faptul că de multe decenii s'au stabilit în această regiune meseriași care se ocupă cu rotăria.

Acești meseriași căutând foarte mult ulmul pentru scopu-

rile lor, au contribuit de sigur la extragerea materialului de valoare de ulm, transformându-l în articole de caretărie, cari odinioară alimentau cu prisosință trebuințele populațiunei agricole din câmpiile întinsului și mănosului șes al țării Ploești-București și Dunăre cu porturile Brăila și Galați.

Această soartă a avut-o și frasinul, astfel că azi rar găsim lemn sănătos și bine conformat de această specie, deși răspândirea lui în această regiune este chiar necesară.

Nu mai puțin importante sunt pentru strungărie și speciile de sorb; sorbul torminal s. aria și chiar sorbul domestic, care se găsește destul de des și în exemplare frumoase în masivele seculare din această regiune.

Grație naturei solului supus la eroziuni și la formare de gropi, căile de comunicație pe această vale au fost de inferioară calitate, ceea ce a îngreuiat mult transportul lemnului, mai ales că locuitorii locali nu se prea îndeletniceau cu transportul, ci se ocupau cum am arătat mai sus cu caretăria și dulgheria, apoi ei se mulțumeau cu beneficiile ce realizau în fiecare an din vânzarea poamelor și din fabricațiunea țuicei, ce se putea recolta din întinsele livezi de pomi fructiferi, cu o vegetație mănoasă în trecut, apoi grație parcemoniozității călugărilor cu vânzarea pădurilor și în fine mai ales din cauza insuficienței-personalului tehnic silvic al statului s'a putut scăpa de lăcomia întreprinzătorilor un foarte considerabil stoc de material lemnos de mare valoare, ce există astăzi în pădurile statului de pe această vale.

Statul în adevăr a început să exploateze parte din pădurile sale de pe această vale prin anul 1868, însă cantitatea de material cerută fiind minimă, prețurile oferite de întreprinzător fiind de asemenea mici, a rămas neexploatare ca 65% din suprafața păduroasă a statului.

O considerabilă cantitate de material lemnos tehnic de prima calitate, de stejar, s'a extras din pădurile statului de pe această vale cu ocazia înființării căilor ferate.

Cu această ocazie s'a extras fruntea stejarilor, și de aci ne putem explica pentru ce astăzi cu toate că masivele se prezintă în stare strânsă sau complectă, lipsesc indivizii de elită, cari se selecționează în mod natural în orice pădure, care n'a fost exploatată.

Chiar în timpul mai recent se practică asemenea extrac-

țiuni fie pentru construcție de poduri sau pentru stâlpi de telefoane și altele.

În schimb însă pădurile moșnenești au trebuit să suporte exploatari intense, ce s'au succedat la intervale foarte scurte astfel că astăzi 50% dintr'însele abia au etatea de 10 ani și sunt din nou puse în tăere, extrăgându-se anual sub diferite pretexte de necesități casnice orce arbore de stejar care a atins 5 cm. diametru. S'a stabilit referitor la practica moșnenilor zicătoarea «că moșnenii taie ziua ce a crescut în timpul nopței».

Dintre pădurile particularilor mai avuți abia dacă găsim ca 15% păduri în etate de 30 de ani și mai mult, și nu cred că se va împlini acest deceniu fără ca să le fi vândut spre exploatare și pe acestea.

Meșteșugirile avocățești și insuficiența rigoarei legii silvice fac ca proprietarii de păduri să și vândă pădurile de valoare în mod pripit și cu prețuri mici și cu încetul să silească puterea de producție a acestor păduri, care cu orice preț trebuiesc menținute în interesul fixării coastelor și al conservării terenului agricol din lunca văei, indispensabil pentru întreținerea populațiunii, din zi în zi mai numeroase în urma binefăcătoarei acțiuni a condițiilor de igienă întreținute de prezența pădurilor în localitate.

Am arătat că în adevăr în această regiune statul dispune de un considerabil stoc de material lemnos de stejar, care cu timpul poate să acopere în parte exigențele țării în asemenea material.

Populamentele de stejar din această regiune însă, numai atunci vor îndeplini această menire când se va procedea cu exploatarea lor în mod rațional, adică aplicându-se cele mai economice modalități de tratament, care pe lângă o continuitate în alimentarea piețelor cu lemne de stejar să asigure și o continuitate a producțiunii și augmentării acestui fel de material.

În adevăr cu metodele aplicate până în prezente, exploatarea în crâng, compus, am ajuns la rezultatul că am vândut pe suprafețe mici materiale de valoare în mari cantități și prea de timpuriu, care putea să devină cu timpul cu mult mai valoroase și că acel material s'a vândut cu prețuri minime, dând ocazie unor speculanți să facă averi considerabile, fără ca populațiunea locală să fi beneficiat de fapt întru câtva de efitinătatea prețului pădurei, și nici statul să fi putut obține valoarea reală a acelu material.

Această vale este vizitată iarna de sute de care dela câmp care în anii agricoli buni vin spre a se aproviziona cu materialul lemnos de construcție necesar gospodăriei lor.

Acești locuitori necunoscători în ale pădurei veniți în localitate după un drum de 3—4 zile, trebuiesc să ofere pentru materialul de care au trebuință prețuri colosale, căci în caz contrar ar fi trebuit să se înapoeze fără lemne.

Antreprenorii vechi, însă rudimentari, se plâneau că actualmente nu mai vin atâți câmpeni la pădure pentru cumpărare de material lemnos ca mai înainte, atribuind aceasta, nereușitei recoltei, și că din această cauză trebne să ceară în fiecare an prelungirea termenului pentru golirea parchetelor de lemnăria doborâtă.

De fapt însă cauza este că astăzi prețurile ce le cer sunt cu mult mai urcate și țărani au început să-și facă socoteala timpului pierdut cu drumul și că odată ajunși la pădure sunt la dispoziția întreprinzătorilor. pe timp ce le mai convine a se învoi cu prețurile pe piața orașului Buzău, unde găsesc numeroase depozite de tot felul de material lemnos.

§ II.

Importanța acestor păduri pentru regiunea de câmp din județele Buzău, R.-Sărat, Brăila și Ialomița.

Dacă aruncăm privirea pe harta țării vedem că câmpul județelor Buzău, R.-Sărat, Brăila și Ialomița, mai apropiate de această vale este aproape cu totul lipsită de păduri și făcând calculul suprafeței lipsite de păduri și al populației, vedem că această regiune păduroasă, cea mai apropiată de acest câmp, nici nu va putea satisface exigențele viitoare ale populațiunei din ce în ce crescânde.

Din suprafețele totale a acestor județe de 1.927.800 ha. scăzând suprafața împădurită de 197.580 hect. revine suprafața despădurită la 1.830.220 hectare.

La o suprafață de 1.830.220 hect. cu un număr de 749.978 locuitori, socotind numai câte $\frac{1}{2}$ ster de cap de locuitor pe an ne ar trebui o cantitate de 379.989 stere anual.

Or în această regiune volumul lemnos admisibil a se extrage fiind de maximum 2 m. c., la hectar (creșterea anuală în condițiuni mediocre) am avea o cantitate disponibilă de 18.000 m. c., apoximativ adică ca 23.000 stere apoximativ.

Este adevărat, că atât statul cât și particularii mai au considerabile păduri atât la podgorie cât și la munte, atât în județul Buzău cât și în R. Sărat, adică la o suprafață păduroasă de 197.580 hectare ar reveni o posibilitate anuală de extras ca 395.160 m. c., adică cam 500.000 stere, însă situațiunea lor față cu teritoriul de câmp de care este vorba, este mai depărtată în consecință transportul materialului lemnos fiind mai costisitor, prețul va fi mai urcat.

§ III.

Importanța acestor păduri pentru populațiunea locală și pentru dezvoltarea meseriilor astăzi în ființă pe această vale.

Dar să nu scăpăm din vedere importanța acestor păduri pentru numeroasa populațiune crescândă pe zi ce merge, stabilită pe această vale.

Terenul de muncă agricolă fiind pe de o parte de mică întindere, iar pe de alta de calitate inferioară, fiind în majoritate nisipos și ca atare având nevoie de îmbunătățire prin îngrășăminte, lipsind livezile fertile pentru producția nutrețului vitelor, plantele furagere cu cari populațiunea noastră este încă prea puțin familiarizată, reclamă terenuri de bună calitate, iar acestea se întrebuintează de populațiune pentru cultura porumbului, islazuri nici nu există, vitele fiind ținute mai ales în pădurile moșnenești în tot cursul anului și în anumite timpuri în pădurile statului, defensabile. Livezile de pomi fructiferi și mai ales de pruni, cari odinioară erau pline de vigoare și produceau în adevăr mult, astăzi sânt istovite, plantațiile s'au uscat fie din cauza secetelor, sau din cauza degradării lor de către vite sau oameni și reconstituirea lor nu s'a activat cu atâta stăruință, cum se vede că se obișnuia în vremile vechi, când pe terenurile păduroase defrișate, clăcașii se întreceau să și înființeze pomosturile lor încurajați de către proprietarii funciari și de călugări, cari se profitau mai bine de asemenea sădiri de cât de pădurea care producea puțin.

În astfel de condițiuni populația lipsită de resurse pentru acoperirea necesităților vieții a trebuit să recurgă la alte ocupațiuni mai rentabile.

Afară de creșterea vitelor, care mai înainte de anul 1892

pășunau devalma atât pădurile moștenești cât și pe cele ale statului în schimbul unei taxe anuale minime, o bună parte dintre locuitorii din comunele Grăjdana, Tisău și Lapoș s'au apucat de rotărie.

În special în comuna Tisău, rar se găsesc case în cari se lipsească vr'un meșteșugar (excepționându-se emancipații dintre cari totuși parte sunt ferari sau lăutari) în celelalte două comune însă cam 35% din capii de familie se ocupă cu rotăria sau dulgheria.

Rotăria producea pân'acum un deceniu foarte mult acestor locuitori și cu regret își reamintesc nișcovenii timpurile când rotăria de pe valea Nișcovului eră atât de căutată că comanda primite la vatră, adică acasă, nu se puteau nici când execută cu promptitudine din lipsă de brațe pentru muncă.

Astăzi se preferă marfa de oraș, numită nemțească, și cu toate acestea bâlciurile din regiunea câmpului sunt totdeauna alimentate de produsele rotarilor de pe valea Nișcovului.

Pe lângă articolele de caretărie primitivă, locuitorii locali se mai ocupă cu fasonatul războaielor de țesut, a furcilor de lemn pentru strângerea fânului, greblelor, lopeților de lemn și alte unelte agricole, cum și cu dulgheria.

Pe această vale se face atât în sat cât și la parchete în păduri scheletele de case, complete, cari se transportă apoi în toate părțile pânăla Dunăre

Aceste ocupațiuni constituind de fapt adevăratul izvor de întreținere a mai mult de jumătate din capii de familie așezați pe această vale, ținând cont de progresul la care au ajuns astăzi aceste meserii la orașe, credem că chestiunea îmbunătățirii atât a instrumentelor de lucru cât și a artei în sine merită toată atențiunea celor în drept și că în scurt timp se vor luă măsuri pentru asigurarea condițiunilor de dezvoltare și perfecționare a acestor meserii, destul de importante pentru populațiunea noastră rurală.

Cu ce trăește restul populațiunei, cari nu sunt meșteșugari ?

Iată o altă parte din populație care este avizată de asemenea aproape exclusiv la produsele pădurilor de pe această vale.

În fiecare an se exploatează în medie din pădurile statului o întindere aproximativă de 70 hectare, pe lângă aceasta proprietarii particulari taie cel puțin o suprafață înzecit mai mare decât statul.

Din pădurile statului se extrage anual în medie cam 21.000 m. c., lemn de diferite categorii, care aproape întreg se transportă fie la orașul Buzău, un centru foarte important în ce privește desfacerea de material lemnos sau la Mizil, care imaginează de asemenea mult material lemnos care de aici se scurge pe șesul țării spre Dunăre.

Populațiunea care are mijloace să ție vite de jug și anume un număr de 764 capi de familie numai de pe velea Nișcovului, dar și parte din locuitorii comunelor Jugureni, Fintenști, Vispești, Pietroasa, Clondiru și Șaringa, ca 300 capi de familie cu carele lor contribuiesc la transportarea materialului lemnos la centrele de desfacere, făcând cam câte două transporturi pe săptămână în medie, câștigând dela 10—20 lei pe săptămână cu două vite, din cari pe lângă alte resurse își acoperă nevoile zilnice.

După cum ați văzut, condițiunile de trai ale acestei populații sunt legate de produsele pădurilor, de existența pădurilor pe această vale și care încetând să funcționeze ar amenința ființa chiar a acestei populații în localitate.

Acolo unde mânoasele câmpii nu pot stă la dispoziția populațiunei noastre rurale, alte resurse de viață fi stau la dispoziție;

Aceste resurse însă numai atunci sunt de folos pentru populațiunea noastră încă în stare rudimentară în ce privește pricepera de a *agonisi*, adică de a ști să muncească și să economisească, când cei chemați să conducă educația populației, știe să'i pună la dispoziție cu măsură și în condițiuni avantajoase apropierea acestor materialuri în astfel de condițiuni, ca această populațiune să fie pătrunsă de credința că bunurile statului se administrează și se conservă pentru dânsii, iar nici de cum pentru alte scopuri.

Mai la vale voi arăta și modul cum credem că s'ar putea rezolva și această cestiune care sunt sigur că preocupă pe toți bărbații noștri conducători ai destinului poporului român.

§ IV.

Tratamentul pădurilor în trecut și astăzi și propuneri pentru viitor.

Acum vă rog să'mi permiteți să vă prezint o descriere a pădurilor statului și a celor particulare de pe această vale, atât cu privire la constituția și tratamentul lor până în ziua de azi, cum și la tratamentul propus pentru viitor.

Pădurile statului de pe această vale sunt cum am mai arătat în altă parte, în număr de 23 și formează 16 trupuri răspândite dela Gura Văei până la obârșie și separate între ele prin alte păduri de întinderi variabile, ceiace de altfel se poate vedea și pe harta silvică a țării redactată cu ocazia lucrărilor făcute pentru expoziția jubilară din 1906, toate de origină păduri moșnenești, care însă astăzi abia pe jumătate se mai posedă de către moșneni.

Proportia pădurilor statului în raport cu ale moșnenilor (așa zise) este aproape egală, căci după datele ce posedăm astăzi, pe această vale cum am arătat statul posedă 8878 hectare 50 arii, iar cele moșnenești au o întindere de 9974 hectare 14 arii ;

Așa dar am avea un complex forestier de aproape 20.000 hectare.

Pădurile statului însă după cum am arătat în teză generală se prezintă în condițiuni de constituție și valoare cu mult superioare celor moșnenești.

Statul posedă astăzi păduri de stejar în amestec parțial cu fag, aproape virgine, adică neexploatate dela 1859 încoace (data secularizării averilor mănăstirești) în următoarele corpuri de păduri : Bradul la dos, Ciolanul, Barbu la față și la dos, Miluiți I la față și la dos și Arhimandrita partea I, mai are în Slobozeanul mic și mare la față o porțiune considerabilă, asemenea în Măguleasca, Prăjeasca, Doiceasca, Nărteasca, Glodu Petricica, Fața Inaltă, în total pe o întindere de 6458 hectare 10 arii.

Această suprafață păduroasă însă nu este uniformă ca constituție și etate.

Masivele din pădurile Prăjeasca, Doiceasca, Nărteasca, Glodu Petricica, Fața Inaltă și parte din Runceni sunt în etate maximă de 60 de ani, adică masive susceptibile încă la tratamentul crângului compus, celelalte însă sunt masive trecute de 80 de ani și ajung chiar la etatea de 120 de ani, adică incompatibile cu regimul crângului compus și proprii numai regimului codrului regulat.

Pe lângă acestea avem păduri și părți din păduri deja exploatate în cursul timpului de când le stăpânește statul și natural sub regimul crângului compus. Intinderea suprafețelor astfel exploatate este de 3228 hectare.

Aci deci mai avem ca lemn de valoare rezervele de pe timpuri socotite în medie ca lemn de lucru 100 arbori la hectare

Ținând cont de suprafețele sus arătate și de volumul mediu la hectar stabilit cu ocazia întocmirii studiilor de punere în exploatare a părții din aceste păduri, putem compta fără să fim optimiști, hectarul la 110 m. c., lemn de lucru de ștejar, frasin și ulm și 180 m. c., lemn de foc de alte specii, inclusiv quota de material din volumul speciilor arătate mai sus.

Aceste cifre raportate la suprafața pădurilor statului și cu privire la proporția speciilor putem conta la 990.000 m. c., lemn de ștejar, ulm și frasin, bun de lucru și 1.620.000 m. c., lemn de foc de toate speciile.

Așa dar dispunem astăzi de un stoc de 990.000 m. c., lemn de lucru 1.620.000 m. c., lemn de foc care raportat la o revoluție de 100 de ani, conservând cantitatea producției, fără a cenzide la o ameliorare a stocului, care de altfel știind cine este proprietarul și cunoscând prea bine obligațiunile ce i incumbă, ac trebui sporit cu cel puțin 25%, față cu peripețiile și consumațiunile nejustificate întâmplare a fortiori până astăzi ne-ar da anual o cantitate disponibilă de 12,375 m. c., lemn de lucru și 202.0 m. c. lemn de foc, cifră cred destul de considerabilă ca să merite preocupățiunea noastră în ce privește modul de administrarea ei consumatorilor îndrituiți să o ceară.

Accentuez aceste lucruri fără să intenționez a insinua un neadevăr.

În adevăr, pentru ce în constituția și legile noastre s'a investit statul și în general administrația publică cu titlul de conservator al bunurilor publice și echitabil distribuitor al produselor acestor bunuri ?

Negreșit, s'a presupus că statul este în măsură, ca orice societate mare, cooperativă, să și institue buni și preparați funcționari, atât ca știință cât și ca experiență, care să știe atât să administreze bunurile sale la înălțimea teoriei aplicate cât și să servească în echitabil și mulțumitor mod pentru public produsele acelor bunuri publice.

Intru cât aceste principii s'au aplicat și se aplică astăzi, le cunoașteți foarte bine, că, trebuiesc aplicate pe viitor și de urgență este necontestabil.

În adevăr, ce simpatii și câtă considerație sinceră poate manifesta populațiunea avizată la binefacerile unui bun public, când ea nu se poate împărtăși de foloasele lui decât fie pe cale indirectă din a treia sau a patra mână, sau în mod clandestin.

Orice spirit luminat și cu îngrijorare pentru viitor, va putea ușor aprecia, că respectul bunului public nu se poate cere dela cetățeanul care nu se poate folosi de roadele lui în echitabil și demn mod.

De multe ori, ne surprinde faptul că auzim manifestându-se nemulțumiri din partea populațiunei față cu modul de administrație a bunurilor publice și cercetând mai de aproape vom vedea că exceptând reaua credință și calomniile, reclamațiunile sunt juste, fondate și trebuiesc luate măsuri pentru remediare.

Să vedem acum modul cum se administrează pădurile de pe valea Nișcovului de cari ne ocupăm : cum este rostul administrației pădurilor statului, pădurile se exploatează după anumite prescripțiuni ale științei silvice și ale legii silvice.

Adică potrivit cu condițiunile temporale se întocmesc studii de punere în exploatare a anumite porțiuni din pădurile cari se găsesc în condițiuni să fie puse în tăere după aprecierea agenților silvici însărcinați să decidă în această privință.

Studiile întocmite și aprobate, se face publicația spre vânzare.

Dacă sunt amatori, se vinde pădurea sau pădurile, dacă nu sunt se amână vânzarea și deci și exploatarea lor.

Adică necesitatea exploatărei unei păduri depinde de ivirea amatorilor.

Dacă nu se ivesc amatori, ce face populațiunea locală care trăește din câștigul legat de exploatarea pădurilor din regiunea păduroasă unde din fatalitate s'a născut ?

Răspunsul nu'l voi da eu căci este ușor de dat.

În tot cazul, uman nu este ca să se împingă lucrurile atât de departe ca lumea să fie forțată a'și apropia în mod clandestin hrana de toate zilele.

Cu un astfel de sistem am ajunge acolo ca să nu mai găsim un singur cetățean major, care să nu fie atins de penalitatea silvică:

Pentru dovedirea realității iată un rezumat al delictelor silvice constatate în cursul cinceniului de pe urmă 1904—1908:

1381 delicuenți silvici cu 645 acte de delict, dintre cari 507 contravenienți la art. 19 C. S. tăeri și ridicări de arbori, 134 contravenienți la art. 23 C. S., pășunat și 3 contravenienți la art. 25 C. S. incendiatori de păduri și un contravenient la legea poliției vânătoarei.

Acești delincuenți ar trebui să plătească următoarele sume:

Contravenienții la art. 19 amendă 13.363 lei 70 bani, despăgubiri civile 5123 lei 55 bani, adică în total 20.987 lei 25 bani.

Contravenienții la art. 23 C. S. amendă lei 3686 bani 50 despăgubiri civile lei 2172 bani 55 adică în total 5859 lei 50 bani.

Contravenienții prin incendiu amendă lei 130—600, despăgubiri civile 334 lei 15 bani, adică în total: amendă lei 20.130, despăgubiri civile lei 7630 adică în total gl. 27.780 lei, 45 bani.

Cifrele vorbesc destul de elocvent.

Cum putem cere dela dănșii sentimente de loialitate și respect față de suzeranitatea statului, când mijloacele lui de întreținere sunt supuse unor veșnice fluctuațiuni, știut fiind că însuși exigențele fizice ca alimentarea și îmbrăcămintea nu permit modificări bruște, ci pentru prosperitatea individului și a societăți se speră la mai bune condițiuni.

Nu mai continui pe această temă căci D-v. cu toții cred recunoașteți necesitatea remedierii acestei stări a lucrurilor și sunt convins că cu toții doriți remedierea ei.

Sunt convins că și D-v. recunoașteți că regenerarea unei păduri trebuie făcută pe deoparte în interesul însuși a fondului păduros și că pe de altă parte, interesele populațiunei trebuie conciliate cu gospodăria pădurilor în limitele prescripțiilor naturale atât ale pădurilor cât și ale societății.

Pentru a ilustra întru câtva această stare de lucruri vă rog a'mi permite să vă arăt cum s'au succedat exploatările în pădurile de pe această vale dela începutul administrației lor de către stat și până astăzi.

TABLOU

De mersul exploatărilor pădurilor statului de pe valea Nişcovului din Buzău

No. curent	NUMIREA PROPRIETĂŢEI	Periودul de exploatare de la început până în prezent			Numărul rezervelor		NUMELE ŞI PRONUMELE antreprenorilor pădurilor
		Periودul	Suprafaţa exploatăată		Pe hectar	Pe parcelă	
			Hect.	M. p.			
I	Runceni	1868					St. Petrescu C. Condeescu
		1868-73	65	—	80		
		1877-82	67	5658	80	4980	
II	Unguriu-Ojasca	1870-75	84	6315	80	6800	Dionisie Comşa N. Vasilescu şi E. Anag- nostopol Eustaţiu Anagnostopol Vasile Bănescu Eustaţiu Anagnostopol G. Mazilu
		1876-81	84	6315	80	6800	
		1882-87	80	0940	80	6400	
		1888-90	32	0376	160	5120	
		1890-97	51	0509	160	7842	
	1897-908	95	0069	160			
	Isvoranu	1870-75			65	9620	Ion Gh. Manu Ion Cruceanu Nicu Georgescu Enache Georgescu Mantu Hristodulo
		1876-81	120	5510	80	9260	
		1882-87	114	6240	80	9170	
		1888-90	45	6382	240	7300	
1892-97		96	8865	100	10094		
III	Sf. Gheorghe Nou	1873-78	64	5700	80	5140	D. D. Hariton Matei Dumitrescu D. Oprescu Ion Teodoru Mantu Hristodulo
		1878-83	45	6576	80	5140	
		1883-87	39	7390	200	8880	
		1887-90	37	0440	160	5928	
		1890-97	65	5926	80	5247	
	Sforile Năeni	1873-78	89	2645	80	7080	C. Borănescu Gh. Gh. Rădulescu V. Mihail Gh. Gh. Rădulescu Matei Dumitrescu
		1883-87	65	8272	200	14100	
		1888-90	35	3886	130	4662	
		1891-97	46	0198	120	5528	
			52	9339	66	4270	
IV	Vatra M-tirei Bradu	1874-79	147	1150	80	10572	I. G. Manu D. D. Hariton Dumitru Oprescu Nicu Georgescu Tase Dumitrescu Tase Dumitrescu
		1882-85	77	4900		6215	
		1877-81	145	2260	80	11272	
		1882-87	154	3278	80	11420	
		1888-90	57	8224		9252	
		1890-97	119	4423	100	11631	
	Mierea Adincata	1874-79	90		80	6685	Iorgu Alexandrescu C. C. Cirlova Gb. Mazilu şi Natan Ber- linblum
		1891-94	56	1563	80	4492	
		1894-908	115	2700	120		
	Vatra M-tirei Ciolanu	1874-79	193		80		Iorgu Alexandrescu Schitul Ciolanu
			24				

No. curent	NUMIREA PROPRIETĂȚII	Periodul de exploatare dela început până în prezent		Numărul rezervelor		NUMELE ȘI PRONUMELE antreprenorilor pădurilor	
		Periodul	Suprafața exploantată		Pe hectar		Pe parchei
			Hect.	M. p.			
V	Arhimandrita I	1883-87	20	1560	160	3200	C. Condeescu N. M. Luscan N. M. Luscan
		1880-90	10	—	160	1600	
		1890-91	32	9761	80	2638	
			36	74			
VI	Parte din Vernești	1883-87	5	1000	100	510	Barbu Ioniță Alexandru D. Picleanu Ion Popovici C. Enescu și Barbu Ioniță
		1891-97	9	2928	100	928	
		1889-91	3	4000	100	360	
		1891-908	10	3300	100		
VII	Arhimandrita II	1905-908	5				I. Jugureanu
VIII	Bărbuncești	1903-08	17	54	100		Gh. Mazilu
IX	Barbu	1883-88	46 14				V. Mihail Schitul Barbu

După cum vedem, într'un interval de timp de 40 ani s'a exploatat din pădurile statului o întindere de 3228 hectare, cari dacă exploatările ar fi urmat normal și constant, ne-ar fi dat o porțiune anuală de 80.7 hectare.

Exploatările însă după cum se vede din cele de mai sus au decurs în primii ani dela intrarea acestor păduri sub administrația statului într'un mod foarte neregulat și s'au aplicat, putem zice exclusiv asupra celor mai de valoare porțiuni de pădure.

Astfel sunt pădurile: Bradul, Ciolanul și Barbu, situate într'un singur corp și Slobozeanul mare și mic la față, de asemenea Runcenii și altele.

Dintr'însele s'au exploatat porțiunile cele mai accesibile situate de-a lungul drumului ce duce la Buzău, actualmente transformat în șosea vicinală și din nenorocire pentru fondul păduros cele mai prețioase porțiuni.

Toate aceste porțiuni de păduri, după cum ne indică rezervele rămase, erau la epoca exploatărei lor păduri seculare.

Regimul aplicat fiind cel al crângului compus este natural că regenerarea s'a făcut destul de manc și în locul stejarului

s'a instalat carpenul, iar în interiorul lăstarului rar și-a făcut loc plopul în așa măsură pe alocurea că primăvara de timpuriu plopul înverzind mai de vreme s'ar putea conchide la o regenerare pură de plop.

În ultimele două decenii însă deși s'a continuat același regim înmulțindu-se numărul rezervelor la hectar, regenerarea s'a făcut mai bine.

Dela anul 1903 încoace există un program al seriilor de exploatarea pădurilor statului aprobat de onor Consiliul tehnic al pădurilor și de onor. Minister, care coprinde șapte serii de codru regulat.

În aceste serii sunt coprinse un număr de 15 păduri de pe această vale, cu o suprafața păduroasă de 4313 hectare 87 arii, iar restul de opt păduri formează tot atâtea serii de crâng compus, adică aproape jumătate din întinderea totală a pădurilor statului de pe această vale.

La constituirea acestor serii pe regim, s'a avut negreșit în vedere actuala etate a populamentelor.

N'am nimic de zis în această privință, așa fiind bine și potrivit cu știința silvică, însă s'a scăpat din vedere rezultatul aplicațiunei acestui program și iată pentru ce :

La exploatarea în codru regulat se extrage în prima perioadă mai ales material lemnos de mică valoare răspândit pe o întindere proporțional mai mare, pe timp ce la regimul crângului compus faptul se întâmplă invers, pe suprafețe relativ mici se vinde o cantitate mai mare de material lemnos.

Statul nefăcând exploatări în regie, operațiunile culturale de codru rămân neaplicate și întârziate din cauza lipsei de amatori.

Întreprinzătorii noștri sunt obișnuiți aproape exclusiv cu regimul crângului compus.

Statul scoate în exploatare anual porțiunile necesare din toate seriile din ambele regimuri.

Seriile de codru rămân nevândute, iar cele din crâng compus se vând regulat.

Continuând cu acest sistem vom avea deci o exploatare intensă și continuă în seriile de crâng compus, iar în cele de codru o exploatare neregulată, accidentală și necorespunzătoare necesităților fizice ale populamentelor.

Pe lângă aceasta mersul neregulat al exploatărilor produce și o variațiune bruscă din an în an și din perioadă în perioadă

venitului păduros, fapt care de altfel se resimte mai ales când este vorba să se facă ceva și pentru îmbunătățirea silviculturilor.

Prin faptul întârzierii cu aplicarea tăerilor de regenerare în populamentele seculare de codru sau chiar în urma neglijării cu totul a acestor operațiuni, prea adeseori speciile secundare din etagiul dominat se dezvoltă în detrimentul celor prețioase și de aci urmarea că în fiecare an se găsesc în aceste de altfel destul de viguroase masive, veșnic arbori uscați sau deperisanți, cari se extrag ca produse accesorii cu un preț minim, deși de fapt materialul extras este în majoritate covârșitoare numai ștejar provenit din indivizi tineri dar sufocați.

Ar trebui deci luate măsuri pentru prefintâmpinarea acestor inconveniente.

Asemenea măsuri însă sunt de așa natură că ele sunt strâns legate cu buna stare a serviciului.

Înțeleg sub aceasta un număr suficient de personal și un tratament material și chiar moral mai corespunzător cu menirea ce incumbă acestui serviciu, adică de a putea ocroti producțiunea lemnului de lucru din pădurile statului aplicând percepțele silvice, recomandate în școală și aplicate în toate țările cu o cultură economică serioasă.

Astfel ar fi, exploatarea cel puțin în primul period a porțiunilor de pădure din seriile de codru în regia statului.

Cum am arătat însă, lipsa condițiilor esențiale pentru acest scop lipsind și până la crearea lor totuși ne trebuind lăsate lucrurile baltă, cred că ar fi nimerit mai ales în cazurile unde calitatea și cantitatea materialului lemnos de extras sunt de mică valoare să se aplice această regie cel puțin la câte o pădure din fiecare Ocol silvic.

Această măsură cred că este în interesul însăși al complectării și dezvoltării instrucțiunii practice a agenților silvici, cât și pentru dovedirea priceperii, seriozității și integrității lor și în fine pentru a dovedi opiniei publice că regiile silvice aplicate ca măsură culturală sunt aproape singurul mijloc de a ne apropia de adevăratul tratament necesar pădurilor noastre atât de mult încercate până astăzi.

Mai ales când s'a proiectat stabilirea silviculturilor-șefi ca Capi ai unora dintre Ocoalele mai importante, cred că numai, trebuie să existe temerea că lucrările de această natură vor lăsa în orice privință câtuși de puțin de dorit.

§ V.

Imbunătățiri pentru conservarea stejarului.

Cum am arătat, stejarul a suferit din cauza regimului aplicat în trecut și din cauza imposibilității de a se aplica regimurile mai proprii dezvoltării stejarului din semințe, apoi au mai contribuit și speciile secundare mai robuste la coplesirea și înlăturarea lui cu încetul.

Cred că a sosit timpul să se ia măsuri prin intervenția agenților silvici ca el să-și recapete și chiar să-și lărgască terenul în detrimentul fagului și carpenului, cari astăzi sânt foarte răspândite.

Pentru acest scop credem, că este necesar a se lua următoarele măsuri:

a) Ori unde avem de aface cu masive înaintate în vârstă și în consecință cu populamentul rar, lipsite fiind de un seminiș natural care să asigure regenerarea, să se procedeze mai înainte de începerea exploatarei cu însemințarea în cuiburi cu ghindă, cu câțiva ani mai înainte, astfel că cu ocazia rării și mai mult a populamentului, sujeții din semință să fie destul vi-guroși pentru a formă viitorul populament.

b) În porțiunile populate în majoritate cu fag, carpen și alte specii secundare, în cari găsim totuși și indivizi de stejar într'un număr mai mare sau mai mic, să căutăm a introduce stejarul, fie în modul arătat mai sus, sau prin plantațiune, mai ales știind că stejarul în amestec cu fagul este de o conformație și valoare cu mult mai superioară decât în masivele pure.

c) Ca a treia măsură, credem că ar fi necesar să se pă-răsească regimul crângului compus în pădurile de pe această vale, mai ales că ele nu trebuiesc considerate ca păduri aparte din cauza unei distanțe unele de altele adeseori numai de un kilometru, ele având aceleași căi de scurgere și condițiuni identice de existență.

Această măsură este impusă și pentru a impune un tratament propriu creșterea stejarului din semință în general pe această vale.

§ VI.

Imbunătățirea mijloacelor de transport, vite, vehicule, drumuri și șosele.

Nedespărțită de regimul codrului regulat este condițiunea de a se înființa și o rețea de drumuri forestiere, care să serve în permanență pentru o mai expeditivă scoatere și transportare a materialului lemnos, care la anumite epoce și chiar în permanență trebuie extras din aceste păduri.

Un început s'a făcut prin șoseluirea drumului forestier Măgura-Ciolanul, Tisău și a cărui proiect în studiu este să fie prelungită până la pădurea Sărata Bugheni, gara Monteoru.

În tot cazul, dacă nu se pot deocamdată înființa drumuri forestiere sistematice, mai înainte de a se vinde parcelele de exploatat, ar trebui luate măsuri pentru repararea drumurilor naturale din vechime, a se înființa podurile necesare și a se face săpăturile și umpluturile indispensabile pentru instalarea unor drumuri proprii atât pentru înlesnirea transportului în sine cât și pentru cruțarea forței vitelor de jug.

Cauzele pentru cari susțin acest lucru sunt, că deși prin condițiunile de exploatarea pădurilor se impune întreprinzătorilor să întrețină drumurile în buna stare, aceasta este mai mult o doleanță.

De fapt întreprinzătorii neglijează această obligație și chiar dacă n'ar neglija-o se dă naștere la tot felul de conflicte și reclamațiuni pentru săpături neautorizate, pentru distrugere de arbori, distrugere de pueți, degradare de teren, deschidere de noi drumuri și altele, care pe deoparte fac pe întreprinzători să se dezintereseze de această importantă chestiune, iar pe de altă parte, rămânem și pentru viitor nepreparați și lipsiți de drumuri bune, cari ar folosi la urcarea prețului materialului.

Aceste lucruri după părerea mea, trebuiesc făcute de agenții silvici locali cu fondurile de 5% ce se prelevează anual.

Silviculorul local este singurul în măsură să efectueze o asemenea lucrare, atât cu privire la soliditatea și corespunderea scopului propus, cât și ca chestiune de cost.

Întreprinzătorul fie din nepricepere, fie din lipsa de interes, sau temându-se să nu fie speculat de populațiunea locală, ezită a da fondurile necesare.

Odată ce vede că drumurile sânt în bună stare, va oferi prețurile cele mai avantajoase.

Acum să vedem cum stăm cu vitele ce servă la transportul materialului lemnos până la centrele de consumație?

Felul vitelor stă în raport și cu condițiunile locale și mai ales cu cele ale căilor de comunicație.

Intr'o regiune unde izlazarile fertile lipsesc, și grajdurile dacă nu lipsesc cu totul, dar cele existente sânt în condițiuni foarte primitive, puțin încăpătoare, lipsite de lumină și nehigienice, rase de vite bune nu pot rezistă.

Rasa atutohtonă este măruntă la statură, însă rezistentă, proprie comunicației pe drumurile prăpăstioase din această regiune. aceste vite se pretează mai bine pentru scoaterea materialului din pădure până la șosele; ele devin improprii totuși pentru transportul pe șosele la distanțe mari; pe deoparte având pasul mărunt și fără spor la drum, pe de altă parte nefiind atât de puternice, ca să suporte poverile mari pentru distanțe mari.

Din această cauză mersul fără spor răpește timp îndelungat, iar lipsa de putere dă loc la spectacole triste mai ales la urcușuri, în șosele potmolite și la vaduri.

Căraușii de meserie, locuitori în comunele Grăjdana, Valea Nișcovului și Valea Teancului, au vite mai corpolente și mai puternice, însă aceste sunt improprii pentru urcușurile și scoborășurile în parchetele lipsite de drumuri cu pante uneori aproape identice cu cele din munți înalți.

Din această cauză locuitorii respectivi îndură prea adeseori pagube prin pierderea vitelor lor destul de scumpe, fie din cauza accidentelor corporale ale vitelor de jug, cât și din cauza uzagiului lor în timp relativ foarte scurt.

Lipsa de furagiuri suculente este de asemenea o cauză a ruinării timpurie a acestor vite.

O îmbunătățire a rasei vitelor potrivit cu condițiunile locale s'ar putea produce numai la caz când cantitatea de material lemnos de transportat ar fi suficientă și constantă.

În acest caz populațiunea locală s'ar prepara pentru acest scop și astfel pe lângă îmbunătățirea condițiunilor sale personale de traiu, ar putea ajunge și la îmbunătățirea rasei vitelor în măsură corespunzătoare scopului.

În ce privește carele întrebuințate la scosul lemnului din parchete și transportul lor la oraș, Nișcovenii ca oameni spe-

ciali în caretărie și au construit anume care, care se pot lungi la 4 și 8 metri, după natura materialului.

Superioritatea acestui fel de care constă în faptul că la povară grea, punctul de greutate se concentrează la mijlocul carului, la pante nu se răstoarnă, căci pe timp ce roatele dinainte stau pe povârniș cele dinapoi contrabalansează, astfel că care răsturnate rar se pot vedea.

Dar, cum am arătat, nu toți capii de familie stabiliți pe această vale au vite, căci dintr'un număr de 2294 capi de familie găsiți în comunele Valea Teancului, Gura Nișcovului, Grăjdana, Tisău și Lapoș, numai 764 capi de familie au vite de jug, restul de 1530 capi de familie nu posedă vite de jug, ci trăesc mai ales din meserii.

Majoritatea dintr'înșii, după cum am arătat, se ocupă cu rotăria și fasonarea de diferite instrumente casnice și de gospodărie agricolă din lemn.

Pe lângă acestea ca 300 capi de familie din cei cu vitele se ocupă totdeauna și cu rotăria.

În interesul prosperărei acestor capi de familie, a căror viață își poate închipui oricine cât de amărâtă trebuie să fie când dânșii sunt lipsiți de teren agricol, credem că este timpul să se ia măsuri pentru a le veni în ajutor.

Iată cum cred eu că s'ar putea realiza acest fapt de mare importanță pentru dânșii:

În interesul perfecționărei artei de a confecționa articolele de caretărie, uneltele de lemn pentru gospodăria agricolă, și chiar pentru a învăța populațiunea locală, fabricarea jucăriilor de lemn pentru copii, un articol de comerț destul de căutat și care se importă, ar fi de dorit a se lua măsuri de către locurile competente a se institui o școală profesională în comuna Grăjdana.

Spre acest scop s'ar putea folosi cu succes construcția astăzi în ființă numită schitul Barbu.

În acest schit s'a stabilit de vr'o cinci decenii un număr restrâns de monahe, aduse dela schitul sf. Gheorghe, din plaiul Pârscovului, județul Buzău.

Aceste monahe, în număr de 16 trecute în statul ministerului Cultelor, lipsite de orice alte resurse, decât subvenția ce primesc dela acest departament, duc o viață foarte grea.

Transferarea lor într'o mănăstire mai mare ar fi pentru

dânsele o binefacere, iar localul s'ar putea întrebuința pentru scopul umanitar de mai sus.

Indrumarea populației noastre rurale spre meserii fiind încă în fașe, poporul totuși pentru prosperarea lui, având necesitate decât de multe asemenea instituțiuni ;

Ținând seamă de grelele condițiuni de traiu ale populației stabilită pe această vale și care are aplicațiune spre meserii, nu ar fi decât o desăvârșire a vocațiunii lor înăscute înființarea acestei școli.

Rămâne așa dar la aprecierea D-v., și a celorlalți bărbați animați de binele și prosperitatea populației noastre ca să dea ființă acestei instituții umanitare.

Înainte de a termina țin de a mea datorie să mulțumesc mult iubitelui și stimatului nostru Președinte pentru interesul și ocrotirea societății noastre, care atât prin cuvinte cât și prin fapte caută să stimuleze atât spiritul de camaraderie între noi silvicultorii cât mai ales interesul pentru o bună îngrijire a pădurilor țării.

D-sa ca administrator al domeniilor Coroanei a arătat prin fapte cum trebuie urmat pentru a prepara din ce în ce mai mult populația noastră rurală pentru întâmpinarea greutăților traiului atât în prezente cât și în viitor și a dat o întinsă dezvoltare meseriilor pe domeniile Coroanei, desăvârșind cu modul acesta educațiunea cea mai sănătoasă a populației rurale stabilită în mijlocul său în apropierea pădurilor și de sigur atât populația actuală cât și generațiile viitoare vor ști să-și manifeste gratitudinile lor atât d-sale cât și Augustei familii Regale, cărora cu toții le urăm viață îndelungată și sănătoasă ! ¹⁾

I. Guguianu

1) Conferință ținută de Silvicultor-Şef I. Guguianu.

LEMNUL DE FAG CU SAU FARA INIMA ROȘIE

ȘI

INTREBUINȚAREA LUI PENTRU TRAVERSE

A.

(Urmare ¹⁾)

No. 171808

1897

DIRECȚIUNEA CĂILOR FERATE UNGARE

Condițiuni speciale relativ la fasonarea și furnizarea traverselor de fag.

§ 1.

Obiectul.

Dispozițiunile de față stabilesc condițiunile speciale cu care se furnizează traversele pentru Direcția c. f. ungare.

§ 2.

Felul și calitatea lemnului.

Traversele de fag se vor fasona numai din arbori purtând numele botanic de *fagus sylvatica*.

Pentru traverse nu se vor întrebuința decât arbori perfect sănătoși, cu coaja nevătămată, fără crăpături sau noduri mari și fără nici un soi de defecte.

Arborii prea bătrâni, putrezi, cariați (găuriți de insecte), cu lemnul spongios și fără densitatea necesară nu pot fi întrebuințați pentru traverse de drum de fer.

Doborârea arborilor se va face cu cel mult 6 săptămâni înainte de predare.

Arborii tăiați mai de mult, buștenii sau traversele transportate prin plutire, nu se vor primi.

Furnizorul este obligat a face cunoscut Direcțiunei c. f. ungare, pădurile din cari se taie arborii pentru traverse, precum și timpul când se începe doborârea lor.

Direcțiunea c. f. ungare ale Statului are dreptul să dispună vizitarea pădurei în exploatare și să oprească fasonarea traverselor din material care nu ar fi de bună calitate și a refuza traversele fasonate din atari arbori.

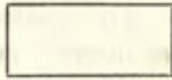
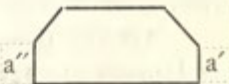
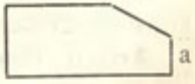
1) Vezi «Revista Pădurilor» pe Ianuarie, Februarie 1910.

§ 3.

Forma și dimensiunile.

Dimensiunile, precum și forma secțiunii transversale a traverselor uscate, se pot vedea din tabloul următor și din figurile respective. Ca regulă de observat este că înălțimea traverselor de curând fasonate (verzi) trebuie să fie cu $\frac{1}{2}$ c.m. iar lățimea cu 2–2 $\frac{1}{2}$ c.m. mai mare, ca dimensiunile trecute în tablou.

Dimensiunile maxime indicate în tablou, forma secțiunii lor transversale, poate varia numai în ce privește lățimea feței superioare a traversei, care poate fi cu $\frac{1}{5}$ mai mică în partea cuprinsă între șine.

FELUL TRAVERSELOR	Lungime	Grosime	feți inferioare		Lungime	Lățime	Lățimea				Forma secțiunii transversale
			feți de suprafață				la traverse				
			Lățime				cu suprafața plană		fără suprafața plană		
			jos	sus			jos	sus	jos	sus	
La căi ferate de I rang. de 1.435 m. depărțare între șine.					270	15	25	17	25	17	
	250	15	30	25	250	15	25	17	25	17	
					250	15	25	17	25	17	
De al II-lea rang (1.435 m. între șine)											
	220	14	25	17	220	14	20	16	20	14	
					220	14	20	16	20	14	
III-lea rang a) 1.00 m. între șine b) 0.76 m. între șine											 Partea însemnată cu a'', trebuie să aibă o înălțime de cel puțin m. 0.03.
	170	14	25	17	170	14	20	13	20	12	
					150	13	18	14	18	13	

De regulă traversele trebuie să fie drepte și numai în mod excepțional se poate primi cele curbe în care săgeata

arcului de curbura la cele pentru căi ferate de 1-ul și al 2-lea rang nu trebuie să treacă de 10 c.m. cel mult ; la cele de al 3-lea rang (1.00 distanță între șine) de cel mult 6 cm. și la cele de al 3-lea rang (0,76 între șine) cel mult 5 cm. Cele două fețe de sus și de jos ale traverselor, fără a excepta pe cele curbe, trebuie să fie paralele.

Numărul total al traverselor curbe, precum și a celor a căror față superioară nu are complet lățimea cerută, nu poate să treacă peste 5% din întreaga furnitură.

Traversele cari nu au dimensiunile prescrise prin caetul de sarcini nu se vor primi de cât ca traverse intermediare și numai în cazul când acestea din urmă corespund tutulor celorlalte condițiuni.

§ 4.

Modul fașonării.

Fața de sus și de jos, precum și cele laterale ale traverselor, vor fi cioplite neted sau tăiate cu ferestrăul în sensul lungimei fibrelor. Cele două fețe, cea de jos și cea de sus, trebuie să fie paralele. Fiecare traversă nu trebuie să conțină mai mult de jumătate din inima roșie a trunchiului din care s'a confecționat.

Toate acele traverse cari nu sunt cioplite sau ferestruite în sensul longitudinal al fibrelor și cari ar coprinde mai mult ca $\frac{1}{2}$ din inima roșie a trunchiului din care s'a confecționat se vor refuza.

Capetele traverselor vor fi tăiate perpendicular la axa lor longitudinală.

La distanța de 15 cm. de fiecare capăt se vor practica cu un sfredel, având un diametru de 26 m. m., câte un orificiu străbătând pe la mijlocul traversei întreaga lor înălțime.

În fiecare din aceste găuri se va fixa un cui de lemn moale de brad sau de plop, având forma conică și lung, la traversele de I-ul rang, de 36 cm., la cele mijlocii de I-ul rang, precum și la cele de al II și al 3-lea rang, de 31 cm., la cele intermediare de rangul 2 și al 3-lea de 26 cm. având un diametru la căpătul cel subțire de 26 mm., la cel gros de 35, iar la mijloc de 30 m. m.

Cuiul acesta trebuie să fie astfel bătut încât vârful său să treacă cu cel puțin 3 cm. peste suprafața traversei. Capă-

tul subțire al cuiului astfel proieminent se va despică în două și se va bate cât se poate de adânc într'insul o pană de lemn de stejar lungă de 80 m.m., lată de 25 m.m. și groasă de 10 m. m. după care operațiune se vor reteză ambele capete ale cuiului până la nivelul celor 2 fețe paralele ale traverselor.

Traversele vătămate cu prilejul transportului prin târâre vor fi refuzate.

Sfredeluirea și baterea cuiului de lemn se va face imediat după fasonarea traverselor.

Direcțiunea căilor ferate ungare are dreptul de a controla la fața locului fasonarea și modul fixării traverselor prin cuie și pene de lemn. În acest scop furnizorul va anunța mai dinainte Direcțiunea când începe lucrarea și unde se face fasonarea traverselor.

Furnizorul nu poate cere însă ca recepția traverselor să se facă la locul unde se face fasonarea.

§ 5.

Termenul de predare.

În ce privește timpul de predare, aceasta se stipulează prin contract.

§ 6.

Predarea și recepția.

Traversele cari, în timpul prescris pentru predare, n'au fost excluse de la recepție de către organele Direcției c. f. u. se vor predă de furnizori la stațiunile de drum de fier determinate și anume în locurile arătate de funcționarii respectivi unde se face descărcarea și stivuirea după modul cum li se vor indica.

Recepția atât în ce privește numărul cât și calitatea traverselor se va face de către organele c. f. u. la aceste stațiuni dacă contractul nu prevede stipulațiuni contrare, și dacă traversele nu sunt mai puține de 2000.

Dupa examinarea amănunțită a fiecărei traverse în parte cu privire la calitatea, dimensiunile și forma lor, cele găsite proprii pentru a fi recepționate se vor marca la ambele capete cu un ciocan al Direcției purtând inițialele M. A. V.

Traversele primite se vor transporta de către fur-

nizori în locurile arătate de către delegații c. f. stivindu-se în grămezi regulate de câte 80—100 bucăți fiecare și așezate la distanță una de alta de cel puțin 1 metru.

Spre a se evita umiditatea, sub fiecare grămadă se vor pune cel puțin 2 căpătâie groase de 15 cm. și destul de lungi. Aceste căpătâie se vor procura de antreprenori rămânând în urmă, fără drept de despăgubire, proprietatea Direcției.

Pentru a înlesni circulațiunea aerului traversele se vor așeza în stive depărtate unele de altele.

Recepția în ce privește calitatea traverselor, în urma cererii antreprenorului, se va putea face după modul arătat mai sus chiar la locul de fasonare. În cazul acesta însă, afară de celelalte indatoriri și cheltueli ce cad în sarcina furnizorului, el va suporta și cheltuelile necesare cu trimiterea unuia sau mai multor delegați ai Direcției la fața locului. Traversele astfel recepționate vor fi încă odată examinate cu îngrijire atât în ce privesc numărul cât și calitatea lor în stațiunile c. f. u. determinate pentru a se face predarea și acele cari nu vor corespunde condițiunilor se vor refuza chiar dacă vor fi fost marcate cu ciocanul c. f. u. purtând inițialele M. A. V.

Lucrătorii necesari pentru descărcarea, recepția și stivuirea definitivă a traverselor se vor procura de antreprenor pe socoteala sa proprie.

Traversele refuzate se vor stivui în locurile desemnate de organele c. f. ungare astfel încât să se poată lesne constata numărul lor. Aceste traverse nu se vor putea ridica înainte de efectuarea întregei predări și fără permisiunea specială a organelor c. f. u.

După ce se va dispune însă ridicarea lor, furnizorul este indatorat a le transporta după locurile ce aparțin Direcției în timp de 14 zile cel mult, căci la din contra va fi supus la plata prevăzută în tarifele în vigoare.

Traversele cari au fost refuzate din un motiv oarecare conform § 17 din condițiunile generale, vor fi inlocuite în termenul fixat pentru fiecare caz special de Direcție. La din contra, în baza § 15 din condițiunile generale de furnizarea traverselor, se vor procura pe riscul și costul furnizorului aflat în întârziere.

În ce privește aprecierea dacă traversele pot fi ori nu

primite, aceasta intră în atribuțiunea delegaților Direcției c. f. u. însărcinați cu recepția.

Cu ocaziunea facerii recepției se va încheia un proces verbal care va fi scris de antreprenor sau de reprezentantul său.

Amende.

Direcția c. f. ungare are dreptul ca în cazul când predarea nu se face în timpul prescris să rețină din valoarea furniturii, sau din garanția sa, pe fiecare zi și pentru fiecare traversă predată în întârziere, câte $\frac{1}{10}$ dintr'un creișar, iar cantitatea lipsă, în conformitate cu stipulațiunile condițiunilor generale, se va procura pe riscul și costul furnizorului. În cazul acesta din urmă amenda se va socoti până în ziua când se va fi terminat întreaga furnitură. În caz de forță majoră nu se va supune la amendă antreprenorii aflați în întârziere cu predarea traverselor. Ei sunt însă obligați de a justifica prin acte autentice, îndată ce se ivesc împrejurările cari îi împiedică de a se conforma contractului, anunțând despre aceasta imediat Direcția. Antreprenorul poate cere atunci o prelungire de termen. Direcția c. f. ungare își rezervă însă dreptul de a decide după cum va crede de cuviință asupra cererei în chestiune.

Faptul amendării exclude pretențiunea c. f. u. de a fi despăgubită de pagubele pricinuite prin întârzierea predării.

Condițiunile prezente le accept

Furnizor.

«Aceste condițiuni au fost aprobate prin deciziunea excelaței sale ministrului de comerț cu No. $\frac{63851}{III}$ din 15 Noembrie 1897. Acestea alcătuiesc edițiunea îmbunătățită și ceva mai detaliată a deciziunii ministeriale cu No. $\frac{6655}{III}$ din 12 Februarie 1892 și conțin și modificările condițiunilor admise prin ordinul ministerial No. $\frac{65851}{III}$ din 10 Noembrie 1896.

(Va urma)

Petre Antonescu

Cum se prinde cerbi din parcuri?

Lucruri de multe ori simple în aparență, când le iei mai de aproape se complică.

De adevărul acestor vorbe m'am pătruns și mai mult în timpul din urmă, voind a prinde câțiva cerbi din parcul Domeniului Co-roanei Mălini.

Aveam 36 cerbi pe o suprafață de 15 Ha îngrădită jur împrejur fără accidente de teren mai însemnate sau alte dificultăți, astfel că nici prin gând nu-mi trecea, cerbii fiind mulți pe o suprafață relativ mică și închiși în condițiunile amintite, zic nici prin gând nu-mi trecea, că nu i-am putea prinde cu înlesnire. Și tocmai în urmă, am văzut că ei nu se dau prinși așa de ușor cum credeam.

La început făcurăm noi o deschizătură largă de 5 m. la unul din colțurile gardului, ce înconjoară cerbăria; apoi de o parte și de alta, spre câmpul exterior, am construit un fel de coridor, deschis sus, lung de 12 metri care mergea strâmtându-se din ce în ce, ajungând la cap de înălțimea cutiei de transport; așezarăm apoi cutia respectivă la această extrimitate.

La intrarea coridorului am făcut un fel de perdea de funii, legate între ele în formă de plasă, pe care o ridicau și o lăseau doi oameni, așezați de o parte și alta a coridorului, apoi în urmă vre-o 8 oameni cari mânau cerbii spre cușcă și când va trece cel d'întâi în coridor, să cadă cortina și la cutie cu el.

Dar de unde!

Cerbii, neîncrezători, îndată ce au văzut mai mulți oameni, ca de obicei, în parc, simțind pericolul, s'au adunat într'un singur grup, imposibil de separat. Mânați din urmă în liniște, au venit fără multă greutate înspre cușcă, dar când s'au văzut strâmtorați în fața coridorului îngust și întunecos la cap (cutia), pe când în dosul oamenilor cari înaintau eră câmpul larg, deschis și luminos al parcului, s'au întors spre această din urmă parte, au rupt șirul oamenilor înaintând în goana mare și într'un grup strâns, în fața căruia eră imposibil de rezistat. Am văzut cu această ocaziune sărind cerbul într'un salt enorm, dar plin de grații, peste om și prăjina ce acesta pusese între sine și gard cu scopul să-l desfacă de restul grupului.

După mai multe încercări infructuoase, părăsim gândul de a mână cerbii din urmă, ca pe oi la strungă și am constatat că acest lucru nu numai că e imposibil, dar prezintă și pericol.

Ce să facem?

Ne aducem aminte că prin tratatele de specialitate, la vânătorearea cerbului, se recomandă a opune ca barieră intransibilă, în partea neocupată de vânători sau bătăuși, o sfoară întinsă de care stau atârinate cârpe, panglici, hârtie, etc.

Recurgem dar la acest mijloc, ca la o rețetă sigură și înlocuim cercul oamenilor printr'o sfoară ca aceea amintită; dar fie

că în general, cerbii românești ori fi mai șireți ca cei streini, fie că în special, cei crescuți în parcuri sunt obicinuiți cu petece de hârtie, panglici și chiar cu mucuri de țigări; destul că cerbii noștri de la Mălini, strânși iarăși între sfoară și cușcă, se întorc din nou în restul parcului și încă nici nu-și dau osteneala cel puțin să sară peste sfoară, ci o rup.

Repetăm încercarea de mai multe ori; combinăm apoi procedeul cu sfoară și cu oameni, dar tot fără rezultat.

Pozițiunea în care eram, începea a deveni cam delicată; metode experimentate în alte părți cu succes, aici nu reușiau; în cărți nu mai aveam ce căuta, căci alte moduri de prindere, recomandate, erau greoaie și nouă ni se cerea, pentru Domeniul Segarcea, urgent 4 cerbi și 8 ciute, pe care nu-i puteam trimite de cât în două transporturi cel mult....

După toate ostenelele amintite, încă nu aveam nici un cerb prins dar în schimb învățasem multe lucruri.

În adevăr, constatarăm că coridorul nostru, prelungit spre câmpul ce înconjoară parcul, nu oferea de loc atracțiune cerbilor, pentru că mai întâi el conducea la un loc strein, ne umblat de ei, apoi pentru că era construit din material nou și în fine pentru că cerbii miroseau prezența celor doi oameni de la intrarea în coridor. Mai văzurăm că cu forța nu o să facem nimic, că ori câți oameni ar fi, nu se pot opune unui grup de 36 cerbi, înaintând în galop și că în asemenea mod e imposibil a rupe acest grup în mai multe părți.

În urma acestor considerațiuni, ne decidem a recurge la un alt sistem.

Există în cerbăria de la Mălini, lipit de unul din gardurile din prejur, un ocol mic, de $\frac{47}{14}$ metri, îngrădit în acelaș mod și de aceeași vechime ca și gardul din jurul parcului; acest ocol servă pentru conservat fânul în el.

Am separat mai întâi din acest ocol, printr'un gard transversal, un altul mai mic, de $\frac{14}{7}$ metri. Pe unii din pereții exteriori al ocolului din urmă am construit o cușcă specială pentru prins numai, a cărei descripție se va vedea mai la vale. Lărgimea cuștei a fost socotită astfel ca să încapă comod un singur cerb capital, cu coarne cu tot și să poată intra în ea fără jenă; direcțiunea cuștei e spre interiorul cerbăriei. Notați că modul de construcție precum și materialul din care am făcut-o, e de același fel

și vechime ca și restul gardului din jurul cerbăriei, din care am desfăcut în mod special o parte pentru acest scop.

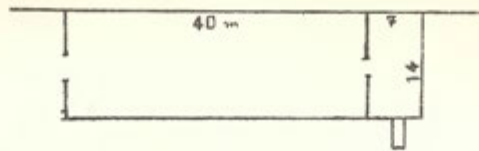

Fig. 1.

Toate acestea făcute, am suspendat pentru câteva zile ori ce încercare de prindere, pentruca cerbii să-și revină din spaima lor; apoi pentruca ei să se obicinuiască mai bine cu noile împărțiri și construcții, am dispus să nu li se mai deie de mâncare în restul parcului, ci numai în ocoalele amintite și în cușcă.

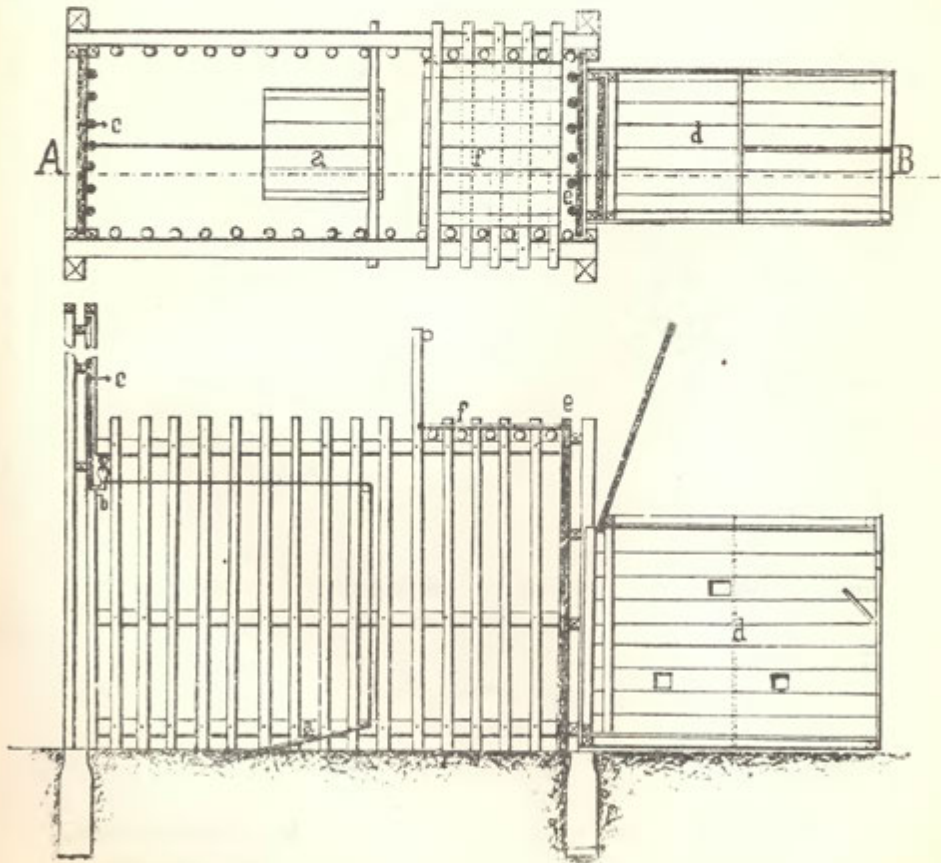

Fig. 2.

Aceste dispozițiuni luate, în o bună dimineață prindem în timp de $1\frac{1}{2}$ ore șase ciute și într'altă zi, la comandă, în mai puțin de 2 ore, patru cerbi și două ciute. Țin să observ însă că chiar acest timp relativ scurt de 2 ore, a fost absorbit mai mult cu tăiatul coarnelor la cerbi, cu dusul cutielor pline de lângă cușcă și cu aducerea celor goale; *mașina* în sine funcționează admirabil și dacă ne puneam mintea cu ea, îi prindeam pe toți 36 în 2 ore.

În cele ce urmează se vede cum am ajuns la acest miracol.

În cazuri normale nu toți cerbii dintr'un parc umblă la un loc, ci în 2, 3 sau mai multe grupuri. Știind aceasta, pentru noaptea care precedă ziua de expediție, am luat următoarele dispozițiuni: S'au lăsat deschise porțile de intrare la ocolul mare și la ocolul mic; mâncare li s'a pus cerbilor numai în ocolul mic. Am însărcinat apoi pe pădurarul care îngrijește cerbii, pentru că de el se ferește mai puțin, să stea la pândă și să prindă un grup de câți cerbi va putea, în tot cazul mai mulți decât 6.

Dimineața aveam în ocoale 7 ciute frumoase, din cari am și prins imediat 6 pentru un prim transport.

Ce se întâmplase?

Grupul cel de 7 ciute venise la mâncare în ocolul mic; în primul moment, când au simțit apropierea pădurarului, surprinse, au uitat poarta de intrare și în mod firesc au căutat să se depărteze în sens opus; negăsind eșire însă, au isbucnit pe unde intraseră dar eră prea târziu, poarta ocolului mare în aceeași clipă se închisese dejă. Dacă ar fi fost un singur ocol, în repeziciunea cu care ciutele speriate căutau scăpare, ar fi putut eși înainte de închiderea porților; se va vedeă îndată că aceste două ocoale sunt necesare și din alte puncte de vedere, vom descrie mai întâiu însă cușca miraculoasă.

Definiție: E o cursă de șoareci, mărită în acelaș raport, în care se găsește talia cerbului față de aceia a șoarecelui.

În urma acestei definiții și examinând cu atențiune figurile de mai la vale, puține mai este de adăugat pentru o deslușire completă.

Unealta principală e fundul de scânduri *a* pe care calcă cerbul după ce a intrat în cușcă; atunci sfoara ce e legată de acest fund trage cârligul, *b* care sprijinește ușa ridicată *c*, aceasta cade și cerbul e prins.

Și e suficient pentru a ajunge la acest rezultat să între un om în ocolul mare; cerbilor neplăcându-le tovărășia lui, trec în

Vedere din Cerbăria Domeniului Coroanei Mălini

ocolul mic și de aici crezând că cușca e un pasaj spre libertate, ajung la Segarcea.

O dată ce avem un cerb prins, se aduce *după aceea* cutia *d* pentru transport și se așează la gura cuscei; dacă prizonierul e o ciută, se scoate cu totul ușa mobilă *e* de la cușcă și un om urcat pe cutia de transport, stă gata cu capacul ei pentru închidere; dacă e un cerb mascul, i se taie mai întâi coarnele. Pentru acest scop, se urcă doi oameni voinici pe podețul *f* al cuscei, ținând o funie, de lungime potrivită, fiecare de câte o extremitate și într'un moment favorabil, petrec îndoitura funiei pe după coarnele cerbului la baza lor și 'l ridică în sus de partea d'inainte, ca picioarele să fie atârinate lipindu-l în același timp cu capul de unul din pereții laterali ai cuscei; alți doi sau trei oameni, petrecându-și mâinile prin gard, îl apucă bine și un altul în fine, cu un mic ferăstrău de mână, i-le retează imediat de asupra razelor așa numite ale ochilor.

În tot timpul acestei operațiuni, dacă se procedează cum am arătat, cerbul sprijinindu-se numai pe picioarele dinapoi, nu are multă putere, nu mai poate face aproape nimic, cel mult crâșnește în dinți în mod foarte semnificativ.

În urmă transformat fiind în ciută, se procedează ca mai sus.

Tăierea coarnelor este o operațiune indispensabilă, altfel dimensiunile cutiei de transport ar trebui să fie mari din cale afară și greutatea ei adăogată la aceea a cerbului, ar face foarte dificilă manipularea.

Din momentul ce avem un cerb prins în cușcă, ocolul mic trebuie evacuant de restul cerbilor, trecându-i în ocolul mare, căci operațiunea tăierii coarnelor și pusul la cutie este împreună cu oarecare sgomot, mișcare și ceilalți fiind față la acest spectacol, sau că de frică înghesuindu-se în vre-un colț s'ar împunge omorându-se, sau că nu ar mai intra nici unul în cușcă, văzând ce a pățit tovarășul lor; de altă parte chiar cerbul prins în cușcă ar fi foarte greu de pus la cutie, căci el văzându-i pe ceilalți în ocolul mic, ar căuta scăpare tot în această parte; pe când altfel nu vede pe lângă el de cât oameni și interiorul întunecat al cutiei și se vede treaba, dă preferință acestui din urmă companiei celor dintâi, intrând de bună voie în cutie.

O precauțiune bună de luat, când se așează cursa, este să se acopere fundul de scânduri, pe care calcă cerbul, cu puțin fân; apoi extremitatea sfoarei, care e legată de scândură, după ce cerbul

e prins, să se desfacă ușor, altfel se încurcă cu coarnele prin ea și se sbate stricându-ne aranjamentul.

În privința construcției cuscei, e precaut a așeza astfel piesele componenta ca toate proeminențele și neregularitățile să cadă la exteriorul ei ; interiorul să fie cât se poate mai uniform și din lemne rotunde ; altfel ciuta prinsă vărându-și capul cu toată forța prin deschizături, s'ar putea ușor răni.

Fiindcă lățimea cuscei e calculată astfel ca să poată intra comod un cerb capital, se poate întâmpla să intre două ciute de odată, sau un cerb și o ciută mai subțirică și să-i prindem pe amândoi ; e mai bine în acest cas, pentru a evita orice accident să le dăm drumul înapoi, sau în cerbărie când avem prea mulți în ocol, și să-i introducem pe rând în cutie.

O ultimă precauțiune este, ca toată sistema de prindere să fie așezată la intrarea parcului, pentruca acel însărcinat să-i prindă în ocoale, să aibă timpul a închide poarta ocolului mare înainte de a-i scăpa.

Cutia pentru transport se face din scânduri strajnic bătute și bine legate la exterior cu balot (cerc de fer) sau cu sârmă grosă, căci se poate întâmpla ca vre-un cerb sau ciută îndărătnică, dând din picioare și asvârlind cu mai multă tărie și persistență îndată ce simte slăbiciunea cutiei, să poată eși ; din contra, dacă din aceste încercări se alege cu convingerea că nu mai e scăpare. se liniștește.

În interiorul cutiei se face o mică iesle în care se pune de mâncare cerbului în timpul transportului : lucernă sau trifoi uscat, otavă, ovăz, mazăre, linte, varză, cartofi, sfecle, morcovi și struguri chiar, cine are prea mulți. Apă nu se poate pune, de altfel nici nu au nevoie, căci cerbii se adapă foarte rar : se zice că numai în timpul împerecherei.

În pereții laterali ai cutiei se fac câteva deschizături pentru aerisire, iar în cel din față, la capul cerbului, o bortă pentru pus nutrimentul ; în primele deschideri introducându-se pari sau lațuri solide se înlesnește mult ridicarea cutiei, totuș așa construită cum am spus și cu o ciută de mărime mijlocie în interiorul ei, dă de lucru la 8 oameni.

Într'un vagon nu încap mai mult de 6 cutii.

Timpul cel mai favorabil pentru transport este toamna, începând din luna Octombrie, după epoca de reproducție și înainte de a se face frig din cale afară.

Iarna pe geruri mari nu e recomandabil de loc a trimite cerbi, căci ei fiind siliți a stă în cutie aproape nemișcați, ar fi expuși să înghețe ; cu toate acestea, dacă nevoie ar fi a face transporturi și pe un asemenea timp se va lua precauțiunea de a pune pe cutii și în jurul lor, în tot timpul călătoriei, un strat gros de paie sau fân, lăsându-se spații libere, numai în dreptul unei sau două deschideri ce sunt practicate în pereții cutiei.

Primăvara de asemenea nu e potrivită pentru transporturi, căci atunci ciutele sunt în ultimul timp al vegetațiunii, astfel că prinderea lor precum și emoțiunile voiagiului ar putea da naștere la vreo... înainte de vreme.

Apoi în prima jumătate a verei, ciuta se desparte cu multă mâhnire și greutate de vițelușul ei, și infine către sfârșitul verei și începutul toamnei, e timpul dragostei, când cerbii capitali, deveniți foarte curagioși, nu suferă prezența oamenilor prin parcuri.

Și când mă gândesc acum la încurcătura, în care mă găseam după nereușita primelor încercări și mă gândesc iarăși apoi la ușurința cu care am eșit din ea, după o mică tensiune a așa numitului spirit de observațiune ; văd cu mirare că și inversa maximei enunțată la începutul acestui articol, e prea adevărată, adică: lucruri de multe ori complicate în aparantă, când le iei mai de aproape se simplifică.

Alexandru Precup

Silvicultor la Domeniul Coroanei Mălini.

DIN LITERATURA STREINĂ.

Pădurile de stejar din Slavonia ¹⁾.— Marile păduri de stejar din Slavonia cari, până în acești din urmă ani, ofereau speciemele cele mai frumoase ale producțiunii forestiere din Europa au dispărut aproape cu totul și nu a mai rămas decât două păduri unde se mai găsesc un număr oare care de arbori în vîrstă dela 200 sau 300 ani ; aceștia de altfel nu vor întârziă să cază asemenea jertfă toporului.

Dacă vorbesc de aceste păduri din Slavonia, este că mai multe dintr'insele au prezentat pentru Franța un interes special, pentru că ele au fost exploatate timp de un pătrar de veac, de către o mare companie franceză, «Societatea de importațiune a stejarului, din

1) Raportul d-lui Fontenay, consul general al Franței în Budapesta.

Pantin.» Aceasta stabilise o direcțiune centraiă la Agram; incredințată D-lui Larger, și 2 stabilimente în Slavonia, unul în Normanci sub direcția D-lui M. Rientz, celalt în Vrbanja sub direcția D-lui Tesson. Acest stabiliment l'am vizitat eu în cursul unui voiaj în Slavonia.

«Societatea de importațiune a stejarului», într'adevăr a încetat acolo orice exploatare și acum se ocupă numai cu desfacerea stockurilor îngrămădite cari sunt expediate de altminteri repede și în mod. regulat.

Zisa societate numai găsește, în adevăr, în pădurile ce mai există și cari au osuprafață prea mică sau sunt prea tinere, un material îndestulător pentru desvoltarea industriei sale și în raport cu importanța capitalurilor sale.

N'am mai găsit dar *Vrbanja* în plină activitate; atelierele sunt închise, lucrătorii au fost concediați, toată suburbia de lucrători cari, puțin câte puțin, se instalase în jurul acestui centru, este goală, dar cineva poate încă să-și dea socoteală de însemnătatea acestei întreprinderi. Fabrica de cherestea precum și celelalte construcțiuni se vor vinde și vor putea fi întrebuințate de o societate de mai puțină importanță. Intreținându-mă cu autoritățile regionale, am putut constata părerea de rău ce cauză plecarea compatrioților noștri a căror activitate susținută și corectitudine perfectă în afaceri a fost apreciată în întregul ținut. Modul cum s'a făcut lichidarea a mai mărit bunul renume francez, căci «societatea de importațiuni a stejarului», în momentul de a concedia lucrătorii nu numai că le-a asigurat ocupațiuni, dar ea le-a dat, după vechimea în serviciu, gratificări adesea destul de mari pentru a le permite să cumpere o țarină sau o casă. Acest procedeu a produs printre «Sokars» (lucrători croați) cel mai bun efect.

Se evaluează că societatea de importațiune a cheltuit, în timpul acestor 25 din urmă ani, aproape 80.000.000 lei în țară, între care mai mult de a treia parte au fost întrebuințați pentru cumpărarea de material lemnos.

Una din ultimile păduri de stejari care a mai rămas este aceea din *Boljzkow*, aproape de stațiunea *Späcva*, pe linia dela *Vinckovce* la *Broka*; ea e puțin depărtată de pădurea din *Narace* a cărei exploatare s'a terminat și ale căror imense trunchiuri deja tăiate sunt aduse cu luntrele cari prin canalul din *Späcva* le conduc la râul *Sava* și râul *Dambe* de unde sunt transportate în fine până în Bavaria. Stejarii din această pădure *Boljkovo* sunt de o frumusețe și de înălțime remarcabilă.

Administrațiunea pădurilor extimează oare cari trunchiuri până la o mie de franci unul loco pădure în picioare; prețul mijlociu al extimațiunii este de 450—500 lei; dar aceste prețuri se urcă în general cu 20. 30 și chiar 40 procente în timpul adjudecațiunelor.

Există încă în Slavonia o altă pădure mare, cea din *Prachnick* aproape de *Okucani* și nu departe de aci se găsește importanta fabrică de cherestea *Turkovitz*. Intreaga această regiune împădurită din Slavonia este expusă la inundațiunile râului *Sava*; apele acestui fluviu se întind la distanțe considerabile și întrec câte odată înălțimea de 2 metrii. Se atribue acestor lungi și regulate inundațiuni calitățile speciale și forța stejarilor din Slavonia; și pe de altă parte lor li se datorește păstrarea, până în zilele noastre a acestor păduri bătrâne, cari nu se putea exploata înainte de a se fi făcut marile lucrări făcute de guvern, și înainte de instalarea liniilor de drum de fier. Chestiunea ce se pune actualmente este a se ști dacă ar fi oportun de a se întreprinde lucrări de îndigarea Savei și de canalizare; studiile preliminare prevăd în acest scop o cheltuială de 30 milioane lei. Fără îndoială un asemenea sacrificiu de bani ar fi compensat prin câștigarea de vaste întinderi de terenuri în întreaga vale a Savei făcută în profitul cultivei agricole; dar, uscându-se această regiune nu s'ar compromite viitorul pădurilor lipsite de aci înainte de umiditatea aproape constantă în care stejarii și-au dobândit vigoarea lor? Se pare de altminteri că chestiunea este tranșată, pentru un moment cel puțin, în sensul negativ din cauza cheltuielilor considerabile ce ar provoca.

Se ocupă cu îngrijire la Ministerul ungar de agricultură de a nu se lăsa să dispară o bogăție așa de importantă pentru viitor și să se reconstitue cu metodă toate pădurile de stejar din Slavonia. Unele dintre ele sunt deja frumoase, dar cea mai mare parte dintr'însele sunt încă tinere. Prin curățiri și rărituri succesive aceste păduri de stejari sunt scăpate puțin câte puțin de toate celelalte specii secundare astfel că după 75 ani nu se va mai găsi acolo decât stejari cari vor putea atunci să se desvolte liber. -

În partea de nord a Slavoniei udată de *Drawa* numai există pentru moment păduri de stejar proprii de a fi exploatate. De asemenea marii industriași cari se ocupă cu exploatarea pădurilor nu taie actualmente în fabrica lor de cherestea din *Belisce* decât lemn de fag. O parte din trunchiurile acestei specii servește la confecționarea butoaielor în care butoaie această importantă casă

exportă, în Anglia, produsele unei fabrici de Tanin ; cealaltă parte este vândută fabricilor de mobile.

Acești mari industriași nu au cumpărat numai arbori ca «societatea de importatiune a stejarului» ei au cumpărat și terenuri astfel că ei dispun astăzi de 80,000 ioch adică 46.047 hectare de păduri sau de pământuri cultivate în urma defrișării; 60.000 ioch sau 34.000 hectare sunt rezervate silviculturii.

Este foarte interesant de a studia la fața locului modul cum această societate a făcut cultivabile și producătoare terenurile și pădurile cu un venit până acum neînsemnat. Ea nu numai că a defrișat mari întinderi de păduri, dar a construit și o rețea întreagă de canale care a însănoșit regiunea așa de des inundată de râul Drava; ea a făcut lucrări de dreiaj și, în fine, ea a stabilit o rețea de drumuri de fier cu cale îngustă care pătrunde în toate pădurile și a făcut posibilă exploatarea. Astfel toată această parte a Slavoniei care, altă dată, cu toată întinderea sa, nu dădea decât un venit minim, va constitui în curând, când toate aceste lucrări vor fi terminate, un adevărat izvor de bogății noi de care populațiunea acestei regiuni va fi cea dintâiu care va profita.

La una din extremitățile acestei mari proprietăți doi frați Gutmann au construit la *Blisce*, fabrica de tanin despre care am vorbit mai sus și care aproape toată producțiunea este trimisă în Anglia.

De 20 ani ea expediază cam la 40.000 butoaie cu tanin lichid. Acest tanin nu intră de loc în Franța, unde el nu poate decât cu dificultate ține concurență cu produsele similare fabricate în Franța și în Corsica ; dar Englezii, cari l'au adoptat de mult timp îi conservă clientela lor pentru fabricarea oare căror specialități de piele. Lângă acest stabiliment se află o destilerie pentru ca la 25 produse chimice ce se poate extrage din lemn. Domnii Gutmann au prevăzut momentul când exploatarea pădurilor va deveni suficientă astfel pentru a asigura continuitatea lucrului au deschis cariere de piatră. Se știe de ce importanță este piatra în Ungaria, unde drumurile sunt de natură nisipoasă. Or, automobilismul dezvoltându-se va obliga guvernul ași îndreptă atențiunea pentru repararea drumurilor. Stabilimentele D-lor Gutmann, întemeiate de acum 25 ani, ocupă astăzi 450 lucrători fără a socoti cei 400 amployați funcționari de drum de fier particulari, și oferă un exemplu foarte interesant de esceleente rezultate ce pot da în această țară lucrul metodic și perseverent.

N'ași ști, deci, cum să consiliăm pe compatrioții noștri pe cari acest fel de chestiuni industriale li interesează și cari vin în Ungaria ca să ducă după exemplul în Slavonia pentru a vizita aceste stabilimente, misiunilor japoneze trimise să studieze acolo silvicultura.

În toată această regiune o întindere de 200.000 hectare aproape este împărțită numai între 4 mari proprietari: prințul de Schaumburg, contele Mailath, contele Pejadevich și baronii Gutmann cari, în comun acord, lucrează la organizarea și la reîmpădurirea marilor lor păduri.

Fără a intra în detalii tehnice de silvicultură astfel cum se practică în țările de cari țin de coroana Sf. Ștefan, am voit cu toate acestea să atrag atențiunea asupra marelui industriei din această regiune care socotește fără îndoială mai mult un trecut decât un prezent, dar unde au fost angajate capitale franceze și cari au tras dintr'înșă rezultate importante și satisfăcătoare.

P. A.

(*L'Echo forestier*).

* * *

Reîmpădurirea în Munți fără a mai face Pepiniere la altitudini mari. — Adesea ori se opun multe pedici reîmpăduririlor la altitudini mari. — Trebuie oare să înființăm acolo pe loc o pepiniere destinată să producă pueți trebuitori reîmpăduririi de efectuat? Depărtarea locuințelor omeneste complică și mai mult îngrijirile ce trebuiesc date, pe urmă creșterea pueților acolo sus este extrem de înceată. — E preferabil atunci să întrebuițăm în Munți pueți crescuți la câmpie? În acest cas, acești pueți de câmpie intră în vegetație mult mai înainte ca solul muntelui să fie descoperit de zăpadă și să fie în stare a'i face să vegezeze în condițiuni prielnice.

Preocupați de aceste inconveniente, doi savanți cercetători, D-nii *Paul Descombes* și *Devaux*, au căutat și au găsit o soluție rațională și practică, care pare că ar putea să fie generalisată: Ei au luat pueți de reșinoase «Cembro, Douglas și Molid» dela 4—5 ani din pepiniera D-lui Barbier. — Acești pueți au fost transportați la o altitudine de 1350 metri, așezați în mănuchiuri pe niște podine, care li izolau de pământ, și acoperiți cu scânduri peste care s'a așternut un strat gros de zăpadă, care eră premenită mereu. — Astfel menținuți la o temperatură de aproape 0°, acești pueți nu au intrat în vegetație decât în luna Mai, epoca în care desghețul permitea plantarea definitivă; — Pueții fură atunci scoși din a-

dăpostul lor, *în perfectă stare* și plantați între 1900 și 2000 de metri altitudine. — În luna August vegetația lor eră excelentă.

Această nouă aplicare a *întârzierii vegetației*, prin acest ingenios procedeu, merită a fi experimentată.

* * *

Densitatea brădeturilor. — Densitatea brădeturilor sau mai bine intezitatea răriturilor se determină în regulă generală prin expresiunea volumului sau prin numărul tulpinelor la Hectar. Acest procedeu este criticabil în sine; căci dacă volumul depinde de grosimea, de înălțimea și de forma arborilor, aflarea numărului tulpinelor, nu prezintă interes decât atunci când cunoaștem diametrul mediu, și în modul acesta trebuie să împărtășim părerea D-lui Huffer, savantul Profesor din Nancy, când susține că suprafața terieră, adică suma suprafețelor secțiunilor tuturor arborilor la înălțimea omului constituie cel mai bun criteriu al densității populamentelor.

Mărimea suprafeței teriere este proporțională cu diametrul și cu numărul tulpinelor. — Creșterea variază cu vârsta, solul, stațiunea și temperamentul esențelor.

După lucrările Stațiunii de cercetări din Baden, în condițiuni medii, populamentele de brad au o suprafață terieră care variază dela 15 m. p. «la 25 ani» la 59 m. p. 2 «la 140 ani», alte experiențe făcute la fel în Germania, dau, pentru Pinul Silivestru patru-sprezece metri pătrați «la 20 ani» până la treizeci și opt metri pătrați «la 120 ani», pentru molid, optzeci metri pătrați cel mult; mesteacănul ca și fagul nu trec de patruzeci și șase metri pătrați.

* * *

Cărămizi făcute din rumegătură de lemn. — Rumegătura de lemn, care nu putea fi întrebuințată decât cel mult pentru foc, a început de curând să fie întrebuințată la facerea cărămizilor necesare construcțiunilor, aceste cărămizi se recomandă foarte mult prin sonoritatea lor redusă, și prin izolarea lor calorifică mare. — Pentru aceasta, se amestecă rumegătura cu magnezie redusă în pulbere fină; aceste două substanțe sunt frământate pe cale umedă, până la perfecta lor omogenitate, sunt uscate apoi și pisate, pe urmă supuse la o primă compresiune preparatorie sub o presiune mai mică, apoi sub o presiune de $1\frac{1}{2}$ kilograme sunt ținute timp de 8 ore. — În fine sunt trecute printr'o presă hidraulică, și se obține în modul acesta o materie impermeabilă, putând fi chiar lustruită și susceptibilă de a suportă o încărcătură de flexiune de 439 kilo-

grame pe centimetru pătrat sau o încărcătură de compresie de 354 kilograme.

* * *

Influența luminei colorate.—Până astăzi s'au făcut puține experiențe cu privire la rolul pe care îl joacă radiațiunile luminoase asupra vegetațiunii plantelor.

Ziarul *La Nature* publică niște rezultate curioase pe care le-a obținut de curând în această privință D-nul Camille Flammarion, la Stațiunea Climatologică din Juvisy; și de aceia credem că expunerea lor presintă oarecare interes.

După diferite experiențe făcute cu bignonii cu fragi, s'au crescut stejari, ferige, etc., în patru sere închise cu geamuri de toate părțile; una din sere eră cu sticlă transparentă albă, a doua cu sticlă roșie, a treia cu sticlă verde, și a patra cu sticlă de culoare albastru închis. Cele patru sere erau așezate una lângă alta, în condițiuni meteorologice identice, fiind aerate în așa fel încât să aibă o temperatură uniformă.

Se știe că, sub influența radiațiunilor roșii, vegetalele cresc cu o mai mare rapiditate, pe când la lumina albastră abia se resimt.

Prin experiențele arătate mai sus, aceste constatări au fost confirmate pe deplin.

Așa stejarii, supuși la acțiunea razelor roșii, au dobândit o înălțime de patru ori mai mare, decât acei creșcuți la lumina verde; — către sfârșitul lui Februarie 1907, frunzele stejarelor semănau la 6 Martie precedent, în sera cu sticla albă transparentă. se îngălbîniseră cu totul; din sera roșie numai câteva foi aveau această culoare, pe când stejarii din serele verde și albastră păstrau încă un frunziș de un verde plăcut. — În Octombrie 1907 culorațiunile respective ale frunzelor de stejar rămăseseră aceleași.

* * *

Consumațiunea pastei de lemn în America.— Se știe că pasta de lemn este astăzi întrebuințată aproape exclusiv în fabricațiunea hârtii trebuitoare ziarelor cu tiraj mare.

Unele ziare Americane, care nu conțin mai puțin de 20, 24, și câte odată chiar 32 de pagini în fiecare zi, consumă o cantitate formidabilă din această pastă, și de câtvă timp s'a născut întrebarea, dacă toate Pădurile lumii noi, și ale Siberiei vor fi de ajuns pentru ca să alimenteze în cursul acestui secol voracitatea mereu crescândă a presei cotidiene.

O publicațiune tehnică streină ne dă în privința consumațiunii pastei de lemn, nu mai mult decât pentru Statele-Unite, detalii cu totul uimitoare.

Astfel ziarele cele mai de seamă din New-Jork, din Boston, din Chicago și din Philadelphia necesită, fiecare dintre ele, doborârea dela 120—150.000 de arbori pe an, ceiace reprezintă o pădure de 10.000 hectare.

Numerile de Crăciun ale acestor ziare, care au adesea ori mai mult de optzeci pagini, întrebuițează până la 270.000 de kilograme de hârtie sau 200.000 picioare de trunchiuri de reșinoase. — Și tot în felul acesta mai sunt în Statele-Unite vre-o 22.000 de ziare,cea mai mare parte din pasta necesară presei Americane, o furnizează Canada. — Patruzeci și opt de Uzine exploatează pădurile septentrionale din Dominion și numai provincia Québec fabrică în medie 500.000.000 kilograme de hârtie pe an.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

O nouă fabrică (ferestrău) cu vapor

Societatea anonimă pentru exploatare de păduri «fostă Goetz», este una dintre cele mai vechi și în același timp una dintre cele mai importante societăți exploatare, de păduri de reșinoase din țară.

Această societate cumpărând în ultimul deceniu considerabile stocuri de material lemnos, reșinos, pe pâraele, Basca mică, Basca mare și Cașoca, afluenți ai râului Basca, atât dela stat cât și dela diferiți proprietari particulari, iar pe de altă parte, având intențiunea de a cumpăra și alte păduri situate în vasta regiune păduroasă deasupra Nehoiului spre frontiera ungară, a început încă din primăvara anului 1909 instalația unui mare ferestreu cu vapor, care, cum vom vedea mai la vale este în stare, într'un interval de timp relativ scurt, să consume întregul material lemnos de reșinoase din acea parte a țării.

Construcția începută, cum am arătat, în primăvara anului 1909 o am găsit în luna August a. c. funcționând și după comunicările făcute de către personalul conducător, cât și

de oameni din localitate, funcționarea ei a început încă dela 1 Martie a. e.

Acest ferestreu constă din următoarele construcțiuni:

a) Sala gatterelor, cuprinzând o suprafață de 145 m. lungime pe 36,6 m. lățime având forma pătrată și acoperiș cu scheletul de fer și cuvertura de *geamlic* gros.

Aci lucrează un număr de 25 gateri cu mai multe pânze fiecare, care servesc la debitatul în dulapi, scânduri etc., a butucilor, iar pentru retezatul materialurilor fasonate servă 30 ferestre circulare, instalate deasemenea în sala gaterelor.

b) Acest considerabil număr de gateri și circulare este pus în mișcare de un motor cu vapor, având o forță motrică de 1700 cai putere.

c) Pentru retezatul butucilor la capete și în piese de dimensiunile necesare servă alte 12 ferestre circulare distribuite pe locul de depozitarea butucilor, care însă sunt mânate fiecare de câte un electro-motor.

d) Forța necesară pentru mânărea acestor circulare, cum și pentru iluminarea electrică a usinei, a locului de depozit, cum și a caselor de locuința personalului de administrație și ale lucrătorilor permanenți aplicați în uzină, se produce de către trei dinamo-mașini, mânate de o mașină cu vapor de 200 cai putere.

Pe lângă aceasta se mai găsesc instalate mai multe acumulatori care completează forța electrică necesară pentru iluminatul întregii instalațiuni în timpul nopții.

e) Pentru producțiunea forței motrice, funcționează cinci cazane, sistem «Baterie», cu o capacitate caloriferă de 175 m. p. fiecare.

Ca combustibil se întrebuințează numai tărață sau rumegătură de lemn, care cu ajutorul mai multor aparate de ridicare este captată la diferitele gateri și circulare și este condusă prin tuburi încăpătoare, de table de fer plumbuită, la gura cuptoarelor cazanelor.

Uzina lucrează numai în timpul zilei și adică dela ora 6 a. m. până la ora 7 p. m.

Cantitatea de material brut, ce se poate fasona zilnic, este de 1000 m. c., iar anual se pot fasona până la 250000 m. c.

Astăzi, din lipsa de brațe de muncă, cantitatea de ma-

terial lemnos brut ce se fuzionează zilnic este de 600—700 m. c.

Herestreuul fuzionează următoarele categorii de material lemnos :

- 1) Scânduri în grosime de 5—25 m.m ;
- 2) Dulepi dela 28 m.m. în sus ;
- 3) Lați și lanteți și
- 4) Lemn de construcție de diferite dimensiuni.

Intreg materialul fuzioneat este destinat pentru export ; transportul dela herestreu la porturile Brăila, Galați și Constanța, se face pe căile ferate și de aci se încarcă în vasele de transport maritim.

Terenul ce s'a putut achiziționa de către societate pentru instalarea herestreuului și a locului de depozit, fiind accidentat cu o înclinațiune spre Nord-Est, societatea a profitat de această împrejurare construind mai multe terase în așa fel că atât descărcarea butucilor, cât și încărcarea lor pentru a fi adus la gateri și circulare, deasemenea și încărcarea în vagoane a materialurilor fuzioneate, se face în mod foarte economic și expeditiv.

Rampa pentru încărcatul materialurilor fuzioneate în vagoane, are o lungime de 360 metri, astfel că pe garagiul herestreuului se pot încărca deodată 40 vagoane.

În uzina fabricii lucrează zilnic în medie 900—1000 lucrători, dintre care trei părți sunt români ; care după arătările personalului de administrație, pe lângă că se deprind cu a-nevoiața cu asemenea lucrări prezintă înconvenientul că nu sunt stabili ; astfel din cauza lipsei lor de experiență, suferă atât societatea lipsă de buni lucrători, cât și însuși lucrătorii, care nu se pot bucura de profitul ce l'ar putea avea, când îndeletnicindu-se timp mai îndelungat cu asemenea lucrări ar dobândi exercițiul necesar, care le-ar asigura o plată mai bună.

Materialul brut, lemn de reșinoasă se extrage din pădurile cumpărate de societate pe pâraele Basca mare, Basca mică și Cașoca afluenți ai râului Buzău, și cari păduri aparțin în majoritate particularilor.

Distanța unora dintre aceste păduri cum este Mușca mică a statului până la ferăstrău fiind mare, societatea aduce materialul necesar dela acea pădure până la punctul Lunca frumoasă, unde se găsește instalat un mare stăvilar și până unde merge linia ferată îngustă, prin plutire pe apă în piese

individuale. Pentru acest scop societatea a trebuit să facă costisitoare lucrări de artă, curățind albia pârâului Basca mică de bolovani etc.

Pentru doborâtul arborilor și diferite transporturi atât pe apă cât și pe uscat pe linia ferată, societatea întrebuițează zilnic circa 2000 lucrători.

Pentru alimentarea ferestrăului cu materialul brut din pădurile cumpărate, societatea a construit pe pâraele Cașoca, Basca mare și Basca mică o linie ferată având lărgimea de $760^m/m$ pe o distanță ee 72 klm.

Se subînțelege că toate aceste construcții au costat și sume mari bănești și după informațiunile obținute, instalarea ferestrăului și amenajarea locului de depozit a costat aproape un milion lei; — calea ferată la pădure nefiind încă terminată definitiv în toate direcțiunile nu putem cunoaște costul ei pe kilometru.

Pentru personalul administrativ și pentru lucrători s'a înființat la punctul Nehoi deasupra ferestrăului o colonie cu clădiri solide și igienice, având temeliile de peatră și pereții de zid de cărămidă și acoperișul de tablă zincuită, o mulțime de case, una mai confortabilă și mai prezentabilă de cât cea laltă, între care sunt de remarcă o infirmerie cu săli mari și luminoase, o școală, localul poștei și telegrafului, deasemenea o cantină și cu un cazin pentru funcționari și persoanele oficiale, cu salon de lectură, sală de biliard și piano.

Casele de locuință sunt înzestrate cu grădini de legumi și pomi fructiferi; stradele sunt largi, împietruite și dealungul lor duc trotuare de scânduri de brad.

Pentru alimentarea cazanelor și a personalului cu apă bună, s'a înființat un conduct sistematic cu mai multe filtruri care distribuie apa potabilă din râul Buzău, la ferestrău și la casele de locuință.

I. G.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

regulamentarea tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea completa actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvice a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producție a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialelor sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere șiși vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

Consiliul de Administrație al Casei Pădurilor a ales ca președinte pe D-l C. Cantacuzino-Pășcanu, iar ca Vice Președinte pe D-l George Văsescu.

Comitetul Societății «Progresul Silvic» în ședința de la 2 Octombrie a ales ca Vice Președinte al Comitetului pe D-l C. Al. Orescu, în locul D-lui C. F. Robescu, care a demisionat și care cu toată insistența pusă de Comitet nu a mai revenit asupra demisiei.

În comțul exercițiului 1909—1910, până la 30 Iunie a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat 5.827.420 bani 47, față de 6.044.914 bani 69, încasați în epoca corespunzătoare a exercițiului 1908—1909, prevederile bugetare fiind 6.200.000. În comțul exercițiului 1910—1911 până la aceeași dată s'au încasat lei 428.904 bani 63, față de lei 421.773 bani 13, încasați în aceeași epocă din exercițiul 1909—1910.

În anul întâiu al școlii speciale de silvicultură, în ordinea clasificății au fost admiși următorii elevi: Alboteanu D. C., Ion A. Petre, Rădescu Oprea, Bratu D. Alexandru, Molescu V., Constantinescu Dim, Luțescu Gh., Mateescu M. Mihail, Tălășescu C. Horia, Cojan V. Alexandru, Țintăreanu Teodor, Constantinescu C. Ion.

Material care a servit la alcătuirea actualului cod silvic

CAP. I

Regimul silvic

Art. 1.—Cuvântul de regim silvic nu este întrebuintat decât în codul forestier francez din 21 Maiu 1827; precum și în cel belgian din 19 Decembrie 1854, acest din urmă în mare parte copiat după cel francez.

După comentatorul codului forestier belgian, d-l *Limelette Leonce*, iată care este definițiunea regimului silvic:

Prin regim silvic se înțelege totalitatea regulilor speciale stabilite pentru administrațiunea pădurilor asupra cărora Statul are un drept de proprietate sau de tutelă.

În Belgia, ca și în Franța de altminteri cu prea puține deosebiri, sunt supuse regimului silvic în adevăr numai: 1) pădurile Statului, al 2-lea) cele ale comunelor, secțiunilor de comune și stabilimentelor publice și al 3-lea) pădurile în cari Statul, comunele sau stabilimentele publice se găsesc în indiviziune cu particularii. Dintre pădurile comunelor și stabilimentelor publice din Franța numai acelea sunt supuse regimului silvic cari sunt recunoscute de autoritatea administrativă ca fiind susceptibile de amenajament (art. 90 c. f.), pe când celelalte păduri sunt cu desăvârșire excluse, iar în Belgia sunt asemenea escluse cele aparținând acestei din urmă categorii de proprietari a căror suprafață este mai mică de 5 hectare și se află situate la distanță de peste un kilometru de pădurile supuse regimului silvic (art. 2 c. f.)

Pădurile particulare în Franța nu sunt supuse regimului silvic, ci numai unor dispozițiuni ca cele prevăzute de art. 117 și anume: că proprietarii cari vor voi să și numească pădurari pentru paza și conservarea pădurilor lor, trebuie mai întâi ca acești pădurari să fie agreeți de subprefectul respectiv și pentru ași putea îndeplini funcțiunea lor de gardieni silvici ei sunt datori a depune jurământ înaintea tribunalului respectiv; cele prescise de art. 119, că dreptul de pășune nu se poate exercita în pădurile particularilor decât în părțile declarate pășunabile (defensabile) de către administrațiunea forestieră care este ținută să țină

seamă de starea și de posibilitatea pădurilor în iarbă precum și de cele prevăzute de art. 219, că nici un proprietar particular nu are dreptul de a scoate tulpinele din pământ sau a defrișa o pădure, decât după ce va fi făcut declarațiune la subprefectură cu cel puțin 4 luni înainte, în timpul cărora administrația forestieră are dreptul să comunice proprietarului în chestiune că se opune la defrișare.

Codul silvic italian din 1877, ne vorbește numai despre pădurile și terenurile supuse servituțiilor forestiere. Astfel, în conformitate cu art. 1: *sunt supuse servituțiilor forestiere pădurile și terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă situate pe vărfurile și coastele munților până la limita superioară a zonei castanului, precum și acelea cari, prin natura și situațiunea lor, nu pot fi despădurite și defrișate fără a se ocasiona eroziuni, mâncături, surpături de terenuri avalanșe, fără a se modifica cursul apelor, a se altera consistența solului, ori modifica condițiunile igienice locale*.

În legislațiunea silvică franceză, belgiană, italiană și spaniolă (legea asupra împăduririlor din 11 Iulie 1877) cuvântul de *păduri de protecție*, despre care tratează noul nostru cod silvic nu este cunoscut; el este introdus însă în codul silvic austriac (3 Decembre 1852): art. 6, 7 și 19; în legea forestieră ungară din anul 1879 art. 2, în noua lege federală (Elveția) privitoare la dreptul confederațiunii de a exercita controlul general asupra poliției pădurilor (11 Octombrie, 1902); în legea din 6 Iulie 1875 din Prusia relativ la împăduriri și la asociațiile proprietarilor de păduri (partea a II-a, art. 2 până la 22); în art. 35 din legea silvică bavareză (1896); în regulamentul pentru conservarea pădurilor din Rusia (4 Aprilie 1888) aprobat de M. S. Impăratul în urma avizului consiliului imperial respectiv (art. 4, 6, 7 și 10).

În Franța în timpul din urmă s'au ridicat voci autorizate cerând a se supune regimului silvic pădurile de protecție, ori care ar fi natura proprietarului cărui ele aparțin. A se citi în această privință comunicarea prezentată primului congres al asociațiunii pentru amenajarea munților, ținut în Bordeaux în anul 1905, de către d. Charles Guyot, fost director și profesor de dreptul forestier la școala superioară de ape și păduri din Nancy, purtând ca titlu: *«Reflexions sur la Natio-*

nalisation du sol forestier. Cu această ocazie d. Guyot a prezentat și un proiect de lege, coprinzând numai 7 articole, *asupra pădurilor de protecție și asupra regimului pădurilor particulare*.

Amenajarea pădurilor

Ungaria.—În conformitate cu art. 17 din legea forestieră ungară din 11 Iunie 1879, nu se pot exploata fără un amenajament prealabil: pădurile Statului; ale jurisdicțiunilor (sub această numire se înțelege persoanele morale, comitatele și orașele libere sau regale, altă-dată investite cu dreptul de a institui tribunale și cari au conservat, din cauza aceasta, numele de jurisdicțiune); ale comunelor; ale corpurilor ecleziastice, ale persoanelor religioase, precum și acelea cari aparțin fundațiunilor publice și particulare recunoscute; pădurile fidei comisare și pădurile composesorale (din acestea fac parte pădurile cuvenite comunelor în care se află reședința regimentului 13 de grăniceri, româno-bănățean și 14 sârbo-bănățean, precum și acelea cari au devenit proprietatea vechilor iobagi în urma *regulamentului urbarial*, care a avut de scop de a atribui țărănilor, în deplină proprietate, oarecare pământuri în schimbul dreptului de usaj, sau contra unei indemnități plătită proprietarului).

Sunt asemenea supuse obligațiunei amenajamentului pădurile aparținând societăților pe acțiuni întemeiate în scopul exploatărei minelor sau în vederea oricărei exploatări industriale.

După cum vedem pădurile particulare nu sunt supuse obligațiunei amenajamentului, cu toate acestea, prin excepțiune, în ce privește *pădurile de protecție*, modul lor de exploatare se stabilește de ministerul de agricultură după propunerea proprietarului respectiv și în urma avizului inspectorului silvic și al comitetului administrativ: art. 3 din legea din 1879. (Un comitet administrativ se află în centru fiecărui comitat. Acest comitet este format din funcționari superiori și din membrii aleși de consiliul reprezentanților comitatului, în număr de 15—20; el este prezidat de *fo-ispán* (Obergespan pe nemțește), funcționar numit pe viață, senator de drept, care reprezintă guvernul în comitat și ale cărui funcțiuni se aseamănă într-o cât-va cu ale prefecților noștri).

Proprietarii mai sus menționați au fost îndatorați a întocmi pe spezele lor și înainta ministerului amenajamentul pădurilor lor în termen de 5 ani dela publicarea legii, care termen se mai putea prelungi încă cu 3 ani (art. 18).

Pentru siguranța aplicării amenajamentelor, proprietarii pădurilor despre eare se vorbește la art. 17, au fost obligați de a avea silvicultori cu studii speciale, (art. 21) și un număr îndestulător de pădurari (art. 22).

Și dacă ei nu înaintează în termenul prescripționat mai sus amenajamentele referitoare, sunt pedepsiți, pentru pădurile mai mici de 500 pogoane, cu o amendă de 150—300 fiorini, iar pentru cele mai mari, cu 300—1000 fiorini, amendă care poate fi repetată la fiecare 6 luni (art. 49), «Cei cari depășesc, în exploatarea lor, posibilitatea fixată prin amenajament, sunt supuși la o amendă care nu poate fi mai mică de $\frac{1}{4}$ parte din valoarea produselor exploatare pe nedrept, și nici mai mare decât această valoare. Afară de aceasta ei sunt ținuți de a compensa deficitul care rezultă din anticiparea tăerilor micșorând exploatarea anuală într'un timp determinat de comitetul administrativ, sau chiar suspendând complet tăerile într'un interval oarecare (art. 52).

Orice derogățione la dispozițiunile amenajamentului comisă în pădurile prevăzute la art. 17, este pedepsită cu o amendă de 25—500 fiorini, care amendă, în caz de recidivă, se poate urca până la 1000 fiorini (art. 53)

Comitetul administrativ în baza art. 25 al. 3, are dreptul să oprească îndată faptele contrare legii, după ce a ascultat părerea inspectorului silvic respectiv, iar în caz de urgență el poate lua deciziuni în acest sens și fără avizul prealabil al inspectorului, este dator însă să-l încunoștințeze în urmă imediat.

Dacă inspectorul silvic constată că un proprietar și exploatează pădurea contra dispozițiunilor legii silvice, are dreptul de a interzice, în mod provizoriu și pe răspunderea sa proprie, o asemenea exploatare, încunoștințând însă pe dată comitetul administrativ (art. 31).

Bavaria. (Legea din 17 Iunie 1896). — Principiul cardinal ce se are în vedere, când e vorba de exploatarea pădurilor Statului, este menținerea raportului susținut, adică o producțiune constantă (art. 2) și anume, cantitatea cea mai

mare de material propriu trebuințelor regiunii și a localității în care se află pădurea (art. 3) ținându-se în acelaș timp socoteală de necesitățile agricole și industriale (art. 5).

Încât privește pădurile comunelor și ale fundațiilor, pe lângă raportul susținut trebuie să se țină compt mai cu seamă de trebuințele acestor comune și fundațiuni (art. 7).

Pădurile nesusceptibile de o exploatație regulată nu sunt supuse amenajamentului. În această privință autoritatea, care exercită poliția forestieră, decide în mod definitiv, dacă suprafața ei nu trece de 10 hectare.

Pădurile particulare nu sunt supuse obligațiunei amenajamentului, ele nu pot fi însă devastate, adecă nu trebuie tratate astfel încât să se compromită, în parte sau în total, existența lor (art. 41), bine înțeles dacă nu intră în prevederile art. 34 referitor la cazurile când se permite defrișarea despre care se va vorbi la unul din capitolele următoare.

Rusia. (Regulamentul dela 4 Aprilie 1888).— În vederea conservățiunei pădurilor în Rusia acest regulament aplicabil pădurilor Statului, celor cari aparțin administrațiunei Domeniului Coroanei, diferitelor fundațiuni sau societăți, precum și particularilor distinge 2 feluri de măsuri:

a) Unele protejând pădurile contra devastărilor și micșorării capitalului lemnos de exploatare.

b) Altele favorizând alcătuirea de amenajamente regulate și crearea de noi păduri (art. 2).

Acele păduri a căror conservățiune este considerată ca absolut necesară din punctul de vedere al interesului Statului sau al interesului general, sunt supuse la reguli speciale de preservațiune.

Atari păduri sunt *declarate de protecție* (art. 3).

În aceste păduri până la facerea amenajamentului este interzisă orice exploatare, este liberă însă ridicarea lemnelor uscate și cele căzute pe jos.

Amenajamentul acestor păduri se face de către administrația forestieră a Statului, iar dacă aparțin Apanajului familiei imperiale, de către agenții silvici ai acestei din urmă administrațiuni.

Amenajamentele se aprobă de așa numitul comitet pentru conservarea pădurilor, prezidat de capul guvernă-

mântului și compus de mareșalul nobleței provinciei, din presidentul tribunalului de arondisment, precum și din administratorul domeniilor Statului, din delegatul său. sau dintr'un inspector forestier, etc.

În celelalte păduri sunt interzise tăerile devastatoare cari ar micșora capitalul lemnos de exploatare, cari ar face imposibilă regenerarea naturală și ar transforma solul defrișat în pământ incult, steril, pășunatul vitelor după exploatare, precum și în acelea unde arboretele sunt mai tinere de 15 ani (art. 13).

Nu sunt considerate ca tăieri devastatoare acelea cari au fost practicate într'o pădure ne declarată de protecție, în caz dacă acele tăieri sunt făcute în conformitate cu dispozițiunile amenajamentului aprobat (art. 14).

Toate cheltueile pentru efectuarea amenajamentelor pădurilor de protecție se suportă de Stat, afară de acele ale pădurilor Apanajului și trupelor de cazaci (art. 10).

Proprietarii pădurilor în caz când contravin, ei sau regisorii lor, la dispozițiunile articolului 13 (tăieri devastatoare) precum și în caz de derogățiune la amenajamentul aprobat, sunt datori, dacă regenerarea naturală este recunoscută ca imposibilă, de a repopula în mod artificial, în termenul fixat de comitetul pentru conservarea pădurilor, terenurile unde masivele forestiere au fost tăiate neregulat ori au fost defrișate.

În caz de neexecutarea acestei obligațiuni de către proprietar în termenul prescripționat, precum și dacă repopularea nu e satisfăcătoare, reîmpădurirea se face pe cheltuiala proprietarului, după devizul aprobat de comitetul pentru conservarea pădurilor și prin intermedierea agenților depinzând de el (art. 15).

Afară de aceasta comitetele în chestiune sunt însărcinate de a suspenda și de a anula ordinile proprietarilor având de obiect tăierile devastatoare, cari au de urmare distrugerea pădurei (art. 29, al. d).

Tăierea arborilor în pădurile de protecție înainte de aprobarea amenajamentului, sau într'o măsură și în locurile ne autorizate de zisul amenajament; tăierea făcută în pădurile ne declarate ca fiind de protecție contrar dispozițiunilor amenajamentului aprobat de comitetul pentru conservarea pădurilor; tăieri devastatoare făcute contra deciziunii acestuia

comitet prin care le a anulat sau le a suspendat, atrage pentru culpabili, în afară de confiscarea lemnului și plata valorii lor, și o amendă egală cu valoarea lemnului.

Belgia și Franța. Codul forestier Belgian din 1854 și cel francez din 1827. — Toate pădurile supuse regimului silvic — este vorba numai de pădurile Statului, comunelor, stabilimentelor publice, și cele în indiviziune cu Statul — sunt supuse obligațiunii amenajamentului care trebuie aprobat prin decret regal (c. belg. art. 31; c. francez art. 15).

Nu se va putea face nici o tăiere extraordinară, nici o vânzare sau exploatațiune de păduri, în afară de tăierile ordinare prevăzute de amenajament, fără un decret special regal, sub pedeapsa de nulitate a vânzării (c. b. art. 33; c. fr. art. 16).

Dacă din practicarea unei tăeri extraordinare rezultă o anticipare asupra tăerilor ordinare, acestea vor putea fi reduse, în timpul anilor următori, cu o cantitate determinată, prin decret regal și anume atâta timp până ce ordinea prevăzută prin amenajament va fi restabilită (c. b. art. 34).

Elveția. Legea federală din 11 Octombrie 1902. — Această lege împarte pădurile în :

a) *păduri publice*: pădurile Statului, ale comunelor, ale corporațiilor, precum și acele cari sunt administrate de o autoritate publică ;

b) *păduri private*: ale particularilor, precum și cele ale asociațiilor forestiere (art. 2).

Pădurile aceste sunt clasate la rândul lor de către cantoane în păduri de protecție și de raport, (art. 4).

Toate pădurile publice, indiferent dacă sunt sau nu de protecție, vor fi ridicate în plan, dacă această operație nu a fost deja făcută (art. 14) în termenul stabilit de guvernamintele cantonale, trebuie să li se fixeze limitele prin semne de hotar (art. 15). Ele vor fi amenajate și administrate conform instrucțiunilor cantonale. Pentru pădurile cari nu au fost ridicate în plan și la care instrucțiunile cantonale nu putea fi aplicate încă, cantoanele sunt datoare a lua măsuri provizorii proprii de a stabili pe cât se va putea, o producțiune susținută (posibilitatea normală) (art. 18).

Fără prejudiciul reparațiunii complete a daunei cau-

zate, infrafracțiunile la dispozițiunile amenajamentului definitiv sau provizoriu, în caz când legislația cantonală nu prevede nici o pedeapsă, se aplică o amendă de 20 — 300 lei (art. 46).

Pădurile particulare nu sunt supuse obligațiunei amenajamentului, suprafața forestieră actuală trebuie însă menținută repopulându-se complet toate tăierile, precum și toate golurile ocazionate în păduri prin incendii, uragane, avalanșe, în termen maximum de 3 ani (art. 30).

Austria. (Legea din 3 Decembrie 1852). — În Austria proprietarii de păduri, în principiu, nu sunt obligați a'și amenaja pădurile. Dela această regulă nu se face excepțiune, decât când pădurile în chestiune sunt supuse drepturilor de servituți. Ori, cum o mare parte din pădurile Statului, comunelor și altor naturi de proprietari sunt supuse drepturilor de servituți, o mare parte din pădurile Austriei trebuie a fi amenajate.

În adevăr, iată cum glăsuiește art. 9 din c. silvic austriac «Pădurile, supuse drepturilor de servituți, nu numai că trebuie întreținute în bună stare, dar ele urmează a fi exploatate în vederea raportului susținut.

Modul și cuantumul acestor exploatări se determină prin amenajamentul întocmit după cererea proprietarului, sau a celor cu drepturi de servituți, ținându-se seamă de realizarea raportului susținut. Pentru restul celorlalte păduri, excepțiune de cele de protecție, este aplicabil art. 4 astfel formulat :

Nici o pădure nu trebuie devastată, adecă astfel tratată încât existența sa viitoare să fie amenințată, sau făcută imposibilă.

În primul caz devastarea se pedepsește ca și când utilizarea solului forestier se face în alte scopuri decât pentru cultura forestieră, proprietarul obligându-se la împădurire. Dacă cultura forestieră în viitor, nu numai că este amenințată, dar este făcută cu neputință, pedeapsa se poate urcă pânăla 10 fiorini pentru fiecare 60 de arii (6000 m. p.) (art. 4).

În terenurile cari, desgolite pe suprafețe largi, ar putea ușor deveni mobile cele aflătoare la altitudini mari și pe pante prăpăstioase, pădurile nu trebuie exploatate decât numai în fâșii înguste sau în codru cu tăeri succesive și imediat re-

populate. Cele aflate la limita vegetațiunii forestiere nu trebuie totuși tratate decât în codru grădinărit (art. 6).

Pe marginea malurilor râurilor mari, afară de cele formate din stânci, precum și pe versanții munților unde surpăturile sunt de temut, cultura forestieră nu trebuie să aibă în vedere decât consolidarea solului. Scoaterea tulpinilor și rădăcinilor din pământ, numai atunci se poate permite dacă se va lua măsuri ca rupturile pricinuite cu acest prilej, să nu se mai întinză (art. 7). Proprietarii particulari ai pădurilor supuse servituților forestiere contravenind prescripțiunilor comitetului forestier, menționat la art. 4, se pedepsesc cu o amendă dublă sau chiar împătrită a valorii lemnelor tăiate, sau a daunei cauzate (art. 18).

Și pentru ca exploatarea pădurilor să se facă după prevederile legii, prin art. 22 se prevede că: *«proprietarii pădurilor cu o întindere suficientă, apreciată ca atare după cazurile concrete de autoritatea administrativă, sunt obligați a angaja silvicultori recunoscuți de guvern (art. 7).*

Italia. (Legea din 1877).—Cultura forestieră și exploatarea pădurilor nu sunt supuse la nici o autorizație prealabilă. Totuși proprietarii respectivi sunt datori să se conforme prescripțiunilor stabilite de fiecare comitet forestier.

Aceste prescripțiuni nu trebuie să aibă de scop decât de a se asigura menținerea solului, regenerarea și conservarea pădurei în cazul când existența ei interesează igiena publică (art. 4).

Impăduriri

Austria.—Codul silvic austriac prin art. 3 prevede că pădurile Statului și ale comunelor trebuie să fie repopulate în termen maximum de 5 ani de la exploatare.

Din poenile vechi să se împădurească anual a $\frac{1}{n}$ parte corespunzătoare revoluțiunii adoptate.

În pădurile particulare se poate acorda, după împrejurări, un termen și mai lung.

Neîndeplinirea acestei dispozițiuni se asimilează cu defrișarea, pedepsindu-se cu 1—5 fiorini de fiecare 60 arii (6000 m. p.) și cu obligațiunea de reîmpădurire într'un termen fixat de un expert. Dacă reîmpădurirea în acest termen nu se face, pedeapsa se repetă (art. 3).

Pentru Tirol și Voralberb, guvernatorul acestri țări a dispus ca pentru asigurarea împăduririlor, cu ocaziunea vânzării de lemne din pădurile comunale și particulare, proprietarii lor să depună la administrația financiară o cauțiune care se fixează, după propunerea silvicultorului local, de către autoritatea politică respectivă. Cu această cauțiune se preîntâmpină cheltuielile necesare, în caz când împădurirea se neglijează a se face.

Elveția. (Legea din 11 Octombrie 1902). — Ca principiu esențial admis în Elveția este menținerea suprafeței forestiere actuale (art. 20 și 31).

Cantoanele sunt datoare a lua măsuri ca toate tăerile, precum și poenile ocazionate în păduri prin incendii, uragane, avalanșe etc., să fie complet împădurite întru'un termen de maximum 3 ani, (art. 32).

„Se va lua măsuri de a se împăduri terenurile goale cari ar putea fi convertite în păduri de protecție în sensul art. 3 din lege. Confederațiunea sau cantoanele pot ordona creațiunea de păduri de protecție, (art. 36). În cazul acesta confederațiunea, sub titlul de subvențiuni, contribuie cu 50-80% din cheltueli, și acordă proprietarului solului o îndemnizare de 3—5 ori valoarea venitului anual, socotit după media venitului ultimilor 10 ani (art. 42). În schimbul subvențiilor federale cantonul se angajează a veghea ca împăduririle să se mențină în bună stare (art. 43).

În caz de neconformare la art. 32 se aplică o amendă până la 50 lei, iar în caz de neexecutare pentru crearea de păduri de protecție (art. 36) o amendă de 20—100 lei de hectar.

Codul silvic bavarez din 1896. — Locurile goale (poenile) cultivabile de prin păduri se vor împăduri și acolo unde, după exploatare, regenerarea naturală nu este completă se va veni în ajutor pe cale artificială.

Executarea repopulării trebuie făcută în termenul fixat de autoritatea care exercită poliția forestieră, iar în caz de întârziere tribunalul, care, pe lângă pedeapsa de 1 până la 90 mărci (art. 77) dispune efectuarea împăduririi pe costul proprietarului (art. 42).

Ungaria (legea din 1879). — Prin art. 165 se prevede împădurirea terenurilor goale cari, în interesul public, este

nevoie a fi consolidate pentru a se împiedeca avalanșele (prăbușirile de zăpadă), surpările de pământ și rostogolirea petrelor, pentru a preveni devastațiunile cauzate de ape și torențiși pentru a împiedeca înăpădirea nisipurilor mișcătoare.

Proprfetarul terenului destinat a fi împădurit are dreptul de a executa lucrarea numai prin propriile sale mijloace. Dacă el nu se îngrijește a exercita acest drept și când se dovedește că împădurirea va proteja în întregime sau în parte și proprietățile vecine cu perimetrul de împădurit, apărându-le contra surpărilor pământurilor, a prăvălirii stâncilor etc., proprietarii vecini sunt datori a se uni cu proprietarul perimetrului pentru a constitui o asociațiune (art. 166).

Statul favorizează împăduririle :

a) Prin scutire de impozite acordate terenurilor de împădurit ;

b) Prin distribuțiune gratuită de semințe și plante.

c) „ avansuri acordate în cazul când împădurirea este ordonată din oficiu și când particularii sau societățile dovedesc că nu au resursele necesare pentru îndeplinirea lucrărilor ;

d) Prin subvențiuni acordate în cazurile când reîmpădurirea este ordonată din oficiu și când interesații pot probă că avantajul ce vor trage din împădurire este inferior cheltuelilor ce această lucrare le va ocaziona.

În acest din urmă caz Statul varsă diferența între cheltueli și valoarea probabilă de obținut, prin mijlocul subvențiunilor anuale proporționale cu gradul de avansare a lucrărilor, fără a și fi rezervat dreptul la rambursarea acestor sume.

Italia (legea din 1877).—Aplicarea legii este încredințată unui comitet care se află în fiecare district compus din prefect, ca președinte, din inspectorul silvic și, în lipsa sa, de un subinspector, de un inginer numit de ministerul de agricultură și din 3 membrii desemnați de consiliul provincial (județean).

Consiliul fiecărei comune din județ numește un membru care ia parte cu vot deliberativ la lucrările comitetului, numai în ce privește însă teritoriul comunei ce reprezintă (art. 5).

Ministerul de agricultură poate lua inițiativa reîmpăduririi terenurilor supuse servituților forestiere prevăzute la art. 1 din lege. Direcțiunea lucrărilor de împădurire, ce se face cu cheltuiala guvernului, districtelor și comunelor, este confiata comitetului forestier (art. 11).

Administrațiunea forestieră poate fi autorizată prin budget, a cumpăra terenurile goale, a le împăduri, a le vinde, sau a le conceda cu obligația de a le împăduri (art. 112).

Rusia. 4 Aprilie 1888. — Proprietarii pădurilor de protecție, afară de Stat și de administrațiunea domeniului Coroanei, nu pot fi obligați a executa lucrări forestiere necesitând cheltueli (art. 8).

În caz când lucrările forestiere necesitând cheltueli sunt recunoscute necesare pentru conservarea pădurilor de protecție aparținând societăților, instituțiilor, sau particularilor, și când proprietarii acestor păduri nu consimt a face aceste cheltueli pe comptul lor, ministrul domeniilor are dreptul de a cumpăra menționatele păduri pe seama Statului, după estimația făcută conform regulilor admise pentru exproprii pentru cauză de utilitate publică. Proprietarii acestor păduri păstrează timp de 10 ani dreptul de a le răscumpăra, plătind o sumă egală cu prețul de cumpărare de către Stat sporit cu costul lucrărilor făcute în pădure și cu interesul acestor 2 sume calculate cu 6% pe an (art. 9).

Măsuri de încurajare pentru conservarea și repopularea pădurilor:

a) Toate pădurile de protecție sunt scutite de impozitul Statului, sau ale altor autorități.

Terenurile forestiere împădurite în mod artificial se bucură de acelaș privilegiu timp de 30 de ani, dacă prin compensație nu s'a făcut defrișări (art. 29).

b) Direcția pădurilor alege dintre inspectorii pădurilor atașați administrațiunei domeniilor Statului pe cei mai experimentați, pentru a colabora cu cunoștințele lor tehnice la exploatarea pădurilor particulare; ei sunt datori, după cererea proprietarilor, de a le inspecta pădurile, de a le da povețe în ce privește exploatarea pădurilor, precum și de a dirija diferitele lucrări forestiere întreprinse în aceste proprietăți (art. 19).

c) Pădurarii proprietarilor particulari și de la pădurile cedate țăranilor, primesc, după propunerea comitetului pentru conservarea pădurilor, dela ministerul domeniilor pentru lungi și zeloase servicii, precum și pentru merite excepționale, diplome și medalii, conform regulilor admise pentru pădurarii Statului, precum și recompense în bani din fonduri speciale (art. 20).

d) Comitetele pentru conservarea pădurilor propun asemenea ministrului domeniilor pentru recompense onorifice pe cei mai buni administratori de păduri particulare și ale stabilimentelor publice cari fac parte din corpul agenților forestieri.

Rusia. Legea din 6 Iulie 1875 asupra reîmpăduririlor și asociațiunilor proprietarilor de păduri. — Diversele cazuri în cari vor putea fi ordonate creațiunea de păduri de protecție :

1) Când terenurile nisipoase amenință a înăpădi terenurile, uzinele, sau cursurile de apă vecine.

2) Când, din cauza relei scurgerei a apelor de pe platourile înalte, se poate provoca inundări, surpări peste terenurile, drumurile și clădirile din situațiunile inferioare.

3, 4 și 5) Când defrișarea terenurilor împădurite amenință de a secă cursurile de ape vecine, sau a expune terenurile, ori construcțiunile vecine, la violența vânturilor sau la inundațiuni.

În toate aceste cazuri proprietarul fondului, care a cauzat dauna, poate fi constrâns a face, sau a lăsa să se facă pe fondul său, în urma unei indemnizări, plantațiuni sau lucrările necesare pentru a preveni dauna, cu condițiune însă ca aceasta să fie cu mult mai mare decât prejudiciul cauzat proprietarului fondului pricinuitor de pagubă, prin această restricțiune la dreptul său de proprietate.

Defrișarea.

Belgia. — Nici o defrișare nu se face poate în pădurile Statului decât în puterea unei legi, iar în pădurile comunelor și stabilimentelor publice cari ar cere aceasta, decât în virtutea unui decret regal, sub pedeapsă, în contra celor cari ar fi ordonat-o sau efectuat-o, a unei amenzi de 300—600 lei de hectarul de pădure de crâng și de 500—2000 lei de

hectarul de pădure tratată în codru sau în crâng compus ce s'ar defrișa. Administrațiunea forestieră este autorizată prin sentința de condamnare a restabili starea păduroasă în terenul defrișat în termen de 2 ani (art. 103).

În caz când acest termen, dela somațiunea făcută de administrația forestieră în virtutea sentinței în cestiune, nu se face împădurirea, aceasta se efectuează în comptul proprietarului de către administrația forestieră. Incasarea acestei sume se face prin legea de urmărire.

Franța. — Comunele și stabilimentele publice nu'și pot defrișa pădurile fără o autorizatie expresă și specială a guvernului. În caz de contravenție se aplică pedepsele pentru defrișare prevăzute pentru proprietarii particulari. (art. 91).

Nici un particular nu poate să uzeze de dreptul de a-și defrișa pădurea, decât după ce va fi făcut declarațiune la subprefectură, cel puțin cu 4 luni înainte, în timpul cărora administrațiunea poate face cunoscut proprietarului, că se opune la defrișare (art. 219, legea din 18 Iunie 1859).

Opoziția la defrișare nu poate să se facă decât pentru pădurile a căror conservare este recunoscută necesară :

1) Pentru menținerea pământurilor pe munți sau pe coaste;

2) Pentru apărarea solului contra eroziunelor râurilor, fluviurilor și torenților.

3) Pentru existența izvoarelor și cursurilor de apă.

4) Pentru protecțiunea dunelor, drumurilor contra eroziunilor mării și înăpădinei nisipurilor.

5) Pentru apărarea teritorului, în partea zonei de frontieră, care se determină printr'un regulament de administrațiune publică;

6) Pentru salubritatea publică (art. 220).

În caz de contravenție la art. 219, proprietarul este condamnat la o amendă calculată la cel puțin 500 lei și la cel mult 1500 lei de hectarul de pădure defrișat. Afară de aceasta el este ținut, dacă astfel se dispozează de ministrul de resort, să reîmpădurească locul defrișat într'un timp care nu poate să fie mai mare de 3 ani (art. 221).

Dacă proprietarul nu efectuează plantațiunea sau însemnțarea în termenul prescriș prin decizie ministerială, această lucrare se face în comptul său de administrațiunea

forestieră, după autorizația prealabilă a prefectului, care aprobă devizul făcut și-l face executoriu contra proprietarului (art. 222).

Elveția. — Suprafața forestieră a Elveției nu trebuie micșorată.

Defrișările nu se pot face în pădurile de raport fără autorizația guvernământului cantonal și, în pădurile de protecție, fără permisiunea consiliului federal.

Guvernul cantonal, pentru pădurile cari nu sunt de protecție, și consiliul federal, pentru pădurile de protecție, decid dacă și în ce măsură se poate înlocui prin noi împăduriri suprafețele defrișate (art. 31).

În caz de micșorarea suprafeței forestiere fără autorizație federală sau cantonală se pedepsește cu o amendă de 100—500 lei de hectar, cu rezerva obligațiunei reîmpăduririi (art. 46, al. 8).

Rusia. — În pădurile de raport (cari nu sunt de protecție), întrebuințarea terenului forestier la o altă exploatare decât cea forestieră nu este autorizată decât în cazurile următoare :

a) Dacă această conversiune este avantajoasă pentru domeniul din care face parte pădurea ;

b) Dacă terenul este întrebuințat pentru vie, sau pentru pomi fructiferi, în mod timporar chiar pentru cultura agricolă, dar în acest din urmă caz cu condițiune de a împăduri artificial terenul defrișat ;

c) Pentru a rotunji limitele pădurei, pentru a deschide drumuri și de a face construcțiuni ;

d) Pentru fixarea cu semne de hotare a limitelor.

e) În caz de partaj ;

f) Pentru a desființa locurile înfundate ;

g) Când această defrișare se află compensată prin împădurirea prealabilă a unei suprafețe egale și când noile plantațiuni au cel puțin 3 ani de existență și oferă garanții pentru complecta lor reușită.

h) În terenurile împădurite artificial dacă plantațiunile n'au încă 20 ani de existență și dacă prin compensație nu s'a defrișat terenuri forestiere. (art. 11).

Defrișarea sau afectatiunea solului pădurei de protecției la un alt gen de exploatare decât cea forestieră aduce pen-

tru culpabili afară de pedeapsa cuvenită pentru tăiere ilegală, o amendă de 5 ruble de suta de stâneni pătrați de teren defrișat (218, 4 m. p.), (IV al. 2).

Afectarea ne autorizată, în pădurile care nu sunt de protecție, la un alt gen de exploatare decât cea forestieră se pedepsește cu o amendă de 5 ruble pentru fiecare 100 stâneni pătrați ilegali întrebuițați la o altă destinație.

Ungaria.— Orice defrișare sau tăere rasă este interzisă în pădurile sau părțile de pădure declarate de protecție (art. 2 și 4), precum și extracțiunea tulpinelor ori a rădăcinelor (art. 6).

Contravenienții se pedepsesc cu o amendă de 100—400 fiorini. Defrișarea terenurilor împrorii pentru alte culturi ca livezi, grădini sau vii, se pedepsește cu o amendă de 50—300 fiorini de pogon. Aceiaș pedeapsă se aplică și acelor care fac tăeri rase în pădurile de protecție prevăzute la art. 2.

Autoritatea forestieră obligă, afară de aceasta, pe cei în drept la reâmpădurirea părților exploatare ras sau defrișate. În acest scop ea fixează un termen proprietarului care, în nici un caz, nu trebuie să treacă peste 2 ani (art. 47).

Orice proprietar care neglijează să execute reâmpădurirea terenurilor exploatare ras sau defrișate, este pedepsit pe an și pe pogon, cu o amendă de 10—100 fiorini.

Bavaria.— Defrișări totale sau parțiale de păduri sunt permise, dacă:

1) Suprafața defrișată este în mod netăgăduit proprieă pentru o cultură mai avantajoasă, mai cu seamă pentru cultura agricolă, grădinărie, vie, sau livezi.

2) Dacă existența pădurei nu este necesară a servi pentru apărare contra intemperiilor atmosferice, și

3) Dacă cei cu drepturi de servituți și dau consimțimintul pentru defrișare (art. 34).

Defrișarea pădurilor de protecție nu se permite (art. 35)

Cel care, fără consimțimintul autorității poliției forestiere, face o defrișare, o tăere rasă, ori rărește așa de mult masivele încât să ajunge la acelaș efect ca și o tăere rasă, se pedepsește cu o amendă de 200—3000 mărci de hectar. Dacă suprafața e mai mică de 10 arii, minimum amendei este de 10 mărci (art. 75, al. 1).

Autoritatea care exercită poliția forestieră are dreptul de a oprî pe dată contravențiunea, iar în caz de nesupunere pedeapsa se poate urcă până la 6000 mărci de hectar.

Afară de aceasta autoritatea în chestiune, pentru menținerea sau restabilirea stărei păduroase poate să ia cuvenitele măsuri pe calculul celor în cauză.

Austria.—Fără autorizație nici o porțiune de teren forestier nu se poate defrișă, nu i se poate da o altă destinațiune. Autorizația, când este vorba de pădurile Statului, se poate da de ministerele cărora le incumbă atari chestiuni, iar acolo unde este vorba de considerațiuni strategice, sau de apărarea teritoriului, numai după avizul ministerului de războiu, după o prealabilă și minuțioasă cercetare de către autoritățile administrative și ascultarea tuturilor interesatilor.

Când este vorba de păduri comunale ori particulare autoritatea circumscripției (prefectura) decide, după ascultarea proprietarului însuși și a terțelor persoane cu drepturi asupra pădurei în chestiune, dacă din punctul de vedere al interesului public se poate da ori nu autorizarea de defrișare. Dacă cu prilejul acestor cercetări se ridică obiecțiuni de alte persoane cu drepturi asupra pădurei, comitetul cercului invită pe proprietarul care a cerut defrișarea să-și valideze drepturile înaintea tribunalului civil. Până se dă sentința nu se poate aduce nici o schimbare stărei actuale păduroase.

Defrișările neautorizate se pedepsesc cu o amendă de 1—5 fiorini pentru fiecare 60 arii (6000 m. p.), iar porțiunile defrișate, după părerea unui expert, a unui om competente se împăduresc într'un termen oarecare. În caz dacă în acest termen împădurirea nu se face, pedeapsa se repetă.

Exploatarea pădurilor Statului, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere.

Belgia și Franța. — Nici o vânzare de tăieri ordinare sau extraordinare nu se poate face în pădurile supuse regimului silvic, decât pe cale de adjudecațiune publică (art. 36, cod. fr. 100).

În caz contrar vânzarea este considerată clandestină și declarată nulă (37, cod. fr. 18). Funcționarii și agenții cari

ar fi ordonat sau efectuat vânzarea, sunt condamnați solidari la o amendă de 300—3000 lei. Cumpărătorul este pedepsit cu o aceeași amendă.

Observ. Un agent silvic care face o asemenea vânzare din ordinul superiorului său, nu se pedepsește cu mai puțin (art. 37).

Adjudecatarii nu pot, sub pedeapsa de a fi pedepsiți ca și delinvenții, să înceapă exploatarea pădurei fără un permis de exploatare, care se eliberează de agentul forestier delegat în acest scop (art. 51, cod. fr. 30).

Observ. Permisul trebuie să fie înscris. Orice autorizație verbală este nulă, oricare ar fi buna credință a exploatatorilor.

Orice adjudecatar poate numi un păzitor, care trebuie să fie recunoscut de silvicultorul local și să depună jurământ înaintea judecătorului de pace. Acest păzitor este autorizat a încheia procese verbale, atât în cuprinsul suprafeței de exploatare cât și la distanța de unde se poate auzi loviturile de topor. Aceste procese verbale sunt crezute până la probă contrarie. Păzitorul nu poate fi nici rudă în linie directă, nici prin alianță cu pădurarii Statului, ai județului etc., nici cu agenții din localitate, frate, unchiu, nepoți, nici aliați până la același grad.

Distanța până unde se poate auzi loviturile de topor este fixată la 250 metri dela limita exploatărei pentru pădurile de codru și la 150 metrii pentru cele de crâng.

În tăierile grădinarite unde nu ar fi indicate limitele, sau dacă arborii destinați vânzării sunt arbori uscați și căzuți pe jos, sau arbori tăiați în delict, distanța auzului toporului se determină pentru fiecare arbore marcat spre vânzare printr'un cerc de 250 metrii de rază, având ca centru piciorul arborelui tăiat sau destinat a fi (art. 32, cod. for. francez și art. 31 fără ultimul aliniat însă).

Fie care adjudecatar de arbori groși (din păduri tratate în codru), este ținut, sub pedeapsă de 50 lei amendă, a depune la agentul forestier local și la grefa tribunalului arondismentului tiparul ciocanului destinat a marca arborii de lucru din parchetul său.

Adjudecatarul și asociații săi nu vor putea să aibă decât un singur ciocan pentru acelaș parchet, și nici să marcheze alte lemne decât pe acele cari ar proveni dintr'insul, sub

pedeapsa de 200 lei amendă. Totuși în vânzările de puțină însemnătate caietul de sarcini poate dispensa pe adjudecatori de această obligațiune (art. 53). Identic cu art. 32 din codul silvic francez, cu deosebire că amenda este mai mare (100 lei) când nu depune tiparul ciocanului la silvicultor și la tribunal, și de 500 lei când se servește de mai multe ciocane, în loc de 200 lei cum prevede codul belgian.

În cel francez lipsește partea cu dispensa adjudecatorului de obligațiunea prevăzută în cel belgian,

Nu se va putea face de adjudecatar nici o groapă sau cuptor de cărbuni, nici un atelier decât în locurile indicate prin procesul verbal al agenților forestieri sau al gardienilor delegați de ei, sub pedeapsa aplicării contra adjudecatarului a unei amenzi de 50 lei de fiecare groapă, cuptor ori atelier, stabilit în contravențiune cu această dispozițiune, (art. 59, și cod. francez 38).

Adjudecarii și garanții lor, dela data permisului de exploatare și până ce obțin deplina descărcare, sunt responsabili de toate delictele silvice comise în cuprinsul și în jurul locurilor de exploatare până la 250 metri în pădurile de codru și 150 în cele de crâng, dacă păzitorii lor nu și au făcut rapoartele pe cari sunt obligați a le trimite agentului forestier în termen de 8 zile dela data constatării delictului.

Aceste rapoarte nu descărcă de răspundere pe adjudecatar decât pe cât vor fi valabile și vor indica pe delinquenți, sau când în lipsa acestei indicațiuni vor face probă că au luat toate măsurile necesare pentru descoperirea lor (art. 66). Identic cu art. 45 din codul francez cu deosebire că în acesta lipsește ultimul alineat din articolul belgian, și termenul în care rapoartele trebuie trimise agentului este de 5 în loc de 8 zile.

Adjudecarii și garanții lor sunt responsabili de amendele și restituțiunile pentru delictele și contravențiunile comise în cuprinsul și jurul locurilor de exploatare până la o distanță de 200 m. pentru pădurile de codru și de 150 m. pentru cele de crâng de către păzitorii lor, lucrătorii, tăietorii lor de lemne, de către căruțași și orice persoană întrebuințată de adjudecatori (art. 67 și 46 din codul francez).

Dacă în cursul exploatărei sau transportului lemnului se încheie procese verbale de delict sau de rea exploatare,

administrația forestieră poate să le dea curs înainte de epoca facerei recolmentului.

Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni, sau răzași în devălmășie.

Bucovina. - *Art. 1.* Dacă pe baza patentei imperiale dela 5 Iulie 1853 s'a cedat unei grupe de locuitori cu drepturi de servituți o pădure care se stăpânește în devălmășie, fără ca să existe pentru exploatarea ei o administrație bine organizată, codevălmașii sunt datori a se constitui într'o asociație și a prezintă autorității respective un așezământ (statut) subscris de toți codevălmașii sau de către reprezentanții lor.

Așezământul va cuprinde în special :

- 1) Numele și sediul asociațiunei ;
- 2) Numele pădurei și datele din cartea fonciară și cadastrală ;
- 3) Numele și domiciliul proprietarilor devălmași precum și partea ce fiecare din ei o are în devălmășie.
- 4) Indicațiuni asupra drepturilor ce rezultă din devălmășie și asupra datoriilor devălmașilor.
- 5) Dispozițiuni pentru ținerea în evidență a schimbărilor ce au loc în persoanele devălmașilor.
- 6) Numele organelor de administrațiune a asociațiunei.
- 7) Dispozițiuni relative la condițiunile ce se cer pentru ca deciziunile luate să fie valabile.
- 8) Dispozițiuni pentru depunerea socotelilor.
- 9) Dispozițiuni privitoare la modul cum se vor aplană neînțelegerile ce se vor ivi din faptul asociațiunei.
- 10) Dispozițiuni despre reprezentarea asociațiunei în afară Așezământul precum și modificările ce i s'ar face se supun aprobării autorității administrative.

Art. 2. Dacă asociațiunea nu se face, sau proiectul așezământului nu se depune în termenul fixat, ori dacă așezământul nu este întocmit conform dispozițiunilor art. 1, autoritatea administrativă dispune din oficiu reunirea devălmașilor, și le alcătuiește așezământul.

Art. 3. Dacă formarea asociațiunei și alcătuirea așezământului sunt împiedicate prin aceea ca drepturile de folosință și de administrație ale devălmașilor sunt contestate, autoritatea administrativă este ținută ca prin buna înțelegere

să facă să dispară contestațiunile și să întocmească așezământul.

Dacă această încercare nu reușește, autoritatea administrativă ia acele dispozițiuni provizorii, cari sunt necesare pentru a face cu putință exploatarea regulată și administrarea pădurei în devălmășie și în acelaș timp dispune formarea asociației forestiere și alcătuirea așezământului acesteia.

Dispozițiunile provizorii luate privitoare la drepturile de folosință și de administrare contestate, încetează pe dată ce autoritățile cuvenite a hotărît în mod legal asupra acestor neînțelegeri.

Dacă prin atari hotărîri este necesar a se modifica așezământul, autoritatea administrativă prezintă asociației spre aprobare într'un termen oarecare acele modificări și dacă trece acest termen fără nici un rezultat, operează însăși modificările în așezământ.

Art. 6. Pădurile în devălmășie nu se poate exploata decât în vederea raportului susținut.

În acest scop președintele asociației este dator, într'un termen fixat de autoritatea administrativă, a prezenta un amenajament făcut de un silvicultor recunoscut.

Autoritatea în chestiune, poate totuși, când suprafața pădurei este mică, sau când venitul său este neînsemnat, să admită ca în locul unui amenajament definitiv să se întocmească numai un program tehnic sumar (studii sumare).

16) Autoritatea administrativă prin personalul tehnic forestier ce i este atașat, controlează exploatarea pădurilor în devălmășie, căreia la cerere i se prezintă oricând amenajamentul aprobat, regulamentul provizoriu de exploatare sau studiile sumare spre examinare, iar silvicultorul atașat la autoritatea politică are dreptul de a asista la întrunirile proprietarilor devălmași.

Silvicultorul și gardienii pădurei în devălmășie sunt datori a însoți pe silvicultorul atașat la autoritatea administrativă ori de câte ori va voi să viziteze pădurea, precum și ai da, la cerere, toate informațiunile necesare asupra exploatărei pădurei.

17) Contravențiunile la amenajament sau la regulamentul provizoriu de exploatare și la dispozițiunile luate pe

baza acestei legi pentru a asigura buna lor aplicațiune. Întrucât pedeapsa nu este prevăzută în codul penal sau în codul silvic austriac, se pedepsesc de către autoritatea politică cu o amendă de 5—20 fiorini care, în caz de neplată, poate să se transforme în închisoare socotit ziua a 5 fiorini.

Ungaria. (Legea sancționată la 9 Iulie 1898).

Art. 25. Chestiunile referitoare la pădurile și locurile goale în devălmășie, stăpânite de composesorate și de foștii urbarialiști se rezolvă de adunarea devălmașilor în baza așezământului alcătuit în baza prezentei legi.

Hotărârile adunării codevălmașilor se aduc la îndeplinire de președintele și organele executive (comitet, șeful exploatării pădurei, casier etc.) aleși de devălmași.

Adunarea devălmașilor este îndrituită a transmite o parte din atribuțiunile stabilite prin lege în așezământ, președintelui organelor executive.

Observ. Scopul al. 3 este că adunarea devălmașilor adeseori, din cauza prea marelui lor număr, nu se poate convoca deși multe chestiuni mici trebuiesc rezolvite.

Șeful exploatării pădurei prevăzut la al. 2 nu trebuie numai decât să fie un forestier, ci trebuie primit ca un împuternicit care conduce lucrările forestiere și a căror executare o controlează direct.

Art. 26. Codevălmașii față de justiție, de autoritățile administrative și întru cât pădurea și locurile goale se administrează de Stat, față de oficiul forestier al Statului, este reprezentat de președinte, iar în cazuri excepționale de un reprezentant deosebit ales de devălmași.

Art. 27. Adunarea devălmașilor este convocată de președinte, la epoci fixate prin așezământ, ori de câte ori este necesitate, sau dacă este cerută de a 10-a parte din devălmași socotiți după numărul lor.

Ziua ședinței cu arătarea chestiunilor ce urmează a se trata, trebuie făcută cunoscut cu cel puțin 15 zile înainte.

Așezământul întocmit în spiritul legii poate să prevadă că încunoștiințarea să se facă și pe altă cale decât publicarea.

Desbaterile se conduce de președinte, excepțiune de cazul când este prezinte delegatul comitetului administrativ care prezidează adunarea.

Dispozițiunile necesare pentru aducerea la îndeplinire

a decisiunilor autorității, cari nu intră în sfera de atribuțiune a adunării, se iau de președinte.

Art. 28. La adunare au drept de vot proprietarii efectivi, hotărîrea se ia, întru cât prezenta lege nu dispune altfel, de majoritatea devălmașilor prezenți, socotită după părțile lor de proprietari.

În cazurile mai importante a $\frac{1}{4}$ parte din numărul devălmașilor poate să ceară suspendarea pronunțării deciziunii, precum și de a fi prezidați în mod excepțional de un delegat al unei autorități.

În cazul când pădurea și locurile goale aflate în devălmașie se administrează de Stat, la adunarea devălmașilor poate să participe și organele oficiului forestier al Statului.

Observ. În sensul al. 1 este de ajuns pentru a avea dreptul la vot posesiunea de fapt. Dovada dreptului de proprietate nu este necesar. Legea n'a cerut aceasta, pentru că altfel organizarea sau constituirea devălmașilor, din cauza condițiunilor de proprietate neregulate în multe locuri nu s'ar fi putut face decât foarte târziu.

Art. 29. Despre cei cu drepturi de vot se ține o listă cu indicațiunea părților de devălmași.

Dacă aceste părți nu se pot stabili, cei îndrituiți exercitează dreptul lor de vot, pe număr și atâta timp, până ce părțile de devălmași se stabilește pe calea justiției.

În cazul când dreptul unui proprietar sau partea sa de devălmaș în pădure și locurile goale în devălmașie este dubioasă, asupra trecerei sale în lista votanților decide adunarea devălmașilor atâta timp până ce se pronunță justiția.

La vot, nu are drept să ia parte cel interesat.

Art. 30. Sfera de acțiune a adunării proprietarilor devălmași determinată prin prezenta lege nu se întinde asupra vânzării, exploatărei, către codevălmași și punerea de sarcini asupra pădurei și locurilor goale în devălmașie.

Observ. Această dispozițiune nu esclude cu toate acestea, ca adunarea proprietarilor devălmași, pentru a sfârși cu contestațiunile, cari ies la iveală cu prilejul reparațiunii și rectificării semnelor de hotar, să ia cuvenitele măsuri.

Art. 31. Venitul proprietății în devălmașie, după ce se scade numai sarcinile și cheltuelile comune, se împarte între devălmași și anume în proporție cu părțile lor de

drepturi, când el provine din produsele lemnoase rezultate în urma aplicațiunii amenajamentului precum și din alte produse ordinare.

În cazul când în proprietățile devălmașe se practică exploatarea extra-ordinare în afară de prevederile amenajamentului, ministrul de agricultură poate să dispună ca parte din venitul provenit din aceste exploatarea, să se plaseze cu dobândă pentru ca venitul să servească la acoperirea sarcinilor și cheltuelilor comune, iar restul lui, în scopul menționat prin aliniatul 1 să fie împărțit între dâșii atâți ani cât exploatarea extraordinare întrec pe cele ordinare anuale, ori ca venitul din exploatarea extra-ordinare, să fie întrebuințat pentru investițiuni economice, pentru cumpărări de imobile, sau pentru amortizarea de datorii. A se citi copriinderea celor l'alte articole în «Revista pădurilor» de pe luna Decembrie 1909.

Petre Antonescu

O EXCURSIE FORESTIERĂ ÎN BUCOVINA

Cine poate contesta valoarea instructivă a excursiunilor și călătoriilor de studii, folosul practic ce rezultă din vederea cu deamănuntul a materialului meseriei sale, care devin astfel concret și se gravează pentru totdeauna în minte? Dar dacă acestui folos practic se mai adaugă și influența impresiunilor de ordin sufletesc intim, ce se degaje din contactul cu oamenii de aceeași meserie, relațiunile plăcute ce se stabilesc prin împărțirea pentru câtvă timp a neajunsurilor, a micilor dificultăți inevitabile călătoriei, de natură a stringe legăturile sufletești, a apropia sufletele ce se aseamănă, atunci scopul călătoriei de studiu ajunge la un nivel și mai înalt. Și de această natură a fost excursia întreprinsă de Școala de Silvicultură în Bucovina la sfârșitul lunii Iunie 1910. Înainte de a intra în descrierea zi cu zi a acestei excursii, să cercetăm puțin și cauza care a determinat-o.

Notă: Tăerile extra-ordinare devin necesare în urma vânturilor, atacului de insecte, sau maladiilor de arbori când se ivesc pe o scară întinsă.

În 1906, cu ocazia expoziției din București, un mare număr de silvicultori Bucovineni au venit să o viziteze. Silvicultorii noștri au ținut să-i primească în condițiunile cele mai bune. Așa D-lor au fost conduși la Constanța de D-l Inspector N. Nădejde, despre cari păstrează mereu amintiri vii, în alte părți de D-l Inspector P. Antonescu, pe care de asemenea îl pomenesc; nu mai puțin și tinerii silvicultori cari i-au călăuzit în expoziție le-au lăsat amintiri din cele mai frumoase și simpatii neșterse.

Eră astfel indicat ca și silvicultorii noștri să facă o excursie în Bucovina. Până însă să vină rândul corpului silvic, împrejurarea a venit ca școala să-i ia înaintea, căci anul acesta Consiliul profesoral a hotărât ca excursia școlară anuală să se facă în Bucovina. Punerea în comunicație cu Administrația fondului religios din Cernăuți s'a făcut repede, răspunsul a fost și mai repede și într'un mod așa de prevenitor și de delicat, încât excursia fu hotărâtă în mod definitiv, potrivit programului detaliat trimis de la Cernăuți.

Pentru acest scop, Administrația Pădurilor din Ministerul nostru de Domenii, delegă pe D-l P. A. Grunau, profesor de silvică legislație, iar școala pe D-l profesor N. Iacobescu pentru Botanică și Geologie, pe D-l silvicultor conferențiar D. Drâmbă pentru matematici aplicate și pe D-l Constantin Gheorghe silvicultor, șef al pădurei Școalei, călăuza simpatică a Bucovinenilor la expoziție, pentru manipularea fondului excursiunii.

Plecarea avu loc din Brănești sub conducerea D-lui C. Gheorghe în seara de 27 Iunie. În București întâlnirăm la gară pe D-l profesor Iacobescu, plecând cu toții cu trenul de 10.05 din Gara de Nord. După o noapte obositoare suntem sosiți a doua zi de dimineață la Burdujeni, de unde luarăm trenul la Ițcani pentru vizitarea Sucevei, cu cetatea lui Ștefan cel Mare. Întorși la Ițcani, ne întregirăm convoiul prin D-nii Grunau și Drâmbă, luând trenul la Cernăuți. Ajunși aci, am fost întâmpinați în gară de funcționarii superiori ai fondului religios gr. — or., și anume de D-l Consilier superior (Oberforstrat) Arthur Krahl, subadministratorul Fondului, D-l Consilier superior Iohann Heger și D-l Consilier-jurist D-r Cornelius Homiuka, cari ne au urat bună venire.

Timp de nouă zile, D-nii silvicultori Bucovinenii ne-au condus în cea mai marte a domeniului forestier, arătându-ne

detailat tot ce D-lor au făcut pentru a aduce pădurile Bucovinei la idealul dorit de știința silvică. Frumusețea naturală a acestei provincii, cu admirabile covoare verzi împetrițate cu flori și învrăstăte cu aurite lanuri de grâu, tăiate de râuri cari, isvorând din munții fermecători îmbrăcați în haine pădurărești, scilipsec argintiu la soare și dau atâta viață și roșnicie locurilor, ne-au lăsat încântătoare și neșterse impresiuni. Apoi amabilitatea extremă și curtoasia atât de dulce a bunurilor noastre primitori, au făcut cu acele câteva zile petrecute împreună să ni se pară ca un vis frumos ce se

Suceava. Aspectul general al orașului.

De departe, mănăstirea S-tului Ioan, scilipește prin țiglele sale noi (pag. 355).

întipărește plăcut, și a cărui amintire de atâtea ori inveselește și inobilează sufletul. Expresiunile lipsesc pentru a putea exprima aceia ce încercau inimile noastre inundate de sentimente atât de variate, de dragoste, de mulțumire, de admirațiune și de recunoștință.

Nu mă pot opri înainte de a începe darea de seamă a excursiunii forestiere, să vorbesc ceva în treacăt și despre

Suceava, visitarea căreia nu eră coprinsă în programul excursiunii.

Îndată după sosirea la Burdujeni, am căutat să obținem permisiunea de a vedea Suceava și de a avea pasportul colectiv nu l-aveam cu noi, fiind la D-I Grunau, însă grație amabilității D-lor Șef și Subșef al stației Burdujeni și a D-lui Polițai local, am putut obține această permisiune și ajungând cu trenul la Ițcani, o luarăm pe jos spre Suceava. Eră ora prânzului și credeam să putem prânzi la «Școala română», dar nefiind anunțați de mai înainte, nu puturăm găsi mâncare. D-I Cosmovici, dirigintele școlii avu gentilețea a ne conduce la restaurant, și dupe masă pornirăm cu toții, între care și un domn notar, tot român, ca să vizităm monumentele importante ale vechei capitale a lui Ștefan cel Mare.

De departe, mănăstirea S-tului Ioan¹⁾ scilipește prin țiglele sale noi, de colori variate. Înaintea porții principale un turn, în mijlocul curții biserica, pe care nu o puturăm vedea, fiind ora când lucrările interioare trebuiau să fie inspectate de comisia tehnică, venită în acest scop de la Viena. Din curtea principală cu biserica, trecurăm într'a doua curte, plină de tarabele neguțătorilor de obiecte de cult, cruciulițe, mătânii, lumânări, iconițe, pe cari le oferă cu sgomot pelerinilor și vizitatorilor²⁾. Într'un unghiu al acestei curți anexe se află o capelă mică cu două încăperi, una conținând sicriul cu reliquiile, de argint aurit și cu sculpturi, iar cealaltă servind de paraclis. Principalele episoade din istoria acestui sfânt sunt zugrăvite în ulei pe pereții exteriori ai capelei.

¹⁾ Mănăstirea este zidită de domnitorul Bogdan și continuată de fiul său Ștefăniță. Cu timpul zugrăveala primitivă stricându-se s'a zugrăvit din nou. Astăzi se cantă să se șteargă toate stratele superpuse, spre a se descoperi cea ce a fost la început și apoi a se restaura.

²⁾ Se știe că la anumite epoce precum era cu câteva zile înainte de sosirea noastră, de asemenea și toamna, orașelul Suceava e locul de pelerinagiu al populațiilor vecine și chiar depărtate (Moldova, Galiția, Basarabia și chiar provinciile depărtate ale Rusiei) cari vin să se închine reliquiilor Sfântului Ioan cel nou, martir basarabean, dar de origine arabă, ucis de musulmani.

Aceste reliquii au fost luate de Polonii veniți cu Sobieski în Moldova. După împărțirea Poloniei și anexarea Bucovinei de Austria, împăratul Iosef II dete ordin să fie readuse în Suceava.

Cetatea, care se află pe un deal în fața orașului, se desparte de dânsul printr'o vale adâncă, în care curge o gârliță. Mult timp s'a cărat piatra cetății în oraș unde servea la construcții și la pavatul străzilor. Astăzi însă s'au luat măsuri contra acestei devastări, instalându-se înăuntrul cetății un pasnic, care și-a zidit chiar acolo o colibă. Se fac săpături sub conducerea arhitectului vienez Romstorfer, descoperindu-se astfel noi ziduri și noi încăperi. Cetatea datează dinaintea lui Alexandru cel bun, apoi treptat, domniile următoare au mărit-o întărindu-i zidurile, căci se vede alipită

Suceava. Cetatea.

Se află într'o pivniță care servă de muzău, depuse blocuri de gresie modelată cu gresia (pag. 356).

lângă o zidărie mai veche, o a doua și chiar a treia lucrare mai nouă. Pe lângă piatra ordinară de construcție, se găsește și piatră mai nobilă, marmură și granit, cari au fost aduse de departe. Se află într'o pivniță care servă de muzău, depuse blocuri de gresie modelate cu dalta, cari au servit ca ușori, tocuri de ferestre și chiar rămășițe de statui.

Vedem pivniți unde ședeau soldații de gardă și-și țineau

armele, apoi bănuite încăperi ale locuinței domnului și o mică bisericuță pe fereastra căreia se văd încă bine resturi de zugrăveală, — apoi închisori întunecoase unde s'au găsit schelete încătușate, în fine diferite locuri de strajă și șanțuri adânci ce se umpleau cu apă, ca obstacol contra asediatorilor. Să nu uităm bucatăria, camerele unde se păstrau grâul și făina și chiar sala de baie. Fiecare săpătură aduce noi descoperiri. Un pasnic bătrân ne explică, cu multă istețime rostul acestor triste și tăcute locuri scumpe, cari altă dată vuiau de ferbântate pregătiri răsboinice în zile de restriște,

Suceava. Cetatea.

O mică bisericuță pe fereastra căreia se văd încă bine resturi de zugrăveală (pag. 357).

sau răsunau de falnice petreceri domnești în zile de isbândă!

Privind orașul din înălțimea cetății, bisericile predomină clădirile celelalte, impunându-se prin aspectul lor majestuos.

După ce intrarăm în biserica Mirăuților,¹⁾ vizitarăm o-

¹⁾ Tradiția spune că în timpul domnilor Moldovei rezidenți la Su-

rașul, dupe care cu trenul local, ne întoarșerăm la Burdujeni.

În aceeași seară, petreceam în Cernăuți, luând masa în compania iluștrilor amfitrioni la «Prăvălia română», în așteptarea zilei următoare când trebuia să începă a ni se desvelii secretele științei și artei Silviculților Bucovineni.

ZIUA I-ia¹⁾

După ce vizitarăm dimineața la iușeală mărețul palat metropolitan, cu săli impozante în stil maur și bizantin, cu camere spațioase și somptuoase, cu capela mitropolitului — o admirabilă bijuterie, — plecarăm în trăsuri spre ocolul Franzthal, în depărtare de 17 kilometri. Ne conduce D-nul Oberforstrat A. Krahl.

La Franzthal se află o școală de brigadieri ule cărei cursuri țin zece luni; aci predau lecții D-1 șef de ocol (Forstverwalter) Theodor Ouelhla, asistent Theodor Vicol și elev silvic (echivalent cu silviculțul asistent al nostru) Silvius Ciupercovici. Trebuie notat că toți silviculții ce i-am cunoscut în Bucovina, erau diplomați ai Inaltei Școale din Viena.

Cu domni de mai sus pornirăm să vizităm împrejurimile Școalei. Ocolul coprinde 5400 ha pădure și 3000 ha domeniu agricol. Începutul de gospodărie silvică datează de la 1875. Se urmărește constituirea masivului numai din stejar cu fag, eliminându-se carpinul, care le invalează.

În apropierea reședinței ocolului și școalei, care are o înfățișare elegantă, se află o pepinieră care procură stejar de un an și doi ani, destinați a fi introduși pe cale artificială în pădure. Pueții suferă de mană, o ciupercă *Erysiphe communis*, respândită în toată Europa ²⁾.

ceava, ceața din deal putea comunica cu biserica de la Mirăuți printr'un pod suspendat de piele de bivol, ce se întindea ad-hoc pentru trecerea familiei domnitoare.

¹⁾ Explicațiunile asupra importantelor lucrări forestiere executate, aparținând diferitelor ramuri ale Silviculturii, ne-au fost date parte direct în limba română, parte în limba germană, din care erau traduse românește de D-1 prof. Grunau. Explicări asupra constituțiunii geologice și geografiei fizice și botanice s'au dat de D-1 prof. Iacobescu, iar asupra construcțiunilor forestiere de D-nii conducători, între cari a excelat D-nul Subinspector Patzak, precum și de D-1 Drâmbă.

²⁾ Am avut-o și noi pretutindeni în pădurea Cernica pe arborii bătrâni în apropierea monastirei.

Urcăm în pădure pe un drum forestier pe marginea unui pârâu ale cărui capricii au fost domesticate prin dese plantațiuni de sălcii. Drumul, lucrat în mod simplu cu dendrometrul Boze, are o pantă de 3 ‰ și a costat 1 coroană metrul pătrat. El servă pentru transportul lemnului iarna.

Masivul compus cum am zis din Fag și Stejar e pretutindeni foarte bine curățit. Se aplică cele patru tăieri de regenerare, iar în cea din urmă se introduce Stejarul cu plantatorul, în Marte. Revoluția pentru Stejar e calculată la 120 ani, iar pentru Fag²⁾ la 80. Planul de exploatare se face pentru zece ani; există și un plan general pentru 20 de ani, prevăzându-se pentru alți 10 ani cum au să meargă exploatarea. Baza amenajamentului este principiile lui Judeich, dezvoltate actualmente de Gutenberg.

Pe marginea drumului, grămezi de steri foarte regulat și bine fasonate. Pentru tăiatul, adusul și fasonatul unui ster, se plătește 90 heller, plus vreascurile cu diametru mai mic de 3 c.m.

Trecem printr'o parcelă unde s'a făcut o tăiere de în-sămânțare. Puișorii instalați și lumina ce se cerne prin masiv, ne arată cu câtă îngrijire au fost conduse tăierile.

Intr'alt loc s'a practicat întâia tăiere secundară acum un an; nu uniformitate, nu calapod unic, ci s'a rărit după cum au cerut împrejurările. Ce este, ce ar putea să fie, ce trebuie să facem? Aceasta e întrebarea ce trebuie să ne punem în fiecare caz special. Observarea masivului, a solului și celorlalte alte condițiuni de producțiune, răspunde la primele două chestiuni; silvicultura ne spune ce trebuie să facem.

Se taie pe cheltuiala administrației și se vinde dupe taxă; stejarul însă se vinde pe cale licitativă. Șeful de ocol incasează sume, le depune, și ia alt:le pentru plăți.

Intrăm apoi într'un arboret unde a avut loc tăiere definitivă; e în vârstă de 30—40 ani. Acum 4 ani s'a făcut o

²⁾ Pe unul din acești Fagi, la o înălțime de mai mulți metri, D-I Iacobescu recunoscă tumoarea neagră pseudomorfică așa de comună în pădurile noastre de câmp pe Ceri iar la munte pe Fagi și pe care Silvicultorii locali o denumeau «Krebs» adică cancer, din cauza asemănării cu excrescențele canceroase. Rezultă că ciuperca pseudomorfosei vegetale are o arie geografică foarte întinsă, probabil că se întinde și mai departe de hotarele Bucovinei spre Galiția și Rusia.

răritură și peste 3 ani se va face din nou. Răriturile se fac în stejarul dominat ; lucrătorii le execută mai ușor, căci le pricepe și o minte mai puțin ageră. Rărituri «claircissements par haut» nu se practică, de și au ideie de asemenea operațiuni. Am admirat mult siguranța și îndemânarea D-lui Oulehla, când dă sentința de «bleibt» or «weg» pentru fiecare arbore. Vara se fac răriturile și e mai bine, căci îți dai mai ușor seama de necesități. La arborele bătrâne, tăierea are loc iarna. Mai înainte, pe stânga drumului, s'a rărit de curând ; arboretul e mai albicios căci s'a scos carpinul, rămânând fagul. Carpinul mai ales, e urmărit cu înverșunare, căci nu oferă vre-o rentabilitate și apei copleșește prea repede.

Venitul net anual al unui ha este de 30 coroane, 3—4 coroane pe ha venit net din rarituri.

În dreapta, numai tăieri de regenerare, căci regenerarea naturală este baza culturai aci ; vine apoi completarea masivului și asigurarea speciilor de valoare, cum e stejarul. Stratul de frunze moarte descompuse e subțire și e foarte bine, căci nu trebuie să ne bucurăm de prea mult humus. Vedem subarboretul dominat mult destinat să fie scos, căci el nu e nici o speranță pentru viitorul masivului, ci din contră poate să ne împedice regenerarea.

Scoborâm în vale ; aci sunt patru piețe de experiențe, conduse de stațiunea de experiențe din Mariabrun, în cari s'au făcut diferite rărituri pentru a se constata influența fiecărui fel. O ploaie care ne apucase mai din vreme pe neașteptate unu mai înceta ; se vede că cerul a vrut să ne puie la încercare înaintea de o masă îmbelșugată și mult animată în pădure.

Masa se sfârșește cu curtenitoare toasturi și veselitoare cântece și pornim cu trăsurile spre stațiunea de drum de fier Hliboka, de unde avem de luat trenul pentru Putna.

Trecem printr'un sat. E horă ; foarte mulți ruteni, grași, rumeni, răsând ; par a nu se gândi la nimic. Ne întâlnim și cu români, flăcăi și fete ; unii au tricolorul la brâu și ne privesc foarte prietenos.

Din punct de vedere geologic¹⁾, terenul aparține quater-

¹⁾ Ne-am servit foarte mult de harta geologică a Bucovinei de d-l Ing. Paul, Consilier de mine, împrumutată cu multă grațiositate de ocolul Franthal.

Skizze
über die Nutzungsgflächen
am Forstversteckbesitz
Putna
für die Jahre 1909-1913
Maßstab 1:75000.

Zeichenerklärung:

- Nutzungsgflächen
- Lokalbahn
- Waldbahnen
- Straße und Waldbahn
- Straßen
- Winterungwege
- Einschnitt
- Exursionslois

Planul Ocolului Putna.

narului; sus în pădure era miocenul sarmatic, cu facies flisch tomat de dale de șisturi argiloase.

La Hliboka, conducătorul nostru se schimbă; ne întâmpină D-I Forstrat Anton Pokorny.

Ajunși seara pe inoptate la Putna, ne primește D-I sub-inspector (Forstmeister) Leo Jirku, șeful ocolului local, D-I Forstverwalter Aurel Zurkan, șeful ocolului din Oberwikow și D-I Forstasistent Dem. Zurkan. Ne abatem pe la fabrica de sticlă de geamuri, și dupe o jumătate de ceas suntem la monastire unde suntem ospătați și găzduiți în mod foarte îndatoritor. La masă pe care o luăm în marea sală de mâncare a monastirei, vorbește D-I Dem. Zurkan în numele părintelui Archimandrit, superiorul monastirei, absent pentru căutarea sănătății la Govora (în țară), urându-ne bună venire. Ne pregătim printr'un bun somn înălțitor în masivele și confortabilele chilii, pentru excursiunea proiectată a doua zi.

ZIUA II-a.

La ora 7 dimineața pornim cu trenul forestier în sus pe valea Putnicioarei. Ni se distribue fie căruia câte o schiță a ocolului, în care se arată exploatarile de făcut pentru anii 1909—1913, indicându-se și itinerariul excursiei.

Ocolul silvic (Forstwirtschaftsbezirk) Putna, are o suprafață de 11200 ha, din care 11050 pădure. A fost amenajat definitiv în 1898 și la 1908 amenajarea a fost revizuită. Lucrările topografice s'au executat parte cu teodolitul în triangulațiuni, fixându-se 58 puncte de primul ordin; parte cu busola fixându-se liniile între parcele și alte detaluri între punctele de plecare. El e foarte bine rotunzit și împărțit în 198 parcele sau în total 520 subparcele. Baza împărțirii o formează liniile naturale: văile pe de o parte, muchiile pe de alta și apoi pâraele; dacă lipsesc aceste linii naturale, se deschid linii în pantă.

Trenul se oprește dese ori pentru ca să putem face observațiuni. Așa ne putem da seama cum bradul suportă excelent acoperișul, pe când la Franzthal văzusem fagul în imposibilitate a fi acoperit, fără să-și peardă energia creșterii.

În stânga drumului vedem un parchet exploatat. Brazilii și molizii se taie și se cojesc în parte, pe când vârful se lasă

cu crăci pentru a evapora umezeala, apoi după 6 săptămâni se retează și se formează butuci.

Firma Blându & C-*nia* are contract cu Fondul ca să taie toți arborii dela 18 cm diam. la înălțimea peptului în sus și să formeze în butuci trunchiuri de cel puțin 13 cm. la capătul subțire și de 3 metri lungime. Se constată apoi dimensiunile, se calculează volumul și prețul pe care trebuie să-l plătească firma înainte de a începe năruitul butucilor spre calea cu vagonete. În urmă firma e obligată să curețe parchetul de rămășițe tăind și adunând crăcile în grămezi sau răspândindu-le în bucăți mici, uniforme, pe toată suprafața. De asemenea e dator să curețe drumurile, cărările și pâraele, și dacă le-a ruinat să le repare.

Antreprenorul taie. Contractele sunt stricte, și administrația ocolului supraveghează în mod foarte vigilent, nelăsând să se taie rău. Produsele extraordinare ca doborâturi de vânt se recoltează în regie.

Se fac tăieri rase. Se recurge la regenerare naturală, însă în fond exploatarea e o tăiere răsă, căci se taie tot ce se poate utiliza. Antreprenorul e obligat să taie arborii mai mari ca 18 cm. Ce se vede rămas nu are nici un viitor pentru existența pădurii, sunt niște rezerve fără rost; deci se lasă acolo căci altfel nu rentează. Se contează pe regenerarea naturală, pe semințis preexistent și adus de vânt, apoi se ajută cam cu 4000 pueți la ha. Natura e așa de darnică că în unele locuri nu e nevoie de nici un ajutor. Molidul are o putere de diseminațiune uimitoare.

În parcela 153 s'a plantat în 1901 și 1902, 91300 molizi de 3 și 4 ani și 1500 bucăți larice; a costat 751.59 coroane sau 26.40 cor. la ha.

Pepiniera de molizi de la Pârâul porcului, are o suprafață de 54.4 arii. E înființată în 1900 și a dat până anul acesta 192900 plante nerepicate și 60400 repicate, de 4 ani. Costă anual 977.14 cor. așa că 1000 de plante nerepicate («sădite») vin 3,5 cor. iar 1000 repicate 4,5 cor. Din cauza ploilor fiecare puet are «pantaloni» fiind stropit de noroi; deci trebuie curățit. În alte locuri brazda nu s'a repicat ci s'a redus numărul cu foarfecile. Se face rotație; acolo unde s'a repicat se seamănă. Semănatul se face cu mașini sistem Planet. Semănatul ca și alte lucrări în pepinieră se execută primăvara,

iar după topirea zăpezii se apasă pământul în jurul plăntuțelor care au să rămână pe loc și se scot acelea care sunt de întrebuințat, apoi se leagă câte 100 și se transportă la locul destinat, unde se îngroapă în pământ umed până au să fie date în mâna lucrătorului. Locul rămas gol se amestecă cu compost, se curăță de larve de insecte și se începe semănatul sau răsăditul la 5 cm. distanță plantelor de 2 ani. Depărtarea între rânduri e de 25 cm. așa că și plivitul se face cu mașinile. Materialul pentru răsădire se ia din semănături, rărind totodată și semănătura care se face cu intenție mai deasă.

Nu se întrebuințează exclusiv numai repicatul, căci în acest caz ar costa prea scump, ci se pune și material de mâna a doua. Unde se poate, se plantează cu material mai efin, căci se pune întrebarea: Nu cum-va repicând nu facem de cât o acțiune de violență asupra plantei care s'ar traduce printr'o stânjineală în vegetație?

O măsură de precauțiune demnă de citat este următoarea: în niște cutii închise având jos cioburi de sticlă ca să nu intre șoarecii, s'a semănat *Pinus cembra* a cărui semințe sunt delicatose pentru paseri și alte animale. Ingrijitul pepinierei peste vară, ca plivitul, reparatul rândurilor, udatul, se fac de femei, primind 120 cor. cu totul. Pentru a ține pământul umed, se acoperă semănăturile cu cetină și în zilele călduroase se udă dimineața și seara cu apă stătută, iar după răsărire se apără cu gratare gingașele plante de razele prea tari ale soarelui, de violența grindinei și de ploaia care batătorește. Gratarele se ridică pe la 1 August.

În parcelele 152 și 106 se află porțiuni despădurite. Deși pentru un silvicultor defrișarea e un *horribile dictu*, totuși e necesară pentru a da loc de grădină de legume și de alte culturi agricole precum și de pășuni, unor organe administrative prea depărtate de centrele populate.

Defrișarea a costat la ha. 250 cor. în parcelele 152, și 296 cor. în parc. 106; mai puțin în primul caz căci erau mai multe rădăcini de fag care putrezesc mai ușor, 2—3 ani; pe când pentru a putrezii rădăcinile bradului trec câte 10—15 ani, mai ușor în fine putrezesc rădăcinile ale molidului.

Apucăm în sus pe linia Strujinoasa, la capătul căreia sunt 2 locuri de depozit, unul pentru butuci așezat peste pârâul Strujinoasa, celălalt pentru lemne de foc, săpat în teren.

Lemnul de foc pe lângă cecece rămâne dela lemnele prețioase e fagul, a cărui exploatare urmează după aceia a rășinoaselor. Se taie prin Septembrie și se scoate foarte cu greu iarna pe jilipuri sau pe sănii cu impedicători. In Voivodeasa se zice că sunt lucrători speciali cari trag și sănii încărcate cu câte un ster și mai bine și le coboară pe râpi cu o abilitate extraordinară.

Ne întoarcem către vaea Putnicioarei. Molidul are o vegetație luxuriantă în văi, săgeata anuală depășește 1 m; crește însă spongios și la 40—50 ani îi putrezește inima, căci locul e umed și bogat. Bradul însă e la locul lui și numără uneori până la 600 cercuri anuale cărora li se dă numirea de «majii». E drept că molidul e cerut universalmente, culoarea roșie și aschiera punând pe brad în inferioritate, cu toate acestea s'a abuzat punându-se vreo 15 ani numai molid.

Acum se îngrijește bradul, răspândindu-se fie prin seminceri lăsați în urma exploatării, fie prin plantațiuni și sămânță aruncate deadreptul.

Fagul este combătut; se caută a se introduce molid și brad, dar nu-l exclud nici pe fag, căci atunci n'ar mai rămâne nici molid nici brad.

O deosebită atențiune se dă la Acerinee (*Acer pseudo-platanus* și *platanoïdes*), cari nu pot fi răspândiți decât prin însămânțare naturală; în pepinieră sămânța s'a uscat.

Am reluat vaea Putnicioarei; trecem pe lângă alte două locuri de depozit de câte 6000 și 4000 metri cubi. Linia urcă mereu până la 40%, cecece face ca iarna pe îngheț să fie periculos drumul la vale. Atunci se aruncă nisip pe șine. La punctul final al decavillului se află un alt depozit mai mare pentru butuci și lemne de ars, iar de aci pleacă un drum până la sfârșitul văii, înlesnind astfel scoaterea produselor lemnoase din cele mai depărtate parcele ca 121—131.

Apucăm înapoi vreo 2 km. și după ce luăm un «Waldfrühstück» părăsim trenul și trecem prin parcela 118 ca să vedem cum se prezintă un loc unde s'a făcut o tăere.

Pădurea s'a exploatat pe o suprafață de 59,75 ha. în 1903, 1904 și 1907 realizându-se 15200 m³ marfă fasonată, și din rămășițele tăeturilor s'a mai obținut în decursul anilor 1907, 1908 și 1909, 42 metri cubi lemn pentru draniță și 5592 lemn de ars. Paltinii destul de răspândiți, lăsați ca se-

minceri și-au făcut datoria. În 1905, 1907 și 1908 s'au plantat 154.000 molizi de 3 și 4 ani și 2000 de frasini. Pe lângă plantație s'a mai semănat pe ha. câte 10 kg. sămânță de brad. Spesele împăduririi artificiale se urcă la 88822 cor. În definitiv cam 18—20 cor. îi costă cheltuelile de repopulare pe ha. După însămânțarea naturală se fac plantații, punându-se numai acolo unde se cere. Bărbații fac loc cu cazmaua iar în urma lor vin femeii și plantează pueții aduși într'un hârdău sau cofă cu nomol. Siguranța prinderii crește, cu cât puetul este mai mic.

De burueni se sperie foarte puțin. Găsim *Epilobium grandiflorum* și *montanum*, cari se înmulțesc foarte ușor prin sămânța lor aripată, *Petasites vulgaris* umbrește multisor, precum și un *Carex*; mai vedem *Asplenium filix-mas*, *Equisetum*, *Briza*, *Salix caprea* și *incana*, *Sambucus racemosa*, *Daphne mezereum* mult, *Lonicera nigra* și *xylosteum*. Moliftul se simte bine înconjurat de burueni; în ce privește bradul nici nu se mai discută. Fagul nu copleșește aci.

Mergem apoi pe o cărare orizontală în parcela 117.

Specialitatea acestui ocol este o rețea de drumuri și cărări de circulație bine distribuite, suficient de numeroase și mai ales cu pante moderate și regulate, cari după cum știm sunt prima condiție a unei bune gestiuni într'o pădure de munte. 350 km. de cărări brăzdează după un plan de ansamblu ocolul. La jumătatea înălțimii coastelor e o potecă desfășurată orizontal pe 80 — 100 km. iar restul până la 350 km. leagă muchia cu valea. Pădurarul face cu drag serviciul fără să se istovească și fără să-i pretinzi să supravegheze și să umble prin pădure. Costă 5 heller metrul curent de cărare. Afară de cărări mari sunt în acest ocol 15 km. șosele care au costat 2.20 cor. metrul curent, 18 km. drumuri care se pot întrebuința vara și iarna a 1.50 cor. și 65 km. drumuri de iarnă a 0.60 cor. Toate aceste drumuri și cărări au costat, dela 1898 de când s'au început construcțiile și până acum 158000 cor. cu reparații cu tot.

În parcela 117 s'au tăiat în 1907, 15.20 ha. care au dat 5222.6 m. c. de marfă fasonată sau 344 m. c. pe ha. În primăvara aceasta s'au semănat cam 10 kg. pe ha. semințe de brad constând 8.15 cor.

În partea NV. văile Pârâu Varnița și Cracul Sec, par-

celele 109—113 și 114—117, ne oferă rezultatul trist al exploatărilor anterioare, al exploatărilor de văi întregi. Cumpărătorii, ca și la noi, nu vor să intre în exploatare până nu le dai să tae mult. Acum se răspândesc tăerile în subserie căci e o greșală a concentra tăierile într'un loc. Antreprenorul, e adevărat, nu se poate mulțumi cu 1 ha. dar să nu-i dai complexe mari de cât 400 ha. Aceste tăeturi sunt reinpădurate în mod natural și prin plantațiuni.

Dintre insecte, fără a da de îngrijit am găsit pe brazi pe *Tomicus curvidens*, pe molizi *Tomicus tipographus*, iar lemnul e atacat de *Tomicus lineatus*.

Cerbul strică în prăjinișuri. Se înmulțesc foarte tare; în 1902 au făcut pagube mari.

Ne scoborâm iarăși în valea Putnișoarei pe unde ne-am suit.

Terenul aparține stratelor carpatice inferioare cu gresii și sisturi argitoase fără fosile.

Trecem pârâul și suim prin parcelele 131 și 134 unde avem pădurea seculară, sombră și melancolică. Arbori înalți de câte 40 -50 m. Ți se impune pe tăcute; admirațiune, teamă și respect față de acești giganți cari par că nu se mai isprăvesc, cari sunt atât de bravi față de pigmeii ce se luptă atât între ei, năzuind care mai de care, tot mai sus la lumină. Și cu toate astea nu e departe ziua când strigătele ascuțite ale ferăstrăului și zgomotul nemilos al toporului vor profana liniștea fermecător misterioasă și plină de mii de basme, și pădurea din aspectul ei serios și măreț va lua acel aspect copilăresc, destrăbălat și hărățagos pe care-l văzurăm adineaori.

Poteca duce pe la o sărărie (Salzlage) pentru cerbi. Înainte erau aproape 500 cerbi și ciute și 200 țapi și capre. Iarna grea din 1908—1909 a nimicit generația tânără, apoi braco-najul și faptul că organele administrative au fost foarte ocupate cu silvicultura, au mai inpuținat vânațul. Dela 1902 până la 1910 s'au împușcat 400 cerbi. Vulpi sunt prea multe, apoi jderi, dihori, pisica sălbatică; nu lipsește nici râsul. Lupii și mistreții sunt numai în treacăt. La Franzthal se semănă ghinda în pădure, dar porcii au distrus semănăturile, lucru ce s'a întâmplat și la noi la Brănești anul acesta. Dintre păsări, găinușa de alun abundă.

Molidul rănit de cerbi devine suport pentru ciuperci; luăm colecțiuni. Pe jos, *Agaricus (Lactarius piperatus)* (iușan, ciupercă comestibilă). Gelivurile sunt destul de frecvente, ici și colo câte un arbore doborât de vânt. Unii diu arbori ating dimensiuni colosale, întrecând 40 m. înălțime și furnizând 20—25 m. c. lemn. Molidul mult dominat numără peste 20 de ani, cu o înălțime de abia de 1 m.

Ceeace se remarcă în aceste păduri, ca și în toate celelalte păduri ce le-am vizitat în urmă, e că lipsește clasa mij-

In Valea Putnicloarel.
La căsuța de vânătoare «Aurora» (pag. 368).

locie, pe când clasele tânără și bătrână de arbori sunt foarte bine reprezentate.

Sosiți la căsuța de vânătoare «Aurora» (Aurorahütte) luăm masa, la sfârșitul căreia d-l Franz Kralikorski, conducătorul trenului fostier, ne-a cântat cu o voce sonoră și duiosă un «Waldlied», cântec forestier și vânătoresc, cu accentul răsboinic în care pare că auzi strigătul vibrant al cornului de vânătoare, alternând cu o strofă patetică ca un freamăt suav

al pădurei. Când D-l Kralikorski ajunge la partea finală cu :

Dann kehr ich immer wieder,
 Ins grave Dorf hinab,
 Im Walde will ich sterben,
 Im Wald gräbt mir mein Grab!

aplause delirante, formează refrenul.

E nevoit să repete, și împreună cu d-lui se asociază și D-nul Zurcan tânărul, și D-nul subinspector Jirku, harnicul și neobositul silvicultor care nu-și înțelege viața și meseria altfel decât în mijlocul păduri. «Dacă aș fi silit să plec de aci, cred că aș muri» repeta el adesea. Trăia acolo de 23 de ani; el crease starea actuală a ocolului aceluia, cunoștea fiecare arbore, fiecare colțișor, îi plăcea să se plimbe singur cu pușca la spinare, ascultând cece numai urechia lui putea să audă, secretul acelei minunate naturi în mijlocul căreia numai, el se găsea la dânsul acasă. Admirabil exemplu de imitat!

Cântăreții sunt învăluți de întreaga asistență cu priviri de simpatie și mulțumire. Apoi luăm fotografii, și plecăm scoborând pe pârâul Strujinoasa, de unde ne ia trenul și ne duce la Putna. Aci vizităm biurul ocolului, trecând în revistă numeroase hărți, tablouri și reviste. Așa pe o hartă vedem ocolul împărțit în sectare de pază după sistemul gestiunii parțiale, fiecare agent având valea întreagă. Mai inspecțăm încă un tablou cu regiuni diferite colorate în vederea prețurilor ce se pot obține pe materialul lemnos. Nu uniformitate, ci regiuni de prețuri, cele din apropierea locurilor de desfacere și din locuri ușor accesibile sunt mai ridicate; cele lalte mai estine. În sfârșit ni se arată proiectul decauillului. Toate drumurile se construiesc în regie de direcția Fondului, nu de antreprenori, ci sunt proiectate de silvicultori și executate tot de ei. Direcția cuprinde un biuro pentru comunicațiuni. Calea ferată din valea Putnicioarei e în lungime de 9 km. și a costat suma de 180000 coroane, plătită din suma aprobată Fondului de către Ministerul Agriculturii pentru construcțiunea căilor de comunicație pe toate domeniile Fondului. Mai se găsește un registru în care se arată sub formă tabelară proprietățile după parcelele ce le compun. În fiecare moment își poate da cineva seama prin ce faptă a trecut parcela.

În planul de exploatare se vede scris pe o față ceea ce are să se facă și pe alta dacă s'a realizat ceea ce s'a propus. Astfel încetul cu încetul se câștigă cu siguranță propunerea.

În planul de repopulare se arată cât a costat și dacă s'a putut face în condițiunile amenajării.

Planul de campanie anual arată totalizarea devizelor, pe când noi facem deviz pentru fiecare lucrare în parte. În cursul anului se are obligațiunea a aduce la îndeplinire ceea ce se găsește în planul de campanie. Mai este un jurnal general; pentru fiecare parcelă în parte se arată ce s'a făcut în timp de 10 ani; în fine un plan de detalii pe o scară mai mare, jumătate din cadastru (cadastru $\frac{1}{2880}$) și un tarif, căci aci se vinde după un tarif anume făcut pentru 3—4 ani, iar nu după licitație; un caet de sarcini etc.

În timpul inspecțiunei ocolului ni se pregătește o coroană mare verde, împletită cu cetini de brad, pe care ne ducem să o depunem la mănăstire pe mormântul lui Ștefan cel Mare. În acelaș timp cerem să se facă o mică slujbă religioasă în amintirea marelui apărător al neamului. Biserica mănăstirei Putna, altădată fala bisericilor lui Ștefan cel Mare a suferit vreo patru reparațiuni în decursul timpurilor; penultima a fost făcută de arhitectul Romstorfer, în timpul împăratului Francisc Iosef I. Biserica, lipsită astăzi de frescele primitive, e împărțită în sens transversal în trei compartimente, dacă socotim deosebit tinda și altarul.

În penultima încăpere, dincoace de altar (naos) se află în partea dreaptă mormântul eroului, format dintr'o piatră mare funerară, ridicată puțin d'asupra solului și închisă într'un înveliș de lemn sculptat, cu geamuri. D-l Sivicultor D. Zurkan ne spune un detaliu care ne miră; anume că originar, mormântul fusese în ultimul compartiment în fața altarului, în mijloc și în aceeaș linie cu lespezile podelei. Când în 1874 s'a făcut ultima reparație, s'a desfăcut și mormântul. După obiceiul feudal, voevodul fusese așezat în groapă îmbrăcat în armura lui și pe o grilă de fier, apoi acoperit de piatra funerară, aceeaș ce se găsește astăzi pe actualul mormânt. Prin infiltrația apelor prin grila de fier, corpul putrezi cu totul, fără să mai rămână ca rămășiță din cea ce a fost Ștefan cel mare de cât câte-va petice de stofă constituite din mătase și fir metalic. Poate că armura a fost luată de

Turci cari de atâtea ori au prădat monastirea. Resturile de cari vorbii se păstrează astăzi ca reliquii într'o urnă în muzeul monastirei. Schimbarea locului mormântului se explică prin grija ca să nu mai fie profanat prin călcarea cu piciorul.

După terminarea pioasei datorii, ne fotografiarăm în

Monastirea Putna.

Ne fotografiarăm în grup la ușa bisericii (pag. 371).

grup în ușa bisericeii. Din ușe se vede pe deal o cruce unde ni se spune că e locul de unde a tras Ștefan cu arcul.

Plecarăm să vedem chilia sihastrului Daniil. E săpată în stâncă în felul gropilor de lut, menagindu-se o bancă de piatră drept pat. Pe pereți abia se văd niște urme de zugră-

veli. Dedesubtul chiliei se află săpată o a doua pivniță, unde tradiția spune că Ștefan și-a lăsat calul când a venit să ceară sfat bătrânului.

Cu mintea plină de această evocare a unui trecut așa de glorios, ne suim în tren pentru Falcău.

(Va urma).

Iulie 1910

Poiana, Futna.

C. IVANOVICI

Stagiar silvic

DIN LITERATURA STREINĂ

Un brad Colos.— Buletinul Societății Centrale forestiere din Belgia, semnaleză existența unui brad Colos în *Orvin*.

Acest arbore, unul din cei mai mari brazi din Elveția, și poate chiar din Europa, crește în localitatea Orvin, aproape de Bienne și pe versantul de Nord-Vest al munților Jura, la o altitudine de 1.070 metri. Fiind crescut izolat, pe un sol fertil și bogat în humus, este foarte rămuros și se termină printr'o impozantă coroană; segeata sa se împarte la 26 metri înălțime în mai multe părți. Circomferența sa care este de 8 m. 20 la O.m. 10 de la pământ, măsoară 7 m. 10 la 1 m. 30; înălțimea sa totală este de 34 m. 50, volumul trunchiului ar fi cam de 38 m. c. 50; dacă se adaogă vârful și tulpinele secundare, se ajunge la un volum de 66 m. c. Suprafața pe care o acoperă este de 227 metri pătrați.—Vârsta să nu poată fi dată decât aproximativ, și prin comparație cu un alt gingat având acelaș diametru la nivelul solului, și care a produs 96 steri de lemn; s'a conchis astfel că acest brad din Orvin ar putea să aibă 300 de ani.

* * *

Chiparoși giganți.— Dacă Europa ne oferă giganți în felul celui de mai sus, America ne prezintă și ea alți tot atât de interesanți. — Astfel *Jurnalul Forestier Elvețian*, ne citează câteva exemple de chiparoși giganți, care se întâlnesc în Mexic, pe creștetele Orizabei.

Unul din cele mai splendide exemplare poartă numele de chiparosul lui Montezunna¹⁾ acolo dupe tradiție, și-a așezat lagărul

¹⁾ Ultimul Rege al Mexicului, care a fost învins de Cortez, și care s'a lăsat să moară de foame.

Cortez, când a fost isgonit din Mexic unde domnea Montezunna. Acest arbore, în vârstă cam de 700 ani are o înălțime aproape de 52 metri, și o circumferență de 12—15 metri, dupe locul unde se măsoară.

Un altul numit *noplea de neliniște* are 18 metri de circumferință. Dar cel mai frumos este acela din Tule, aproape de Oaxaca, acesta are o circumferință de 32 de metri și 46 metri de înălțime. Vârsta sa este estimată la 2000 ani.

* * *

Nouile Societăți Forestiere. — Asociațiunile forestiere se înmulțesc pe fie care zi în Franța, și dacă numirile lor variază, apoi, scopul lor principal rămâne același: Protecțiunea Arborelui. De curând ziarul *Le Bois* face cunoscută înființarea, în despărțimântul Joigny (Jonne), unei societăți care își propune să se opună la împușinarea crescândă a pădurilor și să favorizeze, în acea regiune, sporirea numărului arborilor în genere, sporirea gardurilor vii, și a terenurilor împădurite, față de neajunsurile pricinuite prin lipsa lor avuții, bunului trai, și higienii locuitorilor.

În acest scop, societatea organizează conferințe, concursuri, decernă premii, răspândește broșuri; semnalează îmbunătățirile de făcut în acea regiune. precum plantațiunile dealungul drumurilor și râurilor, împădurirea terenurilor goale etc. — Pe lângă aceasta, ea încurajază și secondează inițiativa privată și publică sub toate formele sale;

Pe de-altă parte, la Ancizes-Comps se anunță înființarea unei societăți numită *Familiala*; aceasta este o societate de ajutor mutual pentru toți membrii familiei și constituie pensuni pentru toți societarii la vârsta de 60 ani.

În aceeași localitate mai există și o Societate Școlară Forestieră Arboricolă și pastorală, foarte bine organizată. Această societate școlară are un buget bine subvenționat; pe lângă aceasta i s'a cedat și un teren comunal, pe care s'a înființat o pepinieră silvică și împădurirea acelu teren a și început cu îngrijirile elevilor.

Pentru a face ca și Societatea Școlară să participe la beneficiile organizate de Familiala, iar acesta din urmă la venitul împăduririi s'a adus o îndoită modificare în statutele celor două societăți.

Pe deoparte, Familiala, considerată ca membru activ al Societății Școlare, varsă o cotizație anuală de 0 lei 15 bani pentru fiecare din membrii săi; Pe de altă parte, produsele împăduriri fă-

cute de Societatea scolară vor fi împărțite în 3 părți egale : Una va rămâne societății, alta va fi vărsată Familiei pentru fondurile sale de pensii, și a treia va fi repartizată între toți societarii și distribuită pe levretele lor individuale de la casa Națională de pensii.

Evident că asemenea proiecte nu pot găsi de cât urări de prosperitate și reușită, în inimile tuturor.

Din buletinul Societății forestiere „Franche Compté”.

D. D r â m b ă
Silvicultor

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru spo-

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

rirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatarea și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producție a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodușă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

Domnul I. N. Pilat, deputat, a fost numit membru în Consiliul de Administrație al Casei Pădurilor.

* * *

În comptul exercițiului 1909—1910, până la 31 August a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat lei 6.004.975 bani 15, față de 6.201.454 bani 65, încasați în epoca corespunzătoare a exercițiului 1908—1909, prevederile bugetare fiind 6.200.000; în comptul exercițiului 1910—1911 până la aceeași dată s'au încasat lei 1.921.605 bani 89, față de lei 2.144.715 bani 12 încasați în aceeași epocă din exercițiul 1909—1910.

* * *

Pe ziua de 1 Noembrie a. c. au absolvit cursul Școlii speciale de silvicultură, obținând diploma, următorii 12 elevi: Agapie Gh., Apostolescu C., Diaconescu I., Ionescu Gh., Ivănescu V., Marcu A., Mihălcescu V., Mușat D., Otin P., Paiș F., Sfetcovici C. și Teodorescu N.

* * *

În urma licitației pentru păduri ținută în ziua de 21 Septembrie a. c. s'a aprobat vânzarea a 29 păduri.

DIN TRECUTUL PADURILOR NOASTRE

Date istorice privitoare la Moldova

G. Ghibănescu

- 1635 Cuvântul *Богодин* care, în românește, este un nume propriu și numește cele 2 județe răpite de Austria la 1777, eră în trecut un nume comun și care se referea la orice codru, care se compuneă din copaci de fag (*sl. бoукоуъ* adj. dela *бoу-ли-кѣве* fagus).
Uricar XXIII 121 note.
-
- 1689 Faimosul codru al Bucovinei, de o întindere de mai bine de 40 de leghe.
Ph. D'Avril: Voyage etc. în Tezaur III 187.
-
- 1700 Lemnul dat tătarilor (învoială) pe gratis.
Cantemir, Descriptio Moldaviae, pag. 30, ediț. Academiei.
-
- 1700 *Producțiunea lemnoasă*: Stejarii moldovenești, calitatea lor. Codrii în principal.
Cantemir, p. 29 Descriptio Moldaviae
-
- 1774 *Hatışerif împăr. p. pronom. Mold. dat lui Gr. Ghica*
Cheresteaua ce «din vechime» se tăia din munții Moldovei să se deă și de acum înainte (când se vor cere) pentru trebuința cetăților Rumeliei. Bina-eminii să deă chitanțe. Ea să se plătească din birul țarei, atât tăiatul cât și adusul.
Uricar VI 442.
-
- 1776 M-rea Sf. Spiridon din Iași percepea venituri dela : șeicele mari «ce se pogoară pe Siret» și de la șeicele mici; de tot catargul ce se pogoară pe Siret, dela toată cârma, de tot trinketul, de tot sirinul mare și mic, de tot «tahatlâcul ce se pogoară pe Siret», dela tot dulapul mare și mic,

dela grinzi, dela scânduri de brad și de teiu «ce vin pe apă».

Uricarul XIX 380.

1782 Febr. *Răspunsurile Divanului făcute din ordinul lui C. D. Moruzi la întrebările guvernatorului Bucovinei.*

Dumbrăvile și rădiurile sunt ale stăpânului moșiei și fără învoirea stăpânului nimeni nu poate lua lemne sau nuele, sau a dărâma. Iar codrii și pădurile meree sunt libere și oricine poate tăia și lua orice fel de lemne, fără plată și neoprit de nimeni; însă numai locuitorii țării aceștia; iar locuitorii megieși din țările limitrofe sunt opriți, prin firman împărătesc. Unde vor fi sate (românești) pe sub codri și păduri, «alții străini»- străini de altă țară?—nu pot tăia lemne pentru trebuința lor, împrejurul acelor sate; dar mai în lăuntru, mai în fundul codrului pot și străinii să taie și să ia.

Uricarul XI 263—4.

1792 Oct. și
Noembre

Al. C. Moruzi a luat măsuri ca să proteagă tăierea pădurilor fără nici o socoteală.

Până acum, prin condica Vistieriei, era hotărât ca numai *rediurile și dumbrăvile să fie oprite și apărute*, iar *luncile și pădurile meree* (=întregi), adică codrii merei (întregi) erau neapărate și liber oricare a tăia ori câte lemne ar vrea. Aceasta a adus un mare rău. Mai ales *lunca Prutului*, fiindcă n'au fost până acum de loc și nici odată poprită, ea a suferit foarte mult, ceea ce a făcut că chereșteaua din locurile învecinate cu ea să se scumpească, fiind nevoie de a se aduce acum chereșteaua mai de departe din alte păduri; aceasta pentru că n'au fost păzite pădurile «după cum prin alte țări»; s'a suit prețul chereștei atâta de mare că parc'ar veni din străinătate.

Locuitorii ce aduceau spre vânzare lemne de foc, nefiind pădurile poprite, căutau cari copaciu este mai bun și mai drept și-l tăiau 1 entru foc, des-

picându-l ca să arate lemnele cât mai frumoase spre a luă un preț cât mai bun. Nu luau lemnele cele oborite jos, lemne de ars, dar nearătoase.

Alții oborau copaci mari și luau numai cren-gile de încărcau carele, ca să nu se ostenească; și lăsau tulpinele să putrezească, pe când «dintr'o tulpină ca acelea puteau să încarcace 10 și 20 care», zic boerii.

Locuitorii, ce făceau cherestea și le duceau pe plute pentru corăbii, tăiau câte 10 și 15 copaci până aflau un lemn bun de le venea la măsura ce le trebuia; așa că pentru un lemn stricau 10 și 15 care rămâneau să putrezească în pădure.

Locuitorii apoi își ierneză mulți vitele prin pădure și le strică, mai ales dumbrăvile.

Mulți din locuitori obișnuesc de tae de-arândul copacii din păduri meree de o fac câmp pentru arat, nevoind să meargă să are la câmp, pentru depărtare. Alți locuitori strică pomeții și livezile cu arbori fructiferi, nefiind vre-o poruncă de a-părare a acestora.

Așa în cât multe dumbrăvi și păduri și codri meree au rămas aproape câmp. «Așa la ținutul Sorocăi au fost niște dumbrăvi ca niște codri, «acum mai nici nu se cunosc unde au fost»; asemenea și în jud. Covurluiului au fost câțiva codri meree, din care cu înlesnire se trimitea la Galați pe plute cherestea pentru trebuința Țari-gradului; acum au rămas aproape câmp, numai abia se cunosc ciriteii».—Tot asemenea au rămas și alte păduri mari și lunci. Și de nu se vor luă măsuri va ajunge vremea să numai aibă de unde luă cherestea mare necesară Țarigradului și altor sarhaturi. Ei propun mai multe măsuri, tin-zând în acelaș timp a'și creea mari beneficii dela țărani ce ar tăia lemne.

1792 Oct. și
Noembrie

Măsurile propuse de boeri și aprobate de Al.
C. Moruzi pentru *păduri* :

1. Sub nici un cuvânt să nu se tae lemne din

rediuri și dumbrăvi. Jirul ce se face acolo să-l aibă stăpânul moșiei să-l vândă la negustori și alții ce fac turme de mascuri. Contravenienții la acestea să se pedepsească. Ciubuccii ce taie ciubuce din pădure să dea stăpânului din 10 unul. Din: haragii pentru vii, bețele pentru cercuri, pari și nuele să dea iarăși din 10 unul; banii însă drept zăciuală să nu iee stăpânul moșiei. — Din lemnele căzute jos să fie liber ori care a luă fără să dea zăciuală.

2. Lunca Prutului și a Siretului și alte lunci să fie poprite a nu se strica «după obiceiul norodului celui prost». Lemne de foc de aici să ia numai din cele căzute jos, sau să-și taie, dar numai copaci de fag «nefiind atâta de trebuincios. Negăsind nici lemne căzute jos, nici de fag, să taie din copacii cei proști, ce nu sunt de trebuință. Pentru lemnele de foc nu vor da zăciuală. Pentru cherestea să se învoiască cu stăpânul, dând zăciuală din 10 lemne unul. Contravenienții se pedepsesc.

3. La pădurile și codrii merei să pue stăpânii păzitori. Pentru cherestea de negoț să se învoiască cu stăpânul, și să dea zăciuală din 10 unul. Pentru cherestea cerută dela locuitori prin ordin domnesc, pentru cea necesară bisericilor și pentru cherestea necesară locuitorilor șezători pe acea moșie (unde e pădurea) pentru trebuința zidirii caselor lor, să nu dea zăciuală. — Lemne de foc, din cele căzute jos, din fag ori din copacii cei proști să fie liberi ori cine a luă, fără zăciuală, atât locuitorii de pe acea moșie (cu pădurea) cât și alți locuitori ori de unde ar fi.

4. Cu totul oprit a se tăia *pomi* (=fructiferi) pentru nici o trebuință.

În fine boerii mai cer și Vodă aprobă ca toamna după terminarea lucrului de câmp, boerii să ceară «un ajutor, în chip de clacă», dela locuitorii șezători pe acele moșii, ca să iasă într'o zi sau în câte va fi trebuință cu plugurile să are și să sa-

mene ghindă; iar pe unde vor fi ciritei că-i cerețe ca să se înlesnească creșterea copacilor.

Uricarul I, 345—352

1792 Oct. Anaforaua boerilor pentru protejarea pădurilor sub Al. Const. Moruzi al Moldovei.

Intocmai după Uricar.

V. A. Urechiiă Ist. Rom. IV, 439—442 vezi Uricarul t...

1792 Oct. Măsurile luate de Al. Moruzi pentru protejarea pădurilor, luncilor, dumbrăvilor etc.

V. A. Urechiiă Ist. Rom. IV, 15, Uricarul I, 184

1792 Dec. Alt hrivos pentru păduri întocmai ca cel mai înainte (din v. I s. II). Acele măsuri se iau: «întâi ca să nu se strice pădurile, dumbrăvile, luncile și codrii în zadar precum s'au stricat până acum, ca să vie întru cea desăvârșită lipsă», al doilea pentru ca și stăpânii de păduri să aibă un beneficiu dela pădurile de pe moșiile cum au acei cu moșii de câmp. Se interzice cu totul țărănilor a'și ține vitele prin pădure de mâncau fânul și dărâmând pădurea; ci numai învoindu-se cu stăpânii moșiei, atunci să fie liberi. Este apoi interzis țăranilor a tăia pădurile și a preface locul în câmp pentru arat. Se obligă apoi țăranii și pentru clacă pentru a semăna ghindă.

Uricarul IV, 43—48.

1794 Dec. Locuitorii se jeluiesc că pe baza regulamentului pădurilor, făcut mai înainte, proprietarii fac abuzuri și-i asupresc, fie oprindu-i cu totul, fie luându-le dela toate zeciuială.

Hrisovul lui M. C. Șuțu pentru rândueala dregătorilor ținutului.

Uricarul IV, 53.

1794 Dec. Mihail C. Șuțu
Nizam pentru păduri.

V. A. Urechiiă Ist. Rom. V 532 și v. VI.

Uricar IV, 43.

1796 Dec.

Al. I. Calimah

Dumbrăvile, rediurile, pădurile și codrii «*merei*» sunt apărate «după domneștile condici» și poprite ca să nu se tae de nimeni fără de știrea și cu învoirea stăpânului moșiei. Sunt liberi a lua din toate acestea copacii căzuți jos, precum și copacii de fag. Lemne de foc pot lua locuitorii fără a da zeciuală. Dar pentru lemne sau chereștea de neguțătorie trebuie să se învoească.

V. A. Urechiiă Ist. Rom. VII, 271.

1799 Dec.

Șeici și catarge veneau pe Siret; ele plăteau o dare; asemeni veneau pe Siret (la Galați); Sirean, *tahtalâc*, dulapi, trunchiuri, grinzi scânduri etc.

Uricarul I, 87.

Hrisov dela C. A. Ipsilant pentru M-rea Sf. Spiridon.

1785 August

Idem un hrisov dela Al. I. Mavrocordat (întocmai), în aceeași cauză.

Uricarul I, 107.

1801 Oct.

«Când vede cineva cu ce profuziune Providența a acoperit cu păduri țărmi Mării Negre și când se gândește că în orice altă localitate Constantinopolul—prin chipul său de a construi și prin deseale sale incendii,—ar fi epuizat numai decât pădurile cele mai vaste, nu se poate a nu'i veni în minte că vorba trivială că e un Dumnezeu pentru copii și bețivi se potrivește și turcilor de minune».

Hurmuzache: supl. I, v. II, 216.

1802 N-bre

Chereșteaua ce se va cere din țară, să se plătească prețul tăerei și căratului în bani gata de către cei însărcinați cu binalele (bina-eminii?) Dar raelele să nu cumva să ducă aceste chereștele afară din hotarele țării, în altă parte.

Hatișerif de privileg. țării (în Cond. lui C. Ipsilante)
în tezaurul de monumente istorice vol. II, 312.

1803 Iulie Pe baza actelor vechi se dă un hrisov în pricina imașului Botoșenilor. Intre altele găsim că :
«Vii mai mult de cât sunt până acum făcute pe locul acesta, împrejurul târgului, altele să nu se mai adauge.

Uricarul IV, 161.

Ante 1812 *Notițe statistice oflate la finele unui chronograf.*

Frumoasele păduri și codri n'au nici o pază și nici o orânduială în tăerea lor, mai mult se dărapănă.

Chiar acea cherestea care se taie, nu se exportă cu prețurile cuvenite. Din speculația tăerei pădurilor, se folosesc mai mult străinii speculanți de cât însuși acei cu codrii și munții.

Uricarul XIX, 293

Ante 1812 *Notițe statistice aflate la finele unui chronograf.*
Cherestea de tot felul, e foarte bună.

Se exportă *pe Prut și Siret* la Dunăre și de aci pe Marea Neagră la Țarigrad și alte locuri.

Uricarul XIX, 284.

1826 *Cheresteaua* ce se pogoară la schela Galați să plătească 3% din valoare. Cea împărătească și domnească nici o vamă. Dar este cu totul prohibit a exporta cheresteaua în altă parte de cât la Țarigrad.

Cheresteaua ce se importă de aiurea liberă de orice vamă «spre îndemnarea celor ce o vor aduce».

Uricarul XXII, 302.

1836 *Plutele cu lemne ce se scoborau pe Siret* plăteau la Vădeni o taxă, de care pe nedrept se bucura guvernul Munteniei. Deja prin regulamentul organic plutele de pe Siret erau scutite de ori ce taxe.

Comercianții de lemne din Galați au cerut gu-

vernului să intervină pentru abolirea acestei taxe (conform Regulamentului), în acelaș timp ei cer de bună voe stabilirea acestei taxe la Galați (taxe care să'i atingă numai pe ei); și sumele să servească la înfrumusețarea orașului.

Hurm. supl. I, v. V, 515.

1841 S'a exportat în acest an o mare cantitate de lemne.

«Spicuitorul» cere ca să se ia măsuri pentru o tăere mai sistematică a *pădurilor*; căci așa cum se exploatează acum pădurile, cu toată abundența de lemne ce o dau munții atât consumației interne cât și Turciei, ele—pădurile — vor fi în curând distruse.

Spicuitorul moldo-român, 1841, No. II pe April, Maiu, Iuniu, pag. 106.

1847 Martie În cursul anului 1846 s'au pus în lucrare: legea care regularisează administrația averilor clirosului; legea pentru desrobirea țiganilor M-rești în deobște și ai statului; și legea pentru cruțarea pădurilor prin înțelepte îngrădiri. (p. 540).

Departamentul averilor bisericesti este datoriu între altele, și a se îndeletnici de cruțarea pădurilor aflate pe moșiile clerului. Departamentul a depus multă sârguință; până acum «s'au parchetuit» 41.645 fălci de pădure.

Ofisul etc. pe 1846. Hurm. supl. I, v. VI, 543.

1848 În cursul lui 1847 «s'au parchetuit» 36.440 fălci de pădure pe moșiile M-rești; aceeași operație se va începe în primăvara anului următoriu și asupra pădurilor de pe moșiile M-rilor închinete.

Ofisul etc. pe 1847, Hurm. ibidem, pag. 557.

1848 «Siretul . . . servește de vehicul cherestelei ce din munți se cară la Galați».

La Piatra se formează principalul deposit de

cherestea, adus aci pe Bistrița și apoi tot pe acest râu se transportă în Siret și de aci la Galați.

Princip. N. Șușu, Notițe statistice asupra Moldovei, 15. (Traducerea lui T. Codrescu).

1850

Cherestea scosă din munți se transportă la Galați pe Bistrița «și alte pârae ce dau în Dunăre». La Galați o cumpără neguțătorii străini și o transportă pe mare, «în porturile mari unde se durează corăbiile» 28.

În Constantinople cele mai multe case sunt făcute cu lemn din Moldova 28.

Ea aduce un venit anual de mai multe milioane de lei 28.

Mai înainte de 1828 cherestea ce se cerea foarte multă la Constantinopol de turci se plătea cu fiat («prețul hotărât din Țarigrad»). Apoi eră și un special slujbaș orânduit pentru cherestelele din Moldova; el se numea Direccibașa; venea în țară să îngrijească de lemnul ce se cerea; aducea cu sine măsurile după care să se taie lemnul. Ținuturile Bacău, Neamț și Suceava «nu făcea alta peste vară decât cherestelele turcești». Direccibașa avea oamenii săi «împănați prin satele dela munte cu privigherea măsurilor»; pe lângă aceștia se mai trimeteau și într'adinși boieri ai Domniei. «executori în facerea cherestelelor ca să fie mai de grabă» 29.

Drăghici, I, 28 — 29.

Nucii s'au împuținat de când au început a se face mobile de lemn de nuc. Erau foarte mulți în Moldova și de o grosime rară.

Drăghici, I, 26.

1850

Din munți se scotea cherestea, care se transporta la Galați pe Bistrița «și alte pârae ce dau în Dunăre».

Manolache Drăghici: Cronica Moldovei pe 500 de ani, I, 281.

1852

Gr. A. Ghica

După al 3-lea an a Domniei lui Ghica s'a dispus a nu se mai pava ulițele cu lemn ci cu pietre cubice. Pavagiul cu lemn avea 2 mari desavantajii: 1) Pădurile care se prăpădeau cu aceasta, 2) nu era solid trebuind a se repara de 2 ori pe an, ceea ce era cu neputință a se face în Moldova regulat.

*Drăghici, II, 230.***Date relative la Muntenia**

1792 Ianuar. Lemnele de foc ce se vând în țară plătesc vamă 1 ban la 10. «Cheresteaua, adică lemnele cele luate» se exportă în Turcia; plătesc vamă 10 bani de car.

V. A. Urechiă Ist. Rom. IV, 235.

1785 August

Sub M. Suțu

Dumbrăvile «după obicei și după dreptate» sunt păzite (acele pentru cari e anume ordin); locuitorii oprîți a nu lua nimic din ele.

Pădurile de ghindă sunt «ferite»; locuitorii pot numai lua lemne din cele uscate și din dărămături căzute, cari nu vor fi de altă treabă de cât pentru foc.

Pădurile neroditoare nu sunt oprite; locuitorii pot lua lemne pentru trebuințarea caselor lor ori de ce trebuință, și de foc, «că pentru aceea clăcuesc»; însă numai locuitorii șezători pe acea moșie. Iar de vor vrea acei locuitori să ia lemne pentru cherestea de vânzare sau lemne de negustorie să se înțeleagă cu stăpânul moșiei și să dea dijma, și așa vor fi liberi a lua.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., I, 425.

1791 Oct. Se împart bani pe la locuitori pentru strângerea *pașachinei*.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., IV, 177.

1791 Oct. În diverse județe un număr de locuitori (chiar

unele sate întregi) sunt *podinari*, «osebiți de orânduiala locuitorilor țării de obște.» Au obligația a tăia din păduri podinele și a le aduce la oraș, când se cer.— Ei se jeluesc că stăpânii de păduri nu-i lasă să taie «după cislă ce s'au făcut din partea Divanului».— Ordin să fie ajutați de ispravnici.

V. A. Urechiă Ist. Rom. IV 359—60,
etc., V. și pag. 363—4.

1791 N-bre *Cazuri de păduri apărute, cari au fost mai de tot prăpădite în vremea războiului.*

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IV, 130, 131 și 232

Carte de pădure «*oprită*». Totuși locuitorii au drept a tăia lemne pentru trebile caselor lor, pentru lemne de foc, nuele, pari, etc., fără plată; iar pentru cherestele și lemne de vânzare au a plăti avaețul pământului «*zeciuală*»; locuitorii de pe alte moșii nu au voe nimic.

p. 131—132.

1792 Ianuar.

M. C. Șufu.

Ordine ca pentru tăierea de podine, necesare pentru pavarea Bucureștiului, să se facă cisluire «cu analoghie pe toate pădurile..... după trebuință și după starea fiește-căreia păduri». Apoi stăpânul pădurei să-și rânduiască câte un om ca să observe ca țărani să nu facă vre-o stricăciune mai mult peste cislă și să-și ia și dijma dela podinari pe un copaciu 2 parale după obicei.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IV, 359.

1793 Mai

A. C. Moruzi.

Carte pentru pădurile din județul Ialomița, a nu se strica, după jalba stăpânilor de moșii.

Au fost stricate cu ocazia conacului Elciului rusesc, lemnele conacului

Ordin ispravnicilor: «trebuie să nu priviți la la aceste dumbrăvi, care vă sunt aproape» ci să trimeată din vreme la păduri mari.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., VI, 350.

1793 Martie

A. C. Moruzi.

S'au dat jalbe la Domnie pentru rânduiala *pădurilor și al dumbrăvilor*, atât din partea proprietarilor de moșii cerând apărarea lor, cât și din partea locuitorilor că sunt popriți.

Vodă invită pe Divaniți să facă «o teorie cu socoteală deobște la aceasta», adecă să cercetați și să chibzuiți nizamul cel cuviincios.

V. A. Urechică, Ist. Rom., VI, 346.

1794

A. C. Moruzi.

Sudit care cumpără (= arendează) un crâng cu *pașachină* de la un raia. Locuitorii i-au tăiat în silă pașachina.

V. A. Urechică, Ist. Rom., VI, 368.

1794 N-bre

A. C. Moruzi.

Carte de ispravnici pentru păduri, să păzească nizamul la *păduri și dumbrăvi*.

V. A. Urechică, Ist. Rom., VI, 373.

1794 N-bre

A. C. Moruzi

«In județele țării sunt păduri în două chipuri»: *slobode* fără nici o poprire de către stăpânul moșiei; din aceasta locuitorii își taie ce trebuie; pentru lemnele de trebuința casei lui nu dă nimic, iar pentru lemnele de negoț dă zeciuală. Pentru carul de lemne de vânzare e obicei de dă câte 4 parale. A II-a categorie: *Dumbrăvi* care sunt poprite și chiar cu cărți domnești la mânele stăpânilor de moșii, pe care stăpânii le țin cu cheltuială și au și paznici. Din acestea locuitori nici chiar cei ce șed pe moșie—nu au voie să taie lemne decât pentru trebuința caselor lor și cu învoirea și știrea stăpânului moșiei.

Sunt «zăvoaie cu plop, cu anini, cu sălcii și cu răchiți, care acestea nu sunt proprite»: dar țărani nu merg la acestea, ci merg în pădurile cele poprite (*Dumbrăvi*); ș'afară de aceasta când intră în aceste păduri nu iau copacii cei căzuți

și uscați, ci taie pe cei verzi, și nu taie ramurile ci-i taie din rădăcină.

. . . «și dintr'această pricină s'au și împuținat pădurile, încât în puțină vreme și chiar pentru pădurile polițiilor și alte trebuincioase cherestele va fi mare isterisis.

Deci boerii propun reînnoirea ordinului la ispravnici în sensul de mai sus.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VI 374.

1795 Sept.

A. C. Moruzi

S'a făcut nutreț; locuitorii oprți a'și mai băga vitele prin păduri pentru hrană în iarna ce urmează.

Ordin apoi să se păzească nizamul pădurilor în sensul știut.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VI 380.

1796 Dec.

A. Ipsl.

Tabacii din București scutiți de vamă pentru *scumpia* ce o strâng din țară, necesară meșteșugului lor.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VII 112.

1800 Febr.

Al. C. Moruzi

Locuitorii acuzați că au tăiat lemne dintr'o dumbravă, *poprită* «care aceasta le curge din *lenevie și răutate*, ca să nu meargă un ceas cale mai înainte, unde sunt păduri *slobode* ca să'și taie lemne de foc cu avaeul cel obicnuit al moșiei, mai vârtos căci le aduc aicea la târg de le precupesc și le vând cu preț bun de se folosesc».

V. A. Urechiă, Ist. Rom VIII 67.

1802 Mart.

M. C. Sufu

Podinarii fac mare dărăpănare și stricăciune pădurilor, căci su obicei «a tăia pentru o podină câte doi și trei sau patru copaci, cu pricină că n'a ieșit podina bună, din care se stărpesc și se

împuținează pădurile, care cu mulți ani îndelungați nu pot veni în starea lor».

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VIII 229.

1803 Febr.

C. A. Ipsilante

Cărți particulare pentru rânduiala tăierii pădurilor ca în urmă: ce să taie locuitorii, ce au voie, ce nu, ce să deie etc.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VIII 625.

1804 Ianuar

C. Al. Ipsil.

«Pațachina ca un rod ce cu desineși se face pre pământul acelei moșii, este folos al stăpânului moșiei».

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VIII 604.

1807 Dec.

Ocup. rus.

Pădurile mănăstirești și boierești se taie cu nemiluita. Nu se respectă nici chiar dumbrăvile tinere. Se taie de muscali; le trebuie lemne de foc, lemne de poduri peste ape și peste Dunăre.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IX 558.

(1806-12)

Ocup. rus.

Diverse măsuri p. protejarea pădurilor.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IX 541.

1818

Are 570 de păduri mari cu stejari, 25 de dumbrăvi mai însemnate, afară de o mulțime care sunt fără de nume.

Fotino, III, 128.

1818

«Lemnărie de tot felul și foarte bună se exportează o mulțime».

Fotino, III, 135.

1818

«Abia de câțiva ani s'au înființat vre-o cinci șase mori pentru tăiatul scândurilor, dar și aceasta se face cu mare neîngrijire.

Fotino, III, 143.

1819 Febr.

Al. N. Șuflu.

Breasla tabacilor din București are diverse cărți (din 1802, 1803 și chiar din 1797) prin care li se acordă privilegiul ca «pentru *scumpia* ce strâng de aici din țară de trebuința meșteșugului lor, să nu se supere de vamă, iar vânzându-se prin târguri să plătească vamă». Tot asemenea și «pentru *rânza* i sovârful și frunza de măr ce le strâng tot pentru a lor meșteșug». Aceste privilegii s'au micșorat încă înainte de pace, iar la 1813 după pace au fost puși să plătească vamă la piei și chiar la vitele lor când le aduc la București. Asemenea și pentru scumpie și pentru toate celelalte se plătesc vamă. De atunci până acum mereu au dat jalbi. — Al Șuflu îi scutește de vamă ca și mai înainte de 1813.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. XII 396-7.

1819 Mai

Al. N. Șuflu

Carte de apărare pentru mai multe păduri ale lui vel vistierul Barbu Văcărescu; cerere de apărare încă din 1814; acum reînnoire. Apărare pentru ca aceste păduri, care erau «oprite și păzite cu grea cheltuială de le-au adus în starea cea mai bună»; în trecuta rezmerița s'au tăiat din ele pentru meremetul cetăților peste 3000 de copaci roditori; de aceea de acum înainte să fie apărate «despre toate trebuințele locului, ce vor ieși pentru tăiat, de cherestele domnești, și pentru trebuințele țării și altele».

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII, 256.

1819 Dec.

Al. N. Șuflu

S'a încheiat un contract între Visterie cu inginerul Freiwald, («Fraivalt») prin care i s'a acordat monopolul ca «în curgere de 10 ani, să aibă voe numai Dumnealui a aduce pe apa Argeșului cherestele și lemne de foc pentru trebuința politiei «cum și podini pentru cele 4 poduri

domnești din București. Intre ponturile contractului sunt și aceste :

3) Câte mori stătătoare și umblătoare vor fi pe apa Argeșului, de va fi trebuință să taie zăgazurile morilor, poate să le taie, dar să plătească de roată pe lună, câte taleri 100 ; asemenea și pentru pive pe câtă vreme vor sta morile (pivele) din pricina plutelor. Această plată să o dea tot timpul până când vor sta zăgazurile stricate; aceste zăgazuri tot contractul să fie dator a le face la loc, cum au fost, cu cheltueala lui. Iar de va găsi alt mijloc, ca să nu se strice zăgazurile, nici să se ia apa dela mori, nu va plăti nimic.

4) Pentru podurile de pe Argeș, atât și cele stătătoare pe pari, cât și pentru cele stătătoare pe vase, de le va strica, să fie obligat contractul a le face la loc, plătind pe tot timpul cât nu vor funcționa acele poduri, tot venitul podului.

5) Pentru vadurile de mori și de poduri pe care nu au apucat a le face până acum stăpânii moșiilor, să fie volnici și nepopriți de nimeni, acești stăpâni a și le face când vor putea, însă să dea de știre și contractului, pentru ca acesta să poată lua măsurile convenite ce le va socoti spre înlesnirea plutirei fără vătămare și pagubă a acestor mori și poduri.

6) Morile ce sunt făcute sau pot a se mai face de acum înainte pe alte ape mai mici ce se varsă în râul Argeș, adică : Potopul, Cărcinovul, Râul Doamnei, Vâlsanu, Argeșul și altele asemenea mai mari sau mai mici, nu are voie contractul să ia apa de la aceste mori (din susul lor și să o abată în râul Argeș, rămânând cu acest chip morile uscate.

7) De se va întâmpla ca din pricina plutirei sau a tăerii zăgazurilor morilor, să se abată apa Argeșului cu totul depe la mori în altă parte și să rămână astfel morile fără apă, atunci chezașul contractului (care era o raia) să despăguiească acele mori până va aduce apa la loc.

8) . . . Pe apa Argeşului poate aduce orice fel de neguţătorie va voi.

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII, 284—285.

1819

Al. N. Şufu

Cărţi Domneşti de apărare de *dumbrăvi* şi *păduri poprite*.

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII. 172.

1819 Dec.

A. N. Şufu.

Pentru cheresteaua necesară la pavarea celor 4 poduri mari domneşti din Bucureşti s'au primit propuneri dela inginerul Freiwald («Fraivalt») în privinţa exploatării de cherestele şi a *transportului cu plute pe apa Argeşului*:

1. Să nu fie volnic să exporte cherestea, ducându-o în altă ţară.

2. Să nu îndrăznească a tăia păduri cu sila; ci să se tocmească cu stăpânii altor păduri «cu riza-pazar», să le plătească sau să-i «siguripseacă» cu alt mijloc.

8. Locuitorii să nu fie popriţi a aduce şi ei cherestele şi lemne de foc de vânzare în oraş (căci privilegiul lui Freiw. eră ca în curs de 10 ani «numai Dumnealui» să aducă «pe apa Argeşului» «cherestele şi lemne de foc pentru trebuinţa politiei» cum şi podinele pentru cele 4 poduri), ci să fie toţi slobozi a aduce orice lemne sau cherestele sau orice lemn lucrat sau orice marfă, însă numai *pe uscat*, fiindcă numitului i se dă acel privilegiu (monopol) «numai pe apa Argeşului, iar nu şi într'altă parte, pe care apă poate aduce orice fel de neguţătorie va voi».

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII 284—5.

1819 Martie

Al. N. Şufu.

«Christigii de afară dela judeţul Dâmboviţa, ce ştiu bine meşteşugul cherestelei».

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII 280,

1824 Malu Ca și la Iași tot așa și la București toate străzile sunt pavate cu lemn; acestea se strică foarte repede prin enorma mulțime a equipagelor cât și prin carele țărănești ce vin cu proviziuni pentru populațiunea Capitalei. Cu acestea se devastează frumoasele păduri de stejar ale țării, și deja se simt efectele acestei nechibzuite tăieri a pădurilor.

Kreuk c. v. Milt. Hurm. X 275

1836 Ianuar. Adunarea obștească a votat o lege pentru lucrările de a face navigabile unele din râurile țării, care se vor declara propice pentru aceasta de către experți. Navigabilitatea Oltului existând deja, această adunare a fixat următoarele taxe de cheiagiu (droit de péage) pe Olt pentru mărfuri, precum urmează, pentru anii 1836, 37 și 38:

1. Mărfurile de orice fel, cereale și băuturi, vor plăti 40 parale pentru suta de oca, 2. Cărbuni 20 parale pentru 100 de oca, 3. *plutele încărcate cu orice fel de lemne vor plăti 3 lei fiecare, când sunt mari și 1 leu și $\frac{1}{2}$ când sunt mici.* 4. Sarea nu e supusă la nici o taxă. — Mărfurile încărcate pe vase (luntre) aparținând supușilor streini vor plăti cu $\frac{1}{3}$ mai mult decât vasele române.

Notă a guvernului muntean către consulatul Prusiei.

Hurm. X 475—476

Consulii tuturor puterilor protestează contra impunerei la o taxă mai ridicată a luntrelor streine pentru plutirea pe Olt.

Hurm. X 477.

Date relative la Moldova și Muntenia

După 1774 (1217 anul Hegirei.) Cheresteaua necesară zidirei cetăților să se taie din Codrii Moldovei și Munteniei; să se care la locurile de trebuință; să se ia chitanțe dela *binamini*, și costul total al tăiatului și căratului să

se scadă «din banii miriei, a Moldovei și Munteniei, «fără a nu se scădeă nici un ban».

Uricarul, III, 190.

1774

Din hatiș. sult. Hamid (II 16—23)

Cheresteaua din munții Moldovei și Munteniei la cetățile Rumelia ; să se plătească din birul țarei, Anexa la pag. 28 v. I.

V. A. Urechidă, Ist. Rom. v. II p. 21.

1803 Martie

Din tractatul între Rusia și Poartă (în 1802?)

Art. 14. Când va fi trebuință de lemn pentru construirea cetăților din Rumelia, acest lemn să se taie din pădurile Moldovei și Munteniei și transportate la locurile fixate, cu condițiune ca tăiatul și căratul cherestelei să fie complet plătite din (sau de) «Mali Zissyé» (?) de aceste 2 provincii după chitanța semnată ce se va da de către Bina-Emini) «Bissa Emini».

Hurmuzache, supl. I, v. II, 262.

Petre Antonescu

Aplicarea art. 9 și 11 din Codul silvic

Noul cod silvic este merit să aducă schimbări remarcabile stării de lucruri în ce privește domeniul nostru forestier și chiar să repare întru câtva, pe cât va fi posibil, greșelile și neprevederile din trecut.

O mică digresiune în această ordine de idei.

O mână de oameni, — silvicultorii, pentru pădurile statului, cu toate greutățile ce au avut de luptat, cu toate vicisitudinile prin care au trecut, au putut face față împrejurărilor, păstrând pădurile, făcând să ia naștere și o cultură silvică pe cât mijloacele și împrejurările au permis-o.

În ce privește despăduririle, nu poate fi nici vorbă, nu s'a despădurit nimic prin aplicare de tăeri neraționale, dar dacă totuși ele au avut loc, nu pot fi puse în sarcina silviculturului ci în a moravurilor noastre îndeajuns de cunoscute, în a prea

marei lăcomii pentru mărirea locurilor de pășune în pădurile brăcuite deja dinainte de secularizare, — în așa zisele tuferișuri și crânguri, în care ori cât s'a încercat silvicultorul să se curme odată cu pășunatul, nu s'a putut decât prea târziu, lovindu-se de atâtea piedici și de... condițiunile generale de arendarea moșiilor statului. Acele părți din domeniul nostru forestier au fost în adevăr în mare parte despădurite, prin practicarea unui pășunat abuziv, nimic însă nu s'a despădurit din ce s'a considerat dela început ca domeniu forestier și dat în seama corpului silvic.

Nu tot același lucru este și cu pădurile particulare, din care se exceptează bine înțeles acele ale stabilimentelor publice și în special acele ale Domeniului Coroanei, unde o adevărată cultură pădurărească și-a luat ființa odată cu formarea Domeniilor Coroanei, — prilej de a se lua pildă de cum trebuiesc menajate și cultivate pădurile. N'a fost nici o cruțare, nici o milă cu pădurile particulare așa că nu știu ce se poate zice : a fost ură neîmpăcată a tot ce este pădure, sau ignoranța, — o totală necunoaștere a rolului atât de important ce l'au pădurile din atâtea și atâtea puncte de privire.

Eră dar timpul, de mult sosit, ca printr'o lege cu dispozițiuni bine definite, cum a fost întocmit actualul cod silvic, să se curme odată cu trecutul.

Drept este că și prin vechiul Cod silvic tăerile în pădurile particulare supuse regimului silvic, erau reglementate, neputându-se face decât în conformitatea amenajamentelor întocmite de Ministerul de Domenii prin agenți silvici, amenajamente care numai defectuoase n'au fost, — unele fiind adevărate tratate în materie silvică, dar au rămas din nefericire neaplicate.

De ce ? Pe lângă alte considerațiuni, pentrucă în lege nu eră și sancțiunea necesară, bine definită, ca ele să poată fi aplicate, și doar nu silvicultorul un biet șef de ocol silvic, fără de nici o putere, nestabil nu numai pe locul unde funcționă dar nici în funcțiunea sa, putea fi o garanție că proprietarul nu va face cu pădurea sa ce va voi când aveă putința să facă ce va voi și cu silvicultorul.

Acestea sunt însă lucruri știute, triste dar adevărate, și să sperăm că ele nu se vor mai repeta.

Două dispozițiuni din actualul Cod silvic sunt în această ordine de idei, de o importanță capitală : aceea prevăzută de art. 7 ai. 5 și 6, de a se *opri*, pe cale administrativă exploa-

tările făcute fără amenajamente sau în afară de prevederile amenajamentelor și aceea prevăzută de art. 3, — garanția ce fiecare proprietar este ținut a depune mai înainte de a i se permite exploatarea, în vederea asigurării regenerării, a perpetuării pădurii.

Această din urmă dispozițiune, este de cea mai mare importanță complectată fiind prin art. 9 care sună astfel :

«In caz când proprietarul sau exploatatorul nuși va îndeplini obligațiunea de împădurire, în termenul fixat de amenajament sau de regulamentul de exploatare, ori dacă împădurirea s'a făcut în rele condițiuni, atunci Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, este în drept ca fără somație, punere în întârziere sau judecată, să dispună epoca când crede de cuviință a se face împădurirea, precum și lucrările de împădurire necesare până la complectă reușită a împăduririi, în contul lui, întrebuițând pentru aceasta garanția consemnată conform art. 3».

Din redacția acestui articol, se vede modul hotărâtor cu care a voit să procedeze legiuitorul, și putem zice că din acest punct de vedere avem o lege silvică, care corespunde cerințelor și doleanțelor exprimate timp îndelungat de corpul silvic și de toți aceia care cu drag s'au interesat de soarta pădurilor țării. Fac numai rezerve în ce privește puțința celor chemați a pune în aplicare Codul silvic, cu nădejdea însă că după el, Codul silvic va atrage și organizarea corpului silvic, condițiune *sine qua non*.

Dacă avem o astfel de lege trebuie să ne gândim și la punerea ei în aplicare, căci față de prevederile puțin clare ale vechii legi, Ministerul de Domenii și în special corpul silvic nu putea fi tras la răspundere, — o răspundere morală bine înțeles, — astăzi însă, aparența cel puțin arată că nici o scuză nuși mai poate avea loc.

Dar lăsând la o parte cestiunile de aplicarea legii în complexul ei, să ne ocupăm numai de aplicarea art. 9, — efectuarea împăduririlor.

La dispoziția Cassei Pădurilor s'au depus garanțiile prevăzute de lege și care de sigur se ridică la o sumă destul de însemnată, deci începutul aplicării legii nu lasă nimic de dorit. Cum trebuie să întrezărim însă viitorul, un viitor foarte apropiat ?

Pun cestiunea din următorul punct de vedere :

Este obligație de împădurire și garanție depusă, — nimic mai simplu.

Dar aducerea acestei obligațiuni la îndeplinire, a împăduririlor, nu trebuie să ni se pară tot așa de simplă.

Din tratatele de silvicultură, pot și acei care n'au făcut nici odată asemenea lucrări, chiar nespecialiști, află că o împădurire se face așa sau astfel, dar de sigur numai în ce privește teoria, și lucru firesc de altfel, aceștia nu pot admite ca rezultat decât ceea ce au citit : idealul, mai ales atunci când ar fi în cauză sau chemați a constata rezultatul.

Nu împădurește proprietarul, la un timp dat, — acela fixat prin amenajament, — pentru cuvântul că n'a putut, n'a avut la îndemână specialiști rutinați, sau și mai simplu : n'a voit.

El, proprietarul se poate întoarce însă și să zică : Stat, mi-ai luat o garanție și te socotesc că odată cu ea ți-ai luat și obligația să-mi faci împădurirea cu acea garanție și am și pretențiune ca împădurirea să fie împădurire.

De altfel aceasta și este interpretarea firească ce trebuie dată legii.

Dar să presupunem numai că proprietarul ar voi, are toată dorința de a face împăduririle fiind aceasta și în interesul său, de a nu lăsa un an întârziere, ceea ce s'ar traduce prin pierderea venitului, pentru timpul întârziat, — din proprietatea sa. În mod firesc naște întrebarea : care sunt mijloacele pentru ca dorința aceasta a proprietarului și obligația pusă de legiuitor să fie adusă la îndeplinire.

Cu ce și cum este posibil a reîmpăduri, și bine înțeles mă refer la pădurile din regiunea de munte unde neapărat va fi nevoie de reîmpăduriri, speciile ce le populează ne având facultatea de lăstărire ca să asigure regenerarea și nici aplicarea unor tratamente după urma cărora să se facă regenerarea în mod natural, nefiind posibilă, din motive bine știute, în special din acela al rentabilității.

În general, regulamentele de exploatare întocmite până acum cum și amenajamentele vechi revizuite în baza art. 10 din C. Silvic, prevăd ca după 3 ani, de aci înainte, proprietarii respectivi să facă împăduririle.

Gânditu-ne-am odată cu punerea acestei obligațiuni, dacă la acea epocă vor fi gata crescuți și pueți apti pentru plantare ?

De sigur, nu, căci nu s'a luat nici o măsură în mod paralel, și este știut că trebuesc cel puțin trei ani pentru a avea pueți în condițiuni de a fi plantați.

Trebuește, dacă dorim în mod sincer aplicarea legii, exclusă ideea că fiecare proprietar particular va avea posibilitatea să-și creeze o pepinieră silvică, nici n'ar putea găsi personalul pregătit pentru aceasta și nici nu i-ar putea rentă. Iată dar dela început așteptările legiuitorului puse la îndoială.

Credem că trebue luate în această privință măsurile dictate de împrejurări și cari nu pot fi altele decât, o largă interpretare a art. 11 din codul silvic.

Pentru acest sfârșit cred necesar, ca în primăvara viitoare, să se înființeze cel puțin 3 mari pepiniere silvice, de către Administrația Cassei Pădurilor, cu menirea de a produce la timp pueți de care se va găsi necesitate că sunt trebuincioși pentru împăduririle pe proprietățile particulare. Proprietarilor să li se vândă pueți în costul de producțiune care am credința că va fi foarte mic, când se lucrează în mare, iar ce va prisosi în fiecare an să se dea gratis acelor proprietari care și-au devastat pădurile înainte de promulgarea actualului cod silvic.

Dispozițiunile acestea sunt prevăzute prin art. 11, dar nu ca obligațiune pentru Ministerul de Domenii ci ca «încurajare». Cred că măsura trebue să fie generală, proprietarii de păduri, nu cred că au nevoie de încurajare, ci au nevoie de a li se da puțința să se conforme legii, având de unde să cumpere pueții necesari pe un preț convenabil.

Dacă nu se va lua o asemenea măsură nu se va ajunge la nici un rezultat, mi-e teamă chiar ca să nu fie mai mare «rătăcirea de apoi».

La urma urmei nici statul nu va avea cu ce face împăduririle, la care reese din lege că s'a obligat să le facă, dacă nu va crește din timp pueții necesari, spre a-i avea la timpul prielnic plantării.

După 5, 6 ori 10 ani dela exploatare, a intenționă să se mai facă reîmpăduriri este a ne iluzionă prea mult afară numai dacă nu vom avea la hectar ca fond de plantare de două ori garanția maximă prevăzută de legiuitor. După atâta trecere de vreme terenul va fi complet năpădit de rugi, specii albe, fără de valoare mestecănușul, salcie și plop și inerbat, fără a mai socoti surpăturile ce inevitabil se vor produce.

Mi se va obiecta poate că măsura aceasta nu eră și nici nu este de prevăzut a se lua prin faptul că o împădurire nu se face numai prin plantațiuni ci și prin *insemnări artificiale*, ca mai puțin costisitoare, că cer brațe mai puțin și în fine o serie de considerațiuni documentate însă numai în cărți respund eu, și susceptibil sistemul de aplicat aiurea nu în țara noastră.

Dar această cestiune va formă obiectul unui articol viitor

C. Crăciunescu.
Silvicultor-șef.

O EXCURSIE FORESTIERĂ IN BUCOVINA¹⁾

ZIUA III-a

Ne călăuzește D-l Friedrich Kirsch, șeful de ocol, iar ca insoțitori avem pe D-l Aurel Zurkan și D-nii asistenți silvici Alexandru Zbiera și Arcadie Boca.

Trenul forestier ne așteaptă în valea Brodinei a ocolului silvic Brodina. Aci este un punct central de linii ferate care servește ocoalele Straja și Brodina de sus, ambele de câte 15000 ha. Serviciul special al Fondului exploatează calea ferată: e un mare avantaj că ea nu mai depinde de antreprenor, care n'are nici un amestec cu linia; când acesta are nevoie de transport, se adresează serviciului.

Se plătește 8 heller metrul cub pe km. Intr'un vagonet dublu încap 10—11 m.³, Pentru sterul de lemne de foc se pretinde 4—5 heller. Cu căruța prețul e de trei ori mai scump. O rețea telefonică completează liniile de transport.

Pornirăm în sus pe valea Brodinei și ne oprim la Frasin, unde sunt instalațiuni pentru diferite industrializări ale lemnului. Se fac vesi pentru site din materialul care nu e bun pentru scânduri. În mediu volumul comerciabil e 260—270 m³ ca lemn de herăstrău, restul e material pentru vesi și lemne de foc întrucât se poate desface, căci rămâne și as-

1) Vezi Revista Pădurilor din Octombrie 1910.

o prelucrează mai departe netezind-o, o înmoaie apoi, pentru a o îndoi trecând-o între un sul și un ariciu de fer ce stabilește aderența în sfârșit se împachetează în rotocoale de câte 15 bucăți. E nevoie de un material bun care se spintecă bine, nu defectos, căci lemnul e pe unele locuri înnegrit de ciupercile care pătrund prin galeriile lui *Tomicus lineatus*. Aspectul superficial al scândurei de asemenea lemn «innăbușit» (erstickt) ținută în umiditate e identic cu acela al lemnului pârilit la foc ¹⁾.

În aceste operațiuni se caută a se risipi cât mai puțin producțiunea lemnoasă. Butuci cu inima putredă se întrebuițează ca lemn de foc. Evident că e mai ușor a scoate o piesă mai scurtă, bună, ca una lungă; astfel se întrebuițează lemne care nu se pot debita în scânduri. O scândurică de 1 m. lungime și de 10 cm. lățime ajunge la valoarea de o coroană. Astfel se obține material pentru clape de pian, material curat, alb, cu strate anulare cât de fine. Scândurelele se fabrică în pădure și la fabrică se mai piaptână cu rândeaua.

Marfa cea mai superioară e pentru funduri de vioară; pentru aceasta pentru a avea un ster de lemn așa de delicat trebuie ales din 4—5 steri de scândurele. Uscarea se face numai la aer. Se vinde—curios mod de vânzare—cu stânjenul ²⁾, nu cu bucata.

Ocolul silvic Brodina, are o suprafață de 15000 ha. Se taie ras, anual, 120 ha. Ici colo, valea ne oferă parchete exploatare ras, iar pentru arborii care nu rentează a fi scoși, e vorba să se înființeze o fabrică de «lână».

Pentru regenerare se intervine artificial, jumătate însă lucrează natura. Două ani stă pământul de se odihnește, pentruca humusul să-și piardă din aciditate.

Pe fundul văiei, anini mulți și brusturi (*Teleckia speciosa*) de dimensiuni considerabile.

Antreprenorul are grija tăiatului. Plantatul și semănatul se face în Aprilie și Mai. Se seamănă în gropi la 1 m., în locuri pietroase și acolo unde e greu de ridicat pueții. Pe zăpadă s'au făcut numai încercări.

Ne oprim la o pepinieră («grădinuță»). În anul întâi

1) Preparat la școală de D-I silvicultor G. Ionescu și examinat de D-I Iacobescu, se văzu că acest lemn «innăbușit» datorește aspectul negru cărbunos unui depozit abundent de fumagine.

2) Stânjenul austriac = 1.896 m.

se ciupește cu degetele și se scot plântuțele prea dese; în al doilea se taie din ele cu foarfecile; în al treilea se plantează la locul trebuincios. Nu repică, de oarece sunt grăbiți, produc repede; le trebuie o jumătate milion de pueți pentru cele 270 ha. ce au de împădurit anual, în care scop au 18 ha. de pepinieră cu plântuțe de 1 an și 2 ani. Pun și larice și pini.

Merită să menționăm încă herghelia dela Ciornipotok.

Păstrăvăria. Sunt două izvoare captate, a căror apă curge în niște cutii de clocire unde se pune 20000 ouă comandate la Salzburg. Ouăle, (icrele) care sunt deja fecundate prin lapții musculilor, se aduc și se așează în cutii prin Ianuarie, Februarie, căci mai de vreme n'ar fi șansă de reușită. Sunt mai multe cutii, pentru că apa care e destul de curată, trecând succesiv, să se mai limpezească și să fie totdeauna curată când ajunge la ouă. Se nasc 18000 peștișori, stau aci șase săptămâni până în Aprilie când pierd vesicula umbilicală, apoi sunt dați afară, în pârae. Nu se dau brusc afară, timpul putând fi rău, ci se trec în niște bazine, unde li se dă o hrană compusă din maiu și creeri. În alte părți e regulă a se ține în bazine patru săptămâni.

Mai în sus de păstrăvărie vedem un drum de șlit care încă mai e în fință.

Altă pepinieră la Brodina de sus, expusă la sud, e alcătuită din terase pentru a se date orizontalitate. Se crește molid, larice, și pinnal strobilus. Mai departe întâlnim încă o pepinieră numai de brad. Deși e cam sus aci pentru brad, 800 m., totuși această esență poate prospera. Această pepinieră, de o întindere mică, este umbrită lateral numai.

Intr'un parchet exploatat se găsesc foarte mulți bostrichizi. Ni se aduc câteva bucăți de molid în care bostricizii furnicau.

Molidul suferă adeseori de gelivuri. Găsim pe brazi dese ori gălme precum și «măturile vrâjitoarei» cu *Aecidium latinum* pe frunzile anormale.

Retour până la Czistipotok unde luăm masa, o masă la care și produsele accesorii ale pădurii se remarcă prin păstrăvi epetisanți și căpșune focoase «viens ici». Se toastează pentru D-na și D-l Kirsch, se închină pentru D-l Pokorny.

Plecăm pe jos, să trecem în valea Moldovei. Plouă în mod amenințător, aceasta nu ne împiedică să ne abatem pu-

țin să vedem încă o pepinieră, aceasta volantă și de brad, care aci e în condițiuni bune, pepiniera fiind înconjurată de toate părțile de arbori. Bradul și laricele se pun pentru a mai corijă uniformitatea masivului și a-i da rezistență, fiind că vântul doboară strașnic.

În această regiune Molidul e principala esență ; laricele se cultivă mai sus, pe locuri pietroase și în amestec $\frac{3}{10}$, apoi se încearcă și cu pin tot $\frac{3}{10}$. S'a semănat larice mai la șes în alt ocol ; a crescut repede, dar la 30 de ani prezintă inimă

Czistipotok

La Czistipotok unde luăm masa. (pag. 403.)

false. Se află și puțină Tisă pe care Huțanii, cu obiceiul lor de a o purta ca talisman la pălărie, o fac din zi în zi să dispară. Curios neam sunt acești Huțani ce locuiesc în părțile apusene ale Bucovinei, clădindu-și locuințele pe culmi ; ei sunt Ruteni, și se ocupă cu tâlhării, cu braconajul, răzbunându-se pe silvicultori dând foc pădurii ; au cai buni și mor după culoarea roșie.

Fagul se răspândește grozav ; locurile curate de fag se găesc după exploatare, pline. Dintre burueni forestiere sunt :

Salix caprea, *Epilobium grandiflorum*, *Senecio Fuchsii* etc. Dintre plante agricole se cultivă prin aceste locuri: secară, cartofi, ovăz și porumb.

Exploatarea o face antreprenorul, care e riguros supravegheat și controlat, atât la doborârea cât și la clasarea materialului. Căzăturile se exploatează în regie.

Ajungem pe muchia ce desparte cele două văi; barometrul arată 1000 m. înălțime. Aici ne așteptă D-l Folstrat Rudolf Strohal care ne va conduce, D-l Forstmeister Karl Spielvogel și D-nii Teofil Ivanovici și George Sârbu, șefi de ocoale.

Scoborâm în valea Rososza, vale despădurită, deschisă spre est. *Salix caprea* stăpânește tot locul; plopul, mesteacănul o întovărășesc. Ici colo molidul se ițește; cei mai marișori scăpați de grija cotropitorilor, își răsfață haina lor popească în rotiri mulțumitoare de bun trai. Colecționăm erbururi care se găsesc din abundență. E foarte mult *Epilobium*, *Senecio*, *Cynosurus*.

Recăștigăm trenul forestier care merge prin valea Ardzel și valea Moldaviței.

S'a deschis masivul pentru drum, dar a pătruns vântul și a rărit molizii; iar cei rămași pe dreapta, care are expoziție S—SE, plâng a rășină — sufăr de arșiță (Sonnenbrand).

Cu toate acestea, pădurea a crescut în valoare; dela 1—2 lei, cât se plăteă acum 30 ani metrul cub, a ajuns la 12 lei.

Proprietatea forestieră are aceeași origină. Erau atâtea mănăstiri pe locurile acestea și cuvioșia domnitorilor și boerilor l' înzestraseră cu întinse domenii. În 1780, când Iosef II a dispus administrarea acestor domenii sub controlul statului, pădurea — *res nullius* — a trecut și ea cu dreptul de servitute care s'a rescumpărat la 1860, fie dându-se o sumă de bani fie o parte din pădure, ce se administrează de o asociație a caselor după un plan aprobat de prefectură. Sunt vre-o trei comune care n'au vrut să primească nici bani nici pădure, căci pretind să li se dea toată pădurea îndărăt. Oamenii fac și astăzi petițiuni la împărat, că doar li se va da pădurea îndărăt, cred ei.

Pe versantul drept, cum scoboară trenul, se vede un

ochiu de pădure cu salcie, plop, mesteacăn, iar tot muntele de jur împrejur e numai molid.

Vizităm noua administrație a ocolului ce se termină de construit; îndeplinește toate condițiunile de eleganță și confort și face plăcere oricui să stea într'însa.

Discutăm cu D-l Sârbu, un încercat silviculilor român, care propune un sistem de exploatare, reprodus în Revista pădurilor după un referat al D-sale la Forstzeitung: se dă foc rămășiților și se însemânțează pe zăpadă. Dai mai întâi drumul vitelor prin burueni, de lasă urme acolo unde are să se mențină semânța; pui foc, după ce ai luat măsuri de pază ca focul să nu se comunice la masivele apropiate, iar la întâia zăpadă arunci semânța.

Ajungem în Moldavița rusă și luăm masa, iar câteva arii cântate la un gramofon, ne fac să uităm extrema oboesală și să schimbăm situația cu aceia a unei vesele petreceri. E viu aplaudat D-l Sârbu care știe să ne vorbească așa de amical și afectuos când este vorba despre silviculilor români. Elevul D. Grozescu exprimă din partea noastră sentimentele ce simțim.

D-nii profesori sunt găzduiți la Părintele Teofil Bocancea, un sexagenar frumos cu figura jovială. Eu dorm cu un coleg la «verwalteria» ocolului Watra Moldavița și am ocazia să văd a doua zi cu D-l T. Ivanovici, șef al ocolului local, și D-l Sârbu, șeful ocolului din Wama, mânăstirea din apropiere, zidită de Petru Rareș. E unul din cele mai bine păstrate monumente. Zugrăveala din partea sudică, mai puțin bătută de vreme, e așa de puțin atinsă, că nici nu-ți vine a crede că pe dânsa a putut să-și fi oprit ochii mult iscusitul și evlaviosul domn de acum 500 de ani; ea reprezintă între, altele scene din asediul Constantinopolului care e apărat de artileriști dibaci ce trag cu tunul în corăbii de Musulmani, așezate de pictor la câțiva pași distanță. Biserica are în față un pridvor cu patru stâlpi. Intri înăuntru cu sfială, când te gândești la câte rugi s'au innălțat înăuntru acestui locaș, atât în timpuri rele cât și bune. Pe pereți sunt chipurile domnului, doamnei și fiilor. Icoanele împărătești sunt fin executate. În altar găsim o evanghelie dăruită de Caterina «Rosiei» și o carte de rugăciuni cu litere de lipar scrise cu mâna cu o îngrijire și răbdare ce te înspăimântă. Literile aurite începătoare sunt măestrite cu multă fantezie.

ZIUA IV-a

Se vizitează dimineața ferăstrăul cu aburi din Rusmoldavița și plecăm să luăm trenul spre Gurahumora. La gară ne fotografiăm în corpore. În mijlocul grupului apar fețele venerabile ale părintelui Bocancea și a Doamnei Preotese.

În drum ne abatem puțin în Wama ca să vedem casa foarte frumoasă a șefului de ocol. Ocolul din Wamă aduce o jumătate de milion coroane venit brut din care se scade jumătate cheltuețele.

Veniturile fondului sunt destinate pentru biserici. Se mai ajută școlile cu o cotă anumită. Pentru alte întrebuințări însă, se cere avizul conzistoriului.

Ocoalele se administrează după sistemul gestiunii complete — Oberforstersistem — care e sistemul responsabilității întreprinderii, dar și a satisfacțiunii depline în caz de reușită. «Meseria noastră e autodidactă, numai acela poate fi silvicul care poate vedea cât de mult», așa ne spune D-nul A. Zurkan.

În Austria funcționarii de orice fel ar fi ei, militari, juriști, tehnicieni, intră cu un anumit rang într-o clasare generală care începe cu primul ministru, ministru, secretar general, guvernator al unei provincii, etc. D-l Hofrat Iosef Ulmann, șeful direcțiunii fondului, ar ocupa rangul al cincilea. Technicianii dispută juriștilor preferința, ceiace după știm este și la noi.

În Gurahumorului se mai asociază cu noi D-nii silviculori Franz Patzac, Arcadie Procopovici și D-l asistent silvic Eusebius Patras. Conducător e D-l Forstmeister Emil Brachtl; D-l Forstrat Iosef Opletal care eră destinat, e în concediu. O parte din noi tragem la otelul «România» care are bătute în ușeri tablele legii perciunate: — cam strângem din dinți.

Prânzim. Se țin cuvântări de D-nii: Brachtl, Zurkan, Gheorghe și de elevul stagiar C. Ivanovici. Cu eleganță, D-l Brachtl ne ține un discurs de elită cu tema «Vivat academia». D-l Zurkan, care vine să-și ia rămas bun, aduce laude elevilor pentru interesul mare ce arată, și dorește înfrățirea silviculorilor români cu cei bucovineni. Să trăiască!

După masă mergem pe jos în valea Humorului. De oarece lemnul eră greu de adus din depărtare. Fondul s'a în-

teles cu ceilalți proprietari să facă o șosea ; pe dealtă parte s'a hotărât chiar pe șosea o linie pentru vagonete, căci transportul cu căruța e de trei ori mai costisitor. Șoseaua e apărată de ape ; butași de saicie îngrădesc și stăpânesc furia torenților. Linia are 23 km.

Ni se explică diferite hărți, proiecte, planuri, devize.

Avem înaintea ochilor Bestandeskarte. Intocmirea, menajul silvic (Forsteinrichtung) privește numai o singură serie ; sunt serii de mii de ha, au însă subserii multe. Nu se taie într'o direcție, ci se fac mici subserii iar după un deceniu se va tăia alături o nouă bucată iar așezarea e alternativă. Se aplică codru regulat la fag.

Linia ferată costă 20000 cor. kilometrul ; aci intră și cumpărătura terenului, altminteri vine 14000 cor. Administrația mai trebuie să asigure acoperișul clădirilor cu tinichea, pentru ale garantă contra incendiilor, și aceasta, pentru porțiunea ce cade în interiorul triunghiului de 5 m. înălțime și 15 m. distanță orizontală, măsurate dela mijlocul șinilor. (Înainte eră 10 m. și 30 m.). Șinile de 12 kgr. greutate sunt distanțate pentru toată Bucovina cu 76 cm., până acum doi ani eră 86 cm. și 1 m. Se cugetă la mari economii înlocuindu-se traversele de brad prin cele de fag creuzotate care au ținut 8 ani și tot nu-s stricate. În toată întinderea Fondului sunt 211 km. decauville și tot trei milioane sunt prevăzute și pentru deceniul viitor pentru drumuri de orice fel.

Planurile făcute mai întâi pe hârtie de calc, și se aplică în patru exemplare ; le lucrează caligrafi speciali care se mulțumesc cu prețul de 70—80 fl. pe lună ; apoi trebuiesc aprobate de minister—se văd pe ele îndreptările. Raza de curbură minimală 50 m. pentru calea ferată și 30 m. pentru șosea. Pentru profile transversale n'au distanța fixă, ci ridică acolo unde e nevoie. Cota se socotește la Adriatica.

Vedem devize pentru lucrări de zidărie, dulgherie, de vize pentru locuri cumpărate. Pentru toate proprietățile căde mici, vine anual un funcționar și înregistrează vânzările — nu sunt hotărnicii ca la noi ci cadastru. Geometrul le trece în planul cadastral așa că proprietatea imobiliară nu mai plutește nicăeri în nesiguranță.

Debleierea și rambleierea locului costă peste tot 70 heller.

Un metru cub de zidărie costă 14 cor. și constă din :

- 1.25 m³ piatră brută
- 0.08 m. var
- 50 kgr. ciment portland
- 0.25 m. nisip
- 0.6 zi de lucrător
- 0.9 zi de salahor
- Unelte, etc.

Devizul cantitativ și estimativ, e separat în două.

Inginerul face în grabă socotelile mărunte, pe care le reface apoi biuroul; el nu e obligat să garanteze o înmulțire.

Geologie : Suntem în Eocenul inferior, format din gresii alternând cu flisch, ardezii pe care se găsesc impresiuni de alge celulare (fucoidae, chondrite), din care am făcut splendide colecțiuni. Ardezia e în plăci mari șistoase la suprafața cărora ese ferul, căci silicatul de Al și Fe se descompune, silicatul de fier dă hidroxidul de fier. Pe albia râului se găsesc gresii roșii, conglomerate mari, brezii care sunt intermediare între conglomerat și gresie, gresii marnoase colorate în verde prin clorită, aduse de ape din munte.

Ne întoarcem la gară, o bună parte cu vagonetele la vale și vedem lucrările făcute pentru a se pune în armonie rețeaua de drumuri forestiere cu calea ferată mare.

Pentru construcțiunea drumurilor, d-l Opletal a fost trimis în diferite țări și chiar în Suedia să studieze chestiunea podurilor și drumurilor de fier așa că acum nu mai e nevoie decât să le ieie și să le aplice.

Venitul brut al acestui ocol se urcă la 100000 fr. iar cheltuelile sunt de 43000. În ocolul Vilcovul de sus al d-lui Turcan, venitul brut e 180000 fr. ; cheltuelile, — și sunt deja lucrări făcute — 60000 fr.

ZIUA V-a

Cu trăsurile până la Frasin (Frasinul din valea Moldovei), apoi cu trenul forestier în valea Suhei. Ne întovărășește și d-l Forstmeister Vasile Halip, șeful de ocol din Ilișești împreună cu d-l Grațian V. Halip, student în drept.

Observăm niște lucrări de corecțiunea torenților făcute de secțiunea Sambor (Galiția). Sunt niște baraje de zidărie

construite după toate regulele artei; terenul e recucerit cu sălcii, anini, aluni, etc.

Trecem prin ocolul Stulpicani care are vreo 9000 ha; acum doi ani eră mai mare, cuprinzând și ocolul Ostra. Satul Stulpicani are și el 8—9 sute ha, în urma răscumpărării servituții, și mai sunt vreo câteva comune care au în total vreo 4000 ha. În cinci ani comunele sunt obligate să împădurească aceea ce tae; iar silvicultorul respectiv e dator să inspecteze. Un brigadier îngrijește de mai multe comune.

Ocolul Ostra al d-lui A. Procopovici e înființat de curând; are 11776,72 ha. În vale, e casa de reședință cu noul încăperi, proiectată și construită de silvicultor; terenul nu e săpat, așezarea e direct pe prundiș care suportă încărcătura admisibilă de 3.6 kg. pe cm².

Mergem pe valea Ostrei; în stânga avem ocolul Ostra; în dreapta, ocolul Stulpicani. Se vede un loc defrișat: ni se spune că vitriolul ar accelera distrugerea buturugilor. Se face o gaură de 25 cm., se umple cu vitriol și peste un an buturuga e innegrită, i se dă foc de arde toată.

Pădurea e compusă de molizi; se văd însă și brazi cu cuibul lor de barză în vârful.

Dela pârâul Botușana încolo, avem numai ocolul Ostra deoparte și de alta. Amenajamentul, întocmit pe baza naturii, s'a împărțit în 185 parcele. Ar trebui să se tae 75 ha anual în mod normal. În 1911 se va tăia de două ori mai mult, căci administrația Stulpicani a dat altă dată prea multe lemne; acum va trebui să dea mai puțin ca să compenseze.

Prețul materialului lemnos este pentru m³

14—12 cm. diam. 5 cor.

23—35 » » 6.50.

Dela 35 cm. în sus 8 cor.

Anul acesta sunt foarte multe doborâturi, vântul de astă toamnă a făcut să se piardă 15000 m³.

Se reimpădurește în fiecare an 180 ha. Jumătate se plantează, jumătate se seamănă, în loc pietros unde nu poți face gropi pentru pueți.

Pe lucrători îi plătește șeful de ocol, după liste de plată prezentate de brigadieri.

Pepiniera din valea Brătesei, golul No. 44, sub muntele Botoșani, 800 m., procură molid, pin, brad, frasin și ulmi. Mo-

liul e semănat rar căci prea des nu reușește, Pepiniera are 65 arii; răzoarele sunt înălțate, nu adâncite ca la noi la Brănești, unde ne temem de secetă. Gerul scoate din pământ pueji¹ (déchaussement, Barfrost), de aceia se acopere cu mușchi. D-l Halip ne spune că nu putea scăpa de șoareci în pepiniera de stejari din Ilișești, până nu a încercat cu un fel de ciapă care crește pe marginea mării, (*Scilla maritima*, Meerzwiebel), care ăș servește rozătoarelor prăjind-o în felii de carne, și cu acest procedeu a reușit.

F r a s i n

Ne oprim la Frasin ca să studiem injectarea... traverselor (pag. 413).

Se fotografiază. D-l Gheorghe, zelos amator rivalizează cu școala.

O deosebită atențiune se dă bradului, care poate forma păduri durabile. Se scoate jumătate din fag și se aruncă semănța de brad. Se mai fac acum încercări introducându-se prin plantațiuni, la adăpost, bradul; în unele locuri au de-a face cu buruiană multă, constituind un obstacol însemnat. Se întrebuintează și pin, pentru locuri rele.

S'au făcut semănături și pe zăpadă și într'un loc s'a reușit

Puțin mai înainte, în apropierea liniei, este un parchet de 20 ha al firmei Adlesberg, care a tăiat astă iarnă și scoate vara pe drum lunecos, în urma ploiei, sau dacă nu plouă stropesc cu cofa.

Lăsăm trenul și apucăm pe pârâul Piatra prin locuri care s'au exploatat, rămânând bradul 10—15 seminceri la ha, împreună cu fagul. Fabrica «Frasinul» taie lemnul moale; ea n'are nevoie de fag pe care-l exploatează însă administrațiunea pentru traverse.

Cerul fiind puțin îndurător, suntem nevoiți să punem pelerinile. Ne suim repede spre niște stânci trufașe pentru a studia mai bine terenul — care e reprezentat prin micașistul inferior al terenului archeean sau primitiv, bogat în șisturi cuarțoase și chloritoase — și a încerca câteva clișee în aceste locuri pitorești.

Ne adăpostim într'o colibă circulară făcută în mod îngrijit din pereți de bârne încheiate cu niște cue de lemn; are o căprioréală foarte simplă și e acoperită cu coajă de molid. Paturi de cetină pe delături. Lipsesc fierul, cuiele sunt din tisă care se mai găsește încă puțină; ușa e susținută în gânjuri de molid. Are și vestibul. În sfârșit o drăguță colibă rustică în munții sălbatici, aproape de pârâul care face gălăgie de ciuda stâncilor și a doborâturilor mari ce-i opresc calea. Focul dinăuntru însă, cam face fum și trebuie să te mulțumești cu o hrană mai barbară de vrei să stai mai mult... șase luni a locuit aci silvicultorul cu amenajarea. — Pornim îndărăt.

Se găsesc rhizomorfe pe molid între scoarță și lemn, și *Usnea barbata* pe molid și fag.

Reluăm trenul și ajungem îndărăt la poiana Floce unde trebuie să luăm masa. Se toastează pentru d-na și d-l Procopovici.

Suntem mai mult decât încântați de primirile ce ni s'au făcut până acum. Pretutindeni aceiași sinceră dragoste frățască, și se găsesc atâtea ocaziuni ca să se arate de aceiași inimă cu noi. Poate că, prin firea lucrurilor, silvicultorul e un om mai sentimental: pădurea cu nespusele ei farmece, pădurea leagănul poeziei, îl cuprinde în mrejele ei misterioase și-i face inima mai sensibilă. — Se cântă: «Nu te supără pă-

dure, «Hațegano», «Mori mândro să mor și eu», — naționale, — și «Gaudeamus». Dar... trebuie să ne ținem de program.

Ne oprim la Frasin ca să studiam injectarea cu substanțe antiseptice a traverselor și a stâlpilor de telegraf. Traversesele de molit întrebuințate până acum țin 2—3 ani, cele de fag n'ar ține o vară; injectate, rezistă 10—12 ani.

Traversele se fasonează în pădure; ajunse la locul de operație, se așează câte 60 bucăți în niște vagonete; apoi se aruncă

F r a s i n

Stâlpii de telegraf se injectează... cu sulfat de cupru (pag. 414).

În cazan conținutul a 5 vagonete de acestea, adică 300 bucăți într'o încărcătură. Se dă drumul vaporilor până la 100° Celsius și stă astfel o jumătate de oră. Se evaporază și rămâne vidul timp de 40'. Lemnul e supus unei presiuni crescânde până la 7 $\frac{1}{2}$ atmosfere și la temperatura de 65°, împreună cu un amestec de catran și de leșie de clorură de zinc dizolvate în apă. După o oră se scot traversele; ele cântăresc cu 10 kg. mai mult ca la început și a trebuit pentru o bucată; 3 kg. catran, 0.32 kg. clorură de zinc leșie (chlorzinklauge) și 6—7 kg. apă.

Facerea unei traverse costă 30 bani; lemnul care se ex-

ploatează în regie e prețuit 5 bani, adaosul aci 1—2 bani, injectatul 1 cor. În totul 1.50 lei. Pe zi se fac două încărcături, 600 traverse. Trapezul secțiunii transversale are înălțimea de 15 cm., baza mică 12 cm., baza mare nu e fixată.

Stâlpii de telegraf se impregnează după sistemul clasic cu sulfat de cupru. Apa în sare s'a dizolvat sulfatul de cupru $1\frac{1}{2}\%$, se limpezește stând puțin într'un vas, de aci se pompează într'un rezervoriu la 12 m. înălțime, de unde comunică printr'un tub, jos, cu capetele molizilor necoajiți, care stau 8 zile astfel, la presinnea unei atmosfere. Trunchiurile proaspete de 5—12 m. lungime, se rotunjesc și se așează puțin înclinat, iar la capătul cel mare din deal se astupă, nelăsându-se decât un mic orificiu pe unde vine conductul antiseptizator. Metrul cub de stâlpi costă $4\frac{1}{2}$ cor. Încărcatul, adaosul, descărcatul, 10 heller. Impregnatul costă încă $4\frac{1}{2}$ cor.

Trecem la o fabrică de rezonanțe. Lemnul care servește pentru aceasta, e tăiat iarna ca să nu fie plin de sevă. Se teme de *Tomicus lineatus*, pentru aceasta lemnul tăiat, îndată se transportă și se debitează.

Cioturile sunt cusururi care trebuiesc evitate în debitat, de asemenea și cu rezina. Se cere să nu fie variațiuni de creșteri, se depărtează partea crescută neregulat. Fiecare pian are două funduri suprapuse, de accia se pun niște traverse între ele pentru ca fundurile să nu fie prea rigide și a se obține un ton mai frumos. 20% din rundholz este procentul de realizare al fundurilor și se vând cu piciorul pătrat¹⁾ care costă 1.50 cor. socotit cu înclaiatul. Interesant e cum se compun fundurile: se caută să se învecineze părțile din spre coajă între ele, ca și cele dinspre duramen. Straturile anuale înguste vor da tonurile înalte, cele distanțate tonurile basse. Se potrivesc scândurile exact și se înclaiază la căldură. Lucrătorii nu pot lucra în această atmosferă nesănătoasă, la înclaiat, decât un sfert de oră și tocmai după o oră reincep; sunt pătâțiți cu 4—6 cor. pe zi. Fundurile se mai usucă odată cu toate că au fost uscate și ca scânduri. Această fabrică aparține firmei Wolf.

Vizităm apoi fabrica firmei Adlesberg cu lemne debitate în uluc și lambă, etc. și depozitul ei de cherestea.

1) Un picior pătrat = 0.069907 m².

Vânatul, chestiune dragălașă pentru un silvicultor, este destul de mult. De vreo doi ani însă, s'a pripășit râsul, spaima câprioarelor și cerbilor; se otrăvește cu *strychninum nitricum*.

Luăm masa și ne ducem cu toții la gară. Un rămas bun cordial, din acelea care nu se uită, și trenul gâfâind urcă munții spre Dorna-Watra.

(Va urmă)

C. Ivanovici

Iulie 1910

Stagiar silvic

Poiana, Putna

CREDITUL DESCHIS CASEI PĂDURILOR PÂNĂ LA 1 APRILIE 1911

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Sesiunea ordinară 1910—1911.

Ședința de Mercuri, 15 Decembrie 1910.

D. I. St. Brătianu, raportor, dă citire următorului raport și proiect de lege:

Domnilor deputați,

D-l ministru al agriculturii și domeniilor a înaintat onor. Adunări cu Mesaj regal proiectul de lege relativ la deschiderea asupra bugetului aceluiași minister, pe exercițiul 1910—1911, a unui credit de 750.000 lei, pentru acoperirea cheltuelilor de personal și material reclamate de executarea lucrărilor prevăzute în legea Casei pădurilor.

Comisiunea financiară, luând în discuțiune acest proiect de lege și văzând și expunerea de motive care îl însoțește, l-a găsit întemeiat, l-a aprobat, și, prin subsemnatul raportor, vă roagă să binevoiți a-i da și aprobarea d-voastre.

PROIECT DE LEGE

Art. I. — Se deschide Casei pădurilor un credit de 750.000 lei pentru acoperirea următoarelor cheltueli de făcut în cursul exercițiului curent 1910—1911:

1. Pentru lucrările de reîmpădurire și de îmbunătățire a massivelor păduroase, a poenilor, a terenurilor goale din sau în afară de perimetrul pădurilor, pentru crearea de sta-

țiuni de experiențe forestiere, etc.	Lei 100.000
2. Pentru cumpărare de instrumente și unelte necesare lucrărilor de ridicare în plan a pădurilor, proprietate a Statului sau oferite a se cumpără de Stat, cum și pentru cheltueli necesare la efectuarea acestor lucrări și la studiile necesare pentru întocmirea amenajamentelor lor, etc.	30.000
3. Pentru executarea de operațiuni culturale și exploatare de păduri în regie și studiile necesare, cum și pentru lucrările de separare a domeniului forestier de cel agricol	50.000
4. Pentru construire de drumuri de exploatare, poduri și podețe prin pădurile Statului, cum și pentru studiile necesare	20.000
5. Pentru studii și lucrări de corecțiunea torenților și de consolidare a terenurilor supuse surpărilor	10.000
6. Pentru facerea studiilor și a lucrărilor de îmbunătățire a pășunelor prin o cultură pastorală rațională combinată cu cea forestieră	5.000
7. Pentru complectarea serviciilor și lucrărilor administrației Casei pădurilor, personal și material, plata diplomei la școala superioară de silvicultură dela Brănești	120.000
8. Pentru înmărmirea numărului brigadierilor și pădurarilor și îmbunătățirea salariilor lor	280.000
9. Pentru crearea capitalului necesar unui local propriu al Casei pădurilor	100.000
10. Pentru diverse cheltueli neprevăzute	45.000
Total	Lei 750.000

Art. II. — Prin aplicarea art. 17 al legii pentru organizarea Casei pădurilor, acest credit se va acoperi din fondul păstrat la ministerul finanțelor la dispoziția Casei pădurilor.

EXPUNERE DE MOTIVE

Domnilor deputați,

În art. 3 din legea pentru înființarea Casei pădurilor, în scopul de a se realiza îmbunătățirile de ea prescrise în domeniul forestier al Statului, prevede, în afară de sumele

ce se vor înscri în bugetul general al Statului, și alte venituri, pe cari le destină în mod special acestei instituțiuni.

Fiindcă cu ocazia votării bugetului pe exercițiul curent nu eră posibil la alcătuirea lui, a se determina nici cuantumul fondurilor afectate Casei pădurilor, nici nevoile de satisfăcut în cursul acestui an, nu s'a prevăzut decât suma arătată în alin. 1 al art. 3 din această lege. Acum, însă, în urma studiilor făcute, se simte absolută nevoie ca să se înceapă lucrările.

În adevăr nu puteam lăsa pentru bugetul viitor toate lucrările de făcut și toate necesitățile de satisfăcut, căci cea mai mare parte din aceste lucrări urmează a se face în timpul iernei și la începutul primăverii și s'ar fi pierdut așa dar un întreg an de lucru și ar fi fost o lipsă de prevedere dacă n'am fi luat măsurile necesare.

Cum însă, conform art. 41 din legea contabilității generale a Statului, nici o cheltueală nu se poate face de administrațiile publice decât în virtutea creditelor acordate prin buget sau legi speciale, sunt nevoit a cere creditul necesar în acest scop.

Iată cari sunt cuvintele cari justifică necesitatea diferitelor sume cerute.

Scopul principal al înființării Casei pădurilor a fost de a pune la dispozițiunea acestei instituțiuni mijloace îndestulătoare pentru a se putea procede cu o oră mai curând la reconstrucțiunea și îmbunătățirea fondului nostru forestier, dela care atârnă în bună parte prosperitatea acestei țări.

Trebue să recunoaștem că până acum ne-am mulțumit a tăia pădurile și adesea ori pe suprafețe disproportionale cu puterea lor de producțiune, a realiză venituri din ce în ce mai mari, fără a ne ocupa îndeajuns pentru ziua de mâine pentru regenerarea lor cu specii prețioase și pentru a ne asigură un stoc însemnat de material lemnos propriu pentru lucru și construcțiuni, de cari au și vor avea nevoie și în mod permanent acele industrii cari se alimentează cu această materie primă.

O atare practică nu mai putea să dăinuiască fără a se compromite cu desăvârșire una din cele mai importante ramuri de bogăție națională.

Pentru crearea de noi massive, pentru împădurirea poenelor și locurile goale din perimetrul pădurilor, pentru cumpărări de pământuri improductive, de terenuri lipsite de vegetație lemnoasă sau acoperite de nisipuri sburătoare, spre a se înființa așa numitele păduri de protecție, despre cari se face mențiune în art. 1 alin. f din codul silvic, am prevăzut până la 1 Aprilie viitor suma Lei 100.000

În această sumă intră și cheltueala necesară pentru întemeierea unei stațiuni de experimentație cu mai multe câmpuri sau piețe de experiență, distribuite în pădurile din diferitele regiuni ale țării, cu ajutorul cărora se va putea da practicei silvicele o bază științifică, se va putea, prin observațiuni făcute cu metoda și cu spirit de urmare, rezolvă multe probleme cărora astăzi li se dă soluțiuni diferite după raționamentul, sentimentul și liberul arbitru al fiecărui silvicultor.

Numai există actualmente aproape nici o națiune care se ocupă cu cultura rațională a pădurilor care să nu aibă un anumit serviciu de experimentație forestieră.

Pentru ca exploatarea pădurilor să se poată face în mod sistematic, pentru ca metodele de tratament adoptate să deă bune rezultate, este nevoie ca să se studieze bine resursele acestor păduri, atât din punctul de vedere cultural și economic, cât și al trebuințelor consumațiunii.

Pentru aceasta trebuie să cunoaștem întinderea lor, să fie ridicate în plan cu precizie, să li se statornicească limitele prin semne de hotare durabile, să fie amenajate, căci numai astfel vom putea contă pe o producțiune susținută anuală; numai astfel vom fi siguri că noi, ca niște adevărați uzufuctuari ce suntem, nu realizăm decât venitul, fără să atacăm și capitalul lemnos de exploatare, care trebuie să rămâie intact pentru a putea beneficia de el și generațiile viitoare.

Pentru asemenea lucrări, precum și pentru măsurătoarea pădurilor oferite de Casa rurală și de particulari administrației Casei pădurilor spre

cumpărare am prevăzut numai suma de 30.000 lei, ținând seamă de lucrările ce putem face până la 1 Aprilie viitor Lei 30.000

Pentru efectuarea de operațiuni culturale, pentru exploatare în regie a masivelor păduroase, a căror cultură rațională trebuie să serve de model sau în acele păduri cari vor fi destinate a procura lemne de foc și de lucru necesare diferitelor instituțiuni publice, am fixat pentru acelaș spațiu de timp cifra de Lei 50.000

Exploatarele pădurilor în regie, cari aiurea au dat bune rezultate, cum de exemplu Bucovina, unde se aplică pe o scară întinsă, în pădarile fondului regional Grec Ortodox, sunt de recomandat, cu condițiune însă ca controlul să exerciteze în mod riguros, în care scop vom lua toate măsurile necesare. Într'o bună gospodărie silvică nu este bine ca oricine, fără o prealabilă pregătire, să întreprinză exploatare de păduri.

Nu este însă în deajuns a face sacrificii cu lucrări de amenajarea pădurilor, cu îmbunătățirea copoziției masivelor, cu practicarea de rărituri și alte operațiuni zise de ameliorațiune, mai trebuie încă să ne gândim și la rentabilitatea lor.

În această ordine de idei nimic nu contribuie mai mult la punerea în valoare a pădurilor, la ridicarea prețului lemnului în favoarea proprietarului, iar nu a speculanților, ca drumurile forestiere și alte mijloace de transport. Se știe, în adevăr, că atari cheltueli se amortizează în foarte scurt timp.

Pentru întocmirea proiectelor necesare și pentru continuarea lucrărilor în curs de executare am prevăzut suma de Lei 20.000

O chestiune de cea mai mare importanță, pentru că este vorba de bunul regim al apelor, de evitarea inundațiilor, cari sunt cu atât mai frecvente, cu cât fundul albiilor râurilor se înalță prin depunerea materialelor transportate de aceste ape, este luarea măsurilor corespunzătoare pentru corecțiunea și stingerea torenților, cari prin eroziunile

ce provoacă în terenurile pe cari le străbat din regiunea munților și a dealurilor și prin materialele ce le depun sub forma conurilor de dejecțiune, transformă în pământuri neproductive cele mai fertile terenuri din văile și luncile râurilor noastre.

Ca exemplu de rezultatele dezastroase ce acești torenți produc, este destul să cităm câteva exemple, și anume: valea Prahovei, valea Topologului, valea Motrului, etc.

Pentru începerea studiilor am prevăzut deocamdată suma de Lei 10.000

Este aproape de notorietate publică că, cu toată despădurirea munților noștri, cu toată mărirea suprafețelor pășunelor de munte și a poenelor din pădurile aflătoare în celelalte regiuni, aceste întinderi nu mai sunt îndestulătoare pentru a hrăni un acelaș număr de vite ca mai înainte. Cauza este pășunatul abuziv care a făcut să dispară ierburile cele bune, leguminoasele în special, și să fie înlocuite prin «*Nardus Stricta*» (părul porcului) și alte graminee fără nici o valoare nutritivă.

Experiența făcută în Franța, și în special în munții Jura, în Elveția, în Austria și nu mai departe în Bucovina, a dovedit cu prisosință că printr'o bună cultură pastorală, combinată cu împăduriri sub forma de pâlcuri, se poate îmbunătăți flora acelor pășuni de munte, s'ar putea mări cantitatea și îmbunătăți calitatea ierbei și prin urmare, se poate înmulți numărul oilor și bovideelor și hrăni mai bine, ceace ar constitui un mare folos atât pentru economia vitelor din țara noastră, cât și pentru păduri, căci acestea vor fi mai bine ocrotite ca în trecut și mai puțin expuse incendiilor voluntare.

Pentru facerea studiilor și a începerii lucrărilor strict necesare am prevăzut modesta sumă de Lei 5.000

Toate aceste lucrări însă nu s'ar putea începe

și nici continuă dacă nu am dispune de personalul și de serviciile necesare. Organizarea de azi, atât a administrației centrale cât și a serviciilor exterioare, fiind alcătuită în vederea lucrărilor din trecut, cu mult reduse față de ceea ce propunem a face în viitor, trebuie completat; în acest scop, cum și pentru plata lucrărilor deja angajate, între cari intră și diploma școlii de silvicură din Brănești comandată de mai bine de doi ani și pentru completarea materialului trebuitor serviciilor, avem nevoie de suma de Lei

120.000

De asemenea nu se poate cere nimănui să pună serviciile sale în folosul Statului fără o remunerațiune care să-i asigure cel puțin traiul, și în această tristă situațiune se găsesc astăzi cei mai numeroși funcționari ai Casei pădurilor, pădurarii și brigadierii silvici. Prin legea Casei pădurilor și prin codul silvic s'a prevăzut crearea de școli de pădurari și condițiuni de capacitate pentru exercitarea acestei funcțiuni: nu ne-am gândit însă până acum că cu 10, 15 și 20 lei lunar nu se poate nutri un om, necum răsplăti munca lui; va trebui dar să mărim salariile pădurarilor la cel puțin 40, 50 și 60 lei lunar, iar acelea ale brigadierilor silvici la 80, 100 și 120 lei lunar. De asemenea nu se poate cere pădurarilor să supravegheze întinderi prea mari de păduri și de aceea și sporirea numărului lor se impune, cu atât mai mult cu cât domeniul silvic al Statului se mărește în fiecare an prin noi cumpărări de păduri.

Pentru a realiza aceste îmbunătățiri am prevăzut până la 1 Aprilie 1911 Lei

280.000

Localul de azi destinat Casei pădurilor în palatul ministerului de agricultură și domenii este insuficient față cu dezvoltarea serviciilor. Deocamdată ni s'a pus la dispoziție un număr de încăperi în noul palat al lucrărilor publice, însă în mod cu totul provizoriu și numai pentru un scurt timp. Nevoiți suntem așa dar să ne gândim la construcțiunea unui local propriu, în care scop am

prevăzut ca prim fond inițial Lei 100.000

In fine, pentru cheltueli neprevăzute am prevăzut suma globală de » 35.000

Toate aceste cheltueli nu creiază noi sarcini pentru Stat, ci nu sunt decât o întrebuințare în parte a fondurilor strânse deja sau cari se vor mai adună în contul acestui exercițiu, cari aparțin după lege Casei pădurilor și cari după debitele deja stabilite și a celor ce se vor mai creia până la sfârșitul anului se pot ridică la peste 1.000.000 lei.

Ministrul agric. și domeniilor
AL. CONSTANTINESCU.

— După adoptarea luării în considerațiune și votarea articolelor în parte, se pune la vot cu bile proiectul de lege în total, și rezultatul scrutinului este cel următor :

Votați	63
Majoritate regulamentară	47
Bile albe	61
Bile negre	2

D. președinte: Adunarea a admis proiectul de lege.

DIN LITERATURA STREINĂ

Cultura țesăturilor animale în laboratoriu. — Ziarele franceze ne-au adus știrea că înaintea societăței Biologice din Paris, de către domnii Alexis Carrel și Burrous, s'a făcut niște comunicări de cel mai mare interes pentru știință și de cel mai mare folos pentru omenire, dacă metoda întrebuințată va putea suferi îmbunătățiri în viitor.

Încă anul trecut în lumea științifică a ridicat oarecare valvă descoperirea făcută de D-l Burrous, care făcând diferite încercări asupra țesăturilor, provenite dela animale cu sânge cald, a ajuns la urma urmei să facă culturi, înmulțind astfel experimental nervii embrionari din oul de găină. Aceste încercări se rezemau pe cercetările D-lui Ross Harison savant american, care cu câțva timp înainte luând celule din nervii mediani ai embrionului broaștei și punându-i în o picătură de limfă a isbutit să-i vadă înmulțindu-se înaintea microscopului.

Acum în urmă însă D-l Burrous împreună cu D-l Carrel

au întemeiat o întreagă metodă de experimentări în această direcție, care complectându-se și îmbunătățindu-se va aduce mari foloase medicinei și cine știe câte alte întrebuintări practice.

E vorba nici mai mult, nici mai puțin decât de cultura în laboratoriu a țesuturilor și organelor animale, cu succesul cu care până acum se cultivau microbii.

Și dacă metoda D-l Burrous și Carrel nu este până acum destul de perfecționată, de a crea organe întregi, neputând pune, la dispoziția întregului țesut aerul, precum și mijloacele de nutriție și evacuatie, funcțiuni, cari la organele ființelor vii se fac prin diferitele mijloace de care dispune corpul; totuși se vede apărând la suprafață celule noi, rezultate din înmulțirea celor vechi din exterior, fără ca cele interioare să arate semne de viață. E deci mai mult o viață vegetativă asemănătoare cu a plantelor, cari cresc prin adăugire, în afară de strate, de celule noi peste cele vechi.

D-nii Carrel și Burrous, arată însă că dacă țesăturile sunt tăiate din animale mijlocii ca vârstă, această vegetație începe în general numai după 35 până la 48 ore, dacă aparțin unor animale tinere începe după 12 ceasuri.

Porțiuni din anumite țesuturi ca tiroidian, cartilajons etc. reintră mai greu în viață, astfel luându-se celule tiroidiane dela pisică, a trebuit să treacă mai bine de două zile până să înceapă a se înmulți.

În acest scop se observă că apar jur împrejurul piesei puse la încercare mici granulațiuni, formându-se întâi cytoplasma tinerilor celule, iar mai în urmă și nucleiele.

D-nii Carrel și Burrous arată că se nasc astfel două soiuri de celule, unele conjunctive apărând înainte și formează un fel de urzeală și altele speciale țesutului și cari vin mai târziu.

Culturele se fac în etuve la 37 grade centigrade temperatură, închise între lamele concave, în cari se pun în plasma lor porțiuni mici din țesuturi și organe a felurite animale.

Experiențele au reușit în toate cazurile și diferitele culturi, au putut fi din nou împărțite spre a naște altele la fel. După trei sau patru generații s'au produs țesuturi cu totul asemănătoare aceloră.

S'au făcut încercări și cu organizațiile patologice punându-se în același chip în condițiuni prielnice dezvoltării și sarcomele, cu cari s'au căpătat rezultate uimitoare, înmulțindu-se

în o zi până la 14 ori cantitatea pusă în cultură. Medicina procedând la fel va scoate prețioase învățături asupra chipului. cum se dezvoltă tumorile și cu timpul asupra felului cum ele se pot stărpi

De și D-nii Carrel și Burrous nu au dat prea multe delușiri asupra experiențelor, totuși din cele arătate se poate vedeă că un țesut fabricat altfel artificial, nu va căpătă prea mari dimensiuni și nici nu va trăi un timp prea îndelungat. Din expunerea făcută înaintea societății Biologice se vede însă că sunt culturi în vârstă chiar de 15 zile.

Dacă s'ar putea organiza o circulație interioară cu un lichid plasmatic hrănitor, viața s'ar prelungi și negreșit experiențele vor fi mai completate.

Aceste încercări îndrumază omenirea, pe căi cu totul neumblate până în prezent, căutând să prindă viața în activitatea sa intimă în organisme, și să desvăluiească tainele mecanismului său

Dacă s'a ajuns să se înmulțească înaintea microscopului țesuturile animalelor, va trebui să vie mai de vreme sau mai târziu timpul industriei cărnurilor artificiale create în laboratorii.

E mai mult de cât prevedea celebrul Edison în memoriile sale, apărute în traducere de curând în o bună revistă franceză (*Les annales politiques et littéraires*), unde vorbind cu o admirație despre progresele și viitorul omenirii, arată succesul mare al profesorului Fischer, care a extras albumina — o peptonă — din materii neorganice, adăugând că «dacă știința urmează «calea aceasta se vor putea fabrica ouă din aer apă și pietre «înghebandu-se artificial principiul lor organic fără însă a se «putea creia viața».

Și dacă sunt speranțe atât de mari de a se fabrica produsele vieții animale, al cărui mecanism e mai complicat, cu atât mai ușor va fi în viitor științei să găsească mijlocul de a combina din elementele primordiale, produsele vieții vegetale

Va veni deci timpul când nu se vor mai cultiva întinderi mari de pământ, ci din suprafețe mici se va extrage ca dintr'o mină cele trebuincioase laboratorilor, cari vor procura estin omenirii traiul de toate zilele.

Însă adevărata civilizație va porni de aici.

I. A. Candiani

Subșef de regie, domeniul coroanei Sadova

INFORMAȚIUNI

Domnul Ion N. Lahovary, noul ministru de Agricultură și Domeniilor este destul de cunoscut corpului silvic, atât din punctul de vedere al destoiniciei, cu care D-sa sesizează chestiunile economice privilegiate, în special la țara noastră; cât și ca Ministru al departamentului Agriculturii și Domeniilor, la care revine pentru a doua oară și ca atare silviculteriorii nu pot să aștepte decât îmbunătățiri pentru gospodăria națională pădurească.

* * *

Domnul Th. Popescu Cudalbu, Doctor în drept, Prim președinte al Trib. Ilfov, având grad de consilier de curte a fost numit pe ziua de 16 Decembrie a. c. Administrator al Casei Pădurilor pe timp de 10 ani, în conformitate cu Art. 4 din legea creerii acestei Administrațiuni.

* * *

Comitetul central de administrație a hotărât în ziua de 18 Decembrie a. c. ca în anul 1911, să se țină la Societatea «Progresul silvic» două conferințe :

În ziua de 12 Martie 1911, d-l Inspector silvic și Profesor Petre Antonescu, va vorbi despre : *Silvicultura în Belgia.*

În ziua de 19 Martie 1911, D-l Inspector general și Profesor N. G. Popovici va trată despre : *Pădurile țării și administrația lor față cu noile legiuiri silvice.*

* * *

Domnul G. Nicolau, Inspector silvic cl. I, a fost numit Șef al serviciului personalului și contencios.

* * *

Venitul pădurilor statului pe exercițiul 1909—1910, care s'a închis la 30 Septembrie 1910, a fost de lei 6.178.697 bani 36, față de prevederile bugetare care au fost de lei 6.200.000. Deci venitul dela păduri a dat un deficit de lei 21.302 bani 64. Acest deficit provine din cauză că o parte din venitul pădurilor s'a încasat ca fond al Casei pădurilor.

În comptul exercițiului 1910—1911 până la aceeași dată s'au încasat lei 2.479.935 bani 85, prevederile bugetare fiind 6.400.000.

Următoarele înaintări și primiri s'au făcut pe ziua de 1 Decembrie a. e., în corpul tehnic silvic al statului.

D-l *C. I. Ionescu*, actual inspector silvic cl. I, se înaintează inspector general cl. II;

D-nii: *Paul A. Grunau* și *Constantin Romano* actuali silvicultori șef cl. I se înaintează inspectori silvici cl. II.

D-nii: *Nicolae Manolescu*, *Apostol Demetrescu*, *Dem. Ionescu Zane*, *Nicolae Dragoteanu* și *Iuliu Moldoveanu* actuali silvicultori șefi cl. II se înaintează silvicultori-șefi clasa I.

D-nii: *Gh. Montan*, *Nicolae Velescu*, *Nicolae Savelea*, *Al. Bulgăreanu*, *Gh. Dumitrescu*, *Ștefan Niculescu*, *Vasile Stătescu*, *Ion Guguianu*, *Constantin R. Rădulescu* și *Vladimir Lacenschi*, actuali silvicultori șefi cl. III, se înaintează silvicultori șefi cl. II.

D-nii: *Petre Dumitrescu*, *Iosif Stoiar*, *Neculai Ionescu*, *D. St. Marcovici*, *Paul Maxim Lenș*, *Nicolae Pușcaru*, *Constantin G. Demetrescu*, *Vasile Bacruban*, *Ion Voroneanu*, *Gh. Gogulescu*, *Ovidiu Cratero*, *Dimitrie Danielopol*, *C. P. Georgescu* și *C. Sava* actuali silvicultori cl. I, se înaintează la gradul de silvicultori șefi cl. III.

D-nii: *Th. Sărățanu*, *Constantin Vasiliu*, *Nicolae Popescu*, *Marin Bădescu*, *Mihail Păcescu*, *Ștefan Demetrescu Olteanu*, *Aurel Negoescu*, *Nicolae Jianu*, *Constantin Negrescu*, *Emanoil S. Negoescu*, *Th. Trifănescu*, *Mihail Popescu*, *Ilie Dimoftachi*, *Coman Marinescu*, *Christea Stănciulescu*, *Leopold Risdörffer*, *Ștefan Costescu*, *Toma Popescu*, *Ion Coșei*, *Ion N. Grigoraș*, *Mihail Drăgan*, *Gh. Theodoreanu*, *Gh. Lupășcu*, *Dem. Robănescu*, *Marin P. Niculescu*, *Ion Ghica Anastase*, *Gh. Stamatescu*, *Gh. Popescu Ploești*, *Ion S. Ionescu*, *Mihail Chirițescu*, *Al. Popescu*, *Th. Popov*, *Ștefan Prădescu*, *Const. M. Bunescu*, *Horia Lazăr*, *Ion Zavoianu*, *G. Năstăsescu*, *August Berian*, *Victor Brote*, *Miltiadi Anastasiade*, *Dim. S. Drâmbă* și *Neculai Falon*, actuali silvicultori cl. II se înaintează silvicultori cl. I.

D-nii *D. Popescu* și *Leon Vasiliu* silvicultori cl. I, se lasă în disponibilitate, după a lor cerere, pe ziua de 1 Decembrie a. c.

* * *

D-l *I. Mitchievici* silvicultor cl. I a fost trecut la pensie, după a sa cerere, pe ziua de 1 Octombrie a. c.

* * *

D-nii *Mușat Dim.*, *Sfetcovici C-tin*, *Teodorescu N.*, *Agapie Gh.*, *Ivănescu Victor*, *Diaconescu Ion* și *Otin Petre*, absolvenți cu diplomă ai școalei speciale de silvicultură, se primesc în corpul tehnic silvic al statului, pe ziua de 1 Decembrie a. c. cu gradul de silvicultori asistenți.

* * *

Până la 1 Decembrie a. c. au plătit complet cotizațiile și abonamentul următorii membrii și abonați :

Membrii : *Anastasiadi M.*, *Angelin Al.*, *Antonescu Petre*, *Antoniou Iacob*, *Bucruban V.*, *Beghenau Victor*, *Boiarolu D.*, *Brote Victor*, *Burca C.*, *Christescu I. I.*, *Coman Marinescu*, *Cratero Ovidiu*, *Danielopol D.*, *Dedu D.*, *Demetrescu Aurel*, *Demetrescu C. Gh.*, *Dumbrăveanu An.*, *Elefterescu, N. N.*, *Frâncu N.*, *Galleriu Th.*, *Golescu B. A.*, *Ionescu Ion S.*, *Klein Daniil*, *Luchian Al.*, *Manoliu C.*, *Mihăilescu Gh.*, *Moldoveanu Iuliu*, *Nădejde N. C.*, *Negoescu Em. S.*, *Nicolau Gh.*, *Niculescu Al.*, *Papinian D.*, *Pop Octavian*, *Popescu Gh.*, *Ploești*, *Popescu I. Gh.*, *Popescu Mihail*, *Pretorian V.*, *Rădulescu C. R.*, *Sava C-tin*, *Sculy X. K.*, *Simionescu I.*, *Stamatescu I. St.*, *Stănculescu Chr.*, *Stănescu St.*, *Stătescu I. D.*, *Ștefănescu Gh.*, *Sterbe I.*, *Stinghe V. N.*, *Tănăsescu M.*, *Teodorescu Al.*, *Teodorescu V.*, *Trifanescu Th.*, *Velescu N.*, *Vasiliu Leon C.*, *Manoilescu M. C.*, *Opran C.*, *Obogeanu Em.*, *Christu Ap.*, *Ciuruleanu I. D.*, *Constantin Gh.*, *Crăciunescu Gh.*, *Demetrescu Gh.*, *Drâmbă D.*, *Găorgescu N.*, *Guguianu I.*, *Ionescu C. I.*, *Mihalescu Victor*, *Părvulescu Gr.*, *Popovici N. G.*, *Stoicescu Virgiliu*, *Voicu Florea*, *Zane D.*, *Ionescu, N.*, *Cezianu, D.*, *Dobrescu, C. R.*, *Manolescu, Em.*, *Crețulescu* și *V. Vârnav*, adică în total 77 din 221 membrii.

Abonați : *Chirișescu M.*, *Eforia spitalelor civile*, *Lochian V.*, *Maxim P.*, *Risdörfer Leon*, *I. Munteanu*, *Ion Seceleanu*, *Ion E. Andreescu*, *Iacobovici Mihai* și *I. N. Munteanu*, *General G. Manu* și *General Wartiadi*, adică în total 12 din 41.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

2. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

3. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

4. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

5. Autorii vor căută pe cât posibil a preciză cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

6. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1911.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezentă până la 1 Decembrie 1911 fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodușă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va află închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va nu-

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

mără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

Premiile instituite de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor

Comitetul Central de Administrație în ședința dela 18 Decembrie, în conformitate cu votul Adunării generale, a fixat subiectele celor 2 premii instituite de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, cu următoarele subiecte și program :

I. Monografia unui ocol silvic

Premiul ION KALINDERU în valoare de lei 750

Lucrarea va trebui să cuprindă :

1) Harta Ocolului pe scara 1/50000 a Institutului Geografic sau austriacă și pe care vor trebui să fie reprezentate toate pădurile în situațiunea lor reală cu conturile reduse la acea scară și în 3 culori pentru cele 3 categorii de proprietăți : Stat, Stabilimente publice și particulari.

2) Se va face descrierea pe scurt a fiecărei păduri, — Stat, Stabilimente Publice și particulari — cu tratamentul la care este supusă și rezultatele obținute, plantațiunii efectuate, dacă sunt amenajate.

Va arăta natura exploatărilor, cu ce lucrători se fac, streini sau indigeni, ce capitaluri sunt investigate în exploatare, dacă sunt ferestrele instalate, ce fel de forță motrice au (apă sau vapor), care sunt prețurile pentru mâna de lucru sau pe unitatea de materii fasonate după natura esențelor ; prețurile exacte cu care se vând pe loc în fiecare pădure diferitele materii fasonate, cu ce preț s'a vândut pădurea, ce beneficiu realizează antreprenorii la sută.

3) Lucrarea va fi însoțită de un tablou statistic care să cuprindă suprafețele fiecărei păduri: Stat, Stabilimente publice și particulari.

Acest tablou va cuprinde dar 3 diviziuni principale după natura proprietăților arătate mai sus, iar pădurile se vor așeza pentru fiecare diviziune, după ordinea alfabetică, arătându-se situația Administrativă, numele proprietarului, natura și proporția esențelor, avându-se în vedere și vârsta, porțiunile exploatate din fiecare pădure.

4) Concurentul va putea în afara cadrului de mai sus, să adauge orice va crede că este necesar pentru complectarea lucrării față cu constatările locale ce se va face.

II. Silvicultorul, ca factor de progres silvic și economic în țară la noi

Premiul D.M. A. STURZA în valoare de lei 750

Lucrarea va cuprinde :

1° Din trecut pânăla 1860.

2° Dela 1860 — 1881 (când s'a promulgat primul cod silvic).

3) Dela 1881 până în prezent (promulgarea noului cod silvic).

4) Care va fi rolul și activitatea lui în viitor.

5) Care sunt lucrările de seamă publicate în intervalele de mai sus, cu privire la chestiuni în legătură cu reglementarea exploatării pădurilor și buna lor conservare.

NOTA.—Manuscrisurile se vor prezenta până la 1 Decembrie 1911 fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silviculturii».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silviculturii» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

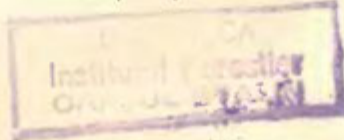

TABLA DE MATERII
 CONȚINUTE ÎN VOLUMUL XXIV, ANUL 1910
 AL
 „REVISTEI PĂDURILOR“

	Pag.
A	
Anul 1910 de <i>M. Tănăsescu</i>	1
Alegerea semințelor în cultura forestieră, de <i>Ion S. Zăvoianu</i>	259
Aplicarea art. 9 și 11 din Codul Silvic de <i>G. Crăciunescu</i>	395
C	
Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere (program pentru un premiu) . . 61, 123, 155, 191, 222, 209, 326, 374, 428	
<i>Cioroianu Th. B.</i> Necrolog	64
Conferințele silvice de <i>Ion Kalinderu</i> , discurs de deschidere	65
Cui se datorește «Racila» și «Matura» bradului din munții noștri de <i>N. Iacobescu</i>	68
<i>Charles Broillard</i> necrolog, de <i>M. Tănăsescu</i>	279
Cărămizi făcute din rumegătură de lemn de <i>D. Drâmbă</i>	321
Consumațiunea pastei de lemn în America de <i>D. Drâmbă</i>	322
Chiparoși giganți de <i>D. Drâmbă</i>	372
Cultura țesăturilor animale în laboratoriu de <i>I. A. Candiani</i>	422
Creditul deschis Casei pădurilor până la 1 Aprilie 1911.	415
D	
Densitatea brădeturilor de <i>D. Drâmbă</i>	321
Din trecutul pădurilor noastre. Date istorice privitoare la Moldova, de <i>P. Antonescu</i>	377
Idem, idem relative la Muntenia	386
F	
Formula noului tarif de amenzi de <i>G. Teodoreanu</i>	263
I	
Informațiuni	62, 124, 157, 224, 271, 328, 425
Importanța Regiunii forestiere «Valca Niscovului» din jud. Buzău, conferință de <i>I. Guguianu</i>	280
Influența cărămizii colorate de <i>D. Drâmbă</i>	322
L	
Lemnul de fag cu sau fără inimă roșie și întrebuințarea lui pentru traverse de <i>P. Antonescu</i>	4
Legea din 2 Iulie 1897 (Bucovina) relativ la exploatarea pădurilor în devălmășie de <i>P. Antonescu</i>	129, 302

	Pag.
M	
<i>Moroiu Al.</i> Necrolog.	265
Material care a servit la alcătuirea actualului cod silvic de <i>Petre Antonescu</i>	329
N	
Noile societăți forestiere de <i>D. Drâmbă</i>	373
O	
Organizarea școalei naționale de Ape și Păduri din Nancy	49
O insectă care atacă pinul de <i>Gr. N. Pârvulescu</i>	218
O nouă organizare silvică de <i>M. T.</i>	273
O nouă fabrică (terăstrău) cu vapor de <i>I. G.</i>	323
O excursie forestieră în Bucovina de <i>C. Ivanovici</i>	352, 400
P	
Proiect de lege pentru vânzarea către autocrități a lemnelor de foc din pădurile statului și pentru înființarea de depozite în comunele urbane	14
Proiect de buget pentru cheltueile Ministerului Agriculturii și al Domeniilor pe Exercițiul 1910—1911 (Cassa pădurilor)	58
Proiect de lege al Codului silvic	52, 139
Pădurile Bulgarici de <i>C. Sava</i>	188
Pepinierele Nombrot-Bruneau de lângă Paris, de <i>Olimpiu Boiu</i>	219
Pădurile de stejar din Slavonia, <i>P. A. (L'echo forestier)</i>	315
R	
Relațiuni asupra economiei forestiere din Serbia, de <i>D. Drâmbă</i>	52
Retragerea la pensie a eruditului profesor Charles Guyot, de <i>N. C. Nădejde</i>	57
Rezumatul ședințelor Adunării generale a Soc. «Progresul Silvic» din 7, 8 și 9 Maiu 1910	161, 2 ^o , 2 ^o 9
Reîmpădurirea în munți, fără a mai face pepiniere la altitudini mari, de <i>D. Drâmbă</i>	320
S	
Stejarul și cultura lui, conferință de <i>P. Antonescu</i>	193
U	
Un brad colos, de <i>D. Drâmbă</i>	272

